

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

60 metai

2017 m. rugsėjo 22 d.

Turinys

EUROPOS PARLAMENTAS

2015–2016 m. SESIJA

2015 m. gegužės 7–10 d. posėdžiai

Posėdžių protokolai paskelbti OL C 387, 2016 10 20.

PRIIMTI TEKSTAI

2015 m. gegužės 16–17 d. posėdžiai

Posėdžių protokolai paskelbti OL C 397, 2016 10 27.

PRIIMTI TEKSTAI 1

I Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės

REZOLIUCIJOS

Europos Parlamentas

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

2017/C 316/01	2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pagrindinių teisių padėties Europos Sąjungoje 2013–2014 m. (2014/2254(INI)) 2
2017/C 316/02	2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija „Komisijos narių klausymų procedūros ir praktika: 2014 m. proceso pamokos“ (2015/2040(INI)) 37
2017/C 316/03	2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija „Žmogaus teisės ir technologijos: įsilaužimo ir sekimo sistemų poveikis žmogaus teisėms trečiojoje šalyje“ (2014/2232(INI)) 40
2017/C 316/04	2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija „Europos Sąjungos finansinių interesų apsauga: rezultatai grindžiamos bendros žemės ūkio politikos kontrolės link“ (2014/2234(INI)) 51

2017/C 316/05	2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl šeimos verslo įmonių Europoje (2014/2210(INI))	57
2017/C 316/06	2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl mokslinių tyrimų ir inovacijų melynajoje ekonomikoje potencialo išnaudojimo siekiant ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo (2014/2240(INI))	64
2017/C 316/07	2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl jaunimo verslumo skatinimo švietimo ir mokymo priemonėmis (2015/2006(INI))	76
2017/C 316/08	2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl integruoto požiūrio į Europos kultūros paveldą (2014/2149(INI))	88
2017/C 316/09	2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos piliečių iniciatyvos „Right2Water“ tolesnių veiksmų (2014/2239(INI))	99
2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis		
2017/C 316/10	2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ne teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Protokolo, kuriuo nustatomos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, numatyti Europos bendrijos ir Bisau Gvinėjos Respublikos žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarime, sudarymo projekto (11667/2012 – C8-0278/2014 – 2012/0134(NLE) – 2015/2119(INI))	114
2017/C 316/11	2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ne teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Žaliojo Kyšulio Respublikos protokolo, kuriuo nustatomos Europos Sąjungos ir Žaliojo Kyšulio Respublikos žvejybos partnerystės susitarime numatytos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, sudarymo Europos Bendrijos vardu projekto (15848/2014 – C8-0003/2015 – 2014/0329(NLE) – 2015/2100(INI))	118
2017/C 316/12	2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ne teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo projekto dėl Protokolo, kuriuo iš dalies keičiama Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartis (Marakešo sutartis), sudarymo Europos Sąjungos vardu (06040/2015 – C8-0077/2015 – 2015/0029(NLE) – 2015/2067(INI))	120
2017/C 316/13	2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl įvairių sričių ES politikos miestų dimensijos (2014/2213(INI))	124
2017/C 316/14	2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento rezoliucija „Investicijos į darbo vietų kūrimą ir augimą: ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos Sąjungoje skatinimas“ (2014/2245(INI))	132
2017/C 316/15	2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ataskaitos dėl 2012-ųjų Europos vyresniųjų žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo metų įgyvendinimo, rezultatų ir bendro įvertinimo (2014/2255(INI))	145
2017/C 316/16	2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2011 m. Baltosios knygos dėl transporto politikos įgyvendinimo. Rezultatų apžvalga ir tolesni veiksmai tvaraus judumo link (2015/2005(INI))	155
2017/C 316/17	2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl moterų karjeros mokslo srityje ir universitetuose ir stiklo lubų, su kuriomis susiduriama (2014/2251(INI))	173
2017/C 316/18	2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl galių mergaitėms suteikimo ES pasitelkiant švietimą (2014/2250(INI))	182
2017/C 316/19	2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento rezoliucija „EEE ir Šveicarija: visiško vidaus rinkos sukūrimo kliūtys“ (2015/2061(INI))	192

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

2017/C 316/20	2015 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Rusijos, ypač Estono Kohvero, Oleho Sencovo ir Oleksandro Kolčenkos bylų (2015/2838(RSP))	198
2017/C 316/21	2015 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Angolos (2015/2839(RSP))	202
2017/C 316/22	2015 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Azerbaidžano (2015/2840(RSP))	207
2017/C 316/23	2015 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl migracijos ir pabėgėlių Europoje (2015/2833(RSP))	212
2017/C 316/24	2015 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES vaidmens Artimųjų Rytų taikos procese (2015/2685(RSP))	217
2017/C 316/25	2015 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Baltarusijoje (2015/2834(RSP)) . .	221
2017/C 316/26	2015 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl socialinio verslumo ir socialinių inovacijų kovojant su nedarbu (2014/2236(INI))	224
2017/C 316/27	2015 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija „Konkurencingos ES darbo rinkos kūrimas XXI amžiuje: igūdžių ir kvalifikacijos pritaikymas prie paklausos ir darbo galimybių siekiant atsigausti po krizės“ (2014/2235(INI))	233
2017/C 316/28	2015 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 30-osios ir 31-osios ES teisės taikymo stebėjimo metinių ataskaitų (2012–2013 m.) (2014/2253(INI))	246

2015 m. rugsėjo 16 d., trečiadienis

2017/C 316/29	2015 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2016 m. Komisijos darbo programos (2015/2729(RSP))	254
---------------	---	-----

II Komunikatai

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI KOMUNIKATAI

Europos Parlamentas

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

2017/C 316/30	2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento sprendimas dėl prašymo atšaukti Januszo Korwino-Mikke (Janusz Korwin-Mikke) imunitetą (2015/2102(IMM))	270
---------------	--	-----

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

2017/C 316/31	2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento sprendimas dėl klausimų, į kuriuos atsakoma raštu (Darbo tvarkos taisyklių 130 straipsnio 3 dalies išaiškinimas) (2015/2152(REG))	272
2017/C 316/32	2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento sprendimas dėl plenarinio posėdžio sustabdymo arba pabaigos (Darbo tvarkos taisyklių 191 straipsnio išaiškinimas) (2015/2153(REG))	273
2017/C 316/33	2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento sprendimas dėl tarpparlamentinės delegacijos pervadinimo (2015/2842(RSO))	274

III Parengiamieji aktai

EUROPOS PARLAMENTAS

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

2017/C 316/34 2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo, kuriuo valstybės narės įgaliojamos dėl Europos Sąjungos interesų ratifikuoti 1930 m. Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos dėl priverstinio ar privalomojo darbo 2014 m. protokolo nuostatas, susijusias su socialine politika, projekto (06732/2015 – C8-0079/2015 – 2014/0259(NLE)) 275

2017/C 316/35 2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl per pirmąjį svarstymą priimtos Tarybos pozicijos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 515/97 dėl valstybių narių administracinių institucijų tarpusavio pagalbos ir dėl pastarųjų bei Komisijos bendradarbiavimo, siekiant užtikrinti teisingą muitinės ir žemės ūkio teisės aktų taikymą (08257/3/2015 – C8-0159/2015 – 2013/0410(COD)) 276

2017/C 316/36 P8_TA(2015)0284
Prekyba produktais iš ruonių ***I
2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1007/2009 dėl prekybos produktais iš ruonių (COM(2015)0045 – C8-0037/2015 – 2015/0028(COD))
P8_TC1-COD(2015)0028
Europos Parlamento pozicija, priimta 2015 m. rugsėjo 8 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2015/..., kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1007/2009 dėl prekybos produktais iš ruonių ir panaikinamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 737/2010 277

2017/C 316/37 P8_TA(2015)0285
Ūkiniais tikslais laikomų ir dauginamų gyvūnų klonavimas ***I
2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl ūkiniais tikslais laikomų ir veisiamų galvijų, kiaulių, avių, ožkų ir arklinių šeimos gyvūnų klonavimo (COM(2013)0892 – C7-0002/2014 – 2013/0433(COD))
P8_TC1-COD(2013)0433
Europos Parlamento pozicija, priimta 2015 m. rugsėjo 8 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos ~~direktyvą reglamentą~~ (ES) 2015/... dėl ūkiniais tikslais laikomų ir dauginamų ~~galvijų, kiaulių, avių, ožkų ir arklinių~~ šeimos gyvūnų klonavimo [1 pakeit. Pirmoji šio pakeitimo dalis, būtent direktyvos pakeitimas į reglamentą, taikoma visam tekstui] 278

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

2017/C 316/38 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Protokolo, kuriuo nustatomos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, numatyti Europos bendrijos ir Bisau Gvinėjos Respublikos žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarime, sudarymo projekto (11667/2012 – C8-0278/2014 – 2012/0134(NLE)) 287

2017/C 316/39	2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Žaliojo Kyšulio Respublikos protokolo, kuriuo nustatomos Europos bendrijos ir Žaliojo Kyšulio Respublikos žvejybos partnerystės susitarime numatytos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, sudarymo projekto (15848/2014 – C8-0003/2015 – 2014/0329(NLE))	288
2017/C 316/40	2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl protokolo, kuriuo nustatomos Madagaskaro Respublikos ir Europos bendrijos žvejybos partnerystės susitarime numatytos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, sudarymo Sąjungos vardu projekto (15225/2014 – C8-0002/2015 – 2014/0319(NLE))	289
2017/C 316/41	2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo projekto dėl Protokolo, kuriuo iš dalies keičiama Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartis (Marakešo sutartis), sudarymo Europos Sąjungos vardu (06040/2015 – C8-0077/2015 – 2015/0029(NLE)) . . .	290
2017/C 316/42	2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo, kuriuo leidžiama atitinkamai Belgijos Karalystei ir Lenkijos Respublikai ratifikuoti Budapešto konvenciją dėl krovinių vežimo vidaus vandenų keliais sutarties (CMNI), o Austrijos Respublikai prie jos prisijungti, projekto (08223/2015 – C8-0173/2015 – 2014/0345(NLE))	291
2017/C 316/43	2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo, kuriuo Italijos ir Graikijos labai nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje (COM(2015)0286 – C8-0156/2015 – 2015/0125(NLE))	292
2015 m. rugsėjo 17 d., ketvirtadienis		
2017/C 316/44	2015 m. rugsėjo 17 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo, kuriuo Italijos, Graikijos ir Vengrijos labai nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje (COM(2015)0451 – C8-0271/2015 – 2015/0209(NLE))	314

Simbolių paaiškinimai

- * Konsultavimosi procedūra
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas
- ***II Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas
- ***III Įprasta teisėkūros procedūra: trečiasis svarstymas

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Parlamento pakeitimai

Naujos teksto dalys žymimos ***pusjuodžiu kursyvu***. Išbrauktos teksto dalys nurodomos simboliu „■“ arba perbraukiamos. Pakeistos teksto dalys nurodomos naują tekstą pažymint ***pusjuodžiu kursyvu***, o ankstesnį nereikalingą tekstą išbraukiant arba perbraukiant.

EUROPOS PARLAMENTAS

2015–2016 m. SESIJA

2015 m. gegužės 7–10 d. posėdžiai

Posėdžių protokolai paskelbti OL C 387, 2016 10 20.

PRIIMTI TEKSTAI

2015 m. gegužės 16–17 d. posėdžiai

Posėdžių protokolai paskelbti OL C 397, 2016 10 27.

PRIIMTI TEKSTAI

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

EUROPOS PARLAMENTAS

P8_TA(2015)0286

Pagrindinių teisių padėtis ES (2013–2014 m.)

2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pagrindinių teisių padėties Europos Sąjungoje 2013–2014 m. (2014/2254(INI))

(2017/C 316/01)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties preambulę, ypač į jos antrą ir ketvirtą–septintą įtrauką,
- atsižvelgdamas į, *inter alia*, Europos Sąjungos (ES) sutarties 2 straipsnį, 3 straipsnio 3 dalies antrą įtrauką ir 6, 7 bei 9 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 168 straipsnį ir ypač į jo 7 dalį,
- atsižvelgdamas į 2000 m. gruodžio 7 d. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (toliau – Chartija), paskelbtą 2007 m. gruodžio 12 d. Strasbūre ir įsigaliojusią kartu su Lisabonos sutartimi 2009 m. gruodžio mėn.,
- atsižvelgdamas į 1948 m. JT Generalinės Asamblėjos priimtą Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų sutartį dėl žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos ir į JT sutartimis įsteigtų organų teisės praktiką,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 13 d. Niujorke priimtą Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją, kurią ES ratifikavo 2010 m. gruodžio 23 d.,
- atsižvelgdamas į 1989 m. lapkričio 20 d. Niujorke priimtą Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją,
- atsižvelgdamas į šias Jungtinių Tautų vaiko teisių komiteto bendrąsias pastabas: Nr. 7(2005) dėl vaiko teisių įgyvendinimo ankstyvojoje vaikystėje, Nr. 9 (2006) dėl vaikų su negalia teisių, Nr. 10 (2007) dėl vaikų teisių nepilnamečių teisingumo sistemoje, Nr. 12 (2009) dėl vaiko teisės būti išklaustam, Nr. 13 (2011) dėl vaiko teisės į laisvę nuo bet kokio pobūdžio smurto, Nr. 14 (2013) dėl vaiko teisės į tai, kad pirmiausia būtų vadovaujamas jo interesais,

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 1979 m. JT konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims (angl. CEDAW) ir Pekino veiksmų platformą, į savo 2014 m. vasario 25 d. rezoliuciją dėl kovos su smurtu prieš moteris su rekomendacijomis Komisijai ⁽¹⁾ ir į 2014 m. vasario 6 d. rezoliuciją dėl Komisijos komunikato „Siekiant atsakyti moters lytinių organų žalojimo“ ⁽²⁾, taip pat į 2014 m. birželio 5 d. Tarybos išvada „Visų formų smurto prieš moteris ir mergaites, įskaitant moters lyties organų žalojimą, prevencija ir kova su juo“;
- atsižvelgdamas į Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją (EŽTK), Europos žmogaus teisių teismo (EŽTT) praktiką, Parlamentinės Asamblėjos, Ministrų komiteto, Žmogaus teisių komisaro ir Europos Tarybos Venecijos komisijos konvencijas, rekomendacijas, rezolucijas ir pranešimus,
- atsižvelgdamas į nepriklausomo Žmogaus teisių tarybos eksperto Cephos Lumina pranešimą apie valstybių užsienio skolos ir kitų susijusių tarptautinių valstybių įsipareigojimų poveikį visiškam visų žmogaus teisių, ypač ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių, paisymui (Papildymas, Misija į Graikiją, UN A/HRC/25/50/Add.1),
- atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio mėn. paskelbtą Jungtinių Tautų specialiojo pranešėjo migrantų žmogaus teisių klausimais ataskaitą „Europos Sąjungos išorės sienų valdymas ir jo poveikis migrantų žmogaus teisėms“;
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos 2014 m. birželio 26 d. rezoliuciją, kurioje raginama suformuoti atvirą tarpvyriausybinių darbo grupę, kurios tikslas būtų parengti „tarptautinį teisiškai privalomą teisės aktą siekiant reglamentuoti tarpvalstybinių korporacijų ir kitų verslo įmonių veiklą pagal tarptautinės žmogaus teisių teisės nuostatas“;
- atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos 2014 m. birželio 27 d. priimtas laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės strategines gaires,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvencija);
- atsižvelgdamas į 1996 m. persvarstytą Europos socialinių teisių chartiją ir Europos socialinių teisių komiteto praktiką,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvenciją ir Europos regionų ar tautinių mažumų kalbų chartiją;
- atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 29 d. Tarybos direktyvą 2000/43/EB, įgyvendinančią vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 9 d. Tarybos rekomendaciją dėl romų veiksmingų integravimo priemonių valstybėse narėse ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į direktyvų dėl procesinių teisių baudžiamuosiuose procesuose ES rinkinį ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 28 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2008/913/TVR dėl kovos su tam tikromis rasizmo ir ksenofobijos formomis bei apraiškomis baudžiamosios teisės priemonėmis ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0126.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0105.

⁽³⁾ OL L 180, 2000 7 19, p. 22.

⁽⁴⁾ OL C 378, 2013 12 24, p. 1.

⁽⁵⁾ 2010 m. spalio 20 d. Direktyva 2010/64/ES, 2012 m. gegužės 22 d. Direktyva 2012/13/ES, 2013 m. spalio 22 d. Direktyva 2013/48/ES.

⁽⁶⁾ OL L 328, 2008 12 6, p. 55.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2012 m. birželio 25 d. Tarybos patvirtintą strateginę programą žmogaus teisių ir demokratijos srityje ir prie jos pridėtą veiksmų planą,
- atsižvelgdamas į 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvą 2000/78/EB, nustatančią vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. gruodžio 16 d. patvirtintas Europos Sąjungos Tarybos ir valstybių narių susitikimo Taryboje išvadas dėl teisinės valstybės principų laikymosi užtikrinimo,
- atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos Direktyvą 2004/113/EB, įgyvendinančią vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principą dėl galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir prekių tiekimo bei paslaugų teikimo ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos, pakeičiančią Tarybos pamatinį sprendimą 2002/629/TVR ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/68/TVR ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (COM(2008)0229),
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) sprendimus bei praktiką ir į nacionalinių konstitucinių teismų, kurie, aiškindami nacionalinę teisę, Chartija remiasi kaip vienu iš šaltinių, praktiką,
- atsižvelgdamas į Europos Komisijos Pirmininko J.-C. Junckerio 2014 m. liepos 15 d. Parlamentui pristatytas naujosios Europos Komisijos politines gaires,
- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (COM(2012)0011);
- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, nustatymo ar traukimo baudžiamojon atsakomybėn už jas arba baudžiamųjų sankcijų vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (COM(2012)0010),
- atsižvelgdamas į 2012–2016 m. ES strategiją prekybai žmonėmis panaikinti (COM(2012)0286), ypač į nuostatas dėl finansavimo siekiant parengti vaikų apsaugos sistemų ir keitimosi geriausia praktika gaires,

⁽¹⁾ OL L 303, 2000 12 2, p. 16.

⁽²⁾ OL L 204, 2006 7 26, p. 23.

⁽³⁾ OL L 373, 2004 12 21, p. 37.

⁽⁴⁾ OL L 101, 2011 4 15, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

⁽⁶⁾ OL L 335, 2011 12 17, p. 1.

⁽⁷⁾ OL L 145, 2001 5 31, p. 43.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2013 m. vasario 20 d. Komisijos rekomendaciją 2013/112/ES „Investicijos į vaikus. Padėkime išsivaduoti iš nepalankios socialinės padėties“ ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. birželio 24 d. Užsienio reikalų tarybos patvirtintas Lesbiečių, gejų, biseksualių, translyčių ir interseksualių asmenų (LGBTI) naudojimosi visomis žmogaus teisėmis propagavimo ir gynimo gaires,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą dėl ES romų integracijos nacionalinių strategijų plano iki 2020 m. (COM(2011)0173) ir į 2011 m. birželio 24 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą pavadinimu „Tolesnis nacionalinių romų integracijos strategijų įgyvendinimas“ (COM(2013)0454),
- atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl ES kovos su korupcija (COM(2014)0038),
- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas (COM(2008)0426),
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. gruodžio 12 d. rezoliuciją dėl pažangos, padarytos įgyvendinant nacionalines romų integracijos strategijas ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. vasario 4 d. rezoliuciją dėl ES kovos su homofobija ir diskriminacija dėl seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės veiksmų plano ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo rezoliucijas dėl lyčių lygybės;
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. rugsėjo 14 d. rezoliuciją dėl ES benamystės strategijos ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į JAV Senato ataskaitą dėl ČŽV kalinimo ir tardymo programų,
- atsižvelgdamas į 2013 m. rugsėjo 12 d. rezoliuciją dėl nelydimų nepilnamečių padėties ES ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo rezoliucijas dėl pagrindinių teisių ir žmogaus teisių, ypač į 2014 m. vasario 27 d. rezoliuciją dėl pagrindinių teisių padėties Europos Sąjungoje (2012 m.) ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo rezoliucijas dėl migracijos, ypač į naujausią 2014 m. gruodžio 17 d. rezoliuciją dėl padėties Viduržemio jūros regione ir poreikio nustatyti holistinį ES požiūrį į migraciją ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. birželio 8 d. rezoliuciją dėl mažumų apsaugos ir kovos su diskriminacija politikos išsiplėtusioje Europoje ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2014 m. lapkričio 27 d. rezoliuciją dėl JT vaiko teisių konvencijos 25-ųjų metinių ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ OL L 59, 2013 3 2, p. 5.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0594.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0062.

⁽⁴⁾ OL C 51 E, 2013 2 22, p. 101.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0387.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0173.

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2014)0105.

⁽⁸⁾ OL C 124 E, 2006 5 25, p. 405.

⁽⁹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2014)0070.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- atsižvelgdamas į savo 2013 m. liepos 4 d. rezoliuciją dėl JAV Nacionalinės saugumo agentūros sekimo programos, sekimą vykdančių tarnybų įvairiose valstybėse narėse ir jų poveikio ES piliečių privatumui ⁽¹⁾, kurioje pavedama Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui nuodugniai išnagrinėti šį klausimą, ir į savo 2014 m. kovo 12 d. rezoliuciją dėl JAV Nacionalinės saugumo agentūros (NSA) sekimo programos, sekimo tarnybų įvairiose valstybėse narėse ir jų poveikio ES piliečių pagrindinėms teisėms ir transatlantiniam bendradarbiavimui teisingumo ir vidaus reikalų srityje ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. vasario 11 d. rezoliuciją dėl JAV Senato ataskaitos dėl CŽV veikloje naudojamų kankinimų ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. rugsėjo 11 d. rezoliuciją dėl Europos kalbų išnykimo grėsmės ir kalbų įvairovės Europos Sąjungoje ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2014 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl prašymo, kad Teisingumo Teismas pateiktų nuomonę, ar Kanados ir Europos Sąjungos susitarimas dėl keleivio duomenų įrašo duomenų perdavimo ir tvarkymo suderinamas su Sutartimis ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. rugsėjo 11 d. ⁽⁶⁾ ir 2013 m. spalio 10 d. ⁽⁷⁾ rezoliucijas dėl tariamo CŽV vykdyto kalinių gabenimo ir neteisėto kalinimo Europos šalyse,
- atsižvelgdamas į savo rezoliucijas dėl sulaikymo centro Gvantanamo įlankoje,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. gegužės 21 d. rezoliuciją „ES chartija. Žiniasklaidos laisvės ES standartų nustatymas“ ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo nuomonę 2/2013 dėl susitarimo dėl Europos Sąjungos prisijungimo prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (EŽTK) projekto,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2014 m. balandžio 8 d. sprendimą sujungtose bylose C-293/12 ir C-594/12 (Digital Rights Ireland ir Seitlinger ir kt.), kuriuo buvo panaikinta 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/24/EB dėl duomenų, generuojamų arba tvarkomų teikiant viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas arba viešuosius ryšių tinklus, saugojimo ir iš dalies keičianti Direktyvą 2002/58/EB,
- atsižvelgdamas į 2014 m. spalio 7 d. vykusį Franso Timmermanso klausymą Europos Parlamente ir į jo dalyvavimą 2015 m. vasario 11 d. EP posėdyje,
- atsižvelgdamas į 2014 m. rugsėjo 30 d. vykusį Dimitrio Avramopoulo klausymą Europos Parlamente,
- atsižvelgdamas į 2014 m. lapkričio 10 d. vykusią metinę Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros (FRA) konferenciją tema „Pagrindinės teisės ir migracija ES“ ir ypač į FRA atliktą trumpą analizę „Teisėti įvažiavimo į ES kanalai asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga: priemonių rinkinys“,
- atsižvelgdamas į FRA ir Europos lyčių lygybės instituto (EIGE) veiklą, metines ataskaitas bei tyrimus ir į FRA plačiu mastu atliktas apklausas dėl žydų tautybės žmonių diskriminacijos ir prieš juos nukreiptų nusikaltimų dėl neapykantos ES valstybėse narėse, dėl smurto prieš moteris ES ir dėl LGBT asmenų patirtos diskriminacijos, smurto ir priekabiavimo,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0322.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0230.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0031.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0350.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2014)0058.

⁽⁶⁾ OL C 353 E, 2013 12 3, p. 1.

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0418.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0203.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- atsižvelgdamas į nevyriausybinį organizacijų (NVO), dalyvaujančių FRA Pagrindinių teisių platformos veikloje, indėlių,
 - atsižvelgdamas į NVO ataskaitas ir tyrimus žmogaus teisių srityje ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto užsakytus šios srities tyrimus, ypač C teminio skyriaus tyrimą dėl krizės poveikio žmogaus teisėms ES valstybėse narėse,
 - atsižvelgdamas į savo tyrimus dėl krizės poveikio pagrindinėms teisėms valstybėse narėse,
 - atsižvelgdamas į principus, susijusius su nacionalinių žmogaus teisių rėmimo ir apsaugos institucijų statusu (Paryžiaus principai), pridėtus prie JT Generalinės Asamblėjos rezoliucijos 48/134,
 - atsižvelgdamas į savo 2013 m. liepos 3 d. rezoliuciją „Pagrindinių teisių padėtis Vengrijoje: standartai ir praktika (pagal 2012 m. vasario 16 d. Europos Parlamento rezoliuciją)“⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą dėl Veiksmingo Pagrindinių teisių chartijos įgyvendinimo Europos Sąjungoje strategijos (COM(2010)0573) ir į Praktines gaires dėl atsižvelgimo į pagrindines teises Komisijos poveikio vertinimuose (SEC(2011)0567),
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą dėl naujų ES priemonių teisei valstybei stiprinti (COM(2014)0158) ir į 2014 m. gruodžio 16 d. Tarybos išvadas dėl teisinės valstybės principų laikymosi užtikrinimo,
 - atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl 2013 m. ES pagrindinių teisių chartijos taikymo (COM(2014)0224) ir prie jos pridėtus darbinius dokumentus,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. Komisijos ataskaitą dėl ES pilietybės „ES piliečiai: jūsų teisės, jūsų ateitis“ (COM(2013)0269),
 - atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl ES romų integracijos nacionalinių strategijų plano įgyvendinimo (COM(2014)0209) ir 2013 m. gruodžio 9 d. Tarybos rekomendaciją dėl veiksmingo romų integravimo priemonių valstybėse narėse,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą, Konstitucinių reikalų komiteto, Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto ir Peticijų komiteto nuomones (A8-0230/2015),
- A. kadangi Europos integraciją iš dalies paskatino siekis užkirsti kelią tragiškiems Antrojo pasaulinio karo padariniams ir nacių režimo persekiojimui bei represijoms, taip pat siekiant išvengti bet kokio demokratijos ir teisinės valstybės principų silpnėjimo ar panaikinimo remiant, gerbiant ir ginant žmogaus teises;
- B. kadangi pagarba žmogaus teisėms, pagrindinėms laisvėms, demokratijai, taip pat ES sutartyse ir tarptautiniuose žmogaus teisių dokumentuose (Visuotinė žmogaus teisių deklaracija, EŽTK, Tarptautinis pilietinių ir politinių teisių paktas, Tarptautinis ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktas, ir kt.) įtvirtintoms vertybėms ir principams ir jų skatinimas yra Sąjungos ir jos valstybių narių prisiimtas įsipareigojimas ir turi būti Europos integracijos pagrindas;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0315.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- C. kadangi tos teisės turi būti garantuojamos visiems, kurie gyvena ES, taip pat ir reaguojant į bet kurio lygmens valdžios institucijų piktnaudžiavimą ir smurto veiksmus;
- D. kadangi, remiantis ES sutarties 2 straipsniu, ES grindžiama pagarba žmogaus orumui, laisvei, demokratijai, lygybei, teisei valstybei ir žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises, – valstybėms narėms bendromis vertybėmis, kurių turi laikytis ir ES, ir kiekviena valstybė narė atskirai visoje savo vidaus ir išorės politikoje; taip pat kadangi, remiantis ES sutarties 17 straipsniu, Komisija turi užtikrinti Sutarčių taikymą;
- E. kadangi, remiantis ES sutarties 6 straipsniu, ES yra išpareigojusi remti pagrindines teises ir užtikrinti, kad jos būtų gerbiamos, visoje savo veikloje, nepriklausomai nuo jos kompetencijos toje srityje pobūdžio; kadangi valstybės narės taip pat raginamos tai daryti;
- F. kadangi ES sutarčių peržiūra būtina siekiant sustiprinti demokratijos, teisinės valstybės principų ir pagrindinių teisių apsaugą;
- G. kadangi pagal Europos Sąjungos sutarties preambulę valstybės narės patvirtino savo nusistatymą gerbti Europos socialinėje chartijoje apibrėžtas socialines teises, o SESV 151 straipsnyje pateikiama aiški nuoroda į pagrindines socialines teises, kurios išdėstytos Europos socialinėje chartijoje;
- H. kadangi išgaliojus Lisabonos sutarčiai Pagrindinių teisių chartija visapusiškai įsiliejo į Sutartis ir dabar yra teisiškai privaloma visoms ES institucijoms, agentūroms ir įstaigoms, taip pat ES valstybėms narėms, kai jos įgyvendina ES teisę; kadangi ne tik ES institucijose, bet ir valstybėse narėse reikia plėtoti, skatinti ir stiprinti tikrą pagrindinių teisių kultūrą, ypač valstybėms narėms taikant ES teisę ir palaikant santykius su Europos Sąjungai nepriklausančiomis šalimis;
- I. kadangi Pagrindinių teisių chartijos 2 ir 3 straipsniuose pripažįstama teisė į gyvybę ir teisė į asmens neliečiamybę;
- J. kadangi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 4 straipsnyje draudžiamas bet kokios formos nežmoniškas ar žeminantis elgesys;
- K. kadangi pagrindinių socialinių teisių svarba pripažįstama ES pagrindinių teisių chartijos 8, 9, 10, 19 ir 21 straipsniuose ir ES Teisingumo Teismo praktikoje, tokiu būdu akcentuojama tai, kad šioms teisėms, ypač profesinių sąjungų teisėms, teisei streikuoti, teisei jungtis į asociacijas ir susirinkimų teisei, turi būti suteikiamos tokios pačios garantijos, kaip ir kitoms pagrindinėms teisėms, pripažįstamoms chartijoje;
- L. kadangi, remiantis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 22 straipsniu, Sąjunga įpareigojama gerbti „kultūrų, religijų ir kalbų įvairovę“, o pagal 21 straipsnį draudžiama diskriminacija dėl kalbos ir (arba) priklausymo nacionalinei mažumai;
- M. kadangi Pagrindinių teisių chartijos 33 straipsniu užtikrinama šeimos apsauga teisiniu, ekonominiu ir socialiniu aspektais;
- N. kadangi Chartijos 37 ir 38 straipsniuose pripažįstama teisė į aukšto lygio aplinkos apsaugą ir ši teisė itin glaudžiai susieta su Sąjungos įvairių sričių politikos įgyvendinimu;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- O. kadangi valstybės narės negali sumažinti jų konstitucijose nustatytų garantijų, susijusių su tam tikromis teisėmis, lygmens, prisidengdamos tuo, kad Pagrindinių teisių chartijoje ar kituose ES teisės aktuose toje srityje numatyta apsauga yra mažesnė;
- P. kadangi pripažįstama, kad nacionalinės institucijos (teisminės institucijos, teisėsaugos organai ir valdymo institucijos) yra pagrindiniai veikėjai, praktiškai įgyvendinantys Chartijoje įtvirtintas teises ir laisves;
- Q. kadangi norint sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, aptariamą SESV V antraštinėje dalyje, būtina, kad ES ir visos valstybės narės visapusiškai remtų pagrindines teises;
- R. kadangi žmogui, kaip piliečiui arba gyventojui, ES turėtų būti skiriama daugiausia dėmesio; kadangi Pagrindinių teisių chartijoje pripažįstant asmenines, pilietines, politines, ekonomines ir socialines teises siekiama ne tik apsaugoti Europos Sąjungos piliečius ir gyventojus nuo bet kokio kišimosi, piktnaudžiavimo ar prievartos, bet tai yra ir būtina sąlyga užtikrinant jų visapusišką ir harmoningą vystymąsi;
- S. kadangi teisinės valstybės principas yra Europos liberalios demokratijos ramstis ir vienas iš pagrindinių ES projekto principų, kylantis iš visų valstybių narių bendrų konstitucinių tradicijų;
- T. kadangi tai, kaip teisinės valstybės principai taikomi nacionaliniu lygmeniu, atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant abipusį pasitikėjimą tarp valstybių narių ir jų teisinių sistemų, vadinasi, itin svarbu sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, aptariamą SESV V antraštinėje dalyje;
- U. kadangi teisinės valstybės principų paisymas yra būtina pagrindinių teisių apsaugos sąlyga ir yra itin svarbus pačioje ES, nes jis yra ir būtina visų Sutartyse bei tarptautinėje teisėje įtvirtintų teisių ir pareigų vykdymo sąlyga;
- V. kadangi ES ir jos valstybės narės dalyvauja visuotiniame procese siekiant naujų tvaraus vystymosi tikslų, pagal kuriuos žmogaus teisės yra visuotinės, nedalomos ir neatimamos;
- W. kadangi šių vertybių ir principų įgyvendinimas priklauso ir nuo veiksmingos chartijoje užtikrintų pagrindinių teisių paisymo kontrolės, kuri, pavyzdžiui, turi būti vykdoma pradėdant nuo teisės aktų pasiūlymų rengimo;
- X. kadangi ES išgyvena rimtą ekonomikos ir finansų krizę, kuri kartu su ES tam tikrais atsakomaisiais veiksmais, įskaitant didelį biudžeto sumažinimą, kai kuriose valstybėse narėse neigiamai paveikė ES piliečių gyvenimo sąlygas – išaugo nedarbas, skurdo lygis, nelygybė, dažniau dirbamas mažų garantijų darbas, sumažėjo galimybės gauti paslaugas ir tų paslaugų kokybė – taigi padarė poveikį piliečių gerovei;
- Y. kadangi beveik trečdalis Parlamento gaunamų peticijų susijusios su kaltinimais dėl Chartijoje nurodytų pagrindinių teisių pažeidimų ir jose gvildenami tokie klausimai, kaip pilietybė, keturios laisvės, užimtumas, ekonominės aplinkybės, aplinkos ir vartotojų apsauga, teisingumo sistemos, balsavimo teisės ir demokratinis dalyvavimas, skaidrumas vykdant sprendimų priėmimo procesą, negalia, vaiko teisės, galimybė įgyti išsilavinimą arba naudotis kalbinėmis teisėmis; kadangi kai kuriose iš šių peticijų keliami klausimai, susiję su sveikatos problemomis ir prieiga prie sveikatos priežiūros sistemos bei sveikatos priežiūros paslaugų, taip pat kaip tiesioginė ekonomikos krizės pasekmė keliami klausimai, susiję su teise dirbti; kadangi paprastai peticijos yra ankstyviausi pagrindinių teisių padėties valstybėse narėse rodikliai;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- Z. kadangi ES veikia remdamasi prielaida ir tarpusavio pasitikėjimu, kad ES valstybės narės laikosi demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių principų, įtvirtintų EŽTK ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, visų pirma atsižvelgiant į laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės plėtojimą ir savitarpio pripažinimo principo veikimą;
- AA. kadangi nedarbas, skurdas ar socialinė atskirtis turi sunkių pasekmių siekiant įgyti ir įgyvendinti pagrindines teises, o tai reiškia, kad asmenys, kurių būklė tokia pažeidžiama, ir toliau turi turėti galimybių naudotis pagrindinėmis paslaugomis, visų pirma socialinės gerovės ir finansinėmis paslaugomis;
- AB. kadangi po neseniai ES teritorijoje įvykdytų teroro aktų tikėtina, kad dėl tam tikros kovos su terorizmu politikos ir priemonių gali nukentėti pagrindinės teisės ir laisvės ES; kadangi būtina užtikrinti, kad bus išlaikyta pusiausvyra tarp pagrindinių laisvių ir teisių apsaugos ir saugumo stiprinimo; kadangi ES ir jos valstybės narės įpareigtos ginti Europos Sąjungos piliečius, kartu užtikrindamos, kad kuriant ir vykdant saugumo politiką būtų laikomasi pagrindinių teisių ir laisvių; kadangi būtinumo ir proporcingumo principai turi būti pagrindiniai principai šioje srityje siekiant išvengti pilietinių laisvių pažeidimo politikos veiksmais;
- AC. kadangi tūkstančiai gyvybių prarandama Viduržemio jūroje precedento neturinčiu būdu ir ES tenka didžiulė atsakomybė imtis veiksmų siekiant išgelbėti gyvybes, užkirsti kelią prekybai žmonėmis, suteikti teisėtą galimybių migrantams ir padėti prieglobsčio prašytojams ir pabėgėliams bei suteikti jiems apsaugą;
- AD. kadangi 2014 m. beveik 3 500 migrantų žuvo arba dingo be žinios bandydami pasiekti Europą, o bendras žuvusiųjų ir dingusiųjų skaičius per pastaruosius 20 metų yra beveik 30 000; kadangi, remiantis Tarptautinės migracijos organizacijos duomenimis, migracijos maršrutas į Europą tapo pavojingiausiu migrantų maršrutu pasaulyje;
- AE. kadangi beveik tūkstantis prieglobsčio prašymų per metus tiesiogiai susiję su lytinių organų žalojimu;
- AF. kadangi teisė į prieglobstį garantuojama pagal 1951 m. Konvenciją dėl pabėgėlių statuso (Ženevos konvencija) ir 1967 m. sausio 31 d. protokolą;
- AG. kadangi mūsų bendruomenėse tebesama ekstremalaus nacionalizmo, rasizmo, ksenofobijos ir netolerancijos apraiškų; priešingai, ypač po neseniai įvykdytų teroro aktų, atrodo, kad daugelyje valstybių narių jų daugėja, o tai turi įtakos ir tradicinių mažumų, ir naujų tautinių mažumų bendruomenėms;
- AH. kadangi pagal ES sutarties 49 straipsnį kiekviena Europos valstybė, gerbianti 2 straipsnyje nurodytas vertybes ir įsipareigojusi jas remti, gali pareikšti norą tapti Sąjungos nare; kadangi Kopenhagos kriterijų laikymasis yra būtina išankstinė sąlyga siekiant narystės ES; kadangi pareigos, kurias pagal Kopenhagos kriterijus turi vykdyti šalys kandidatės, yra ne tik pagrindiniai pasirengimo narystei reikalavimai, bet jas reikia toliau vykdyti valstybei prisijungus prie ES, kaip numatyta ES sutarties 2 straipsnyje; kadangi atsižvelgiant į tai visas valstybes nares reikia nuolat vertinti siekiant patikrinti, ar jos ir toliau laikosi pagrindinių ES vertybių – pagarbos pagrindinėms teisėms, demokratijos ir teisinės valstybės principų; be to, kadangi turi būti nustatytas laipsniškas korekcinis mechanizmas siekiant panaikinti atotrūkį tarp politinio dialogo ir ES sutarties 7 straipsnyje nustatytų itin griežtų priemonių ir siekiant išspręsti Kopenhagos dilemą pagal galiojančias sutartis;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- AI. kadangi nėra aiškių ir bendrų rodiklių, padėtis yra sudėtinga, teisinės valstybės, demokratijos principai ir pagrindinės teisės kurioje nors valstybėje narėje yra nuolat kvestionuojami, atsižvelgiant į politinius ir institucinius aspektus, ir kadangi veikiant išvien su ES institucijomis, nes nėra jokių privalomų procedūrų, daugeliu atvejų jaučiama nuolatinė inercija, o Sutartyse įtvirtintų ir Europos vertybių nesilaikoma;
- AJ. kadangi nustačius teisę pateikti peticiją tarp ES piliečių ir Europos Parlamento užsimezgė glaudus ryšys; kadangi Europos piliečių iniciatyvos dėka buvo sukurtas naujas tiesioginis ryšys tarp ES piliečių ir ES institucijų ir kadangi ši iniciatyva gali padėti stiprinti pagrindinių teisių ir piliečių teisių plėtojimą; kadangi piliečių teisės apima teisę pateikti peticiją kaip priemonę piliečiams užtikrinti savo pagrindines teises, kaip nustatyta Chartijos 44 straipsnyje ir SESV 227 straipsnyje;
- AK. kadangi moterys vis dar patiria įvairių formų diskriminaciją ES ir dažnai kenčia nuo smurto ir prievartos, ypač seksualinio pobūdžio;
- AL. kadangi smurtas prieš moteris yra labiausiai ES ir visame pasaulyje paplitęs pagrindinių teisių pažeidimas ir kadangi jis daro poveikį visiems visuomenės sluoksniams, nepaisant amžiaus, išsilavinimo lygio, pajamų, socialinės padėties ir kilmės ar gyvenamosios šalies, ir yra pagrindinė kliūtis siekiant moterų ir vyrų lygybės;
- AM. kadangi, remiantis Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros 2014 m. atlikto tyrimo dėl pagrindinių teisių duomenimis, dauguma smurtą patyrusių moterų policijai apie tai nepraneša;
- AN. kadangi lytinė ir reprodukcinė sveikata bei teisės yra pagrįstos pagrindinėmis žmogaus teisėmis ir yra esminiai žmogaus orumo aspektai ⁽¹⁾; kadangi, atsisakant atlikti gyvybei gelbėti būtiną abortą, rimtai pažeidžiamos žmogaus teisės;
- AO. kadangi prekyba žmonėmis ir seksualinis moterų bei vaikų išnaudojimas aiškiai pažeidžia žmogaus teises, žmogaus orumą ir pagrindinius teises bei demokratijos principus; kadangi šiomis dienomis moterys yra mažiau apsaugotos nuo tokių grėsmių dėl padidėjusio ekonominio neužtikrintumo ir didesnės nedarbo bei skurdo rizikos;
- AP. kadangi Europos šalių teisės aktuose aiškiai nenurodoma, kad smurtas prieš moteris yra diskriminacijos dėl lyties forma, tai nurodoma tik trijose nacionalinės teisės sistemose (Ispanijos, Švedijos ir Vokietijos), todėl smurtas prieš moteris nevertinamas kaip esminis lygybės klausimas; kadangi siekdamas apibrėžti smurtą prieš moteris ir smurtą dėl lyties valstybės narės taiko *ad hoc* metodą, o apibrėžtys nacionalinės teisės aktuose labai skiriasi, todėl duomenų negalima palyginti;
- AQ. kadangi valstybės narės taip pat nėra apsaugotos nuo tokios netinkamos praktikos, kaip lyties organų žalojimas, kurią ES patyrė apie 500 000 asmenų, o dar 180 000 asmenų tai grėsė;
- AR. kadangi, kaip galima spręsti iš Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimų ir Europos Komisijos, FRA, NVO, Europos Tarybos ir JTO ataskaitų, ES ir valstybėse narėse dar padaroma daug pagrindinių teisių pažeidimų, pavyzdžiui, pažeidžiama pilietinės visuomenės organizacijų teisė į susirinkimų ir žodžio laisvę, LGBTI asmenys patiria institucinę diskriminaciją dėl draudimo tuoktis ir kovos su propaganda teisės aktų, patiriama kita aukšto lygio diskriminacija ir vykdomi neapykantos nusikaltimai, kurių motyvas yra rasizmas, ksenofobija, religinė netolerancija arba asmens

⁽¹⁾ Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais veiksmų programos 7.2 ir 7.3 skyriai.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

negalia, lytinė orientacija ar lytinė tapatybė; kadangi, turint omenyje nustatytų pažeidimų sunkumą ir kartojimąsi, Komisijos, Tarybos ir valstybių narių reakcija į juos yra nepakankamai stipri;

- AS. kadangi visuomenėje, kurioje pagrindinės teisės visapusiškai įgyvendinamos ir saugomos, yra daugiau galimybių kurti dinamišką ir konkurencingą ekonomiką;
- AT. kadangi romai, didžiausia Europos etninė mažuma, ir toliau kenčia nuo itin didelės diskriminacijos, rasistinių išpuolių, neapykantą kurstančios kalbos, skurdo ir atskirties;
- AU. kadangi Europos išorės veiksmai grindžiami tais pačiais principais, kuriais remiasi ES įkūrimas ir vystymasis, t. y. demokratija, solidarumu, žmogaus orumu ir visomis pagrindinėmis teisėmis; kadangi konkrečios žmogaus teisių gairės parengtos ES išorės politikos srityje, bet ne vidaus politikos srityje, galėtų atsirasti kaltinimų dėl dvejopų standartų taikymo; kadangi labai svarbu, jog ES skatintų pagrindines teises kaip savo išorės veiksmų politikos dalį greta tvirtos ir sistemingos pagrindinių teisių laikymosi pačioje ES vidaus politikoje stebėsenos;
- AV. kadangi asmens duomenų apsaugos nuostatos turėtų atitikti tikslų apribojimo, būtinumo ir proporcingumo principus, be kita ko, vykdant derybas ir sudarant tarptautinius susitarimus, kaip nurodyta Europos Teisingumo Teismo 2014 m. balandžio 6 d. sprendime panaikinti Direktyvą 2006/24/EB ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonėse;
- AW. kadangi teisė į privatų ir šeimos gyvenimą ir teisė į asmens duomenų apsaugą įtvirtintos Chartijoje ir todėl yra neatskiriama pirminės ES teisės dalis;
- AX. kadangi naujos technologijos gali turėti neigiamos įtakos pagrindinėms teisėms, visų pirma teisei į privatumą ir teisei į asmens duomenų apsaugą, kurios užtikrinamos pagal Chartijos 7 ir 8 straipsnius;
- AY. kadangi masinė prieiga prie interneto suteikia dar daugiau galimybių vykdyti fizinę ir psichologinę prievartą prieš moteris, įskaitant viliojimą internete;
- AZ. kadangi sparčiai vystantis skaitmeniniam pasauliui (plintant interneto, prietaikų ir socialinių tinklų naudojimui) reikia geriau saugoti asmens duomenis ir privatumą, siekiant užtikrinti jų konfidencialumą ir apsaugą;
- BA. kadangi pagrindinės laisvės, žmogaus teisės ir lygios galimybės turėtų būti užtikrinamos visiems ES piliečiams, įskaitant tautinėms ir kalbinėms mažumoms priklausančius asmenis;
- BB. kadangi Pasaulio Sveikatos Organizacijos (PSO) teigimu mažiausiai 850 vaikų iki 15 metų kasmet miršta nuo smurto;
- BC. kadangi, FRA apklausos apie diskriminacijos ir neapykantos nusikaltimus prieš LGBTI asmenis duomenimis, be diskriminacijos ir smurto, kuriuos šie asmenys patyrė, beveik pusė visų LGBTI respondentų manė, kad politikų kalbos, įžeidžiančios LGBT asmenis, plačiai paplitę jų gyvenamojoje šalyje;
- BD. kadangi LGBTI asmenys patiria institucinę diskriminaciją arba dėl to, kad civilinės sąjungos draudžiamos, arba dėl įstatymų, pagal kuriuos draudžiama skelbti savo lytinę orientaciją;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- BE. kadangi žmonės su negalia susiduria su įvairių formų diskriminacija, o tai užkerta jiems kelią visapusiškai įgyvendinti savo pagrindines teises;
- BF. kadangi neįgalųjų skurdo lygis yra 70 proc. didesnis už vidutinį, iš dalies dėl menkų galimybių įsidarbinti;
- BG. kadangi sekuliarizmu ir neutralumu veiksmingiausiai užtikrinama, kad religinės bendruomenės, kurios yra bet kurios valstybės dalis, nebūtų diskriminuojamos;
- BH. kadangi spaudos laisvė ir pilietinės visuomenės grupės, pavyzdžiui, NVO, atlieka esminį vaidmenį siekiant demokratijos, teisinės valstybės principų ir pagrindinių teisių įgyvendinimo; kadangi šiai laisvei kyla pavojus dėl įstatymų priėmimo arba tiesioginio valdžios institucijų įsikišimo tam tikrose valstybėse narėse;
- BI. kadangi Pagrindinių teisių chartijoje teigiama, kad pagyvenę žmonės turi teisę gyventi oriai ir nepriklausomai bei dalyvauti socialiniame ir kultūriniame gyvenime;
- BJ. kadangi bausmė, atitinkanti padarytą nusikaltimą, pagrindines teises pažeidusiam asmeniui skiriama kaip atgrasomoji priemonė, tačiau jos pagrindinis tikslas turi ir toliau būti užkirsti kelią tokiems nusikaltimams (vykdant šviečiamąją ir kultūrinę veiklą), o ne imtis veiksmų po to, kai nusikalstama veika jau padaryta;
- BK. kadangi svarbu, kad specializuotos institucijos, pavyzdžiui, nacionalinės žmogaus teisių institucijos ar lygybės įstaigos, vykdytų veiksmingą veiklą siekdamos padėti piliečiams geriau naudotis savo pagrindinėmis teisėmis atsižvelgiant į tai, kokių mastu valstybės narės taiko ES teise;
- BL. kadangi teisė balsuoti ir kelti savo kandidatūrą vietos rinkimuose ir rinkimuose į Europos Parlamentą gyvenamosios vietos valstybėje narėje pripažįstama Chartijos 39 ir 40 straipsniuose; kadangi ši teisė neturėtų būti varžoma dėl to, kad įgyvendinta teisė į judumą;
- BM. atsižvelgdamas į nepakankamą Komisijos ir valstybių narių atsaką į Edwardo Snowdeno pateiktą informaciją apie visuotinio šnipinėjimo operacijas internetu ir telekomunikacijų tinklais, vykdytais pagal programą NSA-PRISM, nukreiptą ir į Europos šalis, yra susirūpinęs dėl to, kad nepavyko įgyvendinti priemonių, kuriomis būtų apsaugoti ES piliečiai ar trečiųjų šalių piliečiai, gyvenantys Europoje;
1. mano, jog tiek ES, tiek nacionaliniais teisės aktais, viešąja politika ir jų įgyvendinimu itin svarbu užtikrinti, kad būtų visapusiškai laikomasi bendrų Europos vertybių, įtvirtintų ES sutarties 2 straipsnyje, ir tuo pačiu visiškai laikytis subsidiarumo principo;
 2. ragina valstybes nares užtikrinti, kad visi ES teisės aktai, įskaitant ekonominio ir finansinio koregavimo programas, būtų įgyvendinami laikantis Pagrindinių teisių chartijos ir Europos socialinės chartijos nuostatų (SESV 151 straipsnis);
 3. primena ES sutarties 6 straipsnyje nustatytą įsipareigojimą prisijungti prie Europos žmogaus teisių konvencijos; atsižvelgia į ES Teisingumo Teismo nuomonę 2/2013; ragina Komisiją ir Tarybą parengti reikalingas priemones siekiant užtikrinti, jog nedelsiant būtų įvykdytas minėtas sutartyse įtvirtintas įsipareigojimas; mano, kad tai turi būti padaryta užtikrinant visišką skaidrumą, nes taip bus nustatyta papildoma priemonė siekiant labiau užtikrinti tikrą pagarbą pagrindinėms asmens teisėms, įskaitant teisę į veiksmingą teisinę gynybą, ir žmonių apsaugą nuo šių teisių pažeidimų, taip pat padidinti Europos Sąjungos institucijų atsakomybę už savo veiksmus arba neveikimą žmogaus teisių srityje;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

4. palankiai vertina tai, kad būtų paskirtas pirmas Komisijos pirmininko pirmojo pavaduotojas, atsakingas už pagarbą teisinės valstybės principams ir Pagrindinių teisių chartijai, ir atkreipia dėmesį į jo išipareigojimą tinkamai įgyvendinti galiojančią sistemą; tikisi, kad netrukus, artimai bendradarbiaujant su kitomis institucijomis ir konsultuojantis su plačiosios pilietinės visuomenės atstovais bei kitais suinteresuotaisiais subjektais, bus nustatyta pagrindinių teisių vidaus strategija; mano, kad ši strategija turėtų būti grindžiama ES sutarties 2, 6 ir 7 straipsniais ir atitikti SESV 8 ir 10 straipsniuose įtvirtintus principus; apgailestauja dėl to, kad siekiant nubausti valstybes nares, pažeidusias pagrindines teises, ir sulaukyti jas nuo tokių pažeidimų, nepakanka politinės valios ir netaikomas ES sutarties 7 straipsnis;
5. pabrėžia, kad reikia visapusiškai pasinaudoti esamomis priemonėmis, siekiant užtikrinti, kad būtų gerbiamos, saugomos ir remiamos pagrindinės teisės ir Sąjungos vertybės, nurodytos ES sutarties 2 straipsnyje ir Pagrindinių teisių chartijoje; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad reikia skubiai taikyti ir įgyvendinti Sutartyse numatytas priemones;
6. pabrėžia, kad reikia užtikrinti, jog būtų visapusiškai naudojami esami mechanizmai ir pradėti objektyvūs vertinimai bei tyrimai, taip pat pažeidimų nagrinėjimo procedūros, deramai pagrįstais atvejais;
7. pabrėžia, kad siekiant toliau stiprinti pagrindinių teisių apsaugą pagal ES Sutartis, gali reikėti šias Sutartis iš dalies pakeisti;
8. atkreipia dėmesį į Komisijos komunikatą dėl naujų ES priemonių teisei valstybei stiprinti; šis komunikatas yra pirmasis bandymas ištaisyti egzistuojančius trūkumus, susijusius su pagrindinių teisių pažeidimų ir teisinės valstybės principo nesilaikymo valstybėse narėse prevencija ir jų pašalinimu; atkreipia dėmesį į Komisijos ketinimą reguliariai informuoti Europos Parlamentą ir Tarybą apie kiekviename etape padarytą pažangą; tačiau mano, kad pasiūlytos sistemos gali nepakakti arba jos įgyvendinimui gali kilti kliūčių, kai reikės užkirsti kelią pagrindinių teisių pažeidimams valstybėse narėse ir reaguoti į juos, nes Komisija šią sistemą pateikė kaip neprivalomą komunikatą, kuriame aiškiai nenustatyta, kada ši sistema turi pradėti veikti;
9. ragina Komisiją įgyvendinti ir toliau tobulinti šį mechanizmą siekiant:
 - a) įtraukti jį į pagrindinių teisių vidaus strategiją, nes teisinė valstybė yra išankstinė pagrindinių teisių Europos Sąjungoje ir jos valstybėse narėse apsaugos sąlyga;
 - b) geriau panaudoti Europos Tarybos ekspertines žinias, ir sukurti oficialų bendradarbiavimo kanalą, skirtą klausimams, susijusiems su teisine valstybe ir pagrindinėmis teisėmis;
 - c) aiškiai apibrėžti taikymo kriterijus ir užtikrinti, kad aktyviai ir skaidriai jį įgyvendinant būtų sėkmingai užkertamas kelias pagrindinių teisių pažeidimams; visų pirma, apibrėžti aiškaus pažeidimo pavojaus ir šurkštaus ir nuolatinio pažeidimo kriterijus, remiantis, *inter alia*, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Europos Žmogaus Teisių Teismo praktika; apsvarstyti galimybę šiuos kriterijus nustatyti taip, kad bet kokio pažeidimo atveju mechanizmas būtų pradėtas automatiškai taikyti;
 - d) jei FRA nustatytų sistemingų arba didelių ES sutarties 2 straipsnio pažeidimų, pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūras, kurias vykdant taip pat gali būti skiriamos finansinės baudos pagal SESV 260 straipsnį;
 - e) užtikrinti, kad procedūra pagal ES sutarties 7 straipsnį būtų taikoma automatiškai, jeigu pagal mechanizmą problemai spręsti numatytas trijų etapų procesas nebūtų veiksmingas, konkrečiai nurodant, kokios atitinkamos valstybės narės Sutartis taikant atsirandančios teisės, be balsavimo teisių Taryboje, gali būti sustabdytos, taip pat apsvarstyti galimybę taikyti papildomas sankcijas, kurios užtikrintų veiksmingą sistemos taikymą siekiant laikytis ES teisės ir pagrindinių teisių;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- f) nustatyti, kad visi ES pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, politika ir veiksmai, įskaitant ekonominio pobūdžio veiksmus ir veiksmus išorės santykių srityje, ir visos ES finansuojamos priemonės turi laikytis Pagrindinių teisių chartijos ir jiems turi būti taikomas išsamus *ex ante* ir *ex post* poveikio pagrindinėms teisėms vertinimas, taip pat parengti veiksmų planą, kuriuo būtų užtikrintas veiksmingas galiojančių standartų taikymas ir nustatytos sritys, kurioms būtinos reformos; atsižvelgdamas į tai mano, kad Komisija, Taryba ir Europos Parlamentas rengdami teisės aktus ir politiką turėtų nuolat pasitelkti FRA išorės nepriklausomus ekspertus;
- g) bendradarbiaujant su FRA ir valstybių narių nacionalinėmis žmogaus teisių institucijomis, taip pat gaunant plačiosios pilietinės visuomenės atstovų pagalbą parengti duomenų bazę, kurioje būtų renkami ir skelbiami visi turimi duomenys ir ataskaitos apie pagrindinių teisių padėtį ES ir atskirose valstybėse narėse;

10. ragina Komisiją užtikrinti, kad kartu su minėta vidaus strategija būtų parengta aiški ir detali priemonė, tinkamai pagrįsta tarptautine ir Europos teise ir remianti visas vertybes, saugomas pagal ES sutarties 2 straipsnį, siekiant užtikrinti suderinamumą su strategine programa žmogaus teisių ir demokratijos srityje, kurią ES jau taiko išorės santykių srityje, ir užtikrinti, kad ES institucijos ir valstybės narės atsakytų už savo veiksmus ir neveikimą žmogaus teisių srityje; mano, kad ši priemonė turėtų sudaryti galimybes stebėti, kaip visos ES valstybės narės laikosi pagrindinių teisių, ir užtikrintų sistemingą institucinį dialogą vienai ar kelioms valstybėms narėms pažeidus pagrindines teises; mano, kad norėdama visapusiškai naudotis Sutarčių nuostatomis, Komisija turėtų:

- a) parengti bendrų ir objektyvių rodiklių, pagal kuriuos būtų vertinama demokratija, teisinės valstybės principas ir pagrindinės teisės, suvestinę; šie rodikliai turėtų atspindėti narystei taikomus Kopenhagos politinius kriterijus ir Sutarčių 2 straipsnyje bei Pagrindinių teisių chartijoje nustatytas vertybes ir teises ir parengti remiantis galiojančiais standartais; atsižvelgdamas į juos Komisija turėtų apsvarstyti galimybę išplėsti ES teisingumo rezultatų suvestinės taikymo sritį, kad ji apimtų periodinį vertinimą, kaip kiekviena valstybė narė gerbia pagrindines teises ir teisinės valstybės principą;
- b) užtikrinti nuolatinę stebėseną, pagrįstą nustatyta suvestine ir bendradarbiaujant su Taryba ir Parlamentu parengta metinio teisinės valstybės principo laikymosi ir pagrindinių teisių padėties visose Europos Sąjungos valstybėse narėse šalies vertinimo remiantis FRA, Europos Tarybos bei jos Venecijos komisijos ir NVO duomenimis sistema;
- c) atsižvelgiant į tai pasiūlyti persvarstyti FRA reglamentą, kad FRA būtų suteikta daugiau įgaliojimų ir didesnę žmogiškąją bei finansinę išteklių, taigi ji galėtų stebėti padėtį valstybėse narėse ir skelbti metines stebėsenos ataskaitas, kuriose būtų detalūs kiekvienos valstybės narės rezultatų vertinimas;
- d) remiantis nustatyta suvestine ir minėtąja metine stebėsenos ataskaita teikti oficialų perspėjimą, jeigu iš rodiklių matyti, kad valstybės narės pažeidžia teisinės valstybės principą ir pagrindines teises; pateikus šį oficialų perspėjimą visada turėtų būti pradėtas institucinis dialogas, kuriame dalyvautų ne tik Komisija ir atitinkama valstybė narė, bet ir Taryba, Europos Parlamentas bei atitinkamos valstybės narės nacionalinis parlamentas;
- e) prisidėti tobulinant ES institucijų ir agentūrų, Europos Tarybos, Jungtinių Tautų ir pilietinės visuomenės organizacijų koordinavimą; siekti intensyvesnio ES institucijų ir valstybių narių, taip pat Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų bendradarbiavimo;

11. palankiai vertina tai, kad Taryba surengs diskusijas teisinės valstybės klausimu; vis dėlto mano, kad tokios diskusijos nėra veiksmingiausias būdas siekiant išspręsti pagrindinių Europos Sąjungos vertybių nesilaikymo problemą; apgailestauja dėl to, kad Parlamentas nėra nei informuotas apie tokių diskusijų organizavimą, nei į jas įtrauktas; ragina Tarybą savo diskusijas pagrįsti Europos Komisijos, Europos Parlamento, pilietinės visuomenės, Europos Tarybos ir jos Venecijos komisijos ir kitų instituciniu arba kitu būdu įtrauktų šalių metinių ir specialių ataskaitų rezultatais;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

12. ragina Komisiją ir valstybes nares iširti visus įtarimus dėl Chartijoje įtvirtintų pagrindinių teisių pažeidimų ir įtarimams pasitvirtinus imtis veiksmų dėl jų; ypač ragina Komisiją pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūras, jei būtų įtariama, kad kuri nors valstybė narė vykdo šias teises pažeidžiančius veiksmus;

13. ragina Komisiją teikti didesnę prioritetą Sąjungos pasirengimui prisijungti prie Europos socialinės chartijos, kuri pasirašyta Turine 1961 m. spalio 18 d. ir persvarstyta Strasbūre 1996 m. gegužės 3 d.;

14. ragina valstybes nares, laikantis Paryžiaus principų, sukurti ir stiprinti nacionalines žmogaus teisių institucijas, taip siekiant užtikrinti nepriklausomą žmogaus teisių skatinimą ir apsaugą nacionaliniu lygmeniu;

15. ragina užtikrinti geresnę Parlamento, Europos Tarybos, FRA ir EIGE veiklos koordinavimą ir suderinamumą;

16. išreiškia susirūpinimą dėl nerimą keliančio vis dažnesnio pagrindinių teisių pažeidimo ES, ypač imigracijos ir prieglobsčio srityse, diskriminacijos ir netolerancijos, visų pirma tam tikrų bendruomenių atžvilgiu, ir dėl padaugėjusių išpuolių prieš NVO, kurios gina šių grupių ir bendruomenių teises, ir joms daromo spaudimo atvejų; atkreipia dėmesį į valstybių narių nenorą užtikrinti, kad būtų gerbiamos šios ypač romų, moterų, LGBTI bendruomenės narių, prieglobsčio prašytojų, imigrantų ir kitų pažeidžiamų grupių pagrindinės teisės ir laisvės;

17. ragina Tarybą rasti bendrą iš teisinės valstybės kylančių principų ir standartų, kurie skiriasi atskirų valstybių lygmeniu, tikslaus turinio pagrindą ir vadovaujantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jau pateikta teisinės valstybės apibrėžtimi pradėti diskusijas, kurios apimtų: teisėtumą, įskaitant skaidrų, demokratinį ir pliuralistinį teisės aktų priėmimo procesą; teisinį tikrumą, įstatymų vykdomosios valdžios šališkumo draudimą, nepriklausomus ir nešališkus teismus, veiksmingą teisminę kontrolę, įskaitant pagrindinių teisių laikymąsi, ir lygybę prieš įstatymą;

18. primena, kad pagarba teisinės valstybės principui yra pagrindinių teisių apsaugos prielaida ir kad saugumo priemonės neturėtų jo pažeisti, kaip nustatyta Pagrindinių teisių chartijos 52 straipsnyje; taip pat primena, kad pagal Pagrindinių teisių chartijos 6 straipsnį kiekvienas asmuo turi teisę į laisvę ir saugumą;

19. ragina Komisiją, Tarybą ir valstybes nares užtikrinti, kad pagrindinės teisės ir principai, visų pirma išdėstyti Sutartyse, Pagrindinių teisių chartijoje ir Europos žmogaus teisių konvencijoje, iš karto būtų įtvirtinti vidaus saugumo politikoje ir priemonėse, kaip siūloma FRA trumpoje analizėje „Embedding fundamental rights in the security agenda“ („Pagrindinių teisių įtvirtinimas saugumo strategijoje“); ragina ES ir valstybes nares į būsimas vidaus saugumo strategijas integruoti socialinę įtrauktį ir nediskriminavimo priemones;

20. ragina Komisiją remiant FRA, dėti daugiau informuotumo didinimo pastangų, rengti daugiau švietimo ir mokymo priemonių bei programų, susijusių su pagrindinėmis teisėmis; šiomis programomis turėtų būti siekiama visų socialinių partnerių sanglaudos ir pasitikėjimo, taip pat įtraukti pilietinės visuomenės organizacijas, nacionalines žmogaus teisių institucijas ir nacionalinius lygybės bei kovos su diskriminacija biurų;

21. pabrėžia, jog Komisijos, kaip Sutarčių sergėtojos, vaidmuo nėra vien užtikrinti, kad valstybės narės perkeltų teisės aktus į nacionalinę teisę, bet taip pat apima visapusišką ir teisingą teisės aktų taikymą, ypač siekiant apsaugoti piliečių pagrindines teises; apgailestauja, kad dėl itin ribojamojo Chartijos 51 straipsnio aiškinimo (suprantant šį straipsnį kaip neapimančią ES teisės vykdymo užtikrinimo) faktiškai apribojama Chartijos taikymo sritis; laikosi nuomonės, kad toks

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

požiūris turėtų būti persvarstytas siekiant patenkinti ES piliečių lūkesčius, susijusius su jų pagrindinėmis teisėmis; primena, jog piliečių lūkesčiai neapsiriboja siauru Chartijos aiškinimu, todėl reikėtų siekti užtikrinti, kad šios teisės būtų kuo veiksmingiau įgyvendinamos; todėl apgailestauja, kad Komisija, atsakydama į daugelį peticijų, kuriose skundžiamasi dėl galimo pagrindinių teisių pažeidimo, nurodo neturinti kompetencijos imtis veiksmų; atsižvelgdamas į tai, ragina nustatyti stebėjimo, sistemingo vertinimo ir rekomendacijų teikimo mechanizmą siekiant užtikrinti, kad valstybėse narėse būtų iš esmės labiau paisoma pagrindinių vertybių;

22. primena, kad itin svarbu laiku ir teisingai perkelti ir įgyvendinti ES teisės aktus, ypač kai jie daro poveikį pagrindinėms teisėms ir jas plėtoja;

Laisvė ir saugumas

Saviraiškos laisvė ir žiniasklaida

23. primena, kad saviraiškos, informacijos ir žiniasklaidos laisvė itin svarbi siekiant užtikrinti demokratiją ir teisingą valstybę; griežtai smerkia smurtą prieš žurnalistus ir žiniasklaidos atstovus, jų spaudimą ir grasinimus jiems, kurie, be kito ko, vykdomi siekiant, kad jie atskleistų savo šaltinius, arba dėl informacijos apie vyriausybių ir valstybių daromus pagrindinių teisių pažeidimus; ragina valstybes naries netaikyti priemonių, kuriomis būtų varžomos šios laisvės; pakartoja savo raginimą Komisijai persvarstyti ir iš dalies pakeisti audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą, remiantis gairėmis, kurias Parlamentas nurodė 2013 m. gegužės 22 d. rezoliucijoje;

24. pabrėžia, kad žurnalistai ir vieša, nepriklausoma, laisva, įvairi ir pliuralistinė žiniasklaida tiek internete, tiek ne internete yra esminis demokratijos elementas; mano, kad žiniasklaidos nuosavybė ir valdymas neturėtų būti sutelktas vienoje rankose; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad žiniasklaidos nuosavybės skaidrumas yra itin svarbus siekiant stebėti investicijas, kurios gali daryti įtaką informacijai; ragina parengti tinkamas ir teisingas ekonomines taisykles siekiant užtikrinti ir žiniasklaidos internete pliuralizmą; ragina Komisiją parengti veiksmų planą, pagal kurį būtų užtikrinta, kad visa žiniasklaida laikytųsi minimalių nepriklausomumo ir kokybės standartų;

25. reiškia susirūpinimą dėl to, kad kai kuriose valstybėse narėse socialiniams judėjimams ir demonstracijoms, susirinkimų laisvei ir žodžio laisvei taikoma vis daugiau represinių priemonių, ypač kai neproporcingai naudojama jėga prieš taikius demonstruotojus, o šios srities policijos ir teisminių tyrimų vykdoma nedaug; ragina valstybes naries saugoti susirinkimų laisvę ir nepatvirtinti priemonių, kurios keltų abejonių dėl naudojimosi pagrindinėmis teisėmis ir laisvėmis, pvz., teise dalyvauti demonstracijose ir streikuoti, susirinkimų teise, teise jungtis į asociacijas ir teise į saviraiškos laisvę, ar net taikytų baudžiamąją atsakomybę už naudojimąsi jomis; reiškia didelį susirūpinimą dėl keleto valstybių narių nacionalinių teisės aktų, darančių poveikį pagrindinėms teisėms viešosiose vietose ir varžančių susirinkimų laisvę, teisę protestuoti ir žodžio laisvę; ragina Komisiją stebėti rimtus pagrindinių teisių pažeidimus, padarytus dėl to, kad nacionaliniais teisės aktais nustatyti apribojimai viešosiose erdvėse dėl saugumo, ir imtis veiksmų;

26. atkreipia dėmesį į tai, kad dėl terorizmo atvejų ES ir jos valstybės narės sustiprino kovos su terorizmu ir radikalizacija priemones; ragina ES ir nacionalines valdžios institucijas tokias priemones tvirtinti visiškai laikantis demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių principų, ypač teisės į teisingą gynybą ir nekaltumo prezumpciją, teisės į teisingą bylos nagrinėjimą, teisės į privatumą ir asmens duomenų apsaugą; ragina valstybes naries ir Komisiją atsižvelgiant ES sutarties į 2 straipsnį ir Pagrindinių teisių chartiją ir laikantis visiško skaidrumo įvertinti visų nacionalinių kovos su terorizmu įstatymų ir kitų teisės aktų projektus ar pasiūlymus dėl jų;

27. pripažįsta, kad plačiai paplitęs tarpvalstybinis kibernetinis nusikalstamumas ir kibernetinis terorizmas yra rimti iššūkiai, ir reiškia susirūpinimą dėl pagrindinių teisių apsaugos internete; mano, kad ES turi parengti naujausiomis žiniomis pagrįstą kibernetinio saugumo programą ir taip užtikrinti, kad kibernetinėje erdvėje būtų gerbiami Chartijos 7 ir 8 straipsniai;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

28. palankiai vertina JAV Senato ataskaitą dėl CŽV kalinimo ir tardymo programų; ragina valstybes nares netoleruoti kankinimų ir jokio kitokio nežmoniško ar žeminančio elgesio savo teritorijoje; pakartoja savo raginimus valstybėms narėms užtikrinti atskaitomybę už pagrindinių teisių pažeidimus atsižvelgiant į CŽV vykdytą kalinių gabenimą ir neteisėtą kalinimą Europos šalyse; ragina valstybes nares atlikti atvirą ir skaidrų tyrimą siekiant sužinoti tiesą apie jų teritorijos ir oro erdvės naudojimą, visiškai bendradarbiauti su neseniai atnaujintu Europos Parlamento tyrimu šiuo klausimu ir imtis tolesnių veiksmų; ragina užtikrinti tų asmenų, kurie praneša apie šiuos pažeidimus, pvz., žurnalistų ir informatorių, apsaugą;

29. reišia susirūpinimą dėl besikartojančių pranešimų apie kaltinimus dėl ES pagrindinių teisių pažeidimų, visų pirma ES duomenų apsaugos teisės aktų pažeidimų, kuriuos daro valstybių narių ir trečiųjų šalių, kuriose leidžiama saugoti ir gauti Europos piliečių elektroninių ryšių duomenis, žvalgybos tarnybos; griežtai smerkia masinį sekimą, kuris, kaip sužinota, vykdomas nuo 2013 m., ir apgailestauja, kad jis nenutrauktas; ragina šią veiklą paaiškinti, ypač tai, kad joje dalyvauja nemažai valstybių narių; ragina Komisiją ir valstybes nares visiškai atsižvelgti į Parlamento 2014 m. kovo 12 d. rezoliucijoje dėl JAV Nacionalinės saugumo agentūros (NSA) sekimo programos, sekimo tarnybų įvairiose valstybėse narėse ir jų poveikio ES piliečių pagrindinėms teisėms ir transatlantiniam bendradarbiavimui teisingumo ir vidaus reikalų srityje išdėstytus reikalavimus ir rekomendacijas, ragina valstybes nares užtikrinti, kad jų žvalgybos tarnybų veikla būtų suderinama su pagrindinėmis teisėmis ir parlamentai bei teismai vykdytų jų priežiūrą;

30. reišia susirūpinimą dėl to, kad valstybės narės priima nacionalinius teisės aktus, kuriais leidžiamas visuotinis sekimas, ir pakartoja, kad reikia saugumo priemonių, kurios būtų tikslinės, tikrai būtinos ir proporcingos demokratinėse visuomenėse; pakartoja raginimą ES ir valstybėms narėms patvirtinti informatorių apsaugos programą;

31. yra susirūpinęs dėl to, kad piliečiai nelabai žino apie savo teises į duomenų apsaugą ir privatumą ir apie esamas teisių gynimo priemones; atsižvelgdamas į tai pabrėžia nacionalinių duomenų apsaugos institucijų vaidmenį šias teises remiant ir apie jas informuojant; mano, kad būtina visuomenę, ypač vaikus, supažindinti su asmens duomenų apsaugos kibernetinėje erdvėje svarba ir pavojais, kurie tyko; ragina valstybes nares pradėti vykdyti informavimo kampanijas mokyklose; pabrėžia, kad atsižvelgiant į greitą technologijų vystymąsi ir vis augantį kibernetinių išpuolių skaičių ypatingą dėmesį reikia atkreipti į asmens duomenų apsaugą internete, ypač į jų tvarkymo ir saugojimo saugumą; pabrėžia, kad nors teisė būti pamirštam neabsoliuti ir ją reikia derinti su kitomis pagrindinėmis teisėmis, asmenims turi būti suteikta teisė taisyti asmens duomenis internete; išreiškia didelį susirūpinimą dėl sunkumų, su kuriais susiduria dauguma interneto naudotojų, siekdami užtikrinti pagarbą savo teisėms skaitmeninėje aplinkoje; ragina Tarybą sparčiai siekti pažangos tvirtinant duomenų apsaugos teisės aktų rinkinį, kad visoje ES būtų užtikrinta aukšto lygio asmens duomenų apsauga;

32. primena, kad valstybės narės turi užtikrinti, jog jų žvalgybos tarnybos veiktų teisėtai ir visiškai laikydamosi Sutarčių ir Pagrindinių teisių chartijos; atsižvelgdamas į tai ragina valstybes nares užtikrinti, kad pagal nacionalinius teisės aktus būtų leidžiama rinkti ir analizuoti asmens duomenis, įskaitant vadinamuosius metaduomenis, tik su atitinkamo asmens sutikimu arba pagal teismo orderį, gautą remianti pagrįstu įtarimu, kad asmuo dalyvauja nusikalstamoje veikloje;

33. pabrėžia, kad už neteisėtą duomenų rinkimą ir tvarkymą turėtų būti baudžiama taip pat, kaip baudžiama už įprastą susirašinėjimo konfidencialumo pažeidimą; primygtinai prašo griežtai uždrausti slaptų prisijungimo būdų ar kitų priemonių, kuriomis siekiama susilpninti arba apeiti saugumo priemones ar išnaudoti dabartines jų silpnynes, kūrimą;

34. apgailestauja dėl privačioms įmonėms daromo viešųjų ir privačiųjų įstaigų spaudimo, kad jos perduotų interneto naudotojų duomenis, kontroliuotų interneto turinį arba pažeistų tinklo neutralumo principą;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

35. pabrėžia, kad pagrindinių teisių apsauga šiandieninėje informacinėje visuomenėje yra pagrindinė ES problema, nes dėl vis labiau naudojamų informavimo ir ryšių technologijų atsiranda naujos grėsmės pagrindinėms teisėms kibernetinėje erdvėje; jas reikėtų labiau saugoti užtikrinant, kad jos būtų remiamos ir saugomos internete taip pat ir tiek pat, kaip ir ne internete;

36. ragina Komisiją atidžiai stebėti esamų šios srities ES teisės aktų įgyvendinimą ir mano, kad valstybės narės turėtų praktikoje turėti taikyti baudžiamosios teisės aktų nuostatas, vykdydamos veiksmingą tyrimą ir traukdamos baudžiamojon atsakomybėn, kad užtikrintų pagarbą aukų pagrindinėms teisėms;

37. ragina Komisiją ir valstybes nares itin atidžiai stebėti, kaip kai kurios naujos technologijos, pavyzdžiui, bepiločiai orlaiviai, gali daryti poveikį piliečių pagrindinėms teisėms, ypač teisei į privatumą ir asmens duomenų apsaugai;

38. pabrėžia itin svarbų švietimo vaidmenį užkertant kelią radikalizacijai ir netolerancijos bei ekstremizmo tarp jaunimo didėjimui;

39. apgailestauja dėl to, kad policijos pajėgos kai kuriose valstybėse narėse diskriminavo, tiksliau tariant, žiauriai elgėsi su mažumų grupėmis, pavyzdžiui, romais, LGBTI asmenimis arba neigaliaisiais; ragina valstybes nares tokius veiksmus tirti ir už juos bausti; mano, kad policijos pajėgos turėtų būti geriau informuojamos ir apmokomos, kaip kovoti su šių mažumų diskriminacija ir smurtu prieš jas; ragina valstybes nares atgaivinti mažumų pasitikėjimą policija ir paskatinti jas informuoti apie pažeidimus; taip pat ragina valstybių narių valdžios institucijas kovoti su diskriminacinių etniniu profiliavimu, kurį vykdo kai kurios policijos pajėgos;

Religijos ir sąžinės laisvė

40. atkreipia dėmesį į Chartijos 10 straipsnį, kuriame saugoma minties, sąžinės, religijos ar įsitikinimų laisvė, taip pat laisvė išpažinti pasirinktą religiją arba ją pakeisti; mano, kad ši laisvė apima laisvę netikėti; smerkia bet kokios formos diskriminaciją ar netoleranciją ir ragina uždrausti visų formų diskriminaciją šiuo pagrindu; atsižvelgdamas į tai apgailestauja dėl naujausių antisemitinės ir antiislamiškos diskriminacijos ir smurto atvejų; ragina valstybes nares, įskaitant religines institucijas, visomis turimomis priemonėmis saugoti religijos ar įsitikinimų laisvę, skatinti toleranciją bei kultūrų dialogą veiksmingai formuojant politiką ir prireikus sutvirtinant kovos su diskriminacija politikos priemones; primena, kad neutrali ir pasaulietinė valstybė labai svarbi užkertant kelią diskriminacijai dėl priklausymo bet kokiai religinei, ateistinei ar agnostikų bendruomenei ir užtikrinant vienodą požiūrį į visas religijas ir įsitikinimus; reiškia susirūpinimą dėl to, kad Europos Sąjungoje taikomi šventvagystės ir religijos įžeidimo įstatymai, o tai gali daryti labai neigiamą poveikį saviraiškos laisvei, ir ragina valstybes nares šiuos įstatymus panaikinti; griežtai smerkia išpuolius prieš maldos vietas ir ragina valstybes nares neleisti, kad už tokius nusikaltimus būtų nenubausta;

41. ragina gerbti religijos ar įsitikinimų laisvę okupuotoje Kipro dalyje, kurioje yra daugiau kaip 500 dabar griūnančių religinių ir kultūros paminklų;

42. yra susirūpinęs dėl Europoje didėjančio antisemitizmo ir vis labiau plintančių pastangų paneigti holokaustą ar sumažinti jo reikšmę; yra labai susirūpinęs dėl to, kad daugelis žydų bendruomenės narių planuoja išvykti iš Europos dėl blogėjančios atmosferos, didėjančio antisemitizmo, diskriminacijos ir smurto prieš juos;

43. reiškia didelį susirūpinimą dėl antiislamiškų demonstracijų, išpuolių prieš mečetes ir polinkio islamą sieti su nedidelės mažumos religiniu fanatizmu; apgailestauja dėl musulmonų bendruomenės diskriminacijos ir smurto prieš ją; ragina valstybes nares nuolat smerkti tokius veiksmus ir visiškai jų netoleruoti;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

Lygybė ir nediskriminavimas

44. labai apgailestauja dėl to, kad Taryba dar nepatvirtino 2008 m. pasiūlymo dėl Direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas; teigiamai vertina tai, kad Komisija šiai direktyvai skyrė pirmenybę; primena savo raginimą Tarybai kuo skubiau patvirtinti pasiūlymą;

45. atkreipia dėmesį į tai, kad pliuralizmas, nediskriminavimas ir tolerancija yra vienos iš pagrindinių Sąjungos vertybių pagal ES sutarties 2 straipsnį; mano, kad tik politika, parengta siekiant skatinti formalią ir esminę lygybę ir kovoti su visų formų nusistatymu ir diskriminacija, gali skatinti integracinę visuomenę, panaikindama visus prietarus, kenkiančius socialinei integracijai; apgailestauja dėl to, kad vis dar pasitaiko diskriminacijos, atskirties ir net smurto ar išnaudojimo atvejų, ypač dėl asmens lyties, rasės, odos spalvos, etninės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar įsitikinimų, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos;

46. mano, kad Sąjunga ir valstybės narės turi stiprinti savo veiksmus kovos su diskriminacija, kultūrų, religijų ir kalbų įvairovės apsaugos, lyčių lygybės, vaiko teisių, pagyvenusių asmenų teisių, neįgaliųjų teisių, LGBT ir asmenų, priklausančių tautinėms mažumoms, teisių srityje; ragina ES ir valstybes nares į lygybės politikos priemones įtraukti daugialypės diskriminacijos klausimą;

47. smerkia visų formų smurtą ir diskriminaciją, vykdomus Europos Sąjungos teritorijoje, ir reiškia susirūpinimą dėl šių reiškinių padažnėjimo; prašo Komisiją ir valstybes nares prisiimti konkrečius politinius įsipareigojimus siekiant kovoti su visų formų rasizmu, įskaitant antisemitizmą, islamofobiją, afrofobiją ir priešišumą romams;

48. ragina Komisiją ir Tarybą pripažinti, kad reikia patikimų ir palyginamų duomenų apie lygybę, išskirstytų pagal diskriminacijos pagrindą, norint įvertinti diskriminaciją ir taip jais pagrįsti rengiamą politiką, įvertinti ES kovos su diskriminacija teisės aktų įgyvendinimą ir geriau užtikrinti jų vykdymą; ragina Komisiją apibrėžti nuoseklius duomenų apie lygybę rinkimo standartus, pagrįstus tapatybės pasirinkimu, ES duomenų apsaugos standartais ir konsultacijomis su atitinkamomis bendruomenėmis; ragina valstybes nares rinkti duomenis apie diskriminaciją;

49. ragina ES priimti direktyvą, kurioje būtų smerkiama diskriminacija dėl lyties ir siekiama panaikinti švietimo ir žiniasklaidos prietarus ir stereotipus, susijusius su lytimi;

Mažumų apsauga

50. ragina užtikrinti didesnę Europos Sąjungos nuoseklumą mažumų apsaugos srityje; tvirtai tiki, kad visos valstybės narės ir šalys kandidatės turėtų laikytis tų pačių principų ir kriterijų, kad būtų išvengta dvigubų standartų taikymo; todėl ragina sukurti veiksmingą šalių kandidačių ir ES valstybių narių pagarbos visoms mažumų pagrindinėms teisėms stebėsenos ir užtikrinimo mechanizmą;

51. pabrėžia, kad Europos Sąjunga turi būti erdvė, kurioje visų pirma gerbiama etninė, kultūros ir kalbų įvairovė; ragina ES institucijas parengti išsamią ES tautinių, etninių ir kalbinių mažumų apsaugos sistemą siekiant užtikrinti vienodą požiūrį į jas ir atsizvelgiant į atitinkamus tarptautinius teisinius standartus bei žinomą gerąją patirtį ir ragina valstybes nares užtikrinti tikrą šių mažumų lygybę, visų pirma kalbant apie kalbą, švietimą ir kultūrą; ragina valstybes nares, kurios dar neratifikavo ir neįgyvendino Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencijos, tai padaryti; taip pat primena, kad reikia įgyvendinti ESBO suformuluotus principus;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

52. smerkia visų formų diskriminaciją dėl kalbos ir ragina valstybes nares, kurios dar neratifikavo ir neįgyvendino Europos regioninių arba mažumų kalbų chartijos, tai padaryti; ragina valstybes nares ir Komisiją imtis visų reikiamų priemonių siekiant kovoti su neproporcingo administravimo ar teisės aktų kliūtimis, kenkiančiomis kalbų įvairovei Europos arba nacionaliniu lygmeniu;

53. pabrėžia, kad žmogaus orumo, lygybės prieš įstatymą ir diskriminacijos bet koku pagrindu draudimo principai yra teisinės valstybės pagrindas; ragina valstybes nares parengti nacionalinės teisės aktų sistemą, pagal kurią būtų draudžiama bet kokio pobūdžio diskriminacija ir užtikrinamas veiksmingas galiojančios ES teisės sistemos įgyvendinimas;

Romų padėtis

54. apgailestauja dėl Europos Sąjungoje vis didesnio nusistatymo prieš romus ir yra susirūpinęs dėl romų padėties ES ir gausių persekiojimo, smurto, smerkimo, diskriminacijos bei neteisėto išsiuntimo atvejų, kuriais pažeidžiamos pagrindinės teisės ir Europos Sąjungos teisė; ragina Komisiją imtis veiksmų prieš tas valstybes nares, kurios leidžia institucinę diskriminaciją arba atskyrimą; dar kartą ragina valstybes nares veiksmingai įgyvendinti strategijas, kuriomis siekiama didinti faktinę įtrauktį, ir labiau imtis atitinkamų veiksmų siekiant skatinti integraciją, visų pirma pagrindinių teisių, šveitimo, užimtumo, būstų ir sveikatos apsaugos srityse, taip pat kovoti su smurtu, neapykantą kurstančiomis kalbomis ir romų diskriminacija, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 9 d. Tarybos rekomendacijoje dėl veiksmingo romų integravimo priemonių valstybėse narėse;

55. pabrėžia, kad svarbu tinkamai įgyvendinti nacionalines romų integravimo strategijas, kuriant integruotas politikos priemones, įtraukiant vietos valdžios institucijas, NVO ir romų bendruomenes į nuolatinį dialogą; ragina Komisiją numatyti stebėseną ir geresnį koordinavimą įgyvendinant veiksmų planus ir nacionalines strategijas; ragina valstybes nares bendradarbiauti su romų tautybės asmenų atstovais valdant, stebint ir vertinant jų bendruomenėms poveikio turinčius projektus, naudojant turimas lėšas, įskaitant ES lėšas, tuo pat metu atidžiai stebint, ar gerbiamos pagrindinės romų teisės, įskaitant teisę laisvai judėti, įtvirtintą Direktyvoje 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimoms narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje;

56. apgailestauja dėl esamos romų diskriminacijos nacionalinėse švietimo sistemose ir darbo rinkoje; pabrėžia didėjantį romų moterų ir vaikų, pažeidžiamumą, ypač todėl, kad pagrindinės jų teisės pažeidžiamos daug kartų ir vienu metu; pakartoja, kad svarbu apsaugoti ir propaguoti lygias romų vaikų galimybes užsitikrinti visas teises;

57. primygtinai ragina valstybes nares priimti būtinus teisės aktų pakeitimus dėl sterilizacijos ir remiantis EŽTT praktika išmokėti finansines kompensacijas romų tautybės moterims ir psichikos negalią turinčioms moterims, tapusioms priverstinės sterilizacijos aukomis;

Smurtas prieš moteris ir moterų bei vyrų lygybė

58. ragina ES ir valstybes nares kovoti su visų formų smurtu ir moterų diskriminacija bei traukti baudžiamojon atsakomybėn už juos; ragina valstybes nares visų pirma duoti veiksmingą atkirtį smurto šeimoje ir visų formų seksualinio išnaudojimo, įskaitant pabėgėlių ir vaikų migrantų išnaudojimą, pasekmėms;

59. reiškia susirūpinimą dėl smurto prieš moteris ES masto ir formų, kaip išdėstyta FRA visos ES apžvalgoje, kurioje teigiama, kad kas trečia 15 metų amžiaus sulaukusi moteris patyrė fizinį ir (arba) seksualinį smurtą, manoma, kad ES per vienus metus 3,7 mln. moterų patyrė seksualinį smurtą; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares persvarstyti galiojančius teisės aktus ir kovai su smurtu prieš moteris skirti prioritetą, nes smurtas dėl lyties neturėtų būti toleruojamas; ragina Komisiją skatinti Stambulo konvencijos ratifikavimą nacionaliniu lygmeniu ir kuo greičiau pradėti ES prisijungimo prie šios konvencijos procedūrą; pabrėžia, kad neatidėliojamas visų valstybių narių prisijungimas prie Stambulo konvencijos padėtų kurti integruotą politiką ir skatinti tarptautinį bendradarbiavimą kovos su visų formų smurto prieš moteris, įskaitant seksualinį priekabiavimą internete ir ne internete, srityje;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

60. ragina valstybes nares kurti centrų, kuriuose būtų teikiama parama ir pastogė prekybos žmonėmis ir prostitucijos aukomis tapusioms moterims, tinklus ir užtikrinti, kad jos gautų psichologinę, medicininę, socialinę ir teisinę pagalbą ir būtų skatinamos ieškoti pastovios darbo vietos ir gauti kartu suteikiamas teises;

61. reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad ir toliau žalojami moterų lyties organai ir tai yra sunkaus smurto prieš moteris ir mergaites forma ir nepriimtinas pasikėsinimas į jų teisę į fizinę neliečiamybę; primygtinai ragina Europos Sąjungą ir valstybes nares labai atidžiai stebėti tokius veiksmus savo teritorijoje, kad jie kuo greičiau būtų sustabdyti; ypač ragina valstybes nares patvirtinti griežtą ir atgrasantį būdą apmokant su migrantais dirbančius darbuotojus ir sistemingai bei veiksmingai traukiant baudžiamojon atsakomybėn ir baudžiant lyties organų žalotojus, nes šie veiksmai turi būti visiškai netoleruojami; primygtinai teigia, kad tai turi būti vykdoma kartu su informuotumo didinimo kampanijomis, skirtomis atitinkamoms grupėms; palankiai vertina tai, kad pagal ES teisės aktus dėl prieglobsčio lyties organų žalojimų aukos laikomos pažeidžiamais asmenimis ir kad lyties organų žalojimas yra vienas iš kriterijų, į kuriuos reikia atsižvelgti nagrinėjant prašymus suteikti prieglobstį;

62. ragina Komisiją užtikrinti duomenų apie smurto prieš moteris paplitimą ir pobūdį, kuriais grindžiama tvirta smurto prevencijos ir aukų poreikių patenkinimo politika, rinkimo tęstinumą, taip pat įvertinti ES aukų teisių direktyvos (2012/29/ES) įgyvendinimą ir rengti informuotumo apie kovą su seksualiniu priekabiavimu didinimo kampanijas; mano, kad duomenys turėtų būti renkami remiantis FRA atliktu pirmu visos ES tyrimu ir vykdant ES Komisijos (įskaitant Eurostatą), FRA ir Europos lyčių lygybės instituto bendradarbiavimą; pakartoja Komisijai savo prašymą, išsakytą 2014 m. vasario 25 d. rezoliucijoje dėl kovos su smurtu prieš moteris, kurioje išdėstytos rekomendacijos Komisijai pateikti pasiūlymą dėl teisės akto, kuriuo būtų nustatytos priemonės, skirtos valstybių narių veiksams smurto prieš moteris ir mergaites, taip pat moterų lytinių organų žalojimo, prevencijos srityje propaguoti ir skatinti; ir ragina Komisiją 2016 m. paskelbti ES kovos su smurtu prieš moteris ir mergaites metais;

63. ragina ES ir valstybes nares kovoti su visų formų smurtu prieš moteris ir traukti už jį baudžiamojon atsakomybėn; ragina Komisiją pasiūlyti teisėkūros iniciatyvą, kuria būtų siekiama ES uždrausti smurtą prieš moteris;

64. ragina Komisiją ugdyti visuomenės suvokimą, jog reikia skatinti pagarbos ir tolerancijos kultūrą, kad būtų užkirstas kelias bet kokiai moterų diskriminacijai; be to, ragina valstybes nares užtikrinti, kad būtų įgyvendinamos nacionalinės strategijos dėl pagarbos moterų lytinei ir reprodukciniai sveikatai ir su ja susijusioms teisėms, taip pat dėl šių teisių apsaugos; kadangi sveikata – pagrindinė žmogaus teisė, nepaprastai svarbi norint naudotis kitomis žmogaus teisėmis, primygtinai tvirtina, kad Sąjunga turėtų dalyvauti skatinant informavimą ir geriausią praktiką šiuo klausimu;

65. yra sunerimęs dėl nepakankamo atstovavimo moterims sprendimų priėmimo procesuose, įmonėse, jų direktorių valdybose, mokslo ir politikos srityse tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu lygmeniu (didelėse įmonėse, nacionaliniuose ir Europos Parlamento rinkimuose), ypač vietos lygmeniu; ragina remti profesinio tobulėjimo siekiančias moteris ir jų pastangas eiti vykdomąsias pareigas ir ragina ES institucijas labiau atsižvelgti į duomenis, iš kurių matyti, kad Europos Sąjungoje moterys sudaro tik 17,8 proc. didžiųjų biržinių bendrovių valdybos narių;

66. ragina Tarybą nebeblokuoti direktyvos dėl motinystės atostogų, kadangi šiuo teisės aktu bus užtikrinta veiksminga ir faktinė lyčių lygybė, taip pat suderintos teisės nuostatos ES lygmeniu;

67. atkreipia dėmesį į tai, kad moterys sudaro daugiau nei pusę asmenų, įgijusių trečios pakopos studijų diplomą, tačiau šios proporcijos nematyti darbo rinkose, ypač kalbant apie pareigas, susijusias su sprendimų priėmimu; todėl ragina valstybes nares imtis visų priemonių, reikalingų siekiant užtikrinti vienodą moterų ir vyrų dalyvavimą darbo rinkoje ir padėti moterims gauti vadovų postus, visų pirma kiek galima greičiau susitarti dėl pasiūlymo dėl direktyvos dėl biržinių

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

bendrovių nevykdomųjų direktorių pareigas einančių asmenų lyčių pusiausvyros gerinimo ir susijusių priemonių; apgailestauja dėl to, kad ES vyrams ir moterims dirbant tą patį darbą moterų pajamos vis dar vidutiniškai 16 proc. mažesnės nei vyrų; ragina ES toliau bendradarbiauti užtikrinant moterų ir vyrų lygybę gaunant darbo užmokestį, kaip nustatyta SESV 157 straipsnyje, pensijas ir dalyvaujant darbo rinkoje, taip pat užimant vadovaujančius postus; mano, kad šie veiksmai turėtų padėti kovoti su skurdu ir užtikrinti, kad Europa visiškai pasinaudotų visais savo talentais; apgailestauja dėl to, kad moterų nedarbo lygis vis dar gerokai aukštesnis nei vyrų ir pabrėžia, kad moterų finansinė nepriklausomybė turi būti vienas iš kovos su skurdu aspektų;

68. ragina Komisiją atidžiau stebėti, ar pagal ES teisės aktus laikomasi lyčių lygybės principo; ragina valstybes nares vykdyti panašią savo nacionalinių teisės aktų analizę;

69. pripažįsta, kad lytinė ir reprodukcinė sveikata bei teisės yra pagrindinės vertybės ir esminis žmogaus orumo, lyčių lygybės ir apsisprendimo elementas; primygtinai ragina Komisiją į kitą ES sveikatos strategiją įtraukti lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises kaip pagrindines žmogaus teises, siekiant užtikrinti ES vidaus ir išorės pagrindinių teisių politikos darną, kaip 2015 m. kovo 10 d. ragino Parlamentas;

70. pripažįsta, kad atsisakant atlikti gyvybei gelbėti būtiną abortą, rimtai pažeidžiamos pagrindinės teisės;

71. ragina valstybes nares bendradarbiaujant su Komisija pripažinti teisę gauti saugių ir šiuolaikiškų kontracetinių priemonių ir užtikrinti lytinį švietimą mokyklose; ragina Komisiją papildyti nacionalines politikos priemones siekiant pagerinti visuomenės sveikatą, tuo pačiu išsamiai informuojant Europos Parlamentą;

Vaikų teisės

72. griežtai smerkia bet kokios formos smurtą prieš vaikus ir netinkamą elgesį su jais; ragina valstybes nares, kurios yra Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos šalys narės, imtis atitinkamų priemonių, kad vaikai būtų apsaugoti nuo visų formų fizinio ir psichinio smurto, įskaitant fizinę ar seksualinę prievartą, priverstines santuokas, vaikų darbą ir seksualinį išnaudojimą;

73. griežtai smerkia vaikų seksualinį išnaudojimą, ypač vis plintantį vaikų pornografijos internete reiškinį; primygtinai ragina Europos Sąjungą ir valstybes nares suvienyti pastangas kovojant su šiais sunkiais vaikų teisių pažeidimais ir tinkamai atsižvelgti į Parlamento rekomendacijas, išdėstytas 2015 m. kovo 11 d. rezoliucijoje dėl seksualinės prievartos prieš vaikus internete ⁽¹⁾; pakartoja savo raginimą toms valstybėms narėms, kurios dar neperkėlė direktyvos dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, ją perkelti; be to, ragina ES ir tas valstybes nares, kurios dar neratifikavo Europos Tarybos konvencijos dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos prieš juos, ją ratifikuoti;

74. ragina valstybes nares įgyvendinti Direktyvą 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, taip pat stiprinti teisėsaugos institucijų teisinius gebėjimus, technines galimybes ir didinti jų finansinius išteklius, kad jos galėtų daugiau bendradarbiauti – taip pat ir su Europolu – siekiant veiksmingiau tirti ir ardyti vaikus seksualiai išnaudojančių nusikaltėlių tinklus, prioritetą teikiant į juos įtrauktų vaikų teisėms ir saugumui;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0070.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

75. pabrėžia specialistų, dirbančių su vaikais, pavyzdžiui, mokytojų, jaunimo darbuotojų ir pediatrų, vaidmens svarbą nustatant psichologinio bei fizinio smurto prieš vaikus, taip pat priekabiavimo elektroninėje erdvėje, požymius; šiuo tikslu ragina valstybes nares užtikrinti šių profesionalų informuotumo didinimą, mokymų jiems teikimą; taip pat ragina valstybes nares kurti karštąsias linijas, kuriomis vaikai galėtų pranešti apie visus netinkamo elgesio, seksualinės prievartos, bauginimo ar persekiojimo atvejus;

76. mano, kad vaikų asmens duomenys internete turi būti tinkamai saugomi ir kad vaikus būtina jiems suprantamai informuoti apie asmens duomenų naudojimo internete pavojus ir pasekmes; ragina valstybes nares pradėti vykdyti informavimo kampanijas mokyklose; pabrėžia, kad vaikų internetinis profiliavimas turėtų būti draudžiamas;

77. smerkia visų formų vaikų diskriminaciją ir ragina Komisiją ir valstybes nares imtis bendrų veiksmų siekiant panaikinti vaikų diskriminaciją; visų pirma ragina valstybes nares ir Komisiją aiškų prioritetą vaikams teikti planuojant ir įgyvendinant regioninę ir sanglaudos politiką;

78. ragina valstybes nares užtikrinti visų vaikų, nepriklausomai nuo to, ar jie įtariamieji, kaltinamieji, aukos ar bylos šalys, veiksmingą teisę kreiptis į teismą; patvirtina, kad svarbu stiprinti procedūrinės vaikų apsaugos priemones baudžiamosiose bylose, ypač atsižvelgiant į vykstančias diskusijas dėl direktyvos dėl specialių procesinių garantijų baudžiamosiose bylose įtariamiesiems ar kaltinamiems vaikams;

79. reišia susirūpinimą dėl padidėjusio tarptautinio tėvų vykdomo vaikų grobimo atvejų; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad labai svarbus Europos Parlamento tarpininko tarptautinio tėvų vykdomo vaikų grobimo atvejais vaidmuo; pabrėžia, kad svarbu laikytis bendro ES metodo ieškant dingusių vaikų Europos Sąjungoje; ragina valstybes nares užtikrinti didesnę policijos ir teisminių bendradarbiavimą tarpvalstybinėse dingusių vaikų bylose ir kurti karštąsias dingusių vaikų paieškos linijas;

80. primena, kad priimant bet kokią politikos priemonę, susijusią su vaikais, būtina visų pirma atsižvelgti į Chartijos 24 straipsnyje nurodytus vaiko interesus; primena, kad teisė į švietimą numatyta Chartijoje ir kad švietimas būtinas ne tik siekiant vaiko gerovės ir asmeninio vystymosi, bet ir visuomenės ateities; mano, kad vaikų iš mažas pajamas gaunančių šeimų švietimas yra būtina prielaida, sudaranti galimybę vaikams ištrūkti iš skurdo; todėl ragina valstybes nares skatinti kokybišką švietimą visiems;

81. pabrėžia, kad ES piliečių vaikų interesai ir teisės turėtų būti tinkamai ginami ne tik Sąjungoje, bet ir už jos ribų, ir ragina atitinkamai stiprinti bendradarbiavimą su ES nepriklausančių Šiaurės šalių institucijomis, atsakingomis už vaikų gerovę; mano, kad visos ES partnerės (įskaitant Europos ekonominės erdvės nares) turėtų ratifikuoti 1996 m. Hagos konvenciją dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, pripažinimo, vykdymo ir bendradarbiavimo tėvų pareigų ir vaikų apsaugos priemonių srityje;

82. pripažįsta, kad finansų ir ekonomikos krizė padarė didelį neigiamą poveikį vaiko teisių įgyvendinimui ir vaikų gerovei; ragina valstybes nares dėti daugiau pastangų kovojant su vaikų skurdu ir socialine atskirtimi ir veiksmingai įgyvendinti Komisijos rekomendaciją „Investicijos į vaikus. Padėkime išsivaduoti iš nepalankios socialinės padėties“, taip pat taikyti integruotas strategijas, kuriomis remiama galimybė gauti tinkamus išteklius, įperkamas ir kokybiškas paslaugas ir skatinamas vaikų dalyvavimas priimant jiems poveikį turinčius sprendimus; ragina Komisiją imtis tolesnių rekomendacijos įgyvendinimo stebėsenos priemonių;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

83. prašo Komisijos pateikti plataus užmojo ir išsamią darbotvarkę, kuri 2015 m. pakeistų ES darbotvarkę dėl vaiko teisių; ragina Komisiją užtikrinti veiksmingą vaiko teisių aspekto integravimą į visus ES pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, visų sričių politiką ir visus finansinius sprendimus; ragina Komisiją kasmet teikti ataskaitą dėl pažangos, padarytos užtikrinant vaiko teises ir visapusiškai įgyvendinant ES *acquis* vaiko teisių klausimu; ragina Komisiją užtikrinti, kad vaiko teisių koordinatoriaus įgaliojimai ir ištekliai tinkamai atspindėtų ES išipareigojimą sistemingai ir veiksmingai integruoti vaiko teisių aspektą; ragina Komisiją patvirtinti paskelbtas ES gaires dėl integruotų vaiko apsaugos sistemų;

84. palankiai vertina tendenciją valstybėse narėse priverstines santuokas laikyti baudžiamuoju nusikaltimu; ragina valstybes nares atidžiai stebėti su vaikais dirbančius darbuotojus, pavyzdžiui, mokytojus ir jaunimo darbuotojus, teikti jiems mokymus ir didinti jų informuotumą siekiant, kad jie gebėtų nustatyti vaikus, kuriems kyla pavojus, kad jie gali būti pagrobti į savo kilmės šalį norint juos sutuokti per prievartą;

LGBTI asmenų teisės

85. itin griežtai smerkia įstatymų ir politikos, kuriais apribojamos lesbiečių, gėjų, biseksualių, translyčių ir interseksualių (LGBTI) asmenų pagrindinės teisės, paskatintą šių asmenų diskriminaciją ir smurtą prieš juos ES teritorijoje; ragina Komisiją ir valstybes nares priimti teisės aktus ir politikos priemones, kuriais būtų kovojama su homofobija ir transfobija; atsižvelgdamas į tai ragina Komisiją parengti ES lygmens lygybės dėl seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės veiksmų planą arba strategiją, kurių ne kartą prašė Parlamentas ir kuriuos per paskirtųjų Komisijos narių svarstymą pažadėjo Komisijos narė V. Jurová; atsižvelgdamas į tai primena 2014 m. vasario 4 d. rezoliuciją dėl ES kovos su homofobija ir diskriminacija dėl seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės veiksmų plano, tačiau pabrėžia, kad rengiant tokią išsamią politiką turi būti paisoma Europos Sąjungos, jos agentūrų ir valstybių narių kompetencijos sričių;

86. mano, kad pagrindines LGBTI asmenų teises būtų galima geriau užtikrinti, jeigu jie turėtų galimybę pasirinkti teisinį režimą, pavyzdžiui, sugyvenimą, registruotą partnerystę ar santuoką; palankiai vertina tai, kad 19 valstybių narių šiuo metu tokias galimybes siūlo, ir ragina kitas valstybes nares apsarstyti galimybę padaryti tą patį; be to pakartoja savo raginimą Komisijai pateikti pasiūlymą dėl plataus užmojo reglamento, pagal kurį būtų užtikrinamas civilinės būklės aktų, įskaitant lyties teisinio pripažinimo, santuokos ir registruotos partnerystės liudijimus, ir jų teisinių pasekmių tarpusavio pripažinimas siekiant sumažinti diskriminacines teises ir administracines kliūtis, su kuriomis susiduria piliečiai, įgyvendindami teisę laisvai judėti;

87. ragina valstybes nares atidžiai stebėti ir griežtai taikyti nuobaudas valstybės tarnautojams, kurie viešai įžeidinėja arba smerkia LGBTI asmenis;

88. ragina ES valstybes nares remti profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijų pastangas siekiant patvirtinti įvairovės ir nediskriminacinę politiką LGBTI asmenų atžvilgiu;

89. mano, kad valstybių narių valdžios institucijos turėtų supaprastinti procedūras, pagal kurias lytį pakeitusių asmenų nauja tapatybė galėtų būti pripažinta oficialiuose dokumentuose; pakartoja, kad smerkia bet kokią teisinę pripažinimo procedūrą, pagal kurią privaloma translyčių asmenų sterilizacija;

90. apgailestauja dėl to, kad daugelyje valstybių narių translyčiai asmenys vis dar laikomi psichiškai nesveikais ir ragina valstybes nares atnaujinti psichinės sveikatos katalogus, tuo pačiu užtikrinant, kad visi translyčiai asmenys galėtų naudotis reikiamu gydymu;

91. palankiai vertina Komisijos iniciatyvą siekti, kad atliekant Pasaulio sveikatos organizacijos Tarptautinės ligų klasifikacijos persvarstymą iš jos būtų išbrauktos translytės asmenybės; ragina Komisiją dėti daugiau pastangų siekiant užkirsti kelią tam, kad į Tarptautinę ligų klasifikaciją būtų įtraukti vaikystės lyčių nuokrypiai;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

92. labai apgailestauja dėl to, kad labai paplitusios skirtalyčių kūdikių genitalijų korekcijos operacijos, nors mediciniškai jų nereikia; atsižvelgdamas į tai palankiai vertina Maltos 2015 m. balandžio mėn. Lytinės tapatybės, lytinės raiškos ir seksualinių ypatybių įstatymą, pagal kurį draudžiamos skirtalyčių kūdikių operacijos ir įvirtinamas skirtalyčių asmenų teisės apsispręsti principas, ir ragina kitas valstybes pasekti Maltos pavyzdžiu;

Neįgaliųjų teisės

93. smerkia iki šiol neįgaliųjų vis dar patiriamą diskriminaciją ir atskirtį; ragina Komisiją, valstybes nares ir regionines bei vietos valdžios institucijas įgyvendinti Europos strategiją dėl negalios ir atitinkamai stebėti bei taikyti atitinkamus ES teisės aktus; ragina Komisiją atsižvelgiant į tai vėl pateikti teisėkūros iniciatyvą dėl prieinamumo akto, kad jis būtų kompleksinė priemonė, pagal kurią galima būtų padidinti neįgaliesiems asmenims taikomą apsaugą ir užtikrinti ES politikos priemonių suderinamumą šiuo klausimu; taip pat ragina Komisiją siekti kuo didesnės Europos strategijos dėl negalios ir JT konvencijos dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims bei JT vaiko teisių konvencijos nuostatų sąveikos siekiant užtikrinti, kad pripažintos teisės būtų iš esmės gerbiamos ir veiksmingai užtikrinamos, taip pat suderinant ir įgyvendinant teisės aktų sistemą ir nuoseklius kultūrinius bei politinius veiksmus;

94. ragina Komisiją patarti valstybėms narėms, kaip kuo geriau išnaudoti ES fondus nenusižengiant ES įsipareigojimams pagal Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją, remti NVO bei kitas organizacijas ir artimai su jomis bendradarbiauti siekiant užtikrinti tinkamą konvencijos įgyvendinimą; ragina ES ir valstybes nares didinti neįgaliųjų, taip pat žmonių, turinčių psichosocialinę negalią, galimybes įsidarbinti ir mokytis, padėti jiems gyventi savarankiškai ir remti deinstitucionalizavimo programas, kaip nustatyta Chartijos 26 straipsnyje;

95. pabrėžia, kad reikia gerbti neįgaliųjų teisę į politinį dalyvavimą rinkimuose; atsižvelgdamas į tai ragina Komisiją rengiant ataskaitą apie Tarybos direktyvų 93/109/EB ir 94/80/EB, kuriose nustatoma teisė balsuoti ir būti kandidatu rinkimuose į Europos Parlamentą ir savivaldybių rinkimuose, įgyvendinimą taip pat įvertinti, ar jos atitinka JT neįgaliųjų teisių konvenciją; apgailestauja dėl to, kad ES daug neįgaliųjų, netekusių veiksnio, taip pat neteko teisės balsuoti; todėl ragina valstybes nares iš dalies pakeisti savo teisės aktus siekiant, kad nebūtų sistemiskai atimama neįgaliųjų, netekusių veiksnio, teisė balsuoti, o kiekvieną atvejį įvertinti atskirai ir neįgaliesiems teikti pagalbą, susijusią su balsavimo procedūromis;

96. ragina Komisiją įvertinti Europos teisės aktų suderinamumą su Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos reikalavimais ir atliekant bet kokio būsimą pasiūlymo poveikio vertinimą įvertinti jį atsižvelgiant į šią konvenciją;

97. smerkia fizinės ir farmakologinės prievartos naudojimą psichikos sutrikimų atvejais ir ragina ES ir valstybes nares priimti socialinės integracijos politikos priemones;

98. apgailestauja dėl to, kad neįgalieji vis dar susiduria su kliūtimis siekdami prieigos prie Sąjungos prekių ir paslaugų rinkos; mano, kad šios kliūtys dėl savo pobūdžio apriboja jų dalyvavimą visuomenėje ir yra pagrindinių teisių, kurias jie visų pirma gauna dėl ES pilietybės, pažeidimas; ragina Komisiją nedelsiant siekti pažangos užtikrinant prieigą Europos Sąjungoje, kad būtų galima nedelsiant priimti teisėkūros procedūra priimamą aktą;

99. ragina ES institucijas ir valstybes nares įtraukti neįgaliuosius ir jiems atstovaujančias organizacijas priimant sprendimus savo kompetencijos srityse, atsižvelgiant į Neįgaliųjų teisių konvencijos 4 straipsnio 3 dalį;

100. ragina ES valstybes nares ir institucijas užtikrinti, kad apie galimybes dalyvauti konsultacijų procese būtų aiškiai ir plačiai paskelbiama, naudojantis prieinamomis komunikacijos priemonėmis, būtų leidžiama jose dalyvauti naudojantis kitais formatais, pavyzdžiui, L. Brailio raštu ar lengvai skaitomu raštu, ir kad viešieji klausymai bei posėdžiai, kuriuose diskutuojama dėl pasiūlytų teisės aktų ir politikos priemonių, būtų prieinami;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

101. ragina Komisiją suderinti duomenų apie negalią rinkimą visuose ES socialiniuose tyrimuose, kaip reikalaujama Neįgaliųjų teisių konvencijos 31 straipsnyje; pabrėžia, kad renkant šiuos duomenis reikėtų naudotis metodais, kurie apimtų visus neįgaliuosius, įskaitant turinčius sunkesnę negalią ir gyvenančius specialiose įstaigose;

Diskriminacija dėl amžiaus

102. apgailestauja dėl to, kad vyresni žmonės kiekvieną dieną susiduria su diskriminacija ir pagrindinių teisių, visų pirma, teisių gauti tinkamas pajamas, darbą, sveikatos priežiūrą ir reikiamas prekes bei paslaugas, pažeidimais; primena Pagrindinių teisių chartijos 25 straipsnį, kuriame skelbiamos pagyvenusių žmonių teisės gyventi oriai ir nepriklausomai ir dalyvauti socialiniame bei kultūriniame gyvenime; ragina Komisiją parengti demografinių pokyčių strategiją, pagal kurią būtų įgyvendinamas Pagrindinių teisių chartijos 25 straipsnis;

103. reiškia susirūpinimą dėl to, kad valstybėse narėse plačiai paplitęs blogas elgesys su vyresnio amžiaus žmonėmis, jų nepriežiūra ir išnaudojimas; ragina valstybes nares patvirtinti priemones, skirtas kovoti su netinkamu elgesiu pagyvenusių žmonių atžvilgiu bei visų formų smurtu prieš juos ir jų nepriklausomumui skatinti remiant būsto renovaciją ir galimybes jį gauti; primena, kad pagyvenusios moterys dėl vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo, o vėliau dėl pensijų skirtumo, dažniau gyvena žemiau skurdo ribos;

104. ragina valstybes nares užtikrinti jaunesnių darbuotojų, ypač nukentėjusių nuo ekonomikos krizės, integravimą į darbo rinką, taip pat organizuojant ir suteikiant mokymus, kuriais siekiama jaunimo socialinės gerovės augimo;

105. ragina gerbti žmogaus orumą gyvenimo pabaigoje, visų pirma užtikrinti, kad asmenų sprendimai dėl jų gyvybę palaikančių priemonių naudojimo būtų pripažįstami ir gerbiami;

106. reiškia susirūpinimą dėl to, kad valstybėms narėms mažinant viešąsias išlaidas ir pensijas didele dalimi prisidedama prie pagyvenusių žmonių skurdo, nes sumažinamos jų disponuojamosios pajamos, pabloginamos jų gyvenimo sąlygos ir sukuriama nelygybė paslaugų kainos prieinamumo požiūriu, taip pat dėl to vis daugiau pagyvenusių žmonių gauna tik šiek tiek skurdo ribą viršijančias pajamas;

Neapykantos nusikaltimai ir neapykantą kurstanti kalba

107. apgailestauja dėl kiekvieną dieną ES vykdomų neapykantos kalbos ir neapykantos nusikaltimų, padaromų dėl rasizmo, ksenofobijos, religinės netolerancijos ar nusistatymo prieš asmenis dėl jų negalios, seksualinės orientacijos ar lytinės tapatybės; ragina valstybes nares saugoti pagrindines teises ir skatinti įvairių bendruomenių savo teritorijoje tarpusavio supratimą, pripažinimą ir toleranciją; ragina ES nustatant kovos su diskriminacija ir teisingumo srities politikos priemones pirmenybę teikti kovai su neapykantos nusikaltimais; ragina Komisiją ir valstybes nares stiprinti kovą su neapykantos nusikaltimais ir diskriminacinėmis nuostatomis bei elgesiu parengiant visapusišką strategiją dėl kovos su neapykantos nusikaltimais, smurtu dėl neapykantos ir diskriminacija;

108. yra susirūpinęs, kad internete vis dažniau pasitaiko neapykantą kurstančių kalbų ir ragina valstybes nares įdiegti paprastą procedūrą, pagal kurią visuomenės nariai galėtų pranešti apie neapykantą kurstančios medžiagos pasirodymą internete;

109. reiškia susirūpinimą dėl baudžiamųjų tyrimų ir nuosprendžių, susijusių su neapykantos nusikaltimais valstybėse narėse; ragina valstybes nares imtis visų reikiamų priemonių siekiant paskatinti pranešimą apie tokius nusikaltimus, taip pat užtikrinant tinkamą apsaugą nuo jų, kaip matyti iš FRA plataus masto tyrimų rezultatų, nusikaltimų aukos nėra linkusios apie juos pranešti policijai;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

110. reiškia susirūpinimą dėl to, kad kelios valstybės narės tinkamai neperkėlė Pagrindų sprendimo 2008/913/TVR nuostatų, ir ragina valstybes nares į nacionalinę teisę visiškai perkelti bei įgyvendinti ES standartus, užtikrinti nacionalinių teisės aktų, pagal kuriuos baudžiama už visų formų neapykantos nusikaltimus, neapykantos kurstymą ir priekabiavimą, taikymą ir sistemingai traukti baudžiamojon atsakomybėn už šias nusikalstamas veikas; ragina Komisiją stebėti, ar tinkamai pamatinis sprendimas perkeliamas į nacionalinę teisę, ir pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš tas valstybes nares, kurios šio sprendimo į nacionalinę teisę neperkėlė; be to, ragina persvarstyti pamatinį sprendimą siekiant į jį visapusiškai įtraukti visas neapykantos nusikaltimų ir nusikalstamų veikų, padarytų dėl neapykantos arba diskriminacinių motyvų formas ir aiškiai apibrėžti nuoseklius tyrimų ir persekiojimo standartus;

111. ragina Komisiją remti teisėsaugos darbuotojų ir teisminių institucijų bei atitinkamų ES agentūrų mokymo programas siekiant panaikinti diskriminacinę praktiką ir neapykantos nusikaltimus bei užkirsti jiems kelią; ragina valstybes nares už tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą atsakingoms įstaigoms suteikti praktines priemones ir išugdyti jų gebėjimus, kad jos sugebėtų nustatyti pamatiniame sprendime numatytas nusikalstamas veikas ir imtis dėl jų priemonių bei bendradarbiauti ir bendrauti su aukomis;

112. su nerimu stebi politinių partijų, kurios savo politines programas remia asmenų atskirtimi dėl jų etninės kilmės, seksualinės orientacijos ir religijos, kilimą;

113. yra labai susirūpinęs dėl vis dažnesnio rasistinių ir ksenofobijos veikslių ir juos kurstančių kalbų menkinimo; šiuos veikslus ir kalbas skleidžia vis labiau viešojoje sferoje matomos rasistinės ir ksenofobų grupės – kai kurios iš jų jau įgijo ar bando įgyti politinės partijos statusą;

114. reiškia gilų susirūpinimą dėl politinių partijų, kurios naudojasi dabartine ekonomine ir socialine krize, norėdamos pateisinti savo rasistines, ksenofobines ir antiislamiškas nuostatas, plitimo;

115. griežtai smerkia sukarintų grupių, kartais tiesiogiai susijusių su kuria nors politine partija, vykdomą mažumų, ypač romų ir migrantų, bauginimą ir persekiojimą; ragina valstybes nares uždrausti tokius veikslus ir už juos bausti;

Benamiai

116. reiškia susirūpinimą dėl žmonių, kurie prarado savo būstą dėl ekonominės krizės, skaičiaus; mano, kad benamiai privalo būti išlaikomi integruoti į visuomenę ir kad reikia kovoti su jų atskirtimi ir marginalizacija; taigi ragina valstybes nares patvirtinti šioms žmonėms padėti skirtą ambicingą politiką; pabrėžia, kad benamiai yra pažeidžiami žmonės, ir primena savo raginimą valstybėms narėms nelaikyti jų nusikaltėliais; ragina valstybes nares panaikinti visus įstatymus ar atsisakyti politikos, pagal kuriuos jie tokiais laikomi; ragina valstybes nares parengti nacionalines kovos su benamių reiškiniu savo teritorijose strategijas; prašo Komisijos remti valstybių narių pastangas kovoti su benamyste sudarant palankesnes sąlygas keistis geriausios patirties pavyzdžiais ir rinkti tikslius duomenis; ragina Komisiją stebėti dėl benamystės atsirandančius žmogaus teisių pažeidimus valstybėse narėse; pabrėžia, kad neturtingiausių visuomenės asmenų teisė į paramą aprūpinant būstu nustatyta Pagrindinių teisių chartijoje;

Migrantų ir tarptautinės apsaugos prašytojų teisės

117. smerkia tai, kad daug prieglobsčio prašytojų ir migrantų, norinčių patekti į Europos Sąjungą, toliau žūsta Viduržemio jūroje, ir taip pat smerkia neteisėtai gabenančių žmones ir vykdančių prekybą žmonėmis asmenų vaidmenį; pabrėžia, kad ES ir valstybės narės turėtų imtis energingų ir privalomų priemonių, siekdamas užkirsti kelią naujoms tragedijoms jūroje; ragina ES ir valstybes nares ES migracijos politikos pagrindu laikyti solidarumą ir pagarbą pagrindinėms migrantų ir prieglobsčio prašytojų teisėms, visų pirma:

— pabrėžia, kad pagrindinės teisės turi būti įtrauktos į visus ES migracijos politiką aspektus ir reikia atlikti išsamų visų priemonių ir mechanizmų, susijusių su migracija, prieglobsčiu ir sienų apsauga, poveikio pagrindinėms migrantų teisėms vertinimą; visų pirma, ragina valstybes nares gerbti pažeidžiamų migrantų teises;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- atkreipia dėmesį į tai, kad būtina nustatyti holistinį ES požiūrį, kuriuo remiantis būtų užtikrintas jos vidaus ir išorės politikos suderinamumas; ragina ES ir valstybes nares pagarbą migrantų teisėms laikyti svarbiausiu bet kokių dvišalių ar daugiašalių migracijos srities bendradarbiavimo susitarimų su ES nepriklausančiomis šalimis, taip pat readmisijos susitarimų, partnerystės judumo srityje ir techninio bendradarbiavimo susitarimų, aspektu;
 - primena valstybėms narėms jų tarptautinę pareigą padėti nelaimės jūroje ištiktiems asmenims;
 - ragina ES ir valstybes nares iš dalies pakeisti ar persvarstyti visus teisės aktus, pagal kuriuos baudžiami asmenys, padedantys nelaimės ištiktiems migrantams jūroje;
 - pabrėžia pagrindinę teisę prašyti prieglobsčio; ragina ES ir valstybes nares numatyti naujus saugius teisėto patekimo į Europos Sąjungą būdus siekiant sumažinti pavojus, kurie kyla bandant neteisėtai patekti į ES, skirti šiam tikslui pakankamai išteklių ir kovoti su neteisėto žmonių gabenimo ir prekybos žmonėmis tinklais, kurie siekia pelno keldami pavojų migrantų gyvybėms ir juos išnaudodami seksualiai bei darbui;
 - ragina visas valstybes nares dalyvauti ES perkėlimo į ES programose ir ragina išduoti humanitarines visas;
 - ragina valstybes nares užtikrinti tinkamas priėmimo sąlygas, atitinkančias pagrindines teises ir galiojančius prieglobsčio teisės aktus, ypač atkreipiant dėmesį į pažeidžiamus asmenis ir sumažinant prieglobsčio prašytojų socialinės atskirties grėsmę; ragina Komisiją stebėti, kaip įgyvendinama bendra Europos prieglobsčio sistema, visų pirma Direktyva 2013/32/ES, ypač didelį dėmesį skiriant tiems prieglobsčio prašytojams, kuriems reikalingos specialios procedūrinės garantijos;
 - ragina nustatyti veiksmingą ir suderintą ES prieglobsčio sistemą, pagal kurią prieglobsčio prašytojai būtų sąžiningai padalijami valstybėms narėms;
 - apgailestauja dėl pranešimų apie priverstinį išsiuntimą prie ES išorės sienų; primena valstybėms narėms jų pareigą gerbti negrąžinimo principą, pripažintą Ženevos konvencijoje ir EŽTT praktikoje, ir apie Pagrindinių teisių chartijos 19 straipsnyje nustatytą kolektyvinio išsiuntimo draudimą; ragina Komisiją, jos agentūras ir valstybes nares užtikrinti, kad būtų laikomasi šių ir kitų ES ir tarptautinių įsipareigojimų;
118. ragina Sąjungą ir valstybes nares priimti reikalingus teisės aktus, kad būtų įgyvendintas solidarumo principas, kaip numatyta SESV 80 straipsnyje;
119. griežtai smerkia ES sienų apsaugos užtikrinimą, kai netgi statomos tvoros ir sienos apjuosiamos spygliuota viela, ir tai, kad trūksta legalių patekimo į Europos Sąjungą būdų, todėl daug prieglobsčio prašytojų ir migrantų priversti naudoti vis pavojingesnius būdus ir pasitikėti neteisėtai gabenančių žmonių asmenimis ir prekyautojais žmonėmis;
120. ragina paisyti pagrindinių teisių sienų kontrolės srityje ir pabrėžia, kad Parlamentas turi vykdyti FRONTEX operacijų demokratinę priežiūrą;
121. ragina laikinai nutraukti visą pagal ES teisę ar FRONTEX įgaliojimus vykdomą veiklą, kuri, kaip nustatyta, pažeidžia pagrindines teises;
122. pabrėžia, kad Dublino reglamentas daro neigiamą poveikį veiksmingai prieigai prie tarptautinės apsaugos, kai nėra tikros bendros Europos prieglobsčio sistemos, ypač atsižvelgiant į ES Teisingumo Teismo ir EŽTT praktiką; smerkia tai, kad persvarsčius šį reglamentą nebuvo sustabdytas jo taikymas arba bent jau panaikinta grąžinimo į pirmąją atvykimo į ES šalį nuostata, taip pat tai, kad Komisija ir valstybės narės nesiėmė veiksmų, ieškodamos valstybių narių solidarumu paremtos alternatyvos;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

123. ragina valstybes nares ratifikuoti Tarptautinę konvenciją dėl visų darbuotojų migrantų ir jų šeimos narių teisių apsaugos;

124. smerkia tai, kad neteisėtai ir nesirenkant sulaikomi visi nelegalūs migrantai, įskaitant prieglobsčio prašytojus, nelydimus nepilnamečius ir asmenis be pilietybės; ragina valstybes nares laikytis grąžinimo direktyvos nuostatų, įskaitant teisės į orumą ir vaiko intereso principo laikymąsi, taip pat tarptautinės bei ES teisės; primena, kad migrantų sulaikymas turi būti naudojamas tik kaip kraštutinė priemonė ir ragina valstybes nares taikyti alternatyvias priemones; smerkia siaubingas sulaikymo sąlygas kai kuriose valstybėse narėse ir primygtinai ragina Komisiją nedelsiant spręsti problemas; pakartoja, kad būtina užtikrinti, jog nelegalūs migrantai galėtų naudotis teise į veiksmingą teisių gynimą teisme tais atvejais, kai pažeidžiamos jų teisės;

125. ragina valstybes nares ir Komisiją imtis reikiamų priemonių, kad būtų suteikiama informacija apie migrantų ir prieglobsčio prašytojų sulaikymą daugelyje valstybių narių ir užtikrinamas šios srities skaidrumas, ir ragina Komisiją siūlyti persvarstyti Reglamentą (EB) Nr. 862/2007 siekiant, kad jis apimtų sulaikymo sistemų ir įrangos veikimo statistinius duomenis;

126. pabrėžia, kokia svarbi visų formų laisvės atėmimo demokratinei kontrolė pagal imigracijos ir prieglobsčio teisės aktus; ragina Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų narius nuolat lankyti migrantų ir prieglobsčio prašytojų priėmimo ir sulaikymo centruose ir ragina valstybes nares ir Komisiją palengvinti NVO ir žurnalistų patekimą į šiuos centrus;

127. ragina atidžiau stebėti migrantų priėmimo ir sulaikymo centrus, elgesį su migrantais ir valstybių narių taikomas prieglobsčio suteikimo procedūras; yra susirūpinęs dėl skuboto grąžinimo procedūrų taikymo ir dėl smurto atvejų įvairiose probleminėse Pietų Europos vietose, dėl kurių Komisija, siekdama apsaugoti teisinės valstybės principus, nedelsdama turi pradėti politinį dialogą su tokią praktiką taikančiomis šalimis;

128. ragina Europos Sąjungą ir jos valstybes nares nustatyti konkrečias priemones ir geriausią praktiką, kuria siekiama skatinti vienodą požiūrį ir socialinę įtrauktį, kad būtų pagerinta migrantų integracija į visuomenę; atsižvelgdamas į tai primena, jog itin svarbu kovoti su neigiamais stereotipais ir klaidingos informacijos apie migrantus skleidimu keliant priešingas idėjas, visų pirma mokyklose ir orientuojantis į jaunus žmones, kad būtų padidintas teigiamas migracijos poveikis;

129. mano, kad migrantų vaikai yra ypač pažeidžiami, ypač kai jie yra nelydimi; ragina Komisiją ir valstybes nares įgyvendinti Parlamento 2013 m. rugsėjo 12 d. rezoliuciją dėl nelydimų nepilnamečių padėties ES; ragina valstybes nares visapusiškai įgyvendinti teisės aktų dėl bendros Europos prieglobsčio sistemos rinkinių siekiant pagerinti nelydimų nepilnamečių padėtį ES; palankiai vertina Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-648/11, kuriame pažymima, kad valstybė narė, atsakinga už prieglobsčio prašymo, kurį nelydimas nepilnametis pateikė daugiau nei vienoje valstybėje narėje, nagrinėjimą, yra ta valstybė, kurioje nepilnametis yra po to, kai joje pateikė prašymą; primena, kad nelydimas nepilnametis visų pirma yra vaikas ir kad sprendžiant jo klausimą pagrindinis principas, kuriuo turėtų vadovautis valstybės narės ir ES, yra vaiko apsauga, o ne imigracijos politika;

130. ragina įvertinti, kaip naudojamos vidaus reikalams, visų pirma prieglobsčio prašytojų priėmimui, skirtos lėšos; ragina ES imtis veiksmų, jei išaiškėtų, kad lėšos naudojamos veiklai, kurią vykdant pažeidžiamos pagrindinės teisės, finansuoti;

131. ragina suteikti pagalbą prie Sąjungos išorės sienų esančioms valstybėms narėms siekiant padėti joms ištaisyti sisteminius priėmimo sąlygų ir prieglobsčio procedūrų trūkumus, kurių daugėja didėjant prieglobsčio prašytojų skaičiui;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

132. ragina ES užtikrinti, kad, jos pareigūnams padarius pagrindinių teisių pažeidimų, jie būtų už tai traukiami atsakomybėn; ypač ragina užtikrinti, kad būtų pradėtas tyrimas dėl pažeidimų, kurie, kaip įtariama, įvykdyti per agentūros FRONTEX koordinuojamas operacijas, ir būtų imtasi tinkamų drausminių ar kitų priemonių tų asmenų, kurie, kaip bus įrodyta, įvykdė tokius pažeidimus, atžvilgiu; taigi ragina sukurti FRONTEX vidaus bylų nagrinėjimo mechanizmą, kaip reikalavo Europos ombudsmenas, atlikdamas bylos OI/5/2012/BEH-MHZ tyrimą, ir viešai paskelbti įtariamų žmogaus teisių pažeidimų tyrimų išvadas; be to, ragina sustabdyti agentūros FRONTEX operacijas, jei per tokias operacijas buvo įvykdyta žmogaus teisių pažeidimų, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 1168/2011 3 straipsnio 1 dalies a punkte;

133. ragina valstybes nares nedelsiant ratifikuoti Europos Tarybos konvenciją dėl veiksmų prieš prekybą žmonėmis;

134. ragina valstybes nares užtikrinti, kad moterys, nukentėjusios nuo persekiojimo dėl lyties, tikrai turėtų galimybes kreiptis dėl tarptautinės apsaugos; ragina valstybes nares laikytis Komisijos parengtų Direktyvos 2003/86/EB dėl teisės į šeimos susijungimą įgyvendinimo gairių, įskaitant nedelsiant išduoti su šeimos nariais nesusietus leidimus gyventi šalyje šeimos nariams, atvykusiems dėl šeimos susijungimo, jeigu jie atsidūrė ypač sunkioje padėtyje, pavyzdžiui, patyrė smurtą šeimoje;

135. palankiai vertina tai, kad pagal ES teisės aktus dėl prieglobsčio lyties organų žalojimų aukos laikomos pažeidžiamais asmenimis ir lyties organų žalojimas yra vienas iš kriterijų, į kuriuos reikia atsižvelgti nagrinėjant prašymus suteikti prieglobstį; ragina valstybes nares apmokyti su migrantais dirbančius specialistus, kad jie galėtų nustatyti moteris ir mergaites, kurios, kaip tikėtina, tapo lyties organų žalojimo aukomis savo kilmės šalyse;

136. pabrėžia, kad ES piliečių ir jų šeimų narių judėjimo ir apsigyvenimo laisvė, įtvirtinta Sutartyse ir užtikrinta Direktyvoje 2004/38/EB dėl teisės laisvai judėti, yra viena iš konkrečiausių ES piliečių pagrindinių teisių; smerkia bet kokią bandymą persvarstyti šį teisinį, ypač bandymus grąžinti Šengeno šalių pasienio kontrolę nesilaikant Šengeno sienų kodekso nuostatų, ir ragina užtikrinti, kad bet koks taisyklių pažeidimas būtų nagrinėjamas Teisingumo Teisme, reiškia susirūpinimą dėl didėjančios tendencijos skubiai išsiųsti ES piliečius iš jų gyvenamosios valstybės narės dėl darbo ir pajamų praradimo, taip nusižengiant galiojantiems teisės aktams; mano, kad tai prieštarauja judėjimo laisvės dvasiai;

Solidarumas krizės metu

137. apgailestauja dėl to, kaip finansų ir ekonomikos krizė bei valstybės skolos krizė, taip pat biudžeto apribojimai padarė neigiamą poveikį ekonominėms, pilietinėms, socialinėms ir kultūrinėms teisėms, dėl to išaugo nedarbas, skurdas ir padaugėjo mažų garantijų darbo bei prastų gyvenimo sąlygų, išaugo atskirtis ir izoliacija, ypač valstybėse narėse, kurioms nustatytos griežtos ekonominio koregavimo programos, ir pabrėžia, kad remiantis neseniai paskelbtu Eurostato pranešimu, šiuo metu vienas iš keturių Europos gyventojų yra ant skurdo ir atskirties rizikos slenksčio;

138. atkreipia dėmesį į tai, kad ekonomikos krizė ir priemonės, priimtose siekiant ją įveikti, padarė poveikį galimybėms naudotis būtiniausiomis paslaugomis, kaip antai švietimu, aprūpinimu būstu, sveikatos priežiūra ir socialine apsauga, taip pat neigiamai paveikė gyventojų bendrą sveikatos būklę kai kuriose valstybėse narėse; pabrėžia, kad būtina gerbti teisę į apsaugą nuo skurdo ir socialinės atskirties, kaip nurodyta Europos socialinės chartijos 30 straipsnyje; ragina valstybes nares atsižvelgiant į nacionalinę praktiką nustatyti paramos priemonės, kad jų piliečiai gyventų deramomis sąlygomis, ir kovoti su socialine atskirtimi;

139. pakartoja, kad ES institucijos ir valstybės narės, įgyvendinančios struktūrines savo socialinių ir ekonominių sistemų reformas, nuolat turi pareigą laikytis Chartijos ir tarptautinių įsipareigojimų, todėl joms tenka atsakomybė už priimtus sprendimus; primena savo raginimą griežtos ekonominio koregavimo programos suderinti su SESV 151 straipsnyje nustatytais ES tikslais, įskaitant užimtumo skatinimą ir gyvenimo bei darbo sąlygų gerinimą; primena, kad veiksmingai įtraukiant parlamentus reikia užtikrinti visapusišką demokratinę ES institucijų ir valstybių narių įgyvendinamų priemonių, kurių buvo imtasi reaguojant į krizę, priežiūrą;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

140. ragina ES institucijas ir valstybes nares apsvarstyti siūlomų arba įgyvendinamų griežtų taupymo priemonių poveikį pagrindinėms teisėms atsižvelgiant į lyčių skirtumus ir neproporcingą griežtų taupymo priemonių poveikį moterims; ragina ES institucijas nedelsiant imtis taisomųjų veiksmų tais atvejais, kai dėl griežtų taupymo priemonių nukentėjo moterų ekonominės, socialinės ir kultūrinės teisės;

141. ragina ES institucijas ir valstybes nares iširti, koks siekiant kovoti su krize pasiūlytų ar įgyvendintų priemonių poveikis pagrindinėms teisėms ir laisvėms, įskaitant socialines ir darbo teises, ir prireikus nedelsiant imtis taisomųjų veiksmų, jei pasirodytų, kad silpnėja teisių apsauga arba pažeidžiama tarptautinė teisė, įskaitant TDO konvencijas ar rekomendacijas;

142. ragina ES institucijas ir valstybes nares priimant ir įgyvendinant taisomąsias priemones ir biudžeto sumažinimą atlikti poveikio pagrindinėms teisėms vertinimą ir užtikrinti, jog pakaktų išteklių tam, kad būtų gerbiamos pagrindinės teisės ir užtikrintas mažiausias būtinas lygis, kad būtų galima naudotis pilietinėmis, ekonominėmis, kultūrinėmis ir socialinėmis teisėmis, ypatingą dėmesį skiriant pažeidžiamiausioms ir nepalankiausioje socialinėje padėtyje esančioms grupėms;

143. ragina ES institucijas ir valstybes nares pripažinti ilgalaikių investicijų į socialinę įtrauktį naudą, nes užtikrinus socialinę įtrauktį išvengiama didelių diskriminacijos ir nelygybės išlaidų; ragina valstybes nares skirti tinkamas viešąsias investicijas garantuojant švietimą ir sveikatos priežiūrą ir užtikrinti, kad dėl drastiškai sumažintų lygybę skatinančių institucijų biudžeto lėšų nekiltų pavojus teisei kreiptis į teismą ir teisei į žalos dėl diskriminacijos atlyginimą; ragina ES ir nacionalines institucijas netaikyti biudžeto priemonių, kuriomis daromas poveikis bendruomene grindžiamų ir lygybę skatinančių organizacijų veikimui ir taip nekenkti socialinei įtraukčiai;

144. ragina Komisiją apsvarstyti galimybę pasiūlyti prisijungti prie Europos socialinės chartijos, kad būtų veiksmingai apsaugotos Europos Sąjungos piliečių socialinės teisės; ragina valstybes nares skatinti socialines teises išplėsti ES chartijoje aprėpiant kitas socialines teises, nurodytas iš dalies pakeistoje Europos Tarybos socialinėje chartijoje, pvz., teisę į darbą, teisę į teisingą atlyginimą ir teisę į apsaugą nuo skurdo ir socialinės atskirties;

Nusikalstamumas ir kova su korupcija

145. pabrėžia, kad korupcija, ypač organizuotas nusikalstamumas, itin pažeidžia pagrindines teises ir kelia grėsmę demokratijai bei teisinės valstybės principui; pabrėžia, kad korupcija, nukreipdama viešąsias lėšas nuo visuomenės reikmių, kurioms jos skirtos, sumažina viešųjų paslaugų lygį ir kokybę, taip darydama didelę žalą sąžiningam elgesiui su visais piliečiais; primygtinai ragina valstybes nares ir Europos institucijas parengti veiksmingas korupcijos ir nusikaltimų prevencijos, kovos su jais ir baudimo už juos priemones ir toliau nuolat tikrinti, kaip naudojamos tiek Europos, tiek nacionalinės viešosios lėšos; todėl ragina valstybes nares ir institucijas padėti greitai įsteigti Europos prokuratūrą, jai suteikiant tinkamas nepriklausomumo ir veiksmingumo garantijas;

146. pabrėžia, kad korupcija itin pažeidžia pagrindines teises; ragina valstybes nares ir institucijas parengti veiksmingas kovos su korupcija priemones ir nuolat tikrinti, kaip naudojamos tiek Europos, tiek nacionalinės viešosios lėšos; pabrėžia, kad didesnis skaidrumas ir piliečiams bei žurnalistams suteiktos galimybės susipažinti su viešaisiais dokumentais – tai veiksmingas būdas atskleisti korupciją ir su ja kovoti;

147. primygtinai ragina Europos Komisiją patvirtinti kovos su korupcija strategiją, kurią papildytų veiksmingos priemonės; ragina visas valstybes nares ir ES prisijungti prie atvirų vyriausybės partnerystės ir parengti konkrečias strategijas, pagal kurias būtų skatinamas skaidrumas, piliečiams suteikiamos galios ir kovojama su korupcija; ragina

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

valstybes nares laikytis rekomendacijų, pateiktų Europos Komisijos kovos su korupcija ataskaitoje ir Parlamento 2013 m. spalio 23 d. rezoliucijoje „Kova su organizuotu nusikalstamumu, korupcija ir pinigų plovimu. Rekomendacijos dėl veiksmų ir iniciatyvų, kurių reikia imtis“⁽¹⁾, taip pat sutvirtinti policijos ir teisminių bendradarbiavimą;

148. primygtinai ragina valstybes nares dėti dar daugiau pastangų kovojant su visų formų sunkiu organizuotu nusikalstamumu, ypač vykdomu prieš moteris ir vaikus, įskaitant prekybą žmonėmis, seksualinę prievartą ir išnaudojimą, kankinimą ir priverčiamąjį darbą;

149. ragina Komisiją numatyti priemones dėl aplinkosauginių nusikaltimų siekiant užkirsti kelią pavienių asmenų ar organizuotų nusikalstamų grupių vykdomiems aplinkosauginiams nusikaltimams, kurie daro poveikį žmonių teisėms – teisei į sveikatą, gyvybę ir naudojimąsi sveika aplinka, – taip pat ekonomikai ir viešųjų išteklių naudojimui; primygtinai ragina Komisiją iširti, kaip veiksmingai ES įgyvendinama teisė kreiptis į teismą, kad būtų apsaugota kiekvieno dabartinės ir būsimų kartų žmogaus teisė gyventi palankioje jo sveikatai ir gerovei aplinkoje;

150. siūlo pradėti taikyti Europos kovos su korupcija kodeksą, skaidrią valstybių narių korupcijos lygio ir korupcijos naikavimo pažangos rodiklių sistemą, taip pat rengti metinę lyginamąją ataskaitą dėl šios problemos masto Europoje;

151. ragina Komisiją ir valstybes nares nutraukti mokesčių konkurenciją ir visoje Europos Sąjungoje veiksmingai kovoti su žalinga praktika mokesčių srityje, mokesčių slėpimu ir vengimu, nes dėl jie daro žalą valstybių narių gebėjimui pasinaudoti visais savo turimais ištekliais siekiant visapusiškai užtikrinti ekonomines, socialines ir kultūrinės teises;

152. smerkia vis plintantį prekybos žmonėmis, ypač seksualinio išnaudojimo tikslais, reiškinį ir ragina ES ir valstybes nares laikantis ES direktyvos imtis priemonių siekiant kovoti su išnaudojimo paklausa, kuri skatina visų formų prekybą žmonėmis;

Sąlygos kalinimo įstaigose ir kitose laisvės atėmimo įstaigose

153. atkreipia dėmesį į tai, kad nacionalinės institucijos privalo užtikrinti kalinių pagrindines teises; apgailestauja dėl blogų sąlygų daugelio valstybių narių kalinimo įstaigose ir kitose laisvės atėmimo įstaigose, įskaitant kalėjimų perpildymą ir blogą elgesį su kaliniiais; mano, kad ES būtinai turi priimti priemonę, kuria būtų užtikrinamas Europos komiteto prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą rekomendacijų ir EŽTT sprendimų įgyvendinimas;

154. primena, kad netinkamas laisvės atėmimo priemonių taikymas lemia įkalinimo įstaigų perpildymą visoje Europoje ir taip pažeidžiamos pagrindinės asmenų teisės ir daroma žala tarpusavio pasitikėjimui, kuriuo turėtų būti grindžiamas teisminis bendradarbiavimas Europoje; dar kartą pabrėžia, kad valstybės narės turi laikytis įsipareigojimų, prisiimtų tarptautiniuose ir Europos forumuose, dažniau taikyti lygtinio atleidimo priemones ir alternatyvias įkalinimui sankcijas, o pagrindinis kalinimo tikslas turėtų būti socialinė asmenų reintegracija; taigi ragina valstybes nares parengti strategijas, pagal kurias būtų skatinamas kalinamų asmenų mokymas ir užimtumas;

155. pakartoja rekomendacijas Komisijai, pateiktas savo 2014 m. vasario 27 d. rezoliucijoje dėl Europos arešto orderio persvarstymo⁽²⁾, visų pirma, susijusias su proporcingumo tikrinimu ir pagrindinių teisių išimtimi taikant Europos arešto orderį ar apskritai tarpusavio pripažinimo priemones;

156. apgailestauja dėl to, kad tik kelios valstybės narės įgyvendino tris pamatinius sprendimus, apimančius kalinių perdavimą, lygtinį atleidimą ir alternatyvias sankcijas ir Europos teisminės priežiūros orderį, kuriais sudaromos didelės galimybės sumažinti įkalinimo įstaigų perpildymą;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0444.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0174.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

157. ragina Komisiją įvertinti sulaikymo politikos ir baudžiamojo teisingumo sistemų poveikį vaikams; pažymi, kad visoje ES vaiko teisės tiesiogiai pažeidžiamos, jei vaikas sulaikymo įstaigoje gyvena kartu su savo tėvais; pabrėžia, kad kasmet ES maždaug 800 000 vaikų atskiriami nuo vieno iš kalinamų tėvų ir kad tai įvairiai paveikia vaiko teises;

Teisingumas

158. atkreipia dėmesį į tai, kad įgyvendinant „ES teisingumo darbotvarkę 2020“ ES institucijų vienu iš didžiausių prioritetų turėtų būti bendros Europos teisingumo erdvės, pagrįstos tarpusavio pripažinimu ir teisinėmis apsaugos priemonėmis, suderinant skirtingas valstybių narių teisingumo sistemas, ypač baudžiamųjų bylų klausimais, sukūrimas; mano, jog labai svarbu skatinti Chartijos ir antrinės ES teisės pagrindinių teisių klausimais veiksmingą taikymą norint, kad piliečiai pasitiktų tinkamu Europos teisingumo erdvės veikimu;

159. atkreipia dėmesį į tai, kad teisė kreiptis į teismą ir kad jų bylų nagrinėtų nepriklausomas ir nešališkas teismas yra itin svarbi siekiant apsaugoti pagrindines teises, kurios turi prasmę tik, jeigu jomis galima remtis teisme, taip pat siekiant užtikrinti demokratiją ir teisinę valstybę; primena, kad svarbu užtikrinti civilinės teisenos ir baudžiamojo teisingumo sistemų veiksmingumą ir teisminių institucijų nepriklausomumą;

160. palankiai vertina Europos e. teisingumo portalą, kurį administruoja Komisija ir kuriame specialistams ir visuomenei pateikiama informacija apie teisingumo sistemas; šis portalas – tai praktinė priemonė siekiant sudaryti geresnes galimybes pasinaudoti teise kreiptis į teismą; atskira šio portalo skiltis skiriama pagrindinėms teisėms siekiant informuoti piliečius apie tai, į ką jie gali kreiptis tuo atveju, jei pažeidžiamos jų pagrindinės teisės.

161. teigiamai vertina Europos lygmeniu nuveiktus darbus siekiant suderinti valstybių narių baudžiamojo proceso garantijas ir tų darbų naudą piliečiams; pakartoja, kad svarbu patvirtinti ES procesinių teisių teisės aktų rinkinį, kuris atitiktų aukščiausius apsaugos standartus, įvirtintus Chartijoje, tarptautinėse žmogaus teisių sutartyse ir konstitucinėje valstybių narių teisėje;

162. apgailestauja dėl to, kad daugelyje valstybių narių trūksta galimybių gauti teisinę pagalbą ir kad dėl to apribojama asmenų, kurie neturi pakankamai finansinių išteklių, teisė turėti advokatą; mano, jog būtina, kad ES patvirtintų griežtą ir išsamią direktyvą dėl galimybės naudotis teisine pagalba;

163. ragina ES ir valstybes nares nustatyti priemones siekiant remti neteisėtus veiksmus atskleidžiančius informatorius ir juos apsaugoti;

Pilietybė

164. mano, kad aktyvų ES pilietiškumą ir dalyvavimą reikėtų skatinti leidžiant susipažinti su dokumentais ir informacija, užtikrinant skaidrumą, gerą valdymą ir administravimą, demokratinį dalyvavimą ir atstovavimą, stengiantis kuo labiau įtraukti Sąjungos piliečius į sprendimų priėmimo procesus; atkreipia dėmesį į tai, kad reikia užtikrinti visapusišką pilietinės visuomenės dalyvavimą Europos lygmens sprendimų priėmimo procese, kaip tai nustatyta ES sutarties 11 straipsnyje, ir pabrėžia su tuo susijusių skaidrumo ir dialogo principų svarbą; pažymi, kad užtikrinant piliečiams teisę susipažinti su viešųjų institucijų dokumentais jiems suteikiama galių ir sudaroma galimybė tikrinti bei įvertinti valdžios institucijas ir užtikrinama šių institucijų atskaitomybė; atsižvelgdamas į tai apgailestauja, kad trukdoma persvarstyti Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 ir dar kartą ragina Komisiją ir Tarybą atnaujinti darbą, remiantis Parlamento pasiūlymais;

165. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad būtų rengiamos informavimo kampanijos ES pilietybės ir su ja susijusių teisių klausimu: teise į diplomatinę ir konsulinę pagalbą, teise teikti peticijas, teise kreiptis į Europos ombudsmeną, teise balsuoti ir būti išrinktam rinkimuose į Europos Parlamentą ir teise teikti piliečių iniciatyvas;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

166. džiaugiasi Europos ombudsmenės ryžtu užtikrinti gerą ES institucijų ir įstaigų administravimą ir skaidrumą;

167. smerkia tai, kad daugiau kaip 15 milijonų trečiųjų šalių piliečių ir 500 000 asmenų be pilietybės diskriminuojami atsisakant pripažinti jų pilietybę; ragina ES ir jos valstybes nares gerbti pagrindinę teisę į pilietybę, todėl ragina valstybes nares ratifikuoti ir visapusiškai įgyvendinti 1961 m. Konvenciją dėl asmenų be pilietybės skaičiaus mažinimo ir 1997 m. Europos konvenciją dėl pilietybės;

168. nurodo, kad piliečių informavimas apie jų pagrindines teises yra sudėtinė teisės į gerą administravimą dalis, kaip nustatyta Pagrindinių teisių chartijoje; ragina valstybes nares ypatingą dėmesį skirti labiausiai skurstantiems asmenims, užtikrinti, kad jiems būtų paaiškintos jų teisės, tas teises puoselėti ir užtikrinti, kad jos būtų gerbiamos;

169. prašo Komisijos imtis veiksmų siekiant sustiprinti teisę į gerą valdymą, šiuo tikslu ES gero administracinio elgesio kodeksą patvirtinant kaip teisiškai privalomą reglamentą;

170. ragina Komisiją ir valstybes nares įgyvendinant savo politiką pasirūpinti, kad pagrindinės teisės ES būtų tinkamai gerbiamos, užtikrinamos, ginamos ir toliau plėtojamos; ragina valstybes nares atnaujinti pastangas siekiant pripažinti teisę teikti peticijas ir teisę kreiptis į Ombudsmeną, kaip priemonę piliečiams ginti savo teises;

171. atsižvelgdamas į šimtus kasmet gaunamų peticijų reiškia susirūpinimą dėl esamų trūkumų valstybėms narėms šiuo metu įgyvendinant tiek ES aplinkosaugos teisės aktų, pavyzdžiui, Poveikio aplinkai vertinimo ir Strateginio poveikio aplinkai vertinimo direktyvų, nuostatų turinį, tiek jų principus; prašo Komisijos atidžiau stebėti, kaip iš esmės vykdomos tokios procedūros, visų pirma tais konkrečiais atvejais, kai peticijose nurodyti konkretūs atvejai;

172. pakartotinai pabrėžia Europos piliečių iniciatyvos, kaip naujos Lisabonos sutartimi nustatytos piliečių teisės, kuria siekiama sustiprinti dalyvaujamają demokratiją ES, svarbą; pabrėžia Europos piliečių iniciatyvos, kaip galingos priemonės, kuria Europos piliečiams suteikiama tiesioginė demokratinė teisė prisidėti prie sprendimų priėmimo proceso ES, svarbą, greta Europos Sąjungos piliečių teisės pateikti peticijas Europos Parlamentui ir jų teisės kreiptis į Europos ombudsmeną;

173. ragina Komisiją sustiprinti Europos piliečių iniciatyvos vaidmenį ir atliekant būsimą Reglamento (ES) Nr. 211/2011 peržiūrą panaikinti visus šios priemonės trūkumus laikantis piliečiams palankios pozicijos, be to, tuo pat metu patobulinti piliečių informavimo apie Europos piliečių iniciatyvos naudojimą ir jos galimybes daryti poveikį ES sprendimų priėmimo procesui kampanijas;

Nusikaltimų aukos

174. mano, kad aukų apsauga turi būti prioritetas; ragina valstybes nares nedelsiant tinkamai įgyvendinti ES aukų direktyvą (2012/29/ES), taigi laikytis perkėlimo termino, kuris yra 2015 m. lapkričio 16 d., ir ragina Komisiją ir ES valstybes nares užtikrinti, kad pagal jos 28 straipsnį būtų renkami palyginami duomenys apie jos perkėlimą, visų pirma apie tai, kaip aukos, įskaitant dėl diskriminacijos padarytų nusikaltimų aukas, pasinaudojo savo teisėmis; mano, kad vis dar reikia daug padaryti remiant nusikaltimų aukas, teikti informaciją apie jų teises, užtikrinti veiksmingas kreipimosi sistemas ir mokymus policijos pareigūnams bei praktikuojantiems teisininkams, kad būtų sukurti pasitikėjimu grindžiami santykiai su aukomis, kaip atskleista Pagrindinių teisių agentūros tyrime dėl paramos aukoms; teigiamai vertina tai, kad 2013 m. priimtas Reglamentas dėl apsaugos priemonių tarpusavio pripažinimo civilinėse bylose;

175. ragina Komisiją ir ES valstybes nares užtikrinti, kad būtų renkami aukščiausios kokybės palyginami duomenys apie ES aukų direktyvos (2012/29/ES) perkėlimą į nacionalinę teisę ir apie tai, kaip aukos, įskaitant dėl nusistatymo ar diskriminacijos padarytų nusikaltimų aukas, pasinaudojo savo teisėmis, kaip reikalaujama pagal minėtos direktyvos 28 straipsnį;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

176. ragina Komisiją ir valstybes nares rengiant politikos priemones atsižvelgti į demografines tendencijas ir namų ūkių dydžio bei sudėties pokyčius; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad jų socialinėje ir užimtumo politikoje nebūtų diskriminuojama dėl namų ūkio dydžio ir sudėties;

177. atkreipia dėmesį į teisinį vakuumą, susijusį su piliečių galimybe pasinaudoti teise kreiptis į teismą tais atvejais, kai valstybės narės neperkėlė ar per vėlai perkėlė su jais tiesiogiai susijusius ES teisės aktus; pabrėžia, kad būtina koordinuoti veiksmus visais lygmenimis siekiant ginti ir propaguoti pagrindines teises; toks reikalavimas taikomas ES institucijoms, valstybėms narėms, regioninėms ir vietos valdžios institucijoms, NVO ir pilietinei visuomenei;

178. pabrėžia, kad būtina stiprinti institucijų skaidrumą, demokratinę atskaitomybę ir atvirumą ES, ir ragina kompetentingas ES institucijas ir valstybes nares:

- dėti daugiau pastangų siekiant nedelsiant persvarstyti Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais siekiant užtikrinti kuo didesnę skaidrumą ir supaprastinti procedūras, pagal kurias suteikiama galimybė visuomenei susipažinti su informacija ir dokumentais; atsižvelgdamas į tai ragina Komisiją atnaujinti teisėkūros iniciatyvą dėl Galimybių sudarymo akto, sukuriant kompleksinę priemonę, kuri gali padėti sustiprinti neigaliųjų apsaugą ir užtikrinti visų ES politikos krypčių sanglaudą šiuo aspektu;
- per šią Parlamento kadenciją pradėti ES piliečių iniciatyvos reglamento (Reglamentas (ES) Nr. 211/2011) persvarstymą, siekiant gerinti jo taikymą, numatyti pakeitimus, kuriais būtų panaikinamos visos administracinės, organizacinės ir finansinės kliūtys, dėl kurių įgyvendinant piliečių iniciatyvą ne visi Europos Sąjungos piliečiai gali tinkamai daryti demokratinį poveikį kaip numatyta Sutartyse; ragina Komisiją į pasiūlymą taip pat įtraukti būtinas nuostatas siekiant užtikrinti, kad kai kurioms piliečių grupėms, pvz., akliesiems ar gyvenantiems užsienyje, nebūtų užkertamas kelias naudotis savo teise paremti piliečių iniciatyvas, nes tokia atskirtis riboja piliečių lygybę ir aktyvumą;
- paspartinti Direktyvos 93/109/EB, nustatančios išsamias priemones Sąjungos piliečiams, gyvenantiems valstybėje narėje ir nesantiems šios valstybės piliečiais, naudotis balsavimo teise ir būti kandidatais per Europos Parlamento rinkimus, peržiūrą, siekiant padėti ES piliečiams, gyvenantiems ne savo gimtojoje valstybėje, dalyvauti Europos Parlamento rinkimuose šalyje, kurioje jie gyvena; ragina valstybes nares sudaryti sąlygas visiems savo piliečiams, įskaitant piliečius, gyvenančius už ES ribų, balsuoti per Europos Parlamento rinkimus, visų pirma laiku vykdant informacines kampanijas;
- tinkamai atsižvelgti į vis didėjančią dalį gyventojų, kurie visiškai nesidomi nacionaliniais rinkimais, nes jie negali balsuoti nei savo šalyje, nei šalyje, kurioje gyvena.

o

o o

179. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

P8_TA(2015)0287

Komisijos narių klausymai: 2014 m. proceso pamokos**2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija „Komisijos narių klausymų procedūros ir praktika: 2014 m. proceso pamokos“ (2015/2040(INI))**

(2017/C 316/02)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 17 straipsnio 7 dalį,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 246 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2005 m. gruodžio 1 d. rezoliuciją dėl Europos Komisijos tvirtinimo gairių⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. spalio 20 d. sprendimą dėl pagrindų susitarimo dėl Europos Parlamento ir Komisijos santykių peržiūros⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. rugsėjo 14 d. sprendimą dėl Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklių 106 ir 192 straipsnių ir XVII priedo dalinio pakeitimo⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Komisijos narių elgesio kodeksą, ypač jo 1.3–1.6 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 ir 118 straipsnius ir XVI priedą,
- atsižvelgdamas į Konstitucinių reikalų komiteto pranešimą ir Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto bei Teisės reikalų komiteto nuomones (A8-0197/2015),

kadangi:

- A. 1994 m. pirmą kartą įvykę paskirtųjų Komisijos narių klausymai dabar yra įsigalėjusi praktika, kuri stiprina Europos Sąjungos institucijų demokratinį teisėtumą ir priartina šias institucijas prie Europos Sąjungos piliečių;
- B. klausymai nepaprastai svarbūs, kad Parlamentas galėtų priimti pagrįstą sprendimą Komisijos klausimu per balsavimą dėl pasitikėjimo, kuriuo patvirtinama Komisija;
- C. klausymų procesas – tai galimybė Parlamentui ir ES piliečiams gauti informacijos apie kandidatų asmenybę, kvalifikaciją, pasirengimą ir prioritetus, taip pat apie tai, kaip jie susipažinę su jiems paskirtu portfeliu, ir įvertinti šiuos aspektus;
- D. klausymų procesas didina skaidrumą ir stiprina visos Komisijos demokratinį teisėtumą;
- E. visose srityse, įskaitant priėmimą į darbą, turi būti užtikrinta moterų ir vyrų lygybė; kadangi į šį reikalavimą turi būti atsižvelgiama nustatant Europos Komisijos sudėtį; kadangi nacionalinės vyriausybės, nepaisydamos pakartotinių Jeano-Claude Junckerio prašymų, 2014 m. pasiūlė daug daugiau kandidatų vyrų nei kandidačių moterų; kadangi moterų kandidatūras visų pirma pasiūlė valstybės narės, turinčios nedidelį gyventojų skaičių, o didesnės valstybės narės šį reikalavimą iš esmės ignoravo; kadangi vienintelis tinkamas sprendimas būtų prašyti kiekvienos valstybės narės pateikti svarstyti du kandidatus – vyrą ir moterį, kad paskirtasis Komisijos pirmininkas galėtų pasiūlyti aukštos kvalifikacijos Komisijos narių kolegiją, sudarytą iš vienodo skaičiaus vyrų ir moterų;

⁽¹⁾ OL C 285 E, 2006 11 22, p. 137.⁽²⁾ OL C 70 E, 2012 3 8, p. 98.⁽³⁾ OL C 51 E, 2013 2 22, p. 152.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- F. klausymų proceso veiksmingumu jau įsitikinta, tačiau jis visuomet gali būti tobulinamas, visų pirma užtikrinant lankstesnį ir dinamiškesnį Komisijos nario ir klausymų rengiančio komiteto narių bendravimą;
- G. atsižvelgiant į paskirtojo Komisijos pirmininko pavaduotojo Franso Timmermanso klausymą išryškėjo poreikis patvirtinti Parlamento procedūras tam atvejui, kai būsimų sudėčių Komisijoje bus numatomas specialus vieno ar kelių pirmininko pavaduotojų statusas;
- H. ES sutarties 3 straipsnio 3 dalyje nurodoma, kad Sąjunga „skatina [...] moterų ir vyrų lygybę“, o Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos 23 straipsnyje įtvirtinta, kad „visose srityse turi būti užtikrinta moterų ir vyrų lygybė, įskaitant priėmimą į darbą, darbą ir atlyginimą“;

1. mano, kad vieši paskirtųjų Komisijos narių klausymai – svarbi galimybė Parlamentui ir ES piliečiams įvertinti kiekvieno kandidato prioritetus ir jo profesinį tinkamumą atlikti pareigas;

2. mano, jog būtų naudinga nustatyti terminą, iki kurio visos valstybės narės turėtų pateikti savo kandidatus, kad išrinktajam Komisijos pirmininkui būtų suteikta pakankamai laiko portfeliams paskirstyti, atsižvelgiant į kandidatų profesinę patirtį ir išsilavinimą, o Parlamentui – savo klausymams surengti ir vertinimams atlikti, ir ragina Parlamento Pirmininką inicijuoti diskusiją su kitomis institucijomis šiam tikslui pasiekti;

3. be to, mano, kad laikantis lygybės principo kiekviena valstybė narė išrinktajam Komisijos pirmininkui turėtų pateikti svarstyti bent po dvi kandidatūras – vyro ir moters; mano, jog svarbu, kad Sąjungos nustatytų lyčių lygybės tikslų būtų siekiama taip pat ir jos institucijose;

4. mano, kad paskirtųjų Komisijos narių finansinių interesų deklaracijų patikrinimas Teisės reikalų komitete turėtų būti patobulintas; atsižvelgdamas į tai, mano, kad finansinių interesų deklaracijos turėtų apimti šeimos interesus, kaip numatyta Komisijos narių elgesio kodekso 1.6 straipsnyje; mano, jog Teisės reikalų komiteto patvirtinimas, kad interesų konflikto nėra, pateiktas iš esmės išnagrinėjus finansinių interesų deklaraciją, yra būtina išankstinė sąlyga, į kurią atsižvelgdamas atsakingas komitetas rengia klausymą;

5. primena, kad už klausymų rengimą atsakingi komitetai; visgi mano, kad tada, kai Komisijos pirmininko pavaduotojo atsakomybė pirmiausia yra horizontaliojo pobūdžio, klausymas išimties tvarka galėtų vykti kitokiu, pvz., Pirmininkų sueigos arba Komitetų pirmininkų sueigos posėdžio, formatu, tačiau tokiaime posėdyje turėtų būti sudaromos galimybės vykdyti dialogą ir turėtų dalyvauti atitinkami atsakingi komitetai, kad jie galėtų išklausti už jų kompetencijos sritį atsakingą paskirtąjį Komisijos narį;

6. mano, kad raštu pateikiamą klausimyną, kuris išsiunčiamas prieš kiekvieną klausymą, turėtų sudaryti ne 5, o 7 klausimai, tačiau nė vienas šių klausimų neturėtų apimti dar kelių smulkesnių klausimų;

7. mano, jog geriau būtų užduoti apie 25 klausimus, tačiau kiekvienam klausiančiajam leidžiant iš karto komentuoti atsakymą, kad būtų sustiprintas klausymų veiksmingumas ir kad savo pobūdžiu tai būtų panašu į apklausą;

8. mano, kad procedūros, kuriomis siekiama stebėti, kaip paskirtieji Komisijos nariai toliau laikosi per klausymą savo pateiktų atsakymų, gali padėti pagerinti kontrolę ir padidinti visos Komisijos atsakomybę; taigi ragina periodiškai atlikti peržiūrą, kaip paskirtasis Komisijos narys, pradėjęs eiti savo pareigas, laikosi nurodytų prioritetų;

9. mano, kad toliau pateikiamos gairės turėtų būti taikomos koordinatorių vertinimo posėdžiams, kurie rengiami pasibaigus klausymams:

— jei koordinatoriai vienbalsiai pritaria kandidatūrai, parengiamas pritarimo laiškas;

— jei koordinatoriai vienbalsiai atmeta kandidatūrą, parengiamas atmetimo laiškas;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- jei koordinatoriai kandidatūrai pritaria aiškia balsų dauguma, parengiamas laiškas, kuriame pažymima, kad kandidatūrai pritarta didele balsų dauguma (mažuma gali kreiptis su prašymu pažymėti, kad jų frakcija nepritaria daugumos požiūriui);
 - jei aiškios balsų daugumos nėra arba dauguma kandidatūrai nepritaria (bet nepasiekiamas konsensusas) ir jei koordinatoriai mano, kad tai būtina:
 - pirmiausia prašoma daugiau informacijos, t. y. pateikiama papildomų klausimų, į kuriuos atsakoma raštu;
 - jei ir toliau nesusitariama, prašoma surengti papildomą 1,5 val. trukmės klausymą, kuriam turi pritarti Pirmininkų sueiga;
 - jei ir tada nesusitariama arba kandidatūrai nepritaria didžioji koordinatorių dauguma, balsuojama komitete;
 - aiškią balsų daugumą šiomis aplinkybėmis turėtų sudaryti koordinatoriai, kurie kartu atstovauja bent dviem trečdaliams komiteto narių;
10. pažymi, kad 2014 m. vykę klausimai sulaukė daugiau žiniasklaidos ir visuomenės susidomėjimo negu ankstesnieji – iš dalies tai lėmė socialinės žiniasklaidos raida; mano, kad ateityje socialinės žiniasklaidos poveikis ir įtaka turėtų augti; mano, kad turėtų būti priimta nuostata dėl socialinės žiniasklaidos ir tinklų naudojimo siekiant į klausymų procesą veiksmingiau įtraukti ES piliečius;
11. mano, kad:
- Parlamento interneto svetainėje turėtų būti numatyta konkreti skiltis, kurioje prieš prasidedant viešiesiems klausymams visomis oficialiomis Sąjungos kalbomis būtų skelbiami paskirtųjų Komisijos narių gyvenimo aprašymai ir jų atsakymai į klausimus raštu;
 - Parlamento interneto svetainėje turėtų būti numatyta konkreti matoma vieta, skirta vertinimams per 24 val. paskelbti;
 - taisyklė turėtų būti pakeista: vertinimai turėtų būti skelbiami po jo praėjus 24 val., kadangi kai kurie iš jų užbaigiami tik po tolesnių procedūrų;
12. mano, kad horizontalieji klausimai, kurie daro poveikį visos Komisijos sudėčiai, struktūrai ir darbo metodams ir kurių tinkamai spręsti negali atskiri paskirtieji Komisijos nariai, yra išrinktojo Komisijos pirmininko rūpestis; mano, kad tokie klausimai turėtų būti sprendžiami išrinktojo Komisijos pirmininko ir Pirmininkų sueigos posėdžiuose (vienas toks posėdis turėtų būti rengiamas prieš klausymų procesui prasidedant ir vienas jam pasibaigus);
13. mano, kad Komisijos narių interesų deklaracijų tikrinimas ir toliau turėtų priklausyti Teisės reikalų komiteto kompetencijai; vis dėlto mano, kad dabartinė Komisijos narių deklaracijų apimtis pernelyg ribota, ir ragina Komisiją kuo greičiau persvarstyti savo taisykles; todėl mano, kad ateinančiais mėnesiais Teisės reikalų komitetas turėtų pateikti rekomendacijų ar pranešimo savo iniciatyva formos gaires, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos atlikti procedūrų, susijusių su Komisijos narių interesų deklaracijomis, reforma; mano, kad Komisijos narių interesų ir finansinių interesų deklaracijos turėtų apimti kartu gyvenančius šeimos narius;
14. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.
-

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

P8_TA(2015)0288

Žmogaus teisės ir technologijos trečiojoje šalyje

2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija „Žmogaus teisės ir technologijos: įsilaužimo ir sekimo sistemų poveikis žmogaus teisėms trečiojoje šalyje“ (2014/2232(INI))

(2017/C 316/03)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją ir Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, ypač į jo 19 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2012 m. birželio 25 d. Tarybos priimtą Europos Sąjungos strateginę programą žmogaus teisių ir demokratijos srityje ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Užsienio reikalų tarybos 2014 m. gegužės 12 d. priimtas ES žmogaus teisių gaires dėl saviraiškos laisvės internete ir realiame gyvenime ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. birželio mėn. Komisijos paskelbtas IRT sektoriaus gaires dėl JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų įgyvendinimo,
- atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 15 d. Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) ataskaitą dėl saviraiškos laisvės internete ⁽³⁾ ir į ESBO specialiojo įgaliojimo žiniasklaidos laisvės klausimais reguliariąją ataskaitą, pristatytą per 2014 m. lapkričio 27 d. vykusį ESBO nuolatinės tarybos posėdį ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. rugsėjo 23 d. JT specialiojo pranešėjo žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių skatinimo ir apsaugos kovojant su terorizmu klausimais ataskaitą (A/69/397) ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. birželio 30 d. JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro ataskaitą „Teisė į privatų gyvenimą skaitmeniniame amžiuje“ ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio 17 d. JT specialiojo pranešėjo teisės į saviraiškos ir nuomonės laisvę ataskaitą (A/HRC/23/40), kurioje nagrinėjamas valstybių vykdomo ryšių duomenų sekimo poveikis žmogaus teisių į privatų gyvenimą ir nuomonės ir saviraiškos laisvę užtikrinimui,
- atsižvelgdamas į 2015 m. sausio 26 d. Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos Teisės reikalų ir žmogaus teisių komiteto ataskaitą dėl masinio sekimo ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2014 m. kovo 12 d. rezoliuciją dėl JAV Nacionalinės saugumo agentūros (NSA) sekimo programos, sekimo tarnybų įvairiose valstybėse narėse ir jų poveikio ES piliečių pagrindinėms teisėms ir transatlantiniam bendradarbiavimui teisingumo ir vidaus reikalų srityje ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ http://eeas.europa.eu/delegations/un_geneva/press_corner/focus/events/2012/20120625_en.htm.

⁽²⁾ http://eeas.europa.eu/delegations/documents/eu_human_rights_guidelines_on_freedom_of_expression_online_and_offline_en.pdf.

⁽³⁾ <http://www.osce.org/fom/80723?download=true>.

⁽⁴⁾ <http://www.osce.org/fom/127656?download=true>.

⁽⁵⁾ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N14/545/19/PDF/N1454519.pdf?OpenElement>.

⁽⁶⁾ http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session27/Documents/A-HRC-27-37_en.doc.

⁽⁷⁾ <http://website-pace.net/documents/19838/1085720/20150126-MassSurveillance-EN.pdf/df5aae25-6cfe-450a-92a6-e903af10-b7a2>.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai P7_TA(2014)0230.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2011 m. kovo 21 d. JT generalinio sekretoriaus specialiojo atstovo žmogaus teisių, tarptautinių korporacijų ir kitų verslo įmonių klausimu ataskaitą „Verslo ir žmogaus teisių pagrindiniai principai: Jungtinių Tautų sistemos „Apsaugoti, gerbti, padėti“ įgyvendinimas“⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į EBPO rekomendacijas daugiašalėms įmonėms⁽²⁾ ir į 2014 m. metinę ataskaitą dėl EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į Interneto vardų ir numerių paskyrimo korporacijos 2013 m. metinę ataskaitą⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. vasario 12 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui „Interneto politika ir valdymas. Europos vaidmuo formuojant būsimą interneto valdymą“⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. balandžio 24 d. daugiasubjekčio forumo „NETmundial“ pareiškimą⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į pirmininko santrauką apie dalyvavimą 9-ajame interneto valdymo forume, vykusiame 2014 m. rugsėjo 2–5 d. Stambule,
- atsižvelgdamas į galiojančias Europos Sąjungos ribojamąsias priemones, be kita ko, embargą telekomunikacijų įrangai, informacinėms ir ryšių technologijoms (IRT) ir stebėsenos priemonėms,
- atsižvelgdamas į 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 599/2014, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 428/2009, nustatantis Bendrijos dvejojo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų ir tranzito kontrolės režimą⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. balandžio 16 d. bendrą Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pareiškimą dėl dvejojo naudojimo prekių eksporto kontrolės sistemos peržiūros⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 3–4 d. Vienoje surengtą 19-tąjį Vasenaro susitarimo dėl įprastinės ginkluotės ir dvejojo naudojimo prekių ir technologijų eksporto kontrolės plenarinį posėdį,
- atsižvelgdamas į 2014 m. balandžio 24 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „Eksporto kontrolės politikos peržiūra. Saugumo ir konkurencingumo užtikrinimas kintančiame pasaulyje“⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į Tarybos 2014 m. lapkričio 21 d. išvada dėl eksporto kontrolės politikos peržiūros,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. gruodžio 11 d. rezoliuciją dėl skaitmeninės laisvės strategijos ES užsienio politikoje⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf?v=1392752313000/_jcr:system/jcr:versionstorage/12/52/13/125213a0-e4bc-4a15-bb96-9930bb8fb6a1/1.3/jcr:frozensnode

⁽²⁾ <http://www.oecd.org/daf/inv/mne/48004323.pdf>

⁽³⁾ <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/2014091e.pdf?expires=1423160236&id=id&accname=ocid194994&checksum=D1FC664FBCEA28FC856AE63932715B3C>

⁽⁴⁾ <https://www.icann.org/en/system/files/files/annual-report-2013-en.pdf>

⁽⁵⁾ COM(2014)0072.

⁽⁶⁾ <http://netmundial.br/wp-content/uploads/2014/04/NETmundial-Multistakeholder-Document.pdf>

⁽⁷⁾ OL L 173, 2014 6 12, p. 79.

⁽⁸⁾ OL L 173, 2014 6 12, p. 82.

⁽⁹⁾ COM(2014)0244.

⁽¹⁰⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0470.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- atsižvelgdamas į savo 2013 m. birželio 13 d. rezoliuciją dėl spaudos ir žiniasklaidos laisvės pasaulyje ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į savo rezoliucijas dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principo pažeidimų neatidėliotinų atvejų, kuriose reiškiamas susirūpinimas dėl skaitmeninės laisvės,
 - atsižvelgdamas į savo 2015 m. kovo 12 d. rezoliuciją dėl ES prioritetų Jungtinių Tautų žmogaus teisių taryboje 2015 m. ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2015 m. vasario 11 d. rezoliuciją dėl Interneto valdymo forumo įgaliojimų pratęsimo ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2015 m. kovo 12 d. rezoliuciją dėl metinės ataskaitos dėl žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje 2013 m. ir Europos Sąjungos politikos šioje srityje ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. kovo mėn. Edwardo Snowdeno rašytinį pareiškimą Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų (LIBE) komitetui ⁽⁵⁾,
 - atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių konvenciją ir vykstančias derybas dėl ES prisijungimo prie jos,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A8–0178/2015),
- A. kadangi technologijų plėtra ir galimybė naudotis atviru internetu yra vis svarbesnės siekiant sudaryti sąlygas užtikrinti ir visapusiškai gerbti žmogaus teises ir pagrindines laisves, daryti teigiamą poveikį išplečiant žodžio laisvės, galimybės gauti informacijos, teisės į privatų gyvenimą ir susirinkimų ir asociacijų laisvės taikymo mastą visame pasaulyje;
- B. kadangi technologijų sistemos gali būti netinkamai naudojamos kaip priemonės žmogaus teisėms pažeisti, imantis cenzūros, sekimo, neteisėto prisijungimo prie prietaisų, tyčinio trikdymo, perėmimo, informacijos ir asmenų atsekimo ir stebėjimo veiksmų;
- C. kadangi šiuos veiksmus vykdo viešieji ir privatieji subjektai, be kita ko, vyriausybės ir teisėsaugos organai, taip pat nusikalstamos organizacijos ir teroristų tinklai, siekdami pažeisti žmogaus teises;
- D. kadangi aplinkybės, kuriomis IRT kuriamos ir naudojamos, didele dalimi apibrėžia, kokį poveikį šios technologijos gali daryti – jomis gali būti skatinama puoselėti arba pažeisti žmogaus teises; kadangi informacinės technologijos, ypač programinė įranga, retai yra naudojamos tik vienu tikslu, dažniausia jos yra dvejopo naudojimo, atsižvelgiant į jų galimybes pažeisti žmogaus teises, taip pat programinė įranga yra kalbos forma;
- E. kadangi IRT buvo pagrindinės priemonės, kurios sudarė galimybę žmonėms organizuoti socialinius judėjimus ir protestus įvairiose šalyse, ypač autoritarinių režimų šalyse;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0274.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0079.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0033.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0076.

⁽⁵⁾ http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201403/20140307_ATT80674/20140307ATT80674EN.pdf.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- F. kadangi poveikio žmogaus teisėms tame kontekste, kuriame technologijos bus naudojamos, vertinimą lemia nacionalinių ir regioninių teisinių sistemų, pagal kurias reguliuojamas technologijų naudojimas, tvirtumas ir politinių bei teisminių institucijų gebėjimas prižiūrėti tokią naudojimą;
- G. kadangi skaitmeninėje srityje privatieji subjektai atlieka vis didesnę vaidmenį visose socialinės veiklos srityse, tačiau vis dar nenustatytos apsaugos priemonės, kuriomis jiems būtų užkertamas kelias taikyti pernelyg didelius pagrindinių teisių ir laisvių apribojimus; kadangi dėl to privatieji subjektai atlieka aktyvesnę vaidmenį vertinant turinio teisėtumą ir plėtojant kibernetinio saugumo sistemas ir sekimo sistemas, kurios gali daryti neigiamą poveikį žmogaus teisėms visame pasaulyje;
- H. kadangi internetas reiškia revoliuciją dėl jo teikiamų galimybių keisti visų rūšių duomenimis, informacija ir žiniomis;
- I. kadangi šifravimas – svarbus metodas, kurį taikant padedama apsaugoti ryšius ir jais besinaudojančius žmones;
- J. kadangi daugiasubjekčio sprendimų priėmimo modelis – procesas, kuriuo užtikrinamas prasmingas, įtraukus ir atskaitingas visų suinteresuotųjų subjektų, įskaitant vyriausybes, pilietinę visuomenę, technines ir akademinės bendruomenės, privatus sektorių ir naudotojus, dalyvavimas, buvo naudingas interneto valdymui;
- K. kadangi žvalgybos agentūros sistemingai nepaisė kriptografijos protokolų ir produktų, kad galėtų perimti pranešimus ir duomenis; kadangi JAV Nacionalinio saugumo agentūra (NSA) surinko daugybę informacijos apie vadinamąjį nulines dienos pažeidžiamumą (angl. *zero-day exploits*), t. y. IT saugumo spragas, kurios dar nežinomos visuomenei ar produkto pardavėjui; kadangi tokia veikla menkinamos visuotinės pastangos gerinti IT saugumą;
- L. kadangi ES žvalgybos tarnybos vykdė veiklą, kuria daromas neigiamas poveikis žmogaus teisėms;
- M. kadangi, atsižvelgiant į dabartinę greitą technologijų plėtrą, teisminė ir demokratinė priežiūra ir apsaugos priemonės yra iš esmės neišplėtotos;
- N. kadangi su IRT susijusios kibernetinio saugumo ir kovos su terorizmu priemonės, taip pat interneto stebėseną gali daryti labai didelį neigiamą poveikį žmogaus teisėms ir asmens laisvėms visame pasaulyje, įskaitant užsienyje gyvenančius ar užsienio šalyse keliaujančius ES piliečius, ypač dėl to, kad trūksta teisinio pagrindo, kuris būtų grindžiamas būtinumo, proporcingumo ir demokratinės bei teisminės priežiūros sąvokomis;
- O. kadangi interneto filtrai ir ryšių sekimas kenkia žmogaus teisių gynėjų gebėjimui naudotis internetu ir perduoti neskelbtiną informaciją ir jais pažeidžiami keli Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos straipsniai, kuriais užtikrinama kiekvieno asmens teisė į privatumą ir saviraiškos laisvę;
- P. kadangi skaitmeninis saugumas ir skaitmeninė laisvė yra labai svarbūs ir negali pakeisti vienas kito, bet turėtų vienas kitą sustiprinti;
- Q. kadangi, atsižvelgiant į skaitmenines laisves, Europos Sąjunga gali rodyti pavyzdį tik tuomet, kai šios laisvės bus apsaugotos pačioje ES; kadangi todėl nepaprastai svarbu priimti ES duomenų apsaugos dokumentų rinkinį;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- R. kadangi kalbama apie labai svarbius socialinius interesus, kaip antai pagrindinių teisių apsauga, kurių negalima palikti vien rinkai ir kuriuos reikia reglamentuoti;
- S. kadangi pagrindinių teisių ir teisinės valstybės principo laikymasis ir veiksminga žvalgybos tarnybų, naudojančių skaitmeninę sekimo technologiją, parlamentinė priežiūra yra svarbūs tarptautinio bendradarbiavimo elementai;
- T. kadangi ES įsisteigusios įmonės priklauso svarbi pasaulinės IRT rinkos dalis, ypač susijusi su sekimo, stebėjimo, išilaužimo ir kontroliavimo technologijų eksportu;
- U. kadangi pradėjus taikyti eksporto kontrolės priemones neturėtų būti pakenkta teisėtiems informacinių technologijų (IT) saugumo klausimų tyrimams ar IT saugumo priemonių plėtojimui, jei neturima nusikalstamų tikslų;
1. pripažįsta, kad žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės yra visuotinės ir turi būti ginamos pasauliniu mastu kiekvienu jų išraiškos aspektu; pabrėžia, kad ryšių sekimas pats savaime prieštarauja teisėms į privatų gyvenimą ir saviraišką, jeigu jis vykdomas nesivadovaujant tinkama teisine sistema;
 2. ragina Komisiją užtikrinti ES išorės veiksmy ir jos vidaus politikos sričių, susijusių su IRT, suderinamumą;
 3. mano, kad Edwardo Snowdeno atskleistas JAV NSA vykdytas masinis piliečių sekimas ir politikos lyderių šnipinėjimas, prie kurio aktyviai prisidėjo tam tikros ES valstybės narės, padarė didelę žalą ES žmogaus teisių politikos patikimumui ir pakenkė pasauliniam pasitikėjimui IRT nauda;
 4. primena valstybėms narėms ir susijusioms ES agentūroms, įskaitant Europolą ir Eurojustą, jų įsipareigojimus pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, taip pat laikantis tarptautinės žmogaus teisių teisės nuostatų ir ES išorės politikos tikslų, nesidalyti žvalgybos duomenimis, kurie gali paskatinti žmogaus teisių pažeidimus trečiojoje žalyje, ir nenaudoti informacijos, gautos pažeidžiant žmogaus teises, pvz., vykdant neteisėtą sekimą, už ES ribų;
 5. pabrėžia, kad technologijų poveikis gerinant žmogaus teisių padėtį turėtų būti integruotas į visų sričių ES politiką ir programas, jei taikytina, siekiant puoselėti žmogaus teisių apsaugą ir propaguoti demokratiją, teisinės valstybės principą ir gerą valdymą, taip pat taikų konfliktų sprendimą;
 6. ragina aktyviai plėtoti ir platinti technologijas, kurios padeda apsaugoti žmogaus teises ir sudaro palankesnes sąlygas žmonėms pasinaudoti skaitmeninėmis teisėmis ir laisvėmis, taip pat užtikrinti jų saugumą ir kurias taikant būtų skatinama naudotis geriausios praktikos pavyzdžiais ir tinkamomis teisinėmis sistemomis, tuo pat metu garantuojant asmens duomenų saugumą ir neliečiamumą; ypač primygtinai ragina ES ir jos valstybes nares skatinti visuotinį atvirųjų standartų ir nemokamos ir atvirosios programinės įrangos ir kriptografinių technologijų naudojimą ir plėtojimą;
 7. ragina ES didinti savo paramą subjektams, kurie stengiasi visais lygmenimis stiprinti IRT saugumo ir privatumo apsaugos standartus, įskaitant aparatinės įrangos, programinės įrangos ir ryšių standartus, taip pat tobulinti aparatinę ir programinę įrangą projektuojant numatytos privatumo apsaugos sistemas;
 8. ragina naudojantis Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemone įsteigti žmogaus teisių ir technologijos fondą;
 9. primygtinai ragina pačią ES ir ypač EIVT naudoti šifravimą palaikant ryšius su žmogaus teisių gynėjais, kad gynėjams nekiltų pavojus ir kad jos pačios ryšiai su pašaliniais subjektais būtų apsaugoti nuo sekimo;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

10. ragina ES naudoti nemokamą ir atvirąją programinę įrangą, taip pat skatinti kitus subjektus tai daryti, nes tokia programinė įranga suteikia didesnę saugumą ir ją labiau užtikrinamos žmogaus teisės;
11. atkreipia dėmesį į IRT plėtojimo svarbą konfliktinėse zonose, kad būtų skatinama taikos stiprinimo veikla, siekiant užtikrinti saugius šalių, dalyvaujančių taikaus konfliktų sprendimo procese, ryšius;
12. ragina įgyvendinti sąlygas, kriterijus ir ataskaitų teikimo procedūras, kuriais būtų užtikrinta, kad ES finansinė ir techninė parama naujų technologijų plėtojimui trečiosiose šalyse nebūtų naudojama taip, kad būtų pažeidžiamos žmogaus teisės;
13. ragina Komisiją ir Tarybą, naudojantis turimais Europos paramos mechanizmais ir politikos priemonėmis, aktyviai bendradarbiauti su trečiųjų šalių vyriausybėmis ir toliau remti ir mokyti žmogaus teisių gynėjus, pilietinės visuomenės veikėjus ir nepriklausomus žurnalistus, saugiai naudojančius IRT savo veikloje, ir suteikti jiems galių, taip pat propaguoti susijusias pagrindines teises dėl privatumo, pvz., teisę į neapribotą prieigą prie interneto informacijos šaltų, teisę į privatų gyvenimą ir duomenų apsaugą, žodžio laisvę, susirinkimų laisvę, asociacijų laisvę ir spaudos bei informacijos skelbimo internete laisvę;
14. atkreipia dėmesį į informatorių ir jų rėmėjų, įskaitant žurnalistus, sunkią padėtį po to, kai jie atskleidė piktnaudžiavimą sekimu trečiosiose šalyse; mano, kad tokius asmenis reikėtų laikyti žmogaus teisių gynėjais ir todėl jie nusipelno ES apsaugos, kaip reikalaujama pagal ES gaires dėl žmogaus teisių gynėjų; dar kartą ragina Komisiją ir valstybes nares kruopščiai išnagrinėti galimybę informatoriams užtikrinti tarptautinę apsaugą nuo persekiojimo;
15. apgailestauja dėl to, kad saugumo priemonės, įskaitant kovos su terorizmu priemones, vis dažniau naudojamos kaip teisės į privatų gyvenimą pažeidimo ir žmogaus teisių gynėjų, žurnalistų ir politinių aktyvistų teisėtoms veiklos apribojimo pretekstas; dar kartą pareiškia esąs įsitikinęs, kad nacionalinis saugumas niekada negali būti netikslinio, slapto ar masinio sekimo programų pateisinimas; primygtinai teigia, kad tokios priemonės turi būti taikomos griežtai laikantis teisinės valstybės principo ir žmogaus teisių standartų, įskaitant teisę į privatumą ir duomenų apsaugą;
16. ragina EIVT ir Komisiją skatinti demokratinę saugumo ir žvalgybos tarnybų priežiūrą vykdant politinį dialogą su trečiosiomis šalimis, taip pat įgyvendinant vystomojo bendradarbiavimo programas; ragina Komisiją remti trečiųjų šalių pilietinės visuomenės organizacijas ir teisėkūros institucijas, kurios siekia pagerinti vietos saugumo tarnybų tikrinimą, skaidrumą ir atskaitomybę; ragina priimti konkrečius išipareigojimus, kuriuos reikia įtraukti į būsimą ES veiksmų planą dėl žmogaus teisių ir demokratizacijos;
17. ragina Tarybą ir Komisiją propaguoti skaitmenines laisves ir neribotą prieigą prie interneto palaikant visų formų ryšius su trečiosiomis šalimis, įskaitant stojimo derybas, prekybos derybas, dialogus žmogaus teisių klausimais ir diplomatinis ryšius;
18. pripažįsta, kad internetas tapo viešąja erdve ir rinka, kurioje laisvas informacijos šaltas ir galimybė naudotis IRT yra būtini; todėl pabrėžia, kad reikia vienu metu skatinti ir apsaugoti skaitmeninę laisvę ir laisvąją prekybą;
19. ragina į visus susitarimus su trečiosiomis šalimis įtraukti nuostatas, kuriose būtų aiškiai nurodoma būtinybė skatinti, užtikrinti ir gerbti skaitmenines laisves, tinklo neutralumą, necenzūrojamą ir neribotą interneto prieigą, teises į privatų gyvenimą ir duomenų apsaugą;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

20. ragina ES kovoti su žmogaus teisių gynėjų naudojamo šifravimo, cenzūros apėjimo ir privatumo priemonių kriminalizavimu atsisakant riboti šifravimo naudojimą ES ir reikšti prieštaravimus trečiosios šalies vyriausybėms, kurios iškelia tokius kaltinimus žmogaus teisių gynėjams;

21. ragina ES kovoti su šifravimo, kovos su cenzūra ir privatumo priemonių kriminalizavimu atsisakant riboti šifravimo naudojimą ES ir reiškiant prieštaravimus trečiosios šalies vyriausybėms, kurios kriminalizuoja tokias priemones;

22. pabrėžia, kad siekiant sukurti veiksmingą ES vystymosi ir žmogaus teisių politiką reikės integruoti IRT aspektą ir įveikti skaitmeninę atskirtį, suteikiant pagrindinę technologinę infrastruktūrą ir palengvinant galimybes gauti žinių ir informacijos, kad būtų skatinami skaitmeniniai įgūdžiai, ir prireikus propaguojant atvirųjų standartų taikymą dokumentuose ir nemokamos ir atvirosios programinės įrangos naudojimą, kad būtų užtikrintas (ypač viešųjų institucijų) atvirumas ir skaidrumas – įskaitant duomenų apsaugos užtikrinimą skaitmeninėje erdvėje visame pasaulyje – ir geriau suprasti galimą IRT riziką ir naudą;

23. ragina Komisiją remti skaitmeninių kliūčių, su kuriomis susiduria neigalieji, šalinimą; mano, jog labai svarbu, kad įgyvendinant ES politiką, susijusią su žmogaus teisių puoselėjimu ir propagavimu visame pasaulyje, būtų siekiama mažinti neigaliųjų skaitmeninę atskirtį ir pasiūlyti daugiau teisių apimančią sistemą, ypač atsižvelgiant į prieigą prie žinių, skaitmeninį dalyvavimą ir galimybes pasinaudoti naujomis internetu teikiamomis ekonominėmis ir socialinėmis priemonėmis;

24. pabrėžia, kad teisėtu skaitmeniniu žmogaus teisių pažeidimų įrodymų rinkimu ir sklaida galima prisidėti prie pasaulinės kovos su nebaudžiamumu ir terorizmu; mano, jog tokia medžiaga tinkamai pagrįstais atvejais turėtų būti priimtina pagal tarptautinę (baudžiamąją) teisę ir kad ji galėtų būti naudojama kaip įrodymai teismo procesuose, laikantis tarptautinių, regioninių ir konstitucinių apsaugos priemonių; rekomenduoja tarptautinės baudžiamosios teisės srityje sukurti mechanizmus, skirtus nustatyti procedūroms, kurias taikant būtų patvirtinamas tokių duomenų autentiškumas ir jie būtų renkami siekiant panaudoti juos kaip įrodymus teismo procesuose;

25. apgailestauja dėl to, kad tam tikros ES pagamintos informacinės ir ryšių technologijos ir sukurtos paslaugos yra parduodamos ir gali būti trečiojoje šalyje privačių asmenų, įmonių ir valdžios institucijų naudojamos konkrečiai siekiant pažeisti žmogaus teises vykdant cenzūrą, masinį sekimą, tyčinį trikdymą, perėmimą ir kontrolę, piliečių ir jų veiksmų sekimą ir stebėjimą (mobilųjų) telefonų tinkluose ir internete; reiškia susirūpinimą dėl to, kad kai kurios ES įsisteigusios įmonės gali suteikti technologijas ir paslaugas, kurios sudaro sąlygas daryti šiuos žmogaus teisių pažeidimus;

26. pažymi, kad pavojų Europos Sąjungos, jos valstybių narių ir trečiųjų šalių saugumui dažnai keliantys asmenys arba nedidelės grupės naudojami skaitmeninių ryšių tinklais išpuoliams planuoti ir vykdyti ir kad reikia nuolat persvarstyti ir atnaujinti priemones ir taktiką, kurių reikia tokiam pavojui įveikti;

27. mano, kad masinis sekimas, kuris yra nepagrįstas didesne teroro aktų rizika ir grėsme, pažeidžia būtinumo ir proporcingumo principus ir todėl yra žmogaus teisių pažeidimas;

28. ragina valstybes nares skatinti visapusišką demokratinę žvalgybos tarnybų veiklos trečiojoje šalyje kontrolę, tikrinti, ar šios tarnybos veikia visapusiškai laikydamosi teisinės valstybės principo, ir užtikrinti, kad už neteisėtą veiklą atsakingos tarnybos ir asmenys atsakytų už savo veiksmus;

29. ragina valstybes nares, atsižvelgiant į didesnę valstybių narių ir trečiųjų šalių bendradarbiavimą ir informacijos mainus, taip pat ir naudojant skaitmeninį sekimą, užtikrinti šių tarnybų ir jų veiklos demokratinę kontrolę vykdant tinkamą vidaus, vykdomąją, teisminę ir nepriklausomą parlamentinę priežiūrą;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

30. pabrėžia, kad įmonių socialinės atsakomybės principai ir žmogaus teisių integravimo projektavimo etapu kriterijai, kuriuos sudaro technologiniai sprendimai ir inovacijos, apsaugantys žmogaus teises, turėtų būti patvirtinti ES teisėje, siekiant užtikrinti, kad interneto paslaugų teikėjai, programinės įrangos plėtotojai, aparatinės įrangos gamintojai, socialinių tinklų paslaugų teikėjai ir žiniasklaida, mobiliųjų telefonų ryšio teikėjai ir kiti subjektai pasauliniu mastu atsižvelgtų į galutinių vartotojų žmogaus teises;

31. primygtinai ragina ES užtikrinti didesnę mobiliųjų telefonų paslaugų teikėjų ar interneto paslaugų teikėjų ir vyriausybių santykių skaidrumą ir skatinti skaidrumą palaikant ryšius su trečiosiomis šalimis reikalaujant, kad mobiliųjų telefonų paslaugų ir interneto paslaugų teikėjai kasmet skelbtų išsamias skaidrumo ataskaitas, įskaitant ataskaitas apie veiksmus, kuriuos atlikti prašė valdžios institucijos, taip pat apie finansinius viešųjų institucijų ir mobiliųjų telefonų paslaugų ar interneto paslaugų teikėjų ryšius;

32. primena įmonių subjektams jų atsakomybę savo pasaulinio masto veiksmis laikytis žmogaus teisių, nepaisant jų naudotojų buvimo vietos ir nepriklausomai nuo to, ar priimančioji šalis laikosi savo įsipareigojimų, susijusių su žmogaus teisėmis; ragina IRT įmones, būtent įsisteigusias ES, įgyvendinti JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus, be kita ko, nustatant išsamaus patikrinimo politiką ir rizikos valdymo apsaugos priemones ir teikiant veiksmingas taisomąsias priemones, kai jų veikla sukėlė neigiamą poveikį žmogaus teisėms arba prie to prisidėjo;

33. pabrėžia būtinybę veiksmingiau įgyvendinti ir stebėti ES reglamentus ir sankcijas, susijusius su IRT, įskaitant visą apimančių mechanizmų naudojimą, siekiant užtikrinti, kad visos šalys, įskaitant valstybes nares, laikytųsi teisės aktų ir būtų išsaugotos vienodos sąlygos;

34. pabrėžia, kad pagrindinių teisių laikymasis yra pagrindinė sėkmingos kovos su terorizmu politikos, įskaitant skaitmeninių sekimo technologijų naudojimą, dalis;

35. pritaria 2013 m. gruodžio mėn. sudaryto Vasenaro susitarimo sprendimui dėl eksporto kontrolės sekimo, teisės aktų įgyvendinimo ir žvalgybos informacijos rinkimo priemonių, taip pat tinklo sekimo sistemų srityse; primena vis dar itin neišsamų ES dvejojo naudojimo prekių režimo pobūdį, būtent ES dvejojo naudojimo prekių reglamentavimą, susijusį su veiksminga ir sisteminga žalingų IRT technologijų eksporto į nedemokratinę šalį kontrole;

36. todėl ragina Komisiją, atsižvelgiant į būsimą dvejojo naudojimo prekių politikos peržiūrą ir atnaujinimą, nedelsiant parengti pasiūlymą dėl pažangių ir veiksmingų politikos priemonių, kuriomis būtų apribojamas ir reglamentuojamas paslaugų, susijusių su dvejojo naudojimo technologijų įdiegimu ir naudojimu, komercinis eksportas, sprendžiami galimo žalingo IRT produktų ir paslaugų eksporto į trečiąsias šalis klausimai, kaip susitarta 2014 m. balandžio mėn. bendrame Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pareiškime; ragina Komisiją įvesti veiksmingas apsaugos priemones, kurios padėtų išvengti šių eksporto kontrolės priemonių žalos moksliniams tyrimams ir informacinių technologijų saugumo moksliniams tyrimams;

37. pabrėžia, kad Komisijai turėtų turėti galimybę skubiai suteikti įmonėms, abejojančioms, ar prašyti eksporto licencijos, tikslią ir naujausią informaciją apie galimų sandorių teisėtumą ar galimą žalingą poveikį;

38. ragina Komisiją pateikti pasiūlymų, kuriais būtų persvarstoma, kaip ES standartai, taikomi IRT, galėtų būti naudojami, siekiant užkirsti kelią galimam žalingam tokių technologijų ar kitų paslaugų eksporto į trečiąsias šalis poveikiui, kai tokios sąvokos, kaip „teisėtas leidimas perimti informaciją“, negali prilygti Europos Sąjungos sąvokoms arba, pavyzdžiui, kai tose šalyse žmogaus teisių padėtis yra prasta ir teisinė valstybė neegzistuoja;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

39. patvirtina, kad ES standartai, ypač ES pagrindinių teisių chartija, turėtų būti taikomi vertinant incidentus, kai dvejojo naudojimo technologijos naudojamos taip, kad gali būti ribojamos žmogaus teisės;
40. ragina formuoti politiką, kuria būtų reglamentuojami pardavimai, susiję su nulinės dienos pažeidžiamumu (angl. *zero-day exploits*), siekiant išvengti jo panaudojimo kibernetinėse atakose ar neteisėtai prisijungiant prie prietaisų ir dėl to pažeidžiant žmogaus teises, ir šios taisyklės neturėtų daryti reikšmingo poveikio akademiniams ir kitiems geros valios moksliniams tyrimams saugumo srityje;
41. apgailestauja dėl kai kurių Europos bendrovių ir tarptautinių bendrovių, kurios veikia ES ir prekiauja dvejojo naudojimo technologijomis, turinčiomis galimą neigiamą poveikį žmogaus teisėms, aktyvaus bendradarbiavimo su šalimis, kuriose pažeidinėjamos žmogaus teisės;
42. ragina Komisiją viešai neleisti bendrovėms, išitraukusioms į minėtą veiklą, dalyvauti ES viešųjų pirkimų procedūrose, nesuteikti mokslinių tyrimų ir vystymosi finansavimo ar kitos finansinės paramos;
43. ragina Komisiją ypatingą dėmesį skirti žmogaus teisių aspektams techninės įrangos viešųjų pirkimų procesuose, ypač šalyse, kurios šioje srityje vykdo nepatikimą praktiką;
44. ragina Komisiją ir Tarybą aktyviai ginti atvirą internetą, įvairių suinteresuotųjų subjektų sprendimų priėmimo procedūras, tinklo neutralumą, skaitmenines laisves ir duomenų apsaugos priemones trečiojoje šalyje naudojančių interneto valdymo forumais;
45. smerkia šifravimo protokolų ir produktų silpninimą ir nepaisymą, ypač kuriuos vykdo žvalgybos tarnybos, siekiančios perimti užšifruotus pranešimus;
46. išpėja dėl teisėsaugos privatizavimo per internetines įmones ir interneto paslaugų teikėjus;
47. ragina išaiškinti normas ir standartus, kuriuos privatus subjektai naudoja savo sistemoms vystyti;
48. primena, kad svarbu įvertinti kontekstą, kuriame naudojamos technologijos, kad būtų galima visapusiškai suvokti jų poveikį žmogaus teisėms;
49. primygtinai ragina skatinti priemones, kuriomis suteikiama anoniminių ir (arba) pseudoniminių interneto naudojimo galimybė, ir abejoja vienašališku požiūriu, kad tokios priemonės sudaro sąlygas tik nusikalstamai veiklai vykdyti, o ne suteikia galių žmogaus teisių aktyvistams ES ir už jos ribų;
50. ragina Tarybą, Komisiją ir EIVT formuoti pažangią ir veiksmingą politiką, kuria būtų reglamentuojamas dvejojo naudojimo technologijų eksportas, ir taip spręsti galimai žalingo IRT produktų ir paslaugų eksporto klausimą tarptautiniu lygmeniu ir taikanti daugiašalius eksporto kontrolės režimus, taip pat kitose tarptautiniuose organuose;
51. pabrėžia, kad bet kokie reglamentavimo pokyčiai, kuriais siekiama padidinti eksporto kontrolės priemonių veiksmingumą nematerialiojo technologijų perdavimo atžvilgiu, negali kliudyti teisėtiems moksliniams tyrimams, informacijos prieinamumui ir mainams ir kad bet kurios galimos priemonės, pvz., ES dvejojo naudojimo mokslinių tyrimų bendrieji eksporto leidimai, neturėtų turėti atgrasomojo poveikio asmenims ir MVĮ;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

52. ragina valstybes nares užtikrinti, kad dabartine ir būsima eksporto kontrolės politika nebūtų ribojama teisėta saugumo srities mokslininkų veikla ir kad eksporto kontrolės priemonės būtų taikomos gera valia ir tik aiškiai nurodytoms technologijoms, kurias taikant ketinama vykdyti masinį sekimą, cenzūrą, tyčinį trikdymą, perėmimą ar kontrolę, taip pat sekti ir stebėti piliečius ir jų veiksmus (mobiliųjų) telefonų tinkluose;
53. primena, kad tankiuoju tinklu grindžiamomis *ad hoc* belaidžio ryšio technologijomis suteikiama didelė galimybė teikti atsarginius tinklus tose vietovėse, kuriose internetas neprieinamas arba blokuojamas, ir taip gali būti padedama siekti pažangos žmogaus teisių srityje;
54. ragina Komisiją paskirti nepriklausomų ekspertų grupę, kuri galėtų atlikti dabartinių ES IRT standartų poveikio žmogaus teisėms vertinimą, siekdama pateikti rekomendacijų dėl pataisų, kuriomis bus padidinta žmogaus teisių apsauga, ypač tuomet, kai sistemos yra eksportuojamos;
55. pripažįsta, kad technologinė plėtra kelia iššūkių teisės sistemoms, nes jos turi būti pritaikytos prie naujų aplinkybių; pabrėžia, jog svarbu, kad politikos formuotojai daugiau dėmesio skirtų klausimams, susijusiems su skaitmenine ekonomika;
56. ragina Komisiją įtraukti pilietinę visuomenę ir nepriklausomus ekspertus, įskaitant saugumo srities mokslininkus, į IRT srities veiklą trečiojoje šalyje, kad būtų užtikrintos naujausios ekspertinės žinios, kurios turėtų sudaryti sąlygas ateityje veiksmingos politikos formavimui;
57. pabrėžia, kad būtina vengti nenumatytų pasekmių, pavyzdžiui, mokslinių ar kitokių geros valios tyrimų ir technologinės plėtros, informacijos mainų ir prieigos prie jos, saugumo žinių plėtojimo ar technologijų eksporto, jei jais padedama įgyti reikiamų skaitmeninių įgūdžių ir puoselėti žmogaus teises, apribojimo arba atgrasomojo poveikio;
58. mano, kad valdžios institucijų ir privačių subjektų bendradarbiavimui pasauliniu mastu skaitmeninėje srityje, įskaitant Interneto valdymo forumą, būtina taikyti aiškiai stabdžių ir atsvarų sistemą ir dėl šio bendradarbiavimo neturėtų nukentėti demokratinė ir teisminė priežiūra;
59. pažymi, kad neužtenka savanoriško požiūrio ir kad reikalingos privalomos priemonės, kurias taikant įmonės būtų skatinamos, prieš parduodamos savo gaminius šalyje, atsižvelgti į jos žmogaus teisių padėtį ir atlikti savo technologijų poveikio žmogaus teisių gynėjams ir vyriausybės kritikams vertinimą;
60. mano, kad reikia tikrinti eksportuojamas labai didelės rizikos prekes prieš jas išvežant iš ES, o nustačius pažeidimus – skirti baudas;
61. ragina kiekvienam asmeniui suteikti teisę užšifruoti informaciją ir sudaryti tam reikiamas sąlygas; laikosi nuomonės, kad kontrolę turėtų vykdyti galutinis naudotojas, kuris turės įgyti reikiamų įgūdžių tokiai kontrolei tinkamai atlikti;
62. ragina nustatyti šifravimo nuo pradžios iki galo (angl. *end to end encryption*) standartus, taikomus kaip savaime suprantamą dalyką visoms ryšių paslaugoms, kad vyriausybėms, žvalgybos agentūroms ir sekimo tarnyboms taptų sunkiau skaityti turinį;
63. pabrėžia, kad valstybės žvalgybos tarnyboms tenka ypatinga atsakomybė stiprinti pasitikėjimą, ir ragina nutraukti masinį sekimą; mano, kad turi būti sprendžiamas ES piliečių stebėjimo, kurį vykdo Europos ir užsienio žvalgybos tarnybos, klausimas ir toks stebėjimas turi būti nutrauktas;
64. nepritaria tam, kad Europos sekimo technologijos ir cenzūros priemonės būtų parduodamos ar platinamos autoritariniams režimams, kuriems vadovaujant neužtikrinama teisinė valstybė;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

65. ragina išplėsti tarptautinės informatorių apsaugos aprėptį ir ragina valstybes nares pateikti įstatymų pagal kuriuos jie būtų apsaugomi;
 66. ragina įsteigti JT pasiuntinio skaitmeninių laisvių ir duomenų apsaugos klausimais pareigybę ir ragina išplėsti už žmogaus teises atsakingo ES Komisijos nario veiklos sritį taip, kad technologijos taip pat būtų vertinamos atsižvelgiant į žmogaus teises;
 67. ragina parengti priemones, kurias taikant visame pasaulyje būtų apsaugotas aktyvistų, žurnalistų ir piliečių privatumas ir sudaromos sąlygos jiems internetu jungtis į tinklus;
 68. pabrėžia, kad teisė į prieigą prie interneto turėtų būti pripažinta žmogaus teise, ir ragina imtis priemonių skaitmeninei atskirčiai panaikinti;
 69. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliojinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir EIVT.
-

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

P8_TA(2015)0289

ES finansinių interesų apsauga. Rezultatais grindžiamos bendros žemės ūkio politikos kontrolės sistemos kūrimas**2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija „Europos Sąjungos finansinių interesų apsauga: rezultatais grindžiamos bendros žemės ūkio politikos kontrolės link“ (2014/2234(INI))**

(2017/C 316/04)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,
 - atsižvelgdamas į Europos Auditų Rūmų nuomonę Nr. 1/2012 dėl kai kurių pasiūlymų dėl reglamentų, susijusių su bendra žemės ūkio politika 2014–2020 m.,
 - atsižvelgdamas į Europos Auditų Rūmų nuomonę Nr. 2/2004 dėl vieno bendro audito modelio,
 - atsižvelgdamas į Europos Auditų Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 16/2013 „Dėl „vieno bendro audito“ ir Komisijos sanglaudos politikoje naudojamo nacionalinių audito institucijų darbo“,
 - atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato 2013 m. metinę veiklos ataskaitą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą ir Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nuomonę (A8-0240/2015),
- A. kadangi po dviejų bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) reformų taisyklės tapo įvairesnės ir sudėtingesnės;
- B. kadangi dėl sudėtingesnių taisyklių daroma daugiau klaidų vietoje;
- C. kadangi BŽŪP tikslai turi būti pasiekti ir tuo pačiu metu norint veiksmingai įgyvendinti BŽŪP turi būti užtikrintas visų ES institucijų ir nacionalinių bei regioninių įstaigų savitarpio supratimas ir pasitikėjimas;
- D. kadangi norint pasiekti BŽŪP tikslus efektyvesnei ir veiksmingesnei BŽŪP reformai reikia supaprastinimo ir mažiau biurokratijos;
- E. kadangi valstybių narių sąnaudos kontrolei ir suinteresuotųjų subjektų ir ūkininkų konsultavimui dabar siekia 4 mlrd. EUR kasmet ir jų gali daugėti, o taip pat išaugti klaidų lygis, įgyvendinant naujausią BŽŪP reformą, ypač nustatius žalinimo priemones;
- F. kadangi po 2013 m. reformos radosi didelių pokyčių, susijusių su iš ūkininkų reikalaujamais duomenimis, kuriuos reikia pridėti prie paraiškų ir kuriais būtina pagrįsti prašymus, taip pat naujų reikalavimų, dėl kurių gali padidėti klaidų lygis pradiniu susipažinimo ir prisitaikymo etapu;
- G. kadangi svarbu, kad veiklos vykdytojams nebūtų trukdoma atliekant neproporcingai daug patikrų;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- H. kadangi BŽŪP tikslai turi būti pasiekti ir tuo pačiu metu norint veiksmingai įgyvendinti BŽŪP turi būti užtikrintas visų ES institucijų, nacionalinių ir regioninių įstaigų savitarpio supratimas ir pasitikėjimas;
- I. kadangi ūkininkai skatinami teikti paslaugas, pvz., kraštovaizdžio, žemės ūkio naudmenų biologinės įvairovės ir klimato stabilumo srityse, nors jos neturi rinkos vertės;
- J. kadangi valstybių narių sąnaudos kontrolei ir suinteresuotųjų subjektų ir ūkininkų konsultavimui dabar gali siekti 4 mlrd. EUR; pabrėžia, kad reikia kuo labiau sumažinti kontrolės sąnaudas ir jos biurokratinę naštą;
- K. kadangi rezultatais grindžiama kontrolė gali tapti naudinga metodika, tačiau reikia, jog administracinės įstaigos būtų stabilios ir taikytų galimybių suteikiantį metodą, kad būtų didinamas galutinių paramos gavėjų pasitikėjimas; vis dėlto primena, kad įvairių rūšių ir skirtingo masto ES žemės ūkio valdoms negali būti taikoma viena visiems vienoda sistema;
- L. kadangi žalinimo priemonėmis, pradėtomis taikyti po paskutinės bendros žemės ūkio politikos reformos, siekiama pagerinti žemės ūkio tvarumą taikant įvairias priemones, kaip antai:
- supaprastintas ir tikslingesnis kompleksinis paramos susiejimas;
 - ekologiškumą skatinanti tiesioginė išmoka ir savanoriškos priemonės, naudingos aplinkai ir klimato kaitai kaimo plėtros srityje;
- M. kadangi Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas ⁽¹⁾ nusprendė, kad yra būtina kai kurioms mokėjimo agentūroms pareikšti 51 išlygą;
1. pritaria Europos Audito Rūmų nuomonei, kad bendros žemės ūkio politikos lėšų panaudojimo tvarka 2014–2020 m. laikotarpiu išlieka sudėtinga ⁽²⁾; vis dėlto primena, kad BŽŪP sudėtingumas priklauso nuo ūkininkavimo Europoje įvairovės ir kad dėl supaprastinimo neturi būti panaikintos priimtoms priemonės;
 2. ragina užtikrinti mažiau biurokratinę BŽŪP siekiant sumažinti klaidų lygį ir nustatyti priemones, kurios sudarytų galimybes atskirti klaidas nuo sukčiavimo;
 3. pasinaudojant patikrinimų išvadomis ir atsižvelgiant į galimą sankcijų skyrimą, ragina skirti netyčinį neveikimą nuo sukčiavimo atvejų, nes dėl neveikimo mokesčių mokėtojai paprastai nepatiria finansinės žalos;
 4. ragina užtikrinti mažiau biurokratinę BŽŪP, kurią būtų galima paprastai įgyvendinti ir aiškiai suprasti, siekiant sumažinti klaidų lygį ir nustatyti priemones, kurios sudarytų galimybes atskirti klaidas nuo sukčiavimo, tuo pačiu metu užtikrinant, kad ūkininkai vis dar galėtų tiekti gyvybiškai svarbią maisto produkciją, kuri yra šios politikos pagrindas; mano, kad tolesnis BŽŪP sudėtingumo mažinimas ir jos veiklos racionalizavimas yra vienas iš pagrindinių dalykų siekiant pritraukti naujų žemės ūkio sektoriaus dalyvių ir išlaikyti juos bei jų įgūdžius tam, kad ateityje būtų užtikrintas ES žemės ūkio sektoriaus klestėjimas; šiuo požiūriu tikisi griežtų priemonių pagal geresnio reglamentavimo programą; palankiai vertina Komisijos sprendimą vienu mėnesiu pratęsti prašymų dėl tiesioginių išmokų pateikimo terminą ir mano, kad tai yra žingsnis siekiant sumažinti BŽŪP klaidų lygį;
 5. primygtinai ragina nacionalinėms institucijoms ir ūkininkams teikti aiškesnes konsultacijas siekiant sumažinti klaidų lygį;

⁽¹⁾ Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato 2013 m. metinė veiklos ataskaita

⁽²⁾ Europos Audito Rūmų nuomonė Nr. 1/2012 dėl tam tikrų pasiūlymų dėl reglamentų, susijusių su bendra žemės ūkio politika 2014–2020 m.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

6. pritaria Komisijos iniciatyvai supaprastinti BŽŪP nedelsiant išnagrinėjant priemones, kurios gali būti greitai įgyvendintos, nes tai teiktų naudos ūkininkams, mokėjimo agentūroms, ES institucijoms ir mokesčių mokėtojams; taip pat ragina atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą pateikti pasiūlymų dėl pagrindinio teisės akto pakeitimų, kad būtų galima apsvarstyti kito finansavimo laikotarpio reformą;
7. būgštauja, kad 2014–2020 m. laikotarpiu padidės Audito Rūmų nustatytas labiausiai tikėtinas klaidų lygis bendros žemės ūkio politikos tiesioginių išmokų srityje, visų pirma todėl, kad kita kompleksinės paramos sistema vis dar neužtikrinamas mažesnis šios politikos sudėtingumo, su kuriuo susiduria vadovaujančios institucijos arba paramos gavėjai ir kuris yra nereikalingas, lygis;
8. primena, kad Parlamentas ir Audito Rūmai dažnai pabrėžė būtinybę užtikrinti tinkamą pusiausvyrą tarp mažesnės administracinės naštos ir veiksmingos finansų kontrolės;
9. atkreipia dėmesį į tai, kad bendros žemės ūkio politikos kontrolės išlaidos jau siekia 4 mlrd. EUR per metus ir yra susijusios su 50 mln. sandorių, kurių žemės ūkio biudžetas sudaro apie 58 mlrd. EUR;
10. palankiai vertina tai, kad Komisija pirmenybę teikia naujai BŽŪP supaprastinimo procedūrai ir siūlo visų pirma supaprastinti tam tikrą deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų skaičių;
11. primygtinai skatina gerinti tikrinimų kokybę ir nuoseklumą, o ne didinti valstybių narių, Komisijos ir Audito Rūmų žemės ūkio srityje vykdomų patikrinimų skaičių;
12. taip pat pabrėžia, jog kontrolė – tai garantija, kad ES biudžeto lėšos, numatytos BŽŪP priemonėms finansuoti, būtų panaudotos tinkamai;
13. primena, kad vieno bendro audito sistemos tikslas – sukurti bendrą audito grandinę nuo galutinių paramos gavėjų iki Europos Sąjungos institucijų;
14. apgailestauja dėl to, kad vieno bendro audito sistema vis dar neveikia ir kad neišnaudojamos visos valstybių narių kontrolės sistemų veikimo galimybės; primena valstybėms narėms apie jų atsakomybę užtikrinti veiksmingą pirmo lygio kontrolę, kartu kuo labiau sumažinant ūkininkams tenkančią naštą, ir apie esamas galimybes lanksčiai organizuoti kontrolę;
15. ragina Komisiją ir valstybes nares parengti gaires, kaip būtų galima geriausiai panaudoti ir sujungti patikras, susijusias su BŽŪP, kad, kai tik įmanoma, atrinkti paramos gavėjai būtų tikrinami tik vieną kartą per metus;
16. pabrėžia, kad pagal Europos Audito Rūmų 2013 finansinių metų metinę ataskaitą:
 - a) jei nacionalinės valdžios institucijos būtų panaudojusios savo turimą informaciją klaidoms išvengti, joms aptikti ir ištaisyti bent jų dalį, labiausiai tikėtinas klaidų lygis tiesioginių išmokų srityje būtų 1,1 proc. mažesnis, taigi gana artimas 2 proc. reikšmingumo ribai ⁽¹⁾;
 - b) jeigu nacionalinės valdžios institucijos būtų panaudojusios visą turimą informaciją klaidoms išvengti, joms aptikti ir ištaisyti, labiausiai tikėtinas klaidų lygis būtų sumažintas iki 2 proc. kaimo plėtros srityje ⁽²⁾;
17. apgailestauja dėl to, kad Komisijai teko ištaisyti ir padidinti 42 iš 68 mokėjimo agentūrų, kurių likutinis klaidų lygis viršija 2 %, pateiktą klaidų rodiklį, nepaisant to, kad beveik visas tiesioginių išmokų mokėjimo agentūras sertifikavo ir patvirtino sertifikavimo institucijos, ir nepaisant to, kad dėl 79 iš 82 mokėjimo agentūrų pateiktų patikinimo pareiškimų sertifikavimo įstaigos 2013 m. pateikė besąlyginę nuomonę;

⁽¹⁾ Žr. Audito Rūmų 2013 m. metinės ataskaitos 3.8 punktą.

⁽²⁾ Žr. Audito Rūmų 2013 m. metinės ataskaitos 4.8 punktą.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

18. tikisi, kad sertifikavimo įstaigoms atliekant naujas užduotis, numatytas pagal Reglamentus (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 ir (ES) Nr. 1306/2013, pagerės valstybių narių perduodamų duomenų apie ES žemės ūkio fondų lėšų valdymą patikimumas;
19. ragina Komisiją iš dalies pakeisti sertifikavimo įstaigoms skirtas gaires siekiant išsamiau tikrinti statistinių ataskaitų sudarymą;
20. dar kartą prašo Komisijos parengti pasiūlymus siekiant numatyti sankcijas už suklastotas arba neteisingas mokėjimo agentūrų ataskaitas, kurie apimtų būtent šiuos tris aspektus: patikrų statistiką, mokėjimo agentūrų pareiškimus ir sertifikavimo įstaigų atliktą darbą; prašo Komisijai suteikti įgaliojimą atšaukti mokėjimo agentūrų akreditavimą sunkiais klaidingo faktų pateikimo atvejais;
21. tikisi, kad Komisija nedelsdama visapusiškai pasinaudos BŽŪP supaprastinimo procesu, ypač sprendžiant dėl apsunkinančių ir sudėtingų taisyklių, reglamentuojančių kompleksinės paramos susiejimą ir žalinimą, nes jos galiausiai daro poveikį visos Europos ūkininkams;
22. pritaria Komisijos iniciatyvai supaprastinti BŽŪP nedelsiant išnagrinėjant priemones, kurios gali būti greitai įgyvendintos, nes tai teiktų naudos ūkininkams, mokėjimo agentūroms, ES institucijoms ir mokesčių mokėtojams; taip pat ragina pateikti pasiūlymų dėl pagrindinio teisėkūros procedūra priimto akto dalinių pakeitimų; ragina Komisiją pateikti konkrečių pasiūlymų dėl BŽŪP supaprastinimo, atsižvelgiant į žemės ūkio sektoriaus suinteresuotųjų subjektų grįžtamąją informaciją;
23. pasisako už vieno bendro audito sustiprinimą ir griežtesnį vykdymą koordinuojant įvairių institucijų vykdomą kontrolę ir ragina sumažinti dėl audito atsirandančią administracinę naštą, kad atsakingos įstaigos nesilankytų pas ūkininkus kelis kartus įvairiomis progomis arba tais pačiais metais Komisija ir Audito Rūmai pagal jokiais taisyklės ūkininkų netikrintų per dažnai ar daug kartų, dėl ko sumažėtų našta ūkininkams, nes būtų sumažintas patikrų skaičius; ragina sutelkti sertifikavimo įstaigų ir kitų valstybių narių įstaigų vykdomas audito ir kontrolės užduotis; pažymi, kad ūkininkams skirtose nacionalinių institucijų ir Komisijos rekomendacijose teikiami patarimai dėl BŽŪP įgyvendinimo dažnai prieštarauja Audito Rūmų naudojamiems vertinimo kriterijams ir dėl to skiriamos baudos, kurios yra neproporcingos ir netikėtos;
24. pasisako už integruotą požiūrį atliekant kontrolę, t. y. visos kontrolės prievolės, jei įmanoma, turėtų būti atliekamos viename ūkyje tuo pačiu metu tam, kad vizitų vietoje skaičius būtų mažas ir būtų sumažintos su tuo susijusios institucijų ir ūkininkų išlaidos ir tam skiriamas laikas bei jiems tenkanti našta ir būtų racionalizuotas kontrolės procesas;
25. primena Komisijai, kad riziką dėl netyčinių klaidų, atsirandančių dėl sudėtingų taisyklių, galiausiai tenka prisiimti paramos gavėjui; ragina parengti tinkamą, proporcingą ir veiksmingą sankcijų politiką šiam požiūriui paremti, pvz., vengimas du kartus taikyti sankciją už tą pačią klaidą pagal mokėjimo schemą ir kompleksinę paramą;
26. mano, kad, siekiant užtikrinti sklandų projektų vykdymą, mokėjimai neturėtų būti nutraukiami nustačius nedideles ir (arba) korektūros klaidas;
27. prašo, kad Komisija, valstybės narės ir Audito Rūmai toliau plėtotų rizika pagrįstas audito strategijas, paremtas visais atitinkamais duomenimis, įskaitant išankstinį geriausių ir (arba) blogiausių rezultatų pagal politikos sritis nustatymą;
28. pabrėžia, kad turėtų būti parengti kriterijai, kuriuos taikant būtų galima apibrėžti, kurios valstybės narės yra pasiekusios geriausių, o kurios – blogiausių rezultatų;
29. primena, kad daug valstybių narių kai kuriose politikos srityse galėtų būti laikomos pasiekusiomis blogiausių ES lėšų valdymo rezultatų;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

30. primygtinai reikalauja, kad kontrolės rezultatų apibrėžtis būtų grindžiama kontroliniu sąrašu ir visų pirma apimtų valstybių narių patikrų ir administracinių sistemų kokybę, t. y. valdymo ir sertifikavimo institucijų veiksmingumą, nuoseklumą ir patikimumą;
31. mano, kad geriausių rezultatų kiekvienoje politikos srityje pasiekusioms valstybėms narėms reikėtų sumažinti Sąjungos kontrolės mastą;
32. mano, kad rezultatais grindžiamos kontrolės plėtotė ir valdymas jokia būdu neturėtų būti padidėjusio netikrumo ES aprūpinimo maistu užtikrinimo srityje šaltinis;
33. ragina geriausių rezultatų pasiekusias valstybes nares dalytis savo patirtimi su valstybėmis narėmis, kurių rezultatai blogiausi;
34. ragina Komisiją skatinti keistis geriausia patirtimi, siekiant užtikrinti kuo sklandesnę kontrolę ir kuo mažiau nepatogumų ūkininkams.
35. atkreipia dėmesį į tai, kad pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos 59 straipsnio 5 dalį „valstybės narės užtikrina būtiniausių patikrų vietoje lygį, reikalingą veiksmingam rizikos valdymui užtikrinti, ir prireikus tą lygį padidina. Valstybės narės gali būtiniausių lygį sumažinti, jei valdymo ir kontrolės sistemos veikia tinkamai ir klaidų dažnumas yra priimtino lygio“;
36. ragina Komisiją tiksliau apibrėžti Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 59 straipsnio 5 dalyje nurodytą priimtina lygį ir šiuo klausimu pradėti dialogą su Parlamentu ir Europos Audito Rūmais;
37. ragina valstybes nares toliau plėtoti e. valdžios iniciatyvas, kuriomis kaip vidutinės ir ilgalaikės trukmės tikslo siekiama sumažinti klaidų lygį vengiant klaidų paraiškų teikimo etapu; ragina Komisiją ir valstybes nares laikytis Bendrųjų nuostatų reglamento 122 straipsnio 3 dalyje nurodytos datos siekiant pereiti prie e. sanglaudos teikiant paraiškas dėl projektų, juos valdant ir kontroliuojant; mano, kad siekiant užkirsti kelią bet kokiam piktnaudžiavimui ir kovoti su juo būtina užtikrinti visišką duomenų skaidrumą ir prieinamumą; todėl ragina Komisiją užtikrinti, kad privaloma tvarka būtų skelbiami visų paramos gavėjų pateikti dokumentai;
38. mano, kad kai visos kaimo vietovės bus aprūpintos sparčiuoju plačiajuosčiu ryšiu ir kai bus surengta didelė informuotumo didinimo ir mokymo juo naudotis kampanija, tai bus svarbi priemonė, sudarysianti visiems ūkininkams galimybių pasinaudoti naujausiomis su BŽŪP susijusių paraiškų ir prašymų teikimo sistemomis;
39. ragina toliau stengtis mažinti paraiškų teikimo sistemų ir ūkininkams skirtų formų sudėtingumą ir pritaria tam, kad valstybės narės daugiau naudotųsi e. valdžios technologija iš anksto siekiant išvengti klaidų teikiant paraiškas, o tam reikia, kad paramos gavėjai turėtų prieigą prie plačiajuosčio interneto; ragina Komisiją sukurti programą, kuri padėtų šviesti vyresnio amžiaus ūkininkus; pabrėžia, kad reikia didelių investicijų į plačiajuosčius tinklus kaimo vietovėse ir ragina valstybes nares siekti skaitmeninti paraiškų teikimo procesą; primena, kad siekiant patikimai įgyvendinti e. valdžios technologijas valstybės narės privalo kurti, finansuoti ar bendrai finansuoti tokią technologiją;
40. ragina valstybes nares įgyvendinti skaitmeninimo programas, susijusias su vyriausybės ir žemės ūkio valdų ryšiais, siekiant sudaryti vienintelę ūkio bylą, apimančią integruotą ir tuo pačiu metu vykdomą duomenų apie pasėlius valdymą; mano, kad šis supaprastinimas padėtų sujungti dalykus, kurie šiuo metu valdomi atskirai (pasėlių planus, atskirus draudimo planus ir žurnalus), nes ūkiai pateiktų vieną deklaraciją, kuria vėliau dalytųsi vyriausybės padaliniai, o tai leistų užtikrinti didesnę tų padalinių vykdomų patikrinimų veiksmingumą, taigi sumažėtų mokėjimo klaidų rizika ir būtų racionalizuota kontrolė;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

41. ragina valstybes nares užtikrinti, kad naujosios BŽŪP įgyvendinimu besirūpinančios vyriausybės (regionų įstaigos) veiksmingai bendrautų ir bendradarbiautų siekdamos naudos ūkininkams, vietoje vykdančioms šią politiką;
 42. mano, kad ilguoju laikotarpiu būtų galima gauti labai daug naudos kuriant ir pradėdant taikyti pramoninius internetu grindžiamus sprendimus ūkininkavimo ir kontrolės srityse, ypač atsižvelgiant į paramos gavėjams ir mokėjimo agentūroms skirtus integruotus sprendimus; tikisi, kad šie sprendimai turės teigiamą poveikį patikrinimų nuoseklumo, patikimumo ir išlaidų veiksmingumo požiūriais; primygtinai ragina Komisiją patvirtinti ir įgyvendinti bandomuosius projektus šioje srityje; primena, kad šis metodas priklauso nuo valstybės narės išsipareigojimo užtikrinti plačiajuostį ryšį visose ES kaimo vietovėse;
 43. ragina Komisiją bendradarbiauti su visais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant Audito Rūmus, valstybes nares ir visas paramos gavėjų organizacijas, tačiau jais neapsiribojant, rengiant ilgalaikę strategiją, kurią taikant būtų siekiama atsižvelgti į su politika nesusijusius būdus, kuriais būtų užtikrinama, kad paramos gavėjų ir inspektorių našta daugiau nedidėtų įgyvendinus būsimas BŽŪP reformas ir iš dalies pakeistus pagrindinius aktus;
 44. ragina Komisiją laikytis galimybės kontroliuoti principo, kuris jau taikomas kaimo plėtros srityje pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 46 straipsnį rengiant pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, susijusių su ekologiniu požiūriu svarbiomis vietovėmis;
 45. ragina Komisiją spręsti klausimą, kaip sumažinti Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 59 straipsnyje nustatytą mažiausią lygį kontrolės, taikomos to paties reglamento 110 straipsnyje nurodytose įvertinimo ataskaitose dėl BŽŪP stebėsenos ir vertinimo;
 46. ragina Komisiją parengti komunikatą dėl galimybės įdiegti rezultatais grindžiamas valdymo sistemas visose BŽŪP srityse, visų pirma kaimo plėtros investicijų srityje, tam, kad būtų galima pradėti diskusijas su visais suinteresuotaisiais subjektais siekiant nustatyti šį principą ES teisės aktuose;
 47. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijai, Tarybai, Europos Vadovų Tarybai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.
-

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

P8_TA(2015)0290

Šeimos verslo įmonės Europoje**2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl šeimos verslo įmonių Europoje (2014/2210(INI))**

(2017/C 316/05)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Europos Komisijos 2003 m. nustatytus mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) apibrėžimo kriterijus,
 - atsižvelgdamas į Europos Komisijos veiksmų planą „Verslumas 2020“ (COM(2012)0795),
 - atsižvelgdamas į 2009 m. ekspertų grupės ataskaitą Europos Komisijai „Šeimos verslo įmonėms aktualių klausimų apžvalga: moksliniai tyrimai, politikos priemonės ir esami tyrimai“ (angl. „Overview of family-business-relevant issues: research, policy measures and existing studies“),
 - atsižvelgdamas į 2013 m. vasario 5 d. rezoliuciją dėl MVĮ galimybių gauti finansavimą gerinimo ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. sausio 15 d. rezoliuciją dėl Europos reindustrializacijos siekiant skatinti konkurencingumą ir tvarumą ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „„Visų pirma galvokime apie mažuosius“. Europos iniciatyva „Small Business Act““ (COM(2008)0394),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą ir Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto bei Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones (A8-0223/2015),
- A. kadangi nuosavybė saugoma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 17 straipsniu;
- B. kadangi šeimos verslo įmonės daug prisidėjo prie Europos ekonomikos atsigavimo ir atlieka reikšmingą vaidmenį ekonomikos augime ir socialinėje raidoje, mažindamos nedarbą, visų pirma jaunimo, taip pat investicijose į žmogiškąjį kapitalą; kadangi šeimos verslo įmonių savybė, kad jos perduodamos iš kartos į kartą, stiprina ekonomikos stabilumą; kadangi šeimos verslo įmonės paprastai atlieka pagrindinį vaidmenį regioninėje plėtroje užimtumo, praktinės patirties perdavimo ir teritorinio organizavimo atžvilgiu; kadangi į šeimos verslo įmones orientuotomis politikos priemonėmis galėtų būti skatinamas verslumas, o Europos šeimos motyvuojamos pradėti savo šeimos verslą;
- C. kadangi, remiantis įmonės „Ernst and Young“ 2014 m. metraščiu apie šeimos verslo įmones, 85 proc. visų įmonių Europoje sudaro šeimos verslo įmonės, privačiajame sektoriuje sukuriančios 60 proc. darbo vietų;
- D. kadangi šeimos verslo įmonės yra įvairių dydžių ir dėl to jos susiduria su įvairiais sunkumais ir patiria įvairių problemų;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0036.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0032.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- E. kadangi, nors dauguma šeimos verslo įmonių yra MVĮ, šeimos verslo įmonės gali būti mažos, vidutinio dydžio arba didelės, biržinės ir nebiržinės bendrovės; kadangi jos dažnai prilyginamos MVĮ, neatsižvelgiant į tai, kad yra ir labai didelių tarptautinių korporacijų, kurios yra šeimos verslo įmonės; kadangi keliose ES valstybėse narėse yra šiek tiek ir šeimos verslo įmonių, kurių apyvarta sudaro didžiąją bendros visų įmonių apyvartos dalį, ir šios įmonės labai svariai prisideda prie darbo vietų išsaugojimo, taip pat ir krizės metu, prie jų kūrimo ir ekonomikos augimo bei prie atitinkamos šalies ekonominės sėkmės; kadangi daug šeimos verslo įmonių, kurios nebeatitinka MVĮ apibrėžties, bet kurioms taip pat toli iki didelių koncernų, neatitinka kriterijų, nustatytų konkrečioms finansavimo priemonėms ir kai kurioms administracinėms išimtims; kadangi tokiu būdu neišvengiamai atsiranda nereikalingų biurokratinių kliūčių, kurios ypač šioms vidutinės kapitalizacijos šeimos verslo įmonėms tampa didele našta;
- F. kadangi nemažai šeimos verslo įmonių veikia daugiau nei vienoje šalyje, ir tai rodo, kad šeimos verslo įmonės modelis turi tarptautinį aspektą;
- G. kadangi tiesioginis apmokestinimas ir paveldėjimo teisė yra valstybių narių kompetencijos klausimai ir kadangi kai kurios valstybės narės patvirtino šeimos verslo įmonėms skirtas paramos priemones ir priemones, skirtas spręsti joms kylančias problemas;
- H. kadangi laikoma, kad šeimos verslo įmonės pasižymi tuo, kad savo veikloje vadovaujasi sąžiningumu ir aukštomis vertybėmis bei laikosi aukštų įmonių socialinės atsakomybės standartų jų darbuotojų ir aplinkos atžvilgiu, sudarydamos palankias sąlygas darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrai; kadangi šeimos verslo įmonės paprastai užtikrina praktinės patirties ir įgūdžių perdavimą ir kai kuriais atvejais jos atlieka svarbų vaidmenį socialiniuose ryšiuose;
- I. kadangi žemės ūkio sektoriuje šeimos ūkiai yra labiausiai paplitęs verslo modelis, jie labai padeda išvengti gyventojų skaičiaus mažėjimo kaimo vietovėse ir daugeliu atveju yra vienintelis užimtumo šaltinis Europos regionuose, kurių plėtra atsilieka, ypač tuose, kuriuose mažiau išvystyta pramonė; kadangi šeimos ūkiai yra sėkmės pavyzdys, nes apskritai jie praktiškai įgyvendina ekologiniu ir socialiniu požiūriu tvarios žiedinės ekonomikos principą, ir kadangi šiame kontekste moterys kaip vadovės prisideda ne tik verslumui, bet ir ypatingais komunikaciniais ir socialiniais įgūdžiais;
- J. kadangi praėjo jau daugiau kaip 5 metai, kai Komisijos ekspertų grupė šeimos verslo įmonių klausimais pabaigė savo darbą ir nuo to laiko ES lygmeniu nesiimta jokios naujos europinės iniciatyvos; kadangi nacionaliniu ir Europos lygmeniu vis dar trūksta mokslinių tyrimų ir duomenų ypatingiems šeimos verslo įmonių poreikiams ir struktūroms suvokti;
- K. kadangi nėra visoje ES teisiškai privalomos, konkrečios, paprastos ir suderintos šeimos verslo įmonių apibrėžties;
- L. kadangi dėl to, kad nėra tokios apibrėžties, ES valstybėse narėse neįmanoma surinkti palyginamų duomenų siekiant atkreipti dėmesį į ypatingą šeimos verslo įmonių padėtį, jų poreikius ir ekonominius pasiekimus; kadangi neturint patikimų ir palyginamų duomenų gali būti sunku priimti politinius sprendimus ir tai gali reikšti, kad nebus patenkinti šeimos verslo įmonių poreikiai;
- M. kadangi šeimos verslo įmonės yra svarbios ne tik ekonomikai, bet ir atlieka svarbų vaidmenį;
- N. kadangi ne visose 28 ES valstybėse narėse yra interesų grupių asociacijų ar kitų organizacijų, konkrečiai besirūpinančių šeimos verslo įmonių poreikiais;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- O. kadangi turėtų būti padidintos ES lygmens pastangos skatinti verslumą ir pradedančiąsias įmones ir kartu turėtų būti labiau atsižvelgiama į sąlygų sudarymą ilgalaikiam šeimos verslo įmonių gyvimui ir jo skatinimą;
- P. kadangi šeimos verslo įmonių modelis nevienodai paplitęs valstybėse narėse; kadangi nemaža dalis šeimos verslo įmonių Europoje yra tarptautinio pobūdžio ir savo veiklą vykdo skirtingose valstybėse narėse;
- Q. kadangi moterys ES uždirba vidutiniškai 16 proc. mažiau už valandą negu vyrai ir trūksta aukštas ir vadovaujamas pareigas einančių moterų ir kadangi vyrams taikoma darbo praktika ir darbo užmokesčio sistemos nėra tokios pat, kokios taikomos moterims, todėl joms sunkiau būti finansiškai nepriklausomoms, visapusiškai dalyvauti darbo rinkoje ir pasiekti darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą;
- R. kadangi dažnai moterys atlieka nematomą vaidmenį ar dirba svetimu vardu ir tinkamai nepripažįstamos darbe jų užimamos pozicijos bei nesuteikiamas deramas darbo užmokestis, o tai turi rimtų padarinių jų socialinio draudimo įmokoms, pensijoms ir socialiniam aprūpinimui, taip pat ir jų įgūdžių pripažinimui, kaip rodo duomenys apie vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą ir pensijų skirtumą ⁽¹⁾;

Svarba ekonomikai

1. pabrėžia, kad šeimos verslo įmonės linkusios rodyti didelę socialinę atsakomybę savo darbuotojų atžvilgiu, aktyviai ir atsakingai valdo išteklius ir iš esmės laikosi į tvarumą ir ilgalaikį laikotarpį orientuoto požiūrio dėl įmonės ekonominės ateities (elgdamosi kaip „garbingi verslininkai“, atsakingi savininkai arba valdytojai), tokiu būdu jos svariai prisideda prie savo vietos bendruomenių ir Europos konkurencingumo, sukuria naujas aukštos kokybės darbo vietas ir išlaiko esamas;
2. pabrėžia, kad šeimos verslo įmonės dėl savo istorijos yra giliai įsišaknijusios tam tikroje vietoje, todėl darbo vietų kuria ir kaimo, ir mažiau patraukliose vietovėse, taip padėdamos stabdyti gyventojų senėjimo ir jų skaičiaus mažėjimo procesą, vykstantį daugelyje ES regionų; taigi ragina Komisiją ir valstybes nares sukurti ekonominiu požiūriu efektyvią infrastruktūrą, reikalingą siekiant užtikrinti tokių įmonių, visų pirma labai mažų ir pradedančiųjų įmonių, konkurencingumą, atsinaujinimą, augimą ir tvarumą, ir pagerinti skirtingų sektorių ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą, taip padedant joms augti ir plėsti veiklą tarptautiniu mastu;
3. pripažįsta, kad šeimos verslo įmonės yra vienintelis didžiausias darbo vietų šaltinis privačiajame sektoriuje, taigi, tai, kas palanku šeimos verslo įmonių tęstinumui, atsinaujinimui ir augimui, naudinga ir Europos ekonomikos tęstinumui, atsinaujinimui ir augimui;
4. pažymi, kad visų pirma labai siauros specializacijos šeimos verslo įmonės yra svarbios didesnių įmonių tiekėjos ir naujovių kūrėjos ir, atsižvelgiant į ilgalaikę perspektyvą ir iš kartos į kartą perduodamą požiūrį į verslą, įmonėms, kurių tiekėjos yra, jos užtikrina materialinį saugumą, todėl svariai prisideda prie ekonomikos augimo;
5. primena Komisijai apie tai, kad dauguma šeimos verslo įmonių yra MVI ⁽²⁾, todėl reikia taikyti principą „visų pirma galvokime apie mažuosius“, kad ES teisės aktai būtų geriau pritaikyti prie realios šių įmonių padėties ir poreikių, ir sudaryti joms sąlygas naudotis finansavimo programomis ir biurokratinių kliūčių mažinimo priemonėmis.
6. pažymi, kad šeimos verslo įmonės gali atlikti svarbų vaidmenį skatindamos mažumas ir per mažai atstovaujamas asmenų grupes dalyvauti jų vietos ekonominėje veikloje;
7. pažymi, kad dėl didesnio šeimos narių tarpusavio pasitikėjimo šeimos verslo įmonės yra labai lanksčios ir gali greitai prisitaikyti prie ekonominės ir socialinės aplinkos pokyčių; be to, ilgą laiką veikiančios nišinėse rinkose šeimos verslo įmonės gali įgyti pranašumų atrasdamos naujų galimybių ir kurdamos naujoves;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/gender_pay_gap/140319_gpg_lt.pdf

⁽²⁾ Europos Komisijos ekspertų grupės parengta galutinė ataskaita „Šeimos verslo įmonių klausimų apžvalga“ (angl. „OVERVIEW OF FAMILY–BUSINESS–RELEVANT ISSUES“), 2009 m. lapkričio mėn.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

Finansavimas

8. pažymi, kad šeimos verslo įmonių nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientas dažnai yra daug didesnis už atitinkamą įmonių, kurios nepriklauso vienai šeimai, koeficientą, tokiu būdu šis aukštas nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientas lemia ekonominę įmonės ir visos ekonomikos stabilumą, sykiu suteikia erdvės papildomoms investicijoms įmonėje, kurių dėl to nereikėtų riboti;

9. ragina valstybes nares, į tai atsižvelgiant, užtikrinti, kad paveldėjimo, dovanojimo ir įmonių apmokestinimą bei skolas ir nuosavą kapitalą reglamentuojantys nacionalinės teisės aktai ne diskriminuotų, o remtų šeimos verslo įmonėms gyvybiškai svarbų nuosavo kapitalo finansavimą; primena, kad tiesioginis apmokestinimas ir paveldėjimo teisė priklauso valstybių narių kompetencijai; taigi ragina valstybes nares išnagrinėti savo mokesčių kodeksuose esančias šališkas nuostatas dėl skolos, įvertinant jų poveikį įmonių finansavimo struktūrai ir investicijų lygiui, taip pat užtikrinti vienodas sąlygas nuosavo kapitalo finansavimui kaip ir skolos finansavimui, kad nebūtų apsunkintas nuosavybės paveldėjimas ir nebūtų pakenkta ilgalaikėms šeimos verslo įmonių perspektyvoms; ragina Komisiją ir valstybes nares išnagrinėti bet kokią nuosavo kapitalo mokesčių diskriminaciją sąžiningos konkurencijos kontekste;

10. pabrėžia, kad ilgalaikis įmonės finansavimo saugumo užtikrinimas tapo pagrindiniu konkurencingumo veiksniu; pabrėžia, kad šiuo atveju yra svarbios tarptautiniu mastu stabilios finansų rinkų struktūros; ragina Komisiją užtikrinti, kad nebūtų kuriamos nereikalingos kliūtys įmonėms kaip finansų rinkų reguliavimo dalis;

11. ragina Komisiją apsvarstyti galimybę išplėsti visų MVĮ ir (arba) verslininkams skirtų priemonių, visų pirma COSME, gavėjų sąrašą, įtraukiant į jį vidutinės kapitalizacijos šeimos verslo įmones;

12. pabrėžia, kad dėl finansų krizės ir nepalankaus ekonomikos ciklo dauguma šeimos verslo įmonių funkcijų yra nepakankamai finansuojamos ir kad šeimos verslo įmonėms svarbu turėti laisvą ir paprastą galimybę pasinaudoti alternatyviais finansavimo šaltiniais;

13. atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu skatinti alternatyvius šeimos verslo įmonių kreditavimo būdus, pvz., kredito unijas;

Iššūkių

14. pažymi, kad 35 proc. įmonių, kurios neinvestuoja į užsienio rinkas, to nedaro dėl nepakankamų žinių apie užsienio rinkas ir tarptautinimo patirties trūkumo; taigi ragina Komisiją ir valstybes nares per MVĮ tarptautinimo portalą ir Europos klasterių bendradarbiavimo platformą (angl. ECCP) suteikti mažesnėms šeimos verslo įmonėms informacijos, visų pirma apie tarptautinimo galimybes ir užtikrinti geresnius patirties ir geriausios praktikos mainus, įskaitant tarptautinimo galimybes pasitelkiant internetą; be to, ragina valstybes nares tarptautines investicijas planuojančioms įmonėms teikti paramos paslaugas, pvz., teikiant informaciją arba eksporto kreditų garantijas, naikinant kliūtis prekybai ir remiant specialų mokymą verslumo ir šeimos verslo kultūros srityje;

15. pažymi, kad didesnis šeimos verslo įmonių tarptautinimas suteikia daugiau ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo galimybių; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares teikti mažesnėms šeimos verslo įmonėms pagalbą, kad jos galėtų geriau naudotis skaitmenine infrastruktūra;

16. pripažįsta, kad fiskalinė, teisinė ir administracinė aplinka, kurioje veikia šeimos verslo įmonės (ir savininkų valdomos įmonės), priklauso nuo bendro įmonių veiklą reglamentuojančių teisės aktų ir privatinės teisės poveikio;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

17. pažymi, kad 87 proc. šeimos verslo įmonių yra įsitikinusios, jog įmonės valdymo išlaikymas yra vienas iš esminių sėkmės veiksnių ⁽¹⁾; pažymi, kad pagal Komisijos veiksmų planą „Verslumas 2020“ ⁽²⁾ verslo nuosavybės ir valdymo perdavimas iš kartos į kartą yra didžiausias iššūkis, su kuriuo gali susidurti šeimos verslo įmonės;

18. pažymi, kad mažos ir vidutinės šeimos verslo įmonės nuolat jaučia poreikį kurti naujoves ir pritraukti naujų įgūdžių ir talentų; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares pasiūlyti mažesnėms šeimos verslo įmonėms paskatų, kad šios prisiimtų riziką dėl augimo, ir paskatų, kad jos vykdytų darbuotojų mokymus ir galėtų naudotis išorinėmis žiniomis;

19. ragina valstybes nares supaprastinti administracines procedūras ir mokesčių sistemas, visų pirma atsižvelgiant į specifinius mažosioms ir vidutinėms įmonėms bei šeimos verslo įmonėms kylančius sunkumus;

20. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares imtis veiksmų, kad būtų stiprinami verslumo skaitmeninėje erdvėje ir skaitmeniniai įgūdžiai, kad šeimos verslo įmonės galėtų išnaudoti visus skaitmeninių technologijų pranašumus;

21. ragina valstybes nares pagerinti teises šeimos verslo įmonių perdavimui sudaromas sąlygas, sukurti ypatingas perdavimo atveju taikomas finansavimo priemones ir taip išvengti likvidumo sunkumų, siekiant užtikrinti šeimos verslo įmonių išlikimą ir užkirsti kelią skubiam priverstiniam pardavimui; ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti rengti konkrečius šeimos verslo įmonių mokymus verslo perdavimo, valdymo struktūros, savininkų strategijos ir inovacijų strategijos srityse, ypač šalyse, kuriose dėl istorinių priežasčių šeimos verslo įmonių koncepcija neturi tokio tvirto pagrindo, tai prisidėtų prie jų ilgalaikės sėkmės, ypač kalbant apie verslo perdavimą;

22. pabrėžia, jog reikia, kad šeimos verslo įmonės būtų tiesiogiai susijusios su švietimo veikla, iš kurios nuolatos gautų informacijos apie pažangiausias metodus grindžiamą gerą verslo valdymo praktiką; šiuo atžvilgiu pabrėžia, kad šeimos verslo įmonės labai prisideda prie profesinio mokymo reformų sėkmės ir pameistrystės vietų skaičiaus didinimo; pažymi, kad sklandžiai veikiančios profesinio mokymo sistemos ilguoju laikotarpiu gali būti svarbios mažinant specialistų trūkumą ir jaunimo nedarbą; pabrėžia, kad Komisija ir valstybės narės turėtų puoselėti keitimąsi geriausia patirtimi apie tai, kaip formuoti profesinio mokymo sistemas, kad šeimos verslo įmonėms būtų sudarytos kuo geresnė aplinka investuoti į pameistrystės vietas;

23. pažymi, kad svarbu spręsti kitas problemas, su kuriomis susiduria šeimos verslo įmonės, pvz., sunkumus, kylančius ieškant kvalifikuotų darbuotojų ir juos išlaikant, ir kad svarbu stiprinti verslumo mokymą ir konkretų šeimos verslo įmonių valdymo mokymą;

24. atkreipia dėmesį į ES finansuojamas mažųjų įmonių verslininkams skirtas mokymo programas, kuriomis šeimos verslo įmonių savininkams suteikiama galimybė pritaikyti savo įmones prie sparčiai kintančios aplinkos, kurią lemia didėjanti pasaulinė ekonomikos integracija, naujų technologijų atsiradimas ir didelis dėmesys mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir ekologiškesnei ekonomikai;

25. pažymi, kad verslumo skatinimas mokyklose ir kitose švietimo institucijose yra labai svarbus siekiant ugdyti daugiau versliai mąstančių žmonių; taip pat pažymi, kad švietimo programa turėtų apimti specifinius šeimos verslo klausimus, pvz., nuosavybės, paveldėjimo ir šeimos valdymo, taip pat bendresnio pobūdžio informaciją, pvz., naujovių, kaip priemonės atgaivinti verslą, svarbą;

⁽¹⁾ 2014 m. birželio mėn. Europos šeimos verslo įmonių apklausa „European Family Business Barometer“.

⁽²⁾ COM(2012)0795.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

26. primygtinai ragina valstybes nares atsižvelgti į oficialų ir neoficialų atsitiktinių ir nematomą šeimos narių atliekamą darbą, taip pat ir šeimos verslo įmonėse, ir ragina valstybes nares nustatyti aiškų teisinį pagrindą;

27. pabrėžia, kad šeimos verslo įmonių indėlis į naujoves galėtų būti sustiprintas skatinant jų dalyvavimą privačiojo ir viešojo sektoriaus partnerystėse ir klasteriuose ir skatinant jų bendradarbiavimą su mokslinių tyrimų įstaigomis;

Tolesni žingsniai

28. ragina Komisiją, vykdamą geresnio reglamentavimo programą, išnagrinėti esamus teisės aktus, kurie turi įtakos šeimos verslo įmonėms, siekiant nustatyti problemas bei kliūtis šių įmonių augimui;

29. ragina Komisiją pavesti atlikti reguliarius ir deramai finansuojamus tyrimus dėl nuosavybės svarbos įmonės sėkmei ir išlikimui ir atkreipti dėmesį į ypatingus sunkumus, su kuriais susiduria šeimos verslo įmonės, ir pasiūlyti Europos Parlamentui ir valstybėms narėms statistiniu požiūriu tinkamą šeimos verslo įmonių apibrėžtį, parengtą bendradarbiaujant su Eurostatu ir atsižvelgiant į skirtingas aplinkybes valstybėse narėse; be to, ragina Komisiją panaudoti esamą mažųjų ir vidutinių įmonių duomenų darbo grupę siekiant surinkti pakankamai duomenų, taip pat apie šeimos verslo įmones visose valstybėse narėse, kurie leistų palyginti skirtingų dydžių šeimos verslo įmonių padėtį ir poreikius, taip pat palyginti šeimos verslo įmones ir ne šeimoms priklausančias įmones, visoje ES platinti informaciją ir skatinti keitimąsi geriausiais praktinės patirties pavyzdžiais ir pažangiaja patirtimi, pvz., Komisijoje įsteigiant šeimos verslo įmonių informacinį punktą ir kuo geriau pasinaudojant tokiais programomis kaip „Erasmus“ jauniems verslininkams, taip pat sudaryti sąlygas tikslingiau teikti paramą;

30. ragina Komisiją atlikti poveikio vertinimą siekiant nustatyti, kaip būtų galima išplėsti 2003 m. Europos MVĮ apibrėžtį, grynai kiekybinius kriterijus papildant kokybiniais kriterijais, kuriais taip pat vertinami įmonės nuosavybė, turint mintyje nuosavybės tarpusavio priklausomybę, valdymą ir vadovavimą bei tai, kad vien tik šeima prisiima riziką ir atsakomybę, taip pat įmonės socialinė atsakomybė ir bendrai vertinamas asmeninis įmonės valdymo aspektas, taip pat susijęs su darbuotojų dalyvavimu verslo veiklos valdyme ir poveikį, kurį tai galėtų daryti šeimos verslo įmonėms, pvz., valstybės pagalbos arba įmonių tinkamumo gauti paramą atveju;

31. ragina Komisiją, atliekant teisės aktų poveikio vertinimą sykiu atlikti galimybių studiją dėl poveikio šeimos verslo įmonėms tyrimo (pavyzdžiui, kalbant apie politines priemones, susijusias su nuosavybe, valdymo struktūromis ar privatumu) sukūrimo remiantis poveikio MVĮ tyrimo modeliu, ir, esant teigiamam galimybių studijos rezultatui, kuo greičiau pradėti jį taikyti, siekiant sudaryti sąlygas iš anksto nustatyti tam tikrų teisės aktų poveikį šeimos verslo įmonėms ir taip išvengti nereikalingo biurokratizmo ir sunkiai įveikiamų kliūčių, atkreipiant ypatingą dėmesį į bendrą bendrovių teisės ir privatinės teisės aktų poveikį;

32. pažymi, kad, pvz., mokesčius reglamentuojančių teisės aktų, subsidijavimo schemų arba Europos teisės aktų įgyvendinimo skirtumai besiribojančiose šalyse gali sukelti rūpesčių pasienio regione veikiančioms verslininkams, pvz., šeimos verslo įmonėms; todėl prašo valstybių narių peržiūrėti siūlomus nacionalinės teisės aktus ir ES teisės aktų įgyvendinimo metodą, kad paaiškėtų, kaip tai paveiks verslininkus, pvz., šeimos verslo įmones, veikiančias pasienio regionuose;

33. ragina Komisiją sukurti nuolatinę vidaus grupę, kuri rūpintųsi šeimos verslo įmonių poreikiais ir ypatybėmis, ir apibrėžti jos kompetencijos sritį. Ši grupė nuolat atsiskaitytų Parlamentui ir valstybėms narėms, ragintų valstybių narių šeimos verslo įmonių organizacijas dalytis geriausia patirtimi ir platintų gaires ir standartinius dokumentus bei sprendimus šeimos verslo įmonėms, kad būtų išspręstos specifinės jų problemos; taip pat ragina Komisiją sukurti verslo įmonėms skirtą vieno langelio principu veikiančią tarnybą, kuri galėtų veikti kaip ES lygmens informacijos centras šeimos verslo įmonėms ir šeimos verslo įmonių interesų grupėms ir padėtų joms konkrečiais klausimais, ypač susijusiais su Europos Sąjungos teisės aktais ir galimybe gauti ES finansavimą;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

34. atkreipia dėmesį į moterų kaip verslininkų vaidmenį šeimos verslo įmonėse; ragina Komisiją inicijuoti tyrimą apie moterų dalyvavimą šeimos verslo įmonėse Europoje ir įvertinti šeimos verslo įmonių siūlomas moterų įgalinimo galimybes, taip pat lygių galimybių ir asmeninio bei profesinio gyvenimo suderinimo galimybes; pabrėžia, kad reikia apsaugoti moterų teisę perimti šeimos verslą lygiai kaip vyrai, skatinant vyrų ir moterų teisių lygybės kultūrą, pagal kurią šeimos įmonėse būtų skatinamas moters verslumas, taip pat joms einant vadovaujamas pareigas; taip pat pabrėžia, kad šeimos verslo įmonės turėtų laikytis su socialiniu draudimu, pensijų įmokomis ir saugių darbo sąlygų standartais susijusių teisinių nuostatų;

35. dar kartą primena valstybėms narėms ir vietos bei regioninės valdžios institucijoms, kaip svarbu teikti pakankamas aukštos kokybės ir prieinamas vaikų, vyresnio amžiaus žmonių ir kitų priklausomų asmenų priežiūros paslaugas, taip pat numatyti mokesčines paskatas įmonėms ir kitas kompensacijas, siekiant padėti moterims ir vyrams dirbti samdomą darbą, vykdyti savarankišką veiklą arba vadovauti šeimos verslo įmonėms, kad jie galėtų derinti savo išpareigojimus šeimai ir darbui;

36. pabrėžia, kad reikia nustatyti atskirus ir tinkamai apmokamus motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros atostogų laikotarpius, kurie atitiktų samdomų darbuotojų, savarankiškai dirbančių asmenų ir verslo įmonių darbdavių poreikius;

37. ragina Komisiją ir valstybes nares remti Europos moterų verslo ambasadorių tinklą ir Europos verslininkų mentorių tinklą, siekiant didinti jų prestižą;

38. pažymi, kad šeimos ūkiai išsiskiria tam tikroje vietovėje dėl to, kad turi žemę nuosavybėje; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad šeimos ūkių išlikimui nekiltų grėsmė, ypač dėl pernelyg didelės biurokratijos; atkreipia dėmesį į svarbų vaidmenį, kurį atlieka moterys šeimos ūkių valdyme, ir ragina valstybes nares remti specialiai ūkininkams skirtus verslo mokymus, siekiant dar labiau sustiprinti moterų dalyvavimą šeimos ūkininkavimo veikloje;

39. ragina Komisiją atsižvelgiant į šeimos verslo įmonių svarbą ES ekonomikai visoje ES stengtis skatinti verslumą ir sukurti geriausiems verslo rezultatams siekti pritaikytą aplinką;

40. ragina Komisiją skubos tvarka parengti komunikatą, kuriame būtų analizuojamas šeimos verslo įmonių vaidmuo, atsižvelgiant į siekį skatinti ES ekonomikos konkurencingumą ir augimą iki 2020 m., taip pat parengti veiksmų planą, jame išvardijant priemones, kuriomis būtų galima gerinti ekonominę aplinką ir stiprinti šeimos verslo įmones ES, joms besivystant, padidinti informuotumą apie ypatingus šeimos verslo įmonėms kylančius sunkumus, kuriuos reikia spręsti, taip pat didinti jų konkurencingumą, suteikti geresnes perspektyvas vykdyti veiklą tarptautiniu mastu ir gerinti darbo vietų kūrimo potencialą;

o

o o

41. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

P8_TA(2015)0291

Mėlynosios ekonomikos mokslinių tyrimų ir inovacijų potencialas siekiant kurti darbo vietas ir skatinti ekonomikos augimą

2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl mokslinių tyrimų ir inovacijų mėlynojoje ekonomikoje potencialo išnaudojimo siekiant ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo (2014/2240(INI))

(2017/C 316/06)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2014 m. gegužės 8 d. Komisijos komunikatą „Inovacijos mėlynojoje ekonomikoje. Mūsų jūrų ir vandenynų potencialo panaudojimas darbo vietoms kurti ir ekonomikai kelti“ (COM(2014)0254),
- atsižvelgdamas į 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/89/ES, kuria nustatoma jūrinių teritorijų planavimo sistema ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 17 d. Direktyvą 2008/56/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva) ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2010 m. spalio 6 d. Komisijos komunikatą dėl strategijos „Europa 2020“ pavyzdinės iniciatyvos „Inovacijų sąjunga“ (COM(2010)0546),
- atsižvelgdamas į 2007 m. spalio 10 d. Komisijos komunikatą „Integruota jūrų politika Europos Sąjungai“ (COM(2007)0575),
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 8 d. Limasolio deklaraciją dėl jūrų ir jūrininkystės darbotvarkės siekiant ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo,
- atsižvelgdamas į 2012 m. rugsėjo 13 d. Komisijos komunikatą „Mėlynasis augimas. Tvaraus jūrų ir jūrininkystės sektoriaus augimo galimybės“ (COM(2012)0494),
- atsižvelgdamas į 2013 m. gegužės 13 d. Komisijos komunikatą „Atlanto vandenyno zonai skirtos jūrų strategijos veiksmų planas, kuriuo siekiama pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo“ (COM(2013)0279),
- atsižvelgdamas į 2012 m. rugpjūčio 29 d. Komisijos žaliąją knygą „Žinios apie jūrą 2020 m. – nuo jūros dugno kartografavimo iki procesų vandenynuose numatymo“ (COM(2012)0473),
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. liepos 2 d. rezoliuciją „Mėlynasis augimas. Tvaraus jūrų sektoriaus augimo, jūrų transporto ir Sąjungos turizmo pagerinimas“ ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. spalio 23 d. rezoliuciją „Žinios apie jūras 2020 m. Jūros dugno kartografavimas siekiant skatinti tausią žuvininkystę“ ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2014 m. vasario 27 d. rezoliuciją dėl konkrečių bendros žuvininkystės politikos priemonių, skirtų moterų vaidmeniui stiprinti ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1291/2013, kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1982/2006/EB ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ OL L 257, 2014 8 28, p. 135.

⁽²⁾ OL L 164, 2008 6 25, p. 19.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0300.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0438.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0178.

⁽⁶⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 104.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1292/2013, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 294/2008 dėl Europos inovacijos ir technologijos instituto įsteigimo ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1312/2013/ES dėl Europos inovacijos ir technologijos instituto (EIT) strateginės inovacijų darbotvarkės: EIT indėlis kuriant inovacinę Europą ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. spalio 15 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl komunikato „Inovacijos mėlynojoje ekonomikoje. Mūsų jūrų ir vandenynų potencialo panaudojimas darbo vietoms kurti ir ekonomikai kelti“ ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. gruodžio 3 d. Regionų komiteto nuomonę dėl komunikato „Inovacijos mėlynojoje ekonomikoje. Mūsų jūrų ir vandenynų potencialo panaudojimas darbo vietoms kurti ir ekonomikai kelti“ ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. vasario 20 d. Komisijos komunikatą „ES ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo plėtojant pakrančių ir jūrų turizmą strategija“ (COM(2014)0086),
 - atsižvelgdamas į 2014 m. gruodžio 4 d. Konkurencingumo tarybos išvadas „Turizmo stiprinimas, pasitelkiant Europos kultūros, gamtos ir jūrų paveldą“,
 - atsižvelgdamas į galutinę deklaraciją, priimtą JT konferencijoje tvaraus vystymosi klausimais (Rio+20), kuri vyko 2012 m. birželio 20–22 d. Rio de Žaneire (Brazilija),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą ir Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto bei Žuvininkystės komiteto nuomones (A8-0214/2015),
- A. kadangi mėlynosios ekonomikos samprata apima platų tradicinių, įsitvirtinusių arba besiformuojančių ekonominės veiklos, susijusios su jūromis ir vandenynais, sektorių, kaip antai žuvininkystės, akvakultūros, jūrų ir upių transporto, uostų ir logistikos, turizmo ir pramoninės laivybos bei kruizinių kelionių, laivų statybos ir remonto, jūrinių darbų ir pajūrio juostos apsaugos, mineralinių išteklių žvalgybos ir eksploatavimo jūroje, jūros vėjo energijos ir jūrų energijos eksploatavimo ir biotechnologijų, spektrą;
- B. kadangi plėtojant mėlynąją ekonomiką visų pirma reikėtų galvoti apie tvarias ekonominės veiklos rūšis, atitinkančias dabartinės ir būsimų kartų poreikius ir kuriančias visuomenės gerovę;
- C. kadangi siekiant plėtoti mėlynąją ekonomiką mokslinių tyrimų ir inovacijų reikia tvirtų integruotų mokslinių žinių, kurios yra mokslinių tyrimų ir inovacijų pradinis taškas, ir kadangi mėlynosios ekonomikos mokslo ir technologijų sritys yra labai įvairios;
- D. kadangi natūralios jūrų aplinkos apsauga ir išsaugojimas yra būtinas reikalavimas, norint išlaikyti, remti ir plėtoti mėlynąją ekonomiką, be to, gyvybingos jūrų ekosistemos yra būtina sąlyga jūrų ir vandenynų ištekliams eksploatuoti; kadangi inovacijos ir tvarumas turėtų būti pagrindiniai mėlynosios ekonomikos ramsčiai, kad būtų skatinamas ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas;

⁽¹⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 174.

⁽²⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 892.

⁽³⁾ OL C 12, 2015 1 15, p. 93

⁽⁴⁾ OL C 19, 2015 1 21, p. 24.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- E. kadangi labai trūksta duomenų, informacijos ir žinių apie jūras ir vandenynus, jų išteklius, biologinę įvairovę ir būdus, kaip jie sąveikauja su dabartine ir plėtotina žmonių veikla, bei pastarosios veiklos poveikį aplinkai ir bendrą įtaką ir kadangi nepakankamos žinios apie šias sritis labai trukdo tausiai naudoti atitinkamus išteklius, sudaro kliūčių diegiant inovacijas ir riboja visapusiškas jūrų ir vandenynų galimybes, pasaulyje sparčiai augant žmonių skaičiui mūsų jūros ir vandenynai vis daugiau bus naudojami maistui, erdvei, energijai ir mineralams gauti, todėl reikalingas labiau sistemingas požiūris į tausų jų naudojimą;
- F. kadangi jūrų ekosistemos yra trapios biologinės įvairovės sutelkimo centrai, kurie yra pažeidžiami dėl žmonių veiklos, vis svarbiau tampa gauti tikslią informaciją apie buveinių tipų vietas ir apimtis ir ja dalytis, kad būtų sudarytos sąlygos tinkamam pažeidžiamų teritorijų valdymui, plėtrai ir apsaugai;
- G. kadangi mėlynojoje ekonomikoje kliūtys sėkmingoms inovacijoms kyla ne tik dėl mokslinių žinių stokos, kurią bando įveikti universitetai, verslo įmonės ir mokslinių tyrimų institucijos, vykdydamos moderniausius mokslinius tyrimus, bet sunkumų kyla ir dėl kliūčių finansavimui iš viešųjų ir privačiųjų šaltinių gauti;
- H. kadangi jūrų išteklių eksploatavimo galimybės plėtoti tvarius atsinaujinančiuosius energijos išteklius galėtų reikšmingai prisidėti prie ES energetinio saugumo strategijos, sumažindamos valstybių narių priklausomybę nuo ne ES energijos išteklių;
- I. kadangi tvari mėlynosios ekonomikos plėtra galėtų gerokai paskatinti ekonomikos augimą ir plėtrą, taip pat darbo vietų kūrimą, pirmiausia pakrantės regionuose, atokiausiuose regionuose ir salų valstybėse, atsižvelgiant į konkrečius ir skirtingus kiekvienos geografinės srities poreikius bei jų skirtumus;
- J. kadangi su jūromis ir vandenynais susijusios didesnės investicijos į mokslinius tyrimus ir inovacijas gali būti naudinga priemonė remiant ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos tikslus, mažinant asimetriją ir augančius valstybių narių tarpusavio skirtumus, taip pat stiprinant ES kaip pasaulinės lyderės jūrų politikos srityje ir mėlynojoje ekonomikoje poziciją, pvz., eksportuojant aplinkos technologijas, atsižvelgiant į tai, kad mažosioms ir vidutinėms įmonėms bei šeimos valdomoms įmonėms tenka svarbus vaidmuo diegiant inovacijas ir kuriant darbo vietas;
- K. kadangi mėlynosios ekonomikos veiklos rūšyse reikėtų atsižvelgti į skirtingus atitinkamus kompetencijos lygmenis, t. y. tarptautinį, Europos Sąjungos ir valstybių narių lygmenį; kadangi sektoriniai prioritetai dėl mėlynosios ekonomikos kūrimo skirtingose valstybėse narėse gali skirtis, priklausomai, pirma, nuo atitinkamos tradicinių arba seniai veikiančių sektorių vystymosi istorijos ir, antra, nuo esamų išteklių bei besiformuojančių sektorių vystymosi potencialo kiekvienoje valstybėje narėje;
- L. kadangi norint pasinaudoti inovacijų galimybėmis mėlynojoje ekonomikoje reikalinga kvalifikuota, išsilavinusi ir deramai apmokyta darbo jėga; kadangi šiuo metu pastebimas įgūdžių trūkumas, kurį būtina įveikti;
- M. kadangi mėlynosios ekonomikos potencialo realizavimas negali būti nurodomas netausiams jūrų ir vandenynų išteklių naudojimo būdams ir netvarems augimo modeliams pateisinti ir kadangi naudojant jūrų ir vandenynų išteklius reikia griežtai atsižvelgti į poreikį užtikrinti tinkamą šių išteklių valdymą ir apsaugą, kartu išlaikant jūrų ekosistemų pusiausvyrą ir atkuriant ekosistemas, kurių būklė pablogėjo, pvz., taikant inovacinius metodus siekiant kovoti su jūrų tarša, visų pirma su vis didėjančiais plastikos atliekų, iš plastikų susiformavusių uolienuų (angl. *plastiglomerate*) ir skaidžių plastikų mikrodalelių kiekiais ir perdirbant atliekas nepereikvojant išteklių;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- N. kadangi daug pakrančių ir jūrų aplinkos valdymo priemonių yra grindžiamos jūros dugno kartografavimu, įskaitant stebėsenos tyrimų planavimą, nustatant sritis, kurios, tikėtina palaiko tam tikrą rūpimą buveinę, arba teikiant informaciją, kuri padėtų aplinkos požiūriu tvariu būdu rasti vietą ir planuoti jūroje vykdomus projektus, pvz., pirsų ir prieplaukų plėtojimo, pakrantės apsaugos darbų, jūrų vėjo jėgainių ir žemės atgavimo projektus;
- O. kadangi pagal Lisabonos sutarties 190 straipsnį ir „Rio+20“ deklaraciją atsargumo principas ir ekosistema grindžiamas požiūris turėtų būti bet kokios veiklos, kuri daro poveikį jūrų aplinkai, valdymo pagrindas;
- P. kadangi Europos Sąjunga parengė programų ir gairių rinkinį, kuriose pateikiamas mėlynosios ekonomikos veiklos sritims ir inovacijoms skirta sistema; kadangi šią sistemą reikėtų vertinti atsižvelgiant į jos praktinę naudą remiant valstybių narių ir regionų bei vietos institucijų pastangas siekiant plėtoti mėlynąją ekonomiką;
- Q. kadangi naujos tvarios mėlynosios ekonomikos skatinimas ir plėtra turi būti įtraukta į ES vystymosi politiką, užsienio politiką bei Sąjungos Viduržemio jūros politiką, o su Viduržemio jūra besiribojančios Afrikos valstybės, Indijos vandenyne įsikūrusios Rytų Afrikos salų valstybės ir ekonominės partnerystės susitarime (EPS) dalyvaujančios Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (AKR) salų valstybės turi būti laikomos partnerėmis kuriant tvarią mėlynąją ekonomiką;
- R. kadangi pakrančių ir salų bendruomenės bei vietos ir regionų valdžios institucijos būtina turi dalyvauti vykstant diskusijoms dėl mėlynosios ekonomikos potencialo ir jo panaudojimo būdų;
- S. kadangi pakrantės zonos turi specifinių išskirtinių ypatybių, kurios lemia jų vidutinės trukmės ir ilgalaikes plėtros galimybes;
- T. kadangi Europoje yra labai skirtingų jūrų ir vandenynų – nuo Atlanto vandenyno gilumų prie Airijos iki Juodosios jūros gilumų prie Rumunijos, nuo šaltų Arkties jūrų iki šiltų Viduržemio jūros vandenų;
- U. kadangi turizmo sektorius sudaro 5 proc. viso ES BVP, sukuria 12 mln. darbo vietų ir jame veikia 2,2 mln. įmonių; kadangi kultūrinis turizmas sudaro beveik 40 proc. visos Europos turizmo; kadangi jūrų ir pakrančių turizmas sudaro trečdalį visos turizmo veiklos Europoje ir šiame sektoriuje dirba 3,2 mln. žmonių;
- V. kadangi šiuo metu apskaičiuota, kad 3–5 proc. ES BVP sukuria visas jūrų sektorius, kuriame dirba apie 5,6 mln. žmonių ir Europos ekonomika iš jo gauna 495 mlrd. EUR pajamų;
- W. kadangi dabartiniais duomenimis molekulių skaičius jūroje yra gerokai didesnis už molekulių skaičių žemėje, ir jų moksliniai tyrimai turi neįtikėtiną potencialą sveikatos, kosmetikos bei biotechnologijų srityse;
- X. kadangi integruota jūrų politika yra svarbi kaip mėlynosios ekonomikos veiklos rūšių svertas, ypač tais atvejais, kai reikalingas integruotas atsakas į visus dabartinius su Europos jūromis susijusius iššūkius;
- Y. kadangi įgyvendinant ankstesnę bendrą žuvininkystės politiką (BŽP) žuvininkystės plėtros grupės buvo labai naudingos darbo vietų ir gerovės, socialinės ir teritorinės sanglaudos kūrimo priemonės, jos taip pat prisidėjo priimant sprendimus ir aktyviai plėtojo savo veiklą;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

1. atkreipia dėmesį į Komisijos komunikatą „Inovacijos mėlynojoje ekonomikoje. Mūsų jūrų ir vandenynų potencialo panaudojimas darbo vietoms kurti ir ekonomikai kelti“; pabrėžia, kad šio komunikato taikymo sritis ribota ir neapima visų sektorių, sudarančių mėlynąją ekonomiką; ragina Komisiją priimti integruotą ir išsamesnį požiūrį, apimantį inovacijų ir darbo vietų kūrimo problemas visuose įvairiuose tarpusavyje sąveikaujančiuose mėlynosios ekonomikos sektoriuose;
2. rekomenduoja apibrėžti mėlynosios ekonomikos sąvoką konkrečiais terminais, įtraukiant visas sektorinės ir tarpsektorinės veiklos rūšis, susijusias su vandenynais, jūromis, pakrančių ekosistemomis, susijusiais nuo pakrančių nutolusiais rajonais ir pakrančių zonomis, įskaitant tiesioginės ir netiesioginės paramos formas; atkreipia dėmesį į tai, kad inovacijos yra itin svarbios visoms tradicinėms arba naujoms veiklos sritims;
3. pritaria, kad reikia strateginio mėlynosios ekonomikos veiklos planavimo, tiesioginių finansavimo būdų, tikslinių prioritetų nustatymo ir veiksmų plano, įskaitant konkrečias idėjas apie bendradarbiavimo mechanizmus ir investicijas į infrastruktūrą, kad būtų paskatintas šio sektoriaus augimas iki 2020 m.;
4. ragina valstybes nares atlikti tyrimą ir apskaičiuoti esamų mėlynosios ekonomikos veiklos sričių apimtį, taip pat ragina parengti bendrą strategiją, kuri apjungtų iniciatyvas visuose su jūromis susijusiuose sektoriuose; taip pat ragina Komisiją surašyti daugelį projektų, kuriuos ji yra finansavusi praeityje ir kurie buvo susiję su mėlynąja ekonomika, ir pradėti išsamų tyrimą dėl mėlynosios ekonomikos svarbos ir reikšmės;
5. pabrėžia, kad jūros ir vandenynai jau dabar patiria reikšmingą spaudimą dėl žmogaus veiklos ir kenčia nuo jos padarinių (taršos, aplinkos ir klimato kaitos, per didelio išteklių naudojimo, peržvejojimo ir kt.), tačiau jūrose ir vandenynuose dar yra svarbių išlikusių ekosistemų rezervų, kurie nepasiekiami ir todėl nepažeisti; mano, kad dėl to reiktų apsvarstyti galimybę mėlynojoje ekonomikoje apsaugoti, atkurti ir išlaikyti jūrų ir vandenynų ekosistemas, biologinę įvairovę, atsparumą ir produktyvumą, įskaitant funkcijas, susijusias su jūrų biologine įvairove ir ekosistemos veikimu; mano, kad atsargumo principas ir ekosistema grindžiamas požiūris turėtų būti mėlynosios ekonomikos pagrindas;
6. pabrėžia svarbų naujų technologijų vaidmenį kovojant su jūrų ekosistemų būklės prastėjimu ir pabrėžia, kad tarp mėlynosios ekonomikos ir žaliosios ekonomikos esama glaudžių sąsajų ypač tada, kai kalbama apie inovacinius jūrų valymo metodus, įskaitant aplinkai kenksmingų ir netgi kancerogeninių jūras teršiančių plastikų antrinį perdirbimą ekonomiškai efektyviu būdu;
7. primena, kad geresnės žinios apie jūras ir vandenynus, taip pat apie jūrų dugną ir gyvybę jūroje, taip pat poveikio aplinkai vertinimai leis tausiai naudoti jūrų išteklius, patobulins mokslinį pagrindą, kuriuo pagrįsta įvairių sričių ES jūrų politika;
8. ragina Komisiją glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis (atlikus pirmiau minėtą mokslinę analizę ir surašymą), įvertinti mėlynosios ekonomikos finansinius poreikius sektorių, nacionaliniu ir ES lygmeniu, siekiant panaudoti jos potencialą tvariam augimui ir plėtrai skatinti bei darbo vietoms kurti, ypatingą dėmesį skiriant labai nuo žuvininkystės priklausomiems regionams, taip pat naujai įsteigtoms įmonėms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir šeimos valdomoms įmonėms;
9. pabrėžia, kad siekiant tvariai plėtoti mėlynąją ekonomiką reikia daugiau investuoti į žinias ir tyrimus; apgailestauja dėl trumpalaikio ir ilgalaikio poveikio, kurį viešųjų investicijų į MTTP mažinimas turi nacionalinėms mokslinių tyrimų programoms; mano, kad norint geriau suprasti jūrų aplinką ES ir valstybės narės turi suteikti tinkamą finansavimą, priimdamos nuostatas, kuriomis užtikrinamas finansavimo tęstinumas ir ilgalaikiškumas, tačiau tai neturi kelti grėsmės esamų jau vykdomų programų finansavimui;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

10. primygtinai ragina Komisiją skatinti, kad būtų renkami atnaujinti periodiniai mokslo duomenys apie jūrų išteklių būklę ES vandenyse ir už jų ribų, bendradarbiaujant su kitomis tarptautinėmis organizacijomis; pakartoja, kad jūrų ir jūrininkystės tyrimai apima daug dalykų, ir pabrėžia, kad svarbu remti kompleksinį požiūrį, kuris apima įvairius jūrų ir jūrininkystės tyrimų sektorius ir sritis;

11. reikalauja nustatyti aiškiai apibrėžtus tikslus ir konkrečius terminus, siekiant pagerinti duomenų apie jūros dugną ir vandens stovymą arba gyvuosius išteklius skaidrumą, prieinamumą ir visapusišką sąveikumą bei suderinimą; ragina teikti visuomenei daugiau informaciją apie jūras ir vandenynus, užtikrinant, kad nebūtų eikvojamos lėšos ir nebūtų dubliuojami projektai; mano, kad investavimu į duomenų gavimo projektus tai pat bus prisidedama prie produktyvumo ir inovacijų augimo;

12. prašo pavišinti iš viešųjų lėšų finansuojamų tyrimų rezultatus nekomerciniam naudojimui (išlaikant valstybių narių strateginės reikšmės duomenų konfidencialumą) ir kad šis principas būtų privalomai taikomas ES mokslinių tyrimų programose dalyvaujantiems partneriams; ragina leisti atvirai naudotis duomenimis, kuriais pagrįsti šių tyrimų rezultatai; ragina parengti ES iniciatyvą, skirtą paskatinti jūrų sektoriaus privačiąsias įmones mokslinių tyrimų tikslais dalytis ekonominiu požiūriu skelbtiniais duomenimis, ir primygtinai ragina Komisiją kiek įmanoma greičiau sukurti informacijos platformą apie pagal programą „Horizontas 2020“ vykdomus mokslinius tyrimus;

13. ragina, kad į Europos jūrų stebėjimo ir duomenų tinklo (EMODnet) projekto skyrių apie žmonių daromą poveikį būtų atskirai įtraukta duomenų, susijusių su bendru poveikiu, šiuokšlėmis jūrose, jūrų triukšmu ir tirpiosiomis endokrinine sistema ardančiomis cheminėmis medžiagomis, apžvalga;

14. nepitaria bendrajai mokslinių tyrimų programai „Horizontas 2020“ skirto biudžeto sumažinimui, kuri pasiūlė Komisija;

15. ragina Komisiją reguliariai vertinti, kaip mėlynosios ekonomikos sektoriuose įgyvendinama programa „Horizontas2020“, ir viešai skelbti vertinimo rezultatus; pritaria tam, kad būtų sukurta specialioji jūrų pramonės partnerystė pagal programą „Horizontas 2020“ ir ragina ją įtraukti į programos „Horizontas 2020“ 2016–2017 m. darbo programą; mano, kad reikėtų dėti daugiau pastangų, kad būtų pagerinti mokslinių tyrimų ir pramonės ryšiai naujų produktų ir procesų kūrimo, augimo ir užimtumo srityse;

16. atkreipia dėmesį į tai, kad valstybės narės ir regionų valdžios institucijos turi atlikti esminį vaidmenį mėlynosios ekonomikos plėtroje, ir ragina Komisiją remti ir skatinti valstybių narių ir regionų valdžios institucijų visų formų bendradarbiavimą (sprendžiant aktualias šios srities problemas), kaip antai bendro programavimo iniciatyvas, kartu įtraukiant jūrų klasterius, žuvininkystės sektorių ir vietos bendruomenes; pabrėžia makroregioninių strategijų vaidmenį kaip būdą bendroms problemoms spręsti ir bendroms galimybėms išnaudoti (pvz., Strategija dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono) ir ragina Komisiją ir valstybes nares toliau remtis sėkmingais regioniniais mokslinių tyrimų projektais, kaip antai BONUS;

17. ragina valstybes nares bendradarbiauti ir steigti partnerystes, siekiant padėti veiksmingiau panaudoti pagal ES ir nacionalines priemones skiriamas lėšas; pabrėžia, kad nustatant prioritetus reikėtų atsižvelgti į tiesioginį finansavimo poveikį mėlynajai ekonomikai ir tiesioginį indėlį į ją;

18. pabrėžia, kad valstybės narės suinteresuotos plėsti bendradarbiavimą su Viduržemio jūros pietinės pakrantės valstybėmis, ir ragina valstybes nares laikyti mėlynąją ekonomiką papildoma bendradarbiavimo sritimi; skatina visų formų bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis (pvz., Viduržemio jūros sąjunga, Juodosios jūros regiono ekonominio bendradarbiavimo organizacija) ir ragina Komisiją įtraukti paramą tvarios mėlynosios ekonomikos plėtrai kaip tikslą į ES vystymosi politikos sritį;

19. ragina Komisiją parengti palankias reglamentavimo ir teisinės sąlygas investavimui į atsinaujinančiųjų išteklių energiją mėlynojoje ekonomikoje ir pateikti aiškią ir stabilią paramos moksliniams tyrimams, verslo įmonėms ir vyriausybėms sistemą, pagal kurią būtų galima daugiau investuoti į novatoriškus atsinaujinančiosios energijos plėtros projektus;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

20. pabrėžia, kad Europos vandenynai ir jūros yra labai skirtingi, todėl svarbu, kad Komisija netaikytų vienodo požiūrio visiems; atkreipia dėmesį į tai, kad reikia remti integruotą požiūrį į skirtingus mėlynosios ekonomikos sektorius, remiantis bendrais principais, pvz., tvarumo principu, pripažįstant ir gerbiant skirtingų regionų ypatumus ir poreikius bei įvairių valstybių narių prioritetus, padedant joms vystyti šiuos prioritetus;

21. ragina Komisiją ir jos agentūras padėti valstybėms narėms parengti ir įgyvendinti nacionalines ir regionines jūrų ekonomikos plėtros strategijas;

22. atkreipia dėmesį į tam tikrų labiau tradicinių mėlynosios ekonomikos sektorių (pvz., žuvininkystės ir laivų statybos bei remonto) neigiamą raidą ir aiškų smukimą, visų pirma tose srityse, kuriose jie veikė kaip tradicinės pagrindinės veiklos rūšys, skatindamos ir tiekėjų, ir užsakovų ekonominę veiklą, kurdamos darbo vietas ir remdamos plėtrą; mano, kad bet kokioje ES strategijoje dėl mėlynosios ekonomikos neturėtų būti užmirštos šios veiklos rūšys ir regionai ir turėtų būti pabrėžiamos inovacijų galimybės panaikinti šį smukimą ir tuo tikslu turėtų būti naudojamos Europos praktine patirtimi (pvz., laivų modifikavimas);

23. pabrėžia, jog svarbu vykdyti jūrų ir jūrininkystės mokslinius tyrimus ir stiprinti mokslininkų tyrėjų, valstybių narių ir regionų bendradarbiavimą šiuose sektoriuose, siekiant panaikinti valstybių narių ir kai kurių vietovių geografinės koncentracijos skirtumus, ir padidinti pakrantės rajonų konkurencingumą bei sukurti naujų vietos lygmens kokybiškų ir tvarių darbo vietų;

24. laikosi nuomonės, kad kvalifikuotų specialistų, pirmiausia, mokslininkų, inžinierių ir techninių bei kitų darbuotojų, trūkumas įvairiose švietimo ir veiklos srityse – tai didžiausia kliūtis, kuri galėtų trukdyti visiškai išnaudoti mėlynosios ekonomikos potencialą; pabrėžia, kad dėl šio trūkumo mažėja valstybių narių atsakomybė ir investicijos į mokslą ir švietimą, taip pat nepakankamai vertinami turimi specialistai, ypač tose valstybėse narėse, kurios labiausiai nukentėjo nuo ekonominės krizės, ir todėl ragina skubiai pakeisti šias dvi tendencijas į priešingą pusę; ragina valstybes nares ir regionų valdžios institucijas investuoti į plačių užmojų mėlynosios ekonomikos socialinį aspektą ir raštingumą jūrų srityje, kad būtų remiamas mokymasis ir galimybė jaunimui įgyti jūrininkystės profesijas; ragina Komisiją ir valstybes nares remti tiek aukštąjį mokslą, tiek profesinio rengimo ir tęstinio profesinio mokymo programas ir užtikrinti, kad į minėtas programas būtų įtraukti mėlynosios ekonomikos aspektai;

25. todėl ragina valstybes nares, regionų valdžios institucijas, švietimo įstaigas ir pramonę derinti, kurti sinergiją ir nustatyti bendrus mokslinių tyrimų klausimus mėlynosios ekonomikos srityje, kad būtų remiamas mokymasis ir galimybė jaunimui įgyti su mėlynuoju augimu susijusias profesijas;

26. mano, kad deramai mėlynosios ekonomikos plėtrai reikalinga pagarba su ja susijusioms profesijoms ir kad reikia kurti kokybiškas darbo vietas, kuriose būtų užtikrinamos darbuotojų teisės, įskaitant jūrų sektoriaus darbuotojų teisę į sveikatą ir saugą, siekiant užtikrinti sektoriaus patrauklumą; be to, atsižvelgiant į tai, kad mėlynoji ekonomika tradiciškai buvo ir tebėra visų pirma vyrų dominuojama sritis, taigi ES derėtų pripažinti, kad dabar yra geriausias laikas privilioti moteris į šią ekonomikos nišą; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares į visus mėlynosios ekonomikos plėtros etapus įtraukti lyčių aspektą, taip pat skatinti ir didinti tikrą moterų dalyvavimą šioje ekonomikoje;

27. primygtinai ragina Komisiją remti darbuotojų teises ir užtikrinti saugias darbo sąlygas visuose mėlynosios ekonomikos sektoriuose – tiek seniai veikiančiuose, tiek besiformuojančiuose;

28. ragina Komisiją surinkti ir išanalizuoti duomenis, susijusius su visų lygmenų jūrų profesijomis (nuo teisės iki inžinerijos ir aplinkosaugos vadovų, nuo nardymo instruktorių iki jūreivių ir jūrų technikų), ir panaudoti tokius duomenis, kad būtų išnagrinėtos užimtumo galimybės įvairiuose lygmenyse – tradiciniuose, besiformuojančiuose ir visiškai naujuose, kurie dar tik gali atsirasti;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

29. ragina Komisiją nurodyti visus ES turimus asignavimus, kurie galėtų būti panaudoti mėlynosios ekonomikos veiklos rūšims finansuoti, ir nukreipti šias lėšas į vieną bendrą piliečiams prieinamą platformą; taip pat ragina Komisiją numatyti lėšas, skirtas inovacijoms ir mėlynajam augimui, kuriomis būtų finansuojami fundamentiniai tyrimai, moksliniai tyrimai ir plėtra, mokymai, darbo vietų kūrimas, verslo įmonių steigimas, MVĮ, socialinės įmonės, kooperatyvai, švietimas ir pameistrystė, skurdo mažinimas pakrančių zonoje, biotechnologijų plėtra, transporto jungtys, energetinis vientisumas, laivų statyba ir remontas, plačiajuostė prieiga pakrantėse, aplinkos apsauga ir inovacinių produktų, paslaugų ir procesų pateikimas rinkai;

30. mano, kad investuojant į mėlynąją ekonomiką pirmenybė turėtų būti teikiama ekologinėms inovacijoms, kurios nepriklauso nuo ribotų išteklių, veiksmingam išteklių naudojimui, žiedinei ekonomikai, gamtos apsaugai, jūrų ir pakrančių apsaugai, klimato kaitos sušvelninimui ir prisitaikymui prie jos, taip pat tausiam išteklių naudojimui (užtikrinant, kad numatytos leistinos sunaudoti išteklių kvotos ilguoju laikotarpiu neperžengtų natūralių išteklių atsinaujinimo ribų); ragina Komisiją šiuos principus įtraukti į dabartines ir būsimas paramos programas;

31. rekomenduoja sukurti atitinkamą finansinę programą, skirtą inovacijų, tvariai mėlynosios ekonomikos plėtrai ir darbo vietų kūrimui skatinti, kuri leistų derinti ir koordinuoti turimas skirtingas finansines priemones – struktūrinius ir investicijų fondus (Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas (EJRŽF), Europos regioninės plėtros fondas (ERPF), Europos socialinis fondas (ESF), Sanglaudos fondas), bendrąją mokslinių tyrimų programą, galimą būsimų mėlynajai ekonomikai skirtų ŽIB sukūrimą, Europos strateginių investicijų fondą (ESIF) ir kitas priemones bei palengvintų prieigą prie jų; atkreipia dėmesį į tai, kad reikia didinti įvairių priemonių atitiktį skirtingų subjektų – viešųjų institucijų, vietos valdžios institucijų, įmonių, ypač MVĮ, nevyriausybinių organizacijų ir t. t. – poreikiams, taip pat skatinti plačiau skleisti informaciją apie turimas galimybes;

32. giliai apgailestauja, kad tam tikrose valstybėse narėse Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF) programavimas vėluoja;

33. mano, kad viešosios investicijos, visų pirma kai kuriose valstybėse narėse, yra lemiamos remiant mėlynosios ekonomikos plėtrą ir visų galimybių išnaudojimą, tačiau nepamiršta privačių investicijų vaidmens; pabrėžia, kad investavimui į mėlynąją ekonomiką reikalingi į skirtingus veiksnius nukreipti projektai – nuo infrastruktūros projektų iki įvairių, mažos apimties investicijų į MVĮ, kurioms reikalinga pagalba gaunant finansavimą;

34. pabrėžia, kad sausumos pramonės sektoriai, kurie remia jūrų mėlynąją ekonomiką, yra būtina grandis norint užtikrinti jūrų inovacijų diegimą, ir ragina Komisiją teikti didesnę paramą šiems sausumos pramonės sektoriams;

35. ragina Komisiją palaikyti valstybių narių pastangas skatinti pažangios specializacijos strategijas, siekiant sukurti ir panaudoti vertės kūrimo grandinės, susijusias su daugeliu skirtingų mėlynosios ekonomikos veiklos sričių; mano, kad kuriant klasterius ir labai didelius klasterius valstybės turi aktyviai dalyvauti, skatindamos sąveiką sektorių viduje ir sektorių tarpusavio sąveiką; mano, kad jūrų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros strategijos galėtų visų pirma būti išbandytos ir vėliau panaudotos platesnei mėlynajai ekonomikai kaip geriausios patirties pavyzdys;

36. mano, kad strategijų, planų ir programų, taip pat konkrečių nacionalinės teisės aktų įgyvendinimu galima sukurti politinę ir institucinę sistemą, kuri būtų palankesnė mėlynosios ekonomikos plėtrai įvairiose valstybėse narėse; pabrėžia, kad šiomis strategijomis, planais ir programomis bei konkrečiais nacionalinės teisės aktais turėtų būti prisidedama prie darnios ir tvarios žmonių veiklos ir jūrų bei pakrančių aplinkos sąveikos; pabrėžia jūrų erdvės planavimo svarbą norint tvariai ir suderintai plėtoti jūrininkystės veiklą, vienodai atsižvelgiant į visų susijusių sektorių interesus, taip pat į sausumos ir jūros sąveiką ir integruotą pakrančių teritorijų valdymą; primena Jūrinių teritorijų planavimo direktyvą, Jūrų strategijos pagrindų direktyvą ir Integruotą jūrų politiką ES ir jūros baseino lygmeniu;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

37. atkreipia dėmesį į valstybinių įmonių arba įmonių, kurių kontrolinį paketą valdo valstybė, svarbą tokiose srityse, kaip prekybinė laivyba, uostų valdymas ir laivų pramonė bei jūrų ir pakrančių gynybos darbai; nepitaria vizijai, kurioje pagrindinis dėmesys skiriamas tik privačiajam sektoriui ir mano, kad viešojo sektoriaus stiprinimas ir modernizavimas gali būti svarbi mėlynosios ekonomikos skatinimo varomoji jėga;

38. mano, kad siekiant užtikrinti tvarų mėlynosios ekonomikos vystymąsi, ES lygmeniu reikėtų siekti geriau koordinuoti ir integruoti pastangas ir kompetenciją su nuosekliais ir darniais veiksmais; mano, kad reikia suburti atitinkamas agentūras ir suskaidytą kompetenciją, turimą jau veikiančioje už jūrininkystę atsakingoje agentūroje, taip sustiprinant koordinavimą, bendradarbiavimą ir paramą valstybėms narėms plėtojant mėlynąją ekonomiką ir išnaudojant visas jos galimybes;

39. mano, kad pakrančių ir salų bendruomenės turi visiškai dalyvauti visais mėlynosios ekonomikos plėtros etapais, tai yra svarbiausia sąlyga siekiant panaudoti mėlynosios ekonomikos potencialą inovacijoms, darbo vietoms ir gerovei kurti, taip pat tvariam vystymuisi; pripažįsta su plūduriuojančių miestų plėtra susijusių novatoriškų sprendimų galimybes ir poreikį;

40. pripažįsta pakrančių ir salų bendruomenių įvairovę ir specifiškumą ir ragina priimti išimtinės priemonės, kad būtų veiksmingai skatinamas mėlynosios ekonomikos vystymasis šiose teritorijose, panaikinant kliūtis investicijoms ir sukuriant palankias sąlygas ekonomikos augimui;

Sektoriais grindžiami požiūriai

41. rekomenduoja didinti žuvininkystės ir žuvininkystės produktų perdirbimo sektoriaus modernizavimui ir tvariam minėtų sektorių vystymui skirtą paramą siekiant didesnės pridėtinės vertės sukūrimo, teikiant pirmenybę smulkiajai žvejybai, siekiant padidinti žvejybos įrankių selektyvumą ir sumažinti energijos suvartojimą bei žuvininkystės poveikį aplinkai, taip pat pasiūlyti veiksmingesnių kovos su neteisėta, neregamentuota ir nedeklaruota žvejyba būdų; primena, kad išteklių buveinių kartografavimas ir klasifikavimas yra būtini gyvybingam, tvariam ir gerai valdomam žuvininkystės sektoriui įsteigti; pabrėžia, kad reikia viešai paskelbti visus mokslinius duomenis apie žuvininkystę, kurie sudaro politinių sprendimų pagrindą;

42. ragina Komisiją imtis reikalingų priemonių, kad sustiprintų žuvininkystės plėtros grupių vaidmenį pagal naują BŽP, skiriant joms daugiau išteklių, kad jos galėtų tęsti savo veiklą, siekdamos sustiprinti savo vaidmenį ir paskatinti toki tarptartinį bendradarbiavimą;

43. pritaria, kad reikia nustatyti ir remti įdomius kultūros ir gamtos objektus: pabrėžia draudžiamų zonų vaidmenį siekiant, kad būtų palengvintas nelieštų teritorijų išlikimas ir per daug išnaudotų jūros dugno teritorijų atsigavimas, ir taip prisidėti prie būsimo mūsų jūrų tvarumo;

44. mano, kad tvariai Europos akvakultūros plėtrai būtina didesnė parama, teikiama moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai naujų rūšių, ypač vietinių, kultivavimo srityje, užtikrinant tvarius pašaro šaltinius, vengiant auginamų rūšių ištrūkimo, mažinant poveikį biologinei įvairovei ir cheminių medžiagų poveikį bei vaistų naudojimą, taip pat naujų arba iš esmės patobulintų produktų kūrimo srityje siekiant padidinti maisto produktų gamybos ir teikimo įvairovę bei pagerinti jų kokybę, kartu didinant aplinkos apsaugos lygį; pažymi, kad tikslios žinios apie batimetriją ir jūros dugno sudėtį yra būtinos norint parinkti tinkamiausias vietas vietos akvakultūros pramonės plėtrai, įvertinant jų gamybos pajėgumus ir numatant dėl akvakultūros veiklos kylančią taršą;

45. ragina integruoti aplinkos ir platesnius tvarumo kriterijus į gamybos standartus ir ženklimą, kad atsakingiems gamintojams būtų atlyginta ir kad plečiantis šiam sektoriui vartotojai galėtų rinktis produktus remiantis geresne informacija; ragina tinkamai reglamentuoti su akvakultūra susijusią sritį ir priimti priemones, skirtas mažinti vandens kokybės prastėjimą; ragina remti perėjimą nuo įprastų akvakultūros gamybos metodų prie ekologiškos akvakultūros;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

46. tvirtina, kad dėl su energijos vartojimu susijusių priežasčių ir techniškai nesudėtingo pavertimo į suskystintas naftos dujas (SND), prekybinė ir upių laivyba atlieka vis svarbesnį lemiamą vaidmenį palyginti su kitais prekių gabenimo būdais; rekomenduoja pervesti lėšas siekiant paremti šio sektoriaus inovacijas, skirtas energetiniam efektyvumui didinti, pirminės energijos šaltiniams įvairinti ir kenksmingų medžiagų išmetimo kiekiui mažinti;

47. pakartoja, kad reikia nedelsiant imtis veiksmų jūrų transporto sektoriuje, kad būtų pagerintas efektyvumas ir paspartintas priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas, ir kad šiame sektoriuje reikėtų skatinti suskystintųjų gamtinių dujų (SND), kaip švaresnio pereinamojo kuro, gamybą ir naudojimą;

48. pabrėžia strateginę laivų statybos ir remonto svarbą ir šios veiklos ir keleto kitų sektorių, kaip antai geležies ir plieno pramonės, prekybinės laivybos, žuvininkystės arba kruizinių kelionių turizmo, ryšius; mano, kad įsipareigojimas diegti technologines naujoves ir didelis specializacijos laipsnis galėtų padidinti pridėtinę vertę ir sukurti sąlygas, kuriomis pasaulinio lygmens konkurencija darys mažesnę poveikį, o dabartinė nuosmukio tendencija sektoriuje pasikeistų į augimą; pritaria tam, kad būtų toliau įvairiais būdais teikiama tikslinė parama Europos laivų ir skirtingoms specialiojo plieno pramonės šakoms atgaivinti ir modernizuoti;

49. ragina Komisiją iš naujo išnagrinėti visą savo politiką Europos laivų statybos pramonės atžvilgiu ir tvirtai remia specialią pagalbą, skirtą Europos laivų statybų sektoriui atgaivinti ir modernizuoti;

50. mano, kad reikėtų skirti daugiau dėmesio jūrų svarbai turizmo sektoriuje ir jo tvarumui; pažymi, kad Europos jūrų ir pakrančių turizmo sektorius susiduria su konkurencija iš trečiųjų šalių; pažymi, kad ES turėtų pasinaudoti savo turtinga kultūra, kad pasiūlytų tvarias ir aukštos kokybės jūrų ir pakrančių turizmo paslaugas; mano, kad kultūros paveldas ir jūrų bei pakrančių turizmas gali būti itin svarbūs pritraukiant daugiau vartotojų ir įmonių, jei turistams bus teikiama įvairesnių pasiūlymų; pabrėžia teigiamą kultūros paveldo, jūros ir pakrančių turizmo indėlį įgyvendinant Europos tikslus dėl tvaraus ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo; ragina didinti paramą MVĮ, kurios sudaro didžiąją dalį įmonių vandens turizmo sektoriuje, užtikrinant, kad esamos ir naujos darbo vietos būtų tvarios, aukštos kokybės ir nesezoninės;

51. pabrėžia, kad svarbu skatinti socialiai, ekonominiu ir aplinkos požiūriu tvarias turizmo formas, kurios gali tapti reikšmingu pridėtinės vertės šaltiniu jūrų teritorijoms;

52. mano, kad mėlynojoje ekonomikoje būtina deramai pripažinti povandeninį kultūros paveldą, nes povandeninis kultūros paveldas gali išmokyti šiuolaikinę visuomenę apie jūrų eksploatavimą praeityje, apie žmonių reakciją į klimato kaitą ir jūros lygio pakilimą bei daug kitų dalykų, taip pat ir dėl to, kad povandeninis kultūros paveldas yra turizmo išteklius;

53. pabrėžia, kad kol kas ES išlieka viena pasaulio mėlynosios ekonomikos lyderių, tačiau tarptautinė konkurencija šiame sektoriuje yra žiauri, ir tik užtikrinus vienodas sąlygas visame pasaulyje šiame sudėtingame sektoriuje bus galima toliau užtikrinti tvarų ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą Europoje;

54. mano, kad pakrančių sistemų būklės blogėjimo (taršos ir biologinės įvairovės praradimo), ekosistemų atsparumo ir atkūrimo, pakrančių erozijos ir būdų sumažinti pakrančių erozijos priežastis tyrimai bei jūriniai ir pajūrio juostos apsaugos darbai (taip pat gamtiniai sprendimai, kaip antai žaliosios infrastruktūros) yra svarbiausios mėlynosios ekonomikos sritys, kurios tampa vis svarbesnės keičiantis klimatui; ragina didinti ES paramą šioms sritims ir suteikti daugiau lankstumo teritorijoms, kurios išsiskiria savo pakrantės linija ir kuriose dėl pakrančių erozijos kartojasi nelaimės;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

55. atkreipia dėmesį į tai, kad jūrų ir vandenynų energijos išteklių turi milžinišką potencialą panaudojant vietos išteklius, įvairinant energijos šaltinius ir prisidedant prie klimato ir energetikos tikslų siekimo; pabrėžia, kad atsinaujinančioji jūrų energija – tai ateities pramonės sektorius, šiuo atžvilgiu atkreipia dėmesį į naujoviškų šviesios energijos šaltinių, vadinamosios mėlynosios energijos rūšių, pvz., potvynių, bangų arba osmoso energijos plėtros svarbą, kurią Komisija taip pat paminėjo 2014 m. sausio 20 d. komunikate dėl mėlynosios energetikos; pažymi, kad labai svarbūs elektros tinklai jūrose tarp valstybių narių; pabrėžia poreikį atsižvelgti ir toliau tyrinėti anglies dioksido surinkimo ir saugojimo (DSS) galimybes;

56. pabrėžia, kad žvalgant ir naudojant jūrų ir vandenynų energijos išteklius turi būti taikomi technologijų perdavimo reikalavimai, pirmiausia susiję su kvalifikuotų ir labai kvalifikuotų darbuotojų mokymu, ir laikomasi griežtų ekologinio tvarumo kriterijų; pabrėžia šių veiklos sričių galimą didinamąjį poveikį užimtumui ir susijusioms veiklos sritims tiek paslaugų teikėjų, tiek ir vartotojų grandyse;

57. pabrėžia svarbų naujų technologijų vaidmenį, pvz., kovojant su jūrų sistemų būklės prastėjimu, arba išmetamo anglies dioksido surinkimo ir saugojimo srityse; ragina Komisiją toliau tirti kaip CO₂ transporto technologiją ir jai priklausančią infrastruktūrą būtų galima panaudoti saugiu, veiksmingu ir ekonomiškai efektyviu būdu;

58. pažymi, kad geriausia galios generatorių vieta mėlynajai energijai, pvz., vėjo, bangų ar saulės energijai, vandenynų srovių, osmosinės jėgos ir šiluminės energijos konversijos, gauti gali priklausyti nuo daugelio veiksnių, įskaitant vandens gylį, jūros dugno sąlygas, okeanografines savybes ir atstumą nuo kranto; todėl mano, kad įvairiose nacionalinėse programose surinktų duomenų apie batimetriją, jūros dugno savybes ir vertikalius vandenyno profilius suderinimas gali padėti parinkti vietą ir parengti licencijų išdavimo politiką atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtrai; taip pat pabrėžia, kad būtini tolesni jūrų energijos sprendimų moksliniai tyrimai, kad būtų įmanoma sukurti prieinamus, ekonomiškai naudingus ir efektyvius išteklius naudojančius energetikos technologinius sprendimus;

59. mano, kad žemyninio šelfo žvalgyboje ir kasyboje privalo nuolat dalyvauti valstybė, ypač informuojant, nustatant teritorijas, kuriose ribojama kasyba, atliekant poveikio aplinkai vertinimą, vykdant rizikos analizę, mažinant riziką ir įgyvendinant suverenitetą; ragina Komisiją pasiūlyti ir atnaujinti negalutinį jūrų veiklos rūšių (pvz., energijos gamybos jūroje, jūros dugno kasybos, smėlio ir žvyro eksploatavimo jūroje ir kt.), kurioms reikalingas išankstinis poveikio aplinkai vertinimas ir socialinio bei ekonominio poveikio vertinimas, sąrašą; ragina atkreipti dėmesį į pakartotinį mineralų panaudojimą ir perdirbimą kaip alternatyvą jūros dugno kasybai ir į šių veiklos rūšių galimybes integruoti mokslines žinias ir technologijų vystymą bei perdavimą;

60. remia suderintą ir stiprų ES dalyvavimą Tarptautinėje jūrų dugno institucijoje, kad būtų užtikrinta veiksminga ir prevencinė aplinkos reglamentavimo sistema, skirta išvengti neigiamų jūros dugno kasybos tyrimų ir eksploatavimo padarinių, taip pat ir ekologiniu požiūriu ypač svarbiose teritorijose, bei į jūros dugno kasybos ir biologinio žvalgyimo visuomeninio poveikio vietos bendruomenėms, ir užtikrinti visišką duomenų skaidrumą;

61. mano, kad su jūromis ir vandenynais susijusios biotechnologijos kaip visuma yra labai įvairialypė sritis, kurioje slypi daug galimybių pasisemti naujų žinių ir jas taikyti, kurti naujus produktus ir didelę pridėtinę vertę turinčius procesus (naujas medžiagas, maistą, vaistinius preparatus ir t. t.); atkreipia dėmesį į šio sektoriaus poreikius, susijusius su švietimu ir mokymu, ir reikalauja, kad valstybės kartu su privačiuoju sektoriumi dideliu mastu prisiimtų atsakomybę ir tokiu pat dideliu mastu bendradarbiautų tarptautiniu lygmeniu;

62. pabrėžia socialinio dialogo svarbą, ir mano, kad turėtų būti atstovaujama visiems socialiniams partneriams, dalyvaujantiems mėlynojoje ekonomikoje; pabrėžia, kad apskritai mėlynosios ekonomikos raidos klausimais svarbu konsultuotis su suinteresuotaisiais subjektais, taip pat su pilietine visuomene ir vietos bei regiono valdžios institucijomis;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

63. tvirtai remia Komisijos iniciatyvą, įtrauktą į jos Komunikatą, remti mėlynosios ekonomikos įgūdžių aljansą ir žinių inovacijos centrą;
64. mano, kad turėtų būti paskelbtas jūrų saugos dokumentų rinkinys „Erika IV“, kad būtų išvengta didelių nelaimių jūrose; mano, kad šiuo rinkiniu turėtų būti pripažinta ES teisės aktuose nustatyta ekologinė žala jūrų vandenims;
65. pabrėžia, jog reikia didinti pilietinės visuomenės informuotumą apie jūros, kaip ekonominio, kultūrinio ir socialinio išteklių, svarbą ir mokslinių tyrimų bei dialogo vaidmenį siekiant, kad tarp suinteresuotųjų subjektų ir piliečių būtų pasiektas integruotas tvarumas;
66. mano, kad jūros ir pakrantės yra vertingi ištekliai, kurie turėtų tapti vienu iš ES pramonės atgaivinimo politikos ramsčių; pažymi, kad reiktų imtis mėlynosios pramonės atkūrimo priemonių, skatinant Europos ekonomikos sanglaudą ir tvarų vystymąsi – ypač regionų, kuriuose dėl globalizacijos procesų šios pramonės potencialas sumenko;
67. laikosi nuomonės, kad keitimasis informacija ir gerąja patirtimi galėtų prisidėti prie sektoriaus spartaus ir darnaus vystymosi;

o

o o

68. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybėms narėms.
-

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

P8_TA(2015)0292

Jaunimo verslumo skatinimas pasitelkiant švietimą ir mokymą

2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl jaunimo verslumo skatinimo švietimo ir mokymo priemonėmis (2015/2006(INI))

(2017/C 316/07)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 165 ir 166 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 14 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2014 m. gruodžio 12 d. Tarybos išvadas dėl verslumo švietimo ir mokymo srityje ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 29 d. Tarybos direktyvą 2000/43/EB, įgyvendinančią vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės,
- atsižvelgdamas į 2014 m. gegužės 20 d. Tarybos išvadas dėl jaunimo verslumo propagavimo siekiant remti jaunų žmonių socialinę įtrauktį ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 12 d. Tarybos išvadas dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos (ET 2020) ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio 22 d. Tarybos rekomendaciją dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos nustatymo ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 20 d. Tarybos rekomendaciją dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. birželio 28 d. Tarybos rekomendaciją „Iniciatyva „Judus jaunimas“ – besimokančio jaunimo judumo skatinimas“ ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. lapkričio 27 d. Tarybos rezoliuciją dėl Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje atnaujintos sistemos (2010–2018 m.) ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją 2006/962/EB dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. birželio 19 d. Komisijos komunikatą „Susitelkime dėl Europos jaunimo. Raginimas spręsti jaunimo darbo problemą“(COM(2013)0447),
- atsižvelgdamas į 2013 m. sausio 9 d. Komisijos komunikatą „Veiksmų planas „Verslumas 2020“. Verslumo dvasios atkūrimas Europoje“ (COM(2012)0795),
- atsižvelgdamas į 2012 m. lapkričio 20 d. Komisijos komunikatą „Švietimo persvarstymas. Investavimas į gebėjimus siekiant geresnių socialinių ir ekonominių rezultatų“(COM(2012)0669),

⁽¹⁾ OL C 17, 2015 1 20, p. 2.

⁽²⁾ OL C 183, 2014 6 14, p. 18.

⁽³⁾ OL C 119, 2009 5 28, p. 2.

⁽⁴⁾ OL C 120, 2013 4 26, p. 1.

⁽⁵⁾ OL C 398, 2012 12 22, p. 1.

⁽⁶⁾ OL C 199, 2011 7 7, p. 1.

⁽⁷⁾ OL C 311, 2009 12 19, p. 1.

⁽⁸⁾ OL L 394, 2006 12 30, p. 10.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 20 d. Komisijos komunikatą „Švietimas ir mokymas pažangioje, tvarioje ir integracinėje Europoje“ (COM(2011)0902),
 - atsižvelgdamas į 2015 m. sausio 28 d. Komisijos ataskaitą „Verslumo ugdymas. Kelias į sėkmę“,
 - atsižvelgdamas į Komisijos 2013 m. kovo mėn. leidinį *Social Europe guide* socialinės ekonomikos ir socialinių įmonių tema (angl. „Social economy and social entrepreneurship“) (ISBN 978-92-79-26866-3),
 - atsižvelgdamas į savo 2015 m. balandžio 28 d. rezoliuciją dėl tolesnių veiksmų, susijusių su Bolonijos proceso įgyvendinimu ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2012 m. rugsėjo 11 d. rezoliuciją dėl švietimo, mokymo ir strategijos „Europa 2020“ ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2011 m. gruodžio 1 d. rezoliuciją dėl mokyklos nebaigusių asmenų skaičiaus mažinimo ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2011 m. gegužės 12 d. rezoliuciją dėl ikimokyklinio ugdymo Europos Sąjungoje ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2010 m. gegužės 18 d. rezoliuciją dėl bendrųjų gebėjimų kintančiame pasaulyje: 2010 m. švietimo ir mokymo darbo programos įgyvendinimas“ ⁽⁵⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2008 m. gruodžio 18 d. rezoliuciją dėl švietimo ir mokymosi visą gyvenimą žinioms, kūrybiškumui ir naujovėms skatinti. Darbo programos „Švietimas ir mokymas 2010“ įgyvendinimas ⁽⁶⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto pranešimą ir Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonę (A8-0239/2015),
- A. kadangi jaunimo verslumas turi būti svarbi neatsiejama politikos strategijos, skirtos šiandieninei jaunimo kartai remti siekiant ES tikslų augimo, užimtumo, švietimo ir socialinės įtraukties srityse ir jaunimo nedarbui ES mažinti, dalis;
- B. kadangi platesne prasme verslumas turėtų būti suvokiamas kaip gebėjimas idėjas paversti veiksmais;
- C. kadangi 2015 m. vasarį darbo ES-28 neturėjo 4,85 mln. jaunuolių – o tai neleistinai didelis skaičius – ir, nors jaunimo nedarbas mažėja (palyginti su padėtimi 2014 m. vasario mėn. bedarbių jaunuolių skaičius sumažėjo 494 000), tai vyksta pernelyg lėtai;
- D. kadangi jaunimo nedarbo lygis aukštas, o nuo krizės labiausiai nukentėjusių valstybių narių fiskalinis konsolidavimas neturėtų būti vykdomas jaunimo užimamų darbo vietų sąskaita; kadangi dėl tokio aukšto jaunimo nedarbo lygio jaunuoliai – ypač priklausantys neturtingoms ir pažeidžiamoms visuomenės grupėms – patiria didesnę skurdą ir socialinę atskirtį; vis dėlto kadangi pripažintinas ir palankiai vertintinas išipareigojimas valstybėms narėms greičiau užtikrinti jaunimo užimtumo iniciatyvai skirtas lėšas, tačiau ragindamas Komisiją prisiimti dar didesnius išipareigojimus siekiant spręsti šią rimtą problemą;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0107.

⁽²⁾ OL C 353 E, 2013 12 3, p. 56.

⁽³⁾ OL C 165 E, 2013 6 11, p. 7.

⁽⁴⁾ OL C 377 E, 2012 12 7, p. 89.

⁽⁵⁾ OL C 161 E, 2011 5 31, p. 8.

⁽⁶⁾ OL C 45 E, 2010 2 23, p. 33.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- E. kadangi švietimo ir mokymo bei darbo rinkos atotrūkis – viena iš jaunimo nedarbo ir daugybės neužimtų darbo vietų ES priežasčių; kadangi ši problema turėtų būti sprendžiama įgalint jaunas žmones, t. y. ugdant kertines kompetencijas, įskaitant iniciatyvumo ir verslumo jausmą, kuris būtinas norint, kad jie drąsiai ištrauktų į šiandienos žinių ekonomikos ir visuomenės veiklą;
- F. kadangi Europos Sąjunga, įgyvendindama strategiją „Europa 2020“ ir jos pavyzdines iniciatyvas „Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimas“, „Europos skaitmeninė darbotvarkė“, „Inovacijų sąjunga“ ir „Judus jaunimas“, taip pat teikdama tikslingą paramą verslininkams, sunkiai besiverčiantiems asmenims ir neįgaliesiems, propaguoja iniciatyvumo ir verslumo jausmą, t. y. skatina verslumą pagrįstą mąstyseną ir susijusias žinias, įgūdžius ir kompetencijas, kuriais naudojantis gali būti stiprinamas konkurencingumas bei pažangus, tvarus ir įtraukus augimas;
- G. kadangi verslumas yra svarbi ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo varomoji jėga, nes taip kuriamos naujos įmonės ir darbo vietos, atveriamos naujos rinkos, stiprinamas konkurencingumas, skatinamas produktyvumas ir inovacijos, didinamas Europos konkurencingumas ir kuriama gerovė, taigi jis turėtų būti vienodai pasiekiamas visiems;
- H. kadangi verslumas – ypač socialinis – yra svarbios socialinės sanglaudos ir tvarumo varomosios jėgos, galinčios paskatinti ekonomiką ir tuo pat metu sušvelninti nepriteklį, socialinę atskirtį ir kitas socialines problemas;
- I. kadangi verslumas, ypač mažosios ir vidutinės įmonės (MVI), yra ES ekonomikos stuburas, taip pat svarbiausias ir pagrindinis naujų darbo vietų šaltinis; kadangi moterų verslumo potencialas yra neišnaudotas ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo šaltinis;
- J. kadangi kultūrose, kuriose vertinamos verslumo kompetencijos ir versli elgsena, pasireiškianti kūrybiškumu, inovatyvumu, iniciatyvumu, apskaičiuota rizika, nepriklausomu mąstymu ir galimybių išvėgimu bei sugebėjimu vadovauti, ir už jas atlyginama, skatinamas polinkis ieškoti naujų ekonominių, socialinių ir aplinkosauginių uždavinių sprendimų integruojant žinių komponentus į švietimą ir taip priartinant teoriją prie praktikos bei šalinant verslo patirtį ir švietimą skiriančias kliūtis; kadangi dėl to nepaprastai svarbu, kad šios asmeninės kompetencijos būtų diegiamos į švietimo sistemą ir būtų dalis kasdienio gyvenimo visais lygmenimis;
- K. kadangi kai kuriose valstybėse narėse verslo startuoliai (visų tipų, įskaitant socialinį verslumą ar verslą siekiant asmeninio pelno) nepakankamai pripažįstami ar suvokiami kaip karjeros pasirinkimas, o švietimo sistema menkai remia trokštančiuosius tapti verslininkais;
- L. kadangi jaunieji verslininkai susiduria su daugybe iššūkių ir sunkumų, įskaitant patirties, reikiamų įgūdžių ir prieigos prie finansavimo ir infrastruktūros nebuvimą;
- M. kadangi naujausi tyrimai rodo, kad verslumo kompetencijas galima išsiugdyti ir kad verslumo ugdymas – jei jis teisingai parengtas, įgyvendintas ir prieinamas visiems – gali labai teigiamai paveikti žmonių gyvenimus ir galimybes įsidarbinti, taip pat startuolių skaičių ir įmonių išlikimo rodiklius;
- N. kadangi, norint daryti tvirtas išvadas, verslumo ugdymo poveikis turi būti įvertintas kritiškai, taip pat remiantis patikimais įrodymais ir taikant išgalėjusias statistikos priemones ir metodus;
- O. kadangi, siekiant sukurti socialinę, įtraukią ir tvarią ekonomiką, verslumo ugdymas turėtų apimti socialinį aspektą, įskaitant mokymą apie sąžiningą prekybą, socialines įmones ir alternatyviuosius verslo modelius, pvz., kooperatyvus;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- P. kadangi versli mąstysena sustiprina jaunuolio galimybes įsidarbinti, pažadina tame asmenyje savybes, kurios ypač svarbios norint atremti iššūkius profesiniame ir asmeniniame gyvenime, ir užkerta kelią skurdo ir socialinės įtraukties didėjimui; kadangi lengvesnė prieiga prie mikrofinansų mechanizmų gali padėti pasiekti šiuos tikslus;
- Q. kadangi švietimas ir profesinis mokymas kartu itin svarbūs kiekvieno atskiro žmogaus asmeninei raidai, tad turi būti ir pakankamai platūs – kad atsirastų pagrindas tobulėti visą gyvenimą, gilinti žinias ir įgyti universalių įgūdžių – ir pakankamai praktiški – kad asmuo galėtų realiai siekti karjeros ir gyventi vertingą profesinį ir asmeninį gyvenimą; kadangi sėkmingas šių dviejų švietimo aspektų derinys ir jaunimo nedarbo rizikos mažinimas tiesiogiai susiję;
- R. kadangi kiekvienas žmogus gali įgyti, atrasti ir išsiugdyti verslumo dvasią ir įgūdžius; kadangi bendrai ugdant svarbiausias kompetencijas kiekvienas švietimo tipas ir lygmuo atveria konkrečias galimybes konkrečioms verslumo įgūdžiams ir gebėjimams ugdyti;
- S. kadangi verslumo įgūdžiai susiję su kitais įgūdžiais, pvz., su informacinių ir ryšių technologijų (IRT), problemų sprendimo ir finansinio raštingumo įgūdžiais, ir tai turėtų būti pabrėžiama;
- T. kadangi švietimas ir mokymas nepaprastai svarbūs kalbant apie jaunimo motyvaciją ir galimybes jiems imtis nuosavų verslo projektų;
- U. kadangi švietimas, kaip viešoji gėrybė, turi būti visapusiškai įtraukus ir integruotas, ypatingą dėmesį skiriant tam, kad jis būtų vienodai prieinamas besimokantiems iš įvairių socialinių ir ekonominių sluoksnių;
- V. kadangi jaunuoliai bus labiau pasirengę įsitraukti į tarptautinį verslą, jei bus įgudę kalbėti užsienio kalbomis;
- W. kadangi grupių, kurioms nepakankamai atstovaujama arba kurios sunkiai verčiasi, atstovams ypatingas dėmesys ir parama būtina visais jų švietimo etapais, be kita ko, į švietimo procesą įtraukiant tėvus ir bendruomenes, taip pat teikiant pagalbą, reikalingą verslui ar įmonei įkurti, valdyti arba plėsti;
- X. kadangi jaunimui naudingas mokymas ir švietimas bei praktinė patirtis verslumo srityje – tai padeda jiems ugdyti įgūdžius ir talentą, leidžia įgyti daugiau pasitikėjimo ir skatina kurti naujas įmones, įsidarbinimo galimybes ir inovacijas; kadangi verslumas – daugybės jaunų neįgalių žmonių absoliučiai neišnaudota galimybė;
- Y. kadangi socialinės ir įtraukios įmonės aktyviai įsitraukia į naujoviško tvaraus augimo veiklą, skatina didesnę sanglaudą visuomenėje ir vietos bendruomenėse ir gali kurti galimybes įsidarbinti jaunimui, įskaitant socialiniai pažeidžiamus ir nuo darbo rinkos labiausiai nutolusius jaunuolius;
- Z. kadangi nepakankamai žmonių įgyvendina savo idėją sukurti verslą, o verslininkų skaičius neproporcingai mažas – dar mažesnis negu verslininkų (ši tendencija dar ryškesnė tais atvejais, kai moterys būna kilusios iš pažeidžiamų socialinių grupių ir patiria dvigubą diskriminaciją) – ir, nors verslininkės vidutiniškai būna labiau išsilavinusios nei verslininkai, jos taip pat aktyvesnės ne tokiuose naujoviškuose, ne taip sparčiai augančiuose sektoriuose, o jų įmonės mažesnės už verslininkų; kadangi turi būti aktyviai propaguojami būdai, kaip įveikti veiksnius, dėl kurių moterys ypač vengia galimybės imtis verslo ar ja labiau pasinaudoti⁽¹⁾;

⁽¹⁾ 2013 m. Komisijos lyčių lygybės pažangos ataskaita (SWD(2014)0142), Komisijos paskelbti statistiniai duomenys apie verslininkes Europoje (2014 m. rugsėjo mėn.).

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- AA. kadangi kai kuriose valstybėse narėse amatų, pramonės ir prekybos rūmai siūlo tikslines programas verslo startuoliams paremti;
- AB. kadangi švietimas ir mokymas iš esmės priklauso nacionalinei kompetencijai ir kai kurios valstybės narės tebeturi parengti kompleksinę politiką ar strateginį požiūrį į verslumo ugdymą arba verslumo mokymo programas ir mokymo metodus; kadangi ne visi mokytojai ir švietimo srities lyderiai Europoje gauna pakankamą parengimą verslumo ugdymo srityje – nuolat tobulėdami profesiniu požiūriu arba pirminių ugdymosi etapu – ir tai gali paveikti galimybes verslumą pakankamai tvirtai įdiegti švietimo sistemose ⁽¹⁾;
- AC. kadangi mokytojai turėtų turėti galimybę palaikyti ryšį su verslininkais ir, bendradarbiaudami su jais, apibrėžti mokymosi tikslus, be to, jiems turėtų būti teikiama reikiama parama ir ištekliai, kad būtų įgyvendinamos į besimokantįjį orientuotos strategijos, o jų taikomi mokymo metodai būtų pritaikomi prie pažeidžiamų mokinių poreikių;
- AD. kadangi neformaliojo švietimo ir savišvietos veikla, suteikdama įvairiausios įgalinčios mokymosi patirties, papildo ir praturtina formalųjų mokymąsi, taigi turėtų būti pripažinta išskirtiniu verslumo kompetencijų įgijimo ir vystymo šaltiniu;
- AE. kadangi formalusis ir neformalusis švietimas gali atlikti itin svarbų vaidmenį vystant ir palaikant verslumo įgūdžius, ypač tarp marginalizuotų grupių;
- AF. kadangi neformaliojo švietimo ir savišvietos veikla itin svarbi mažiau galimybių turintiems jaunuoliams, nes jiems užtikrinamas papildomas mokymosi šaltinis ir galimai atveriamos durys į formalųjį švietimą ir mokymąsi;
- AG. kadangi patyrusių verslininkų teikiamas mokymas kuria teigiamą verslumo įvaizdį ir padeda jo siekti
- AH. kadangi verslumas, įskaitant socialinį, turėtų būti įtrauktas į mokytojų ir karjeros konsultantų ugdymą;
- AI. kadangi nacionalinės švietimo sistemos, reaguodamos į pokyčius darbo rinkoje, vystėsi nevienodu tempu;
- AJ. kadangi 2014–2020 m. įgyvendinamos programos „Erasmus+“ tikslas – modernizuoti švietimą, mokymą ir darbą su jaunimu visoje Europoje ir ji atvira visų mokymosi visą gyvenimą sektorių švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto organizacijoms; kadangi pagal ją galimybės mokytis, lavintis, įgyti darbo patirties ir dalyvauti savanoriškoje veikloje užsienyje išis per 4 mln. europiečių;
- AK. kadangi verslumas jau atlieka tam tikrą vaidmenį įgyvendinant programą „Erasmus+“ ir tai vienas iš lauktų su judumu susijusios veiklos rezultatų;
- AL. kadangi svarbu populiarinti ir skatinti jaunų verslininkų judumą įgyvendinant tokias programas, kaip programa „Erasmus“ jauniems verslininkams“ (2009–2015 m.), pagal kurią jaunieji verslininkai gali dalyvauti tarpvalstybiniuose mainuose ir mokytis iš patyrusių verslininkų, valdančių mažas įmones, taip pat sudaromos galimybės spręsti lyčių nelygybės problemą verslumo srityje; kadangi norint, kad tokiose programose dalyvautų daugiau jaunimo, joms būtina skirti daugiau lėšų;

⁽¹⁾ Europos mokymo fondo simpoziumo išvados, Budapeštas ir Stambulas.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- AM. kadangi jaunesni žmonės linkę pirmenybę teikti savarankiškam darbui ir net 45 proc. 15–24 metų amžiaus jaunuolių teigia pageidaujantys dirbti savarankiškai⁽¹⁾;
- AN. kadangi vietos, nacionaliniu ir Europos lygmens verslo bendruomenė galėtų labiau prisidėti vykdydama įgūdžiais pagrįstą savanorišką veiklą, kurdama partnerystes su švietimo įstaigomis ir bendradarbiaudama su politikos kūrėjais;
- AO. kadangi labai prisidėjo pilietinės visuomenės organizacijos (nevyriausybines grupės, pvz., profesinės sąjungos, darbdavių asociacijos ir kitos socialinės grupės), įskaitant Europos iniciatyvą „Jaunimo laimėjimas – jauna įmonė“ (angl. *Junior Achievement – Young Enterprise*), pagal kurią teikiamas neformalusis ir visą gyvenimą trunkantis švietimas ir mokymas verslumo srityje; kadangi šiuos indėlius būtina labiau pripažinti, net jei tai neužtikrina sertifikuoto oficialaus diplomo; kadangi vykdydamos tokią veiklą prisideda ir įmonės, kurios rengia mokymus sau;

Ypatingas dėmesys verslumo įgūdžiams ir kompetencijoms

1. pripažįsta mokymosi visą gyvenimą ir tarptautinio judumo vaidmenį – tai pagrindinė priemonė Europai reaguoti į globalizaciją ir pereiti prie žinių ekonomikos; atkreipia ypatingą dėmesį į tai, kad svarbus iniciatyvumo ir verslumo jausmas, įtrauktas tarp aštuonių rekomendacijose „Bendrieji visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimai – Europos orientaciniai metmenys“ nurodytų kompetencijų, kurios laikomos būtinomis visų žmonių savirealizacijai ir raidai, aktyviam Europos pilietiškumui ir dalyvavimui, socialinei įtraukčiai ir užimtumui;
2. ragina valstybes nares skatinti jaunuolių verslumo įgūdžius imantis teisėkūros veiksmų, skirtų kokybiškai mokomajai praktikai užtikrinti ypatingą dėmesį skiriant kokybiškam mokymuisi ir deramoms darbo sąlygoms – įsidarbinimo galimybių puoselėjimo priemonėms – kaip pažymima Tarybos rekomendacijoje dėl stažuotių kokybės sistemos;
3. pabrėžia, jog būtina plačiai ir aiškiai apibrėžti esminę iniciatyvumo ir verslumo jausmo kompetenciją, kurios pagrindu puoselėjama verslumu pagrįsta mąstysena, pasireiškianti iniciatyvumu, kūrybiškumu, inovatyvumu ir drąsa rizikuoti, taip pat gebėjimu planuoti projektus ir jiems vadovauti bei pasiekti tikslus ir netgi idėja, kad asmuo suvokia savo darbo kontekstą ir geba pasinaudoti atsirandančiomis galimybėmis, susijusiomis tiek su verslumu, tiek su įdarbinimo veikla (pastaroji savybė vadinama vidiniu verslumu); tiki su kultūra susijusiais kūrybos pramonės sektoriais ir įmonėmis: jie gali atnešti verslo galimybių, ypač jaunimui;
4. primena, kad kūrybos pramonės sektoriai yra vieni iš versliausių, nes juose ugdomi iš sektoriaus į sektorių perduodami įgūdžiai, pvz., kūrybinis mąstymas, problemų sprendimas, komandinis darbas ir išradingumas;
5. pabrėžia, kad būtina vadovautis plačiu požiūriu į verslumą, kaip į esminių universalių kompetencijų asmeniniams ir profesiniams tikslams siekti rinkinį;
6. atkreipia ypatingą dėmesį į įgūdžių organizacinės stebėsenos ir audito svarbą; visų pirma ragina vystyti socialinį ir aplinkosauginį auditą, kaip naujovišką stebėsenos priemonę;
7. yra įsitikinęs, kad, norint skatinti jaunimo savarankišką darbą ir suteikti jaunajai kartai realią galimybę imtis nuosavo verslo, taip pat padėti sau ir visuomenei apskritai, turėtų būti skatinami verslumo įgūdžiai ir kompetencijos, taip pat universalūs tarpsektoriniai su konkrečia profesija ir darbu susiję įgūdžiai ir kompetencijos;

⁽¹⁾ Komisija: „Eurobarometro“ greitoji apklausa Nr. 354 „Verslumas ES ir už jos ribų“, 2013 m. sausio 9 d.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

8. yra įsitikinęs, kad kitas būtinas žingsnis yra detalai paaiškinti, kaip esminių kompetencijų sistema galėtų būti toliau tinkamai įgyvendinama kiekvienu verslumo kompetencijos ugdymo lygmeniu, įtraukiant verslumo žinias, įgūdžius ir požiūrius, kaip mokymosi pagal kiekvieną konkrečią švietimo ir pameistrystės programą rezultatą;

9. pabrėžia, kad visi švietimo lygmenys ir tipai turėtų apimti praktinių verslumo įgūdžių lavinimą, taip pat motyvacijos, iniciatyvumo jausmo ir pasirengimo puoselėjimą, įskaitant socialinės atsakomybės jausmo ugdymą; mano, jog į mokyklų programas turėtų būti įtraukiami finansų, ekonomikos ir verslo aplinkos pagrindų moduliai ir kartu užtikrinamas mokinių, įskaitant nepasiturinčiuosius, kuravimas, konsultavimas ir orientavimas karjeros klausimais, kad sustiprėtų jų žinios apie verslo procesą ir jį būtų galima lengviau perprasti bei būtų ugdoma verslumu grįsta mąstysena; atkreipia dėmesį į savišvietos ir savarankiško mokymosi, įskaitant savanorišką veiklą, vaidmenį ugdant jaunimo verslumo dvasią ir įgūdžius;

10. ragina Komisiją akcentuoti įvairių socialinio verslumo formų, kurios dažnai yra geras būdas jaunesiems europiečiams įgyti pirminės verslo patirties, svarbą ir vaidmenį;

11. pabrėžia, kad būtina vystyti naujoviškas pedagogikos kryptis, kurios būtų labiau pagrįstos dalyvavimu ir orientuotos į besimokančiuosius, siekiant skatinti įgyti universaliąsias kompetencijas, būtinas verslumu pagrįstai mąstysenai ugdyti;

12. rekomenduoja skatinti verslumą kaip dalį aukštojo mokslo ir buvusių studentų projektų, taip pat įtraukiant socialinius verslumo modelius;

13. pažymi, kad verslumo skatinimas švietimo priemonėmis gali būti sėkmingas ir reikšmingas tik subalansavus ekonominius ir socialinius aspektus švietimo strategijose;

14. pabrėžia, kad socialinė įtrauktis ir kova su skurdu gali būti sėkmingai užtikrinama pasinaudojant socialiniu verslumu – taip gali būti skatinamas užimtumas – ir laikantis verslumu pagrįstos mąstysenos, kuri būtų labai naudinga neturtingiesiems;

15. pabrėžia, kad, kaip pasitvirtino, dvejojo mokymo ir įmonių remiamos studijų programos itin svarbios perduodant esmines įmonių kompetencijas valstybėse narėse, kuriose tokios programos taikomos;

16. ragina visapusiškai dalyvauti ir bendradarbiauti visas suinteresuotąsias šalis, pirmiausia vietos verslo organizacijas, įmones ir švietimo įstaigas, siekiant dalytis geriausia praktika ir patirtimi bei gerinti jaunimo verslumo įgūdžius ir švietimą visose valstybėse narėse;

17. pabrėžia, kad glaudus apmokymo įmonėje ir pagrindinio švietimo susiejimas yra sėkmingas modelis, kuris turėtų būti stiprinamas ir skatinamas Europoje ir už jos ribų;

18. ragina glaudžiau bendradarbiauti su privačiuoju sektoriumi ir socialiniais partneriais, siekiant skatinti kurti rizikos nebijančią verslią naujovišką kultūrą (pvz., priiimant tokius struktūrinius išipareigojimus, kaip inovacijoms skirtos infrastruktūros ir idėjų mainai);

19. yra įsitikinęs, kad sėkmingas naudojimas verslumo kompetencija vis labiau priklauso nuo kartu naudojamos kompetencijos žiniasklaidos ir skaitmeninėje srityje ir kad šiam tarpusavio ryšiui turėtų būti teikiamas didesnis dėmesys švietimo ir mokymo programose; pabrėžia, jog svarbu ugdyti visų jaunų žmonių kompetencijas IRT srityje, taip pat universaliuosius ir verslumo įgūdžius, kad jie galėtų visapusiškai išnaudoti skaitmeninio pasaulio potencialą, siekiant padėti jiems kurti naujas verslumo vystymo, perdavimo ir skatinimo formas: taip jie būtų pajėgesni varžytis dėl darbo vietų, galėtų tapti savarankiškai dirbančiais asmenimis, išmokyti geriau perprasti savo būsimų darbdavių elgesį ir poreikius bei padėti skatinti naujoviškus ir konkurencinius darbdavio organizacijos gebėjimus;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

20. pabrėžia, kad verslumo kompetencija turėtų būti ugdoma ir tobulinama visą gyvenimą, be kita ko, įgyjant darbo patirties, taip pat šviečiantis neformaliai ir užsiimant savišvieta, ir kad turėtų būti stiprinamas ir remiamas jos pripažinimas, nes ji prisideda prie karjeros raidos;

21. pripažįsta, jog esminis verslumo ugdymo elementas yra deramas dėstytojų rengimas ir pirmiausia būtinybė skubiai užtikrinti aukštos kokybės mokymą, kad švietimo procesas būtų autentiškas;

22. ragina valstybes nares šalinti kliūtis, su kuriomis susiduria neįgalūs jaunieji verslininkai: rengti mokymus paslaugų teikėjams, kurių atsakomybė apima pagalbą neįgaliesiems, ir pritaikyti patalpas, kuriose teikiama pagalba, kad į jas patekti būtų patogų judumo sutrikimų turintiems asmenims;

23. pažymi, kad remiant vidurinio ugdymo ir tretinio mokslo sričių bendradarbiavimą būtų galima stiprinti jaunimo dialogą ir skatinti inovacijas;

24. pabrėžia, kad būtina tobulinti verslumo kultūrą tretinio mokslo srityje remiant naujas įmones, kurias jaunuoliai steigia remdamiesi akademiniais tyrimais (atskirtosios įmonės), ir sudarant joms palankesnes sąlygas, mažinant biurokratinę naštą, su kuria susiduriama steigiant tokias įmones, ir parengiant aiškią reglamentavimo sistemą, kuria galėtų pasiremti studentai verslininkai; atsižvelgdamas į tai, laikosi nuomonės, jog mokyklos ir universitetai turėtų skirti laiko ir erdvės jaunimo vykdomoms iniciatyvoms bei jas pripažinti, kad jaunimas įgytų pasitikėjimo, būtino norint imtis naujų projektų, kurie gali pasirodyti esą naudingi steigiant nepriklausomas įmones; teigiamai vertina iniciatyvas, pagal kurias skatinami sėkmingas verslo įmones įkūrę jaunuoliai (pvz., skiriant apdovanojimą už metų geriausią studentų įmonę); be to, pabrėžia, jog svarbu, kad įmonės suteiktų jaunimui galimybę įgyti pirmosios tiesioginio darbo įmonėje patirties; pakartoja, jog būtina skatinti apsilankymus įmonėse ir stažuočių programas keliant tokius tikslus, kad jaunimas susidarytų išpūdį apie verslo pasaulį;

25. pabrėžia, kad ugdant verslumą ir jo mokant verslo bendruomenė turi atlikti esminį vaidmenį, t. y. užtikrinti patirtimi grįstą mokymą, kuris papildytų teorinį jaunimo išsilavinimą;

26. pabrėžia, kad, puoselėjant verslumą tarp jaunimo, lemiamą vaidmenį atlieka įvairios jaunųjų verslininkų asociacijos, suteikiančios jaunimui galimybę kurti naujoviškus projektus ir įgyti verslo patirties, taip pat užtikrinančios jam priemones ir pasitikėjimą, reikalingą norint tapti verslininku;

ES institucijų vaidmuo: koordinavimas, metodika ir finansinės priemonės

27. ragina Tarybą ir Komisiją, atsižvelgiant į savo atitinkamą kompetenciją ir visapusiškai laikantis subsidiarumo principo, parengti metodinę pagalbą ir priemones verslumo ugdymo ir mokymo, įskaitant socialinį verslumą, srityje, kuriomis galėtų naudotis nacionalinės švietimo sistemos, ir vadovautis koordinuotu požiūriu raginant valstybių narių viešojo administravimo institucijas glaudžiau bendradarbiauti su įmonėmis, kad būtų platinama informacija apie esminius veiksnius, būtinus verslumui gerinti; ragina Komisiją padidinti Europos struktūrinių ir investicijų fondų paramos jauniems verslininkams sumą;

28. ragina Tarybą ir Komisiją atsižvelgti į lyčių aspektą rengiant metodiką, ryšių ir finansines priemones, siekiant paskatinti mergaites ir merginas labiau domėtis verslumu;

29. ragina Komisiją rengti ir stiprinti mokomosios praktikos ir mainų verslumo srityje programas, kad jaunimas turėtų galimybių įgyti praktinės patirties ir būtų lengviau keistis žiniomis ir patirtimi;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

30. ragina Komisiją parengti visapusišką strategiją, kuria vadovaujantis visais švietimo ir mokymo lygmenimis ir visų tipų švietimo ir mokymo priemonėmis būtų ugdomi tokie universalieji įgūdžiai, kaip kritinis mąstymas, problemų sprendimas, iniciatyvumas, savitarpio pagalba, bendradarbiavimas, kryptingumas, planavimas, gebėjimas vadovauti ir komandinės dvasios stiprinimas, kadangi jie naudingi įvairioms profesijoms ir sektoriams;

31. ragina Komisiją daugiau dėmesio skirti universaliųjų įgūdžių, įskaitant verslumo ir skaitmeninę kompetenciją, vystymo ir vertinimo tobulinimui pagal programą „Erasmus+“, kartu pabrėždamas, kad įgyvendinant šią programą dėmesys neturėtų būti skiriamas vien išdarbinimo galimybėms ir kad su verslumu susijusi veikla toliau turėtų būti nesunkiai prieinama, ypač neformaliojo švietimo ir savišvietos srityse; taip pat ragina Komisiją skatinti švietimo politikos reformas valstybėse narėse sukuriant nuoseklų su tuo susijusios politikos pagrindą valstybėms narėms ir ES;

32. ragina Komisiją remti IRT įgūdžių, problemų sprendimo įgūdžių ir finansinio raštingumo stebėseną; ragina Komisiją atlikti ilgesnio laikotarpio tyrimą šioje srityje;

33. ragina Komisiją remti švietimo įstaigų ir įmonių partnerystes naudojantis Europos strateginių investicijų fondo ir ypač Europos socialinio fondo parama, siekiant skatinti mokymąsi dirbant įmonėse ir ugdyti verslumo kompetencijas nacionaliniu ir vietos lygmenimis;

34. ragina Komisiją paremti Europos verslumo ugdymo tinklą, veikiantį panašiai, kaip 2015 m. gegužės mėn. sukurtas Europos verslumo ugdymo tinklas (angl. EE-HUB), kurį parėmė Europos organizacijos ir kitos Europos, nacionalinio ir vietos lygmens suinteresuotosios šalys, taip pat nacionalinės švietimo įstaigos: jis rinktų geriausios praktikos pavyzdžius, kuriais dalytųsi švietimo įstaigos, švietimo organizacijos, profesinio mokymo įstaigos, įmonės, valdžios institucijos ir socialiniai partneriai, ir jais keistųsi;

35. ragina Komisiją užtikrinti nuoseklų ir veiksmingą koordinavimą verslumo ugdymo srityje, atsižvelgiant į savo platesnę ES mokymosi visą gyvenimą strategiją, ES bendrąsias strategijas ir J.-C. Junckerio Komisijos planą;

36. siūlo Komisijai verslumo ugdymą ir mokymą, kaip vieną iš būsimosios kito finansinio laikotarpio (po 2020 m.) programos „Erasmus+“ tikslų, įtraukti į visus minėtosios programos veiksmus, įskaitant judumą, numatant šiuos elementus:

- i) kruopštų esamų priemonių, kuriomis verslumas skatinamas per švietimą ir mokymą, poveikio vertinimą ir galimą jų koregavimą, ypatingą dėmesį skiriant poveikiui, kuris daromas nepakankamai atstovaujama ir sunkiai besiverčiančių asmenų grupėms,
- ii) skatinimą geriau apibrėžti formaliojo ir neformaliojo švietimo, skirto visiems studentams, turinį ir priemones tiek teorinių, tiek praktinių modulių, pvz., studentų verslumo projektų, atveju,
- iii) pirminės mokytojų, pedagogų, su jaunimu dirbančių specialistų, instruktorių ir švietimo srities vadovų kvalifikacijos ir jų nuolatinio profesinio tobulėjimo bei įgalėjimo verslumo ugdymo srityje rėmimą,
- iv) švietimo įstaigų, įmonių, ne pelno organizacijų, regioninių ir vietos valdžios institucijų bei neformaliojo švietimo paslaugų teikėjų partnerystės skatinimą, siekiant parengti tinkamus kursus ir užtikrinti studentams reikiamą praktinę patirtį bei modelius,

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

v) įgūdžių tobulinimą verslumo procesų, finansinio raštingumo, IRT raštingumo ir įgūdžių, kūrybinio mąstymo, kūrybiškumo, kūrybinės naudos, problemų sprendimo ir naujoviškos mąstysenos, pasitikėjimo savimi, pasitikėjimo idėjomis, prisitaikymo, komandinės dvasios stiprinimo, projektų valdymo, rizikos vertinimo ir rizikos prisiėmimo, taip pat konkrečių verslo įgūdžių ir žinių srityse;

vi) visų fizinių ir skaitmeninių kliūčių, su kuriomis tebesusiduria neįgalieji, šalinimą, nes visapusiška neįgaliųjų integracija į darbo rinką galėtų būti ypač svarbi skatinant tvarią ir darnią verslo kultūrą;

vii) ypatingą dėmesį neformaliajam švietimui ir savišvietai – išskirtinei aplinkai verslumo kompetencijoms įgyti;

37. ragina Komisiją ištirti veiksnius, dėl kurių moterys vengia imtis verslo, ir spręsti šią problemą, kartu pirmiausia skatinant galimybes gauti finansavimą ir paramos paslaugas jaunoms verslininkėms;

38. ragina Komisiją koordinuoti ir skatinti valstybių narių geriausios praktikos mainus;

39. ragina Komisiją skatinti geresnį valstybių narių, kurios verslumo ugdymą jau yra įtraukusios į savo mokymo programas ir padariusios didesnę pažangą skatinamos jaunimo verslumą, ir valstybių narių, kuriose šis procesas dar tik prasidėjo, bendradarbiavimą ir geriausios praktikos mainus;

40. ragina Komisiją iki 2017 m. pabaigos parengti verslumo gebėjimų sklaidos ir jaunimo verslumo skatinimo valstybėse narėse geriausios praktikos gaires, pateikti ataskaitą apie tai Parlamentui ir į šio darbo rezultatus atsižvelgti vertinant savo finansavimo procedūras;

41. ragina valstybes nares skatinti verslumo ugdymą kaip būdą puoselėti universalias kompetencijas, kad besimokantieji galėtų geriau derinti asmeninį ir profesinį gyvenimą;

42. ragina Komisiją atidžiai stebėti, kokias konkrečias priemones įgyvendina valstybės narės, siekdamos populiarinti verslumą tarp jaunimo, ypatingą dėmesį skirti informacijos apie rezultatus viešinimui ir skelbimui, taip pat skatinti institucijas ir organizacijas keistis gera praktika, dalytis idėjomis, žiniomis, patirtimi ir kurti tarpsektorines strategines partnerystes bei padėti joms tai daryti; ragina Komisiją ir valstybes nares parengti kriterijus, modelius, taip pat bendras priemones ir projektus jaunimo verslumui skatinti;

43. ragina Komisiją užtikrinti, kad jokiais valstybių narių taikomomis priemonėmis nebūtų varžomas laisvas darbuotojų judėjimas, o karjerą verslo srityje pasirinkę jaunuoliai savo veiklą galėtų vykdyti bet kurioje pageidaujamoje Europos Sąjungos valstybėje;

Valstybių narių vaidmuo

44. ragina valstybes nares, taip pat regionines ir vietos valdžios institucijas stengtis skatinti rengti mokymus startuoliams inicijuoti ir valdyti, įskaitant kvalifikuotą kuravimą, inkubatorius ir akceleratorius, socialinių įmonių projektus bendradarbiaujant su vietos bendruomenėmis ir visas verslumui palankias sąlygas, kuriomis jaunimui būtų lengviau pradėti savo įmonę ir greitai atsigausti nutraukus mokslus arba susidūrus su pirmosiomis nesėkmėmis – taip būtų kuriama pozityvi verslo kultūra, apsaugota nuo neigiamo verslo nesėkmės supratimo ir raginama mėginti iš naujo, be to, ypatingas dėmesys būtų skiriamas sunkiai besiverčiančių jaunuolių įtraukčiai;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

45. ragina valstybes nares užtikrinti, kad mūsų jaunieji verslininkai turėtų galimybių gauti jiems reikiamą finansavimą ir būtų remiami kiekvienu etapu;
46. ragina valstybes nares, taip pat regionines ir vietos valdžios institucijas visapusiškai naudotis ES struktūrinių fondų, ypač Europos socialinio fondo, lėšomis, siekiant skatinti verslumo ugdymą ir mokymą, taip pat skaitmeninių įgūdžių vystymą nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis;
47. ragina valstybes nares kartu su regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis naudotis visais esamais ES lygmens finansavimo šaltiniais, pvz., Europos socialiniu fondu, Europos jaunimo užimtumo iniciatyva, ES užimtumo ir socialinių inovacijų programa (EaSI), programa „Erasmus“ jauniems verslininkams ir ES įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programa (COSME), kad būtų skatinamos ir remiamos iniciatyvos, kuriomis siekiama veiksmingesnių ir tikslingesnių įmonių ir švietimo sektoriaus sąsajų;
48. ragina valstybes nares puoselėti geriausios praktikos mainus, skatinti vidaus ir tarpvalstybines partnerystes ir remti nepatyrusias įmones, taip pat atitinkamų MVĮ tinklų ir plėtros agentūrų darbą;
49. ragina valstybes nares numatyti konkrečius naujoviškus dėstytojams ir kuratoriams skirtų mokymų verslumo srityje metodus, kad jie galėtų puoselėti ir skatinti verslumo įgūdžius, ir svarstyti galimybę įtraukti verslumą į švietimo programas;
50. ragina valstybes nares toliau vystyti savo neformaliojo švietimo ir savišvietos keliu įgytų kompetencijų pripažinimo ir patvirtinimo sistemas, kad būtų įvykdytas jų iki 2018 m. prisiimtas įsipareigojimas, siekiant suteikti asmenims galimybę persiorientuoti ir antrą šansą, taip pat didinti savivertę ir skatinti mokytis toliau;
51. ragina valstybes nares skatinti privačiojo sektoriaus partnerius įsitraukti į verslumo ugdymą skiriant finansavimą arba rengiant mokymus – tai būtų jų įmonės socialinės atsakomybės išraiška;
52. ragina valstybes nares kovoti su biurokratija, kurią jauni žmonės patiria įgyvendindami verslo planus, ir svarstyti galimybę taikyti mokesčių lengvatų priemones bei priemones, kuriomis jie būtų skatinami kurti savo verslo idėjas; pabrėžia, kad būtini nesėkmę patyrusių startuolių apsaugos mechanizmai;
53. pabrėžia, jog būtina spręsti finansinių sunkumų, su kuriais susiduria jaunieji verslininkai, problemą, sudaryti jiems palankesnes sąlygas gauti kreditą ir specialias dotacijas, mažinti esamą administracinę naštą ir sukurti tokią reguliavimo aplinką ir fiskalines paskatas, kuriomis būtų skatinama vystyti jaunimo verslumo iniciatyvas ir kurti darbo vietas, kad jauniems verslininkams būtų lengviau pradėti verslo projektus ir užtikrinti jų stabilumą;
54. ragina valstybes nares imtis iniciatyvos siekiant tobulinti reglamentavimo sistemas ir racionalizuoti įmonėms – ypač MVĮ ir socialinėms įmonėms – skirtas administracines procedūras, taip pat skatinti ir stebėti įdarbinimo praktikos tokiose įmonėse kokybę; pažymi, kad socialinės ir įtraukios įmonės kuria ilgalaikes darbo vietas, prisideda prie bendruomenių plėtros ir padeda skatinti tvarią aplinką bei užtikrinti socialinį atsparumą kilus krizei;
55. ragina valstybines užimtumo tarnybas iniciatyviau teikti pagalbą įmonėms, ypač jauniems verslininkams, bei juos konsultuoti;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

56. ragina valstybes nares, taip pat regionines ir vietos valdžios institucijas suteikti novatoriškiems studentams daugiau galimybių gauti stipendiją ir pasinaudoti mikropaskolų programomis, kartu teikti paramą, informaciją, kuravimo paslaugas, daugiadalykę pagalbą ir tarpusavio vertinimo platformas, kad jie galėtų pradėti savo įmones ar projektus, pvz., remiamus pagal EaSI mikrofinansų ir socialinio verslumo kryptį; ragina valstybes nares sudaryti geresnes sąlygas gauti ir grąžinti paskolas, skatinti naudoti sutelktinį finansavimą, vystyti vietos ekonomikos subjektų, įmonių ir universitetų partnerystes, didinti įmonių vaidmenį įtraukiant jaunimą į darbo rinką ir stiprinti verslumo įgūdžių kvalifikaciją (angl. *Entrepreneurial Skills Pass* – ESP) įvairiais mokymosi mokykloje ir universitete etapais, ypač bendradarbiaujant su MVĮ; ragina valstybes nares skatinti universitetuose steigti verslo inkubatorius, skirtus tvariam vystymuisi ir į ateitį orientuotoms studijų kryptims;
57. ragina valstybes nares supaprastinti pasitraukimo nesukčiaujant procedūras ir sukurti palankią aplinką, kad jaunimui būtų perduota aiški žinia, jog nesėkmės nereiškia pralaimėjimo, kurio padariniai bus jaučiami visą gyvenimą;
58. ragina valstybes nares skatinti jaunimą domėtis verslumu, t. y. švietimo sistemoje skatinti projektais pagrįstas studijas, kurios būtų tarpdalykinio pobūdžio ir organizuojamos bendradarbiaujant su įmonėmis;
59. ragina valstybes nares propaguoti verslumą, kaip pozityvią karjeros galimybę, konsultuojant karjeros klausimais vidurinio ugdymo ir tretinio mokslo įstaigose bei kovoti su smerkiamu požiūriu į verslumą kaip karjeros galimybę, kuris paplitęs kai kuriose valstybėse narėse;
60. ragina valstybes nares išsamiau informuoti apie neįgalių jaunuolių galimybes dirbti savarankiškai ir kurti verslą imantis tokių veiksmų, kaip į darbo rinką jau įsitraukusių neįgaliųjų karjeros galimybių skatinimas, ir viešai kalbant apie neįgalių verslininkų laimėjimus;

Tolesni veiksmai

61. primygtinai ragina Komisiją imtis tolesnių veiksmų ir toliau plėtoti savo darbą įgyvendinant programą „Verslumas 360“, skirtą mokykloms, taip pat profesinio rengimo ir mokymo įstaigoms, bei programą „HEInnovate“, skirtą aukštajam mokslui;
62. ragina Komisiją nuo 2016 m. į Europos semestro vertinimo rodiklius įtraukti su verslumo ugdymu susijusias priemones;
63. ragina Komisiją iki savo kadencijos pabaigos pateikti Parlamentui pažangos, padarytos skatinant jaunimo verslumą per mšvietimą ir mokymą, įvertinimo ataskaitą ir informuoti, kokių mastu jai pavyko užmegzti ryšį su pažeidžiamų socialinių grupių nariais;
64. ragina Komisiją užtikrinti koordinavimą ir bendradarbiavimą Europos lygmeniu atliekant sistemingą verslumo programų ir veiklos vertinimą, kad būtų galima palyginti rezultatus, pvz., palyginti skirtingus jaunimo verslumo modelius valstybėse narėse ir jaunų verslininkų ypatumus atsižvelgiant į socialinius ir demografinius kintamuosius, pvz., į amžių, lytį ir išsilavinimą;
65. ragina Komisiją skatinti bendradarbiavimą politikos klausimais visoje ES ir paraginti valstybes nares dalyvauti keičiantis gera praktika;

o

o o

66. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių ir šalių kandidačių vyriausybėms bei Europos Tarybai.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

P8_TA(2015)0293

Integruotas požiūris į Europos kultūros paveldą

2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl integruoto požiūrio į Europos kultūros paveldą (2014/2149(INI))

(2017/C 316/08)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos (ES) sutarties preambulę, kurioje pažymima, kad Sutarties signatarai semiasi „įkvėpimo iš Europos kultūrinio, religinio ir humanistinio paveldo“, ir į ES sutarties 3 straipsnio 3 dalį,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 167 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 22 straipsnį,
- atsižvelgdamas į UNESCO 2005 m. spalio 20 d. priimtą Konvenciją dėl kultūrų raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1295/2013, kuriuo sukuriama programa „Kūrybiška Europa“ (2014–2020 m.) ir panaikinami sprendimai Nr. 1718/2006/EB, Nr. 1855/2006/EB ir Nr. 1041/2009/EB ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos, ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1301/2013 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir dėl konkrečių su investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu susijusių nuostatų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1080/2006 ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1291/2013, kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1982/2006/EB ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/60/ES dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/37/ES, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/98/EB dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 221.

⁽²⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 320.

⁽³⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 289.

⁽⁴⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 104.

⁽⁵⁾ OL L 159, 2014 5 28, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 175, 2013 6 27, p. 1.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2005 m. spalio 13 d. Europos Tarybos bendrąją kultūros paveldo vertės visuomenei pagrindų konvenciją (Faro konvenciją) ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. gegužės 21 d. Tarybos išvadas dėl kultūros paveldo kaip vieno iš strateginių tvarios Europos išteklių ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. lapkričio 25 d. Tarybos išvadas dėl kultūros paveldo dalyvaujamojo valdymo ⁽³⁾ ir 2015–2018 m. darbo plano kultūros srityje ⁽⁴⁾ bei Europos kultūros paveldo metų, kurie buvo paminėti išvadose,
 - atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 27 d. Komisijos rekomendaciją 2011/711/ES dėl kultūrinės medžiagos skaitmeninimo, internetinės prieigos ir skaitmeninio išsaugojimo ⁽⁵⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. lapkričio 26 d. Komisijos komunikatą „Investicijų planas Europai“ (COM(2014)0903),
 - atsižvelgdamas į 2014 m. liepos 22 d. Komisijos komunikatą „Integruotas požiūris į Europos kultūros paveldą“ (COM(2014)0477),
 - atsižvelgdamas į 2014 m. lapkričio mėn. Regionų komiteto nuomonę dėl Komisijos komunikato „Integruotas požiūris į Europos kultūros paveldą“,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto pranešimą ir Transporto ir turizmo komiteto ir Regioninės plėtros komiteto nuomones (A8-0207/2015),
- A. kadangi kultūra ir kultūros paveldas yra bendri ištekliai ir bendros gėrybės bei vertybės, kuriais niekas negali naudotis išskirtinėmis teisėmis, o visapusiškas jų potencialas skatinti tvarią žmogaus socialinę raidą ir socialinę bei ekonominę plėtrą dar turi būti pripažintas ir visapusiškai išnaudotas tiek įgyvendinant ES strategijas, tiek siekiant JT laikotarpio po 2015 m. vystymosi tikslų;
- B. kadangi sprendimų priėmimo procese privalu atsižvelgti į daugiopą kultūros poveikį visuomenei;
- C. kadangi kultūros paveldas savo pobūdžiu yra nevienalytis, atspindi kultūrų ir kalbų įvairovę ir pliuralizmą ir turi įtakos regionų vystymuisi, socialinei sanglaudai, žemės ūkiui, jūrų reikalams, aplinkai, turizmui, švietimui, skaitmeninei darbotvarkei, išorės santykiams, muitinių bendradarbiavimui, taip pat moksliniams tyrimams ir inovacijoms;
- D. kadangi kultūros, kultūrų įvairovės ir kultūrų dialogo skatinimas veikia kaip valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimo katalizatorius;
- E. kadangi didinant Europos kultūrų ir kalbų įvairovę, populiarinant Europos kultūros paveldą ir stiprinant Europos kultūros ir kūrybos sektorių konkurencingumą siekiama skatinti pažangų, tvarų ir integracinį augimą;
- F. kadangi paveldo ištekliai – ilgalaikis turtas, atliekantis vertės kūrimo funkciją ir padedantis ugdyti įgūdžius, prisidedantis prie ekonomikos augimo ir turizmo skatinimo, taip pat padedantis kurti darbo vietas;

⁽¹⁾ 2005 m. spalio 13 d. priimta Europos Tarybos Ministrų Komiteto, tą pačių metų spalio 27 d. Fare (Portugalija) pateikta pasirašyti valstybėms narėms ir 2011 m. birželio 1 d. įsigaliojusi.

⁽²⁾ OL C 183, 2014 6 14, p. 36.

⁽³⁾ OL C 463, 2014 12 23, p. 1.

⁽⁴⁾ OL C 463, 2014 12 23, p. 4.

⁽⁵⁾ OL L 283, 2011 10 29, p. 39.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- G. kadangi kultūros paveldo projektai neretai yra novatoriškos ir tvarios ekonominės veiklos, kurią vykdant plėtojamos mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) verslo ir mokslinių tyrimų galimybės, pavyzdžiai;
- H. kadangi materialusis ir nematerialusis kultūros paveldas atlieka svarbų vaidmenį kuriant, išsaugant ir remiant Europos kultūrą ir nacionalinį, regioninį, vietinį ir asmeninį tapatumą ir šiuolaikinių Europos tautų tapatumą;
- I. kadangi kultūros paveldo priežiūros, restauravimo ir išsaugojimo, pasiekiamumo ir naudojimosi juo politika pirmiausia priklauso nacionalinės, regionų ir vietos atsakomybės sričiai, bet kartu kultūros paveldo klausimas turi ir aiškų europinį aspektą ir yra tiesiogiai keliamas įgyvendinant ne vienos srities ES politiką, įskaitant susijusią su žemės ūkiu, aplinka, moksliniais tyrimais ir inovacijomis;
- J. kadangi SESV 167 straipsnyje nustatyta, kad „Sąjunga prisideda prie valstybių narių kultūrų klestėjimo, gerbdama jų nacionalinę ir regioninę įvairovę ir kartu išskeldama bendrą kultūros paveldą“;
- K. kadangi SESV 167 straipsnyje nustatyta, kad Sąjunga veikia siekdama gerinti Europos tautų kultūros ir istorijos pažinimą ir populiarinimą, skatinti valstybes nares bendradarbiauti, o prireikus – paremti ir papildyti jų veiklą europinės reikšmės kultūros paveldo išsaugojimo ir apsaugos srityje;
- L. kadangi Tarybos 2014 m. lapkričio 25 d. priimtame darbo plane kultūros srityje paveldas vadinamas vienu iš keturių ES darbo kultūros srityje 2015–2018 m. prioritetų;
- M. kadangi dėl pagal lytis suskirstytų duomenų apie kultūrą trūkumo, taip pat ir kultūros paveldo srityje, nuo politiką formuojančių ir sprendimus priimančių asmenų nuslepama lyčių nelygybė ir su ja susiję iššūkiai;
- N. kadangi informacija apie finansavimo galimybes naudojantis ES programomis su kultūros paveldu susijusiose, pvz., vietos ir regionų vystymosi, kultūrinio bendradarbiavimo, mokslinių tyrimų, švietimo, MVI ir pilietinės visuomenės rėmimo ir turizmo, srityse nors ir prieinama, tačiau yra fragmentiška;
- O. kadangi turėtų būti stiprinama Europos Tarybos programos „Europos kultūros keliai“ kultūrinė ir turistinė vertė populiarinant bendrą Europos kultūros paveldą ir plėtojant tvarų kultūrinį turizmą;
- P. kadangi Europos Sąjungos kultūros paveldo ir „Europa Nostra“ apdovanojimais Europos paveldo srityje skatinamas meistriškumas, remiantis pavyzdžio galia įkvepiama imtis veiksmų ir skatinama keistis geriausios patirties pavyzdžiais;
- Q. kadangi Paminklų ir jų kompleksų konservavimo ir restauravimo chartijoje (Venecijos chartija), Europos architektūros paveldo konvencijoje (Granados konvencija) ir Archeologijos paveldo apsaugos konvencijoje (Valeto konvencija) aiškiai apibrėžti tarptautiniu mastu pripažinti kultūros paveldo restauravimo ir archeologinių darbų standartai ⁽¹⁾;

Integruotas požiūris

1. mano, kad nepaprastai svarbu naudoti turimus išteklius kultūros paveldui remti, stiprinti ir populiarinti vadovaujantis integruotu požiūriu, kartu atsižvelgiant į kultūros, ekonominius, socialinius, istorinius, švietimo, aplinkosauginius ir mokslinius aspektus;

⁽¹⁾ Venecijos chartija, kurią 1965 m. priėmė Tarptautinė paminklų ir paminklinių vietovių taryba (ICOMOS); Granados konvencija, kurią 1985 m. priėmė Europos Taryba; Valeto konvencija, kurią 1992 m. priėmė Europos Taryba.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

2. mano, kad, jei norima užtikrinti kultūrinį dialogą ir tarpusavio supratimą, kultūros paveldo atžvilgiu būtina vadovautis integruotu požiūriu; yra įsitikinęs, kad toks požiūris gali padėti užtikrinti tvirtesnę socialinę, ekonominę ir teritorinę sanglaudą, kartu prisidedant prie strategijoje „Europa 2020“ išdėstytų tikslų siekio;
3. atsižvelgdamas į būtinybę vystyti naują integruotą požiūrį į kultūros paveldą, pateikia Komisijai šias konkrečias rekomendacijas:
 - a) laikantis visus sektorius apimančių ir lanksčių dabartinių Komisijos darbo metodų, Komisijoje nustatyti bendrą požiūrį gerinant skirtingų politikos sričių, kurioms aktualus kultūros paveldo klausimas, sąveiką ir informuoti Parlamentą apie šios glaudesnės sąveikos rezultatus;
 - b) užtikrinti, kad potencialiems naudos gavėjams paprastu ir prieinamu būdu, pvz., per bendrą ES informacijos platformą ir keičiantis geriausios patirties pavyzdžiais, būtų teikiama informacija apie esamas kultūros paveldui skirtas Europos finansavimo eilutes;
 - c) paskelbti Europos paveldo metus, pageidautina 2018 m., ir skirti tam pakankamą biudžetą, be kita ko, siekiant didinti būsimų kartų informuotumą ir skleisti žinias apie Europos kultūros paveldo vertybes ir jų apsaugą, ir ne vėliau kaip 2016 m. Europos Parlamentui pateikti Europos paveldo metų programą;
 - d) pagal savo politinį ir horizontalųjį požiūrį pripažinti, kad kultūros paveldas yra kilnojamas ir nekilnojamas, materialus ir nematerialus, taip pat neatsinaujinantis išteklius, kurio autentiškumą privalu išsaugoti;
4. ragina artimiausiu metu nustatyti istorinės aplinkos, kuri dar žinoma kaip nekilnojamas paveldas, politinį pagrindą, į kurį būtų įtraukta paminklų, archeologijos ir istorinių kraštovaizdžių reglamentavimo sistema, laikantis SESV 4 straipsnio;
5. skatina šiuolaikinės kūrybinės inovacijos architektūros ir dizaino srityse remiantis pagarba praeičiai ir dabarčiai ir kartu užtikrinant aukštą kokybę ir nuoseklumą;

Europos finansavimas kultūros paveldui

6. atkreipia dėmesį į Sąjungos įsipareigojimą saugoti ir stiprinti Europos kultūros paveldą įgyvendinant įvairias programas („Kūrybiška Europa“, „Horizontas 2020“, „Erasmus+“, „Europa piliečiams“), skiriant finansavimą (Europos struktūriniai ir investicijų fondai) ir vykdant tokius veiksmus, kaip Europos kultūros sostinė, Europos paveldo dienos ir Europos paveldo ženklas; ragina ES ir valstybes nares dar labiau remti mokslinius tyrimus;
7. prašo Komisijos:
 - a) sukurti bendrą ES portalą, skirtą materialiajam ir nematerialiajam kultūros paveldui, ir jame telkti informaciją apie visas ES programas, pagal kurias finansuojamas kultūros paveldas; jis turėtų būti suskirstytas pagal tris pagrindinius aspektus: materialiojo ir nematerialiojo kultūros paveldo objektų duomenų bazė, į kurią taip pat būtų įtraukti geriausios patirties, susijusios su apsauga ir populiarinimu, pavyzdžiai ir visos atitinkamos nuorodos, informacija apie kultūros paveldo finansavimo galimybes, taip pat Europos kultūros paveldo būklės duomenys ir kultūros objektų konservavimui svarbūs duomenys, pavyzdžiui, klimato duomenys, arba jau atliktos restauracijos duomenys; naujienos apie politikos pokyčius, veiksmus ir renginius, susijusius su kultūros paveldu, bei nuorodos į juos;
 - b) skiriant finansavimą remti studijas, mokslinius tyrimus ir bandomąsias priemones, ypač skirtas kultūros paveldo stiprinimo procesų poveikiui analizuoti, konkreitiems rodikliams ir kriterijams, susijusiems su to paveldo tiesioginiu ir netiesioginiu indėliu į ekonominio ir socialinio vystymosi procesus, nustatyti, kultūros ir socialinėms inovacijoms teritoriniame kontekste tiesiogiai remti, kad kultūros paveldas galėtų sustiprinti vystymąsi ir pagerinti žmonių gyvenimo kokybę;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- c) stiprinti naują sukurtą daugiašalio finansavimo principą, pagal kurį įgyvendinant vieną didelio masto projektą galima papildomai naudoti įvairias Europos lėšas;
- d) skatinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę;
- e) pritaikyti projektų valdymo laiko apskaičiavimo reikalavimus struktūrinių fondų atveju, siekiant optimaliau atsižvelgti į specifinius išsaugojimo, restauravimo ir apsaugos projektų reikalavimus;
- f) persvarstyti 5 mln. EUR ribą, kuri taikoma kultūros paveldo projektams, pateiktiems siekiant įgyvendinti nedidelio masto infrastruktūros veiksmus⁽¹⁾, ir nustatyti bent tokią pat ribą, kokia taikoma UNESCO projektams, t. y. 10 mln. EUR;

8. atkreipia dėmesį į tai, kad Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) reglamento persvarstymo principas, pirmiausia integruoto finansavimo principas konkrečiais atvejais irgi gali būti praktiškai pritaikomas remiant stambaus masto projektus; tačiau pripažįsta, kad būtina skatinti ir remti ir nedideles kultūros iniciatyvas, kurios ypač svarbios vietos vystymuisi ir gali padėti išsaugoti kultūros paveldą, taip pat skatinti vietos ir regioninį vystymąsi bei socialinį ir ekonominį augimą apskritai;

9. ragina Komisiją į gaires, taikomas kultūros paveldui skirtoms kitos kartos struktūrinių fondų lėšoms, įtraukti privalomą kokybės kontrolės sistemą, kuri būtų taikoma visu projekto vykdymo laikotarpiu;

10. atkreipia ypatingą dėmesį į valstybių narių vaidmenį užtikrinant aukštą veiklos vykdytojų profesinių žinių ir gebėjimų lygį ir veiklos struktūrą, kurią įgyvendinant galima užtikrinti geriausią praktiką kultūros paveldo apsaugos srityje, taip pat taikant tinkamas kokybės tikrinimo sistemas, kaip reikalaujama pagal tarptautines chartijas;

11. ragina Komisiją užtikrinti, kad deleguotuosiuose aktuose ir kvietimuose pareikšti susidomėjimą, taip pat vykdant 2014–2020 m. sanglaudos politikos reglamentų rengimo iniciatyvas tinkamomis finansuoti sritimis būtų laikomos inovacijos paveldo išsaugojimo srityje, taip pat nedidelį poveikį aplinkai turintys sprendimai, kuriais siekiama užtikrinti efektyvų energijos vartojimą istoriniuose pastatuose;

12. ragina valstybes nares svarstyti galimas mokesčines paskatas, susijusias su restauravimo, apsaugos ir išsaugojimo darbais, pvz., galimybę sumažinti PVM at kitus mokesčius, nes Europos kultūros paveldas valdomas ir privačių asmenų;

13. primygtinai ragina Komisiją įvertinti geriausią patirtį, susijusią su Europos fiskaline politika, ir rekomenduoti valstybėms narėms tinkamus tokios patirties pavyzdžius; ragina valstybes nares laikytis šių rekomendacijų ir tarpusavyje keistis geriausia praktika siekiant kuo labiau skatinti privačiojo sektoriaus paramą materialiojo ir nematerialiojo kultūros paveldo projektams ir didinti jų poveikį atitinkamų teritorijų ekonominiam vystymuisi ir socialinei sanglaudai;

Nauji valdymo modeliai

14. teigiamai vertina Tarybos iniciatyvą parengti kultūros paveldo sričiai skirtas naujų dalyvaujamojo valdymo modelių gaires didinant kultūros paveldo, kaip bendro turto, vertę ir stiprinant vietos, regioninio, nacionalinio ir Europos lygmens planų sąsajas;

15. ragina valstybes nares užtikrinti, kad būtų vystomos teisinės priemonės, kurias taikant būtų galima įgyvendinti alternatyvius finansavimo ir administravimo modelius, pvz., įtraukiant bendruomenę, pilietinę visuomenę, taip pat viešojo ir privačiojo sektoriaus partnerystes, siekiant įgyvendinti veiksmus, susijusius su kultūros paveldu (išsaugojimu, restauravimu, apsauga, plėtojimu ir populiarinimu);

16. ragina Komisiją ir valstybes nares Europos mastu inicijuoti visų valdymo lygmenų politikos formuotojų dialogą, kuriame dalyvautų kultūros ir kūrybos sektorių, turizmo paslaugų operatorių tinklų, privačiojo ir viešojo sektoriaus veikėjų partnerystės, taip pat NVO atstovai;

⁽¹⁾ Žr. Reglamento (ES) Nr. 1301/2013 3 straipsnio 1 dalies e punktą.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

17. ragina visus suinteresuotuosius subjektus dalyvauti kultūros paveldo valdymo procese, siekiant surasti tvaraus kultūros paveldo išsaugojimo ir jo ekonominio bei socialinio potencialo plėtojimo pusiausvyrą;
18. pabrėžia, kad ERPF kultūros paveldo projektai yra praktinis daugiapakopio valdymo ir subsidiarumo principo pavyzdys bei svarbus ERPF išlaidų elementas; atkreipia ypatingą dėmesį į tarpvalstybinių projektų, kurie padeda didinti ekonominę ir socialinę sanglaudą bei skatinti įtrauktį, svarbą; atsižvelgdamas į tai ragina imtis priemonių siekiant stiprinti ir didinti paramą finansavimui pagal viešojo ir privačiojo sektoriaus susitarimus;
19. pabrėžia, kad nauji valdymo modeliai turi apimti kokybės kontrolės sistemą, kuri būtų taikoma bet kokio alternatyvaus kultūros paveldo finansavimo ir administravimo atveju;
20. primygtinai ragina valstybes nares didinti išlaidų, susijusių su kultūros paveldo objektais, kontrolę ir skatinti bendradarbiavimą kovojant su sukčiavimu, korupcija ir bet kokia kitokia neteisėta veikla šioje srityje;
21. siūlo nustatyti, kad prie Europos Sąjungos pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamo akto būtų pridedamas jo poveikio kultūros paveldui vertinimas ir kad, nustačius neigiamą poveikį kultūros paveldui, jis turėtų būti išbraukiamas iš tokio pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto taikymo srities kaip išimtis;

Kultūros paveldo ekonominis ir strateginis potencialas

22. pažymi, kad kultūros paveldas prisideda prie inovatyvių darbo vietų, produktų, paslaugų ir procesų kūrimo ir gali būti kūrybiškų idėjų šaltinis, skatinantis naują ekonomiką, kartu, tinkamai valdant, darydamas palyginti nedidelį poveikį aplinkai;
23. pripažįsta, kad kultūros paveldas atlieka gyvybiškai svarbų vaidmenį įgyvendinant ne vieną pavyzdinę strategijos „Europa 2020“ iniciatyvą, pvz., Europos skaitmeninę darbotvarkę, iniciatyvą „Inovacijų sąjunga“, Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimo darbotvarkę ir globalizacijos eros pramonės politiką; todėl ragina strategijos „Europa 2020“ laikotarpio vidurio peržiūroje ryžtingiau pripažinti Europos kultūros paveldo, kaip strateginio išteklių pažangiam, tvariam ir integraciniam augimui užtikrinti, vaidmenį;
24. pažymi, kad kultūros paveldo sritis pajėgi kurti aukštos kvalifikacijos darbo vietas; primygtinai ragina valstybes nares imtis iniciatyvų, susijusių su kultūros paveldo srities darbuotojų ir mokslininkų mokymo valdymo ir išsaugojimo klausimais plėtojimu, ir visų pirma palankiai vertina ilgalaikį mokslininkų tinklų finansavimą, pvz., pagal programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ teikiamas dotacijas;
25. pabrėžia materialaus ir nematerialaus UNESCO nurodyto kultūros ir gamtos paveldo svarbą Europos turizmui;
26. pabrėžia galimybę kuriant makroregioninius strateginius planus didesnę dėmesį skirti kultūros turizmui, kad jis būtų geriau įtrauktas į Europos bendradarbiavimo strateginę programą;
27. ragina ES institucijas ir valstybes nares skatinti ir remti „švelnaus“ transporto iniciatyvas (vaikščiojimą pėsčiomis, jodinėjimą ir važinėjimą dviračiu), taip atveriant naujus kelius kultūriniam ir gamtiniam turizmui;
28. ragina valstybes nares dirbti kartu su regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis siekiant užtikrinti maksimalią kultūros paveldo vertę mūsų visuomenėse ir maksimaliai prisidėti prie darbo vietų kūrimo ir augimo ES;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

29. nurodo, kad kultūrinis turizmas, kuris sudaro 40 proc. Europos turizmo, augimo ir užimtumo potencialo požiūriu yra pagrindinis ekonomikos sektorius, kurio plėtojimą reikia toliau skatinti naudojant naujas technologijas; tačiau pabrėžia, kad svarbu apsaugoti kultūros ir gamtos paveldą kuriant tvarias, mažiau agresyvias ir didesnę pridėtinę vertę suteikiančias turizmo formas, pagal kurias turizmo sektorius integruotas į vietos plėtros strategijas;

30. reikia susirūpinimą dėl kultūros paveldo, kuris yra labai svarbus europinei tapatybei, išsaugojimo, restauravimo, apsaugos ir populiarinimo politikos padėties; pabrėžia, kad kai kuriose valstybėse narėse dėl ekonomikos ir finansų krizės buvo labai sumažintas kultūros paveldo apsaugai skiriamas finansavimas; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad Europos kultūros paveldo vertinimui būtų skiriama pakankamai lėšų ir rodoma pakankamai iniciatyvos;

31. ragina Komisiją skatinti kultūros ir kūrybos sektorių kompetenciją, inovacijas ir konkurencingumą remiant menininkų, kūrėjų ir kultūros srities specialistų darbą;

32. pažymi, kad turi būti nedelsiant numatyta konkreti kultūros paveldo vieta Komisijos Investicijų plane Europai;

33. atkreipia dėmesį į būtinybę tobulinti metodinę sistemą siekiant gerinti statistiką, susijusią su kultūros paveldo sritimi; ragina Komisiją pasiūlyti visoms valstybėms narėms vienodų rodiklių, kuriais būtų galima naudotis kultūros paveldo padėčiai stebėti ir vertinti, rinkinį; pabrėžia būtinybę gauti daugiau mokslinių tyrimų rezultatų visais kultūros paveldo aspektais ir juos tarpusavyje susieti, siekiant įveikti susiskaidymą šioje srityje; atsižvelgdamas į tai nurodo, kad, siekiant gauti daugiau mokslinių tyrimų projektų rezultatų, labai svarbūs vadinamieji didieji duomenys; pabrėžia, kad, siekiant įvertinti esamą ir galimą kultūros paveldo ekonominę vertę, labai svarbu sistemingiau rinkti statistinius duomenis;

34. mano, kad įmonės ir įstaigos, veikiančios įvairiose paveldo išsaugojimo srityse, Komisija turėtų klasifikuoti kaip sudarančias konkretų sektorių, kuriame jos taiko pridėtinę vertę turinčius tradicinius metodus ir suteikia galimybę ekologiškai ir tvariai išsaugoti paveldą;

35. pripažįsta, kad būtina skubiai spręsti jaunimo nedarbo problemą, ir pabrėžia, kad kultūros paveldas yra sritis, turinti potencialo kurti daugiau ir geresnių darbo vietų ir galinti tvirtiau susieti švietimą ir profesinį gyvenimą, pvz., rengiant kokybiškas pameistrystės ir mokomosios praktikos programas bei vystant pradedančiųjų įmonių ir MVĮ verslą ir socialinę ekonomiką; šiuo požiūriu ragina valstybes nares kurti naujas ir novatoriškas finansavimo galimybes, kurios padėtų remti šio sektoriaus darbuotojų ir mokslininkų mokymą bei švietimą kultūros paveldo išsaugojimo ir valdymo klausimu ir judumą;

36. ragina Europos Komisiją laikantis integruoto požiūrio ir remiantis mokslu skatinti bendras kultūros paveldo ir turizmo programas, kurios būtų naudojamos kaip gairės ir gerosios praktikos pavyzdys;

37. kviečia valstybes nares strategiškai planuoti su kultūros paveldu susijusius projektus, kurie vestų į regionų ir vietos vystymąsi, tarptautinio ir tarpregioninio bendradarbiavimo programas, naujų darbo vietų kūrimą, tvarų kaimo ir miesto vietovių atkūrimą ir tradicinių įgūdžių, susijusių su kultūros paveldo restauravimu, apsaugą ir rėmimą;

38. ragina Komisiją ir valstybes nares parengti ekonominį ir statistinį tyrimą, susijusį su įmonėmis, valdymo įstaigomis ir įvairių specializacijų profesijomis kultūros paveldo išsaugojimo ir sklaidos srityje, taip pat su konkrečia šių įmonių, įstaigų ir profesijų įtaka gamybos sistemai ir užimtumui;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

39. atkreipia dėmesį į būtinybę kurti, plėtoti ir skatinti dirbančiųjų kultūros paveldo sektoriuje judumo ir mainų galimybes užtikrinant profesinės kvalifikacijos pripažinimą laikantis Direktyvos 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo, nustatant minimalius profesinius (gebėjimų ir žinių) standartus ir taikant juos valstybėse narėse, ypač restauravimo ir konservavimo srityje; šiuo požiūriu ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl atitinkamų programų taikymo srities išplėtimo, kad į jas būtų įtrauktas kultūros paveldo valdytojų ir darbuotojų (pavyzdžiui, pilių valdytojų) judumo aspektas, siekiant keistis patyrimu ir geriausios patirties pavyzdžiais;

40. ragina valstybes nares pabrėžti šios srities paveldo turto vertę skatinant tyrimus, kuriuos atliekant būtų galima nustatyti kultūros objektų ekonominę ir kultūrinę vertę, kad būtų galima jų konservavimo išlaidas paversti investicijomis į jų vertę;

41. ragina Komisiją apsvarstyti galimybę, kad pagal jos būsimą Strateginę inovacijos darbotvarkę Europos inovacijos ir technologijos institutas (EIT) sukurtų žinių ir inovacijos bendriją (ZIB) kultūros paveldo ir kūrybos sektoriaus srityje ir taip tiesiogiai paremtų holistinę mokslinių tyrimų ir inovacijų viziją;

42. dar kartą pabrėžia, kad svarbu į švietimo programas įtraukti švietimą dailės, muzikos, teatro ir kino klausimais, kaip esminių kultūros paveldo pažinimo, meninės veiklos ir saviraiškos, taip pat socialinių emocijų gebėjimų, skatinančių kūrybiškumą ir inovacijas, elementą;

43. skatina valstybes nares į visus švietimo sistemos lygius įtraukti mokomuosius dalykus, susijusius su kultūros paveldu;

44. atkreipia ypatingą dėmesį į esamą didelį įmonių veiklos vystymo ir įtraukios koncepcijos turizmo sektoriuje potencialą, ypač turizmo srities MVĮ, tačiau taip pat naujoms įmonėms, ne pelno sektoriui ir kitoms organizacijoms, kurios prisideda prie Europos kultūros paveldo išsaugojimo, apsaugos ir populiarinimo; pabrėžia, kad, be kultūros išteklių, paslaugų kokybė ir aukšto lygio profesiniai įgūdžiai, aukštos kvalifikacijos šios srities specialistų turėjimas ir internetinė sklaida yra esminiai Europos turizmo sektoriaus sėkmės ir konkurencingumo veiksniai; pabrėžia, kad, siekiant priartinti kultūros paveldą prie žmonių, būtini moksliniai tyrimai, inovacijos ir naujos technologijos, ypač telekomunikacijų srityje; be to, mano, kad siekiant MVĮ konkurencingumo turėtų būti panaikinta nereikalinga joms tenkanti našta ir kad turėtų būti persvarstyti teisės aktai, turintys neigiamą poveikį turizmo sektoriaus MVĮ;

Galimybės ir iššūkiai

45. atkreipia dėmesį į kultūros paveldo skaitmeninimo potencialą; tai ir priemonė mūsų praeičiai išsaugoti, ir švietimo, mokslinių tyrimų galimybių, kokybiškų darbo vietų kūrimo, geresnės socialinės integracijos, platesnės neįgaliųjų arba atokiuose regionuose gyvenančių asmenų prieigos ir ekonominės plėtros šaltinis; pabrėžia, kad, norint skaitmeninti paveldą, reikia atitinkamai finansuoti mažąsias ir vidutines arba atskirtas kultūros įstaigas ir kad, siekiant užtikrinti didesnę šio paveldo auditoriją ir platesnę jo sklaidą, pakankamas finansavimas yra labai svarbus; pabrėžia, kad dėl skaitmeninimo ir naujų technologijų teikiamų galimybių, kurios niekada nepakeis prieigos prie originalaus paveldo ir susijusios tradicinių dalyvavimo kultūrinėje veikloje formų teikiamos socialinės naudos, skaitmeninimo metu ir po jo neturėtų būti atsainiai žiūrima į originalų konservavimą ar ignoruojamos tradicinės kultūros skatinimo formos;

46. palaiko skaitmenines inovacijas meno ir paveldo sektoriuje ir pažymi, kad e. infrastruktūros naudojimas gali pritraukti naują auditoriją ir užtikrinti geresnę prieigą prie skaitmeninio kultūros paveldo ir naudojimąsi juo; pabrėžia esamų priemonių, pvz., Europos skaitmeninės bibliotekos (Europeana) interneto svetainę, svarbą ir ragina tobulinti šios svetainės paieškos kriterijus siekiant padidinti patogumą naudotojams;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

47. pabrėžia būtinybę didinti kultūros paveldo, visų pirma Europos filmų paveldo, skaitmeninimo, išsaugojimo ir prieinamumo internete lygį;
48. pabrėžia, kaip svarbu plėtoti tikras demokratines ir dalyvavimo grindžiamas idėjas apie Europos paveldą, įskaitant idėjas apie religinių ir etninių mažumų paveldą; atkreipia dėmesį į paveldo vietas, kuriose įtvirtinti skirtingi arba ginčijami praecties aspektai, ir pabrėžia, kad dėl susitaikymo proceso neturėtų būti slopinamas istorinis bendruomenių sąmoningumas; ragina valstybes nars apsvarstyti kultūros paveldo pateikimo etiką ir metodus ir atsižvelgti į interpretavimo įvairovę;
49. patvirtina, kad religinis paveldas yra nematerialaus Europos kultūros paveldo dalis; pabrėžia, kaip svarbu užtikrinti, kad su religine praktika siejamų vietos, veikla ir objektai Europos kultūros paveldo srityje nebūtų ignoruojami arba kokia nors forma diskriminuojami;
50. mano, kad religinis istorinis paveldas, įskaitant architektūrą arba muziką, turi būti saugomas dėl savo kultūrinės vertės, neatsižvelgiant į tai, kokios religinės konfesijos atstovai juos sukūrė;
51. pabrėžia kultūrų dialogo tiek Europoje, tiek už jos ribų svarbą ir mano, kas Sąjunga turėtų skatinti tokį dialogą kaip atitinkamą kovos su bet kokios kilmės radikalizmu priemonę;
52. atkreipia dėmesį į specifinius valstybių narių tautinių mažumų ypatumus, susijusius su kultūros paveldu; todėl ragina išsaugoti jų kultūros paveldą ir skatinti bei saugoti kultūrų įvairovę;
53. pabrėžia, kad neturėtų būti dėl kultūros diskriminuojamos religinės ir etninės mažumos;
54. pabrėžia, kaip svarbu remti migrantų bendruomenių kultūrinę veiklą;
55. pakartoja, kad kultūros paveldas svariai prisideda prie kultūros ir kūrybos sektorių veiklos, o per kultūrą – prie socialinės įtraukties;
56. pabrėžia, kaip svarbu suteikti daugiau galimybių neigaliesiems patekti į kultūros paveldo vietas;
57. atkreipia dėmesį į tai, kaip svarbu išsaugoti kultūrinį kraštovaizdį ir visų pirma nematerialųjį kultūros paveldą, kuris atspindi gyvąją kultūrą ir padeda skatinti tradicinius amatus, ir ragina Komisiją šį aspektą platesniu mastu įtraukti į atitinkamas programas;
58. pabrėžia kulinarinio paveldo, kurį reikia saugoti ir remti, svarbą; mano, kad per sąveiką su kitomis ES politikos sritimis, kaip antai bendra žemės ūkio politika ir vartotojų apsaugos politika, būtų galima optimizuoti šiai sričiai skiriamų lėšų panaudojimą;
59. pažymi, kad kultūros paveldas ir turizmas yra vienas kitam naudingi, nes kultūros paveldas duoda nemažai pajamų turizmo pramonei, o turizmas teikia naudą kultūrai, nes skatina rodyti ir išsaugoti kultūros vertybes ir suteikia jų išsaugojimui reikalingų pajamų;
60. pabrėžia, kad kultūros turizmas turi atlikti svarbų vaidmenį išsaugant ir suvokiant mūsų kultūros paveldo vertę – šis paveldas apima ne tik fizinį paveldą ir kraštovaizdį, bet ir nematerialųjį paveldą, pvz., kalbas, religijos ir kulinarijos tradicijas;
61. ragina Komisiją, Tarybą ir valstybes nars toliau bendradarbiauti siekiant visais atitinkamais lygmenimis įgyvendinti veiksmus, susijusius su kultūros paveldo ir kultūros turizmo skatinimu, kurie įtraukti į 2010 m. birželio 30 d. Komisijos komunikatą „Turistų lankomiausias žemynas – Europa. Nauja turizmo politika“ (COM(2010)0352);

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

62. pabrėžia, kad, atsižvelgiant į radikalius demografinius ir socialinius pokyčius, mūsų bendras Europos kultūros paveldas ir planuojami šiai temai skirti metai yra labai svarbūs tam, kad piliečiai save tapatintų su Europos Sąjunga ir Sąjungoje stiprėtų bendruomenės jausmas;

63. mano, kad bendro Europos kultūros paveldo suvokimas ir ateities kartoms bus orientyras ir galimybė formuoti Europos tapatybę ir vertybes, kaip antai pagarba vienas kitam grindžiamas sugyvenimas už savo valstybės narės ribų; todėl rekomenduoja ypač atsižvelgti į jaunąją kartą, be kita ko, planuojant Europos kultūros paveldo metus;

64. džiaugiasi dėl didelės Europos kultūros sostinių sėkmės; ragina sukurti šių miestų tinklą, kad jie būtų geriau matomi, keistis patirtimi ir gerąja praktika, taip pat siekiant padėti būsimiems kandidatams, ir palengvinti renginių ir specialių išvykų organizavimą;

65. ragina, siekiant suartinti Europoje gyvenančius žmones, naudotis kultūros paveldu kaip mokomąja priemone, skirta socialiniams klausimams spręsti;

66. atkreipia dėmesį į grėsmę aplinkai, kuri turi įtakos didelei daliai ES paveldo vietų, ir primygtinai ragina valstybes nares savo ilgalaikėse paveldo išsaugojimo ir restauravimo metodų finansavimo strategijose atsižvelgti į klimato kaitos ir žmogaus veiklos padarinius paveldo išsaugojimo ir restauravimo metodams; be to, rekomenduoja valstybėms narėms ir Europos Sąjungai labiau remti mokslinius tyrimus šioje srityje, be kitų dalykų, siekiant tiksliau iširti įvairių klimato kaitos poveikį kultūros paveldui ir sukurti atsakomąsias priemones;

67. ragina Komisiją, Tarybą ir valstybes nares kartu su Europos investicijų banku plėtoti pagal programą „Europa Nostra“ vykdomą iniciatyvą „7 vietovės, kurioms gresia didžiausias pavojus“, nustatant naujus Europos paveldo, kuriam gresia pavojus, pavyzdžius, rengiant veiksmų planus ir ieškant galimų finansavimo šaltinių; pažymi, kad šios iniciatyvos plėtojimas yra vienas iš būdų pritraukti privačias investicijas paveldui stiprinti;

68. ragina Komisiją geriau koordinuoti ir remti valstybių narių pastangas kovoti su kultūros paveldo objektų vagystėmis, kontrabanda ir neteisėta prekyba jais tiek ES, tiek už jos ribų; prašo grąžinti neteisėtai iš valstybių narių teritorijos išvežtus kultūros objektus;

69. primena, kad svarbu saugoti ir konservuoti kultūros paveldą, ypač nuo bėgant laikui atsirandančios žalos, taip pat nuo vandalizmo ir plėšimo; atkreipia dėmesį į plėšimo pavojų, kurį daugelyje archeologinių vietovių šiuo metu dar kelia organizuoti lobių ieškotojai, ypač kai paveldas yra po vandeniu ir institucijoms sunku prie jo priėti ir jį prižiūrėti; šiuo klausimu ragina ES valstybes nares glaudžiau bendradarbiauti atpažįstant ir susigrąžinant kultūros vertybes, taip pat kovojant su neteisėta prekyba šiomis vertybėmis;

70. atkreipia dėmesį į vaidmenį, kurį kultūros paveldas atlieka Sąjungos išorės santykių srityje – palaikant politikos dialogą ir bendradarbiaujant su trečiosiomis valstybėmis, ir ragina valstybes nares, Komisiją ir Tarybą pagyvinti kultūros srities diplomatiją; be to, nurodo tarpdalykinių mokslinių tyrimų projektų, kuriuos kartu vykdo valstybės narės ir ES nepriklausančios trečiosios šalys, potencialą išsaugant kultūros paveldą;

71. ragina valstybes nares, ES ir tarptautinę bendruomenę dėti pastangas ir imtis prevencijos priemonių siekiant apsaugoti Europos ar trečiųjų valstybių kultūros paveldą, jį registruoti ir restauruoti, jeigu jam tyčia keliamas pavojus ir jis niokojamas dėl karo veiksmų ir pažeidžiant kultūrinę bei religinę tapatybę, taip pat bendradarbiaujant su tarptautinėmis organizacijomis, pvz., ICCROM, ICBS (angl. *International Committee of the Blue Shield*), civilinėmis ir karinėmis institucijomis, kultūros įstaigomis ir profesinėmis asociacijomis;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

72. ragina priimti tarptautinius susitarimus siekiant užkirsti kelią neteisėtai prekybai kultūros paveldu; pabrėžia, kad būtina išvien su JT ir UNESCO apginti kultūros paveldą, kuriam gresia pavojus, ir kovoti su kultūros objektų grobstymu ir naikinimu konfliktų zonose;

73. pabrėžia ES turimos praktinės patirties potencialą išsaugant kultūros paveldą – per teroro išpuolius ir karą apgadintas ar sugriautas kultūros vertybes;

74. pritaria tam, kad būtų kuriami tarptautiniai kultūros turizmo produktai, atspindintys bendras Europos vertybes ir paveldą; ragina Komisiją stiprinti bendradarbiavimą su valstybėmis narėmis ir kitomis organizacijomis, formuojančiomis kultūros ir turizmo politiką, kaip antai Jungtinių Tautų pasaulio turizmo organizacija (UNWTO) ir UNESCO, toliau bendrai finansuoti ir populiarinti tinklus, tarpvalstybinius regioninius projektus ir, glaudžiai bendradarbiaujant su Europos Taryba, programą „Europos kultūros keliai“ – tai geriausias tarpvalstybinio Europos masto teminio turizmo projektų pavyzdys;

o

o o

75. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

P8_TA(2015)0294

Tolesni Europos piliečių iniciatyvos „Right2Water“ veiksmi**2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos piliečių iniciatyvos „Right2Water“ tolesnių veiksmų (2014/2239(INI))**

(2017/C 316/09)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 1998 m. lapkričio 3 d. Tarybos direktyvą 98/83/EB dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės ⁽¹⁾ (toliau – Geriamojo vandens direktyva),
- atsižvelgdamas į 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus ⁽²⁾ (toliau – Vandens pagrindų direktyva),
- atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 211/2011 dėl piliečių iniciatyvos ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių suteikimo ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. lapkričio 14 d. Komisijos komunikatą „Europos vandens išteklių išsaugojimo metmenys“ (COM(2012)0673),
- atsižvelgdamas į 2014 m. kovo 19 d. Komisijos komunikatą dėl Europos piliečių iniciatyvos „Vanduo ir sanitarinės paslaugos yra žmogaus teisė! Vanduo yra visuotinė nuosavybė, o ne prekė!“ (COM(2014)0177) (toliau – komunikatas),
- atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą „Pagal Direktyvą 98/83/EB teikiama 2008–2010 m. geriamojo vandens kokybės Europos Sąjungos valstybėse narėse apibendrinamoji ataskaita“ (COM(2014)0363),
- atsižvelgdamas į 2014 m. kovo 19 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl minėto Komisijos komunikato ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į Europos aplinkos agentūros apibendrinamąją ataskaitą „Europos aplinka. Būklė ir raidos perspektyvos 2015 m.“,
- atsižvelgdamas į 2010 m. liepos 28 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliuciją „Žmogaus teisė į vandenį ir sanitarines sąlygas“ ⁽⁶⁾ ir į 2013 m. gruodžio 18 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliuciją „Žmogaus teisė į saugų geriamąjį vandenį ir sanitarines sąlygas“ ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į visas Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos patvirtintas rezoliucijas dėl žmogaus teisės į saugų geriamąjį vandenį ir sanitarines sąlygas,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. spalio 9 d. rezoliuciją dėl vandens trūkumo ir sausrų problemos Europos Sąjungoje sprendimo ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ OL L 330, 1998 12 5, p. 32.⁽²⁾ OL L 327, 2000 12 22, p. 1.⁽³⁾ OL L 65, 2011 3 11, p. 1.⁽⁴⁾ OL L 94, 2014 3 28, p. 1.⁽⁵⁾ OL C 12, 2015 1 15, p. 33.⁽⁶⁾ A/RES/64/292.⁽⁷⁾ A/RES/68/157.⁽⁸⁾ OL C 9 E, 2010 1 15, p. 33.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- atsižvelgdamas į savo 2012 m. liepos 3 d. rezoliuciją dėl ES vandens teisės aktų įgyvendinimo prieš nustatant būtiną bendrą požiūrį į Europos vandens problemas ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2014 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl ES ir visuotinės vystymosi programos po 2015 m. ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą ir Vystymosi komiteto bei Peticijų komiteto nuomones (A8-0228/2015),
- A. kadangi iniciatyva „Right2Water“ yra pirmoji Europos piliečių iniciatyva (EPI), kuri atitiko Reglamente (ES) Nr. 211/2011 dėl piliečių iniciatyvos nustatytus reikalavimus ir kurią, pasirašius beveik 1,9 mln. piliečių, išnagrino Europos Parlamentas;
- B. kadangi žmogaus teisę į vandenį ir sanitarines paslaugas apima šiuos aspektus: tiekimo užtikrinimą, prieinamumą, priimtinumą, įperkamumą ir kokybę;
- C. kadangi visapusiškai įgyvendinti JT pripažintą ir ES valstybių narių palaikomą žmogaus teisę į vandenį ir sanitarines paslaugas yra būtina gyvybei ir kadangi, siekiant užtikrinti tausų vandens vartojimą ir išsaugoti pasaulio gamtinį kapitalą, tinkamas vandens išteklių valdymas yra labai svarbus; kadangi dėl bendro žmonių veiklos ir klimato kaitos poveikio visame ES Viduržemio jūros regione ir kai kuriuose Centrinės Europos regionuose šiuo metu jaučiamas vandens trūkumas, dėl to jie priskiriami vandens stokojantiems regionams ir pusdykumėms;
- D. kadangi, kaip teigiama 2015 m. EAA aplinkos būklės ataskaitoje, dėl nuotėkio iš vamzdžių Europoje patiriami nuostoliai šiuo metu sudaro 10–40 proc.;
- E. kadangi prieiga prie vandens yra vienas iš svarbiausių tvaraus vystymosi veiksnių; kadangi paramos vystymuisi sutelkimas į geriamojo vandens ir tiekimą ir sanitarinių sąlygų užtikrinimą yra veiksmingas būdas siekti pagrindinių skurdo panaikinimo tikslų, taip pat skatinti socialinę lygybę, visuomenės sveikatą, apsirūpinimo maistu saugumą ir ekonomikos augimą;
- F. kadangi mažiausiai 748 mln. žmonių pasaulyje neturi tvarios prieigos prie saugaus geriamojo vandens, o trečdalis pasaulio gyventojų gyvena be elementarios sanitarijos; kadangi dėl to gali būti pažeidžiama teisė į sveikatą ir plisti ligos, dėl kurių kenčia ir miršta žmonės, be to, iškyla didelių kliūčių vystymuisi; kadangi maždaug 4 000 vaikų kasdien miršta nuo vandenį plintančių ligų arba dėl netinkamo vandens, sanitarinių ir higienos sąlygų; kadangi dėl nepakankamų galimybių gauti geriamojo vandens miršta daugiau vaikų nei nuo AIDS, maliarijos ir raupų kartu paėmus; kadangi, nepaisant to, aiškiai pastebima tokių mirties atvejų mažėjimo tendencija ir šis mažėjimas gali ir privalo būti spartinamas;
- G. kadangi prieiga prie vandens taip pat susijusi su saugumo aspektu, o tam reikalingas geresnis regioninis bendradarbiavimas;

⁽¹⁾ OL C 349 E, 2013 11 29, p. 9.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2014)0059.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- H. kadangi nepakankama prieiga prie vandens ir tinkamų sanitarinių sąlygų turi poveikį žmogaus teisių įgyvendinimui; kadangi su vandeniu susijusios problemos turi neproporcingai didelį poveikį moterims, atsižvelgiant į tai, kad daugelyje besivystančių šalių paprastai moterys yra atsakingos už namų ūkio reikmėms skirtą vandens tiekimą; kadangi moterys ir mergaitės labiausiai kenčia dėl tinkamų ir deramų sanitarinių sąlygų stygiaus, o tai neretai apriboja jų galimybes įgyti išsilavinimą ir jos labiau pažeidžiamos ligų;
- I. kadangi kasmet trys su puse milijonų žmonių miršta nuo per vandenį plintančių ligų;
- J. kadangi Tarptautinio ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių pakto fakultatyviuoju protokolu, kuris įsigaliojo 2013 m., buvo sukurtas skundų mechanizmas, leidžiantis asmenims ar grupėms pateikti oficialius skundus dėl, be kitų teisių, žmogaus teisės į vandenį ir sanitarines paslaugas pažeidimų;
- K. kadangi besivystančiose šalyse ir besiformuojančiose ekonomikos šalyse didėja vandens paklausa visuose sektoriuose, visų pirma energetikos ir žemės ūkio sektoriuose; kadangi klimato kaita, urbanizacija ir demografiniai pokyčiai gali kelti didelę grėsmę vandens ištekliams daugelyje besivystančių šalių ir manoma, kad apie du trečdaliai pasaulio gyventojų iki 2025 m. gyvens vandens stygių patiriančiose šalyse;
- L. kadangi ES yra didžiausia paramos teikėja vandens, sanitarijos ir higienos (angl. WASH) sektoriuje ir 25 proc. jos metinės pasaulinės humanitarinės pagalbos lėšų skiriama vien tik šios srities vystymosi partneriams paremti; kadangi, nepaisant to, 2012 m. Europos Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje dėl Europos Sąjungos pagalbos vystymuisi, teikiant geriamąjį vandenį ir pagrindines sanitarijos priemones Užsachario šalyse nurodyta, kad reikia didinti paramos ES remiamiems projektams veiksmingumą ir tvarumą;
- M. kadangi Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja deklaravo, kad prieiga prie vandens turi būti pripažinta viena pagrindinių žmogaus teisių, nes ji būtina gyvybei žemėje palaikyti, [o vanduo] yra išteklius, kuriuo žmonija turi dalytis;
- N. kadangi būtinausių komunalinių paslaugų privatizavimas Užsachario Afrikoje XX a. dešimtame dešimtmetyje, be kita ko, trukdo siekti Tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT), susijusių su vandeniu ir sanitarijos priemonėmis, nes investuotojų dėmesys sąnaudų padengimui, be kita ko, padidino nelygybę tokių paslaugų teikimo srityje mažas pajamas gaunančių namų ūkių sąskaita; kadangi, atsižvelgiant į nesėkmingą vandens tiekimo paslaugų privatizavimą, vandens paslaugų iš privačių įmonių perdavimas vietos valdžios institucijoms yra populiarėjanti tendencija vandens paslaugų teikimo sektoriuje visame pasaulyje;
- O. kadangi vanduo tiekiamas natūralios monopolijos sąlygomis, o visos iš vandens valdymo ciklo gaunamos pajamos turėtų dengti išlaidas už vandens paslaugas, vandens paslaugų apsaugą ir vandens valdymo ciklo tobulinimą ir visuomet turėtų būti tam rezervuotos, su sąlyga, kad užtikrinamas viešasis interesas;
- P. kadangi be tinkamo vandens ir sanitarinių paslaugų daromas rimtas poveikis sveikatai ir socialinei raidai, visų pirma vaikų; kadangi vandens išteklių užteršimas – tai pagrindinė viduriavimo priežastis, antras pagal svarbą vaikų mirtingumą besivystančiose šalyse nulemiantis veiksnys, dėl to taip pat plinta kitos rimtos ligos, pvz., cholera, šistosomatozė ir trachoma;
- Q. kadangi vanduo atlieka socialinę, ekonominę ir ekologinę funkcijas, o tinkamas vandens ciklo valdymas visų naudai užtikrintų pastovų ir stabilų vandens tiekimą dabartinėmis klimato kaitos aplinkybėmis;
- R. kadangi Europoje ypatingai jaučiama klimato kaita ir kadangi vanduo – tai vienas iš pirmųjų sektorių, kuriems tai daro poveikį;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- S. kadangi EPI buvo sukurta kaip dalyvaujamosios demokratijos priemonė, kuria siekiama skatinti diskusijas ES lygmeniu ir piliečius tiesiogiai dalyvauti ES sprendimų priėmimo procese ir kuri suteikia ES institucijoms puikią galimybę atnaujinti ryšius su piliečiais;
- T. kadangi iš „Eurobarometro“ apklausų nuolat matyti, kad pastaraisiais metais ES piliečių pasitikėjimo Europos Sąjunga lygis yra labai žemas;

EPI kaip dalyvaujamosios demokratijos priemonė

1. laikosi nuomonės, kad EPI yra išskirtinis demokratinis mechanizmas, galintis labai padėti suartinti Europos ir valstybių narių socialinius ir pilietinės visuomenės judėjimus ir skatinti dalyvaujamąją demokratiją ES lygmeniu; vis dėlto mano, kad siekiant dar geriau išplėtoti demokratinį mechanizmą, būtina įvertinti ankstesnę patirtį ir pertvarkyti piliečių iniciatyvą, ir kad Komisijos veiksmais, kurie gali prireikus apimti galimybę įvesti tinkamus elementus į teisės aktų pakeitimus arba naujus pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, privaloma geriau atsižvelgti į EPI keliamus reikalavimus, kai jie priklauso jos kompetencijai ir ypač kai jais reiškiamas susirūpinimas dėl žmogaus teisių;
2. pabrėžia, kad Komisija turėtų užtikrinti didžiausią skaidrumą dviejų mėnesių trukmės analizės etapu, kad, siekiant sėkmingai įgyvendinti EPI, Komisija turėtų teikti tinkamą teisinę pagalbą ir konsultacijas, o EPI turėtų būti tinkamai skelbiama, ir kad EPI skatintojams ir rėmėjams turėtų būti teikiama išsami ir atnaujinta informacija įgyvendinant EPI;
3. atkakliai ragina Komisiją veiksmingai įgyvendinti EPI reglamentą ir toliau šalinti visas administracines kliūtis, su kuriomis susiduria piliečiai teikdami ar remdami EPI, ir primygtinai ragina apsvarstyti galimybę įgyvendinti bendrą visų valstybių narių EPI registracijos sistemą;
4. palankiai vertina tai, kad beveik 1,9 mln. ES piliečių iš visų valstybių narių parama šiai EPI turėjo įtakos Komisijos sprendimui išbraukti vandenį ir sanitarines paslaugas iš Koncesijų direktyvos taikymo srities;
5. ragina Komisiją išlaikyti ir patvirtinti tai, kad vanduo ir sanitarinės paslaugos nebus ištrauktos iš Koncesijų direktyvos taikymo sritį bet koku galimos šios direktyvos peržiūros atveju;
6. yra nusivylęs, kad komunikate trūksta plataus užmojo, neatsižvelgiama į konkrečius EPI išreikštus reikalavimus ir apsiribojama tik esamų išpareigojimų pakartojimu; pabrėžia, kad Komisijos atsakas į EPI „Right 2Water“ yra nepakankamas, nes nebuvo pateikta jokių naujų siūlymų ir nebuvo grąžintos visos priemonės, kuriomis būtų galima prisidėti prie nustatytų tikslų; turėdamas omenyje šią konkrečią iniciatyvą, prašo Komisijos parengti išsamią informacinę kampaniją apie priemones, kurios jau buvo įgyvendintos vandens srityje ir apie tai, kaip šios priemonės galėtų prisidėti prie EPI „Right2Water“ tikslų siekimo;
7. mano, kad daugelis peticijų dėl vandens kokybės ir vandentvarkos pateikiama iš valstybių narių, kurioms nebuvo pakankamai atstovaujama 2014 m. birželio mėn. pradėtose visos ES viešose konsultacijose, ir pabrėžia, kad dėl to šių viešų konsultacijų rezultatai gali neatitikti peticijose nurodytos padėties;
8. viliasi, kad Komisija ir už tvarumą atsakingas pirmininko pavaduotojas prisiims aiškų politinį išpareigojimą užtikrinti, kad bus imamasi tinkamų veiksnių dėl šia EPI keliamų klausimų;
9. pakartoja, kad Europos Parlamento Peticijų komitetas yra išpareigojęs peticijų pateikėjams suteikti galimybę pasisakyti dėl klausimų, susijusių su pagrindinėmis teisėmis, ir primena, kad peticijų pateikėjai, dalyvaujantys įgyvendinant EPI „Right2Water“, išreiškė savo pritarimą paskelbti, kad vanduo yra žmogaus teisė, užtikrinama ES lygmeniu;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

10. ragina Komisiją, atsižvelgiant į pagrindinį EPI „Right2Water“ tikslą, pateikti pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų ir prireikus Vandens pagrindų direktyvos peržiūrą, kuriais būtų pripažįstama žmogaus teisė į vandenį ir tai, kad vanduo turi būti prieinamas visiems; be to, pasisako už tai, kad visuotinė prieiga prie saugaus geriamojo vandens ir sanitarijos paslaugų būtų pripažinta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje;

11. pabrėžia, kad, jei Komisija ignoruoja sėkmingas ir plačiai remiamas EPI pagal demokratinį mechanizmą, sukurtą Lisabonos sutartimi, piliečiai praras pasitikėjimą pačia ES;

12. ragina Komisiją pradėti vykdyti informavimo ir švietimo priemones ES lygmeniu, siekiant skatinti vandens kultūrą kaip bendrą turtą, informuotumo didinimo priemones ir atsakingesnį asmenų elgesį (taupyti vandenį), priemones, susijusias su sąmoningu politikos vystymusi gamtos išteklių valdymo srityje, paramą viešajam, dalyvaujajam ir skaidriam valdymui;

13. mano, kad būtina formuoti vandens politiką, kuria būtų skatinamas vandens išteklių racionalus naudojimas, perdirbimas ir pakartotinis naudojimas, kurie yra esminiai klausimai siekiant integruoto valdymo; mano, kad tai padės sumažinti išlaidas, tausoti gamtos išteklius ir užtikrinti, kad aplinka būtų tinkamai tvarkoma;

14. ragina Komisiją atsakyti vandens išteklių grobimo ir hidraulinio ardymo praktikos ir tų pažeidimų atveju atlikti poveikio aplinkai tyrimus;

Teisė į vandenį ir sanitarines paslaugas

15. primena, kad JT patvirtino, jog pagal žmogaus teisę į vandenį ir sanitarines paslaugas kiekvienas asmuo turi teisę gauti geros kokybės, pakankamai saugaus, fiziškai prieinamo, įperkamo ir priimtinos kokybės vandens asmeniniam ir namų ūkio vartojimui; atkreipia dėmesį į tai, kad pagal kitą JT rekomendaciją, tais atvejais, kai už vandenį reikia mokėti, mokėjimams už vandenį nebūtų išleidžiama daugiau kaip 3 proc. namų ūkio pajamų;

16. pritaria JT specialiajam pranešėjui žmogaus teisės į geriamąjį vandenį ir priimtinas sanitarines sąlygas klausimu ir pabrėžia jo ir jo pirmtako darbo dėl šios teisės pripažinimo svarbą;

17. apgailestauja, kad, anot Pasaulinės vandens tiekimo programos (angl. *World Water Assessment Programme*, WWAP), 28 valstybėse narėse daugiau kaip 1 mln. žmonių vis dar neturi galimybės naudotis saugaus ir švaraus vandens tiekimo paslaugomis, o beveik 2 proc. gyventojų trūksta galimybių naudotis sanitarinėmis paslaugomis, ir todėl primygtinai ragina Komisiją skubiai imtis veiksmų;

18. ragina Komisiją pripažinti žmogaus teisės į vandenį ir sanitarines paslaugas, taip pat vandens, kaip viešosios gėrybės ir pagrindinės visų ES piliečių vertybės, svarbą ir tai, kad jis nėra prekė; reiškia susirūpinimą, kad nuo 2008 m. dėl finansų ir ekonomikos krizės ir griežtos taupymo politikos, kurių rezultatas – didesnis skurdas Europoje ir mažas pajamas gaunančių namų ūkių skaičius, vis daugiau žmonių, apmokėdami vandens sąskaitas, susiduria su sunkumais ir kad įperkamas tampa vis didesnį nerimą keliančiu klausimu; nepitaria vandens tiekimo nutraukimui ir priverstiniam tiekiamam vandens išjungimui ir ragina valstybes nares nedelsiant užkirsti kelią tokiems atvejams, kurių atsiranda dėl socialinių ir ekonominių veiksnių mažas pajamas gaunančiuose namų ūkiuose; palankiai vertina tai, kad kai kuriose valstybėse narėse naudojami „vandens bankai“ arba minimalios vandens kvotos siekiant padėti pažeidžiamiausioms grupėms sumažinti išlaidas už komunalines paslaugas ir garantuoti, kad vanduo būtų laikomas neatsiejama pagrindinių teisių dalimi;

19. ragina Komisiją, atsižvelgiant į pastarojo meto ekonomikos krizės poveikį, bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, vietos ir regionų valdžios institucijomis ir atlikti tyrimą apie vandens trūkumo problemas, įskaitant su galimybėmis gauti vandens ir jo įperkamu susijusias problemas; ragina Komisiją toliau remti vandens paslaugų teikėjų bendradarbiavimą ir sudaryti jam **palankesnes sąlygas siekiant padėti** mažiau išsivysčiusių ir kaimo vietovių vandens paslaugų teikėjams, **kad būtų galima** padėti užtikrinti **visiems** tose vietovėse gyvenantiems piliečiams prieigą prie geros kokybės vandens;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

20. ragina Komisiją nustatyti vietas, kuriose šiuo metu trūksta vandens arba jo gali trūkti ateityje, ir padėti valstybėms narėms, regionams ir atitinkamoms vietovėms, ypač kaimo ir skurdžioms miesto vietovėms, tinkamai spręsti šią problemą;

21. pabrėžia, kad Komisijos tariamas neutralumas vandens įmonių nuosavybės ir valdymo atžvilgiu neatitinka privatizavimo programų nuostatų, kurių, trejeto reikalavimu, turi laikytis kai kurios valstybės narės;

22. pripažįsta, kad, kaip nurodyta Vandens pagrindų direktyvoje, vanduo yra ne prekė, o viešoji gėrybė, kuri yra labai svarbi žmogaus gyvybei ir orumui, ir primena Komisijai, kad pagal Sutarties taisykles ES turi išlikti neutrali nacionalinių sprendimų, kuriais reguliuojama vandens įmonių nuosavybės sistema, atžvilgiu, todėl ji jokių būdu neturėtų skatinti vandens paslaugų įmonių privatizavimo pagal ekonominio koregavimo programą arba bet kurią kitą ES ekonominės politikos koordinavimo procedūrą; atsižvelgdamas į tai, kad šios paslaugos yra visuotinės svarbos ir todėl jos iš esmės atitinka viešąjį interesą, ragina Komisiją visam laikui pašalinti vandenį, sanitarines paslaugas ir vandens nuotekų šalinimą iš vidaus rinkos taisyklių ir bet kokio prekybos susitarimo taikymo srities, teikti jas prieinamomis kainomis ir ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad techniniu, finansiniu ir administraciniu požiūriu jos būtų tvarkomos efektyviai, veiksmingai ir skaidriai;

23. ragina valstybes nares ir Komisiją iš naujo apsvarstyti vandens politikos valdymą ir jį pertvarkyti remiantis aktyviu dalyvavimu, t. y. sprendimų priėmimo proceso skaidrumu ir atvirumu piliečiams;

24. mano, kad, kalbant apie reguliavimą ir kontrolę, viešoji vandens paslaugų nuosavybė turi būti saugoma skatinant viešus, skaidrius ir dalyvaujamuosius valdymo modelius, pagal kuriuos tik tam tikrais atvejais viešoji valdymo institucija galėtų perduoti kai kurias valdymo užduotis privačioms iniciatyvoms griežtai reguliuojamomis sąlygomis ir visada užtikrinant teisę į vandens išteklius ir į tinkamas sanitarines sąlygas;

25. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti visapusišką vandens tiekimą – prieinamas kainas, aukštą kokybę, teisingas darbo sąlygas ir jam taikomą demokratinę kontrolę;

26. ragina valstybes nares skatinti švietimo ir informuotumo didinimo piliečiams skirtas kampanijas, kad būtų galima apsaugoti ir išsaugoti vandens išteklius ir užtikrinti aktyvesnį piliečių dalyvavimą;

27. ragina valstybes nares užtikrinti nediskriminaciją naudotis vandens tiekimo paslaugomis, visų pirma užtikrinant jų teikimą visiems žmonėms, įskaitant marginalizuotas naudotojų grupes;

28. ragina Komisiją, Europos investicijų banką ir valstybes nares remti ES savivaldybes, kurioms trūksta būtino kapitalo, kad galėtų gauti techninę pagalbą, ES finansavimą ir ilgalaikes paskolas lengvatinėmis palūkanų normomis, ypač siekiant prižiūrėti ir atnaujinti vandens infrastruktūrą, kad būtų užtikrinamos aukštos kokybės vandens tiekimo ir sanitarijos paslaugos pažeidžiamiausių gyventojų grupėms, įskaitant neturtingus žmones ir gyvenančiuosius atokiausiuose ir atokiuose regionuose; pabrėžia, kaip svarbu atviras, demokratinis ir dalyvaujamas valdymas siekiant užtikrinti, kad sprendimai, susiję su vandens išteklių valdymu, būtų ekonomiškai efektyviausi visai visuomenei; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti skaidrumą finansinių išteklių, išgaunamų vandentvarkos ciklo metu;

29. pripažįsta, kad vanduo ir sanitarinės paslaugos yra visuotinės svarbos paslaugos ir kad vanduo nėra prekė, o bendras turtas, ir todėl turėtų būti teikiamos už prieinamą kainą, kad būtų paisoma žmonių teisės į mažiausią gyvenimui būtiną vandens kiekį ir numatytas progresinio mokesčio taikymas; ragina valstybes nares užtikrinti, kad sąžininga, teisinga, skaidri ir tinkama sistema, skirta mokesčiams už vandenį ir sanitarijos paslaugas, būtų taikoma taip, kad visiems visuomenės atstovams būtų užtikrinta galimybė naudotis aukštos kokybės paslaugomis, nepriklausomai nuo jų pajamų;

30. atkreipia dėmesį į tai, kad vandenį reikia laikyti ekologiška ir socialine gėrybe, o ne tik gamybos veiksniu;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

31. primena, kad, norint užtikrinti teisę gauti pakankamai maisto, žemės ūkiui nepaprastai svarbi prieiga prie vandens;

32. ragina Komisiją ryžtingai remti valstybių narių pastangas kurti ir gerinti infrastruktūrą, kurią pasitelkiant teikiamos drėkinimo, kanalizacijos ir geriamojo vandens tiekimo paslaugos;

33. mano, kad Geriamojo vandens direktyva žymiai prisidėjo prie aukštos kokybės geriamojo vandens tiekimo visoje ES ir ragina Komisiją ir valstybes nares imtis ryžtingų veiksmų, siekiant suvokti ir teikti pirmenybę vandentiekio vandens vartojimui dėl jo privalumų sveikatai ir aplinkai;

34. primena valstybėms narėms jų atsakomybę įgyvendinant ES teisę; primygtinai jas ragina visiškai įgyvendinti Geriamojo vandens direktyvą ir visus susijusius teisės aktus; primena, kad valstybės narės turi nustatyti savo išlaidų prioritetus ir visiškai išnaudoti galimybes, susijusias su naujuoju finansinio programavimo laikotarpiu (2014–2020 m.) skiriama ES finansine parama vandens paslaugų sektoriui, ypač atsižvelgiant į konkrečiai su vandentvarka susijusį investavimo prioritetą;

35. primena Europos Audito Rūmų parengto specialiojo pranešimo apie ES vandens politikos tikslų suderinimo su bendrąja žemės ūkio politika išvadas, kuriose nurodoma, kad šiuo metu BŽŪP naudojamomis priemonėmis, skirtomis spręsti su vandeniu susijusias problemas, kol kas nesugebėta padaryti pakankamos pažangos siekiant plataus užmojo politikos tikslų, susijusių su vandeniu; mano, kad siekiant visoje Europoje pagerinti vandens kokybę, būtina geriau suderinti vandens politiką su kitomis politikos šakomis, pvz., žemės ūkio politika;

36. pabrėžia, kad svarbu visapusiškai ir veiksmingai įgyvendinti Vandens pagrindų direktyvą, Požeminio vandens direktyvą, Geriamojo vandens direktyvą ir Miesto nuotekų valymo direktyvą ir mano, kad labai svarbu jų įgyvendinimą geriau koordinuoti su direktyvomis dėl jūrų aplinkos, biologinės įvairovės ir potvynių; yra susirūpinęs, kad Sąjungos sektoriaus politikos priemonės nėra pakankamos aplinkosaugos standartams, nustatytiems prioritetinėms medžiagoms, įgyvendinti ir pasiekti prioritetinių pavojingų medžiagų išleidimo, išmetimo ar nuotėkio laipsnišką panaikinimą, kaip reikalaujama pagal Vandens pagrindų direktyvos 4 straipsnio 1 dalies a punktą ir 16 straipsnio 6 dalį, tikslą; ragina Komisiją ir valstybes nares turėti mintyje, kad vandentvarka, kaip svarbiausias veiksnys, turi būti įtraukta į teisės aktus kitose jos atžvilgiu itin svarbiose srityse, pavyzdžiui, energetikos, žemės ūkio, žuvininkystės, turizmo ir kt. siekiant užkirsti kelią vandens taršai, pvz., iš neteisėtų ir nereguliuojamų pavojingų vandenviečių, naftos gavybos ir išteklių žvalgybos; dar kartą primena Bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) kompleksinės paramos sistemoje pagal galiojančius ES teisės aktus nustatyti valdymo reikalavimai ir geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės taisyklės, įskaitant dėl vandens, kurių turi laikytis ūkininkai; primena, kad ūkininkai privalo laikytis šių taisyklių, jei nori gauti visas BŽŪP išmokas;

37. ragina valstybes nares:

— vandens tiekėjams nustatyti prievolę sąskaitose už vandenį nurodyti fizikines ir chemines vandens savybes;

— miestus planuoti pagal turimus vandens išteklius;

— padidinti teršalų kontrolę ir stebėseną ir planuoti neatidėliotinus veiksmus, susijusius su toksinių medžiagų pašalinimu ir sanitarija;

— imtis veiksmų Europoje mažinti didelius nuotėkius iš vamzdynų ir atnaujinti netinkamus vandentiekio tinklus;

38. mano, kad būtina nustatyti tvaraus vandens vartojimo prioritetinę tvarką ar hierarchiją; ragina Komisiją, jei reikia, parengti analizę ir pasiūlymus;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

39. pabrėžia, kad valstybės narės, palaikydamos JT deklaraciją, išipareigojo gerbti žmonių teisę į vandenį ir, kad šiai teisei pritaria didžioji piliečių dalis ir daugelis ES paslaugų teikėjų;

40. pabrėžia, kad apie paramą EPI „Right2Water“ ir jos tikslams taip pat galima spręsti iš to, kad ją palaikė daug tokių šalių, kaip Vokietija, Austrija, Belgija, Slovakija, Slovėnija, Graikija, Suomija, Ispanija, Liuksemburgas, Italija ir Airija, piliečių, kurie aiškiai išreiškė savo nuomonę vandens, atsakomybės už jį ir jo tiekimo klausimais;

41. pažymi, kad nuo 1988 m. Europos Parlamento Peticijų komitetas gavo daugybę peticijų iš daugelio ES valstybių narių piliečių, kuriomis jie išreiškia susirūpinimą dėl vandentiekos ir vandens kokybės bei nuotekų valdymo; atkreipia dėmesį į keletą neigiamų veiksnių, bloginančių vandens kokybę ir taip darančių poveikį aplinkai bei žmonių ir gyvūnų sveikatai, dėl kurių apgailėstauja peticijų pateikėjai – pavyzdžiui, atliekų sąvartynai, valdžios institucijų nesugebėjimas veiksmingai kontroliuoti vandens kokybę ir nepriimtini bei neteisėti pramonės veiksmai; mano, kad šiomis peticijomis išreiškiamas nuoširdus piliečių susidomėjimas visapusišku tvarių ES vandens teisės aktų įgyvendinimu ir tolesniu jų kūrimu;

42. primygtinai ragina Komisiją rimtai atsižvelgti į tokiose peticijose atskleistus piliečių susirūpinimą keliančius klausimus ir perspėjimus bei imtis atitinkamų veiksmų, ypač atsižvelgiant į neatidėliotiną būtinybę spręsti dėl pernelyg dažno vandens naudojimo ir klimato kaitos mažėjančių vandens išteklių problemą, kol dar yra laiko išvengti taršos ir netinkamos vandentvarkos problemų; išreiškia susirūpinimą dėl daugelio pažeidimo nagrinėjimo procedūrų, susijusių su vandens kokybe ir vandentvarka;

43. ragina valstybes nares skubiai užbaigti savo upių baseinų valdymo planus kaip vieną svarbiausių Vandens pagrindų direktyvos elementų ir juos tinkamai įgyvendinti deramai laikantis viršesnių ekologinių kriterijų; atkreipia dėmesį į tai, kad kai kurias valstybes nares vis dažniau niokoja dideli potvyniai, dėl kurių labai nukentia vietos gyventojai; atkreipia dėmesį į tai, kad upių baseinų valdymo planais pagal Vandens pagrindų direktyvą ir potvynių rizikos valdymo planais pagal Potvynių direktyvą suteikiamos puikios galimybės išnaudoti šių priemonių sąveiką ir taip padėti tiekti pakankamai švaraus vandens kartu mažinant potvynių riziką; taip pat primena, kad kiekviena valstybė narė turėtų turėti pagrindinį tinklalapį, kuriame būtų teikiama informacija apie Vandens pagrindų direktyvos įgyvendinimą, siekiant sudaryti sąlygas lengviau vykdyti vandens kokybės ir vandentvarkos peržiūrą;

Vandens paslaugos ir vidaus rinka

44. pažymi, kad ES valstybėse narėse, įskaitant Ispaniją, Portugaliją, Graikiją, Airiją, Vokietiją ir Italiją, piliečiams didelį susirūpinimą kėlė tai, kad vandens paslaugos gali tapti arba tapo nebe valstybės nuosavybė; primena, kad vandentvarkos metodo pasirinkimas grindžiamas subsidiarumo principu, išdėstytu Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 14 straipsnyje ir Protokole (Nr. 26) dėl bendrus interesus tenkinančių paslaugų, kuriame pabrėžiama ypatinga viešųjų paslaugų svarba teritorinei ir socialinei sanglaudai Sąjungoje; primena, kad vandentiekio ir nuotekų bendrovės yra bendrus interesus tenkinančios tarnybos ir jų bendrasis tikslas yra visiems gyventojams socialiai priimtinais kainomis užtikrinti aukštos kokybės vandens tiekimą ir sumažinti nuotekų neigiamą poveikį aplinkai;

45. pabrėžia, kad, laikantis subsidiarumo principo, Komisija turėtų išlikti neutrali valstybių narių sprendimų, susijusių su vandens tiekimo paslaugų nuosavybe, atžvilgiu ir neturėtų skatinti vandens tiekimo paslaugų privatizavimo nei priimant teisės aktus, nei jokių kitu būdu;

46. primena, kad galimybė grąžinti vandens tiekimo paslaugų priežiūrą savivaldybių kompetencijai turėtų būti toliau užtikrinama ateityje be jokių apribojimų ir gali likti vietos valdžios institucijų rankose, jei taip nuspręstų kompetentingos valdžios institucijos; primena, kad vanduo yra pagrindinė žmogaus teisė ir kad jis turėtų būti prieinamas ir įperkamas visiems; pabrėžia, jog valstybės narės privalo užtikrinti, kad vanduo būtų prieinamas visiems nepriklausomai nuo paslaugų teikėjo, ir kartu užtikrinant, kad paslaugų teikėjai tiktų saugų geriamąjį vandenį ir pagerintų sanitarines sąlygas;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

47. pabrėžia, kad dėl ypatingo vandens ir sanitarinių paslaugų pobūdžio, kaip antai gamyba, paskirstymas ir valymas, būtina, kad jos nebūtų įtrauktos į jokių prekybos susitarimus, dėl kurių ES derasi arba svarsto galimybę juos sudaryti; primygtinai ragina Komisiją per vykstančias derybas dėl Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės bei Prekybos paslaugomis susitarimo vandens, sanitarinėms ir vandens nuotekų šalinimo paslaugoms suteikti teisiškai privalomą išimtį; pabrėžia, kad į visus būsimus prekybos ir investicijų susitarimus turėtų būti įtrauktos nuostatos dėl realios prieigos prie geriamojo vandens tos trečiosios šalies gyventojams, su kuria susijęs susitarimas, atsižvelgiant į Sąjungos ilgalaikį išipareigojimą siekti tvaraus vystymosi ir gerbti žmogaus teises, ir kad reali prieiga prie geriamojo vandens trečiosios šalies gyventojams, su kuria susijęs susitarimas, turi būti išankstinė bet kokio būsimo laisvosios prekybos susitarimo sąlyga;

48. primena, kad pateikiama daug peticijų, kuriomis prieštaraujama sprendimui įtraukti būtinausias viešąsias paslaugas, pavyzdžiui, vandenį ir sanitarines paslaugas, į derybas dėl Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės susitarimo (TPIP); ragina Komisiją didinti vandens tiekėjų atskaitomybę;

49. ragina Komisiją veikti kaip tarpininkei skatinant vandens paslaugų teikėjus bendradarbiauti dalijantis geriausia reguliavimo ir kita praktika, kitomis iniciatyvomis, abipusiu mokymusi ir bendra patirtimi, taip pat remiant savanorišką lyginamąją analizę; palankiai vertina tai, kad Komisijos komunikate raginama užtikrinti didesnę skaidrumą vandens paslaugų teikimo sektoriuje ir pripažįstamos iki šiol įdėtos pastangos, tačiau pažymi, kad bet kokia lyginamoji analizė turėtų būti savanoriška, atsižvelgiant į didžiulius skirtumus tarp vandens tiekimo paslaugų ir į regioninius bei vietos ypatumus visoje Europoje; be to, pažymi, kad bet kokia tokia analizė, apimanti vien tik finansinius rodiklius, neturėtų būti laikoma lygiaverte skaidrumo priemonėms ir kad į ją turėtų būti įtraukti kiti piliečiams labai svarbūs kriterijai, pvz., vandens kokybė, įperkamumo problemų švelninimo priemonės, prieinamumo informacija apie gyventojų dalį, kuriems tinkamai tiekiamas vanduo, ir apie visuomenės dalyvavimo vandens valdyme lygį, pateikta piliečiams ir reguliavimo institucijoms suprantamu būdu;

50. pabrėžia nacionalinių reguliavimo institucijų svarbą užtikrinant sąžiningą ir atvirą paslaugų teikėjų konkurenciją, sudarant sąlygas greitesniam novatoriškų sprendimų įgyvendinimui ir techniniam progresui, skatinant vandens tiekimo paslaugų veiksmingumą ir kokybę ir užtikrinant vartotojų interesų apsaugą; ragina Komisiją remti reguliavimo institucijų bendradarbiavimo iniciatyvas ES, kad būtų pagreitinama lyginamoji analizė, abipusis mokymasis ir keitimasis geriausia reguliavimo praktika;

51. mano, kad reikėtų atlikti Europos vandens ir sanitarinių paslaugų projektų ir programų vertinimą žmogaus teisių požiūriu, siekiant plėtoti tinkamą politiką, gaires ir praktiką; ragina Komisiją sukurti lyginamąją sistemą (dėl vandens kokybės, įperkamumo, tvarumo, aprėpties ir t. t.), siekiant pagerinti viešųjų vandentiekos ir sanitarinių paslaugų kokybę ES ir sustiprinti piliečių vaidmenį;

52. primena, kad vandens ir sanitarinių paslaugų koncesijoms taikomi Sutartyje išdėstyti principai ir todėl jos turi būti skiriamos pagal skaidrumo, vienodo požiūrio ir nediskriminavimo principus;

53. pabrėžia, kad vandens gamyba, paskirstymas ir valymas bei sanitarinės paslaugos turi likti neįtraukti į Koncesijų direktyvą atliekant ir bet kokias būsimas peržiūras;

54. primena, kad Direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje susilaukė didelio pilietinės visuomenės pasipriešinimo dėl daugelio aspektų, įskaitant klausimus, susijusius su visuotinės ekonominės svarbos paslaugomis, pavyzdžiui, vandens paskirstymo ir tiekimo sistemomis bei vandentvarka;

55. atkreipia dėmesį į tai, kad viešojo sektoriaus, **taip pat viešojo ir privačiojo sektorių** partnerystėms **svarbu** keistis geriausia patirtimi remiantis pelno nesiekiančio vandens paslaugų teikėjų bendradarbiavimu ir palankiai vertina tai, kad Komisija savo komunikate pirmą kartą pripažino viešojo sektoriaus partnerysčių svarbą;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

56. palankiai vertina sėkmingas tam tikrų savivaldybių pastangas didinti visuomenės dalyvavimą vandens paslaugų teikimo tobulinimo ir vandens išteklių apsaugos procesuose ir primena, kad vietos valdžios institucijoms tenka svarbus vaidmuo su vandens išteklių valdymu susijusių sprendimų priėmimo procese;

57. ragina Regionų komitetą labiau įsitraukti į šios EPI įgyvendinimą, siekiant paskatinti regionų valdžios institucijas aktyviau dalyvauti sprendžiant šį klausimą;

58. primena apie įsipareigojimą užtikrinti teisę kreiptis į teismą, teisę gauti informaciją aplinkosaugos klausimais ir teisę visuomenei dalyvauti priimančiais sprendimus, kaip nustatyta Orhuso konvencijoje; todėl ragina Komisiją, valstybes nares ir regionų ir vietos valdžios institucijas gerbti Orhuso konvencijoje nustatytus principus ir teises; primena, kad piliečių informuotumas apie jų teises yra itin svarbus siekiant kuo aktyvesnio piliečių dalyvavimo priimančiais sprendimus; todėl ragina Komisiją aktyviai vykdyti kampaniją, skirtą informuoti ES piliečius apie Orhuso konvencijos laimėjimus skaidrumo srityje ir apie veiksmingas priemones, kuriomis jie jau dabar gali naudotis, ir laikytis ES institucijoms skirtų nuostatų; ragina Komisiją nustatyti skaidrumo, atskaitomybės ir dalyvavimo kriterijus kaip priemonę gerinti vandens paslaugų efektyvumą bei didinti jų tvarumą ir ekonominį veiksmingumą;

59. primygtinai ragina valstybes nares, regionų ir vietos valdžios institucijas siekti sudaryti tikrą Socialinių susitarimą dėl vandens, kurio tikslas – užtikrinti išteklių buvimą, stabilumą ir saugų valdymą, visų pirma, patvirtinus atitinkamą politiką, pavyzdžiui, įsteigus vandens solidarumo fondus ir kitus socialinių veiksmų mechanizmus, kurie būtų skirti asmenims, neišgalintiems sau leisti vandens ir sanitarinių paslaugų, remti, kad būtų tenkinami tiekimo saugumo reikalavimai ir nekiltų grėsmė žmogaus teisei į vandenį; ragina visas valstybes nares pradėti taikyti tokius, kokie jau taikomi kai kuriose ES šalyse siekiant apsaugoti geriamojo vandens tiekimą tikrų sunkumų patiriantiems piliečiams, socialinių veiksmų mechanizmus;

60. ragina Komisiją organizuoti valstybių narių keitimąsi patirtimi socialinių vandens politikos aspektų klausimais;

61. smerkia tai, kad kai kuriose valstybėse narėse palankių sąlygų neturinčioms ir pažeidžiamoms bendruomenėms priverstinai liepiama atsisakyti vandens tiekimo ir sanitarinių paslaugų teikimo; dar kartą tvirtina, kad kai kuriose valstybėse narėse valdžios institucijoms uždarius viešuosius vandens šulinius, daugumai pažeidžiamų grupių kilo sunkumų gauti vandens;

62. pažymi, kad valstybės narės turėtų skirti ypatingą dėmesį pažeidžiamų visuomenės grupių poreikiams ir taip pat užtikrinti sunkumų patiriantiems asmenims, kad kokybiškas vanduo būtų įperkamas ir prieinamas;

63. ragina kiekvieną valstybę narę skirti vandens paslaugų ombudsmeną siekiant užtikrinti, kad su vandeniu susijusius klausimus, pvz., skundus ir pasiūlymus dėl vandens paslaugų kokybės ir galimybės gauti vandens, galėtų spręsti nepriklausomas organas;

64. ragina vandens įmones iš vandens valdymo ciklo gaunamas pajamas pakartotinai investuoti į vandens paslaugų teikimo palaikymą bei tobulinimą ir į vandens išteklių apsaugą; primena, kad vandens paslaugų sąnaudų padengimo principas taikomas įskaitant aplinkosaugos ir išteklių sąnaudas, tuo pat metu paisant sąžiningumo, skaidrumo ir žmogaus teisės į vandenį ir valstybių narių įsipareigojimų įgyvendinti sąnaudų padengimo prievolės kuo geriau, jeigu tai nekeltų pavojaus ketinimams ir netrukdo siekti Vandens pagrindų direktyvos tikslų; rekomenduoja nutraukti praktiką, kai vandens paslaugų sektoriuje švaistomi ekonominiai ištekliai, siekiant finansuoti kitas politikos kryptis, įskaitant atvejus, kai į vandens sąskaitas įtraukiami koncesijos mokesčiai, nenumatyti vandens infrastruktūrai; primena nerimą keliančią infrastruktūros būklę kai kuriose valstybėse narėse, kuriose vandens išekvojama dėl netinkamų ir pasenusių paskirstymo tinklų, ir primygtinai ragina valstybes nares didinti investicijas į infrastruktūros gerinimą bei kitas vandens tiekimo paslaugas, nes tai būtina sąlyga siekiant ateityje užtikrinti žmogaus teisę į vandenį;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

65. ragina Komisiją užtikrinti, kad kompetentingos valdžios institucijos lengvai prieinamu būdu ir suprantamai teiktų suinteresuotiesiems piliečiams visą informaciją apie vandens kokybę ir vandentvarką, kad piliečiai būtų visapusiškai ir laiku informuojami apie visus vandentvarkos projektus ir kad būtų galima gauti piliečių nuomonę; tačiau pažymi, kad, anot 80 proc. Komisijos pradėtų viešų konsultacijų dalyvių, būtina didinti vandens kokybės stebėsenos skaidrumą;

66. ragina Komisiją atidžiai stebėti tiesioginį ir netiesioginį ES lėšų naudojimą vandentvarkos projektams ir užtikrinti, kad šios lėšos būtų naudojamos tik tiems projektams, kuriems ir buvo skirtos, turint omenyje tai, kad prieiga prie vandens yra labai svarbi mažinant skirtumus tarp ES piliečių ir gerinant ES ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą; šiuo atžvilgiu ragina Audito Rūmus patikrinti, ar kriterijai dėl veiksmingumo ir tvarumo yra tinkamai įgyvendinami;

67. turint omenyje tai, kad vanduo yra bendra ES piliečių turto dalis, ragina Komisiją atsižvelgti į tai, jog šiuo metu trūksta investicijų į subalansuotą vandentvarką;

68. todėl ragina užtikrinti didesnę vandens paslaugų teikėjų veiklos skaidrumą, visų pirma parengiant ES vandens įmonėms skirtą privataus ir viešojo valdymo kodeksą; laikosi nuomonės, kad šis kodeksas turėtų būti grindžiamas veiksmingumo principu ir jam visada turėtų būti taikomos Vandens pagrindų direktyvos nuostatos dėl aplinkosaugos, ekonomikos, infrastruktūros ir visuomenės dalyvavimo; taip pat ragina įsteigti nacionalinę reguliavimo instituciją;

69. ragina Komisiją gerbti subsidiarumo principą ir vykdyti su vandeniu susijusius įgaliojimus ir pareigas įvairių lygmenų valdžios institucijų ir vietos vandens asociacijų, valdančių vandens paslaugas (šaltinius ir jų priežiūrą), atžvilgiu;

70. apgailestauja dėl to, kad Miesto nuotekų valymo direktyva dar nėra visapusiškai įgyvendinta valstybėse narėse; ragina Sąjungos finansinius išteklius prioriteto tvarka skirti toms sritims, kuriose nesilaikoma ES aplinkosaugos teisės aktų, įskaitant nuotekų valymą; pažymi, kad įrodyta, jog laikymosi mastas didesnis yra ten, kur sąnaudos padengiamos ir laikomasi principo „teršėjas moka“, ir ragina Komisiją peržiūrėti, ar dabartinių priemonių pakanka siekiant užtikrinti aukšto lygio aplinkos apsaugą ir pagerinti jos kokybę;

71. pažymi, kad vandens atveju paslaugų sektorius turi didžiules galimybes kurti darbo vietas pasinaudojant aplinkos aspektų integravimu ir skatinti inovacijas technologijų perdavimu tarp sektorių ir moksliniais tyrimais, plėtra ir inovacijomis, taikomomis visam vandens ciklui; todėl ragina ypač atkreipti dėmesį į vandens kaip atsinaujinančio energijos šaltinio tvaraus naudojimo didinimą;

72. skatina Komisiją parengti pakartotinę išvalytų nuotekų naudojimą reglamentuojančią Europos Sąjungos teisės aktų sistemą, visų pirma siekiant apsaugoti pažeidžiamą veiklą ir vietas; taip pat ragina Komisiją skatinti skirtingų valstybių narių sveikatos agentūras dalytis patirtimi;

73. primygtinai ragina Komisiją vykdam bet kokią Vandens pagrindų direktyvos peržiūrą užtikrinti, kad vandens įperkamumo problemų kiekybiniai vertinimai taptų privalomu reikalavimu, taikomu valstybių narių ataskaitoms dėl Vandens pagrindų direktyvos įgyvendinimo;

74. prašo Komisijos išnagrinėti galimybę, kad Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas („Eurofound“) stebėtų ir teiktų ataskaitas apie bet kokius vandens įperkamumo klausimus 28 valstybėse narėse;

75. atkreipia dėmesį į tai, kad pagrįsta vandentvarka tampa prioritetu, kuris – vertinant ir ekologijos, ir aplinkosaugos požiūriais – bus svarbus ateinančiais dešimtmečiais, nes, pagrįstai plėtojant vandentvarką, įgyvendinami energetikos ir žemės ūkio reikalavimai ir atsižvelgiama į ekonominius ir socialinius poreikius;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

Dėl taršos susidarančių sąnaudų internalizavimas

76. primena, kad ES piliečių sąskaitos už vandenį apima vandens gryninimo ir valymo sąnaudas ir pabrėžia, kad taikyti politiką, pagal kurią vandens išteklių apsaugos tikslai būtų veiksmingai sujungti ir suderinti su išlaidų mažinimu, pvz., taikant kontrolės kilmės vietoje metodus, yra veiksmingiau ir palankiau finansiniu požiūriu; primena, kad Europos aplinkos agentūros (EAA) 2015 m. aplinkos būklės ataskaitoje teigiama, kad daugiau kaip 40 proc. upių ir pakrančių vandens telkinių labai užteršti dėl žemės ūkio, o 20–25 proc. vandenų teršiami iš atskirų šaltinių, pvz., pramoninių įrenginių, kanalizacijos sistemų ir nuotekų tvarkymo tinklų; pabrėžia, kad svarbu veiksmingai įgyvendinti Vandens pagrindų direktyvą ir Geriamojo vandens direktyvą, geriau koordinuoti jų įgyvendinimą, užtikrinti didesnę nuoseklumą rengiant teisės aktų projektus bei iniciatyvesnes priemones vandens ištekliams saugoti ir iš esmės didinant vandens naudojimo efektyvumą visuose sektoriuose (pramonės, namų ūkių, žemės ūkio, paskirstymo tinklų); primena, kad gamtinių vietovių, pvz., gėlo vandens ekosistemų, tvarios apsaugos užtikrinimas taip pat yra labai svarbus vystymuisi, lemia galimybę turėti geriamo vandens išteklių ir mažina piliečių ir paslaugų teikėjų išlaidas;

ES išorės politika ir vystymosi politika vandens paslaugų sektoriuje

77. pabrėžia, kad į ES vystymosi politiką turėtų būti visapusiškai įtrauktas vandens ir sanitarinių paslaugų prieinamumo visiems aspektas skatinant viešojo sektoriaus, **taip pat viešojo ir privačiojo sektorių** partnerystes, grindžiamas įvairių šalių vandens paslaugų teikėjų ir darbuotojų solidarumu; ją taikant turi būti naudojamosi **įvairiomis priemonėmis, kuriomis populiarinama geriausia patirtis** dalijantis žiniomis, taip pat vystymosi ir bendradarbiavimo programomis šiame sektoriuje; pakartoja, kad valstybių narių vystymosi politikoje turėtų būti pripažįstamas žmogaus teisių aspektas dėl galimybės gauti saugų geriamąjį vandenį ir sanitarines paslaugas ir kad teisėmis pagrįstam požiūriui taikyti reikia paramos teisės aktų sistemoms, finansavimo ir pilietinės visuomenės balso stiprinimo, kad šios teisės būtų įgyvendintos praktikoje;

78. pakartoja, kad galimybė gauti pakankamai deramos kokybės geriamojo vandens yra pagrindinė žmogaus teisė, ir mano, kad nacionalinės vyriausybės yra įpareigos jos užtikrinti;

79. atsižvelgdamas į dabartinius ES teisės aktus ir jų reikalavimus pabrėžia, kad svarbu nuolat vertinti vandens ir vandens išteklių kokybę, švarą ir saugumą ES ir už jos ribų;

80. pabrėžia, kad skiriant ES lėšas ir rengiant paramos programas reikėtų pirmenybės tvarka teikti paramą saugaus geriamojo vandens teikimui ir sanitarijai; ragina Komisiją užtikrinti tinkamą finansinę paramą pajėgumų didinimo vandens srityje veiksmams, remiantis esamomis tarptautinėmis platformomis ir iniciatyvomis ir su jomis bendradarbiaujant;

81. sudarant oficialios paramos vystymuisi (OPV) ir nacionalinius biudžetus, primygtinai ragina išskirtinį prioritetą teikti vandens, sanitarijos ir higienos (WASH) sektoriui besivystančiose šalyse; primena, kad atsakomybė už vandentvarką yra bendra; teigiamai vertina atvirą požiūrį į skirtingas paramos teikimo sąlygas, tačiau mano, kad turi būti griežtai laikomasi veiksmingo vystymosi principų, užtikrinamas politikos nuoseklumas vystymuisi skatinti, o dėmesys nuolat telkiamas į skurdo naikinimą ir kuo didesnę vystymosi politikos poveikį; atsižvelgdamas į tai remia vietos bendruomenių įtraukimą įgyvendinant projektus besivystančiose šalyse, taip pat bendruomenės atsakomybės principą;

82. pabrėžia, kad, nors siekiant Tūkstantmečio vystymosi tikslo dėl saugaus geriamojo vandens daroma pažanga, 748 mln. žmonių visame pasaulyje neturi prieigos prie geresnio vandens tiekimo ir manoma, kad mažiausiai 1,8 mlrd. žmonių geria išmatomis užterštą vandenį, o su sanitarinėmis sąlygomis susijęs tikslas anaipol nepasiektas;

83. primena, kad tvaraus gruntinio vandens išteklių valdymo užtikrinimas nepaprastai svarbus norint mažinti skurdą ir skatinti bendrą gerovę, nes gruntinis vanduo gali būti geresnis geriamojo vandens šaltinis milijonams skurstančių miesto ir kaimo gyventojų;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

84. ragina Komisiją į Pokyčių darbotvarkę įtraukti nuostatas dėl vandens ir tvaraus žemės ūkio;

85. mano, kad vanduo turi būti viena svarbiausių temų rengiantis 2015 m. dviem pagrindiniams tarptautiniams renginiams, t. y. aukščiausiojo lygio susitikimui dėl laikotarpio po 2015 m. darbotvarkės ir 21-ajai JT klimato kaitos konferencijai (COP 21); atsižvelgdamas į tai, tvirtai pritaria, kad į 6-ąją Darnaus vystymosi tikslą dėl galimybės gauti vandens ir jo tvaraus valdymo bei sanitarijos suteikimo visiems iki 2030 m. turi būti įtraukti ambicingi ir plataus užmojo tikslai dėl vandens ir sanitarijos paslaugų, kurie turi būti patvirtinti 2015 m. rugsėjo mėn.; pakartoja, kad panaikinti skurdą procesu, kuris vyks laikotarpiu po 2015 m., galima tik užtikrinus, kad kiekvienas žmogus visame pasaulyje turėtų prieigą prie švaraus vandens, pagrindinių sanitarijos ir higienos priemonių; pabrėžia, kad norint įgyvendinti visus darnaus vystymosi tikslus išsivysčiusiose ir besivystančiose šalyse reikia sutelkti daug daugiau lėšų, nei šiuo metu skiriama vystymuisi; ragina sukurti visuotinės stebėsenos mechanizmą, kurį taikant būtų galima stebėti pažangą, daromą užtikrinant visuotinę prieigą prie saugaus geriamojo vandens, tvariai naudojant ir vystant vandens išteklius bei stiprinant teisingą, dalyvaujama ir atskaitingą vandens išteklių valdymą visose šalyse; primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad pagalbai skirtos lėšos būtų naudojamos veiksmingai ir kad laikotarpio po 2015 m. vystymosi darbotvarkės požiūriu ji būtų labiau nukreipiama į vandens, sanitarijos ir higienos sektorių;

86. pabrėžia padidėjusią vandens trūkumo riziką, kylančią dėl klimato kaitos; ragina Komisiją ir valstybes nares į COP 21 darbotvarkę įtraukti vandens išteklių strateginio valdymo ir ilgalaikių prisitaikymo planų klausimus, kad ateities pasauliniame susitarime dėl klimato būtų taikomas klimato kaitai atsparus požiūris į vandenį; pabrėžia, kad klimato kaitai atspari vandens infrastruktūra taip pat yra labai svarbi vystymuisi ir skurdo mažinimui; pakartoja, kad nededant nuolatinių pastangų sušvelninti klimato kaitos pasekmes ir gerinti vandens išteklių valdymo galėtų grėsti pavojus pažangai siekiant skurdo mažinimo tikslų, Tūkstantmečio vystymosi tikslų ir tvaraus vystymosi visais jo ekonominiais, socialiniais ir aplinkos aspektais;

87. su susirūpinimu pažymi, kad prieigos prie vandens ir sanitarijos paslaugų trūkumas besivystančiose šalyse gali daryti neproporcingą poveikį mergaitėms, ypač mokyklinio amžiaus, ir moterims, kurių mokyklos pamokų praleidimo ir mokyklos praleidimo lygis yra susijęs su švarios, saugios ir prieinamos sanitarijos trūkumu;

88. ragina skirti Sąjungos ir valstybių narių lėšų tam, kad būtų įgyvendintos JT specialiojo pranešėjo žmogaus teisės į geriamąjį vandenį ir priimtinas sanitarines sąlygas klausimu rekomendacijos, visų pirma susijusios su pirmenybės teikimu mažos apimtys infrastruktūrai ir didesnio lėšų skyrimo naudojimui ir priežiūrai, gebėjimų stiprinimui ir sąmoningumo ugdymui;

89. su susirūpinimu pažymi, jog, pasak JT specialiojo pranešėjo žmogaus teisės į geriamąjį vandenį ir priimtinas sanitarines sąlygas klausimu, lūšnynų gyventojai už neregamentuojamas prastos kokybės paslaugas paprastai turi mokėti daugiau negu oficialiose gyvenvietėse gyvenantys žmonės; ragina besivystančias šalis prioritetą teikti biudžeto lėšoms, reikalingoms palankių sąlygų neturintiems ir izoliuotiems asmenims skirtoms paslaugoms finansuoti;

90. primena, kad Pasaulio sveikatos organizacija iš pradžių, neatsižvelgdama į naujausias vandens valymo ir taupymo technologijas, nurodė, kad vienam asmeniui per dieną optimaliai reikia 100–200 l vandens, nors pažymėjo, kad 50–100 l reikia būtiniausiems poreikiams patenkinti ir užtikrinti, kad nekiltų didelių sveikatos problemų; pažymi, kad laikantis pripažintų pagrindinių žmogaus teisių, tam kad būtų galima patenkinti gyventojų pagrindinius vandens poreikius, būtina nustatyti mažiausią vandens kiekį vienam asmeniui;

91. pabrėžia, kad pagrindinio reikalavimo gauti vandens užtikrinimas turėtų būti neginčytina pagrindinė žmogaus teisė, besąlygiškai ir aiškiai remiama tarptautinės teisės nuostatomis, deklaracijomis ir valstybine veikla;

92. ragina vyriausybes, tarptautinės pagalbos agentūras, nevyriausybinės organizacijas ir vietas bendruomenes dirbti siekiant patenkinti pagrindinį visų žmonių reikalavimą gauti vandens ir užtikrinti, kad prieiga prie vandens būtų laikoma žmogaus teise;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

93. ragina valstybes nares laikantis Pasaulio sveikatos organizacijos gairėmis nustatyti kainodaros politiką, kuria būtų paisoma žmonių teisės į mažiausią gyvenimui būtiną vandens kiekį, mažinamas švaistymas ir taikomi progresiniai įkainiai, kurie būtų proporcingi sunaudoto vandens kiekiui;
94. skatina nustatyti priemones, kuriomis būtų užtikrinamas racionalus vandens vartojimas, siekiant išvengti švaistymo;
95. teigiamai vertina tam tikrus vandens paslaugų teikėjus, kurie tam tikrą savo metinės apyvartos procentinę dalį skiria vandens partnerystei besivystančiose šalyse, ir ragina valstybes nares ir ES sudaryti reikiamą teisinę sistemą tokiems partnerystės ryšiams užmegzti;
96. ragina veiksmingai stebėti projektus, vykdomus teikiant išorės pagalbą; pabrėžia būtinybę stebėti finansavimo strategijas ir biudžetą siekiant užtikrinti, kad naudojant paskirtas lėšas būtų sprendžiama esamų skirtumų ir nelygybės problema, susijusi su prieiga prie vandens ir žmogaus teisių principų, t. y. nediskriminavimo, galimybės gauti informacijos ir dalyvavimo, paisymu;
97. ragina Komisiją Investicijų plane Europai teikti pirmenybę senstančių vandentiekio tinklų atnaujinimui ir šiuos projektus įtraukti į Sąjungos projektų sąrašą; pabrėžia, kad šių projektų sverto poveikis leistų kurti neperkeliamas darbo vietas ir tuo būdu Europoje skatinti žaliąją ekonomiką;
98. ragina Komisiją skatinti valstybes nares dalytis žiniomis, kad valstybės narės vykdytų tinklų būklės tyrimus, kurie suteiktų galimybę pradėti atnaujinimo darbus, kad švaistymui būtų užkirstas kelias;
99. ragina siekti didesnio skaidrumo, kad vartotojai būtų išsamiau informuojami apie vandenį ir būtų prisidedama prie vandens išteklių ekonomiškeseio valdymo; tuo tikslu ragina Komisiją toliau dirbti su valstybėmis narėmis, kad būtų keičiamasi nacionaline patirtimi, susijusia su vandens informacijos sistemų kūrimu;
100. ragina Komisiją ištirti, ar reikia išplėsti Europos finansinės paramos mechanizmus tarptautinio bendradarbiavimo vandens ir sanitarijos klausimais sektoriuje;
101. pabrėžia, kad veiksmingas ir nešališkas vandens išteklių valdymas priklauso nuo vietos valdžios pajėgumo teikti paslaugas; todėl ragina ES toliau remti vandens valdymo ir infrastruktūros stiprinimą besivystančiose šalyse, kartu sprendžiant būtent pažeidžiamų kaimo gyventojų poreikių klausimą;
102. remia Pasaulinę solidarumo vandens srityje platformą, pagal Jungtinių Tautų vystymo programą (JTVP) inicijuotą vietos valdžios institucijoms įtraukti ieškant su iššūkiams vandens srityje susijusių sprendimų; taip pat teigiamai vertina iniciatyvą „1 proc. solidarumo mokestis – vandens ir sanitarijos projektams“ ir kitas iniciatyvas, kurių piliečiai ir valdžios institucijos kai kuriose valstybėse narėse ėmėsi siekdami paremti besivystančiose šalyse vykdomus projektus lėšomis, gaunamomis iš vartojimo mokesčių; pažymi, kad tokias iniciatyvas praktiškai yra įgyvendinusi ne viena vandens paslaugų įmonė; pakartoja savo raginimą Komisijai skatinti sudaryti solidarumo susitarimus šioje ir kitose srityse, pvz., platinant informaciją, sudarant sąlygas lengviau megzti partnerystes ir keičiantis patirtimi – įskaitant galimos Komisijos ir valstybių narių partnerystės pagrindu – ir teikiant papildomą ES finansavimą pagal šią iniciatyvą įgyvendinamiems projektams; pirmiausia ragina skatinti viešojo sektoriaus partnerystes vystant vandens infrastruktūros priemones besivystančiose šalyse atsižvelgiant į Pasaulinio vandens tiekėjų partnerystės aljanso (angl. GWOPA), koordinuojamo pagal Jungtinių Tautų žmonių gyvenviečių programą, veiklą;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

103. ragina Komisiją iš naujo inicijuoti vandens infrastruktūros priemonę, kuri, kaip pasitvirtino, buvo veiksminga skatinant vietos bendruomenių pajėgumų ugdymo priemones, ir taip padedant užtikrinti geresnę prieigą prie vandens paslaugų besivystančiose šalyse;

104. palankiai vertina tai, kad visoje Europoje iš esmės palaikoma JT rezoliucija dėl prieigos prie švaraus vandens ir sanitarinių paslaugų pripažinimo žmogaus teise;

o

o o

105. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0299

Žuvininkystės partnerystės susitarimas su Bisau Gvinėja: žvejybos galimybės ir finansinis įnašas (rezoliucija)

2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ne teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Protokolo, kuriuo nustatomos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, numatyti Europos bendrijos ir Bisau Gvinėjos Respublikos žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarime, sudarymo projekto (11667/2012 – C8-0278/2014 – 2012/0134(NLE) – 2015/2119(INI))

(2017/C 316/10)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos pasiūlymą dėl sprendimo (11667/2012),
- atsižvelgdamas į Protokolo, kuriuo nustatomos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, numatyti Europos bendrijos ir Bisau Gvinėjos Respublikos žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarime, projektą (11671/2012),
- atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnį ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktą ir 7 dalį (C8-0278/2014),
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. spalio 25 d. rezoliuciją dėl ES 2011 m. politikos suderinamumo vystymosi labai ataskaitos ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Bisau Gvinėjos Respublikos žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimo taikymo protokolo *ex post* vertinimo ataskaitą (bendrasis susitarimas FICH/2006/20, specialioji sutartis Nr. 27, 2010 m. rugsėjo mėn.),
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. rugsėjo 9 d. ⁽²⁾ teisėkūros rezoliuciją dėl Tarybos sprendimo projekto,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą,
- atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto rekomendaciją ir Vystymosi komiteto nuomonę (A8-0236/2015),

A. kadangi apskritai protokolu siekiama stiprinti ES ir Bisau Gvinėjos bendradarbiavimą žuvininkystės srityje atsižvelgiant į abiejų šalių interesus, t. y. sukurti partnerystės pagrindą ir juo remiantis įgyvendinti tausios žuvininkystės politiką atsakingai ir tausiai naudojant žuvų išteklius Bisau Gvinėjos išskirtinėje ekonominėje zonoje, taip pat užsitikrinti tinkamą ES laivynų interesus atitinkančią sužvejojų išteklių pertekliaus dalį;

B. kadangi Europos Sąjunga turėtų daryti viską, ką gali, kad užtikrintų, jog su trečiosiomis valstybėmis sudaromi tausios žuvininkystės susitarimai būtų naudingi ir ES, ir atitinkamoms trečiosioms valstybėms, įskaitant jų vietos gyventojus ir žvejybos pramonę;

C. kadangi pirmasis EEB ir Bisau Gvinėjos žuvininkystės susitarimas sudarytas 1980 m. ir kadangi nuo tada iki 2012 m. birželio 15 d. EEB/ES valstybių narių laivynams buvo sudaromos žvejybos Bisau Gvinėjos vandenyse galimybės, t. y. tol, kol galiojo protokolai, kuriais remiantis buvo įgyvendinamas susitarimas;

⁽¹⁾ OL C 72 E, 2014 3 11, p. 21.

⁽²⁾ Tą dieną priimti tekstai, P8_TA(2015)0298.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- D. kadangi pagal dabartinį protokolą ES laivynams nustatytos tokios žvejybos galimybės: krevečių traleriams šaldikliams – 3 700 BRT, pelekinių žuvų ir galvakojų moliuskų traleriams šaldikliams – 3 500 BRT, 28-iems tunų žvejybos seineriams šaldikliams ir ilgosiomis ūdomis žvejojantiems laivams bei 12-ai tunų žvejybos laivų su kartinėmis ūdomis; kadangi ES ir Bisau Gvinėjos žuvininkystės susitarimas labai svarbus, nes tai vienas iš nedaugelio ES žuvininkystės susitarimų, pagal kuriuos leidžiama mišrioji žvejyba;
- E. kadangi lėšos, pervedamos Bisau Gvinėjai pagal šį susitarimą – ypač mainais už prieigą prie išteklių – sudaro didelę Bisau Gvinėjos biudžeto dalį; kadangi, nežiūrint į tai, vienu metu pervedimai pagal sektorių bendradarbiavimo išlaidų kategoriją buvo sustabdyti dėl tam tikrų sunkumų įsisavinant pagalbą Bisau Gvinėjoje;
- F. kadangi Bisau Gvinėja susiduria su socialinio ir ekonominio vystymosi trūkumais apskritai ir žuvininkystės sektoriaus trūkumais konkrečiai tokiose svarbiose srityse, kaip profesinis mokymas, sektoriaus struktūra ir vaidmens, kurį sektoriuje atlieka moterys, pripažinimas;
- G. kadangi iki šiol sektorių bendradarbiavimo rezultatai apskritai nebuvo patenkinami; kadangi, nežiūrint į tai, pažanga užfiksuota žuvininkystės stebėjimo, kontrolės ir priežiūros, sanitarinės inspekcijos pajėgumų ir Bisau Gvinėjos dalyvavimo regioninių žuvininkystės organų veiklos srityse; kadangi tolesni patobulinimai vis dar galimi užtikrinant, jog susitarimu būtų labiau siekiama skaidrumą ir atskaitomybę sektorių bendradarbiavimo srityje ir puoselėjamas tvarus Bisau Gvinėjos žuvininkystės sektoriaus, taip pat susijusių pramonės sektorių ir veiklos vystymas, siekiant užtikrinti, kad didesnė pridėtinės vertės, kuriamos naudojant šalies gamtos išteklius, dalis liktų pačioje Bisau Gvinėjoje;
- H. kadangi tai, kad pramoninių laivų savininkai savo laimikį perkrauna arba iškrauna už Bisau Gvinėjos ribų (pvz., Dakare arba Kanarų salose), yra viena priežastis, kodėl pramoninės žvejybos ekonominė nauda menka ir apsiriboja kukliu sukurtų darbo vietų skaičiumi (pagal ankstesnį protokolą – 148 vietos įgulos nariai); kadangi 2010 m. Bisau Gvinėjoje veikė tik viena žuvų perdirbimo įmonė;
- I. kadangi, nors pastaruoju metu padaryta tam tikra pažanga, dėl Bisau Gvinėjos nesugebėjimo vykdyti ES sveikatos reikalavimų prekyba žvejybos produktais su ES sutriko;
- J. kadangi neteisėta, nedeklaruojama ir neregamentuojama (NNN) žvejyba Bisau Gvinėjos vandenyse yra ilgai užsitęsusi problema; kadangi 2008 ir 2009 m. nacionalinės valdžios institucijos nustatė, kad veiklą pažeisdami taisykles vykdė 58 laivai: 11 iš jų žvejojo neturėdami licencijos, o 7 žvejojo draudžiamosiose zonose; kadangi, nors tam tikra pažanga padaryta ir Bisau Gvinėja akivaizdžiai turi šiokių tokių priemonių žvejybai kontroliuoti, įskaitant stebėtojų korpusą ir greitąsias patrulines valtis, Bisau Gvinėjos teritoriniuose vandenyse taikoma žuvininkystės stebėjimo ir kontrolės sistema tebeturi trūkumų;
- K. kadangi priežastimi susirūpinti turėtų būti laikoma tai, kad nustatytos žinių spragos tiek susitarimo poveikio jūrų ekosistemos, tiek užtikrinimo, kad prieiga prie perteklinių išteklių, kurių negali sužvejoti vietos laivynai, būtų ribota, požiūriais – tai lemia naujausių biologinių duomenų nebuvimas (ypač po 2012 m., kai veiklos Bisau Gvinėjoje nebevykdo ES laivynai) – ir šios spragos turi būti kuo greičiau užpildytos;
- L. kadangi Parlamentas visais etapais turi būti nedelsiant išsamiai informuojamas apie procedūras, susijusias su protokolu ar jo atnaujinimu;
1. mano, kad šis susitarimas labai svarbus ir Bisau Gvinėjai, ir Bisau Gvinėjos vandenyse veiklą vykdančioms ES laivynams; todėl mano, jog sektorių bendradarbiavimo srityje iki šiol pasiekti rezultatai nepakankami, ir ragina Komisiją imtis visų reikiamų veiksmų: parengti didesnį paramos gavėjų – pirmiausia nedidelio masto tradiciniais įrankiais vykdoma žvejyba besiverčiančių bendruomenių – skaidrumo, atskaitomybės ir dalyvavimo mechanizmus ir prirėkus peržiūrėti ir padidinti į susitarimą įtrauktą paramos sektoriui dalį, taip pat rasti geresnius ir kitokius būdus tos paramos įsisavinimo daliai padidinti, kad pasikeistų pastaraisiais dešimtmečiais vyravusi tendencija;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

2. laikosi nuomonės, kad susitarimu turi būti skatinamas išties tvaresnis Bisau Gvinėjos žuvininkystės sektoriaus ir su juo susijusios pramonės bei veiklos – ypač nedidelio masto žvejybos, kuria labai prisidedama prie apsirūpinimo maistu ir vietos pragyvenimo šaltinių – vystymasis bei didėtų pridėtinė vertė, liekanti Bisau Gvinėjoje naudojant šalies gamtos išteklius; pripažįsta, kad pastaraisiais metais pastebėta teigiamų pokyčių, tačiau mano, jog, norint pasiekti apčiuopiamų rezultatų, būtinos ryžtingos ilgalaikės pastangos; mano, kad remtinios (ypač teikiant techninę pagalbą) sritys galėtų apimti institucinių pajėgumų ugdymą, žvejybos specialistų apmokymą, partnerystes su nedidelio masto žuvininkystės įmonėmis ir didesnę dėmesį lyčių politikai, siekiant pripažinti moterų vaidmenį (žuvų platinimas ir pardavimas, saugojimas, pirmasis perdirbimo etapas ir t. t.) ir juo pasinaudoti;
3. mano, kad turėtų būti visapusiškai išnaudotos protokole numatytos galimybės ES laivuose įdarbinti vietas jūrininkus;
4. mano, kad turėtų būti griežtinamos priemonės, skirtos užkirsti kelią NNN žvejybai Bisau Gvinėjos išskirtinėje ekonominėje zonoje, be kita ko, gerinant stebėjimo, kontrolės ir priežiūros veiklą visapusiškai naudojantis palydovinio ryšio laivų stebėjimo sistema, laivo žurnalais, inspektorių paslaugomis ir įgyvendinant regioninių žuvininkystės organizacijų sprendimus;
5. pažymi, kad pagal žuvininkystės susitarimą numatyta parama sektoriui turi būti veiksmingiau derinama su vystomojo bendradarbiavimo priemonėmis, ypač su Europos plėtros fondo (EPF) teikiamomis galimybėmis;
6. nepaisant įdėtų pastangų, ragina Komisiją toliau padėti Bisau Gvinėjos institucijoms gerinti žvejybos priežiūros ir kontrolės sistemą Bisau Gvinėjos vandenyse, kad būtų stiprinamos kovos su NNN žvejyba priemonės;
7. pabrėžia, kad į šį susitarimą įtraukta nediskriminavimo sąlyga; teigiamai vertina tai, kad vykstant deryboms Bisau Gvinėja paskelbė savo su trečiosiomis valstybėmis sudarytus žuvininkystės susitarimus ir kad su jais buvo galima susipažinti; ragina Komisiją atidžiai stebėti šiuose susitarimuose numatytus ir žvejybos veiklos Gvinėjos vandenyse pokyčius;
8. mano, jog pageidautina tobulinti duomenų apie visą laimikį (tikslinį laimikį ir priegaudą) ir, kalbant bendriau, apie žuvų išteklių išsaugojimo būklę kokybę ir tikslumą, kad būtų galima patikimiau įvertinti susitarimo poveikį jūrų ekosistemai ir žvejų bendruomenėms; mano, kad Bisau Gvinėjai turėtų būti padedama rengti savo priemones tokiems duomenims gauti; ragina Komisiją užtikrinti, kad už susitarimo įgyvendinimo priežiūrą atsakingi organai, įskaitant jungtinį mokslinį komitetą, dirbtų profesionaliau ir skaidriau;
9. ragina Komisiją atsiųsti Parlamentui susitarimo 9 straipsnyje numatyto jungtinio komiteto posėdžių protokolus ir išvadas, naujojo protokolo 3 straipsnyje numatytą daugiametę sektoriaus programą ir susijusių metinių vertinimų išvadas bei naujojo protokolo 4 straipsnyje numatytų posėdžių protokolus ir išvadas; ragina Komisiją leisti Parlamento atstovams dalyvauti jungtinio komiteto posėdžiuose stebėtojų teisėmis ir skatinti Bisau Gvinėjos žvejų bendruomenių atstovų dalyvavimą; be to, prašo Komisijos paskutiniiais protokolo taikymo metais ir prieš pradėdant derybas dėl jo atnaujinimo pateikti Parlamentui ir Tarybai išsamią jo įgyvendinimo ataskaitą, be reikalo neribojant prieigos prie šios ataskaitos;
10. mano, kad Komisija turėtų pasistengti į protokolo 3 straipsnyje numatytą daugiametę sektoriaus programą įtraukti tikslus, kurių siekiant būtų galima realiai vystyti vietas žuvininkystę, ypač tradiciniais įrankiais vykdoma žvejyba ir žuvų perdirbimo pramonė, įskaitant daugiau iškrovimo vietų Bisau Gvinėjoje, taip pat vystyti kitokią ekonominę veiklą ir partnerystes žuvininkystės sektoriuje;
11. mano, jog partnerystės susitarime numatytas jungtinis komitetas turėtų užtikrinti, kad, turit galvoje korupcijos problemą, visų pagal šį protokolą numatytų mechanizmų patikimumas būtų neginčijamas;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

12. ragina Komisiją ir Tarybą neviršijant savo įgaliojimų nedelsiant išsamiai informuoti Parlamentą visais procedūrų, susijusių su naujuoju protokolu ir jo atnaujinimu, etapais, kaip nustatyta Europos Sąjungos sutarties 13 straipsnio 2 dalyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 218 straipsnio 10 dalyje;
 13. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai, taip pat valstybių narių ir Bisau Gvinėjos Respublikos parlamentams ir vyriausybėms.
-

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0301

Žvejybos partnerystės susitarimas su Žalioju Kyšuliu: žvejybos galimybės ir finansinis įnašas (rezoliucija)

2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ne teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Žaliojo Kyšulio Respublikos protokolo, kuriuo nustatomos Europos Sąjungos ir Žaliojo Kyšulio Respublikos žvejybos partnerystės susitarime numatytos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, sudarymo Europos Bendrijos vardu projekto (15848/2014 – C8-0003/2015 – 2014/0329(NLE) – 2015/2100(INI))

(2017/C 316/11)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (15848/2014),
 - atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Žaliojo Kyšulio Respublikos protokolo, kuriuo nustatomos Europos Sąjungos ir Žaliojo Kyšulio Respublikos žvejybos partnerystės susitarime numatytos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, sudarymo Europos Sąjungos vardu projektą (15849/2014),
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnį ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktą ir 7 dalį (C8-0003/2015),
 - atsižvelgdamas į 2014 m. gruodžio 15 d. Tarybos sprendimą 2014/948/ES dėl Europos Sąjungos ir Žaliojo Kyšulio Respublikos protokolo, kuriuo nustatomos Europos bendrijos ir Žaliojo Kyšulio Respublikos žvejybos partnerystės susitarime numatytos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. rugsėjo 9 d. teisėkūros rezoliuciją ⁽²⁾ dėl sprendimo projekto,
 - atsižvelgdamas į ankstesniojo protokolo vertinimą ir analizę,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą,
 - atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto pranešimą (A8-0200/2015),
- A. kadangi protokolu siekiama sustiprinti Europos Sąjungos ir Žaliojo Kyšulio Respublikos bendradarbiavimą, kad būtų sukurta partnerystės sistema tausios žuvininkystės politikai plėtoti ir žuvininkystės ištekliams atsakingai naudoti Žaliojo Kyšulio Respublikos žvejybos zonoje, atsižvelgiant į abiejų šalių interesus;
- B. kadangi protokole šalys susitarė įgyvendinti griežtą stebėsenos mechanizmą siekiant užtikrinti tausų išteklių naudojimą; kadangi šis mechanizmas visų pirma grindžiamas keitimusi ketvirčio duomenimis apie sužvejotus ryklius;
- C. kadangi abi šalys įsipareigojo visapusiškai laikytis visų Tarptautinės Atlanto tunų apsaugos komisijos (ICCAT) rekomendacijų;
- D. kadangi ICCAT ir Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komitetas ryklių rūšių išteklius apibrėžė kaip sveikos būklės ir tai patvirtinta abiejų šio protokolo šalių moksliniame posėdyje;

⁽¹⁾ OL L 369, 2014 12 24, p. 1.

⁽²⁾ Tą dieną priimti tekstai, P8_TA(2015)0300.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- E. kadangi, visų pirma, naujasis stebėsenos mechanizmas, susietas su 30 ir 40 proc. ribine ryklių laimikio verte, kuri inicijuos papildomas priemonės, yra žingsnis teisinga linkme;
- F. kadangi paramą sektoriui įgyvendinti vėluojama; kadangi pasiekimų lygis yra pakankamai geras, tačiau taip pat yra sunku nustatyti Europos sektorinės paramos poveikį, palyginti su kitų veiksmų, vykdomų pagal kitų vystymosi partnerių inicijuotas paramos programas, poveikiu;
- G. kadangi reikia nustatyti loginę veiksmų schemą, kad būtų geriau orientuojami ir standartizuojami protokolo vertinimai; kadangi tai visų pirma turėtų būti atliekama atsižvelgiant į sektorinę paramą;
1. pritaria naujam Europos Sąjungos ir Žaliojo Kyšulio Respublikos žuvininkystės protokolui, priimtam laikantis naujosios bendros žuvininkystės politikos (BŽP) tausumo priemonių aplinkos ir socialiniu bei ekonominiu požiūriais;
 2. ragina Komisiją perduoti Parlamentui žvejybos partnerystės susitarimo 9 straipsnyje numatyto jungtinio komiteto susitikimų protokolus ir išvadas, taip pat naujo protokolo 3 straipsnyje numatytą daugiamečę sektoriaus programą;
 3. ragina Komisiją paskutiniams protokolo taikymo metais ir prieš pradėdant derybas dėl jo atnaujinimo pateikti Parlamentui ir Tarybai išsamią protokolo įgyvendinimo ataskaitą;
 4. pabrėžia, kad yra susirūpinęs, jog paskutiniaisiais ankstesnio protokolo galiojimo metais buvo labai padidėjęs ryklių rūšių sužvejojimas; ragina Komisiją pranešti Parlamentui apie veiksmus, kurių ėmėsi jungtinis komitetas, atsižvelgdamas į mokslinį tyrimą, kuris turi būti atliekamas, kaip nurodyta protokolo priedo 4 straipsnio 6 dalyje, siekiant užtikrinti, kad šie ištekliai būtų žvejojami tausiai ir atsakingai; pabrėžia, kad Parlamentas taip pat turėtų būti informuojamas apie gaunamus duomenis apie ryklių išteklius;
 5. ragina Komisiją ir Tarybą, kad jos, neviršydamos atitinkamų savo įgaliojimų, nedelsiant ir išsamiai informuotų Parlamentą visais procedūrų, susijusių su protokolu ir jo atnaujinimu, etapais, kaip nustatyta Europos Sąjungos sutarties 13 straipsnio 2 dalyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 218 straipsnio 10 dalyje;
 6. prašo Komisijos įvertinti, ar pagal šio protokolo nuostatas žvejojantys laivai laikėsi atitinkamų ataskaitų teikimo reikalavimų;
 7. prašo Komisijos kasmet pranešti Parlamentui apie papildomus tarptautinius Žaliojo Kyšulio susitarimus, kad Parlamentas galėtų stebėti visą žvejybos veiklą regione, įskaitant veiklą, kuri gali prieštarauti Europos žuvininkystės politikai, pvz., ryklių pelekų šalinimą;
 8. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių ir Žaliojo Kyšulio Respublikos parlamentams ir vyriausybėms.
-

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0304

Protokolas, kuriuo iš dalies keičiama Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartis (Marakešo sutartis) (rezoliucija)

2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ne teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo projekto dėl Protokolo, kuriuo iš dalies keičiama Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartis (Marakešo sutartis), sudarymo Europos Sąjungos vardu (06040/2015 – C8-0077/2015 – 2015/0029(NLE) – 2015/2067(INI))

(2017/C 316/12)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (06040/2015),
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 straipsnio 4 dalį ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunktį (C8-0077/2015),
 - atsižvelgdamas į savo 2013 m. lapkričio 21 d. rezoliuciją dėl Dohos vystymosi darbotvarkės dabartinės padėties ir pasirengimo devintajai PPO ministrų konferencijai ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į AKR ir ES jungtinės parlamentinės asamblėjos rezoliuciją dėl regioninės integracijos ir muitinių modernizavimo tvaraus vystymosi AKR šalyse tikslais bendradarbiaujant su ES ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Visuotinė skurdo panaikinimo ir darnaus vystymosi po 2015 m. partnerystė“ ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio mėn. Indonezijoje vykusios 9-osios PPO ministrų konferencijos rezultatus ir joje pasiektą susitarimą dėl prekybos lengvinimo ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. lapkričio 27 d. Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) Generalinės tarybos pareiškimą ⁽⁵⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. vasario mėn. EBPO ataskaitą „PPO prekybos lengvinimo susitarimas. Galimas poveikis prekybos išlaidoms“,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. rugsėjo 9 d. ⁽⁶⁾ teisėkūros rezoliuciją dėl Tarybos sprendimo projekto,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto pranešimą ir Vystymosi komiteto nuomonę (A8-0238/2015),
- A. kadangi daugelis prekybos lengvinimo veiksmų visų pirma tenka nacionalinėms institucijoms, tačiau daugelyje sričių bendradarbiaujant daugiašaliu principu gali būti užtikrinta didesnė nauda ir sumažintos išlaidos;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0511.

⁽²⁾ OL C 345, 2014 10 2, p. 28.

⁽³⁾ 2015 m. vasario 5 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui (COM(2015)0044).

⁽⁴⁾ Balio ministrų deklaracija (WT/MIN(13)DEC); Balio ministrų sprendimas dėl prekybos lengvinimo susitarimo (2013 m. gruodžio 11 d. WT/MIN(13)/36 arba WT/L/911). https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/mc9_e/balipackage_e.htm

⁽⁵⁾ 2014 m. lapkričio 28 d. Protokolas, kuriuo iš dalies keičiama Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartis (Marakešo sutartis), WT/L/940.

⁽⁶⁾ Tą dieną priimti tekstai, P8_TA(2015)0303.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- B. kadangi norint, kad prekybos lengvinimo susitarimas (angl. TFA) įsigaliotų, jį turi ratifikuoti du trečdaliai PPO narių; kadangi ragina visas PPO nares užtikrinti, kad susitarimas įsigaliotų kuo greičiau ir visų pirma – prieš Nairobyje 2015 m. gruodžio mėn. vyksiančią 10-ąją PPO ministrų konferenciją;
- C. kadangi kai kurios didelės besiformuojančios rinkos ekonomikos šalys, pvz., Kinija, Brazilija ir Indija, neprašys suteikti techninės paramos; kadangi tai reiktų vertinti teigiamai, nes tai parodo, kad parama bus teikiama toms šalims, kurioms jos iš tikrųjų reikia;
- D. kadangi ES imasi aktyvios veiklos siekdama užtikrinti skirtingų politikos sričių (prekybos, bendradarbiavimo, humanitarinės pagalbos ir t. t.) suderinamumą; kadangi šių sričių politika turėtų apimti įvairius sektorius ir būti vertinama remiantis poveikio tyrimais;
- E. kadangi ES yra išsipareigojusi skatinti laisvą, sąžiningą ir atvirą prekybą, kuri būtų subalansuota ir naudinga visoms šalims; kadangi PPO yra įprasta sistema, kurioje toliau taikomi ir dar kartą patvirtinami šie principai;
- F. kadangi ES ir jos valstybės narės yra didžiausios paramos teikėjos pasaulyje; kadangi finansinė parama prekybos lengvinimo susitarimui įgyvendinti yra priemonė pagal iniciatyvą „Pagalba prekybai“ ir neturėtų turėti poveikio daugiametės finansinės programos (DFP) daliai, kuri skirta oficialiai paramai vystymuisi (OPV);
1. teigiamai vertina 2013 m. gruodžio mėn. vykusios devintosios PPO ministrų konferencijos rezultatus, kurioje derybos tarp 160 PPO narių buvo baigtos pasiekus TFA; mano, kad TFA – tai nepaprastai svarbus įvykis, nes tai pirmasis daugiašalis susitarimas nuo PPO įsteigimo 1995 m. ir pagal jį bus sukurtas 161 PPO narių muitinių modernizavimo planas;
 2. pabrėžia, kad ES ir toliau remia tai, kad visos PPO narės visapusiškai ir tiksliai įgyvendintų Balio priemonių rinkinio sprendimus, nes tai padėtų dėmesį sutelkti į sėkmingą derybų pagal Dohos vystymosi darbotvarkę (Dohos darbotvarkė) užbaigimą;
 3. pripažįsta naudą, kurią įgyvendinus šį susitarimą gaus besivystančios šalys, atsižvelgiant į tai, kad jis prisidės prie palankesnės aplinkos įmonėms, ypač MVL, kūrimo; visų pirma pabrėžia, kad, remiantis vertinimais, pvz., EBPO vertinimu, visiškai įgyvendinus susitarimą turėtų būti 12,5–17,5 % sumažintas neapibrėžtumas, susijęs su patekimo į rinką sąlygomis, ir prekybos išlaidos, taigi vartotojams būtų pasiūlytas didesnis ir pigesnių prekių asortimentas, o verslo įmonėms sudarytos sąlygos patekti į naujas rinkas ir pagerinti savo konkurencingumą, didinant veiksmingumą ir sumažinant nereikalingą biurokratizmą ir susijusias išlaidas;
 4. pabrėžia, kad įgyvendinus šį susitarimą, visų pirma besivystančiose šalyse, bus suderintos ir supaprastintos su prekyba susijusios procedūros; pabrėžia, kad laikantis susitarimo galėtų būti plėtojamos galimybės plačiau naudoti novatoriškas technologijas ir elektronines sistemas, pvz., elektroninio mokėjimo sistemas, nacionalinius prekybos portalus ir vieno langelio principu veikiančius skyrius;
 5. ragina visas PPO nares nedelsiant stengtis surasti sprendimą, kaip įgyvendinti Balio priemonių rinkinį visais jo aspektais, įskaitant prekybą iškreipiančių subsidijų mažinimą, kad iki 10-osios PPO ministrų konferencijos Dohos darbotvarkė būtų baigta įgyvendinti;
 6. pabrėžia šio susitarimo svarbą vystymosi požiūriu, atsižvelgiant į tai, kad taikomas specialus ir diferencijuotas režimas, pagal kurį besivystančios ir mažiausiai išsivysčiusios šalys gali nuspręsti, kada įgyvendins įvairias nuostatas ir kurių nuostatų atžvilgiu reiks prašyti techninės paramos;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

7. pabrėžia, kad nuo susitarimo įgyvendinimo lygio ir laikotarpio priklausys jo teikiama nauda; mano, kad visiškai ir sąžiningas susitarimo įgyvendinimas, atsižvelgiant į besivystančių šalių prioritetus ir joms svarbius klausimus Dohos vystymosi darbotvarkės srityje, bus naudingas visoms jį pasirašiusioms šalims;

8. pabrėžia, kad susitarime numatyta privalomų nuostatų ir neprivalomų gairių; ragina visas PPO nares daryti viską, kas įmanoma, siekiant įgyvendinti tiek privalomas nuostatas, tiek gaires, kad būtų galima kuo labiau sumažinti prekybos sąnaudas;

9. pripažįsta, kad daugelis pagal susitarimą nustatomų reikalavimų, ypač dėl skaidrumo ir automatizuoto atvykimo ir muitų mokėjimo, gali būti galinga kovos su korupcija pasienyje priemonė; ragina muitinės įstaigas glaudžiau bendradarbiauti ir pabrėžia, kad didesnis skaidrumas ne tik užtikrins efektyvesnę muitinės kontrolę, bet ir padės pasiekti aukštesnio lygio saugumą ir bus stipri paskata intensyvesnei prekybai;

10. visapusiškai remia ES iniciatyvą numatyti 400 mln. EUR siekiant penkerių metų laikotarpiu finansuoti prekybos lengvinimo reformas ir projektus, skirtus pavyzdžiui, besivystančių ir mažiausiai išsivysčiusių šalių muitinių sistemų tobulinimui; primena, kad šis finansavimas, kuris daugiausia bus teikiamas skiriant asignavimus regionų ekonominei integracijai pagal regionines orientacines programas, yra daug platesnės ES iniciatyvos „Pagalba prekybai“ dalis (2013 m. ES subsidijos sudarė 3,5 mlrd. EUR) ir prašo reguliariai teikti informaciją šiuo klausimu Europos Parlamentui ir valstybėms narėms;

11. tačiau pabrėžia, kad teikiant šį finansavimą turėtų būti labai gerai koordinuojama su kitais finansavimą teikiančiais tarptautiniais paramos teikėjais, pvz., Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferencija (UNCTAD), PPO ir Pasaulio banku; pabrėžia, kad reikėtų vengti dubliavimosi ir pernelyg didelės biurokratijos, nes jie gali atgrasyti pagalbos ieškančias šalis;

12. taip pat ragina glaudžiai bendradarbiauti su specialistų organizacijomis, pvz., Pasaulio muitinių organizacija, kurios kiekvienu konkrečiu atveju gali suteikti vertingų praktinių ir techninių ekspertinių žinių ir palengvinti vystymąsi bei stiprinti gebėjimus šioje srityje; pabrėžia, kad mažiausiai išsivysčiusios šalys ypač galėtų visapusiškai pasinaudoti TFA teikiamomis prekybos galimybėmis;

13. pabrėžia, kad ES delegacijos visame pasaulyje galėtų atlikti pagrindinį vaidmenį, nes jos gali bendradarbiauti su besivystančiomis ir mažiausiai išsivysčiusiomis šalimis vietoje, ir prašo, kad šios delegacijos kuo aktyviau dalyvautų išmokant techninės paramos lėšas;

14. ragina Komisiją imtis visų įmanomų veiksmų siekiant remti besivystančias ir mažiausiai išsivysčiusias šalis joms vykdant savo išpareigojimus, atsižvelgiant į tai, kad joms būtinas lankstumas susitarime numatytiems išpareigojimams įgyvendinti; pabrėžia, kad pajėgumų stiprinimo finansavimas turėtų būti nukreiptas į gavėjus ir grindžiamas tikrų poreikių vertinimais;

15. rekomenduoja tarptautinėms organizacijoms ir besivystančių ir mažiausiai išsivysčiusių šalių partnerėms glaudžiai bendradarbiauti įgyvendinant C kategorijos nuostatas ir taip užtikrinti jų kuo greitesnį įgyvendinimą;

16. pripažįsta, kad vis dar labai skiriasi išsivysčiusių ir besivystančių šalių pasienio procedūros ir kad dėl skurdžios infrastruktūros, neveiksmingo muitinių valdymo, korupcijos ir pernelyg didelio biurokratizmo lėtėja prekyba; pripažįsta, kad TFA ir vykdant prekybos liberalizavimo procesą siekiama to paties tikslo – sumažinti prekybos sąnaudas siekiant skatinti ekonominę veiklą;

17. primena, kad daugeliui besivystančių šalių prekybos lengvinimas bus pagrindinis naudos šaltinis vykdant Dohos vystymosi darbotvarkę; palankiai vertina išsamias nuostatas dėl besivystančioms ir mažiausiai išsivysčiusioms šalims taikomo specialaus ir diferencijuoto režimo; siūlo, kad naujasis metodas, pagal kurį prisiimami išpareigojimai ir jų įgyvendinimas planuojamas pagal šalių pajėgumus, būtų būsimiems susitarimams taikomas standartas;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

18. pripažįsta, kad privačiojo sektoriaus ekspertinės žinios gali atlikti svarbų vaidmenį skatinant taikyti prekybos lengvinimo priemones ir teikiant pagalbą ir paramą susitarimo įgyvendinimui besivystančiose šalyse; atkreipia dėmesį į JAV tarptautinės plėtros agentūros (angl. USAID) šiuo tikslu planuojamą iniciatyvą dėl viešojo ir privačiojo sektorių aljanso; ragina Komisiją skatinti privačiojo sektoriaus dalyvavimą ir iširti partnerysčių su Europos pramonės sektorių atstovais galimybes siekiant paremti susitarimo įgyvendinimą;

19. pripažįsta, kad prekybos lengvinimo reformų įgyvendinimas platesniu mastu naudingas vystymuisi; atsižvelgdamas į tai, pažymi svarbų vaidmenį, kurį muitai gali atlikti sudarant palankesnes sąlygas skubiam pagalbos nelaimės atveju siunčiamų siuntų judėjimui; pabrėžia, kad teikiant skubią humanitarinę pagalbą turėtų būti galima pasinaudoti supaprastintomis muitinio įforminimo procedūromis siekiant užtikrinti greitesnį tiekimą, be to, šiai pagalbai neturėtų būti taikomi muitai ir mokesčiai.

20. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir Pasaulio prekybos organizacijai.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0307

ES politikos miestų dimensija

2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl įvairių sričių ES politikos miestų dimensijos (2014/2213(INI))

(2017/C 316/13)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos XVIII antraštinę dalį,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1301/2013 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir dėl konkrečių su investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu susijusių nuostatų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1080/2006 ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1299/2013 dėl konkrečių Europos regioninės plėtros fondo paramos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui nuostatų ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. birželio 23 d. rezoliuciją dėl Europos miestų darbotvarkės ir jos ateities vykdant sanglaudos politiką ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. vasario 21 d. rezoliuciją „Tolesnė veikla, susijusi su teritorine darbotvarke ir Leipcigo chartija. Europos teritorijų vystymo ir teritorinės sanglaudos veiksmų programa“ ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. liepos 18 d. Komisijos komunikatą „Įvairių sričių ES politikos miestų dimensija. Pagrindiniai ES miestų darbotvarkės ypatumai“ (COM(2014)0490),
- atsižvelgdamas į 2014 m. birželio 18 d. Komisijos komunikatą „Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programa (REFIT). Dabartinė padėtis ir perspektyva“ (COM(2014)0368),
- atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 3 d. Komisijos komunikatą „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ (COM(2010)2020),
- atsižvelgdamas į 2012 m. liepos 10 d. Komisijos komunikatą „Pažangieji miestai ir gyvenvietės. Europos inovacijų partnerystė“ (C(2012)4701),
- atsižvelgdamas į 1998 m. spalio 28 d. Komisijos komunikatą „Darnus miestų vystymasis Europos Sąjungoje: veiksmų pagrindas“ (COM(1998)0605),
- atsižvelgdamas į 1997 m. gegužės 6 d. Komisijos komunikatą „Miestų plėtros darbotvarkės Europos Sąjungoje link“ (COM(1997)0197),

⁽¹⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 320.

⁽²⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 289.

⁽³⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 259.

⁽⁴⁾ OL C 390 E, 2012 12 18, p. 10.

⁽⁵⁾ OL C 184 E, 2009 8 6, p. 95.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į Komisijos šeštąją ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos ataskaitą „Investicijos į darbo vietų kūrimą ir augimą: vystymosi ir gero valdymo ES regionuose ir miestuose skatinimas“ (2014 m. liepos mėn.),
 - atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą „Ateities miestai. Investicijos į Europą“ (Brukselis, 2014 m. vasario 17–18 d.),
 - atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą „Skaitmeninė ateitis: kelionė į 2050 m. vizijas ir politikos uždavinius, miestus, kaimus ir bendruomenes“ (2014 m.),
 - atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą „Ateities miestai. Iššūkiai, vizijos ir perspektyvos“ (Brukselis, 2011 m. spalio mėn.),
 - atsižvelgdamas į Ministrų deklaraciją dėl ES miestų darbotvarkės, priimtą 2015 m. birželio 10 d. Rygoje vykusiame neoficialiame ES valstybių narių ministrų, atsakingų už teritorinę sanglaudą ir miestų klausimus, susitikime,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. lapkričio 19 d. Briuselyje priimtas Tarybos išvadas dėl šeštosios ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos ataskaitos „Investicijos į darbo vietų kūrimą ir augimą“,
 - atsižvelgdamas į pirmininkavimo išvadas, priimtas 2014 m. balandžio 24–25 d. Atėnuose vykusiame neoficialiame už sanglaudos politiką atsakingų ministrų susitikime,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Tarybai pirmininkavusios Lenkijos išvadas dėl ES politikos teritorinių aspektų ir sanglaudos politikos ateities, priimtas 2011 m. lapkričio 24–25 d. Poznanėje vykusiame neoficialiame už ES sanglaudos politiką, teritorinę ir miestų plėtrą atsakingų ministrų susitikime,
 - atsižvelgdamas į strategijos „Europa 2020“ teritorinę darbotvarkę, dėl kurios susitarta neoficialiame ministrų, atsakingų už teritorijų planavimą ir vystymą, susitikime, kuris įvyko 2011 m. gegužės 19 d. Gedelėje,
 - atsižvelgdamas į Toledo deklaraciją, priimtą 2010 m. birželio 22 d. Toledė vykusiame neoficialiame už miestų plėtrą atsakingų ministrų susitikime,
 - atsižvelgdamas į Leipcigo tvariųjų Europos miestų chartiją, priimtą 2007 m. gegužės 24 ir 25 d. Leipcige vykusiame neoficialiame ministrų, atsakingų už miestų plėtrą, susitikime,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. birželio 25 d. Regionų komiteto nuomonę „Integruotos ES miestų darbotvarkės kūrimas“,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. balandžio 23 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl Komisijos komunikato „Įvairių sričių ES politikos miestų dimensija. Pagrindiniai ES miestų darbotvarkės ypatumai“ (COM(2014)0490),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto pranešimą ir Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonę (A8-0218/2015),
- A. kadangi 2014 m. pusė pasaulio gyventojų ⁽¹⁾ ir 72 proc. Europos gyventojų gyvena miesto vietovėse ⁽²⁾, o 2050 m. beveik 80 proc. žemės gyventojų gyvens miesto vietovėse ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Parag Khanna, „Už miesto ribų“ (angl. *Beyond City Limits*), leidinys „Foreign Policy“, 2010 m. rugpjūčio 6 d.

⁽²⁾ Eurostatas, „Miestų statistika“, 2014 m.

⁽³⁾ *The Vertical Farm*, www.verticalfarm.com.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- B. kadangi Europos Sąjungoje funkcinės miestų zonos apima unikalias daugiacentres struktūras, susidariusias aplink didelius, vidutinius ir mažus miestus ir priemiesčius, todėl išeinančias iš tradicinių administracinių vienetų ribų ir apimančias įvairias teritorijas, kurias sieja jų ekonominiai, socialiniai, aplinkos apsaugos ir demografiniai uždaviniai;
- C. kadangi miestai ir funkcinės miestų zonos (pvz., metropolinės zonos) ne tik atlieka svarbų vaidmenį palaikant dalyvaujimąją demokratiją, bet taip pat yra pagrindiniai ekonominiai ramsčiai ir darbo vietų ES kūrimo varikliai, nes inovacijos ir nauja ekonominė veikla dažnai kuriamos miestuose; kadangi atsižvelgiant į jie yra svarbi ES vertybė ryšių su kitomis pasaulio šalimis požiūriu, bet taip pat ir pagrindinės vietos, kuriose būtina kovoti su augimo ir užimtumo kliūtimis, socialine atskirtimi (pvz., prastai parengtų jaunų asmenų problemos darbo rinkoje), prieigos galimybių trūkumu ir aplinkos būklės blogėjimu;
- D. kadangi miestai, funkcinės miestų zonos ir regionai suvartoja daugiausia energijos ir išmeta daugiausia šiltnamio efektą sukeliančių dujų Europos Sąjungoje; kadangi, kita vertus, jie atlieka itin svarbų vaidmenį siekiant didesnio energijos vartojimo efektyvumo ir energetinio savarankiškumo, taip pat rengiant naujas iniciatyvas (pvz., naujas ekonominės veiklos formas), skatinančias judumą miestuose, konkurencingas ir aplinką tausojančias transporto sistemas, taip prisidedami prie augimo, užimtumo, socialinės ir teritorinės sanglaudos, sveikatos apsaugos, saugos ir saugumo skatinimo;
- E. kadangi kai kuriuose miestuose vyksta gyventojų senėjimo procesas bei sumažėjo gyventojų ir šie miestai susiduria su problemomis, susijusiomis su sukurtos infrastruktūros ir teikiamų viešųjų paslaugų mastu, o kituose miestuose gyventojų skaičius auga ir todėl didėja spaudimas esamai infrastruktūrai ir viešosioms paslaugoms (pvz., švietimui), taip pat dar labiau ryškėja kitos problemos: (jaunimo) nedarbas, socialinė atskirtis, eismo spūstys, miesto plėtimasis ir tarša; dėl šių veiksnių gerokai pailgėja laikas, reikalingas kelionei pirmyn ir atgal, ir suprastėja daugelio europiečių gyvenimo kokybė;
- F. kadangi kai kurias svarbiausias problemas, su kuriomis susiduria miestai, susijusias su ekonomikos ir socialiniu vystymusi, klimato kaita, transportu ir demografiniais pokyčiais, galima išspręsti tik palaikant miestų ir aplinkinių vietovių partnerystę; kadangi dėl pastaraisiais metais vykstančio tarpusavyje susijusių sričių plėtros proceso, visų pirma atsižvelgiant į raidą transporto ir ryšių srityse, atsiranda poreikis plėtoti ryšį skatinančias priemones;
- G. kadangi ES politikos iniciatyvos daro tiesioginį ar netiesioginį poveikį tvariai miestų plėtrai ir miestų politikai;
- H. kadangi maždaug 70 proc. ES politikos kryžių ir teisės aktų įgyvendinama vietos ir regionų lygmeniu;
- I. kadangi visapusiškai naudojantis Bendra strategine programa (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 (Bendrijų nuostatų reglamento) II antraštinės dalies I skyriaus 10 straipsnis) ir užtikrinant geresnį politinį suinteresuotųjų veikėjų tarpusavio veiklos ir jų bendradarbiavimo su įvairių lygmenų valdžios institucijomis koordinavimą, ES lygmeniu turėtų būti užtikrinama daugiau nuoseklumo tarp įvairių ES politikos iniciatyvų ir subsidijų programų, nes dėl sektorinio ES politikos metodo politikos kryptys ir teisės aktai gali nesudaryti palankių sąlygų funkcinėms miestų zonoms;
- J. kadangi 1997 m. Komisija paskelbė komunikatą dėl ES miestų darbotvarkės⁽¹⁾, tačiau vis dar vyksta diskusijos dėl Europos miestų vaidmens formuojant ES politiką;

⁽¹⁾ 1997 m. gegužės 6 d. Komisijos komunikatas „Miestų plėtros darbotvarkės Europos Sąjungoje link“ (COM(1997)0197).

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- K. kadangi praeityje Parlamentas parėmė Komisijos pasiūlymą pateikti „Miestų darbotvarkę“, kuri būtų būsimos miestų politikos ES lygmeniu pagrindas;
- L. kadangi subsidiarumas, kaip apibrėžta SESV, daugiapakopis valdymas, grindžiamas ES, valstybių narių, regionų ir vietos valdžios institucijų koordinuojamais veiksmais, ir partnerystės principas yra esminiai elementai norint tinkamai įgyvendinti visų kryptių ES politiką ir kadangi atitinkamai reikėtų sustiprinti vietos ir regioninių valdžios institucijų išteklių ir kompetencijos panaudojimą;
- M. kadangi Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) reglamentu (Reglamentas (ES) Nr. 1301/2013) sustiprinama Europos struktūrinių ir investicijų fondų miestų dimensija – ne mažiau kaip 5 proc. jų finansinės paramos skiriama integruotiems tvarios miestų plėtros veiksams, valdymo funkcijas pavedant miestų valdžios institucijoms, ypač suteikiant joms daugiau įgaliojimų atlikti funkcijas, susijusias bent su veiksnu atranka, taip pat sukuriant tokias priemones kaip integruota teritorinė investicija ir bendruomenės inicijuota vietos plėtra, konkretų biudžetą skiriant novatoriškiems veiksams, kad būtų galima išbandyti naujus tvarios miestų plėtros sprendimus, taip pat sukuriant miestų plėtros tinklą;
- N. kadangi, vadovaujantis partnerystės principu, nustatytu Bendrųjų nuostatų reglamente (Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013), ir Europos elgesio kodeksu, valstybės narės įpareigojamos užtikrinti miestų valdžios institucijų dalyvavimą ES politikos formavimo procese ankstyvu etapu;

Įvairių sričių ES politikos miestų dimensija

1. laikosi nuomonės, kad įgyvendinant ES politiką turėtų būti remiami miestai ir funkcinės miestų zonos ir sudaromos galimybės jiems išreikšti visus savo, kaip ekonomikos augimo, užimtumo, socialinės įtraukties ir tvaraus vystymosi variklio, pajėgumus ir potencialą bei jais pasinaudoti; todėl mano, kad miestai ir funkcinės miestų zonos turi būti labiau įtraukti į visą ES politikos formavimo ciklą;
2. prašo Komisijos ir, kai tinkama, valstybių narių, vadovaujantis Protokolo dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo 6 straipsniu, pasiūlyti, kaip sukurti ankstyvo perspėjimo mechanizmą pritaikant esamas priemones ir suteikiant subnacionalinio lygmens valdžios institucijoms galimybę stebėti, ar buvo atsižvelgta į subsidiarumo ir proporcingumo principus, sudarant sąlygas subnacionalinio lygmens valdžios institucijoms ankstyvu etapu dalyvauti politikos procesuose, rengiant gerai informacija pagrįstas teritorinės plėtros strategijas ir užtikrinant, kad būsimi teisės aktai būtų veiksmingiau įgyvendinami;

Integruotos ES miestų darbotvarkės kūrimas

3. teigiamai vertina Komisijos iniciatyvą siekti parengti ES miestų darbotvarkę; remia šios darbotvarkės nustatymą, nes tai – darni miestų dimensiją turinčių ES politikos priemonių sistema, kuria siekiama miestams skirtus sprendimus geriau susieti su ES uždaviniais, geriau pritaikyti sektorines politikos priemones ir valdymo lygmenis, geriau nukreipti ES finansavimą aktualioms miestų problemoms spręsti ir geriau įvertinti teritorinį sektorių politikos priemonių poveikį; mano, kad ES miestų darbotvarkė turėtų būti visų pirma skatinama ieškoti valdymo sprendimų, kurie būtų geriausiai pritaikyti siekiant sėkmingai įveikti išskylančius iššūkius ir įgyvendinti tikslus, susijusius su tvaria, ekonomine ir socialiniu požiūriu įtraukia miestų ir funkcinės miestų zonų plėtra Europoje;
4. pripažįsta, kad, nors ES neturi aiškios kompetencijos miestų plėtros klausimais, daug įvairių ES iniciatyvų daro tiesioginį ar netiesioginį poveikį miestams ir funkcinėms miestų zonoms; todėl mano, kad gerai parengtos ir išplėtos nacionalinės ir regioninės miestų politikos priemonės yra būtina ES miestų darbotvarkės sąlyga; mano, kad ši darbotvarkė turėtų būti Europos Sąjungos miestų ir funkcinės miestų zonų problemų sprendimo strategija, kuri ilgainiui virstų ES lygmens miestų politika; šiuo klausimu pabrėžia, kad miestų teritorinė plėtra turėtų būti grindžiama darniu teritorijų planavimu pagal policentrinę miestų struktūrą, kaip numatyta ES 2020 m. teritorinėje darbotvarkėje;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

5. yra įsitikinęs, kad ES miestų darbotvarkė turėtų būti kuriama kartu su Komisija, valstybėmis narėmis, vietos valdžios institucijomis ir kitais suinteresuotaisiais veikėjais tam, kad įvairių sričių ES politika, turinti miestų dimensiją, būtų racionalizuojama, koordinuojama ir įgyvendinama miestuose ir funkcinėse miestų zonose ir bendradarbiaujant su miestais ir funkcinėmis miestų zonomis, naudojantis praktiniu, integruotu ir koordinuotu, bet kartu ir lanksčiu metodu, atsižvelgiant į vietos teritorinius ypatumus ir paisant valstybių narių institucinės sąrangos;

6. mano, kad ES miestų darbotvarkė turėtų visiškai derėti su bendrais ES tikslais ir strategija, ypač strategija „Europa 2020“, ir teritorinės sanglaudos tikslais; pabrėžia, kad administracinės sienos tampa vis mažiau svarbios, kai bandoma spręsti vystymosi uždavinius regionų ir vietos lygmeniu; todėl mano, kad ES miestų darbotvarkė turėtų būti įtrauki ir joje turėtų būti aiškiai atsižvelgiama į ES teritorinių vienetų įvairovę, tarpvalstybines sąsajas ir kaimo ir miesto ryšius, įskaitant paslaugas, kurias funkcinės miestų zonos teikia aplinkinėms kaimo vietovėms;

7. primygtinai ragina Komisiją pateikti komunikatą, kuriame būtų išsamiai išdėstyti būsimos ES miestų darbotvarkės, grindžiamos Miestų *acquis* ir išsamiomis konsultacijomis su įvairiais suinteresuotaisiais veikėjais, įskaitant ekonominius bei socialinius partnerius ir pilietinės visuomenės organizacijas, ypatumai; prašo Komisijos ES miestų darbotvarkę įtraukti į savo metinę darbo programą;

Integruoto požiūrio į teritorinį vystymą įtraukimas į ES politikos formavimo procesą ir teisės aktus

8. ragina Komisiją rengiant naujas miestų zonoms skirtas politikos iniciatyvas taikyti labiau vieta grindžiamą integruotą teritorinį požiūrį, siekiant užtikrinti nuoseklumą ir miestams bei funkcinėms miestų zonoms sudaryti galimybes pasiekti strategijoje „Europa 2020“ numatytus pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo tikslus, *inter alia*, įgyvendinant integruotą ES koncepciją, kuria vadovaujantis būtų remiami pažangūs ir tvarūs projektai Europos miestuose, tokiu būdu padedant skatinti socialinį ir ekonominį vystymąsi;

9. ragina Komisiją kaip bendrą taisyklę numatyti visų atitinkamų ES politikos iniciatyvų miestų dimensijos teritorinį poveikio vertinimą, siekiant užtikrinti galimybes šias iniciatyvas praktiškai įgyvendinti regionų ir vietos lygmenimis, ir rengiant poveikio vertinimus bei naujas politikos priemones atsižvelgti į decentralizuoto lygmens valdžios institucijų teikiamus pasiūlymus (principas „iš apačios į viršų“), taip pat užtikrinti, kad visų sričių atitinkama ES sektorine politika būtų tinkamai sprendžiamos problemos, su kuriomis susiduria miestai ir funkcinės miestų zonos; ragina Komisiją atliekant šiuos teritorinius poveikio vertinimus pagrindinį dėmesį skirti šiems elementams: darniam teritoriniam vystymuisi, teritorinei integracijai, valdymo aspektams, reglamentavimo aspektams, įgyvendinimo vietos lygmeniu aspektams ir derėjimui su kitais politikos tikslais;

10. primygtinai ragina Komisiją sisteminti ir nagrinėti visus turimus duomenis ir bendras konceptualias sistemas (Miestų *acquis*), siekiant išvengti dubliavimosi ir nenuoseklumo ir pateikti aiškią integruotos tvarios miestų plėtros apibrėžtį ir taip nustatyti bendrus, suderintus ir skaidrius ES tikslus šioje srityje;

11. yra įsitikinęs, kad siekiant sudaryti galimybes tiksliau negu vien pagal BVP rodiklį įvertinti miestų zonas, turi būti prieinama pakankamai duomenų; taigi mano, kad Eurostatas turėtų parengti ir pateikti išsamesnius vietos lygmens duomenis ir kad turėtų būti toliau atliekamas Miestų auditas ir panašios apklausos; be to, ragina Komisiją rengti priemones, kuriomis būtų galima nustatyti integruotos miestų darbotvarkės pažangą ir poveikį ES lygmeniu;

12. ragina Komisiją mažinti biurokratinę našta, susijusią su galiojančių ES teisės aktų įgyvendinimu vietos lygmeniu, ir užtikrinti, kad ateityje vykdant reglamentavimo veiklą būtų kruopščiai išnagrinėjamos viso reglamentavimo pasekmės vietos lygmeniu;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

ES politikos priemonių ir finansavimo miestų dimensija

13. primena, kad ES sanglaudos politika ir jos finansinės priemonės yra tinkamesnės sudėtingoms integruotoms teritorinėms strategijoms, skirtoms funkcinėms miestų zonoms, remti, nes pasitelkiamas bendras strateginis planavimas ir taisyklės; ragina valstybes nares visapusiškai naudotis naujomis turimomis priemonėmis, kaip antai integruotomis teritorinėmis investicijomis ir bendruomenės inicijuota vietos plėtra, siekiant sėkmingai remti integruotos miestų plėtros planų įgyvendinimą; ragina valstybes nares ir Komisiją parengti suderintą tinkamų rodiklių rinkinį, kad būtų galima geriau įvertinti įgyvendintų veiksmų ir Europos struktūrinių ir investicijų fondų finansuojamų iniciatyvų miestų dimensiją;

14. pabrėžia, kad reikia kuo labiau išnaudoti makroregioninių strategijų teikiamas galimybes, kad būtų galima sėkmingai įgyvendinti integruotą miestų koncepciją; ragina Komisiją į ES makroregionines strategijas, kurios yra planavimo ir daugiapakopio valdymo pavyzdys, tinkamai įtraukti ir integruoti ES miestų darbotvarkės aspektus ir pabrėžti miestų dimensiją;

15. apgailestauja, kad, nepaisant to, jog naujoje sanglaudos politikoje numatyti teisiškai privalomi su miestais susiję aspektai, ypač miestų dalyvavimas programavimo etapu, miestai ir miestų atstovai faktiškai menkai dalyvauja formuojant politiką, ir mano, kad politiką galima patobulinti minėtus atstovus anksti įtraukiant į politikos procesus, pvz., vykdant konsultacijas, atliekant vertinimą bei keičiantis geriausios praktikos ir patirties pavyzdžiais; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad įgyvendinant ES lėšomis finansuojamas programas ir projektus būtų taikomas partnerystės principas (atsižvelgiant tai pat ir į Europos partnerystės elgesio kodeksą (Bendrųjų nuostatų reglamento (Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013) 5 straipsnio 3 dalis)), ypatingą dėmesį skiriant miestų ir funkcinį miestų zonų dalyvavimui rengiant programas, jas administruojant ir valdant, taip pat ir tarpvalstybinių lygmeniu;

16. ragina į struktūrinių ir investicijų fondų programas labiau įtraukti miestus; mano, kad remiantis šios srities patirtimi galima pateikti svarbias politikos rekomendacijas, kurios bus aktualios rengiant po 2020 m. taikytiną sanglaudos politiką; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją išbandyti ES miestų darbotvarkės įgyvendinimą pasirinktose teminėse srityse, atspindinčiose miestų zonų uždavinius (bandomieji miestų projektai), ypač užtikrinant tarpsektorinį įvairių ES politikos priemonių koordinavimą ir esamo dubliavimosi panaikinimą, taikant daugiapakopį valdymo modelį ir atliekant teritorinius poveikio vertinimus; prašo Komisijos reguliariai teikti ataskaitas Parlamentui apie šioje srityje pasiektą pažangą ir rezultatus;

17. prašo geriau koordinuoti ir integruoti ES investicijų politikos priemones, teikiančias galimybių užtikrinti tvarią, integruotą ir socialiai įtraukią miestų plėtrą; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares visapusiškai pasinaudoti reglamentavimo sistema, kad būtų kuriama Europos strateginių investicijų fondo (ESIF), ES subsidijuojamų programų (pvz., LIFE, „Horizontas 2020“, „Pažangi energetika Europai“ ir kt.) ir sanglaudos politikos fondų, taip pat viešųjų (t. y. nacionalinių) investicijų, privataus kapitalo ir finansinių priemonių sąveika siekiant užtikrinti kuo didesnę investuotų lėšų svėro poveikį; pabrėžia, kad reikia užtikrinti visų investicijų politikos priemonių tarpusavio papildomumą, geresnę sąveiką, vengti dvigubo finansavimo ir dubliavimosi;

Naujas daugiapakopio valdymo modelis

18. primena, kad šių dienų pagrindiniai ekonomikos, socialiniai ir aplinkos apsaugos uždaviniai peržengia tradicines administracines sienas ir kad atsižvelgiant į vis didėjantį administracinių ir teritorinių struktūrų (miestų ir priemiesčių bendradarbiavimas, miestų ir kaimų bendradarbiavimas ir t. t.) neatitiktumą būtinos naujos lankstaus valdymo formos, siekiant toliau vykdyti funkcinį zonų integruotą teritorinį vystymą;

19. mano, kad ES miestų darbotvarkė turėtų būti grindžiama nauju daugiapakopio valdymo metodu, pagal kurį būtų aktyviau dalyvaujama vietos lygmeniu visais politikos ciklo etapais; taip politika būtų priartinta prie realybės ir geriau atitiktų nuolatinius funkcinį miestų zonų pokyčius ir geriau į juos reaguotų; šiuo klausimu atitinkamas vaidmuo turėtų tekti Regionų komitetui kaip regionų ir vietos valdžios institucijų atstovybei;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

20. primygtinai ragina Komisiją pasiūlyti naujo daugiapakopio valdymo modelio elementus; šis modelis turėtų būti grindžiamas partnerystės dariniais ir veiksmingu bendradarbiavimu, kad tai būtų ne vien konsultavimasis su suinteresuotaisiais veikėjais; derinant oficialias valdymo struktūras su neoficialiomis lanksčiomis valdymo struktūromis, atitinkančiomis naujas skaitmeninės „tinklų“ visuomenės realijas, toks metodas turėtų būti pritaikytas tinkamai atsižvelgiant į esamų uždavinių mastą; minėtasis modelis patobulintų daugiapakopį vertikalųjį ir horizontalųjį bendradarbiavimą su vyriausybiniais ir nevyriausybiniais veikėjais vietos, regionų, nacionaliniu ir ES lygmenimis – taip valdžia priartėtų prie piliečių ir būtų padidintas ES projekto demokratinis teisėtumas; rekomenduoja, kad toks *sui generis* konkrečiam atvejui pritaikytas modelis, dėl jo susitarus partneriams ir pasikonsultavus su visais atitinkamais suinteresuotaisiais veikėjais, taptų būsimos ES miestų darbotvarkės darbo metodu;

Žinių valdymas ir keitimasis duomenimis

21. laikosi nuomonės, kad miestų platformos ir tinklai (pvz., URBACT, miestų plėtros tinklo programa), taip pat kitos miestų keitimosi žiniomis programos (CIVITAS iniciatyva, Merų paktas, iniciatyva „Merai prisitaiko“, iniciatyva „Pažangieji miestai ir gyvenvietės“, Tvarių miestų orientacinė programa, ManagEnergy iniciatyva) suteikė puikią galimybę į miestų plėtrą ir veikėjų dalijimąsi žiniomis įtraukti vietos, regionų ir tarpvalstybinius veikėjus; primygtinai ragina Komisiją sustiprinti ir užtikrinti geresnį šių platformų koordinavimą, siekiant vietiniams veikėjams suteikti galimybių geriau jas suprasti ir veiksmingiau jose dalyvauti;

22. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares pasisemti kuo daugiau naudos iš dalijimosi žiniomis ir gebėjimų stiprinimo veiklos, siūlomos pagal ES lėšomis finansuojamos projektus ir vykdančią kitą miestų tinklų kūrimo veiklą; ragina Komisiją savo tarnybose kurti geresnio dalijimosi projektų rezultatais mechanizmus ir užtikrinti, kad šie rezultatai pasitarnautų tiek nacionalinio, tiek ES lygmens politikos pokyčiams;

23. mano, kad norint formuoti geriau pritaikytą įvairių sričių politiką, būtina atnaujinti ir pagerinti Miestų audito duomenų bazę; ragina Eurostatą ir Komisiją teikti ir rinkti išsamesnius duomenis, surenkamus ten, kur įvairių sričių politika įgyvendinama, t. y. dauguma atvejų vietos lygmeniu; pabrėžia, kad srautų duomenys, kuriais vertinami miestų ir juos supančių zonų ryšiai bei ryšiai funkcinėse miestų zonose, taip pat tampa vis svarbesni norint geriau suprasti šias sudėtingas funkcinės zonas, todėl primygtinai ragina Komisiją tuos duomenis kaupti ir nagrinėti, kad jie taptų politikos raidos pagrindu;

Būsimosios ES miestų darbotvarkės įgyvendinimas

24. mano, jog siekiant, kad ES miestų darbotvarkė būtų veiksminga priemonė, ji turėtų būti bendra ir nuolat atnaujinama conceptuali sistema, o jos pagrindinės temos apsiribotų keletu uždavinių platesniame strategijos „Europa 2020“ pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo tikslų kontekste;

25. tvirtai tiki, kad šie uždaviniai turėtų tenkinti tokius kriterijus: 1) atitiktų bendrą conceptualią sistemą; 2) būtų itin svarbūs miestų uždaviniai, darantys didelį poveikį miestams ir funkcinėms miestų zonoms valstybėse narėse ir tarp valstybių narių; 3) valstybės narės negalėtų jų išspręsti vienašališkai; 4) juos sprendžiant ES metodas duotų aiškios papildomos naudos; prašo Komisijos pradėti šių uždavinių nustatymo veiklą, tačiau kartu nustatyti ir likusius trūkumus, nenuoseklius politikos aspektus arba pajėgumų ir žinių spragas, tvirtai bendradarbiaujant su visais suinteresuotaisiais veikėjais, ypač vietos lygmeniu;

26. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares pasirūpinti, kad būtų užtikrintas geresnis tarpsektorinis miestų dimensija pasižymintios politikos koordinavimas visais valdymo lygmenimis, siekiant į visas politikos sritis labiau įtraukti integruotą miestų plėtrą; ragina už ES miestų politiką atsakingą Komisijos regioninės ir miestų politikos GD, glaudžiai bendradarbiaujant su Komisijos tarnybų miestų plėtros darbo grupe, būti šio proceso varomąja jėga ir užtikrinti, kad imantis visų naujų aktualių iniciatyvų būtų atsižvelgiama į miestų dimensiją; ragina Europos Komisijos pirmininką Komisijos narių kolegijoje paskirti politinius vadovus, kurie suteiktų ES miestų darbotvarkę strateginę kryptį ir kasmet teiktų Parlamentui ataskaitą apie tai, kaip Miestų darbotvarkė įgyvendinama;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

27. prašo Komisijos, atsižvelgiant į jau veikiančių Komisijos tarnybų ir organų struktūrą, paskirti ES specialųjį koordinatorių miestų klausimais, kad jis stebėtų ir vertintų, kaip praktiškai vykdomas toks koordinavimas horizontaliuoju būdu (įtraukiant visus atitinkamus politikos sektorius) ir vertikaliuoju būdu (įtraukiant visų lygių valdžios institucijas); laikosi nuomonės, kad ES specialusis koordinatorius miestų klausimais, padedamas Komisijos tarnybų miestų plėtros darbo grupės, turėtų Komisijoje įsteigti vieno langelio principu veikiančią centrą miestų politikos klausimais ir užtikrinti, kad Komisijos tarnybose būtų tinkamai renkami, valdomi ir tarp jos tarnybų ir įvairių suinteresuotųjų veikėjų platinami duomenys apie miestų politikos priemones, taip sukuriant informuotumo didinimo sistemą, kurią taikant vietos ir regionų valdžios institucijos būtų iš anksto išpėjamos ir ankstyvu etapu dalyvautų politikos formavimo procesuose, turinčiuose poveikį miestams ir funkcinėms miestų zonoms;

28. ragina Komisiją, naudojantis esama struktūra ir, pvz., vykdant bandomąjį miestų projektą, valstybėse narėse įrengti bendrus informacinius centrus įvairių sričių ES politikos miestų dimensijos klausimais (miestų vieno langelio principas) – taip turėtų būti siekiama teikti visapusišką informaciją, pirmiausia apie įvairias ES iniciatyvas, gaires ir finansines galimybes, susijusias su miestų plėtra;

29. ragina Komisiją reguliariai rengti miestų aukščiausiojo lygio susitikimus remiantis forumu „Ateities miestai“, kuriuose susiburtų visų valdymo lygmenų ir įvairių sektorių suinteresuotieji veikėjai; mano, kad tokie aukščiausiojo lygio susitikimai turėtų suteikti realią progą miestams pradėti konstruktyvų dialogą su atitinkamų politikos sričių politikos formuotojais ir turėtų padėti įvertinti įvairių sričių ES politikos poveikį miestams ir funkcinėms miestų zonoms ir tai, kaip geriau juos įtraukti į būsimas iniciatyvas;

30. primygtinai ragina valstybes nares privalomai ir visapusiškai įtraukti miestus ir funkcinės miestų zonas į strateginės politikos (pvz., nacionalinės reformų programos, partnerystės susitarimų ir veiklos programų) kūrimą ir programavimą ir suteikti jiems galimybę juose dalyvauti; ragina valstybes nares reguliariai rengiant neoficialius už miestų plėtrą atsakingų ministrų susitikimus aktyviau dalytis patirtimi, susijusia su nacionalinėmis miestų plėtros programomis, kurios padeda miestams pasiekti strategijos „Europa 2020“ tikslų;

ES miestų darbotvarkės išorės aspektas

31. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares visapusiškai atsižvelgti į vykstantį parengiamąjį darbą, susijusį su HABITAT III konferencijos darbotvarkė, ir užtikrinti, kad būsimoji ES miestų darbotvarkė būtų visiškai suderinama ir koordinuojama su šios pasaulinės miestų darbotvarkės uždaviniais ir tikslais; prašo Komisiją nuolat informuoti Parlamentą apie ES miestų darbotvarkės išorės aspektą ir mano, kad miestų darbotvarkė turėtų tapti ES indėliu į tarptautines diskusijas dėl Jungtinių Tautų „Naujosios miestų darbotvarkės“ ir 2016 m. vyksiančią HABITAT III konferenciją dėl būstų ir tvarios miestų plėtros;

32. mano, kad ES ir valstybės narės, konsultuodamosi su vietos ir regionų valdžios institucijomis ir atsižvelgdamos į jų indėlį, Tarptautinėje standartizacijos organizacijoje (ISO) turėtų aiškiai, nuosekliai ir atvirai išsipareigoti parengti naujus tvarios miesto plėtros standartus, neprieštaraujančius nuostatomis, pagal kurias buvo parengtos JT visuotinės miestų ir teritorinio planavimo gairės; pabrėžia, kad nauji ISO standartai turėtų būti laikomi pagalbine, o ne normine priemone;

o

o o

33. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0308

Investicijos į darbo vietų kūrimą ir augimą: ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos ES skatinimas

2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento rezoliucija „Investicijos į darbo vietų kūrimą ir augimą: ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos Sąjungoje skatinimas“ (2014/2245(INI))

(2017/C 316/14)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2014 m. liepos 23 d. Komisijos šeštąją ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos ataskaitą „Investicijos į darbo vietų kūrimą ir augimą: vystymosi ir gero valdymo ES regionuose ir miestuose skatinimas“ (toliau – Šeštoji sanglaudos ataskaita),
- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), ypač jos 4, 162, 174–178 ir 349 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (toliau – Bendrųjų nuostatų reglamentas) ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1301/2013 dėl konkrečių su Europos regioninės plėtros fondu ir investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu susijusių nuostatų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1080/2006 ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1304/2013 dėl Europos socialinio fondo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1081/2006 ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1299/2013 dėl konkrečių Europos regioninės plėtros fondo paramos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui nuostatų ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1302/2013, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1082/2006 dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės (ETBG) atsižvelgiant į patikslintas, supaprastintas ir pagerintas tokių grupių steigimo ir jų veikimo sąlygas ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1300/2013 dėl Sanglaudos fondo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1084/2006 ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiamečių finansinė programa ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 320.

⁽²⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 289.

⁽³⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 470.

⁽⁴⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 259.

⁽⁵⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 303.

⁽⁶⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 281.

⁽⁷⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 884.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į „Europos Sąjungos 2020 m. teritorinę darbotvarkę. Integruojanti, pažangi ir tvari skirtingų regionų Europa“, suderintą neoficialiame ministrų, atsakingų už teritorijų planavimą ir vystymą, susitikime, kuris įvyko 2011 m. gegužės 19 d. Gedelėje (Vengrija),
- atsižvelgdamas į 2013 m. birželio 26 d. Komisijos aštuntąją ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos pažangos ataskaitą „Miestų ir regioninis krizės aspektai“,
- atsižvelgdamas į savo 2014 m. sausio 14 d. rezoliuciją „Pažangioji specializacija. Patikimos sanglaudos politikos kompetencijos centrų tinklas“ ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. sausio 14 d. rezoliuciją dėl ES valstybių narių pasirengimo veiksmingai ir laiku pradėti naująją sanglaudos politikos programavimo laikotarpį ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. vasario 26 d. rezoliuciją dėl Europos Komisijos 7-osios ir 8-osios pažangos ataskaitų dėl ES sanglaudos politikos ir 2013 m. strateginio pranešimo dėl programų įgyvendinimo 2007–2013 m. ⁽⁴⁾,
- 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl atokiausių regionų galimybių gerinimo kuriant ES struktūrinių fondų ir kitų Europos Sąjungos programų sąveiką ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. lapkričio 27 d. rezoliuciją dėl vėlavimo pradėti įgyvendinti 2014–2020 m. sanglaudos politiką ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 19 d. Komisijos komunikatą „Naujos kartos naujoviškų finansinių priemonių – ES nuosavo kapitalo ir skolos platformų – programa“ (COM(2011)0662),
- atsižvelgdamas į 2014 m. lapkričio 26 d. Komisijos komunikatą „Investicijų planas Europai“ (COM(2014)0903),
- atsižvelgdamas į 2015 m. sausio 13 d. Komisijos komunikatą „Geriausias pasinaudojimas lankstumu, kurį suteikia galiojančios stabilumo ir augimo pakto taisyklės“ (COM(2015)0012),
- atsižvelgdamas į Audito Rūmų specialiąją ataskaitą „Iš Europos regioninės plėtros fondo bendrai finansuotos MVĮ skirtos finansinės priemonės“ (Specialioji ataskaita Nr. 2/2012),
- atsižvelgdamas į 2014 m. lapkričio 19 d. Bendrųjų reikalų (sanglauda) taryba patvirtintas Tarybos išvadas dėl „Šeštosios ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos ataskaitos: Investicijos į darbo vietų kūrimą ir augimą“,
- atsižvelgdamas į 2014 m. gruodžio 3 d. Regionų komiteto nuomonę dėl Šeštosios ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos ataskaitos ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į 2015 m. sausio 21 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Šeštoji ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos ataskaita. Investicijos į darbo vietų kūrimą ir augimą“ ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ OL L 298, 2012 10 26, p. 1.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0002.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0015.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0132.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0133.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2014)0068.

⁽⁷⁾ OL C 19, 2015 1 21, p. 9.

⁽⁸⁾ OL C 242, 2015 7 23, p. 43.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į 2015 m. kovo 9 d. Komisijos komunikatą dėl 2015 m. ES teisingumo rezultatų suvestinės (COM(2015)0116),
 - atsižvelgdamas į 2015 m. sausio 20 d. Komisijos komunikatą pavadinimu „2015 m. bendrojo biudžeto Taisomojo biudžeto Nr. 2 projektas“ (COM(2015)0016),
 - atsižvelgdamas į 2013 m. metinę ataskaitą „ES finansinių interesų apsauga. Kova su sukčiavimu“,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto pranešimą ir į Biudžeto komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones (A8-0173/2015),
- A. kadangi nekyla jokių abejonių dėl ES sanglaudos politikos vaidmens mažinant regionų skirtumus, skatinant ekonominę, socialinę ir teritorinę valstybių narių regionų sanglaudą ir remiant darbo vietų kūrimą; kadangi sanglaudos politika yra pagrindinė ES masto investicijų į realiąją ekonomiką politika ir įtvirtinta augimą bei darbo vietų kūrimą ES skatinanti priemonė, kuriai iki 2020 m. skirtas daugiau kaip 350 mlrd. eurų biudžetas; kadangi ekonomikos krizės laikotarpiu sanglaudos politika yra labai svarbi priemonė siekiant išlaikyti investicijų lygį įvairiose valstybėse narėse; kadangi kai kuriose valstybėse narėse sanglaudos politika yra pagrindinis viešųjų investicijų šaltinis; kadangi panaudojus daugybę skirtingų vertinimo metodų buvo patvirtinta, jog sanglaudos politikos rezultatai yra konkretūs ir akivaizdūs;
- B. kadangi iš naujausių 2013 m. duomenų matyti istoriškai aukštas ilgalaikio 5,1 proc. darbo jėgos nedarbo lygis Sąjungoje; kadangi ilgalaikis nedarbas turi lemtingų padarinių atskiriems žmonėms per visą jų gyvenimą ir gali tapti struktūriniu reiškiniu, ypač pakraščio regionuose;
- C. kadangi pastaruoju metu viešosios investicijos Sąjungoje realiai sumažėjo 15 proc. ir kadangi daugelyje regionų, ypač tuose, kur susiduriama su demografinėmis problemomis, nebuvo galimybių deramai prisidėti prie strategijos „Europa 2020“ tikslų, visų pirma pagrindinio tikslo – iki 2020 m. pasiekti 75 proc. užimtumo lygį, sumažinti 20 milijonų žmonių skurdą ir sumažinti mokyklos nebaigiančių jaunuolių skaičių;
- D. kadangi pateisinama, kad per tam tikrą laiką sanglaudos politikos tikslai plėtojosi, reaguojant į naujus iššūkius ir problemas, su kuriais susiduriama ES, ir kad pati politika tapo glaudžiau susijusi su bendra ES politikos darbotvarke; kadangi, nepaisant to, reikėtų stiprinti pirminį sanglaudos politikos vaidmenį – skatinti ekonominę, socialinę ir teritorinę visų ES regionų sanglaudą, visų pirma mažiau išsivysčiusiuose ir nepalankiausias sąlygas turinčiuose regionuose; kadangi sanglaudos politika neturi būti laikoma tik priemone, kuria siekiama strategijos „Europa 2020“ ir kitų ES vystymosi strategijų tikslų, bet taip pat ir investavimo politika teritorijose;
- E. kadangi, kaip nurodyta Šeštojoje sanglaudos ataskaitoje, ekonomikos krizė turėjo neigiamo poveikio ilgalaikiai regionų skirtumų mažinimo tendencijai ir, nepaisant tam tikrų teigiamų tendencijų, naujo programavimo laikotarpio pradžioje skirtumai tarp įvairių regionų tebėra labai dideli;
- F. kadangi užtikrinant paramos telkimą pagal temas sanglaudos politikos ištekliai skiriami konkrečiam skaičiui strateginių tikslų, turinčių augimo skatinimo, darbo vietų kūrimo, socialinės įtraukties, aplinkosaugos ir klimato kaitos švelninimo potencialą;
- G. kadangi be gero valdymo neįmanoma pasiekti gerų ekonomikos augimo ir regionų ekonominės konvergencijos rezultatų, nes reikalingas veiksmingesnis visų partnerių dalyvavimas nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis, taikant daugiapakopio valdymo principą ir įtraukiant socialinius partnerius ir pilietinės visuomenės organizacijas;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- H. kadangi partnerystės sutartys ir veiksmų programos yra strateginės priemonės investicijoms valstybėse narėse ir regionuose nukreipti; šios priemonės kartu su jų pateikimo ir priėmimo terminais nustatytos Bendrųjų nuostatų reglamento 14, 16 ir 29 straipsniuose; pagal minėtą reglamentą partnerystės susitarimai turėjo būti patvirtinti iki 2014 m. rugpjūčio pabaigos, o veiksmų programos – ne vėliau kaip iki 2015 m. sausio pabaigos;
- I. kadangi 2011 m. Gedelėje (Vengrija) vykusiame neoficialiame susitikime Taryba paprašė 2015 ir 2016 m. Tarybai pirmininkausiančias valstybes nares įvertinti ir apsvarstyti, ar reikėtų peržiūrėti ES 2020 m. teritorinę darbotvarkę atsižvelgiant į jos praktinius rezultatus, bei galimai vadovauti tokiai peržiūrai;
- J. kadangi, vadovaujantis SESV 175 straipsniu, valstybės narės savo ekonominę politiką vykdo ir ją koordinuoja taip, kad pasiektų bendros darnios plėtros tikslus ir stiprintų ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, ir kadangi atsižvelgiant į tai naujas Investicijų planas Europai turėtų taip pat padėti siekti šių tikslų;

Sanglaudos politikos laimėjimai ir iššūkiai ekonomikos ir finansų krizės sąlygomis (2007–2013 m. programavimo laikotarpis)

1. pabrėžia, kad sanglaudos politika yra pagrindinė Europos Sąjungos priemonė, kuria siekiama sumažinti ekonominius, socialinius ir teritorinius Europos regionų skirtumus, paskatinti jų konkurencingumą, spręsti klimato kaitos ir energetinės priklausomybės problemą, kartu padedant siekti strategijos „Europa 2020“ tikslų; pabrėžia, kad investicijos pagal sanglaudos politiką (nors kai kurioms valstybėms narėms ir regionams buvo sunku jas bendrai finansuoti) pastebimai sušvelnino neigiamą ekonomikos ir finansų krizės poveikį ir užtikrino regionams stabilumą, garantuojant finansavimą, kai nacionalinio ir regionų lygmens viešųjų ir privačių investicijų lygis smarkiai sumažėjo; pabrėžia, kad finansavimas pagal sanglaudos politiką prilygo 21 proc. viešųjų investicijų visoje ES ir 57 proc. visose sanglaudos šalyse;
2. pabrėžia, kad įrodyta, jog įgyvendinant sanglaudos politiką gebama greitai reaguoti taikant lanksčias priemones siekiant sumažinti valstybių narių ir regionų investicijų deficitą, pvz., sumažinti nacionaliniam bendram finansavimui tenkančią dalį ir teikti papildomus išankstinius mokėjimus, taip pat 13 proc. viso finansavimo (45 mlrd. EUR) skirti tiesioginį poveikį turinčiai ekonominei veiklai ir užimtumui remti; todėl mano, kad labai svarbu atlikti išsamią vidurio laikotarpio peržiūrą, kuri leistų iš naujo apsvarstyti tikslus ir bendrojo finansavimo normas, jeigu socialinės ir ekonominės sąlygos valstybėse narėse ar kai kuriuose jų regionuose būtų pasikeitusios;
3. pabrėžia, kad Europos Sąjungos sutartyje nustatytas tikslas skatinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą bei valstybių narių solidarumą (ES sutarties 3 straipsnis);
4. teigiamai vertina pastarąją sanglaudos politikos reformą, kuria siekiama spręsti šias problemas remiantis nuoseklia 2014–2020 m. strategine programa, pagal kurią visoms veiksmų programoms nustatyti aiškūs tikslai ir paskatos; ragina visus susijusius veikėjus, visų pirma pagrindines valdžios institucijas, užtikrinti veiksmingą ir efektyvų naujų sanglaudos politikos teisės aktų įgyvendinimą, dedant dideles pastangas, kad būtų pasiektas didesnis našumas ir geresni rezultatai; ragina visus susijusius veikėjus sukurti deramai veikiančias kelių lygmenų valdymo ir koordinavimo priemones, kad būtų užtikrintas programų nuoseklumas ir parama įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ bei konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas;
5. pabrėžia, kad stabili fiskalinė ir ekonominė aplinka, taip pat veiksminga reguliavimo, administracinė ir institucinė aplinka yra itin svarbūs veiksniai siekiant užtikrinti sanglaudos politikos veiksmingumą, tačiau tai neturi kenkti jos tikslų ir siekių įgyvendinimui; šiuo atžvilgiu primena, kad sustabdžius Bendrųjų nuostatų reglamento 23 straipsnyje nurodytus mokėjimus, gali būti pakenkta nacionalinių, regioninių ir vietos valdžios institucijų gebėjimui veiksmingai planuoti ir naudoti Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondai) 2014–2020 m. laikotarpiui numatytą paramą; pabrėžia, kad, siekiant sanglaudos ir strategijos „Europa 2020“ tikslų, ši politika turi būti glaudžiai suderinta su sektorių politikos kryptimis ir turi būti pasiekta sinergija su kitomis ES investavimo programomis; tačiau primena, kad vadovaujantis SESV 175 straipsnio nuostatomis visomis ekonominės politikos kryptimis turi būti siekiama įgyvendinti ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos tikslus;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

6. pabrėžia, kad norint laiku ir sėkmingai įgyvendinti sanglaudos politiką, itin svarbu stiprinti administracinius programavimo, įgyvendinimo ir vertinimo gebėjimus valstybėse narėse;
7. pažymi, kad nors sanglaudos politika sušvelnino krizės poveikį, regionų skirtumai tebėra dideli ir dar ne visur pasiektas sanglaudos politikos tikslas sumažinti ekonominius, socialinius ir teritorinius skirtumus, teikiant specialią paramą mažiau išsivysčiusiems regionams;
8. pažymi, kad nepaisant krizės ir didelių vietinio finansavimo sunkumų, vietos ir regioninės valdžios institucijos toliau turėjo tenkinti piliečių poreikius, susijusius su prienamesnėmis ir aukštesnės kokybės viešosiomis paslaugomis;
9. pabrėžia ES reindustrializacijos svarbą siekiant užtikrinti, kad iki 2020 m. pramonės gamyba sudarytų bent 20 proc. valstybių narių BVP; todėl primena, kad siekiant Europoje skatinti darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą labai svarbu iniciatyviai remti ir stiprinti konkurencingumo, tvarumo ir reguliavimo patikimumo principus;

Įgyvendinimo ir mokėjimų problemos

10. reiškia didelį susirūpinimą dėl nemažo struktūrinio pobūdžio vėlavimo pradedant naujus sanglaudos politikos programavimo laikotarpius, kurį lėmė vėlavimas patvirtinti veiksmų programos, taip pat ir taikant perkėlimo procedūrą; pažymi, kad dėl to gali padidėti spaudimas mokėjimams, ypač 2017 ir 2018 m. ir kad atitinkamai didėja susirūpinimas dėl apmaudaus mokėjimų, sudarančių maždaug 25 mlrd. EUR, skirtų 2007–2013 m. programavimo laikotarpiui, vėlavimo; pažymi, kad nors atsižvelgiant į platesnį kontekstą sanglaudos srityje padėtis geresnė nei kaimo plėtros ir žuvininkystės srityje, susirūpinimą kelia tai, kad tam tikrose valstybėse narėse dar turi būti priimta daug programų; pabrėžia, kad šie vėlavimai gali pakenkti ES biudžeto ir sanglaudos politikos patikimumui, veiksmingumui ir tvarumui, dėl jų kyla abejonų dėl nacionalinių, regioninių ir vietos valdžios institucijų gebėjimo užbaigti 2007–2013 m. laikotarpio tikslų įgyvendinimą ir veiksmingai planuoti ir naudoti ESI fondų 2014–2020 m. laikotarpiui numatytą pagalbą; palankiai vertina naujausias valstybių narių ir Komisijos pastangas šioje srityje, tačiau ragina Komisiją pasinaudoti visais savo ištekliais ir užtikrinti, kad visos likusios veiksmų programos būtų priimtos nebeatidėliojant, nes Parlamentas jau pritarė daugiametės finansinės programos (DFP) peržiūrai, reikalingai, kad būtų panaudoti 2014 m. nepaskirstyti ištekliai, ir susijusiam taisomojo biudžeto projektui;
11. primena, kad nuolat vėluojančių mokėjimų problema sanglaudos politikai aktualesnė nei bet kuriai kitai ES politikos sričiai – 2014 m. pabaigoje Europos socialinio fondo (ESF), Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) ir Sanglaudos fondo (SF) 2007–2013 m. programų neapmokėtų sąskaitų vertė siekė 24,8 mlrd. EUR, t. y. 5,6 proc. daugiau nei 2013 m.; ragina Komisiją pasinaudoti visomis prieinamomis priemonėmis, kad būtų apmokėtos šios likusios sąskaitos; pabrėžia, kad dėl šios padėties visų pirma kenčia mažiausi ir pažeidžiamiausi sanglaudos politikos paramos gavėjai, kaip antai MVĮ, NVO ir asociacijos, nes jų galimybės iš anksto finansuoti išlaidas yra ribotos;
12. teigiamai vertina tai, kad Taryba, Komisija ir Parlamentas pasiekė susitarimą per DFP įgyvendinimo laikotarpį sumažinti metų pabaigoje sukaupiamų neapmokėtų sąskaitų (visų pirma sanglaudos politikos srityje) skaičių iki jos struktūrinio lygio, kaip nustatyta bendrame pareiškime, pridėtame prie 2015 m. biudžeto susitarimo, ir atkreipia dėmesį į 2015 m. kovo 23 d. gautą Komisijos dokumentą „Mokėjimų plano, kuriuo siekiama atkurti ES biudžeto tvarumą, pagrindai“; primena Komisijai jos išipareigojimą kuo greičiau ir bet kuriuo atveju anksčiau, nei bus pristatytas 2016 m. biudžeto projektas, pateikti mokėjimų planą; be to, primena visoms institucijoms jų išipareigojimą susitarti dėl šio plano ir jį įgyvendinti nuo 2015 m. iki dabartinės DFP laikotarpio vidurio peržiūros;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

13. pabrėžia, kad siūloma DFP viršutinių ribų⁽¹⁾ peržiūra, pagal kurią remiantis DFP reglamento 19 straipsnio 2 dalimi 11,2 mlrd. EUR išpareigojimų asignavimų perkeliama į 1b išlaidų kategorijos tarpinę sumą, ir 8,5 mlrd. EUR išpareigojimų asignavimų perkélimas⁽²⁾ iš 2014 į 2015 m. pagal Finansinio reglamento 13 straipsnio 2 dalies a punktą padeda išvengti, kad šie asignavimai 1b išlaidų kategorijoje nebūtų panaikinti, tačiau iš esmės nesprendžiama pagrindinė programavimo vilkinimo problema ir nekeičiama tai, kad dėl nuolat vėluojančio įgyvendinimo ir sistemingai vėluojančių mokėjimų gali kilti didelių problemų galutiniams paramos gavėjams;

14. pabrėžia, kad minėtasis mokėjimų pagal ES biudžeto 1b išlaidų kategoriją vėlavimas faktiškai yra svarbiausias tiesioginis veiksnys, keliantis grėsmę sanglaudos politikos įgyvendinimui ankstesniuoju programavimo laikotarpiu ir galbūt dabartiniu 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu; dar kartą tvirtina, kad šio vėlavimo didelis, kartais ekstremalus, poveikis daromas sanglaudos politikos veikėjams vietoje; todėl ragina Komisiją parengti planą ir įtraukti į jį tikslų konkrečių laipsniškų politinių veiksmų, kurie būtų paremti atskiromis biudžetinėmis priemonėmis ir kuriais būtų siekiama sumažinti ir panaikinti vėlavimą, tvarkaraštį; tikisi, kad Taryba galiausiai suvoks šios padėties rimtumą ir netvarumą ir bus pasirėngusi aktyviai prisidėti prie stabilaus šios problemos sprendimo; yra įsitikinęs, kad pirmiausia šiais veiksmais reikėtų siekti užtikrinti, kad 2015 m. šis vėlavimas būtų akivaizdžiai sumažintas;

15. pabrėžia, kad būtina priėmus veiksmų programas iš karto pradėti jas įgyvendinti siekiant iš investicijų gauti didžiausių rezultatų, paskatinti darbo vietų kūrimą, užtikrinti našumo didėjimą ir prisidėti siekiant Sąjungos klimato ir energijos tikslų, ir kad Komisija ir valstybės narės turėtų dėti visas pastangas siekdamos paspartinti šių programų priėmimą, nedarydamos neigiamo poveikio jų kokybei; reikalauja, jog Komisija, skirdama ypatingą dėmesį būtinybei kovoti su sukčiavimu, ištirtų visus galimus būdus supaprastinti savo vidaus procedūras, kad būtų paspartintos procedūras, pagrįstos dviem veiksmų programų tvirtinimo scenarijais, kad būtų galima pradėti jas įgyvendinti nevėluojant;

16. atsižvelgdamas į tai, prašo Komisiją pateikti Parlamentui jos numatytas priemones, kuriomis būtų siekiama kiek galima greičiau įgyvendinti veiksmų programas, ypač norint išvengti lėšų panaikinimo 2017 m., taip pat ir jos numatytus tvarkaraščius, paaiškinti mokėjimų vėlavimo poveikį naujų veiksmų programų įgyvendinimo pradžiai ir pasiūlyti, kaip kuo labiau sumažinti žalą; be to, prašo Komisiją, rengiant Bendrųjų nuostatų reglamento 16 straipsnio 3 dalyje numatytą derybų rezultatų ataskaitą, išanalizuoti galimą vėlavimo pradėti įgyvendinti 2014–2020 m. sanglaudos politiką poveikį ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui ir pateikti įgyta patirtimi paremtas rekomendacijas;

17. mano, kad dėl 2014–2020 m. DFP, kuri buvo nustatyta Europos Komisijos pasiūlytu iš dalies keičiamu DFP reglamentu ir pagal kurią 2014 m. nepaskirti asignavimai perkeliama tik į 2015 m., labai padidėja rizika, kad 2018 m. bus panaikinti išpareigojimai, susiję su 2014 m. nepatvirtintomis programomis, todėl nebus sudarytos sąlygos visapusiškai panaudoti ES išteklius ir veiksmingai paremti ES investicijas į augimą ir darbo vietų kūrimą; ragina Komisiją, rengiant 2017 m. strateginę ataskaitą, kaip numatyta pagal Bendrųjų nuostatų reglamento 53 straipsnį, laiku pasiūlyti tinkamas priemones, taip pat teisės aktus, siekiant išvengti tokio išpareigojimų panaikinimo;

18. reiškia susirūpinimą dėl tam tikrose valstybėse narėse mažo išsivertusių lėšų lygio 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu ir išpėja, kad norint, jog tos pačios problemos nepasikartotų per kitą laikotarpį, būtina išspręsti pagrindines jų priežastis; pabrėžia, kad norint veiksmingai ir produktyviai įgyvendinti sanglaudos politiką, yra būtini administraciniai gebėjimai; pabrėžia, kad dėl viešosios tarnybos nestabilumo ir silpno politikos koordinavimo gali būti pakenkta sėkmingam ESI fondų lėšų panaudojimui ir apskritai kyla grėsmė veiksmingam politikos valdymui;

⁽¹⁾ Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa (COM(2015)0015, 2015 1 20).

⁽²⁾ Komisijos sprendimas dėl neautomatinio perkélimo iš 2014 į 2015 m. ir išpareigojimų asignavimų, kuriuos vėl leidžiama naudoti 2015 m., C(2015)0827, 2015 2 11.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

19. siūlo, kad rengiantis būsimam programavimo laikotarpiui būtų galima apsvarstyti galimybę atskirai ir prieš biudžeto pasiūlymų teikimą nustatyti reguliavimo nuostatas dėl programavimo, taip atskiriant diskusijas dėl turinio ir finansavimo ir paliekant pakankamai laiko kruopščiai parengti programas; primena, kad nors reguliavimo nuostatos yra labai išsamios, jomis neužtikrinamas visiškas tikrumas valstybėms narėms ir regionams ir jos gali būti skirtingai aiškinamos; todėl reguliavimo nuostatas vis dar galima supaprastinti;

20. ragina Komisiją, atsižvelgiant į galimas pasekmes augimui ir darbo vietų kūrimui, atidžiai įvertinti atvejus, kuriais bus taikomos finansinės pataisos ar mokėjimų sustabdymas;

Sanglaudos politika – pažangių, tvarių ir įtrauktį skatinančių investicijų 2014–2020 m. pagrindas

21. dar kartą tvirtina, kad pirminė sanglaudos politikos užduotis – skatinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą ir mažinti regionų skirtumus, teikiant specialią paramą mažiau išsivysčiusiems regionams; pabrėžia, kad dėl savo pobūdžio ir pradinės Sutartyje nustatytos struktūros ši politika natūraliai prisideda siekiant Sąjungos tikslų, ypač strategijos „Europa 2020“ pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo tikslų ir pagrindinio Sutarties tikslo stiprinti teritorinę sanglaudą;

22. teigiamai vertina naują Europos strateginių investicijų fondą (ESIF) ir galimą jo sverto poveikį; pabrėžia, kad ESIF pagrindinis tikslas turėtų būti užtikrinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, todėl jis turėtų būti naudingas visiems ES regionams; pažymi, jog būtina užtikrinti, kad ESIF lėšos būtų naudojantis vadovaujantis papildomumo principu, ir atitinkamai garantuoti šio fondo ir ESI fondų papildomumą ir sąveiką, tuo pat metu finansiniu aspektu atskiriant šiuos fondus; pataria susijusioms šalims remtis patirtimi, įgyta 2008 m. įgyvendinant Europos ekonomikos gaivinimo planą, ypač susijusia su pažangiomis investicijomis;

23. prašo Komisiją ir valstybes nares užtikrinti stipresnę visų ES investicijų ir vystymosi politikos kryptį, ypač sanglaudos politikos, taip pat ESI fondų, kitų ES fondų ir nacionalinių bei regioninių finansavimo priemonių, koordinavimą ir suderinamumą, siekiant garantuoti papildomumą ir geresnę sinergiją, išvengti paramos persidengimo ir dubliavimosi bei pasirūpinti, kad naudojant ES finansavimą būtų kuriama didelė Europos pridėtinė vertė; ragina Komisiją būsimose sanglaudos ataskaitose pateikti ataskaitą dėl sinergijos; rekomenduoja įgyvendinant šį naują ES investicijų planą remtis trijų jungtinių iniciatyvų JEREMIE, JESSICA ir JASMINE, kurias vykdančios sudarytos sąlygos padidinti struktūrinių fondų paskirstymą nuo 1,2 mlrd. EUR 2000–2006 m. iki 8,4 mlrd. EUR 2007–2012 m., patirtimi; ragina atlikti plataus masto ir išsamią analizę konsultuojantis su Europos investicijų banku (EIB) ir Europos investicijų fondu (EIF);

24. pabrėžia, kad, siekiant dvigubai padidinti finansinių priemonių įnašą iki 25–30 mlrd. EUR 2014–2020 m., sanglaudos politikos teisės aktuose numatytas platesnis šių priemonių naudojimas išplečiant jų teminę aprėptį ir užtikrinant didesnę valstybių narių ir regionų lankstumą; pabrėžia finansinių priemonių vaidmenį sutelkiant papildomas viešąsias arba privačiąsias bendras investicijas, kad būtų išspręsti rinkos trūkumai įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ ir sanglaudos politikos prioritetus; ypač remia dalijimosi rizika MVĮ iniciatyvą ir ragina Komisiją dėti visas pastangas siekiant užtikrinti, kad finansinės priemonės būtų lengvai panaudojamos ir patrauklios valstybėms narėms ir regionams, ir tokiu būdu užtikrinti, kad minėtas finansinių priemonių įnašo padidinimas būtų įvykdytas savo jėgomis ir kad suinteresuotieji subjektai įsipareigotų siekti šio tikslo; pabrėžia, kad būtina užtikrinti su ES lėšomis susijusių finansinių priemonių skaidrumą, atskaitomybę ir tikrinimą;

25. vis dėlto įspėja, kad ESIF neturėtų kenkti sanglaudos politikos programavimo strateginiam nuoseklumui ir ilgalaikėi perspektyvai; pabrėžia, kad struktūrinių fondų lėšų paskirstymas turėtų žalingo poveikio, todėl yra nepriimtinas, nes dėl jo kiltų pavojus šių fondų veiksmingumui ir regionų vystymuisi; atkreipia dėmesį į tai, kad dėl ESIF negalima keisti sutartų finansinių asignavimų valstybėms narėms pagal 2014–2020 m. DFP 1b išlaidų kategoriją; pabrėžia, kad dotacijų pakeitimas paskolomis, nuosavu kapitalu ar garantijomis, nors ir turi tam tikrų privalumų, turi būti vykdomas apdairiai, atsižvelgiant į regionų skirtumus ir į skirtingą regionų praktiką bei patirtį, susijusią su finansinių priemonių naudojimu; atkreipia dėmesį į tai, kad regionai, kuriems labiausiai trūksta investicinių paskatų, dažnai turi menkus administracinius ir lėšų panaudojimo gebėjimus;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

26. įspėja, jog lankstumas renkantis projektus pagal ESIF kelia pavojų, kad bus pakenkta ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai, nukreipiant investicijas į labiau išsivysčiusias valstybes nares; prašo Komisiją atidžiai stebėti ESIF ir ESI fondų santykį;

2014–2020 m. sanglaudos politikos veiksmingumas, efektyvumas ir orientavimasis į rezultatus

27. atkreipia dėmesį į visų priemonių, kuriomis siekiama padidinti sanglaudos politikos veiksmingumą, supaprastinimą, efektyvumą ir orientavimąsi į rezultatus bei našumą ir kurios turėtų užtikrinti perėjimą nuo lėšų įsisavinimo kriterijų prie kokybiško lėšų panaudojimo ir didelės bendrai finansuojamų operacijų pridėtinės vertės, svarbą; šiuo atžvilgiu siūlo atitinkamai pakoreguoti susijusius techninius ESI fondų reguliavimo aspektus;

28. palankiai vertina tai, kad išteklių telkiami pagal temas remiant investicijas į pažangų, tvarų ir integracinį augimą, nes šiomis investicijomis siekiama skatinti augimą, kurti darbo vietas, kovoti su klimato kaita ir energetine priklausomybe bei mažinti skurdą ir socialinę atskirtį; taip pat palankiai vertina tai, kad daugiau dėmesio skiriama 2014–2020 m. programų rezultatams ir išmatuojamumui, nes tai turėtų padėti toliau didinti sanglaudos politikos efektyvumą ir veiksmingumą; taip pat pritaria reikalavimui priklausomai nuo vietos ir regionų ypatybių užtikrinti didesnę regionų lankstumą, ypač atsižvelgiant į sunkią krizę, kad būtų galima sumažinti įvairių Sąjungos regionų vystymosi atotrūkį; ragina laikytis tikro integruoto ir teritorinio požiūrio į tikslines programas ir projektus, kuriais siekiama tenkinti poreikius vietoje;

29. ragina valstybes nares ir Komisiją užtikrinti nacionalinių reformų programų ir veiksmų programų darną, kad būtų deramai atsižvelgiama į konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas ir laikomasi ekonomikos valdymo procedūrų, taip apribojant ankstyvo perprogramavimo riziką;

30. todėl atkreipia dėmesį į Parlamento pirminį prieštaravimą ir pabrėžia jo pareigą visiškai dalyvauti užtikrinant kontrolę ir atliekant tikrinimą; reikalauja, kad Komisija ir Taryba laiku teiktų išsamią ir skaidrią informaciją apie ESI fondų perprogramavimo, išipareigojimų vykdymo ar mokėjimų sustabdymo pagal Bendrųjų nuostatų reglamento 23 straipsnio 15 dalį kriterijus ir visą procedūrą, dėl kurios gali būti įvykdytas toks perprogramavimas ir sustabdymas; pažymi, kad sprendimas dėl išipareigojimų vykdymo ar mokėjimų sustabdymo turėtų būti priimamas tik neišvengiamu atveju, kai išnaudotos visos kitos galimybės ir įvertinus galimus padarinius ekonomikos augimui ir užimtumui, nes išipareigojimų vykdymo ar mokėjimų sustabdymas galėtų turėti rimtų padarinių nacionalinėms, regioninėms ir vietos valdžios institucijoms bei apskritai sanglaudos politikos tikslams; mano, kad makroekonominės sąlygos turėtų padėti užtikrinti tvaresnę ir veiksmingesnę sanglaudos politiką, ir atmeta idėją, kad regionai, vietovės ar piliečiai turėtų nukentėti dėl makroekonominių sprendimų, kuriuos priima nacionalinės vyriausybės; atkreipia dėmesį į galimą didelę administracinę naštą, kuri gali atsirasti perprogramavus fondus; primena, kad pagal minėtojo reglamento 23 straipsnio 4 dalį pateiktam pasiūlymui dėl perprogramavimo reikalinga išankstinė konsultacija su susijusiu stebėsenos komitetu, kaip nurodyta to paties reglamento 49 straipsnio 3 dalyje;

31. atkreipia dėmesį į tai, kad pažeidimai sietini su sudėtingais reikalavimais ir reglamentavimu; pabrėžia, kad supaprastinus valdymą ir procedūras, nedelsiant įgyvendinus neseniai priimtas šios srities direktyvas ir sustiprinus administracinius gebėjimus, visų pirma mažiau išsivysčiusiuose regionuose, būtų galima sumažinti sanglaudos programų įgyvendinimo pažeidimų skaičių; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, jog būtina sumažinti paramos gavėjų administracinę naštą, kuri atsiranda dėl kontrolės, būtinos siekiant užtikrinti, kad iš ESI fondų gautos lėšos būtų panaudojamos tinkamai; taip pat būtina dėti pastangas siekiant optimizuoti valdymo ir kontrolės sistemas ir užtikrinti didesnę jų lankstumą, daugiau dėmesio skirti rizikos vertinimui ir tinkamam visų valdžios institucijų atsakomybės paskirstymui, kartu nepakenkiant nustatytoms sustiprintos kontrolės procedūroms, kad būtų veiksmingiau išvengiama pažeidimų ir atitinkamai finansinių pataisų bei mokėjimų pertraukimo ir sustabdymo; yra susirūpinęs dėl pernelyg žemo lėšų išmokėjimo paramos gavėjams taikant finansines priemones lygio, ypač turėdamas omenyje tikslą didinti šių priemonių panaudojimo mastą; šiuo atžvilgiu prašo su šiomis finansinėmis priemonėmis dirbančių valstybių narių, valdymo institucijų ir susijusių suinteresuotųjų subjektų pasinaudoti visa galima technine pagalba, kuri teikiama pasitelkiant finansinėms priemonėms skirtą techninių konsultacijų platformą (FI-TAP) ir platformą FI-COMPASS;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Užimtumas, MVĮ, jaunimas ir švietimas

32. pabrėžia, kad ESI fondai galėtų reikšmingai prisidėti prie neigiamų socialinių krizės padarinių šalinimo ir kad, siekiant tai užtikrinti, reikėtų sudaryti palankesnes sąlygas laikytis integruoto požiūrio, kuris įmanomas taikant programas, pagal kurias finansavimas gali būti teikiamas iš keleto fondų, taip pat užtikrinti veiksmingesnį fondų veiklos koordinavimą ir didesnę fondų lankstumą, tokiu būdu sudarant palankias sąlygas geriau išnaudoti visų pirma ESF ir ERPF sinergiją; pabrėžia, kad ESF finansuojamos investicijos neduos geriausių rezultatų, jei nebus užtikrinta tinkama infrastruktūra ir sukurtos deramos institucijos; atkreipia dėmesį į tai, kad ESI fondai gali veiksmingai remti socialinę įtrauktį, todėl jais reikėtų naudotis siekiant padėti užtikrinti nepalankioje padėtyje esančių ir pažeidžiamų grupių, pvz., romų ir neįgaliųjų, integraciją, taip pat siekiant paskatinti perėjimą nuo institucinių prie bendruomeninių paslaugų vaikams ir suaugusiesiems;

33. ragina Komisiją skirti ypatingą dėmesį mažumų grupių padėčiai visoje Sąjungoje, nes jos patiria visų pavidalų socialinę atskirtį ir todėl gali dažniau nukentėti dėl struktūrinio nedarbo; mano, kad planuojant politiką dėl socialinės sanglaudos Sąjungoje reikia atsižvelgti į mažumų integravimo klausimą;

34. pabrėžia, kad MVĮ tenka svarbiausias vaidmuo darbo vietų kūrimo srityje, ir atkreipia dėmesį į MVĮ galimybes skatinti pažangų augimą, skaitmeninę ekonomiką ir mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomiką; ragina užtikrinti palankią reguliavimo aplinką, kuri padeda kurti ir valdyti tokias įmones, ypač jaunimo įsteigtas ir įsikūrusias kaimo vietovėse įmones; pabrėžia, kad svarbu mažinti MVĮ patiriamą biurokratinę našta ir palengvinti jų prieigą prie finansavimo ir kad būtina remti programas ir mokymus, kuriais padedama plėtoti verslumo įgūdžius;

35. pabrėžia, kad MVĮ sudaro 99 proc. ES įmonių struktūros ir Sąjungoje sukuria 80 proc. darbo vietų;

36. reišia susirūpinimą dėl per mažos Komisijos nustatytos viršutinės ribos (5 mln. EUR) ERPF paramai nedideliems kultūros ir tvaraus turizmo infrastruktūros objektams, kuri, be to, apibrėžiama kaip bendros išlaidos, o ne tinkamos išlaidos, ir pabrėžia stiprų teigiamą poveikį, kurį tokie projektai gali turėti regionų vystymuisi socialinio ir ekonominio poveikio, socialinės įtraukties ir patrauklumo aspektais;

37. sutinka su Komisijos analize, kad ekonominiai ir socialiniai prioritetai, ypač dėmesys, viena vertus, ekonomikos augimui ir, kita vertus, socialinei įtraukčiai, švietimui ir tvariam vystymuisi, kai kuriose valstybėse narėse galėtų būti geriau subalansuotas, remiantis prasmingu dialogu su partneriais ir suinteresuotaisiais subjektais; pabrėžia, kad aiški strategija, kuria siekiama patobulinti valstybių narių institucinę struktūrą administracinių pajėgumų ir teisingumo kokybės požiūriu yra esminis veiksnys, lemiantis šių prioritetų įgyvendinimo sėkmę;

38. pabrėžia, jog svarbu, kad pagal ESF ir Jaunimo garantijų iniciatyvą bei Jaunimo užimtumo iniciatyvą būtų remiama kuo daugiau perspektyvių darbo vietų kūrimo projektų, pvz., verslo iniciatyvų pavidalu;

39. išpėja, kad dėl nerimą keliančio masto jaunimo nedarbo kyla grėsmė prarasti visą kartą, ypač mažiau išsivysčiusiuose regionuose ir tuose regionuose, kurie dėl krizės ir nedarbo nukentėjo labiausiai; tvirtina, kad didžiausią pirmenybę ir toliau reikia teikti siekiant intensyviau integruoti jaunus žmones į darbo rinką; siekiant šio tikslo būtinas aktyvus ES indėlis ir daugiausia galima padaryti integruotai naudojantis ESF, ERPF, Sanglaudos fondu ir Jaunimo užimtumo iniciatyva; mano, kad šiuo atveju, siekiant užtikrinti kuo veiksmingesnį turimų išteklių naudojimą, reikėtų laikytis labiau į rezultatus orientuoto požiūrio, kad būtų skatinamas užimtumas ir konkurencingumas bei uždirbama daugiau pajamų, taip nešant naudą visai ES ekonomikai; šiuo atžvilgiu pabrėžia itin didelę Jaunimo garantijų iniciatyvos svarbą padedant jaunesniems nei 25 metų amžiaus žmonėms rasti kokybišką darbo vietą arba gauti išsilavinimą, įgūdžius ir patirties, reikalingų darbui susirasti; pabrėžia, kad reikia kuo anksčiau gauti būtinų išteklių, kad būtų įgyvendinta Jaunimo garantijų iniciatyva ir kitos priemonės, nurodytos Jaunimo užimtumo iniciatyvoje; mano, jog turėtų būti nustatyti aiškūs ir lengvai suprantami poveikio rodikliai, kad būtų tinkamai suvokiamas ES fondų indėlis į ekonomikos augimą ir užimtumą;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

40. pabrėžia, kad būtina toliau dėti pastangas siekiant ieškoti kitų būdų, kaip pagerinti gautus rezultatus, susijusius su jaunimo užimtumu, nes šie rezultatai nebuvo geri, nors ir buvo priimtas ESF reglamentas ir Jaunimo užimtumo iniciatyva; pabrėžia politinį ES išipareigojimą skubiai remti jaunimo integraciją į darbo rinką;

41. pabrėžia, kad, atsižvelgiant į gamybos modelių pokyčius ir senėjančią visuomenę, kur kas svarbesnis vaidmuo tenka ESF ir investicijoms, skirtoms darbuotojų gebėjimams pritaikyti; yra tvirtai įsitikinęs, kad šiuo klausimu ESF turėtų papildyti nacionalinius valstybėse narėse taikomus metodus; ragina valstybes nares ir Komisiją užtikrinti, kad turimi ištekliai būtų naudojami kuo veiksmingiau ir efektyviau, siekiant garantuoti darbuotojų įsidarbinimo galimybes, socialinę įtrauktį ir lyčių lygybę; kartu pabrėžia, kad pagal ESF finansuojamos mokymo programos turėtų taip pat būti pritaikytos verslininkų ir vadovų lygmens darbuotojų poreikiams, kad būtų užtikrintas tvarus bendrovių, ypač MVĮ, kurios sukuria didžiąją dalį darbo vietų Sąjungoje, vystymasis;

42. ragina valstybes nares ir Komisiją toliau dirbti, ypač siekiant tobulinti ir plėsti EURES platformą, kaip veiksmingą priemonę, skirtą darbuotojų judumui Europoje, ypač tarpvalstybiniam judumui, palengvinti, gerinant jų žinias apie Sąjungos darbo rinką, informuojant juos apie darbo galimybes ir padedant jiems atlikti formalumus; skatina valstybes nares plėsti ir remti EURES tinklus, ypač pripažįstant tai, kad tarpvalstybiniai darbuotojai pirmieji patiria su prisitaikymu ir profesinių kvalifikacijų pripažinimu susijusių problemų; pažymi, kad naudojantis šiais tinklais, apimančiais viešąsias užimtumo tarnybas, socialinius partnerius, vietos ir regionų valdžios institucijas ir kitus privačiuosius suinteresuotuosius subjektus, palengvinamas ir remiamas tarpvalstybinis judumas;

43. pabrėžia, kad kuriant kokybiškas darbo vietas reikia skatinti naudotis naujomis technologijomis; mano, kad Komisija turėtų susieti nedarbo lygio mažinimą su skaitmeninės darbotvarkės ir programos „Horizontas 2020“ priemonėmis;

44. pažymi, kad mokyklos nebaigusiu jaunuolių skaičius vis dar išlieka didžiulis Sąjungoje, o tai turi įtakos jaunimo nedarbo lygiui; pabrėžia, kad būtina spręsti šią problemą modernizuojant švietimo sistemas ir mokymo programas, pasinaudojant ESF pagalba;

45. pažymi, kad tuo atveju, jei švietimo įstaigos ir darbo rinkos dalyviai veiksmingai nebendradarbiaus, bus neįmanoma sumažinti didelio jaunų absolventų nedarbo problemos masto Europos Sąjungoje; ypač pabrėžia, kad perduodant darbo rinkoje reikalingas žinias ir ugdant įgūdžius jaunimo užimtumas buvo padidintas, o socialiniai skirtumai sumažinti;

46. pabrėžia lyčių aspekto svarbą kuriant darbo vietas; ragina Komisiją skirti pakankamą finansavimą, kad būtų išspręsta moterų nedarbo problema; mano, kad moterys galėtų pasinaudoti technologijų pažanga, nes ji leistų dirbti lankstesniu darbo grafiku, ir ragina Komisiją investuoti į šią sritį;

47. pakartoja, jog būtina steigti mažų vaikų priežiūros įstaigas, kad moterys galėtų aktyviau dalyvauti darbo rinkoje, todėl ragina Komisiją remti naujoviškus su tuo susijusius projektus; pažymi, kad investuojant į tokią viešąją infrastruktūrą, kaip vaikų priežiūros įstaigos, moterys galėtų būti aktyvesnės ekonominiame gyvenime ir darbo rinkoje;

48. ragina ES institucijas ir valstybes nares siekiant su užimtumu ir socialine įtrauktimi susijusių tikslų atsižvelgti į moterų, grįžtančių į darbą po motinystės atostogų, poreikius, motyvuoti darbdavius įdarbinti moteris po motinystės atostogų, palengvinti lankstaus darbo tvarką ir skatinti tolesnį švietimą (mokymąsi visą gyvenimą), kad moterys galėtų be kliūčių atnaujinti savo profesinę karjerą;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Politikos valdymas

49. pabrėžia, kad sanglaudos politiką reikia vykdyti laikantis deramo daugiapakopio valdymo veikimo principo, taip pat užtikrinant veiksmingą reagavimo į visuomenės ir verslo subjektų poreikius sistemą ir skaidrius bei inovatyvius viešuosius pirkimus – visi šie veiksniai yra itin svarbūs didinant politikos poveikį; todėl pabrėžia, kad, nepaisant ES ir valstybių narių lygmeniu priimtų sprendimų svarbos, vietos ir regionų valdžios institucijoms dažnai tenka didžiausia administracinė atsakomybė už viešąsias investicijas ir kad sanglaudos politika yra esminė priemonė, sudaranti galimybę šioms institucijoms vykdyti svarbias funkcijas ES; pakartoja, kad reikia plačiai įgyvendinti partnerystės principą, kaip išsamiai aprašyta Bendrųjų nuostatų reglamente ir Partnerystės elgesio kodekse;

50. rekomenduoja sanglaudos politikos išteklius ir žinias naudoti siekiant gerokai padidinti administracinius valdžios institucijų, ypač vietos ir regionų lygmenimis, administracinius gebėjimus, kad pagerėtų jų galimybės visuomenei teikti kokybiškas paslaugas, be kita ko, plačiau naudojantis naujomis technologijomis ir diegiant daugiau supaprastintų procedūrų; ragina Komisiją apibrėžti administracinės pagalbos svarbiausiais klausimais, pvz., iniciatyvų tikslų nustatymo, jų rezultatų vertinimo taikant atitinkamus rodiklius ir būsimų veiksmų, kurių reikia imtis siekiant padėti visoje ES įtvirtinti stebėjimu ir vertinimu pagrįstą administracinę kultūrą, teikimo būdus; mano, jog svarbu užtikrinti, kad vietos ir regionų valdžios institucijoms būtų padedama taikyti naujoviškas finansines priemones, kurios yra itin svarbios didinant išteklius bei investicijas, ir vykdyti viešuosius pirkimus, kurie turėtų vis dažniau funkcionuoti kaip viešojo administravimo priemonė inovacijoms ir kūrybingumui skatinti;

51. apgailestauja, kad į Šeštąją sanglaudos ataskaitą neįtrauktas išsamus techninės pagalbos priemonės JASPERS, kurią naudojant 2007–2013 m. valstybėms narėms buvo teikiamos techninės žinios, reikalingos rengiant aukštos kokybės pagrindinius projektus, kartu finansuojamus iš ES fondų, laimėjimų įvertinimas; palankiai vertina tai, kad 2013 m. sukurta JASPERS tinklų kūrimo platforma, skirta pajėgumams stiprinti, ir kad 2014 m. įsteigtas Tinklų kūrimo ir kompetencijos centro skyrius specializuotoms projektų rengimo žinioms teikti 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu; palankiai vertina tai, kad įsteigtas kompetencijos centras administraciniams pajėgumams stiprinti naudojantis ESI fondais, kuris turėtų padėti sustiprinti visų valstybių narių valdžios institucijų, dalyvaujančių valdant ir panaudojant ESI fondų lėšas, pajėgumus;

52. palankiai vertina tai, kad Komisija skiria didesnę dėmesį valdymui, ir sutinka, kad geras valdymas ir aukštos kokybės viešosios paslaugos užkertant kelią korupcijai yra būtini stabiliai investavimo aplinkai; prašo imtis plačių užmojų veiksmų siekiant užtikrinti, kad būtų mažiau galimybių panaudoti sanglaudos politikos lėšas apgaulingai, ir griežtai taikyti kovos su sukčiavimu priemones;

53. yra įsitikinęs, kad Partnerystės elgesio kodeksas paskatins aktyvesnį regioninių veikėjų dalyvavimą visais etapais (tiek formos, tiek turinio prasme); šis kodeksas turi būti visiškai įgyvendintas, nes jam tenka esminis vaidmuo stiprinant ir įtvirtinant sanglaudos politikos poveikį vietoje; sveikina tas valstybes nares ir regionus, kurie įtraukė savo partnerius į partnerystės susitarimų ir veiksmų programų rengimo procesą, kaip numatyta pagal Partnerystės elgesio kodeksą; tačiau reiškia rimtą susirūpinimą dėl daugelio atvejų, kai buvo silpnai vadovaujama partnerystės principu, ir ragina Komisiją netvirtinti programų, kuriose partnerių dalyvavimas yra nepakankamas; pabrėžia, kad svarbu skleisti gerosios patirties organizuojant partnerystes pagal Partnerystės elgesio kodekso nuostatas pavyzdžius; taip pat prašo Komisijos reguliariai teikti Parlamentui ataskaitą, kurioje būtų įvertinama esama padėtis, kiek tai susiję su partnerystės principo įgyvendinimu;

Teritorinis aspektas

54. susirūpinęs atkreipia dėmesį į tai, kad Šeštojoje sanglaudos ataskaitoje santykinai trūksta teritorinio požiūrio ir ypač nuorodų į tarpvalstybinį bendradarbiavimą, nors tai yra būtina priemonė ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai stiprinti; atkreipia dėmesį į tai, kad į ataskaitą įtraukti visi tarpvalstybiniai ir makroregioniniai aspektai būtų ją praturtinę turint mintyje tokius klausimus kaip infrastruktūra, darbo rinka ir judumas, aplinka (įskaitant bendrą nenumatytų atvejų planą), vandens naudojimas ir nuotekos, atliekų tvarkymas, sveikatos priežiūra, moksliniai tyrimai ir plėtra, turizmas, viešosios paslaugos ir valdymas, kadangi visos šios sritys apima žymius tarpvalstybinius elementus ir potencialą; laikosi

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

nuomonės, kad 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu Europos pasienio ir tarpvalstybiniai regionai, užtikrinę didesnę pažangų augimą, įtrauktį ir tvarumą, gerokai pagerins kovos su krize rezultatus;

55. pabrėžia, kad integruotas ir teritorinis požiūris yra itin svarbus, ypač kalbant apie aplinkos apsaugos ir energetikos klausimus;

56. teigiamai vertina siekiant subalansuotos teritorinės plėtros pradėtas taikyti naujas priemones, pvz., integruotas teritorines investicijas ir bendruomenės inicijuotas vietos plėtros priemones, kuriomis siekiama koordinuoti suinteresuotųjų subjektų veiklą, integruoti ES politiką ir sutelkti investicijas realioms poreikiams; atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu patvirtinti politikos krypčių teritorinio poveikio vertinimo priemones, kurių pagrindinis tikslas – įvertinti ES politikos krypčių teritorinį poveikį vietos ir regionų valdžios institucijoms ir užtikrinti, kad vykdamą teisėkūros procesą šiam poveikiui būtų skirtas didesnis dėmesys; tuo pat metu atkreipia dėmesį į esamas problemas įgyvendinant integruotus teritorinius metodus, nes vis dar yra reguliavimo skirtumų tarp ES fondų ir labai skiriasi regioninių ir vietos bendruomenių įgalinimo lygis skirtingose valstybėse narėse ir valdymo institucijose; ragina parengti bendrą integruotą ES investicijų strategiją ir stiprinti ES 2020 m. teritorinę darbotvarkę, apimančią ES miestų darbotvarkę; ES 2020 m. teritorinė darbotvarkė buvo patvirtinta 2011 m. Vengrijos pirmininkavimo Tarybai metu ir ją turės įvertinti 2015 m. Tarybai pirmininkausiančios valstybės narės; laikosi nuomonės, kad ypatingą dėmesį reikėtų skirti mažų ir vidutinio dydžio miestų teritorijų vaidmens stiprinimui;

57. susirūpinęs pažymi, kad trūksta informacijos apie tai, kaip įgyvendinant 2007–2013 m. sanglaudos politikos programas buvo atsižvelgta į ES 2020 m. teritorinės darbotvarkės principus ir prioritetus; ragina 2014–2020 m. laikotarpiu imtis tinkamų vertinimo priemonių, kad būtų įvertintas teritorinis sanglaudos politikos aspektas;

58. vis dėlto pritaria tam, kad, atsižvelgiant į miestų svarbą globalizuotoje ekonomikoje ir jų galimą poveikį tvariam vystymuisi, ataskaitoje pabrėžiami su miestais susiję klausimai; atkreipia dėmesį į Europos regionų ir miestų išipareigojimą užtikrinti ekologiškai tvaresnį augimą, kaip numatyta Merų pakte; rekomenduoja taip pat deramai spręsti kaimo ir miestų vietovių didelių išsivystymo skirtumų problemą, taip pat didmiesčių regionų, kurie yra ir atsparūs, ir pažeidžiami, problemą;

59. apgailestauja, kad Šeštojoje sanglaudos ataskaitoje kaip pagrindinis teritorinės sanglaudos ir teritorinio konkurencingumo siekimo elementas neminama policentrinė teritorijų plėtra pagal ES 2020 m. teritorinę darbotvarkę ir 2013 m. ESPON ataskaitą „Atviros ir policentrinės Europos kūrimas“ (angl. „Making Europe Open and Polycentric“); pabrėžia mažų ir vidutinio dydžio miestų vaidmenį ir svarbą stiprinant funkcinius miestų centrų ryšius su aplinkinėmis teritorijomis, kad būtų pasiekta subalansuota teritorinė plėtra;

60. ragina griežčiau laikytis SESV 174 straipsnio dėl teritorinės sanglaudos, ypač kaimo vietovėse, ir skirti deramą dėmesį svarbiai sanglaudos politikos ir kaimo plėtros sąsajai (ypač turint mintyje pramonės pereinamojo laikotarpio vietoves), taip pat didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų turintiems regionams, pavyzdžiui, atokiausiems regionams, labai retai apgyvendintiems toliausiai į šiaurę esantiems regionams bei salų, pasienio ir kalnuotoms vietovėms; rekomenduoja atsižvelgti ir į kitas demografines problemas, darančias didelį poveikį regionams, pvz., gyventojų skaičiaus mažėjimą, senėjančią visuomenę ir didelę gyventojų sklaidą; prašo Komisiją, įgyvendinant sanglaudos politiką, ypatingą dėmesį skirti vietovėms, kurių padėtis geografiniu ir demografiniu požiūriais yra nepalankiausia;

61. laikosi nuomonės, kad, turint mintyje tai, jog Europos teritorinis bendradarbiavimas (ETB) nuo 2007–2013 m. programavimo laikotarpio buvo visavertis sanglaudos politikos tikslas, Šeštojoje sanglaudos ataskaitoje jam skirta nepakankamai dėmesio; primena, jog Europos teritorinio bendradarbiavimo grupė (ETBG) turi potencialą ne tik kaip tarpvalstybinio valdymo užtikrinimo priemonė, bet ir kaip priemonė, kuria prisidedama prie visapusiškai integruoto teritorinio vystymosi;

62. ragina užtikrinti geresnę sanglaudos politikos, Pasirengimo narystei pagalbos priemonės ir ES kaimynystės politikos koordinavimą, taip pat geresnį projektų rezultatų vertinimą ir sklaidą;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Ilgalaikė sanglaudos politikos perspektyva

63. atsižvelgdamas į visa tai, primena, jog būtina suteikti naują postūmį diskusijoms ES sanglaudos politikos klausimais; tvirtina, kad 2019 m. – Europos Parlamento rinkimų metai – bus lemiami, kadangi išrinktas naujas Parlamentas ir naujoji Komisija turės spręsti klausimus, susijusius su strategijos „Europa 2020“ užbaigimu ir būsima nauja DFP, taip pat užtikrinti būsimą sanglaudos politiką po 2020 m. su atitinkamu biudžetu ir parengti naujus teisės aktus dėl sanglaudos politikos; pažymi, kad diskutuojant apie sanglaudos politiką reikia atsižvelgti į nemažus laiko apribojimus ir vėlavimą, su kuriais susidurta dabartinio programavimo laikotarpio pradžioje;

64. pabrėžia, kad administraciniai gebėjimai yra itin svarbūs; ragina visų valdymo lygmenų politikos formuotojus, įgyvendinant visas sanglaudos politikos kryptis, teikti pirmenybę tikslingai techninei pagalbai ir visų pirma plačiau naudoti finansines priemones, ypač kartu su ESI fondais;

65. mano, kad mažinant vidaus konkurencingumo skirtumus ir struktūrinį disbalansą regionuose, kuriuose to labiausiai reikia, sanglaudos politikos priemonėms tenka pagrindinis vaidmuo; ragina Komisiją apsvarstyti išankstinio finansavimo galimybę, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas atitinkamoms valstybėms narėms per 2014–2020 m. laikotarpį visapusiškai naudotis lėšomis, tačiau visada užtikrinant, kad būtų laikomasi biudžetinės atskaitomybės principo;

66. ragina valstybes nares reguliariai rengti aukšto lygio politines diskusijas nacionaliniuose parlamentuose dėl ESI fondų veiksmingumo, našumo ir panaudojimo deramu laiku ir dėl sanglaudos politikos indėlio įgyvendinant makroekonominius tikslus;

67. ragina rengti reguliarius Tarybos posėdžius, kuriuose dalyvautų už sanglaudos politiką atsakingi ministrai, kad būtų atsiliepiama į būtinybę stebėti nuolatinius iššūkius, su kuriais ES susiduria ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos srityje, ir į juos reaguoti;

o

o o

68. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0309

2012–ųjų Europos vyresnių žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo metų įvertinimas**2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ataskaitos dėl 2012-ųjų Europos vyresnių žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo metų įgyvendinimo, rezultatų ir bendro įvertinimo (2014/2255(INI))**

(2017/C 316/15)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2011 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 940/2011/ES dėl Europos aktyvaus senėjimo ir kartų solidarumo metų (2012) ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvą 2000/78/EB, nustatančią vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į ES pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 25 straipsnį dėl pagyvenusių žmonių teisių,
- atsižvelgdamas į 2015 m. kovo 9–10 d. Komisijos galutinę ataskaitą dėl Europos aukščiausiojo lygio susitikimo inovacijų vyresnių žmonių aktyvumo ir sveikatos srityje klausimais,
- atsižvelgdamas į 2015 m. vasario 23 d. Komisijos informacinį dokumentą „Auganti senjorų ekonomika Europoje“,
- atsižvelgdamas į 2014 m. rugsėjo 15 d. Komisijos ataskaitą dėl 2012 Europos vyresnių žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo metų įgyvendinimo, rezultatų ir bendro įvertinimo (COM(2014)0562),
- atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą „2015 m. ataskaita dėl senėjimo. Ekonominės ir biudžeto prognozės 28 ES valstybėms narėms (2013–2060 m.)“ (*European Economy* 3|2015),
- atsižvelgdamas į 2014 m. sausio 17 d. Komisijos ataskaitą „Bendra ataskaita dėl 2000 m. birželio 29 d. Tarybos direktyvos 2000/43/EB, įgyvendinančios vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės (Rasinės lygybės direktyvos), ir 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvos 2000/78/EB, nustatančios vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus (Lygių galimybių užimtumo srityje direktyvos), taikymo“ (COM(2014)0002),
- atsižvelgdamas į 2013 m. vasario 20 d. Komisijos komunikatą „Socialinės investicijos į augimą ir socialinę sanglaudą, visų pirma naudojant 2014–2020 m. Europos socialinio fondo lėšas“ (COM(2013)0083),
- atsižvelgdamas į Komisijos politikos gaires dėl socialinių investicijų dokumentų rinkinio įgyvendinimo 2014 m.,
- atsižvelgdamas į 2012 m. vasario 16 d. Komisijos baltąją knygą „Adekvacių, saugių ir tvarių pensijų darbotvarkė“ (COM(2012)0055),
- atsižvelgdamas į 2012 m. vasario 29 d. Komisijos komunikatą „Europos inovacijų partnerystės vyresnių žmonių aktyvumo ir sveikatos srityje strateginio įgyvendinimo plano pažanga“ (COM(2012)0083),

⁽¹⁾ OL L 246, 2011 9 23, p. 5.⁽²⁾ OL L 303, 2000 12 2, p. 16.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 7 d. Tarybos deklaraciją „Europos aktyvaus senėjimo ir kartų solidarumo metų (2012 m.). Tolesni veiksmai“,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. spalio 10 d. Socialinės apsaugos komiteto ir Komisijos kartu parengtą ataskaitą „Tinkama socialinė apsauga ilgalaikės priežiūros poreikių atžvilgiu visuomenės senėjimo kontekste“,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. spalio 31 d. Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo (*Eurofound*) ataskaitą dėl galimybės gauti sveikatos priežiūros paslaugas krizės metu,
 - atsižvelgdamas į JT Visuomenės senėjimo darbo grupės darbą rengiant Konvenciją dėl vyresnių žmonių teisių apsaugos,
 - atsižvelgdamas į *Eurofound* ataskaitą „Fondo išvados. Darbo prioritetai sulaukus 50“ (2014 m.),
 - atsižvelgdamas į *Eurofound* dokumentą „Fondo tema. Tvarus darbas siekiant užtikrinti geresnį ir ilgesnį darbingą amžių“ (2014 m. gruodžio mėn.),
 - atsižvelgdamas į 2015 m. kovo mėn. Europos Parlamento tyrimų tarnybos išsamią analizę „Europos vyresnių žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo metai (2012)“,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. balandžio 15 d. konsultacinės įmonės „Ecorys“ galutinę ataskaitą „Europos vyresnių žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo metų įvertinimas“,
 - atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 10 d. Europos vyresnių žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo metų (EM2012) suinteresuotųjų subjektų koalicijos veiksmų planą „Europos vyresnių žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo metų (EM2012) įgyvendinimas ir tolesni veiksmai“,
 - atsižvelgdamas į 2012 m. sausio mėn. specialią „Eurobarometro“ apklausą Nr. 378 „Vyresnių žmonių aktyvumas“,
 - atsižvelgdamas į savo 2013 m. liepos 4 d. rezoliuciją „Krizės poveikis pažeidžiamų grupių galimybėms gauti priežiūros paslaugas“ ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2013 m. gegužės 21 d. rezoliuciją dėl adekvačių, saugių ir tvarių pensijų darbotvarkės ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2010 m. lapkričio 11 d. rezoliuciją dėl demografijos problemos ir kartų solidarumo ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą (A8-0241/2015),
- A. kadangi 2012-ųjų Europos vyresnių žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo metų (toliau – 2012-ieji Europos metai) tikslas buvo didinti informuotumą apie vyresnių žmonių aktyvumo vertę, skatinti keistis informacija ir įgyvendinti vyresnių žmonių aktyvumo politiką bei sukurti konkrečių Sąjungos ir jos valstybių narių bei viešojo ir privataus sektorių suinteresuotųjų subjektų veiksmų sistemą;
- B. kadangi tikimasi, kad iki 2050 m. žmonių amžiaus vidurkis ES bus didesnis nei 50 m.;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0328.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0204.

⁽³⁾ OL C 74 E, 2012 3 13, p. 19.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- C. kadangi ES susiduria su precedento neturinčiais demografiniais, socialiniais ir struktūriniais pokyčiais, į kuriuos turi būti nedelsiant reaguojama; kadangi bendrai senėjant gyventojams kartu auga socialinio aprūpinimo ir su sveikata bei priežiūra susiję vyresnio amžiaus žmonių ir jų šeimų poreikiai ir viešųjų paslaugų ilgalaikė kokybė ir tvarumas ES daugiausia priklausys nuo veiksmų, kurių bus imtasi per ateinančius kelerius metus;
- D. kadangi vidutinės tikėtinos gyvenimo trukmės didėjimą reikėtų vertinti kaip civilizacijos laimėjimą ir socialinės pažangos veiksnį;
- E. kadangi 2006 m. buvo sukurtas Demografinių pokyčių regionų tinklas, kurį sudaro maždaug 40 Europos regionų, ir kadangi šio tinklo tikslas – didinti informuotumą apie tai, kokie svarbūs yra Europos Sąjungai ir jos ekonominei ir socialinei sanglaudai iššūkiai, kaip antai senėjimas ir mažėjantis gyventojų skaičius;
- F. kadangi vidutinis vienai moteriai tenkančių vaikų skaičius ES yra mažesnis nei kartų atsinaujinimo ribinis dydis, ekonomikos krizė buvo gimimų skaičiaus mažėjimą lėmęs veiksnys, o tikėtina gyvenimo trukmė iki 2050 m. gali padidėti dar penkeriais metais;
- G. kadangi vyresnių žmonių aktyvumas yra vienas iš svarbiausių XXI amžiaus uždavinių;
- H. kadangi, be senėjimo reiškinių, Europoje nuolat daugėja regionų, kuriuose dėl mažėjančio gimstamumo prastėja demografiniai rodikliai, kartu mažėja gyventojų, smarkiai daugėja vyresnių ir išlaikomų žmonių ir mažėja dirbančių žmonių skaičius; kadangi visi šie reiškiniai dar opesni tų regionų kaimo vietovėse, nes paprastai žmonės palieka kaimo vietoves ir persikelia į didelius ar vidutinio dydžio miestus;
- I. kadangi, norint pasiekti strategijos „Europa 2020“ tikslus ir įgyvendinti jos uždavinius, taip pat sukurti konkurencingą, klestinčią ir integracinę Europą, vyresnių žmonių aktyvumas ir kartų solidarumas yra labai svarbūs;
- J. kadangi sėkmingas vyresnių žmonių aktyvumo politikos įgyvendinimas yra glaudžiai susijęs su įvairios nediskriminavimo, socialinės apsaugos, socialinės įtraukties ir visuomenės sveikatos politikos, įgyvendinamos per visą aktyvų ES piliečių ir darbuotojų gyvenimą, veiksmingumu;
- K. kadangi, pagal PSO, žodis „aktyvus“ reiškia nuolatinį dalyvavimą socialiniame, ekonominiame, kultūriniame, dvasiniame ir pilietiniame gyvenime, o ne tik gebėjimą būti fiziškai aktyviam ar būti darbo jėga, ir kadangi į pensiją išeinantys vyresni žmonės arba dėl negalios ar ligos darbą paliekantys žmonės gali ir toliau aktyviai padėti savo šeimoms, bendraamžiams, bendruomenėms ir tautomis;
- L. kadangi būtina laikytis holistinio požiūrio, atsižvelgiant į skirtingus elementus, kurie sudaro sąlygas visą gyvenimą visiems asmenims ir visai visuomenei užtikrinti, kad darbas būtų tvarus;
- M. kadangi skirtingos darbuotojų grupės dirba skirtingomis darbo sąlygomis, todėl atsiranda profesinės sveikatos skirtumų;
- N. kadangi esama didelių akivaizdžių valstybių narių, regionų ir vietos valdžios institucijų skirtumų, susijusių su vyresnių žmonių aktyvumo politika ir socialinės apsaugos senatvėje politika, paramos infrastruktūra ir biudžeto išteklių;
- O. kadangi dėl vyresnių žmonių aktyvumo ir sveikatos atsiranda naujų socialinių poreikių, kuriems tenkinti reikalingos investicijos į diversifikuotas viešąsias paslaugas – jau esamas ir naujas, kurios dar turi būti sukurtos, ir, be abejo, į vyresnių žmonių sveikatos apsaugą ir priežiūrą, ir kadangi tai atveria naujų galimybių, susijusių su ilgesniu laisvalaikiu ir poilsiu;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- P. kadangi dėl finansų ir ekonomikos krizės padidėjo vyresnių žmonių skurdo lygis ir kadangi dėl skurdo ar skurdo ir socialinės atskirties rizikos kyla ne tik pavojus sveikatai, bet ir sumažėja vyresnių žmonių aktyvumo galimybių;
- Q. kadangi visoje ES veikia maždaug 125 000 profesinių pensijų fondų, kurių turtą sudaro 2,500 milijardai EUR, priklausančių maždaug 75 milijonams europiečių, kurie sudaro 20 proc. darbingo amžiaus ES gyventojų;
- R. kadangi vienas iš pagrindinių žmonių visuomenės principų yra kartų solidarumas; kadangi vis didėjant vidutinei tikėtina gyvenimo trukmei kartų santykiai tampa vis svarbesni; kadangi ekonomikai ir visuomenei siekiant savo tikslų reikia visų kartų gyvenimo patirties, išsipareigojimo ir idėjų;
- S. kadangi aktyvus dalyvavimas mokymosi visą gyvenimą ir sporto programose labai padeda kurti tikrą vyresnių žmonių aktyvumo kultūrą ir sudaro galimybę gyventojams ne tik per savo gyvenimą pritaikyti savo gebėjimus prie besikeičiančių darbo rinkos reikalavimų, bet ir likti sveikiems, aktyviems ir dalyvaujantiems visuomenės gyvenime platesnioje prasme;
- T. kadangi vyresnio amžiaus moterys sudaro 20 proc. ES gyventojų ir šis santykis, esant dabartinėms demografinėms tendencijoms, toliau didės; daugelyje ES šalių vyresnio amžiaus moterys susiduria su didesne skurdo rizika nei vyresnio amžiaus vyrai: vidutiniškai 21 proc. moterų ir 16 proc. vyrų; kadangi vyrų ir moterų pensijų dydžiai ES skiriasi 39 proc.;
- U. kadangi prieinamos technologijos gali sudaryti galimybes ir palankias sąlygas patekti į darbo rinką, gyventi nepriklausomai ir dalyvauti visose visuomenės gyvenimo srityse; kadangi šiuo metu vis dėlto daugiau kaip 69 proc. žmonių, kuriems trūksta pagrindinių skaitmeninių gebėjimų, yra vyresni nei 55 metų amžiaus; kadangi dėl nepakankamo prieinamumo, sparčios IRT raidos ir prasto skaitmeninio raštingumo daugeliui vyresnių žmonių ir neįgaliųjų kyla didelis pavojus, kad jie negaus visapusiškos naudos iš būsimos bendrosios skaitmeninės rinkos;
1. pripažįsta, kad 2012-ieji Europos metai suteikė svarbų politinį postūmį, padėjusį pradėti diskusijas iššūkių, susijusių su vyresnių žmonių aktyvumu ir kartų solidarumu Europoje, klausimu;
 2. kartos teisingumą kitos kartos atžvilgiu apibrėžia kaip vienodą naudos ir našos paskirstymą tarp kartų; mano, kad kartų praktiškas bendradarbiavimas grindžiamas solidarumu ir turi būti paremtas abipuse pagarba, atsakomybe ir noru rūpintis vieni kitais;
 3. pažymi, kad konkretūs 2012-ųjų Europos metų tikslai buvo iš dalies pasiekti, o geriausių rezultatų pasiekta įgyvendinant su informuotumu didinimu susijusias iniciatyvas ir organizuojant šios srities renginius;
 4. pažymi ir teigiamai vertina tai, kad per 2012-ųjų Europos metų renginius ir iniciatyvas paaiškėjo, jog vyresni žmonės nėra našta ekonomikai ir visuomenei, o greičiau turtas dėl savo patirties, pasiekimų ir žinių;
 5. atkreipia dėmesį į tai, kad 2012-aisiais Europos metais pavyko sutelkti susijusius veikėjus vyresnių žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo tikslams siekti; vis dėlto apgailestauja, kad tikslas sukurti naujus viešojo ir privataus sektorių ir pilietinės visuomenės keitimosi išteklius, projektais ir idėjomis tinklus retai kada buvo pasiektas; apgailestauja, kad socialinių partnerių dalyvavimo aktyvumas buvo nevienodas ir kad privataus verslo subjektai nebuvo įtraukti didesniu mastu; pabrėžia būtinybę užtikrinti geresnį gebėjimų stiprinimą siekiant skatinti vyresnių piliečių aktyvų dalyvavimą visuomenės gyvenime;
 6. palankiai vertina tai, kad 2012-ieji Europos metai padėjo patobulinti valstybių narių vyresnių žmonių aktyvumo politikos darbotvarkes, skatinti valstybes nares tarpusavyje keistis gerosios patirties pavyzdžiais, didinti iniciatyvų, kuriomis siekiama skatinti vyresnių žmonių aktyvumą, skaičių ir stiprinti suinteresuotųjų subjektų žinias bei įgūdžius;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

7. pabrėžia, kad, siekiant parengti tikslingesnes ir veiksmingas vyresnių žmonių aktyvumo strategijas, reikia patikimos vyresnių žmonių padėties ir demografinių pokyčių statistikos; ragina Komisiją užtikrinti vyresnių žmonių socialinio statuso, jų sveikatos, teisių ir gyvenimo lygio išsamių ir kokybiškų duomenų rinkimą;

8. mano, kad būtina, jog valstybės narės toliau įgyvendintų 2012-aisiais Europos metais pradėtas iniciatyvas ir jas paverstų tvirtais politiniais įsipareigojimais, kuriuos turėtų lydėti konkretūs veiksmai, taip siekiant užtikrinti visų kartų socialinę įtrauktį ir gerovę laikantis subsidiarumo ir proporcingumo principo; primena, kad siekiant kovoti su jaunų ir vyresnių žmonių diskriminacija visose gyvenimo srityse ir užkirsti jai kelią, turi būti veiksmingai įgyvendinami su senėjimo politika susiję ES teisės aktai;

9. pabrėžia būtinybę stiprinti koordinavimo trikampį, sudarytą iš sprendimus priimančių institucijų (įskaitant ES, valstybių narių, regionų ir vietos lygmenis), pilietinės visuomenės ir privatačiojo sektoriaus, įskaitant pramonės sektorius, teikiančius novatoriškas prekes ir paslaugas, kurios padeda gyventi savarankiškai;

10. ragina Komisiją atlikti tyrimą dėl demografinio nuosmukio, kurį patiria vis daugiau regionų įvairiose ES šalyse, ir parengti komunikatą dėl šios problemos ir veiksmų, kurių būtų galima imtis Europos ir valstybių narių lygmenimis nukentėjusiuose regionuose siekiant spręsti demografinio nuosmukio klausimą;

11. pabrėžia, kad regionai, esantys gamtiniu ar demografiniu aspektu labai nepalankioje padėtyje, pvz., retai apgyvendinti regionai, salos ir kalnuotos vietovės, labiausiai nukentia nuo problemų, susijusių su gyventojų senėjimu, ir turi mažiau išteklių ir mažesnę infrastruktūrą, kad galėtų skatinti vyresnių žmonių aktyvumą; ragina apsvarstyti, ar paskatų planai naudingi sprendžiant senėjimo problemą, kuri dažniausiai sunkėja dėl lygiagrečių gyventojų skaičiaus mažėjimo procesų, vykstančių daugelyje atitinkamų regionų, ir kuri gali kelti grėsmę tų regionų išlikimui;

12. apgailestauja, kad 2012-ieji Europos metai buvo patvirtinti gana vėlai, todėl atsirado su sutarčių sudarymu ir įgyvendinimu susijusių vėlavimų, dėl kurių nebuvo išnaudotos visos tam tikrų renginių, pavyzdžiui, iniciatyvos „Senjorų jėgos diena“, teikiamos galimybės; atkreipia dėmesį į mažesnę biudžetą, skirtą 2012-iesiems Europos metams, palyginti su ankstesniais Europos metais, ir dėl to turimus mažesnius išteklius 2012-ųjų Europos metų tikslams įgyvendinti;

13. primena, kad vyresnių žmonių aktyvumas yra optimalių sveikatos ir dalyvavimo visuomenės gyvenime galimybių užtikrinimo procesas siekiant užtikrinti, kad sendami žmonės galėtų išlaikyti gerą gyvenimo lygį ir gyvenimo kokybę; laikosi nuomonės, kad vyresnių žmonių aktyvumo politika turėtų padėti didinti žmonių fizinės, socialinės ir psichinės gerovės galimybes per visą jų gyvenimą, kad būtų galima užtikrinti didesnę socialinę įtrauktį ir aktyvesnį dalyvavimą visuomenės gyvenime; pabrėžia, kad vyresnių žmonių aktyvumas reiškia daugiau galimybių gauti sveikatos, ilgalaikės priežiūros ir socialines paslaugas, kurios tam tikrais atvejais patyrė spaudimą krizės metu, ir užtikrinti galimybę mokytis visą gyvenimą, dalyvauti visuomenės ir kultūrinėje veikloje, gerinti esamą socialinę infrastruktūrą, pvz., senelių namus ir dienos centrus, panaikinti diskriminaciją dėl amžiaus ir stereotipus, imtis veiksmų siekiant kovoti su skurdu ir socialine atskirtimi ir užtikrinti geresnį vyresnių žmonių aktyvumo ir sveikatos vertės supratimą;

14. rekomenduoja visoms valstybėms narėms, naudojantis savo socialinės apsaugos sistemomis, skatinti ir stiprinti kokybišką viešąją infrastruktūrą, skirtą vyresniems žmonėms (senelių namai, dienos centrai ir parama namuose), tam, kad vyresnio amžiaus žmonės būtų laikomi aktyviais, o ne pasyviais jiems skirtų iniciatyvų dalyviais;

15. mano, kad reikia parengti Europos strategiją dėl demencijos, kuri turėtų apimti pagalbos pacientų šeimoms priemones, informavimo kampanijas, informuotumo didinimą ir keitimąsi geriausia patirtimi tarp valstybių narių;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

16. ragina Komisiją išnagrinėti susirūpinimą keliančią vyresnių kaip 50 metų žmonių nedarbo problemą ir augantį ilgalaikį nedarbą ir kartu su valstybėmis narėmis, regionų ir vietos valdžios institucijomis ir socialiniais partneriais išanalizuoti nedirbančių vyresnių žmonių aplinkybes ir asmenines istorijas bei sukurti veiksmingas darbuotojų, kurie priklauso šiai pažeidžiamai kategorijai, išlaikymo darbo rinkoje priemones, suteikiant galimybių mokytis visą gyvenimą, tobulinti įgūdžius, mokytis darbo vietoje ir naudotis prieinamomis ir įperkamos mokymosi programomis ir skatinant kartų tarpusavio mokymą ir žinių perdavimą darbe;

17. visų pirma, šiuo atžvilgiu reikėtų atkreipti dėmesį į tokias programas, kaip „kartų kuravimas“, kuriomis skatinami mainai tarp vyresnio amžiaus ekspertų ir jaunesniosios kartos darbe ir mokymuose; pažymi, kad darbo procese turėtų būti remiamos įvairaus amžiaus narių komandos ir labai gerai pavykę projektai turėtų būti įvertinami premijomis; mano, kad valstybėse narėse galėtų būti nustatytos paskatos verslo įmonėms, kurios samdo vyresnio amžiaus darbuotojus, ir kad iš esmės, profesiniuose ir tęstiniuose mokymuose jiems neturėtų būti taikomos mažiau palankios sąlygos nei jaunesnio amžiaus darbuotojams; ypač pabrėžia, kad svarbu pritaikyti darbo vietas vyresnių darbuotojų poreikiams ir suteikti jiems daugiau galimybių dirbti ne visą darbo dieną, atsižvelgiant į jų pageidavimus, taip pat sudaryti palankesnes sąlygas dirbti ilgiau tiems, kurie nori ir gali dirbti ilgiau; mano, kad turėtų būti parengti specialūs pensijų planai vyresniems ilgą laiką nedirbusiems asmenims, kad būtų išlaikyta pusiausvyra tarp šių žmonių ir socialinės apsaugos sistemų poreikio į socialinį stabilumą;

18. apgailestauja, kad vyresnio amžiaus žmonės vis dar dažnai susiduria su diskriminacija dėl amžiaus, stereotipais ir kliūtimis; todėl ragina valstybes nares neatidėliojant tinkamai įgyvendinti Direktyvos 2000/78/EB dėl vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje nuostatas; pažymi, kad pasiūlymas dėl Horizontaliosios vienodo požiūrio direktyvos⁽¹⁾ yra užstrigęs Taryboje nuo 2008 m. ir ragina valstybes nares kuo greičiau rasti sprendimą;

19. vis dėlto griežtai atmeta svarstymus laikyti vyresnių žmonių aktyvumo politiką tik priemone vyresnio amžiaus darbuotojų įsidarbinimo galimybės išsaugoti ir ragina valstybes nares atlikti visus reikiamus įvertinimus ir dėti visas pastangas pereiti prie gyvenimo ciklo požiūrio bei, jei reikia, reformuoti pensijų sistemą, taip pat dėti visas pastangas nustatyti pastovioms išėjimo į pensiją taisyklėms, atsižvelgiant į dabartinius vyresnių kaip 50 metų gyventojų nedarbo rodiklius prieš keičiant privalomą pensinį amžių; mano, kad pensinį amžių susiejant su tikėtina gyvenimo trukme neatsižvelgiama į darbo rinkos tendencijų svarbą, todėl tai neturėtų būti vienintelė priemonė senėjančios visuomenės keliamoms problemoms spręsti; mano, kad valstybės narės, remdamosi savo užimtumo apsaugos įstatymais ir darbo užmokesčio nustatymo sistemomis, turėtų remti vyresnių darbuotojų įdarbinimą, ypač prieš teisės aktais nustatytą pensinį amžių, kadangi nedarbas ir toliau turės neigiamą poveikį jų pajamoms išėjus į pensiją, ir kad valstybės narės turėtų užtikrinti tvarias socialinės apsaugos sistemas;

20. ragina valstybes nares užtikrinti valstybinių pensijų sistemų tvarumą ir garantuoti individualias ir tinkamas pajamas išėjus į pensiją ir visų teises į pensiją, kad senatvėje jie galėtų gyventi orų gyvenimą, įskaitant turėjusiuosius pagrįstas karjeros pertraukas, daugiausia – moteris; pabrėžia, kad siekiant, jog pensijos būtų saugios ir tvarios, svarbu atlikti profesinių pensijų fondų atitinkamą patikrą ir nepriklausomus auditus;

21. pabrėžia, kad vyresnio amžiaus žmonės turi turėti galimybę atlikti svarbų vaidmenį padėdami savo šeimoms, ir atkreipia dėmesį į naudingą vyresnio amžiaus žmonių vykdomą savanorišką veiklą;

22. pabrėžia senėjančiai Europos visuomenei prieinamų technologijų svarbą ir ragina Komisiją parengti integruotą bendrosios skaitmeninės rinkos strategiją užtikrinant, kad prieinamumas būtų integruotas į strategiją ir susietas su „senjorų ekonomikos“ Europoje skatinimu;

⁽¹⁾ Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas (COM(2008)0426).

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

23. palankiai vertina tai, kad, kaip nurodyta Reglamente (ES) Nr. 1304/2013, 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu vyresnių žmonių aktyvumas ir sveikata yra vieni iš Europos socialinio fondo investavimo prioritetų; ragina valstybes nares veiksmingai naudoti skirtas lėšas; primena, kad finansavimą projektams, kuriais skatinamas vyresnių žmonių aktyvumas, taip pat galima gauti pagal tokias programas kaip Europos struktūriniai ir investicijų fondai (ESI fondai), programa „Horizontas 2020“, Užimtumo ir socialinių inovacijų programa (EaSI) ir Sveikatos programa; ragina geriau koordinuoti ES parengtas programas ir įvairias priemones, skirtas vyresnių žmonių aktyvumui ir kartų solidarumui skatinti, ir ragina vadovaujantis programos „Horizontas 2020“ prioritetais nustatyti Europos mokslinių tyrimų prioritetą pavadinimu „taikomieji sveikatos ir vyresnių žmonių aktyvumo mokslai“;

24. ragina valstybes nares naudoti turimas Europos socialinio fondo (ESF), ESI fondų ir EaSI lėšas pagalbos sau programų, kurias rengia vyresnio amžiaus žmonių organizacijos, kurios tarpusavyje dalijasi savo žiniomis, patirtimi ir išmintimi ir padeda žmonėms, kuriems reikia pagalbos, taip prisidedamos prie aktyvaus ir sveiko senėjimo ir ilgesnio savarankiško gyvenimo, finansinei paramai;

25. primena, kad Komisijos 2010 m. biudžeto peržiūroje ES pridėtinė vertė nurodyta kaip vienas iš jos pagrindinių principų; pabrėžia, kad šis principas turi būti visų išlaidų pagrindas ir kad ES finansavimas, ypač iš ESF lėšų, neturėtų būti naudojamas nacionalinėms priemonėms subsidijuoti, bet naudojamas valstybių narių vyresnių žmonių aktyvumo programoms papildomai remti;

26. ragina Komisiją ir valstybes nares tikslingiau nukreipti lėšas vyresnių žmonių aktyvumui ir didinti lėšų panaudojimo veiksmingumą; taip pat ragina Komisiją išnagrinėti galimybę nustatyti naują Europos finansinę priemonę, skirtą atleisti iš darbo vidutinio amžiaus darbuotojų reintegracijos į darbo rinką problemai spręsti, ir nustatyti galimą jos pridėtinę vertę;

27. ragina Europos Komisiją ir valstybes nares kaupti išsamius ir patikimus duomenis, pagal kuriuos būtų galima įvertinti vyresnio amžiaus darbuotojams skirtų ESF lėšų veiksmingumą;

28. ragina Komisiją įvertinti naujos ES finansinės priemonės galimybes ir pridėtinę vertę siekiant, kad visiems žemiau skurdo ribos gyvenantiems ES piliečiams būtų užtikrintos minimalios pajamos;

29. rekomenduoja valstybėms narėms parengti ir įgyvendinti viešąją politiką ir programas, kuriomis būtų galima pagerinti ne tik fizinę, bet ir psichinę sveikatą ir skatinti socialinius ryšius;

30. mano, kad būtina padėti vyresnio amžiaus žmonėms kuo ilgiau gyventi savarankiškai, kaip išdėstyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 25 straipsnyje, kuriant ir išlaikant į žmones orientuotas ir poreikiais grindžiamas paramos, pagalbos ir priežiūros paslaugas ir gerinant šių paslaugų sąsajas; ragina valstybes nares užtikrinti įperkama, prieinama ir nediskriminacinę sveikatos priežiūrą ir rengiant sveikatos priežiūros politiką pirmenybę teikti prevencijai; todėl prašo Komisijos įgyvendinti socialinių investicijų srities dokumentų rinkinį siekiant, kad vyresnių žmonių sveikata ir tinkama bei kokybiška ilgalaikė priežiūra išliktų svarbiu politinės darbotvarkės klausimu, ir išnagrinėti vyresnio amžiaus žmonių galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, surinkti duomenis apie laukimo laiką sveikatos priežiūros sistemose visoje ES ir pasiūlyti gaires dėl ilgiausio laukimo laiko; mano, kad labai svarbu ugdyti asmeninę ir individualią atsakomybę už savo paties sveikatą teikiant gerokai daugiau informacijos apie sveikatos priežiūrą ir rengiant daugiau nacionalinių motyvavimo kampanijų, taip pat skatinti bendradarbiavimą sveikatos raštingumo klausimu siekiant sudaryti galimybes vyresniems asmenims rūpintis savo sveikata; primena, kad turėtume skirti daugiau dėmesio novatoriškiems technologiniams sprendimams ir priemonėms; pripažįsta, kad siekiant šio tikslo svarbu veiksmingai skleisti informaciją apie vietos paslaugas ir teises į išmokas;

31. ragina Komisiją imtis tolesnių veiksnių, susijusių su išvadomis dėl bendros ataskaitos „Tinkama socialinė apsauga ilgalaikės priežiūros poreikių atžvilgiu senėjančioje visuomenėje“ ir nedelsiant parengti konkrečius pasiūlymus;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

32. mano, kad pirmenybę reikėtų teikti vyresnių žmonių integracijai savo šeimose; siūlo Komisijai išnagrinėti šeimos verslo ir atitinkamo darbo vyresnių žmonių priežiūros srityje teikiamą potencialą;

33. pažymi, kad veiksmingesnis viešasis transportas vyresnio amžiaus žmonėms yra vienas iš svarbiausių prioritetų siekiant sukurti vyresniems žmonėms palankią aplinką⁽¹⁾, remiant savarankišką gyvenimą ir prieigą prie pagrindinių paslaugų; ragina Komisiją ir valstybes nares gerinti transporto sistemų prieinamumą ir sąveiką;

34. palankiai vertina Komisijos informacinį dokumentą „Senjorų ekonomikos augimas Europoje“ ir pakartoja, kad būtina plėtoti vadinamąją senjorų ekonomiką, kuri padeda patenkinti senėjančios visuomenės poreikius, remiantis ekonominėmis galimybėmis, atsirandančiomis dėl su senėjančia visuomene susijusių viešųjų ir vartotojų išlaidų, taip pat dėl konkrečių produktų, paslaugų, naujoviškų sprendimų ir poreikių, nes dėl jų kuriamos naujos darbo vietos ir skatinamas ekonomikos augimas, atsižvelgiant į socialiniu ir ekonominiu požiūriu pažeidžiamiausių grupių poreikius;

35. atkreipia dėmesį į tai, kad vienpusiškas darbo jėgos atjauninimas nelemia daugiau naujovių, tačiau yra patirties, žinių ir kompetencijos švaistymas;

36. laikosi nuomonės, kad vyresnio amžiaus žmonės turėtų būti visaverčiai visuomenės nariai ir kad reikėtų palaikyti jų dalyvavimą kasdieniame ir viešajame gyvenime; taip pat mano, kad reikėtų skatinti aktyvų jaunimo ir vyresnių žmonių dialogą ir keitimąsi patirtimi; atsižvelgia į skirtingų kartų projektų vaidmenį šiuo atžvilgiu; taip pat pritaria vyresnių žmonių teisei gyventi oriai ir nepriklausomai, kaip nustatyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 25 straipsnyje; be to, mano, kad turėtų būti užtikrintas jaunesnės ir vyresnės kartos atstovų aktyvus dalyvavimas politiniame gyvenime visais ES lygmenimis, kai kartų interesai gali būti paveikti;

37. taip pat atkreipia dėmesį į svarbų socialinį vaidmenį, kurį vyresnio amžiaus žmonės atlieka perteikdami vertybes ir patirtį kitiems ir patardami, kokio požiūrio reikėtų laikytis į bendruomenės gyvenimą;

38. ragina Komisiją, Tarybą ir valstybes nares priimti teigiamą poziciją JT neribotos sudėties darbo grupėje visuomenės senėjimo klausimais siekiant užtikrinti, kad vyresnio amžiaus piliečiai galėtų visapusiškai naudotis savo žmogaus teisėmis; ragina Komisiją glaudžiai bendradarbiauti su JT nepriklausomu ekspertu vyresnio amžiaus asmenų teisių klausimu ir su vyresnio amžiaus asmenis atstovaujančiomis organizacijomis ES;

39. apgailėstauja, kad dėl laikino darbo, didėjančio terminuotų darbo sutarčių skaičiaus, mažo užimtumo ar nedarbo užimtumo struktūra tampa vis nepastovesnė ir neužtikrintesnė;

40. palankiai vertina būsimą ES konvenciją dėl demografinių pokyčių, kuri yra svarbiausia 2012-ųjų Europos metų ir Europos inovacijų partnerystės vyresnių žmonių aktyvumo ir sveikatos srityje išdava; prašo Komisijos nustatyti ES biudžeto sritis, kuriose būtų galima taupyti ir efektyviai naudoti lėšas siekiant skirti finansavimą šiai konvencijai, nes ji yra atviras, didelis ir nepriklausomas tinklas, suburiantis vietas ir regionų suinteresuotuosius subjektus, išsipareigojusius spręsti Europos demografinių pokyčių problemą skatinant vyresniems žmonėms palankią aplinką glaudžiai bendradarbiaujant su Pasaulio sveikatos organizacija (PSO);

41. ragina Komisiją priimti ES strategiją dėl demografinių pokyčių, kuria būtų koordinuojami ES veiksmai įvairiose srityse siekiant užtikrinti sinergiją ir kuo labiau padidinti jų teigiamą poveikį Europos Sąjungos piliečiams, ekonomikai ir darbo vietų kūrimui, taip pat apsaugoti vyresnio amžiaus asmenų žmogaus teises visose ES politikos kryptyse;

⁽¹⁾ Europos Komisija (2012). Speciali „Eurobarometro“ apklausa Nr. 378 „Vyresnių žmonių aktyvumas“.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

42. mano, kad demografinės problemos nėra tinkamai sprendžiamos Europos lygmeniu, todėl ragina ES Tarybai pirminkiausias valstybes vėl įtraukti šį klausimą į ES darbotvarkę ir parengti tvirtas politines priemones;

43. pažymi, kad demografiniai pokyčiai neturėtų būti pateikiami kaip priežastis, dėl kurios mažėja socialinių teisių ir paslaugų;

44. palankiai vertina vyresnių žmonių aktyvumo ir kartų solidarumo pagrindinius principus, kuriuos kartu nustatė Socialinės apsaugos komitetas ir Užimtumo komitetas; visų pirma palankiai vertina Socialinės apsaugos komiteto vaidmenį sudarant sąlygas valstybėms narėms tiesiogiai keistis sukaupta patirtimi, įskaitant patirtį ilgalaikės priežiūros ir pensijų srityse;

45. palankiai vertina vyresnių žmonių aktyvumo indeksą, kuriuo siekiama nustatyti neišnaudotas vyresnio amžiaus žmonių galimybes aktyviau dalyvauti profesiniame ir socialiniame gyvenime ir gyventi savarankiškai, taip pat tolesnį projektą, kurį Komisija įgyvendina kartu su JT Europos ekonomine komisija; ragina valstybes nares, remiantis vyresnių žmonių aktyvumo indeksu, nustatyti tikslus, kurių turi būti siekiama įgyvendinant plataus masto vyresnių žmonių aktyvumo strategijas, ir stebėti siekiant šių tikslų daromą pažangą;

46. atkreipia dėmesį į tai, kad vyresniems žmonėms palankios aplinkos skatinimas yra pagrindinė priemonė siekiant remti vyresnio amžiaus darbuotojus ir darbo ieškančius asmenis, taip pat skatinti įtraukios visuomenės, kurioje visiems asmenims būtų užtikrinamos lygios galimybės, kūrimąsi; šiuo požiūriu palankiai vertina Komisijos ir PSO bendrai valdomą projektą, kuriuo siekiama pritaikyti PSO vyresniems žmonėms palankių pasaulio miestų vadovą Europos sąlygoms;

47. mano, kad JT konvencija, kurios tikslas – apsaugoti vyresnio amžiaus žmonių teises, pagerins vyresnių žmonių gyvenimą, garantuojant jiems lygias galimybes naudotis politinėmis, ekonominėmis, sveikatos priežiūros ir kultūrinėmis teisėmis, ir būtų svarbi priemonė siekiant pakeisti požiūrį apie senėjimą pasauliniu mastu;

48. ragina Komisiją parengti veiksmų planą dėl senyvo amžiaus žmonių orumą žeminančio elgesio, atsižvelgiant į WeDO partnerystės parengtą Europos ilgalaikės priežiūros kokybės užtikrinimo sistemą, ir sprendžiant klausimą dėl vyresnio amžiaus žmonių, kuriems reikia priežiūros ir pagalbos, teisių;

49. apgailestauja, kad Europos Komisija, įgyvendindama JT neįgaliųjų teisių konvenciją (angl. UNCRPD) ir Strategiją dėl negalios, iki šiol nepradėjo spręsti problemų, susijusių su nelygybe dėl amžiaus; todėl ragina Europos Komisiją didinti visuomenės informuotumą apie vyresnio amžiaus neįgaliųjų teises ir kovoti su diskriminacija dėl amžiaus, taip pat užtikrinti, kad taikant UNCRPD konvenciją vyresnio amžiaus žmonės nebūtų palikti nuošalyje;

50. ragina Komisiją išleisti ilgai lauktą Europos prieinamumo aktą, siekiant užtikrinti, kad transportas, būstas ir IRT pagrįsti produktai ir paslaugos, įskaitant siūlomus kaip senjorų ekonomikos dalį, būtų prieinami vyresnio amžiaus asmenims;

51. ragina įgyvendinant Europos semestrą Komisiją teikti konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas dėl ekonominių reformų adekvatumo, tvarumo ir teisingumo užimtumo, pensijų, socialinės įtraukties ir ilgalaikės priežiūros srityje; ragina Komisiją geriau įvertinti ekonominių reformų socialinį poveikį, ypač atsižvelgiant į visuomenės senėjimą;

52. pabrėžia, kokia svarbi savanoriška veikla, kurios negalima laikyti savaime suprantamu dalyku ir į kurios kuriamą socialinę pridėtinę vertę todėl turėtų būti labiau atsižvelgiama, kuria skatinamas tarpkultūrinis mokymasis ir kartų solidarumas, vyresnių žmonių aktyvumas ir visą gyvenimą trunkantis piliečių dalyvavimas, taip pat sudaromos sąlygos vyresnio amžiaus žmonėms ištraukti į visuomenės veiklą, taip gerinant jų gyvenimo kokybę, didinant gerovę ir gerinant bendrą sveikatos būklę; ragina pradėti taikyti lankstesnį ir visapusiškesnį požiūrį į dalyvavimą savanoriškos veiklos srityje;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

programose; atsižvelgdamas į tai apgailestauja, kad programos „Grundtvig“, kuria buvo remiami vyresnio amžiaus savanoriai, įgyvendinimas nutrauktas; primena Europos ir tarptautinių asociacijų tinklų ir viešųjų bei privačiųjų įstaigų, kurios skatina integruoti vyresnio amžiaus žmones, kuriems reikėtų skirti ypatingą paramą, svarbą ir ragina Komisiją pripažinti sėkmingų ES programų, kuriose piliečių dalyvavimas buvo derinamas su ES masto grupių mainais, įtraukiančiais vyresnio amžiaus žmones, vertę;

53. pabrėžia, kad kartų atžvilgiu teisingos politikos tikslas turi būti sukurti būtinas priemonės, skirtas plėtoti atvirą ir sąžiningą kartų dialogą siekiant visiems naudingų sprendimų; ragina Komisiją ir valstybes nares aktyviai kurti tokias priemones siekiant užtikrinti solidarumą;

54. pabrėžia socialinių įmonių, kurios padeda teikti vyresnio amžiaus žmonėms skirtas paslaugas, rūpintis jų sveikata ir įtraukimu į visuomenės gyvenimą, svarbą;

55. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybėms narėms.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0310

2011 m. Baltosios knygos dėl transporto įgyvendinimas**2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2011 m. Baltosios knygos dėl transporto politikos įgyvendinimo. Rezultatų apžvalga ir tolesni veiksmai tvaraus judumo link (2015/2005(INI))**

(2017/C 316/16)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos baltąją knygą „Bendros Europos transporto erdvės kūrimo planas. Konkurencingos efektyviu išteklių naudojimu grindžiamos transporto sistemos kūrimas“ (COM(2011)0144),
- atsižvelgdamas į Transporto ir turizmo komiteto 2015 m. kovo 17 d. surengtą viešąjį klausymą „Komisijos baltoji knyga dėl transporto politikos. Rezultatų apžvalga ir tolesni veiksmai tvaraus judumo link“,
- atsižvelgdamas į 2015 m. balandžio 22 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę „Bendros Europos transporto erdvės kūrimo planas. Pažanga ir uždaviniai“,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. gruodžio 15 d. rezoliuciją „Bendros Europos transporto erdvės kūrimo planas. Konkurencingos efektyviu išteklių naudojimu grindžiamos transporto sistemos kūrimas“⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. liepos 6 d. rezoliuciją dėl darniojo ateities transporto⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. liepos 12 d. rezoliuciją „Išlaikyti judėjimą Europoje. Tvarusis judumas mūsų kontinente“⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2003 m. vasario 12 d. rezoliuciją dėl Komisijos baltosios knygos „Europos transporto politika 2010 metams. Laikas apsispręsti“⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos baltąją knygą „Europos transporto politika 2010 metams. Laikas apsispręsti“ (COM(2001)0370),
- atsižvelgdamas į būsimą 2015 m. gruodžio mėn. Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferenciją COP21,
- atsižvelgdamas į energetikos sąjungos dokumentų rinkinį ir Komisijos komunikatą „Atsparios energetikos sąjungos ir perspektyvios klimato kaitos politikos pagrindų strategija“ (COM(2015)0080),
- atsižvelgdamas į 2014 m. spalio 23 ir 24 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas dėl 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Europos bendrosios skaitmeninės rinkos strategija“ (COM(2015)0192),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Konkurencingos efektyviu išteklių naudojimu grindžiamos judumo sistemos mieste kūrimas“ (COM(2013)0913),
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. rugsėjo 27 d. rezoliuciją dėl 2011–2020 m. Europos kelių eismo saugos⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,

⁽¹⁾ OL C 168 E, 2013 6 14, p. 72.⁽²⁾ OL C 351 E, 2011 12 2, p. 13.⁽³⁾ OL C 175 E, 2008 7 10, p. 556.⁽⁴⁾ OL C 43 E, 2004 2 19, p. 250.⁽⁵⁾ OL C 56 E, 2013 2 26, p. 54.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į Transporto ir turizmo komiteto pranešimą (A8-0246/2015),
- A. kadangi Baltojoje knygoje dėl transporto nustatyta plataus užmojo Europos transporto sistemos pertvarkymo ir tikros bendros Europos transporto erdvės sukūrimo darbotvarkė;
- B. kadangi transporto sektorius yra pagrindinis ES ekonomikos variklis, jame dirba apie 10 mln. žmonių, jis sudaro apie 5 proc. BVP ir turėtų toliau pirmauti užtikrinant ekonomikos augimą ir naujų darbo vietų kūrimą ir skatinant konkurencingumą, tvarų vystymąsi ir teritorinę sanglaudą;
- C. kadangi Europos transporto sektorius pirmauja pasaulyje tiek gamybos, tiek transporto paslaugų srityse ir kadangi itin svarbu, kad visų rūšių Europos transportas toliau vystytų, investuotų ir tvariai atsinaujintų siekdamas išsaugoti savo technologinį pranašumą pasaulyje, toliau visame pasaulyje skleistų savo standartus ir išsaugotų konkurencinę padėtį pasaulinėje ekonomikoje, kuriame atsiranda vis daugiau naujų galingų dalyvių ir naujų verslo modelių;
- D. kadangi mūsų visuomenės gyvenimo sąlygos keičiasi dėl skaitmeninimo, urbanizacijos, globalizacijos ir demografinių pokyčių, todėl mums reikia keisti esamas transporto politikos paradigmas, kad jos tiktų ateities iššūkiams įveikti;
- E. kadangi transportas yra laisvo asmenų, prekių ir paslaugų judėjimo laidas, kuriuo grindžiama bendroji rinka, o laisvas judėjimas yra tiek galinga Sąjungos integracijos varomoji jėga, tiek labai svarbus Europos pramonės bei prekybos efektyvumo veiksnys;
- F. kadangi transportas ir toliau priklausomas beveik vien tik nuo iškastinio kuro ir yra vienintelis sektorius, kuriame per pastaruosius 25 metus išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis išaugo ir, jeigu ekonomika nebūtų pablogėjusi, jų būtų išmetama dar daugiau;
- G. kadangi būtina nedelsiant pagerinti transporto sistemos energijos vartojimo efektyvumą ir jos tvarumą ir ekonomiškai efektyviai sumažinti jos priklausomybę nuo naftos ir iškastinių energijos išteklių, nesumažinant jos konkurencingumo ir judumo bei siekiant Baltojoje knygoje nustatytų tikslų;
- H. kadangi pažangūs tvarūs biodegalai, ypač gaminami perdirbant atliekas ir liekanas laikantis atliekų tvarkymo hierarchijos⁽¹⁾, yra nepanaudota galimybė sumažinti Europos transporto sistemos priklausomybę nuo naftos ir sumažinti transporto sektoriaus išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį;
- I. kadangi būtina užtikrinti, kad per sutartus terminus būtų sėkmingai sukurtas transeuropinis transporto tinklas (TEN-T), efektyviai sujungti visų ES regionų transporto tinklai, geografiškai nutolę regionai sujungti su ES centru ir panaikinti infrastruktūros išsivystymo ir priežiūros lygio skirtumai, ypač tarp ES rytinių ir vakarinių dalių;
- J. kadangi investicijos į transporto infrastruktūrą daro teigiamą poveikį ekonomikos augimui, darbo vietų kūrimui ir prekybai, todėl būtina panaikinti kliūtis privačioms investicijoms į transporto infrastruktūrą;
- K. kadangi paprastai transporto infrastruktūrai reikia ilgalaikio finansavimo ir kadangi pastaruoju metu investicijų lygis krito dėl teisės aktų leidėjų, projektų įgyvendintojų ir finansų sektoriaus savitarpio nepasitikėjimo;

⁽¹⁾ Kaip apibrėžta 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas 4 straipsnyje.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- L. kadangi daugelį metų buvo gerokai per mažai investuojama į viešąją transporto infrastruktūrą visoje ES ir kadangi geresnė pėstiesiems, vyresnio amžiaus asmenims ir riboto judumo keleiviams skirta infrastruktūra yra Sąjungos tikslų dalis ir jai reikia skirti papildomų lėšų;
- M. kadangi vienas svarbiausių Baltosios knygos tikslų turėtų būti užtikrinti, kad pagrindiniu transporto politikos tikslu taptų žmonės, taip pat jų, kaip keleivių, teisės;
- N. kadangi inovacijos ir pažangios transporto sistemos turėtų atlikti ypatingą vaidmenį vystant šiuolaikinę, veiksmingą, tvarią ir visiems prieinamą sąveikią Europos transporto sistemą;
- O. kadangi daugiarašio transporto tinklai ir įvairių rūšių transporto ir paslaugų integracija gali būti labai naudingi dalykai gerinant keleivinio ir krovinio transporto jungtis ir veiksmingumą, taip padedant mažinti išmetamą anglies junginių ir kitų žalingų teršalų kiekį;
- P. kadangi neįmanoma sukurti tikros bendros Europos transporto erdvės, jeigu valstybės narės tinkamai neįgyvendins ES teisės aktų ir, jei būtina, nesupaprastins galiojančios reglamentavimo sistemos siekiant užtikrinti didesnę teisinę aiškumą ir geresnę vykdymo užtikrinimą;
- Q. kadangi būtina panaikinti išlikusias kliūtis, techninius nesuderinamumus ir sudėtingas administracines procedūras, kurie trukdo siekti visiškai integruotos transporto sistemos, taip pat būtina panaikinti naujas valstybėse narėse nustatytas priemones, dėl kurių kyla kliūčių laisvam prekių ir paslaugų judėjimui;
- R. kadangi siekiant toliau atverti rinką, reikia kartu gerinti darbo vietų kokybę ir užtikrinti deramas darbo sąlygas, aukštą paslaugų lygį ir sąžiningą konkurenciją visose valstybėse narėse;
- S. kadangi iš paskutinės Komisijos Europos Sąjungos kelių saugumo politikos ataskaitos⁽¹⁾ matyti, kad 2014 m. mirčių keliuose sumažėjo 1 proc., o tai yra gerokai mažiau, palyginti su 2012 m. ir 2013 m. užfiksuotu 8 proc. lygiu;

Baltosios knygos įgyvendinimas ir laikotarpio vidurio peržiūra

1. teigiamai vertina Komisijos ketinimą įvykdyti Baltosios knygos laikotarpio vidurio peržiūrą siekiant įvertinti pasiektą pažangą ir pasiūlyti tolesnius veiksmus siekiant tikslų; mano, kad nors ir per anksti visapusiškai įvertinti politikos priemones, kurių buvo imtasi nuo tada, kai patvirtinta Baltoji knyga, rezultatų apžvalga būtina siekiant įvertinti, kaip įgyvendintos jos priėdė išvardytos 40 iniciatyvų ir 131 veiklos sritis;
2. pakartoja, kad remia Baltojoje knygoje ir jos dalyje „Dešimt konkurencingos ir efektyvaus išteklių naudojimo transporto sistemos tikslų – kriterijai, pagal kuriuos vertinama, ar pavyko pasiekti planinį rodiklį išmetamųjų teršalų sumažinti 60 proc.“ išdėstytus tikslus; pabrėžia, kad vykdant laikotarpio vidurio peržiūrą reikia ir toliau sau kelti bent jau tokius pat aukštesnius tikslus, kaip ir 2011 m. išdėstyti tikslai, ir siūlyti konkrečias, realistiškas ir žiniomis pagrįstas priemones ir iniciatyvas, kurios padėtų greičiau dėti daugiau pastangų ir šias pastangas suderinti; ragina Komisiją įvertinti, ar Baltojoje knygoje išvardytų veiksmų pakanka norint pasiekti pagrindinių tikslų, ir pasiūlyti papildomų teisėkūros priemonių;
3. ragina Komisiją atnaujinti Baltojoje knygoje išdėstytus planinius išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo rodiklius, kaip nurodyta 2014 m. vasario 5 d. Parlamento rezoliucijoje dėl 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos⁽²⁾ ir 2014 m. spalio 23 ir 24 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose dėl 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos, ir pasiūlyti priemones, kuriomis būtų siekiama padėti valstybėms narėms pasiekti „privalomą ES tikslą – iki 2030 m. ES viduje išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti ne mažiau kaip 40 %, palyginti su 1990 m.“ („išmetamųjų teršalų kiekis ATLPS ir ATLPS nepriklausančiuose sektoriuose iki 2030 m. bus mažinamas atitinkamai 43 % ir 30 %, palyginti su 2005 m.“);

⁽¹⁾ Kelių eismo saugumas Europos Sąjungoje (angl. *Road safety in the European Union*), Europos Komisija, 2015 m. kovo mėn.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0094.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

4. pabrėžia, kad reikėtų nustatyti tokį 2030 m. transporto išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo planinį rodiklį, kad būtų galima iki 2050 m. pasiekti Baltojoje knygoje nustatytą ilgalaikį tikslą 60 proc. sumažinti transporto išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį; atsižvelgdamas į tai ragina Komisiją pasiūlyti visapusišką transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo strategiją;

Bendrieji principai: perėjimas prie kitų transporto rūšių ir atskirų transporto rūšių ir jų derinių naudojimas

5. pabrėžia, kad Europos tvari judumo politika turi būti pagrįsta įvairiomis politikos priemonėmis siekiant pradėti ekonomiškai naudoti mažiausiai taršias ir mažiausiai energijos naudojančias transporto priemones; atkreipia dėmesį į tai, kad naudojamų transporto priemonių rūšių keitimas kitomis nėra savaiminis tikslas, bet jis būtinas siekiant atskirti judumą ir tokius neigiamus dabartinės transporto sistemos reiškinius kaip transporto spūstys, oro tarša, triukšmas, nelaimingi atsitikimai ir klimato kaita; pripažįsta, kad ši transporto priemonių rūšių keitimo kitomis politika kol kas nedavė patenkinamų rezultatų; todėl pabrėžia, kad visos transporto rūšys turi būti naudojama optimaliai ir tapti aplinkai tausojančiomis, saugiomis ir efektyviai naudojančiomis energiją siekiant užtikrinti aukšto lygio judumą ir aplinkos apsaugą;

6. mano, kad keleivinio ir krovinio transporto vystymas labai priklauso nuo veiksmingo įvairių rūšių transporto naudojimo ir kad Europos transporto politika turėtų būti pagrįsta veiksmingu atskirų transporto rūšių ir jų derinių naudojimu, kai įmanoma, pirmenybę teikiant mažiausiai energijos naudojančioms ir tvariausioms transporto rūšims; mano, kad tai lems geriausią atskirų transporto rūšių suderinimą ir sukurs atskirų transporto rūšių sąveiką, skatins tvaresnę transportą ir logistikos grandines ir gerins tinkamai sujungtus atskirų rūšių transporto srautus transporto mazguose;

Moderni infrastruktūra ir pažangus finansavimas

7. ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl visų rūšių krovinio ir keleivinio transporto išorės sąnaudų internalizavimo taikant bendrą, darnią ir skaidrią ES metodiką ir atsižvelgiant į kiekvienos transporto rūšies ypatumus, įskaitant nuoseklią išorės sąnaudų, kurios jau įtrauktos, kad būtų išvengta dvigubo apmokestinimo, analizę; ragina parengti konkrečias priemones, kuriomis būtų užtikrinta, tai, kad būtų taikomi principai „naudotojas moka“ ir „teršėjas moka“, įskaitant gaires ir geriausioji praktika, ir užtikrinti vienodas veiklos sąlygas skirtingoms transporto rūšims ir, jei reikia, panaikinti aplinkai žalingas mokesines subsidijas kartu išlaikant visų ES regionų konkurencumą;

8. ragina Komisiją pasiūlyti bendrą lengviesiems automobiliams ir mažos keliamosios galios kroviniams transporto priemonėms taikomų nacionalinių kelių mokesčių schemų sistemą, kurią taikant neturėtų būti diskriminuojami trečiųjų šalių gyventojai ir būtų teikiama pirmenybė apmokestinimui pagal nuvažiuotą atstumą; ragina valstybes nares pajamas iš infrastruktūros mokesčių skirti saugios kelių infrastruktūros kūrimui ir priežiūrai ir su transportu susijusių aplinkos problemų sprendimui;

9. pabrėžia, kad siekiant tvaresnės, veiksmingos ir vientisos transporto sistemos ir labiau suderinto keleivių ir krovinių padalijimo atskiroms transporto rūšims viena iš pagrindinių sąlygų yra baigti kurti transeuropinį transporto tinklą; pabrėžia, kad atrenkant projektus, kuriems gali būti skiriamas ES finansavimas, reikia sutelkti dėmesį į devynis pagrindinius transporto tinklo koridorius, trūkstamų grandžių, ypač tarpvalstybinių atkarpų, užbaigimą, kliūčių šalinimą, esamos infrastruktūros tobulinimą, inovatyvius transporto sprendimus, sąveikumą ir daugiaryšių terminalų ir miestų transporto mazgų vystymą; taip pat daugiau dėmesio turėtų būti skiriama Europos pridėtinei vertei, pakraštinių, salų, kalnuotų ir atokiausių regionų sujungimo infrastruktūros plėtojimui ir transeuropinio transporto tinklo sujungimo su kaimyninių šalių ir šalių kandidačių infrastruktūros tinklais projektų rėmimui;

10. mano, kad ES finansavimas turi atitikti realius investicinius poreikius siekiant iki 2030 m. baigti kurti TEN-T pagrindinį tinklą ir kad Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) ir kitos finansavimo priemonės turėtų skatinti investicijas į transporto infrastruktūrą vadovaujantis TEN-T gairėse ir EITP nustatytais kriterijais, pirmenybę teikiant tvarioms transporto rūšims, pvz., geležinkeliams, vidaus vandenų transportui ir trumpųjų nuotolių laivybai; pabrėžia, kad įgyvendinant bendrai finansuojamus projektus turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad reikalinga infrastruktūra, kuri būtų naudinga Sąjungai konkurencingumo, ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos požiūriu, kuri leistų sumažinti poveikį aplinkai, būtų atspari galimam klimato kaitos poveikiui ir užtikrintų naudotojų sveikatą ir saugumą;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

11. ragina smarkiai padidinti Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) finansavimą ir ES suteikti daugiau kompetencijos rengiant, įgyvendinant ir finansuojant tarptautinius transporto ir infrastruktūros planus;

12. pabrėžia, kad kelių infrastruktūros kokybė, turinti tiesioginį poveikį kelių eismo saugumui, labai skiriasi visoje ES ir kad daugiau kaip 90 proc. mirčių kelių eismo įvykiuose įvyksta miestų ir kaimų keliuose; pabrėžia, kad veiksmingas šio tipo infrastruktūros finansavimas turi būti toliau skatinamas taikant įvairias ES politikas ir priemones, ypač sanglaudos šalyse; taip pat pabrėžia, kad reikia tinkamai prižiūrėti esamą infrastruktūrą, įskaitant antrinės svarbos kelių tinklą;

13. pabrėžia, kad Europos strateginių investicijų fondas (ESIF), kurį Komisija pasiūlė kaip J. C. Junkerio Investicijų plano Europai dalį, turėtų pirmenybę teikti tvariam transportui ir didesnę visuomeninę, ekonominę ir aplinkosauginę vertę turintiems itin svarbiems transporto infrastruktūros projektams ir būti skirtas projektams, kuriais skatinamas kokybiškų darbo vietų kūrimas, ilgalaikis augimas, konkurencingumas, inovacijos ir teritorinė sanglauda, įskaitant tvarytų miestų projektus ir geležinkelių projektus, vadovaujantis ES politiniais tikslais ir teisės aktais (TEN-T gairėmis, EITP); šiuo klausimu daugiau dėmesio verta skirti naujiems finansavimo būdams, pvz., viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėms bei koncesijoms, ir verta juos dažniau taikyti; pabrėžia, kad ESIF finansuotųjų projektų atrankos procesas turėtų būti skaidrus ir turėtų apimti atitinkamus suinteresuotuosius viešojo ir privačiojo sektorių subjektus;

14. mano, kad EISF turėtų būti finansuojamas pirmiausia nepaskirstytosiomis ES biudžeto lėšomis ir tik blogiausiu atveju nepanaudotomis programų pagal 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos (DFP) 1A išlaidų kategoriją lėšomis; pabrėžia, kad atliekant 2016 m. DFP laikotarpio vidurio peržiūrą reikėtų peržiūrėti garantijų fondo finansavimą ir, remiantis įvairių programų veiklos ir išpareigojimų vykdymo lygio analize, turėtų būti nustatytos alternatyvios finansavimo galimybės, siekiant kiek galima sumažinti lėšų iš 1A išlaidų kategorijos perkėlimą 2016–2020 m. laikotarpiui; pabrėžia, kad Europos Parlamentas ir Taryba taip pat turėtų svarstyti, kaip būtų galima kuo labiau kompensuoti perkėlimus iš ES programų, dėl kurių sutarta vykdant metinę biudžeto procedūrą ir kurie taikyti ESIF finansuoti kelerius metus prieš DFP vidurio laikotarpio peržiūrą;

15. dar kartą tvirtina remias inovatyvias finansines priemones, kurios padėtų optimizuoti viešąsias išlaidas, palengvindamos privačių lėšų panaudojimą, bet primena, kad daugelis transporto srities projektų nesukuria pakankamai pajamų, kad būtų galima pasinaudoti būtent šio tipo priemonėmis, todėl jiems reikia paramos dotacijų forma;

16. pabrėžia, kad būtina skubiai diegti ir naudoti pažangias transporto sistemas siekiant veiksmingiau, tvariau ir saugiau naudoti transporto priemones ir esamą infrastruktūrą ir užtikrinti papildomus pajėgumus nešvaistant laiko, lėšų ir žemės naujos infrastruktūros kūrimui; pabrėžia, kad svarbu veiksmingai naudoti dažnius ir pažangių transporto sistemų sąveiką, kad būtų sudarytos sąlygos vientisiems įvairių rūšių transporto srautams ir jo mazgams; ragina laiku įgyvendinti ES palydovinės navigacijos programų įdiegimo ir eksploataavimo etapus ir veiksmingai plėtoti GALILEO ir EGNOS sistemų transporto prietaikas;

Darnus transportas ir judumas mieste

17. pabrėžia, kad energijos vartojimo efektyvumo gerinimas turėtų būti vienas iš svarbiausių Europos transporto politikos prioritetų; teigia, kad skubiai reikia gerinti išteklių naudojimo efektyvumą visoje transporto sistemoje, siekiant ekonomiškiau naudoti esamus pajėgumus, geriau išnaudoti transporto priemones ir užtikrinti, kad viešasis finansavimas nacionaliniu ir ES lygmeniu būtų skiriamas didžiausią poveikį turinčioms priemonėms;

18. pabrėžia, kad labai svarbu skatinti elektrinį judumą ir elektra varomo viešojo transporto sistemas, taip pat elektros energetikos sektoriuje diegti atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, pirmenybę teikiant tolesniam geležinkelių elektrifikavimui ir tramvajų, troleibusų, elektromobilių, elektrinių dviračių, triračių ir keturračių transporto priemonių, elektra varomų dviračių ir mažų elektra varomų laivų skatinimui; atkreipia dėmesį į dideles šiuolaikinių kabamųjų tramvajų (kabamųjų lynų kelių) galimybes didinant miestų viešojo transporto sistemų pajėgumus, nes jie yra nebrangios ir lengvai įdiegiamos transporto priemonės;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

19. pabrėžia, kad svarbu skatinti alternatyvius degalus ir alternatyvias varymo sistemas, ypač tuos, kurie suteikia Europai didesnę technologinį pranašumą, kad būtų sumažinta transporto priklausomybė nuo iškastinio kuro, pagerinta oro kokybė ir sumažintas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis; apgailestauja, kad šiomis technologijomis nebuvo pakankamai pasinaudota, ypač viešojo transporto srityje;

20. pažymi, kad viešojo transporto naudojimas miestuose nėra aiškiai nustatytas dešimtyje Baltojoje knygoje išdėstytų tikslų; mano, kad turėtų būti nustatytas naujas tikslas – iki 2030 m. padvigubinti viešojo transporto naudojimą miestuose; todėl pabrėžia, kad reiktų imtis priemonių siekiant įdiegti įrangą ir infrastruktūrą, kuri sudarytų daugiau galimybių viešojo transporto naudotojų, įskaitant vyresnio amžiaus ar neįgalius žmones ir viešąjį transportą daliai savo kelionės naudojančius dviratininkus, judumui nuo durų iki durų; pabrėžia, kad norint pasiekti šį tikslą reikia atitinkamų investicijų, ypač siekiant užtikrinti nuoseklią viešojo transporto infrastruktūros priežiūrą ir plėtrą; todėl ragina valstybes nares užtikrinti pakankamą, ilgalaikį ir patikimą finansavimą miestų viešojo transporto infrastruktūros projektams;

21. ragina Komisiją padėti vietos, regionų ir nacionalinėms valdžios institucijoms ir suinteresuotiesiems subjektams rasti esamų ir naujų ES viešojo transporto finansavimo galimybių ir kurti inovatyvias viešojo ir privataus sektorių partnerystės sistemas; atkreipia dėmesį į tai, kad daug ko galima išmokyti iš Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos (Nr. 1/2014) „ES remiamų viešojo miesto transporto projektų veiksmingumas“, kurioje įvertintas ES struktūrinių fondų bendrai finansuojamų miestų viešojo transporto projektų įgyvendinimas ir veiksmingumas ir tai, kiek jais tenkinami naudotojų poreikiai ir koku mastu juos įgyvendinant pasiekti su naudojimu susiję tikslai;

22. pabrėžia, kokie svarbūs tvaraus miesto judumo planai kaip priemonė, padedanti miestams veiksmingiau naudoti transporto infrastruktūrą ir paslaugas ir tvariai užtikrinti geresnę skirtingų judumo rūšių integraciją miestuose ir tokiu būdu prisidėti mažinant oro ir akustinę taršą, išmetamą CO₂ kiekį, spūstis ir eismo įvykių skaičių; ragina Komisiją toliau remti tvaraus miesto judumo planų kūrimą ir populiarinimą; pabrėžia, kad reiktų sistemingiau naudoti Europos struktūrinius ir investicijų fondus miestuose, kurie yra parengę integruotą vietos transporto planą, pvz., tvaraus miesto judumo planą, ir nustatę atitinkamus veiksmus vadovaudamiesi atitinkamuose teisės aktuose nustatytais kriterijais;

23. ragina Komisiją bendradarbiauti su viešojo transporto operatoriais ir valdžios institucijomis siekiant užtikrinti, kad pasitelkiant įvairias žiniasklaidos priemones naudotojams būtų teikiama kelionių informacija, be kita ko, ir informacija, tenkinanti neįgaliųjų poreikius, ir ragina imtis svarbesnio vaidmens nustatant miestų viešojo transporto sistemų tobulinimo ES mastu taikomą geriausią praktiką ir sąlygas; ragina Komisiją ir valstybes nares toliau taikyti įpareigojimą miestų transporto sistemoms sujungti miestų centrus su periferinėmis vietovėmis;

24. pabrėžia, jog miestų zonoms reikia tam tikro lankstumo, kad jos galėtų įvykdyti ES teisės aktuose numatytus įsipareigojimus, visapusiškai laikydamosi subsidiarumo principo ir užtikrindamos, kad judumo sprendimai būtų pritaikyti konkrečioms jų aplinkybėms;

25. pabrėžia, kad transporto naudotojų elgesys itin svarbus plėtojant darnesnes transporto sistemas; ragina teikti iniciatyvas, kurios skatintų ir įgalintų naudotojus, ypač jaunimą, rinktis saugius ir tvaresnius transporto būdus (ėjimą pėsčiomis, važiavimą dviračiu, įskaitant dalijimąsi dviračiais ir dviračių nuomą, viešąjį transportą, dalijimąsi automobiliais, dalijimąsi vienu automobiliu), kurie galėtų būti įdiegti saugioje infrastruktūroje, taip pat ragina užtikrinti kelionių planavimo galimybes ir informavimą realiuoju laiku, kad būtų sudarytos palankios sąlygos naudotis skirtingomis transporto rūšimis pasitelkiant pažangias transporto sistemas; ragina Komisiją nustatyti kelių rūšių transporto derinimo geriausios patirties pavyzdžius, kuriuos būtų galima įgyvendinti ir kitose miestų aglomeracijose;

26. pabrėžia, kad reikia geresnių nacionalinių ir ES duomenų apie transporto naudotojų elgesį, ypač apie ėjimą pėsčiomis, važiavimą dviračiu ir skirtingų lyčių asmenų keliavimo būdus, šiais duomenimis naudotųsi vietos valdžios institucijos, formuodamos savo miesto judumo politiką;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

27. pabrėžia, kad svarbu imtis priemonių regioniniams dviračių takų tinklų tvarkymo ir plėtros planams didžiuosiuose Europos regionuose remti, siekiant padidinti piliečių atsakomybę už aplinkos uždavinių sprendimą, suteikti visiems galimybę naudotis dviračiais, sumažinti triukšmą, transporto spūstis ir miestų taršą;
28. pabrėžia, kaip svarbu išnagrinėti naujų judumo formų, įskaitant dalijimąsi vienu automobiliu, kurias padeda įgyvendinti dalijimosi ekonomikos modelis, teigiamą poveikį visuomenei; mano, jog valstybėms narėms svarbu keistis geriausia patirtimi, kad teisės aktai būtų derinami atsižvelgiant į šias novatoriškas judumo „nuo durų iki durų“ platformas;
29. ragina Komisiją skirtingose valstybėse narėse stebėti padėti, susijusią su transporto tinklų bendrovių, siejančių vairuotojus ir keleivius, veikla (geriausias pavyzdys bendrovė „Uber“) ir atlikti teisinių, socialinių, ekonominių ir ekologinių šių bendrovių veikimo pasekmių analizę, prireikus, ją papildant atitinkamomis priemonėmis bei rekomendacijomis dėl inovatyvių naujų paslaugų kūrimo ir atsižvelgiant į teikiamas taksi paslaugas;
30. ragina Komisiją reikalauti, kad valstybės narės nustatytų bendravežėjų transporto įmonių ir įprastų taksi bei tarp miestinio transporto įmonių sąžiningos konkurencijos sąlygas, susijusias su mokesčių ir saugos teisės aktu, viešųjų paslaugų įsipareigojimų ir įdarbinimo sąlygų laikymusi;
31. pabrėžia, kad variklinės dviratės transporto priemonės (motociklai, motoroleriai ir mopedai) ir vis dažniau elektra varomos dviratės ir triratės transporto priemonės atlieka svarbų vaidmenį siekiant tvaraus judumo, ypač miestuose, kur jie prisideda prie kovos su spūstimis ir stovėjimo vietų problemomis ir išsprendžia smulkios logistikos klausimą; todėl primygtinai teigia, kad reikėtų tinkamai atsižvelgti į šių transporto priemonių tipinę konstrukciją ir susijusius privalumus ir juos išdėstyti ES transporto teisės aktuose ir gairėse;
32. ragina labiau optimizuoti tiekimo grandinę miestų zonose; miestų krovininės transporto priemonės neproporcingai daug prisideda prie oro taršos bei triukšmo ir didina spūstis; planuojant miestų logistikos priemones turėtų būti optimizuojamas transportas ir ekonomiškai taikomos naujoviškos operacijos, technologijos ir verslo modeliai; geriau parenkant transporto rūšis ir transporto priemones galima užtikrinti, kad transporto sprendimas būtų optimaliai suderintas su konkrečiais siuntos reikalavimais ir su atitinkamu miestu;
33. pabrėžia, kokie svarbūs miestų zonų pakraščiuose esantys logistikos sandėliai, dėl kurių prekes į jų paskirties vietą galima pervežti koordinuotai, naudojantis efektyviausiai energiją naudojančiomis transporto priemonėmis;

Žmonės – transporto politikos tikslas

34. kelių eismo saugumo klausimu ragina:

- skubiai patvirtinti tikslą iki 2020 m. 40 proc. sumažinti sunkiai sužeistų asmenų skaičių ir parengti su juo susijusią visavertę ES strategiją; ragina valstybes nares nedelsiant pateikti aktualius statistinius duomenis, kad Komisija galėtų nustatyti tą tikslą ir parengti strategiją,
- stiprinti veiksmus, kuriais siekiama sumažinti žūstančiųjų ir sužalojamų keliuose asmenų skaičių, ypatingą dėmesį skiriant pagrindinėms eismo įvykių priežastims, įskaitant vairavimą apsvaigus nuo alkoholio ir narkotikų, viršijant greitį ir neužsegus saugos diržų,
- imtis veiksmų, kad būtų pasiektas 2020 m. kelių eismo saugumo planinis rodiklis – mažiau negu 15 000 nukentėjusiųjų, t. y. ES ir nacionaliniu lygmeniu nustatyti ir įgyvendinti ekonomiškai kelių eismo saugumo priemones,
- imtis veiksmų, kad būtų sumažintas eismo įvykių, į kuriuos patenka pažeidžiami eismo dalyviai, ypač dviračių transporto priemonių vairuotojai, miestų teritorijose vaikstantys pėstieji ir vyresnio amžiaus vairuotojai, skaičius,
- būsimame transporto dokumentų rinkinyje ir atliekant 2011–2020 m. Komisijos kelių eismo saugumo programos laikotarpio vidurio peržiūrą nustatyti kelių eismo saugumo priemones,

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- peržiūrėti Direktyvą (ES) 2015/413, kuria sudaromos palankesnės sąlygos keistis informacija tarpvalstybinio lygmeniu apie kelių eismo saugumo taisyklių pažeidimus, ir stengtis išplėsti šios direktyvos taikymą ES kaimyninėse šalyse,
- persvarstant direktyvą 2008/96/EB dėl kelių infrastruktūros saugumo valdymo jos keturias pagrindines priemones pradėti taikyti kitoms kelių tinklo dalims, įskaitant visas greitkelių ir kaimų bei miestų kelių dalis,
- kaip siūloma veiksmų plane ir apibrėžta Intelektinių transporto sistemų direktyvoje (2010/40/ES), imantis veiksmų pirmenybę teikti pažeidžiamiesiems kelių eismo dalyviams,
- persvarstyti profesionalių vairuotojų mokymų ir kvalifikacijos direktyvą siekiant aiškiau išdėstyti jos nuostatas, taip pat skatinti ir kurti visų transporto priemonių naudotojų mokymo sistemas, kuriose dalyvaujama jau įgijus vairuotojo pažymėjimą,
- pasiūlyti 2016 m. persvarstyti Bendrosios saugos reglamentą ((EB) Nr. 661/2009) ir Pėsčiųjų apsaugos reglamentą ((EB) Nr. 78/2009) siekiant parengti privalomas sunkiasvorių krovininių transporto priemonių projektavimo ir saugos, tiesioginio matymo, susidūrimo rodiklių ir pėsčiųjų apsaugos taisykles pirmenybę teikiant pažeidžiamiesiems eismo dalyviams,
- į naujus lengvuosius automobilius ir komercines transporto priemones dažniau diegti pagalbos vairuotojui saugos sistemas, pavyzdžiui, automatinių stabdžių, atstumo nustatymo, išpėjimo apie nukrypimą nuo kelio juostos, automatinio išpėjimo apie nusidėvėjusias padangas, pažangiąją greičio apribojimo, pagalbos iškvietos paslaugos „eCall“ ir sąveikias pažangiąsias transporto sistemas;
- peržiūrėti Trečiąją vairuotojo pažymėjimų direktyvą ir nustatyti šias priemones:
 - privalomą vairuotojų mokymą naudotis naujomis transporto priemonių funkcijomis (pagalbos vairuotojui sistemomis),
 - antrą vairuotojo pažymėjimo įgijimo etapą,
 - eismo saugumo įgūdžių lavinimą visą gyvenimą,
 - gebėjimo vairuoti transporto priemonę testą ir
 - eismo taisykles, pvz., dėl alkoholio, narkotikų ar agresijos, pažeidusių asmenų medicininį ir psichologinį patikrinimą;
 - nustatyti ES mastu suderintą 0,0 ‰ alkoholio kiekio kraujyje ribą, taikytiną pradedantiems vairuotojams pirmuosius dvejus metus ir profesionaliems vairuotojams;

35. pabrėžia, kad, nors per pastaruosius metus buvo padaryta didelė pažanga didinant kelių eismo saugumą, padėtis valstybėse narėse tebėra skirtinga ir reikia tolesnių priemonių, kad būtų pasiektas ilgalaikis visiškai saugaus eismo tikslas; pažymi, kad kelių eismo saugumas neatsiejamas nuo visų kelių eismo dalyvių pagarbaus elgesio ir kad siekiant šio tikslo didesnis vaidmuo turi tekti švietimui šeimose ir mokyklose;

36. pabrėžia, kad reikia baigti kurti keleivių teisių teisinę sistemą ir tuo tikslu priimti priemones, kuriomis būtų siekiama panaikinti visas galimas spragas teisės aktuose ir kurios būtų taikomos daugiarūšiu transportu keliaujantiems keleiviams bei užtikrintą sąžiningą įvairių transporto rūšių konkurenciją, atsižvelgiant į specifinius transporto rūšių skirtumus, teisinę atsakomybę už atskiras kelionės dalis ir įvairių transporto rūšių sąveiką; dar kartą ragina priimti Keleivių teisių chartiją, kurioje būtų nustatytos pagrindinės keleivių teisės, taikytinos visoms transporto rūšims ir atsižvelgiama į kiekvienos transporto rūšies ypatybes ir į kurią būtų įtrauktas skyrius dėl kelionių daugiarūšiu transportu, kad būtų padidintas ES

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

taisyklių matomumas ir užtikrintas geresnis jų laikymasis; ragina parengti iniciatyvas, kuriomis būtų skatinamos ir užtikrinamos kelionių daugiarūšių transportu informacijos, planavimo ir bilietų pardavimo paslaugos; taip pat prašo imtis priemonių siekiant gerinti transporto kokybę ir sudaryti palankesnes sąlygas vyresnio amžiaus žmonių, riboto judumo ir neįgalių keleivių laisvai prieigai prie transporto paslaugų, taip pat labiau atsižvelgti į keleivių specialiuosius poreikius, pvz., dviratinių, vežančių savo dviračius traukiniais, poreikius;

37. ragina, siekiant užtikrinti vieną iš pagrindinių visų žmonių teisių – teisę į individualų judumą – ir visų pirma atsižvelgiant į neįgalųjų ir vyresnio amžiaus žmonių poreikius, daugiau investuoti į atitinkamų pagalbos vairuotojų sistemų mokslinius tyrimus ir vystymą;

38. pažymi, kad geresnis nemokamo arba pigaus plačiajuosčio ryšio, judriojo ryšio tinklų, belaidžio interneto ir kitų skaitmeninių paslaugų prieinamumas viešajame transporte ir stotyse pagerintų asmeninį judumą;

39. ragina parengti ES planą, kurį įgyvendinant būtų siekiama sukurti vientisą Europos daugiarūšio keleivinio transporto sistemą; pagal šį planą turėtų būti nustatyti pagrindiniai esamam TEN-T tinklui priklausantys Europos daugiarūšio keleivinio transporto koridoriai, sutelkiami viešojo ir privačiojo sektoriaus ištekliai, suderinamos esamos iniciatyvos ir sutelkiama parama ES lėšomis;

40. ragina Komisiją ir valstybes nares imtis spęsti klausimus, susijusius su visų rūšių transporto rūšių darbo kokybe, visų pirma su tokiais aspektais kaip mokymas, sertifikavimas, darbo sąlygos ir karjera, kad būtų kuriamos kokybiškos darbo vietos, plėtojami reikiami įgūdžiai ir didinamas ES vežėjų konkurencingumas ir judumas; pabrėžia, kad svarbu spęsti darbuotojų kaitos ir senėjimo transporto sektoriuje problemą ir kad būtina skubiai šio sektoriaus darbo vietas padaryti patrauklias naujoms kartoms;

41. pabrėžia, kad labai svarbu transporto darbuotojams užtikrinti vienodą ir sąžiningą elgesį, geras įdarbinimo ir darbo sąlygas ir sukurti saugią darbo aplinką; todėl ragina Komisiją pateikti konkrečių ir neatidėliotinių priemonių ir (arba) iniciatyvų, skirtų socialiniams klausimams, susijusiems su įvairių rūšių transportu, spęsti, siekiant skatinti kurti transporto darbuotojams aukštos kokybės darbo vietas ir darbo sąlygas ir užtikrinti sąžiningą ir neiškraipytą transporto operatorių konkurenciją; ragina Komisiją atidžiai stebėti, kaip valstybės narės taiko ir užtikrina ES socialinės teisės aktų visų rūšių transportui įgyvendinimą;

42. pabrėžia, kad taip pat reikia parengti priemones, skirtas moterų dalyvavimui transporto darbo rinkoje padidinti, panaikinti galimas esamas kliūtis ir užtikrinti vienodą požiūrį į vyrus ir moteris, pašalinant esamus trūkumus darbo užmokesčio ir paaukštinimo tarnyboje srityse;

43. ragina Komisiją užtikrinti, kad pasiūlymai dėl paslaugų visų rūšių transporto rinkose atvėrimo būtų įgyvendinami kartu užtikrinant tinkamą ES socialinės apsaugos srities teisės aktų įgyvendinimą ir, jei reikia, užtikrinant paramos priemones tam, kad būtų išvengta socialinių sąlygų skirtumų įvairiose valstybėse narėse; pabrėžia, kad transporto rinkų atvėrimas neturėtų lemti socialinio dempingo, prastesnės kokybės paslaugų, mažiau viešųjų paslaugų, nereikalingos administracinės naštos, nesąžiningos verslo praktikos ar sąžiningos konkurencijos iškraipymo; jis taip pat turėtų panaikinti vidaus rinkos susiskaidymą ir užkirsti kelią monopolijų kūrimuisi ar varžymuisi dėl transporto sektoriaus darbuotojų žemesnių socialinės apsaugos standartų;

Konkurencinga, veiksminga, saugi, integruota ir sąveiki transporto sistema

44. pabrėžia, kad skaitmeninimas yra labai svarbus siekiant pagerinti transporto sektoriaus efektyvumą ir našumą; pabrėžia, kad reikia geriau naudotis skaitmeninių technologijų teikiamomis galimybėmis ir skatinti naujas transporto paslaugas, taip pat naujus verslo ir paskirstymo modelius tam, kad būtų skatinamas ekonomikos augimas, konkurencingumas ir darbo vietų kūrimas; taip pat pabrėžia, kad reikia parengti reglamentavimo sistemą, teikiančią galimybių įgyvendinti bandomuosius projektus, kuriais siekiama Europoje įdiegti pažangų automatizuotą transportą; šiomis aplinkybėmis pažymi svarbų MVĮ ir verslą pradedančių įmonių vaidmenį skatinant naujovių diegimą transporto sektoriuje;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

45. ragina Komisiją persvarstant baltąją knygą taikyti integruotą požiūrį (sąveikumas, tarpusavio sujungiamumas ir įvairiarūšio transporto naudojimas), apimančių informacinių ir ryšių technologijų (IRT) sistemas; be to, primena Komisijai, kad norint pasiekti plataus užmojo modalinį pokytį, taip pat sumažinti pervežimų naudojantis ekologiška logistika, tinkamomis judumo valdymo priemonėmis ir taikant skaitmeninimą, reikia technologinę pažangą derinti su elgsenos pokyčiais;

46. pabrėžia, kad įgyvendinant Europos tvaraus judumo politiką būtina susipažinti su visų rūšių transporto, koridorių ir tinklų sąveika ir sutelkti dėmesį į pagrindinių transporto mazgų, miestų teritorijų, tarpusavio jungimosi taškų, perkrovimo platformų ir uostų poreikius; judumas turėtų būti suvokiamas kaip sistema, o ne kaip pavienių rūšių transporto rinkinys;

47. ragina standartizuoti vežimui įvairiarūšiu transportu naudojamus krovimo vienetus, atsižvelgiant į vežimui pasauliniu transportu naudojamus krovimo vienetus ir transporto priemonių matmenis, taip pat ragina nustatyti vienodas pakrovimo saugos taisykles, siekiant optimizuoti įvairiarūšį transportą ir pagerinti saugumą;

48. teigia, kad reikėtų sumažinti biurokratinės kliūtis visų rūšių transportui; ragina labiau supaprastinti ir suderinti dokumentus, taip pat administracines ir muitines procedūras, kurios turėtų būti praktiškos, efektyvios ir veiksmingos visiems subjektams visoje logistikos grandinėje; ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl daugiarūšio prekių transporto elektroninės sistemos (e. kroviniai) parengimo siekiant užtikrinti nepertraukiamą elektroninės informacijos srautą visoje transporto logistikos grandinėje, atsižvelgiant į esamas puikiai veikiančias priemones, sąveikas, pasaulinius pasiekimus ir geriausią patirtį;

49. ragina nustatyti naują tikslą, kartu imantis reikiamų priemonių jam įgyvendinti, kad iki 2030 m. 50 proc. dabartinio pavojingų krovinių pervežimo ES būtų atliekama naudojant tvaresnių rūšių transportą, pvz., geležinkelių ir vidaus vandens kelių, visiškai laikantis Direktyvos 2008/68/EB dėl pavojingų krovinių vežimo vidaus keliais nuostatų;

50. ragina Komisiją supaprastinti pavojingų prekių vežimo įvairiarūšiu transportu taisykles taip užtikrinant skirtingų rūšių transporto suderinamumą;

51. ragina Komisiją ir valstybes nares išnagrinėti krovinių gabenimo vamzdynais ir ciklinės logistikos galimybes ir remti šios sistemos įdiegimą, kaip perspektyvią tvarios transporto sistemos koncepciją;

52. pabrėžia svarbų transporto sektoriaus vaidmenį turizmo plėtrai, ypač atokesniuose ir šiuo metu sunkiai pasiekiamuose Sąjungos regionuose;

53. pabrėžia, kad Europos transporto mazgai jungia Europą su likusiu pasauliu ir kad Europa turi išlaikyti savo tiesiogines jungtis su visomis pasaulio dalimis, užtikrindama, kad Europos vežėjai vykdytų tiesioginius skrydžius iš savo transporto mazgų į kitus žemynus ir išlaikytų Europos aviacijos sektoriaus darbo vietas ir jo augimą; pabrėžia, kad ES vidaus skrydžiai ne tik užtikrina judumą vidaus rinkoje, bet taip pat atlieka labai svarbų jungiamųjų skrydžių vaidmenį siekiant išlaikyti jungtis ES transporto mazguose; Įgyvendinant ES politiką turi būti užtikrinamas efektyvus ir konkurencingas jungiamųjų skrydžių tinklas, skirtas Europos transporto mazgams stiprinti, mažinant išlaidas iki visame pasaulyje konkurencingo lygio ir užtikrinant sąžiningą konkurenciją su trečiųjų šalių vežėjais; ES valstybėms narėms reikia darnios bendros politikos tam, kad dėl Persijos įlankoje ir Turkijoje esančių transporto mazgų nebūtų toliau prarandamos tiesioginės jungtys tarp Europos, Azijos ir Afrikos; todėl ragina Komisiją šiuos tikslus įtraukti į visus ES aviacijos teisės aktus ir jais vadovautis derybose su trečiosiomis šalimis;

54. ragina sustiprinti mokslinių tyrimų ir technologijų politiką siekiant skatinti inovacijas transporto sektoriuje; mano, kad ši politika, kuriai būtina numatyti tinkamą finansavimą, turėtų būti rengiama bendradarbiaujant su visais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant piliečių ir vartotojų atstovus, siekiant suprasti šio sektoriaus poreikius ir, atitinkamai, turėtų užtikrinti geresnį ES lėšų paskirstymą, visų pirma pagal programą „Horizontas 2020“; mano, kad pirmenybę reikėtų teikti aiškią Europos pridėtinę vertę turintiems projektams, kuriais siekiama mažinti transporto priklausomybę nuo iškastinio kuro ir remti efektyviai energiją vartojančių rūšių transportą (įskaitant vaikščiojimą ir važinėjimą dviračiu), didinti tiekimo grandinės efektyvumą ir skaidrumą, gerinti transporto prieinamumą, saugą, ir

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

saugumą, taip pat eismo valdymą ir mažinti administracinę naštą; mano, kad ypatingą dėmesį reikėtų skirti radikalioms technologijoms transporto srityje, pvz., automatinio ar nuotolinio valdymo transporto priemonėms, kaip antai bepiločiai orlaiviai ir transporto priemonės be vairuotojų;

55. ragina tokio pat lygio pastangas dėti švietimo srityje, siekiant skatinti naujų studijų krypčių ir mokymo, ypač profesinio ir aukštesnio lygio, procesų, skirtų įgyti naujiems įgūdžiams ir profesijoms, kurių poreikis atsiradęs dėl pažangiojo judumo, atsiradimą;

56. pabrėžia, kad svarbu remti ES mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų bendrąsias programas siekiant užtikrinti švaresnius degalus ir aukšto lygio technologinę pažangą, pvz., rafinuotų biodegalų srityje;

57. ragina pagal programą REFIT ir vėliau atliekant ES teisės aktų poveikio vertinimą bendrai persvarstyti Europos vairuotojo pažymėjimų ir saugos reikalavimus bei su transportu susijusias ataskaitų teikimo prievoles, siekiant gerokai sumažinti biurokratijos;

58. pripažįsta be trukdžių veikiančių radijo dažnių svarbą, visų pirma užtikrinant kelių transporto darbuotojų vairavimo ir poilsio laiko kontrolę ir diegiant pažangiąsias transporto sistemas; ragina Komisiją, jei reikia, sukurti tinkamą reglamentavimo sistemą;

Pasaulinis transporto aspektas

59. pabrėžia, kad Europos transporto erdvės sukūrimas yra svarbus prioritetas, kuris labai priklauso nuo tarptautinio pripažinimo pagal susitarimus, dėl kurių derėtasi su prekybos partneriais dėl visų rūšių transporto, ypač oro transporto ir jūros transporto, ir kad ES turėtų imtis vis aktyvesnio vaidmens atitinkamose tarptautinėse organizacijose;

60. mano, kad ES, skatindama pasauliniu mastu mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro transporto sektoriuje ir kurti tvarias transporto rūšis ir taip padėdama pasiekti tarptautiniu mastu sutartą tikslą, kad visuotinis atšilimas neviršytų 2 °C, turi išlaikyti savo vadovaujamą vaidmenį dedant visuotines pastangas sumažinti transporto teršalų išmetimą laikantis 2012 m. Paryžiaus klimato konferencijos (COP 21) sprendimų;

61. ragina valstybes nares tarpusavyje vadovautis labiau integruotu požiūriu į galimybę taikyti abipusiškumo principą mūsų prekybos santykiuose su trečiosiomis šalimis ir išnagrinėti, ar tikslinga įgyvendinant ES transporto finansavimo politiką priimti papildomą finansavimą iš trečiųjų šalių;

62. pabrėžia, kad eksploatuojant tarptautinius mūsų transporto sistemos vystymo išteklius (naftos, ličio, brangiųjų metalų, biodegalų) reikėtų atsižvelgti į teritorijų, kuriose prekiaujama šiais ištekliais ir iš kurių jie importuojami, teisėtus gyventojų interesus;

Visų transporto rūšių integravimas siekiant veiksmingesnės, tvarios, konkurencingos, prieinamos ir vartotojams bei patogios piliečiams Europos transporto sistemos

63. oro transporto srityje ragina:

— spręsti pagrindinius konkurencingumo iššūkius, su kuriais Europos oro transporto sektoriuje susiduriama dėl sumažėjusių Europos tiesioginių jungčių su kitais pasaulio regionais, ribotų oro uostų pajėgumų, turint mintyje būsimą oro eismo intensyvėjimą, ir dėl didėjančios oro susisiekimo paslaugų, kurias teikia ne ES bendrovės, pasiūlos;

— persvarstyti Reglamentą (EB) Nr. 868/2004 siekiant užtikrinti sąžiningą konkurenciją ES išorės aviacijos santykių srityje ir sutvirtinti ES aviacijos pramonės konkurencinę padėtį užtikrinant abipusiškumą ir panaikinant nesąžiningą praktiką, taip pat rinką iškraipiančias subsidijas,

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- vykdyti dialogą aviacijos srityje su Persijos įlankos valstybėmis ir Turkija siekiant užtikrinti didesnę finansinę skaidrumą ir sąžiningą konkurenciją; į oro transporto susitarimus įtraukti sąžiningos konkurencijos sąlygas, detalias nuostatas dėl subsidijų, nesąžiningos praktikos ir konkurencijos, ir veiksmingas priemones, taikomas šias nuostatas pažeidus,
- pagreitinėti, jei reikia, naujų susitarimų aviacijos srityje su pagrindiniais ES prekybos partneriais, pvz., su kaimyninėmis šalimis, BRICS šalimis, ASEAN šalimis ir Meksika, į kuriuos įtraukiamos nuostatos dėl geresnių galimybių krovinių gabenimo oro transportu paslaugoms patekti į rinką, sudarymo procesą,
- persvarstyti ES ir valstybių narių reguliavimo ir fiskalinę politikas siekiant sustiprinti Europos aviacijos pramonės konkurencingumą ir užtikrinti sąžiningą konkurenciją su trečiųjų šalių oro vežėjais; todėl ragina Komisiją peržiūrėti ir panaikinti bet kokias vienašališkas ES nuostatas, kurios iškraipo konkurenciją, ir primygtinai raginti valstybes nares taip pat pasielgti su panašiomis nacionalinėmis nuostatomis,
- užbaigti kurti aviacijos vidaus rinką panaikinant kliūtis, kurias valstybės narės nustatė Bendrijos vežėjams, norintiems iš savo registracijos valstybės narės per kitą ES valstybę narę skraidyti į trečiąją šalį,
- nuosekliai ir veiksmingai kurti ES oro uostų tinklą, kuris privalo apimti, pirma, pagrindinius oro uostus (vadinamuosius mazgus) ir, antra, gerai sujungtą, perspektyvų ir remiamą vietos, provincijų ir regionų oro uostų tinklą, nes tai būtina siekiant atitinkamų teritorijų, ypač nutolusių vietovių ir atokiausių regionų, kurie dažnai yra prieinami tik naudojantis oro transportu, augimo ir vystymosi; parengti teisės aktų sistemą siekiant plėtoti ir kuo geriau panaudoti nepanaudotą regioninių oro uostų ir naujos infrastruktūros perpildytuose oro uostuose potencialą,
- pirmenybės tvarka patvirtinti ES finansuojamus projektus, kurie sudaro TEN-T pagrindinio tinklo dalį,
- išsamiai parengti ir skubiai priimti visapusišką aviacijos dokumentų rinkinį, įskaitant: naują civilinių bepiločių orlaivių reglamentavimo sistemą, kuria būtų užtikrinta sauga, saugumas ir pagrindinių teisių standartai, kartu atsižvelgiant į ekonomines galimybes, kurias civiliniai bepiločiai orlaiviai teikia Europos verslo subjektams, ypač MVĮ ir naujai įsteigtoms įmonėms; persvarstyti EASA reglamentą siekiant patikslinti EASA vaidmenį nacionalinių aviacijos institucijų atžvilgiu ir sustiprinti jos gebėjimus prižiūrėti aviacijos saugą visose valstybėse narėse, įskaitant jų atokius regionus, ir skatinti taikyti ES taisykles ir standartus visame pasaulyje,
- valstybes nares imtis visų reikiamų veiksmų Bendro Europos dangaus įgyvendinimui paspartinti priimant antrąjį Bendro Europos dangaus dokumentų rinkinį (angl. SES2+), visiškai įgyvendinant ir naudojant funkcinis oro erdvės blokus (angl. FAB) ir įdiegiant būsimą oro eismo valdymo sistemą (SESAR) tam, kad sumažėtų ES oro erdvės fragmentiškumas siekiant sumažinti vėluojančių skrydžių skaičių, pagerinti saugą ir sumažinti oro transporto poveikį aplinkai,
- Tarybą nedelsiant priimti poziciją dėl Reglamento (EB) Nr. 261/2004 ir Reglamento (EB) Nr. 2027/97 dėl keleivių teisių, taip pat Reglamento (EEB) Nr. 95/93 dėl laiko tarpnių paskirstymo persvarstymo,
- Tarptautinėje civilinės aviacijos organizacijoje (ICAO) vykdyti derybas siekiant parengti vieną pasaulinės rinkos priemonę, skirtą tarptautinės aviacijos išmetamųjų teršalų klausimui spręsti,
- nustatyti tarptautinius tvarumo kriterijus iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gaminamiems reaktyviniams aviacijos degalams,

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- remti mokslinius tyrimus aeronautikos srityje ir pagal programas „Horizontas 2020“ ir „Švarus dangus“ vykdomą veiklą siekiant sukurti naujas ir švaresnes technologijas, kurias naudojant orlaiviai keltų mažiau triukšmo ir taupiau naudotų degalus, skatinti naujų rūšių orlaivius, kaip antai bepiločiai orlaiviai, ir skatinti ekonomikos augimą bei darbo vietų Europos aviacijos pramonėje kūrimą,
- Komisiją ir valstybes nares išsamiai persvarstyti savo aviacijos saugos ir saugumo strategijas ir politiką siekiant laipsniškai pereiti prie rizika pagrįsto, keleiviams naudingo metodo,
- gerinti ES masto aviacijos saugos rezultatus orlaivių gamybos, įgulų mokymo ir licencijavimo, skrydžių vykdymo, oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugų srityse,
- įvertinti galimas saugos priemonės, būtinas siekiant išvengti orlaivių avarijų, tokių kaip 2015 m. kovo mėn. Alpių kalnuose įvykusi bendrovės „Germanwings“ skrydžio 9525 avarija,
- Komisiją pateikti pasiūlymą, apimančią priemones, kuriomis būtų griežtinamos saugos ir socialinės apsaugos taisyklės, ypač dėl skrydžio ir poilsio laiko, siekiant išvengti nuovargio ir pagerinti salono oro kokybę,
- parengti tam tikras koordinuotas taisykles, kuriomis būtų reglamentuojamos skraidymo mokyklų ir ES dirbančių pilotų skrydžio valandų registracija, užtikrinant veiksmingesnę oro susisiekimo bendrovių pramonėje galiojančių darbo sąlygų kontrolę ir vertinimą,
- valstybes nares teikti turimus bendrosios aviacijos duomenis, visų pirma susijusius su lėktuvų, pilotų skaičiumi ir skrydžių trukme, Eurostatui, siekiant pagerinti reguliavimą šioje srityje, ypač aviacijos saugumą,
- palaikyti konstruktyvų socialinį suinteresuotųjų aviacijos subjektų tarpusavio dialogą siekiant spręsti naujas problemas, kylančias taikant naujas technologijas, dėl kurių reikės atitinkamai pritaikyti aviacijos sektoriaus darbo vietas,
- imtis priemonių prieš nesąžiningos verslo praktikos, kaip antai „patogių valstybių vėliavos“, ir įvairių netipinių formų įdarbinimo praktikos ir užsakomųjų paslaugų gausėjimą; persvarstyti Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 siekiant užtikrinti, kad nacionalinės darbo teisės aktai ir kolektyviniai susitarimai būtų privalomai taikomi ES teritorijoje veiklos bazes turinčioms oro susisiekimo bendrovėms; iš naujo apibrėžti įmonės „pagrindinę verslo vietą“ taip, kad oro susisiekimo bendrovės turėtų įrodyti, kad šalyje vykdo didelę dalį aviacijos veiklos; parengti EASA rekomendacijas, pagal kurias reikalaujama, kad bent 50 proc. techninę priežiūrą atliekančių technikų būtų tiesiogiai įdarbinti, ir kurios turėtų būti taikomos visų kategorijų antžeminiams darbuotojams, pilotams ir keleivių salono įgulos nariams,

64. kelių eismo srityje ragina:

- parengti veiksmingas nacionalinės politikos sistemas, skirtas vystyti rinkai, susijusiai su elektra varomų transporto priemonių ir alternatyviųjų degalų (elektros, vandenilio ir gamtinių dujų (suslėgtų gamtinių dujų (SGD) ir suskystintų gamtinių dujų (SGD)) ir suskystintų naftos dujų (SND), sintetinių degalų ir parafininių degalų, taip pat tvarių biodegalų, ypač gaunamų perdirbant atliekas ir liekanas, įskaitant iš melasos pagamintą etanolį) naudojimu, ir sparčiai diegti reikiamą degalų papildymo ir (arba) įkrovimo infrastruktūrą; keistis įvairiose valstybėse narėse įgyvendinamų alternatyviųjų degalų rinkos ir paskirstymo mieste projektų geriausia patirtimi, parengti ES veiksmų planą, skirtą įgyvendinti strategijai, nustatytai Komisijos komunikate „Transportui – švari energija. Europinė alternatyviųjų degalų strategija“, siekiant užtikrinti kuo platesnę alternatyviųjų degalų naudojimą transportui ir skatinti tvarų elektromobilumą visoje Sąjungoje,
- iki 2020 m. iš viso 40 proc., palyginti su 2010 m., padidinti kroviniams transporto priemonėms skirtų saugių stovėjimo aikštelių transeuropiniame transporto tinkle (TERN) bendrą plotą ir pagerinti jų kokybę (higienos standartai),

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- taikyti iniciatyvas, kuriomis siekiama užtikrinti elektroninių kelių apmokestinimo sistemų suderinamumą,
- Komisiją įvertinti įvairias kelių apmokestinimo sistemas ir jų suderinamumą su ES sutartimis, ypač nediskriminavimo dėl gyvenamosios vietos principą,
- pirmenybės tvarka patvirtinti ES finansuojamus infrastruktūros projektus, kuriais baigiamas kurti kelių tinklas, sudarantis TEN-T pagrindinio tinklo dalį,
- į kitą 2016 m. Komisijos darbo programą įtraukti ES važinėjimo dviračiais gaires,
- pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo būtų nustatytos naujų lengvųjų automobilių ir furgonų išmetamo CO₂ vidutinio kiekio privalomos ribos laikotarpiu po 2020 m., išlaikant aiškią ilgalaikę taršos mažinimo tendenciją,
- laiku užbaigti modeliavimo priemonę, kuria būtų tiksliai, patikimai ir ekonomiškai nustatomas sunkiasvorių transporto priemonių (sunkvežimių, autobusų ir tolimojo susisiekimo autobusų) sunaudojamas degalų kiekis ir išmetamas CO₂ kiekis, o vėliau, jei reikia, pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo naujai įregistruotoms sunkiasvorėms transporto priemonėms būtų nustatytos išmetamo CO₂ vidutinio kiekio privalomos ribos, kaip jau nustatyta lengvesiems automobiliams ir furgonams; imtis papildomų priemonių, kad rinkoje būtų skatinama naudoti daugiau ekonomiškiausių transporto priemonių ir skatinama diegti degalų sunaudojimo mažinimo geriausių patirtį,
- imtis priemonių, skirtų pagerinti sunkiųjų krovinių automobilių degalų naudojimo efektyvumą ir mažinti jų išmetamą CO₂ kiekį, taip pat toliau tęsti ekologiško vairavimo mokymą, naudoti pažangią transporto logistiką ir infrastruktūrą ir dažniau naudoti alternatyviuosius degalus,
- taikant griežtesnius atitikties bandymų reikalavimus parengti persvarstytą bandymų ciklą, kuris skirtas transporto priemonių išmetamo CO₂ ir kitų teršalų kiekiui išmatuoti ir kuris pakeis šiuo metu taikomą naująją Europos važiavimo ciklą, siekiant užtikrinti, kad transporto priemonių išmetamieji teršalai ir degalų suvartojimas būtų išmatuoti naudojant bandymo procedūrą, kuri atspindi tikrąsias važiavimo sąlygas,
- Komisiją nepagrįstai nedelsiant pradėti Direktyvos (ES) 2015/719 dėl didžiausios leistinos masės ir matmenų persvarstymą tam, kad ne vėliau kaip iki 2020 m. Europos Parlamentui ir Tarybai būtų galima pateikti ataskaitą, kurioje būtų atsižvelgta į konkrečius tam tikrų rinkos segmentų (pvz., specializuotų autovežių, naudojamų baigtų gaminti transporto priemonių logistikoje) ypatumus,
- patvirtinti mobiliojo kelių transporto darbuotojų socialinį kodeksą, kuris taip pat išspręstų paslėpto savarankiško darbo problemą, ir labiau atsižvelgti į tarptautinio kelių transporto darbuotojų ypatumus ir užtikrinti teisingą konkurenciją,
- užtikrinti bendrųjų patekimo į tarptautinio krovinių vežimo kelių transportu rinką taisyklių (Reglamentas (EB) Nr. 1072/2009) geresnį vykdymo užtikrinimą, vertinimą ir, jei reikia, patikslinimą ar peržiūrą,
- imtis priemonių užtikrinti, kad nacionalinės teisės nuostatos atitiktų ES teisę tarpvalstybinio transporto srityje,
- apsvarstyti Europos kelių transporto agentūros įsteigimą siekiant užtikrinti tinkamą ES teisės aktų įgyvendinimą ir skatinti standartizaciją visose valstybėse narėse,
- numatyti priemones, skirtas teisiniu aiškumui užtikrinti ir taisyklėms, susijusioms su darbo sąlygomis, socialinėmis teisėmis ir teisėmis į socialinę apsaugą, darbo užmokesčiu ir socialine atsakomybe, geriau įgyvendinti, siekiant užtikrinti krovinių vežimo kelių transportu aukštus socialinius standartus visoje ES; ragina Komisiją imtis kovos su neteisėta veikla, kuri lemia nesąžiningą konkurenciją ir prisideda prie socialinio dempingo, priemonių; krovinių vežimo keliais sektorių laikyti specifiniu sektoriumi, atsižvelgiant į didelį sektoriaus darbuotojų judumą ir vairuotojų poreikį kiekvienos savaitės poilsio dienas praleisti namuose,

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- pakoreguoti ES vidaus rinkos principų, pagal kuriuos veiksmingai atskiriama laisvė teikti paslaugas nuo įsisteigimo laisvės, taikymą, siekiant užtikrinti, kad įmonės veikla ES valstybėje narėje, kurioje ji nėra įsisteigusi, būtų griežtai laikino pobūdžio;

65. geležinkelių transporto srityje ragina:

- sukurti bendrą Europos geležinkelių erdvę, skubiai priimant 4-ąjį geležinkelių dokumentų rinkinį, kuriuo užtikrinamas darnus keleivių vežimo geležinkeliais vidaus rinkos atvėrimas, infrastruktūros valdytojų savarankiškumas, konkurencingi konkursai dėl viešųjų paslaugų sutarčių sudarymo, aukščiausio lygio geležinkelių sauga ir sąveika ir pakankami Europos geležinkelio agentūros žmogiškieji ir finansiniai ištekliai, kad ji galėtų visapusiškai vykdyti veiklą ir atlikti savo misiją pagal vieno langelio principą transporto priemonių leidimų išdavimo ir saugos sertifikavimo srityje; pagal 4-ąjį geležinkelių dokumentų rinkinį užtikrinti aukštą geležinkelių transporto paslaugų kokybę ir efektyvumą, viešųjų paslaugų išsipareigojimų ekonominę pusiausvyrą ir skatinti aukštus darbo sąlygų standartus ir teritorinę sanglaudą; jį priėmus, užtikrinti, kad valstybės narės skubiai perkeltų juos į nacionalinę teisę ir įgyvendintų,
- Komisiją priimti geležinkelių strategiją ir pasiūlyti naujų priemonių tam, kad būtų pasiekti 2030 m. ir 2050 m. perėjimo prie kitų rūšių transporto tikslai, nustatyti baltojoje knygoje „Dešimt konkurencingos efektyviu išteklių naudojimu grindžiamos transporto sistemos tikslų“,
- teikti patikimą, pakankamą, skaidrų ir nuspėjamą ilgalaikį finansavimą pagal supaprastintas taisykles ir procedūras siekiant pagerinti nacionalinės ir tarpvalstybinės geležinkelių infrastruktūros kokybę ir pajėgumus, teikiant pirmenybę jau esamos infrastruktūros priežiūrai ir atnaujinimui, ir sudaryti galimybę krovinių ir keleivių vežėjams geležinkeliais teikti patikimas, saugas, prieinamas ir tvarias paslaugas,
- išsamiai išnagrinėti priežastis, kodėl Europos geležinkelių erdvėje palei valstybių narių sienas trūksta labai daug jungčių; ragina Komisiją imtis priemonių ir teikti paskatas siekiant kuo skubiau atkurti būtinas vietas, regionų ir nacionalinės tarpvalstybinių geležinkelių tinklų jungtis, kurios, nepaisant jų ekonominės svarbos ar naudos visuomenei, buvo išmontuotos ar apleistos Antrojo pasaulinio karo ir pokario laikotarpiais, taip pat skubiai statyti jau numatytas, bet neužbaigtas jungtis, siekiant pasienio regionuose pašalinti esamus trukdžius ir trūkstamas jungtis; atkurti ir prižiūrėti antrines geležinkelių linijas, kurios jungiasi su nacionaliniais pagrindiniais tinklais ir Europos transporto koridoriais; imtis iniciatyvų, kuriomis siekiama nenaudojamiems tinklams rasti naujų funkcijų, pvz., transportuoti krovinius ar teikti naujas paslaugas turistams,
- pirmenybės tvarka patvirtinti ES finansuojamus infrastruktūros projektus, kuriais užbaigiamas geležinkelių tinklas, sudarantis TEN-T pagrindinio tinklo dalį, ir pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP) patvirtintus projektus,
- sustiprinti Komisijos vaidmenį siekiant veiksmingai ir greitai užbaigti TEN-T geležinkelių koridorius, kurie buvo suplanuoti, tačiau valstybės narės, nepaisydamos jų naudos visuomenei ir ekonomikai, jų statybą atidėjo,
- atlikti duomenų apie tolesnės paramos teikimo nacionalinėms ir tarptautinėms naktinių geležinkelių reisų paslaugoms naudą socialiniu, ekonominiu ir ekologiniu aspektais rinkimo tyrimą ir, jei reikia, atnaujinti tas paslaugas, taip pat tarpvalstybines tarpmiestines paslaugas, pvz., vykdant viešųjų paslaugų išsipareigojimus ir viešųjų pirkimų procedūras,
- valstybes nares, Komisiją ir geležinkelių srities suinteresuotuosius subjektus imtis visų reikalingų veiksmų siekiant pagreitinti bendrosios įmonės „Shift2Rail“ įgyvendinimą tam, kad pažangios technologijos būtų sparčiau integruotos į novatoriškus geležinkelio transporto sprendimus, kad padidėtų geležinkelių transporto patrauklumas ir pagerėtų Europos geležinkelių pramonės padėtis,

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- imtis veiksmų siekiant užtikrinti tikrą Europos geležinkelių tinklo sąveikumą, mažinant likusias technines kliūtis ir remiant techninius sprendimus, kurie sudarytų galimybę traukiniams riedėti įvairaus vėžių pločio bėgiais ir užtikrintų, kad ES taikomi įvairūs aukščio ribojimai nebūtų papildoma kliūtimi,
- pirmenybės tvarka visuose pagrindiniuose transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) koridoriuose įgyvendinti Europos geležinkelių eismo valdymo sistemą (ERTMS), apimančią atitinkamą vidaus įrangą lokomotyvuose,
- skubiai įgyvendinti Reglamentą (ES) Nr. 913/2010 dėl konkurencingo krovinių vežimo tarptautinių geležinkelių koridorių kūrimo ir sukurti ar tobulinti vieno langelio principu veikiančias sistemas, skirtas šiems koridoriams koordinuoti,
- sumažinti krovinio geležinkelių transporto keliamą triukšmą, modifikuojant prekinis vagonus ir gerinant geležinkelių infrastruktūrą tikslinėmis viešosiomis lėšomis; Komisiją pateikti pasiūlymą, kad visoje ES iki 2020 m. būtų uždrausti pernelyg daug triukšmo keliantys prekiniai vagonai,
- kurti ir įgyvendinti integruotas bilietų pardavimo sistemas, skirtas nacionaliniam ir tarptautiniam geležinkelio transportui, ir panaikinti papildomus mokesčius, taikomus iš vienos valstybės į kitą geležinkeliu keliaujantiems keleiviams,
- pašalinti kliūtis, kurios Europos geležinkelių pramonei (geležinkelių riedmenų, geležinkelių infrastruktūros ir signalizacijos sistemų gamintojams) trukdo dalyvauti konkursuose dėl viešųjų pirkimų sutarčių ne ES šalyse;

66. jūrų transporto srityje ragina:

- parengti priemones, skirtas supaprastinti tarp ES uostų plaukiojančių laivų formalumus, siekiant sukurti tikrą Europos jūrų transporto erdvę be sienų „Mėlynoji juosta“,
- geriau visais lygmenimis koordinuoti jūrų institucijas ir muitines siekiant supaprastinti informacijos srautus ir riboti nereikalingą administracinę naštą ir muitinių formalumus,
- taikyti priemones, kuriomis siekiama vystyti jūros greitkelių, kaip transeuropinio transporto tinklo dalies, potencialą,
- imtis papildomų priemonių, skirtų patraukliai, saugiai ir tvariai kokybės reikalavimus atitinkančiai laivybai ir atviroms jūrų rinkoms bei prieigai prie krovinių be apribojimų išlaikyti ir toliau plėtoti,
- imtis priemonių, kuriomis būtų remiamas ir koordinuojamas uostų vartų ir logistikos sistemų pritaikymas didesniems laivams ir skatinamos geresnės uostų jungtys, ypač su geležinkelio ir vidaus vandenų keliais; palengvinti investicijas į uostus, panaudojant įvairius ES finansavimo šaltinius, siekiant padidinti ES uostų pajėgumą, pagerinti esamą infrastruktūrą, kurti daugiarūšio transporto terminalus ir skatinti pažangiųjų uostų, kuriuose naudojamos pažangiosios transporto sistemos, ir pažangiųjų uostamiesčių kūrimą; taikyti priemones, kuriomis siekiama pagerinti uostų infrastruktūrą, ypač Viduržemio ir Juodojoje jūroje, siekiant tuose regionuose pereiti nuo krovinių vežimo keliais prie jų vežimo jūra,
- užtikrinti, kad iki 2030 m. pagrindinio tinklo jūrų uostai bus susieti su transeuropinio transporto tinklo geležinkelių ir kelių ir, jei įmanoma, vidaus vandenų kelių transporto infrastruktūra, išskyrus atvejus, kai tokio jungtys neįmanomos dėl fizinių kliūčių,
- aiškiau ir nuosekliau nurodyti, kaip taikyti valstybės pagalbos taisykles uostams, siekiant sukurti pragmatišką, prognozuojamą ir stabilią aplinką, kuri sudarytų sąlygas ilgalaikių investicijų į uostus strategijoms, sumažintų administracinę naštą ir kiek įmanoma sutrumpintų procedūrų trukmę,

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- toliau gerinti Komisijos pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo nustatoma galimybių patekti į uosto paslaugų rinką sistema ir uostų finansinis skaidrumas, siekiant modernizuoti ir gerinti uosto paslaugų kokybę ir efektyvumą, stiprinti konkurenciją ir sukurti pamatines sąlygas investicijoms į uostus pritraukti,
- nustatyti Tarptautinėje jūrų organizacijoje (TJO) visuotinę privalomą baltosios knygos tikslą – iki 2050 m. bent 40 proc. sumažinti jūrų transporto bunkerių kuro išmetamą CO₂ kiekį – kurio siekti padeda ES tarpinis 2030 m. tikslas; aktyviau vykdyti derybas TJO, siekiant parengti vieną pasauline rinka pagrįstą priemonę tarptautinio jūrų transporto išmetamųjų teršalų klausimui spręsti, kaip antai kainų už teršalų išmetimą nustatymo mechanizmas; Komisiją, jei bus pasiektas tarptautinis susitarimas dėl pasaulinės išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo sistemos arba dėl pasaulinių priemonių, skirtų jūrų transporto išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui mažinti, peržiūrėti Reglamentą (ES) 2015/757 ir, jei reikia, pasiūlyti šio reglamento pakeitimų, kad užtikrintų jo suderinamumą su minėtu tarptautiniu susitarimu,
- apsvarstyti, ar sieros kiekio jūriniam kure nustatytas ribas, taikomas SOx išskyrimo kontrolės rajonuose (SECA), ir atitinkamas TJO taisykles pradėti taikyti visoje Europos jūrų teritorijoje,
- skatinti taršos mažinimo technologijas ir energijos taupymo priemones numatant finansines paskatas ir tikslines paramos priemones, ypač daug dėmesio skiriant alternatyvaus kuro naudojimui, taip pat skatinti lėtos eigos priemones, kurios, kaip teigiama, teikia daug galimybių degalų sunaudojimui ir išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui mažinti,
- aktyviai remti alternatyvaus kuro infrastruktūrų įrengimą jūrų ir vidaus vandenų uostuose, įskaitant patalpų suskystintų gamtinių dujų (SGD) bunkeriams suteikimą ir elektros energijos krante tiekimą,
- pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, skirto keleivinių laivų saugos teisės aktams modernizuoti; geriau įgyvendinti ir, jei reikia, peržiūrėti trečiąją saugios laivybos dokumentų rinkinį siekiant sustiprinti avarijų jūroje prevenciją ir jų padarinių valdymą,
- pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama patikslinti atsakomybės ir kompensavimo sistemą, atsižvelgiant į vis dažnesnius atvejus, kai jūroje prarandami konteineriai, remiantis sistema, kuri suteikia galimybę nustatyti konteinerių savininkus;

67. vidaus vandenų transporto srityje ragina:

- sukurti tinkamą sistemą siekiant kuo geriau išnaudoti vidaus vandenų transporto vidaus rinką ir pašalinti kliūtis, trukdančias plačiau naudotis rinkos galimybėmis;
- visiškai įgyvendinti veikslių programą NAIADES II, ypatingą dėmesį skiriant infrastruktūrai, upių informacijos paslaugų diegimui ir inovacijoms; iki 2017 m. įvertinti šią programą ir, prireikus, pritaikyti siūlomas priemones, siekiant užtikrinti, kad būtų pasiekti programos tikslai,
- pirmenybės tvarka patvirtinti ES finansuojamus vidaus vandenų kelius, kurie yra TEN-T pagrindinio tinklo dalis, projektus,
- laikantis ES aplinkosaugos teisės aktų reikalavimų, tinkamai atnaujinti ir iki 2025 m. nuolat tinkamai prižiūrėti vidaus vandenų kelius, kurie yra transeuropinio transporto tinklo koridorių dalis, taip pat šalinti juose atsirandančius trukdžius tam, kad būtų užtikrintas tinkamas paslaugų lygis,
- Komisiją ir valstybes nares labiau remti inovacijas vidaus vandenų transporto srityje pagal programą „Horizontas 2020“ ir Europos infrastruktūros tinklų priemonę, naudoti alternatyviuosius degalus ir atlikti transporto priemonių parko pritaikymą techniniu ir aplinkosaugos aspektais tam, kad būtų sumažintas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis,

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- miestuose, kuriuose yra vidaus vandenų kelių, integruoti vidaus vandenų transportą ir logistiką į daugiarūšio transporto sistemą, taip pat į tvaraus miesto judumo planus ir politiką, ir stiprinti vidaus vandenų uostų vaidmenį miestuose paskirstant krovinius,
- skubiai persvarstyti Direktyvą 2005/44/EB dėl suderintų upių informacijos paslaugų (UIP) užtikrinant, kad iki 2020 m. šios paslaugos būtų visiškai įdiegtos ir sujungtos su kitomis pažangiomis transporto sistemomis,
- jei reikia, suderinti Reino ir Dunojaus valdymo ir reguliavimo sistemas siekiant sukurti veiksmingą, daugiarūšę ir tvarią pagrindinių Europos vidaus vandenų kelių sistemą,
- įtraukti Komisiją į ES lėšų paskirstymą ir į Dunojaus regiono strategiją įtrauktų projektų įgyvendinimo koordinavimą,
- pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl vidaus vandenų navigacijos profesinės kvalifikacijos pripažinimo ir modernizavimo ir apsvarstyti priemones, skirtas į šį sektorių pritraukti kuo daugiau jaunimo;

o

o o

68. ragina Komisiją, vykdant baltosios knygos laikotarpio vidurio peržiūrą ir ateityje rengiant transporto srities iniciatyvas, atsižvelgti į šioje rezoliucijoje pateiktus pasiūlymus;
69. ragina Komisiją stebėti pažangą siekiant baltojoje knygoje nustatytų tikslų ir kas penkerius metus pranešti apie jų įgyvendinimą;
70. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.
-

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0311

Moterų karjera mokslo srityje ir universitetuose**2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl moterų karjeros mokslo srityje ir universitetuose ir stiklo lubų, su kuriomis susiduriama (2014/2251(INI))**

(2017/C 316/17)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 2 ir 3 straipsnius bei į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 8, 10, 19 ir 157 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 1979 m. JT konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims,
- atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2010 m. rugsėjo 21 d. Komisijos komunikatą „2010–2015 m. moterų ir vyrų lygybės strategija“ (COM(2010)0491),
- atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 5 d. Komisijos komunikatą „Tvirtesnis įsipareigojimas siekti moterų ir vyrų lygybės. Moterų chartija“ (COM(2010)0078),
- atsižvelgdamas į 2011 m. kovo 7 d. Tarybos patvirtintą Europos lyčių lygybės paktą (2011–2020 m.),
- atsižvelgdamas į 2014 m. rugsėjo 15 d. Komisijos komunikatą „Europos mokslinių tyrimų erdvė. 2014 m. pažangos ataskaita“ (COM(2014)0575),
- atsižvelgdamas į 1999 m. vasario 17 d. Komisijos komunikatą „Moterys ir mokslas – moterų mobilizavimas siekiant praturtinti Europos mokslinius tyrimus“ (COM(1999)0076),
- atsižvelgdamas į 2012 m. liepos 17 d. Komisijos komunikatą „Glaudesnė Europos mokslinių tyrimų erdvės partnerystė siekiant pažangos ir augimo“ (COM(2012)0392),
- atsižvelgdamas į 2014 m. rugsėjo 3 d. Komisijos ataskaitą „Lyčių lygybės politika viešuosiuose moksliniuose tyrimuose“, kurioje remiamasi Helsinkio grupės (Komisijos patariamąsios grupės dėl lyties, mokslinių tyrimų ir inovacijų) narių apklausa,
- atsižvelgdamas į leidinį „She Figures 2012 – Gender in Research and Innovation Statistics and Indicators“ (liet. „2012 m. skaičiai apie moteris. Statistiniai duomenys ir rodikliai dėl lyčių lygybės mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje“), kurį Komisija paskelbė 2013 m.,
- atsižvelgdamas į 2014 m. gruodžio 5 d. Tarybos išvadas dėl Europos mokslinių tyrimų erdvės 2014 m. pažangos ataskaitos,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 29 d. Tarybos išvadas dėl 2015–2020 m. Europos mokslinių tyrimų erdvės veiksmų plano,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. kovo 10 d. rezoliuciją dėl 2013 m. pažangos lyčių lygybės Europos Sąjungoje srityje ⁽²⁾,

⁽¹⁾ OL L 204, 2006 7 26, p. 23.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0050.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į Stambulo konvencijos dėl smurto prieš moteris prevencijos ir kovos su juo 40 straipsnį,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. lapkričio 21 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. gegužės 21 d. rezoliuciją dėl moterų ir mokslo ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2000 m. vasario 3 d. rezoliuciją dėl Komisijos komunikato „Moterys ir mokslas – moterų mobilizavimas siekiant praturtinti Europos mokslinius tyrimus“ ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pranešimą (A8–0235/2015),

- A. kadangi lyčių lygybė yra vienas iš Europos Sąjungos sutartyje įtvirtintų pagrindinių Europos Sąjungos principų ir vienas iš Sąjungos tikslų ir uždavinių;
- B. kadangi lyčių lygybė yra būtina sąlyga, kad moterys ir mergaitės galėtų visapusiškai naudotis žmogaus teisėmis, ir labai svarbi siekiant suteikti joms galių ir kurti tvarią ir įtraukią visuomenę; kadangi nepakankamai išnaudojant žmogiškąjį kapitalą mažinama galima nauda su moksliniais tyrimais ir naujovėmis susijusiam verslui ir apskritai ekonominei plėtrai, taip pat tai turi pražūtingų socialinių pasekmių;
- C. kadangi svarbiausia yra užtikrinti, kad moterys ir vyrai būtų lygūs partneriai ir turėtų tokias pat teises, atsakomybę ir darbo galimybes ir kad jų indėlis į visuomenę būtų vienodai vertinamas ir gerbiamas;
- D. kadangi, remiantis turimais statistiniais duomenimis ir apklausomis, moterims yra menkai atstovaujama daugumoje su mokslu, inžinerija ir vadyba susijusių pareigų, taip pat aukštesniais hierarchiniais lygmenimis, net ir tuose sektoriuose, kuriuose dirba dauguma moterų, kaip antai švietimo sektoriuje; kadangi itin mažai moterų dirba su mokslu, technologijomis, inžinerija ir matematika (toliau – MTIM) susijusio švietimo srityje ir čia siekia karjeros – mokslo ir inžinerijos specialisčių dalis siekia tik 24 proc.; kadangi moterų dalyvavimo lygis skiriasi ir priklauso nuo MTIM specializacijos, pavyzdžiui, chemijos specializacijos srityje susiduriama su išlaikymo problema, o inžinerijos ir fizikos srityse – su įdarbinimo problema;
- E. kadangi mokslas yra labai svarbus Europai ekonominiu požiūriu ir jam reikia vis daugiau žmonių, gebančių, *inter alia*, atlikti novatoriškus mokslinius tyrimus, kurie yra būtini didesniai našumui ir konkurencingumui užtikrinti, o pakankamas MTIM įgūdžių turinčių asmenų skaičius yra būtina sąlyga siekiant įgyvendinti Europos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo darbotvarkę ir strategijos „Europa 2020“ tikslus; kadangi manoma, kad iki 2025 m. MTIM srities specialistų paklausa didės, o iš naujausių turimų statistinių duomenų matyti, kad mokslinių tyrimų sektorius senėja; kadangi teigiama MTIM dalykų ir menų bei humanitarinių mokslų tarpusavio sąveika suteikia didžiulį ekonominių, socialinių ir kultūrinių galimybių, o moterys mokslininkės ir novatorės yra tinkamai pasirengusios plėtoti MTIM dalykų ir menų bei humanitarinių mokslų tarpusavio ryšius; kadangi mokslininkės yra labai naudingos ES, kuriai reikalingi visi turimi išteklių, kad ji galėtų iš tikrųjų atsigaivinti po ekonomikos ir finansų krizės ir būti pasirengusi susidurti su pokyčiais visoje visuomenėje; kadangi reikia skatinti moterų karjeros galimybes ir siekti, kad daugiau jaunų žmonių, ypač studentų ir mokslo darbuotojų, rinktųsi mokslo, technologijų, inžinerijos ir matematikos (MTIM) sritis, ir sudaryti tam palankias sąlygas;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0499.

⁽²⁾ OL C 279 E, 2009 11 19, p. 40.

⁽³⁾ OL C 309, 2000 10 27, p. 57.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- F. kadangi pastebėta teigiamų pokyčių, susijusių su mokslininkėmis, ir pastaraisiais metais jų dalis didėjo sparčiau nei vyrų, tačiau moterų mokslininkių skaičius tebėra gerokai mažesnis nei vyrų, o didžiausias skirtumas pastebimas verslo sektoriuje;
- G. kadangi moterų akademinė veikla tebėra labai būdinga didelė vertikalioji segregacija – aukščiausias akademinės pareigas eina tik labai maža dalis moterų; kadangi, remiantis leidiniu „2012 She Figures“, moterys sudaro tik 10 proc. universitetų rektorių;
- H. kadangi atrodo, kad tik keletas valstybių narių savo mokslinius tyrimus reglamentuojančioje teisinėje sistemoje taiko lyčių lygybės nuostatas, tačiau nedaug dėmesio skiriama lyčių aspekto integravimui į nacionalines mokslinių tyrimų programas;
- I. kadangi dėl neišnykstančių išankstinių nuostatų ir stereotipų moterys, kurdamos savo verslą, vis dar susiduria su kliūtimis; kadangi reikia skatinti ir remti didesnę moterų verslumą ir kurti tokią aplinką, kurioje galėtų klestėti moterys verslininkės ir šeimoms priklausančios įmonės ir kurioje už verslumą būtų atlyginama, imantis būtinų priemonių, grindžiamų keitimusi geriausios patirties pavyzdžiais ir ypatingą dėmesį skiriant motinoms;
- J. kadangi šios padėties priežasčių yra daug ir jos yra sudėtingos, įskaitant neigiamus stereotipus ir išankstines nuostatas, taip pat sąmoningą ir nesąmoningą šališkumą;
- K. kadangi iš statistinių duomenų nuolat matyti, kad mergaitės mokykloje atsiriboja nuo MTIM dalykų ir universitetuose yra mažiau linkusios siekti mokslo laipsnių; kadangi nėra vieno paaiškinimo, kodėl nedaug moterų dalyvauja su MTIM susijusioje veikloje, ir šio reiškinio priežastys, be kita ko, yra: mokytojų mokyklose suteikiamų žinių apie karjerą MTIM srityje ir sektinų moterų pavyzdžių trūkumas, daug trumpalaikių mažų garantijų darbo sutarčių, nesąmoningas šališkumas pokalbiuose dėl įdarbinimo, mažesnis moterų (palyginti su vyrais) polinkis teikti savo kandidatūrą vadovaujamosioms pareigoms eiti ir tendencija nukreipti moteris dirbti ne mokslinių tyrimų ir akademinės bendruomenės, o mokymo ir švietimo darbą;
- L. kadangi kaip visose kitose srityse, taip ir mokslinių tyrimų srityje dirbančios moterys yra priverstos prisiimti didesnę dalį išipareigojimų, susijusių su vaikų auklėjimu ar savo šeimos narių priežiūra, nei mokslininkai vyrai, todėl taikant visas siūlomas priemones turi būti atsižvelgiama į moterų galimybę sėkmingai derinti profesinį ir šeimos gyvenimą, kad į šią veiklą būtų įtraukti ir vyrai;
- M. kadangi, nepaisant visų pastangų skatinti lyčių lygybę ir vienodas galimybes, moterims vis dar suteikiamos nevienodos galimybės eiti pareigas mokslinių tyrimų sektoriuje, gauti finansavimą, naudotis leidybos paslaugomis ir gauti mokslo apdovanojimus ir joms taip pat taikomi nelankstūs paaugstinimo pareigose ir pripažinimo kriterijai, ir trūksta finansavimo arba tinkamos jų paramos politikos, o jaunų mokslininkių ateities galimybės yra itin niūrios; kadangi visi šie veiksniai gali prisidėti prie „protų nutekėjimo“ ir tokia padėtis reikalauja imtis ne paprastų, o radikalių priemonių; be to, kadangi labai svarbus kolektyvinis bendradarbiavimas, kurio reikėtų imtis ir jį skatinti tiek individualiai, tiek visuomenėje;
- N. kadangi reikia peržiūrėti ir iš naujo įvertinti *de facto* žemą mokslo srityje dirbančių moterų padėtį visuomenėje, kuri ne visada pateisinama kokiais nors objektyviais kriterijais, taip pat lyčių santykius ir su lyčių pusiausvyra susijusius stereotipus; kadangi suteikiant moterims įvairesnių karjeros galimybių ir pakeičiant švietimo modelius būtų galima svariai prisidėti prie vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo mažinimo, pavyzdžiui, didinant moterų mokslininkių ir inžinierių skaičių;
- O. kadangi Komisija jau yra išipareigojusi užtikrinti, kad visose jos ekspertų grupėse, komisijose ir komitetuose nepakankamai atstovaujama lyčiai būtų atstovaujama 40 proc., ir tai pirmiausia bus taikoma specialiajai programai „Horizontas 2020“;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- P. kadangi pastarosiose Tarybos išvadose dėl mokslo ir technologijų srities žmogiškųjų išteklių stiprinimo Europos mokslinių tyrimų erdvėje pripažįstama, jog svarbu skatinti lyčių lygybę mokslinių tyrimų srityje ir moterų skyrimą į atsakingas pareigas, ir to yra siekiama nuo 2005 m., tačiau Taryba nėra daugiau išreiškusi nuomonės šiuo klausimu;
- Q. kadangi 2015–2020 m. Europos mokslinių tyrimų erdvės veiksmų plane Komisija ir valstybės narės raginamos pradėti veiksmingai įgyvendinti nacionalinius lygybės teisės aktus, siekiant naikinti lyčių nelygybę mokslo tiriamosiose institucijose ir sprendimus priimančiuose organuose ir geriau integruoti lyčių aspektą į mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros politiką, programas ir projektus;
- R. kadangi Stambulo konvencijoje numatytas išpareigojimas šalinti pagrindines smurto priežastis ir skatinti didesnę moterų ir vyrų lygybę keičiant požiūrį ir naikinant stereotipus ne tik asmenų, bet ir aukštojo mokslo įstaigų lygmeniu, taip pat universitetų ir kolegijų studentų miesteliuose, kurie yra neapsaugoti nuo smurto dėl lyties, kad moterys nepatirtų smurto ir jo keliamos baimės, kuri joms dažnai trukdo visapusiškai dalyvauti akademiniam ir socialiniam gyvenime;
- S. kadangi Europos lyčių lygybės institutas gali atlikti esminį vaidmenį stebint vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo tendencijas mokslo ir mokslinių tyrimų srityse, nagrinėjant jo priežastis ir vertinant teisės aktų poveikį;

Lyčių lygybė skiriant akademinės pareigas

1. pažymi, kad nors pastaraisiais metais padaryta teigiamų pokyčių, lyčių lygybė mokslo ir akademinės bendruomenės srityse vis dar nepasiekta, o padėtis, susijusi su moksliniais tyrimais ir įvairių kategorijų akademikais, visose valstybėse narėse yra skirtinga; atkreipia dėmesį į tai, kad mokslo institucijose ir universitetuose ypač mažai moterų užima aukščiausias akademinės ir su sprendimų priėmimu susijusias pareigas, o tai rodo, kad esama stiklo lubų, t. y., prietaisais pagrįstų nematomų kliūčių, trukdančių moterims užimti atsakingas pareigas;
2. apgailestauja dėl to, kad esama ir horizontaliosios, ir vertikaliosios lyčių segregacijos Europos universitetų ir mokyklų hierarchinėse struktūrose bei kitose pažangios rinkos ekonomikos valstybėse įrodymų ir kad, nors 59 proc. 28 ES valstybių narių universitetų absolventų yra moterys, jos sudaro tik 18 proc. visų universitetų profesorių;
3. pakartoja, kad lyčių lygybė yra vienas iš principų, kuriais grindžiama ES, ir jos turi būti paisoma taip pat ir mokslinių tyrimų bei akademinės bendruomenės srityse; pabrėžia, kad turi būti panaikinta visų formų tiesioginė arba netiesioginė moterų diskriminacija;
4. atkreipia dėmesį į tai, kad dėl nepakankamo moterų dalyvavimo mokslo ir mokslinių tyrimų srityje vyriškoji lytis mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros srityje tapo numatytąja, ir visų pirma pažymi, kad: a) nėra moterų avarių manekėnų, b) medicininiai moksliniai tyrimai paprastai atliekami su vyrais, c) spinduliuotės dozės skaičiavimai grindžiami vidutinio amžiaus vyro sugerties rodikliais ir d) daugumoje anatomijos knygų vaizduojamas vyro kūnas;
5. apgailestauja, kad moterims vis dar suteikiamos nevienodos galimybės eiti pareigas mokslinių tyrimų sektoriuje, gauti finansavimą ir naudotis leidybos paslaugomis, įskaitant neišlygintą vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą mokslo ir akademinės bendruomenės srityje, nors ES ir valstybėse narėse taikomos teisinės nuostatos dėl vienodo požiūrio ir nediskriminavimo darbo rinkoje, įskaitant nuostatas dėl vienodo darbo užmokesčio;

Teigiamos priemonės

6. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares analizuoti taikomas teisines nuostatas, siekiant jas tinkamai įgyvendinti ir prirėkus jas peržiūrėti, kad būtų užtikrintas vienodas požiūris į moteris ir vyrus; prašo Komisijos ir valstybių narių užtikrinti, kad būtų laikomasi nediskriminavimo, kuris pagal Lisabonos sutartį laikomas Europos Sąjungos tikslu, principo sudarant visų rūšių darbo sutartis arba skiriant finansavimą, ir kad būtų paisoma teisės į vienodą atlyginimą už vienodą darbą numatant visus vyrams ir moterims mokamo atlygio elementus, įskaitant dotacijas ir stipendijas, pavyzdžiui, užtikrinant darbo užmokesčio skaidrumą;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

7. pažymi, kad siekiant lyčių lygybės turi būti užtikrinamas ne tik teisinių nuostatų vykdymas, bet ir šalinamos kultūrinės ir institucinės kliūtys, dėl kurių moterys, siekiančios mokslinės karjeros ir einančios su sprendimų priėmimu susijusias pareigas, yra tiesiogiai arba netiesiogiai diskriminuojamos; mano, kad šių formų diskriminacija, neigiamos išankstinės nuostatos ir sąmoningi arba nesąmoningi stereotipai yra grindžiami nuolat atkartojamais požiūriais ir standartais, ir kad instituciniai pokyčiai gali padėti juos pašalinti; ragina Komisiją rengti ir remti visuomenės sąmoningumo ugdymo kampanijas ir programas bei iniciatyvas, kuriomis siekiama sumažinti šias kliūtis tiek universitetinėje bendruomenėje, tiek visoje visuomenėje;
8. dar kartą kritiškai vertina tai, kad, dėl nevienodo atstovavimo moterims, joms už tą patį darbą vis dar mokamas mažesnis užmokestis nei vyrams, taip pat ir mokslinių tyrimų bei mokslo srityje;
9. ragina Komisiją ir valstybes nares remti ir skatinti tarpusavio paramos tinklus ir dalijimąsi geriausios patirties pavyzdžiais visoje Europoje ir už jos ribų;
10. pabrėžia, kad sąmoningumo ugdymo kampanijos turėtų būti orientuotos į vyrus ir moteris, (sąmoningai ar nesąmoningai) skleidžiančius lyčių stereotipus, dėl kurių moterys gali sąmoningai nesipriešinti kultūrinėms ir institucinėms kliūtims kilti mokslinės karjeros laiptais;
11. primygtinai ragina Komisiją remtis veikiančiomis programomis ir iniciatyvomis ir kurti teigiamas kampanijas, kuriomis mergaitės ir moterys būtų skatinamos rinktis akademinę ir mokslinę karjerą visose mokslo srityse, ypatingą dėmesį skiriant inžinerijos ir technologijų sektoriui, kuriuose, nepaisant neseniai padarytų teigiamų pokyčių, moterų dalyvavimas nesiekia vidurkio;
12. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti švietimo programas, kuriomis propaguojama MTIM dalykų ir menų bei humanitarinių mokslų sąveika ir teigiami jų tarpusavio ryšiai, taip pat skatinti lyčių aspektą, taip sudarant palankesnes sąlygas moterims atlikti savo galimą vaidmenį mezgant šiuos ryšius;
13. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti sektinus moterų pavyzdžius visais švietimo lygmenimis: nuo privalomojo mokymo mokykloje iki tolesnio mokymosi, aukštojo mokslo ir pouniversitetinių studijų, taip pat savišvietos ir darbo su jaunu etapai; pripažįsta, kad sektinų moterų pavyzdžių skatinimas apima, be kita ko, priemones, kurių imamasi siekiant pabrėžti istorinius ir šiuolaikinius moterų laimėjimus mokslo, technologijų ir verslumo srityse, ir užimamas pareigas sprendimų priėmimo organuose; pažymi, kad tokios priemonės gali būti, be kita ko, išskirtinis dėmesys Tarptautinei moters dienai ir mokslo savaitėms ir naudojimas esamais valstybių narių ir viso pasaulio geriausios patirties pavyzdžiais;
14. ragina Komisiją, valstybes nares ir atitinkamus suinteresuotuosius subjektus stiprinti iniciatyvas ir programas, kuriomis moterys skatinamos toliau siekti mokslinės ir akademinės karjeros, pvz., instruktavimo ir tinklų kūrimo programas, ir remti moteris mokslininkes, visų pirma jaunas, dalyvaujančias mokslinių tyrimų programose ir teikiančias prašymus skirti dotacijas, taip pat remti atskirų mokslininkių karjerą ir siekti, kad jų karjera būtų aukščiausio lygio; mano, kad moterys taip pat turėtų būti skatinamos pretenduoti į su sprendimų priėmimu susijusias pareigas ir kartu reikia imtis veiksmų siekiant kovoti su visų rūšių kliūtimis, dėl kurių tampa sudėtinga ar neįmanoma kandidatuoti;
15. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares rengiant bet kokias aukštojo mokslo srities lyčių lygybės strategijas itin daug dėmesio skirti daugialypę diskriminaciją patiriančioms moterims, pvz., LGBTI moterims, neigalioms moterims, iš mažumų ar migrantų šeimų kilusioms moterims, pabėgėlėms ir moterims slaugytojoms;
16. primygtinai ragina valstybes nares kurti veiksmingas ir patrauklias MTIM dalykų mokymo programas ir mokymo metodus, siekiant išlaikyti mergaites įsitraukusias į mokslo sritį, taip pat pripažinti, kad mokytojai yra kultūrinių pokyčių varomoji jėga, galinti didinti nuolatinio mergaičių dalyvavimo mokyklinėje mokslo veikloje lygį, ir į juos investuoti;
17. primygtinai ragina valstybes nares pripažinti, kad kokybiškas profesinis orientavimas ir dalyvavimas mokyme gali padėti skatinti mergaites toliau studijuoti MTIM dalykus universitetuose;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Profesinio ir asmeninio gyvenimo derinimas

18. pabrėžia, kad poreikis sėkmingai derinti profesinius įsipareigojimus ir įsipareigojimus šeimai dažnai yra labai svarbi kliūtis, kuri konkrečiai daro neigiamą įtaką moterims, siekiančioms mokslinės ir akademinės karjeros, ir viena pagrindinių priežasčių, kodėl moterys atsisako tos karjeros;

19. ragina tiek mokslininkams, tiek mokslininkėms sudaryti lankstesnes darbo sąlygas, kad jie galėtų derinti darbą ir šeimos gyvenimą, ir panaikinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą, kad būtų užtikrinama lyčių lygybė;

20. ragina Komisiją, valstybes nares, mokslinius tyrimus finansuojančias organizacijas ir kitus suinteresuotuosius subjektus parengti programas, kuriomis moterys būtų aktyviai skatinamos tęsti savo karjerą po nėštumo ir gimdymo atostogų arba vaiko priežiūros atostogų, finansuoti grįžimo programas, kurios turėtų būti pritaikytos prie kiekvienos institucijos poreikių ir apimti mokymą, reikalingą siekiant neatsilikti nuo mokslo raidos, užtikrinti daugiau lankstumo, susijusio su moterų mokslinės veiklos rezultatais gimus vaikui arba įsivaikinus, ir teikti atitinkamas vaikų priežiūros paslaugas, taip pat skatinti įsijungti vyrus į šeimos gyvenimą; šios priemonės taip pat turėtų būti taikomos mokslininkams, gaunantiems atskiras stipendijas, ir darbuotojams, dalyvaujantiems išorės lešomis finansuojamuose mokslinių tyrimų projektuose;

21. ragina valstybes nares ir regionus skatinti kurti šeimai palankius universitetus ir mokslinių tyrimų institutus;

22. primygtinai ragina Komisiją pripažinti, kad būtina nustatyti atitinkamas tėvystės atostogas ir tėvystės išmokas, kad vyrai galėtų sau leisti skirti laisvo nuo darbo laiko vaikui prižiūrėti, ir padėti įveikti išgalėjusią nuostatą, kad moteris yra tas vienas iš tėvų, kuris turi daryti karjeros pertrauką, siekiant įveikti didžiausią kliūtį, trukdančią moterims daryti karjerą mokslo ir akademinės bendruomenės srityse;

Instituciniai pokyčiai ir projektai

23. atkreipia dėmesį į tai, kad instituciniai pokyčiai yra būtini siekiant ne tik skatinti pavienių moterų karjerą, bet ir įveikti lyčių lygybės kliūtis, ypač atsižvelgiant į vertikaliąją segregaciją ir moterų dalyvavimą sprendimų priėmimo komitetuose;

24. pabrėžia, kad remiant ir skatinant šiuos pokyčius turi dalyvauti institucijos: nustatyti naujus standartus, spręsti kylančius klausimus ir stebėti pažangą, kad mokslininkėms būtų sudaromos sąlygos pasinaudoti turima informacija ir kartu aktyviai padėti kurti Europos mokslinių tyrimų erdvę;

25. primygtinai ragina Komisiją pateikti valstybėms narėms rekomendaciją su bendrosiomis gairėmis dėl institucinių pokyčių, siekiant skatinti lyčių lygybę universitetuose ir mokslo tiriamosiose institucijose;

26. mano, kad, siekiant skatinti lyčių lygybę visose viešojo ir privačiojo sektorių mokslo tiriamosiose institucijose, būtina sisteminti turimą informaciją apie pasiskirstymą pagal lytis ir moterų mokslininkų padėtį valstybėse narėse; mano, kad reikia pasiekti bendrą sutarimą dėl tolesnių veiksmų, kuriais būtų skatinama įgyvendinti su mokslininkėmis susijusius projektus;

27. primygtinai ragina Komisiją aktyviau atlikti savo koordinavimo vaidmenį, susijusį su Europos mokslinių tyrimų erdvėje įgyvendinamomis lyčių aspekto integravimo iniciatyvomis, didinti informuotumą ir siūlyti atitinkamus suinteresuotiesiems subjektams skirtus mokymus apie lyčių aspekto integravimo svarbą mokslo ir akademinės bendruomenės srityse; pabrėžia būtinybę imtis priemonių, kuriomis būtų skatinama tikra lyčių lygybė akademinės ir mokslinės karjeros raidos srityse;

28. teigiamai vertina tai, kad Komisija finansuoja kuriamus lyčių lygybės įgyvendinimo planus įgyvendinant projektus pagal septintąją bendrąją programą ir programą „Horizontas 2020“, taip pat teigiamai vertina bendrą Komisijos ir Europos lyčių lygybės instituto projektą, kuriuo siekiama kurti internetinę lyčių lygybės įgyvendinimo planų priemonę siekiant nustatyti geriausią patirtį ir ja dalytis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais; pabrėžia, kad įgyvendinant siūlomą geriausią patirtį turėtų būti atsižvelgiama į universitetų ir mokslinių tyrimų organizacijų nepriklausomumą ir įvairias jų organizacines struktūras visose valstybėse narėse;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

29. ragina valstybes nares, siekiant skatinti su lytimis susijusius kultūrinius ir institucinius pokyčius, palaikyti partnerystės ryšius su mokslinių tyrimų organizacijomis ir universitetais;
30. ragina valstybes nares bendradarbiauti su akademinėmis institucijomis, siekiant teikti paramą ir suteikti daugiau galimybių karjeros raidai pagrindiniais pereinamaisiais etapais, pavyzdžiui, pereinant nuo doktoranto prie doktorantūros studijas baigusio mokslo darbuotojo ir dėstytojo pareigų;
31. pabrėžia būtinybę visapusiškai integruoti lyčių aspektą į mokslinius tyrimus ir užtikrinti lyčių pusiausvyrą dalyvaujant programoje „Horizontas 2020“; mano, kad siekiant šio tikslo reikės atnaujinti pastangas integruoti lyčių aspektą į kitos darbo programos formavimo ir įgyvendinimo veiklą; palankiai vertina tai, kad sukurta programos „Horizontas 2020“ patariamoji grupė lyčių klausimais (angl. AGG); yra tvirtai įsitikinęs, kad tik visapusiškai dalyvaujant moterims mokslininkėms bus galima pasiekti programos „Horizontas 2020“ tikslus;
32. ragina valstybes nares bendradarbiauti su akademinėmis institucijomis, siekiant aktyviai skatinti moteris pretenduoti į pareigas ir užtikrinti, kad moterims būtų atstovaujama atrankos komisijose, jeigu tai įmanoma;
33. yra tvirtai įsitikinęs, kad lyčių aspektas yra mokslinių tyrimų pridėtinės vertės šaltinis ir duoda investicijų grąžą; pabrėžia, kad lyčių aspekto analizė gali padėti skatinti inovacijas ir tarpdisciplininį bendradarbiavimą mokslo ir technologijų srityje;

Tolesni veiksmai

34. ragina valstybes nares skatinti mokslinių tyrimų institutus ir universitetus įtraukti ir taikyti lyčių lygybės įgyvendinimo planus, įtraukti lyčių aspektą į savo nacionalines mokslinių tyrimų programas, šalinti teises ir kitas mokslininkų įdarbinimo, išlaikymo ir karjeros raidos kliūtis ir įgyvendinti išsamias struktūrinių pokyčių strategijas siekiant pašalinti esamas mokslinių tyrimų institucijų ir programų spragas;
35. ragina Komisiją ir valstybes nares naikinti lyčių nelygybę sprendimų priėmimo proceso metu ir už mokslininkų samdą ir paaugštinimą pareigose atsakingose įstaigose, taip pat svarstyti galimybę kurti lyčių lygybės įgyvendinimo planus kaip būtiną sąlygą norint gauti valstybės finansavimą mokslinių tyrimų, mokslo ir akademinės bendruomenės srityse, visų pirma raginant mokslinių tyrimų įstaigas teikti mokslininkų įtraukties veiksmų ataskaitas ir užtikrinant atviras ir skaidrias atrankos ir paaugštinimo pareigose procedūras;
36. pripažįsta, kad aukštojo mokslo srities lyčių lygybės strategijomis taip pat turi būti siekiama kovoti su smurto dėl lyties reiškiniais; ragina Komisiją ir valstybes nares rengti strategijas smurto dėl lyties universitetų ir kolegijų studentų miesteliuose problemai spręsti, be kita ko, didinant informuotumą, sudarant palankesnes sąlygas nukentėjusioms moterims kreiptis į teismą ir įtraukiant vyrus studentus, mokslininkus ir darbuotojus į kovos su smurtu veiklą;
37. ragina valstybes nares skatinti darbdavius imtis priemonių siekiant kovoti su visų rūšių moterų bauginimu darbe, dėl kurio aukos gali būti atgrasomos ir galiausiai atsistatydinti;
38. ragina valstybes nares sudaryti palankesnes sąlygas palaikyti nuolatinius nacionalinių universitetų ir mokslo bei lygybės ministrų arba atitinkamas lygiavertes pareigas einančių asmenų ryšius, siekiant plėtoti nacionalinę politiką, kuria būtų skatinamos ir remiamos mokslo ir akademinės bendruomenės srityse dirbančios moterys;
39. ragina valstybes nares įtraukti žiniasklaidą ir privatųjį sektorių į lyčių stereotipų naikinimo ir tarpusavio paramos skatinimo veiklą; pabrėžia žiniasklaidos atliekamą vaidmenį įtvirtinant lyčių stereotipus arba siekiant juos panaikinti, taip pat žiniasklaidos teikiamas galimybes aktyviai propaguoti sektingas moterų ir mergaičių pavyzdžius, kuriuos reikėtų skatinti;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

40. ragina Komisiją ir Europos lyčių lygybės institutą toliau tobulinti taikomą pagal lytis išskaidytų visos akademinės ir mokslo veiklos statistinių duomenų, taip pat žmogiškųjų išteklių statistinių duomenų kaupimo metodiką ir nustatyti pagrįstus institucinių pokyčių procesų raidos matavimo rodiklius, taikomus tiek nacionaliniu lygmeniu, tiek visoje Europos mokslinių tyrimų erdvėje;

41. ragina valstybes nares, akademinio sektoriaus atstovus ir visus suinteresuotuosius subjektus parengti specializuotas mokslo, ypač aukštojo (tretinio) mokslo, įstaigų studentams skirtas mokymo programas siekiant pabrėžti lyčių lygybės svarbą;

42. ragina Komisiją ir valstybes nares visoms programoms ir priemonėms, kuriomis skiriamas finansavimas mokslo, akademinės bendruomenės ir mokslinių tyrimų srityse, nuosekliai taikyti lyčių pusiausvyros požiūriu suderintą biudžetą ir parengti lyčių aspekto integravimo į šias sritis stebėsenos ir vertinimo gaires ir metodus;

43. ragina valstybes nares parengti statistines priemones akademinę bendruomenę paliekančių moterų veiklos kryptims stebėti, kad būtų galima stiprinti akademinį ir valdžios institucijų atliekamo susijusių sričių politikos formavimo veiklą;

44. ragina valstybes nares apvarstyti galimybę užtikrinti teigiamą akademinį institucijų, kurios ėmėsi priemonių lyčių nelygybės problemai spręsti, pripažinimą;

45. prašo Komisijos integruoti lyčių aspektą į mokslinį ir technologinį turinį siekiant užkirsti kelią subtilioms diskriminacijos formoms, teikiant paskatas, kad plėtojant mokslinius tyrimus būtų atsižvelgiama į biologinės ir socialinės lyties aspektą;

Dalyvavimas

46. ragina Komisiją ir valstybes nares toliau stiprinti moterų mokslininkų tarpusavio ryšius nacionaliniu, regioniniu ir ES lygmenimis;

47. ragina valstybes nares apvarstyti galimybę įgyvendinti kuravimo programas, itin daug dėmesio skiriant moterų skatinimui kreiptis dėl finansavimo dotacijų ir siekti paaugstinimo arba kitų karjeros galimybių, taip pat jų paramai šiame procese;

48. pakartoja, kaip svarbu užtikrinti, kad moterys labiau dalyvautų priimant sprendimus, ir užtikrinti lyčių pusiausvyrą vertinimo komisijose, atrankos komisijose ir visuose kituose atitinkamuose komitetuose, taip pat paskirtose grupėse ir komitetuose, priimančiuose su įdarbinimu, finansavimu, mokslinių tyrimų programomis ir leidyba susijusius sprendimus; mano, kad mokslinių tyrimų institucijos ir universitetai turėtų būti skatinami nustatyti tikslus, susijusius su moterų dalyvavimu tokiose įstaigose; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares, vadovaujantis Komisijos pasiūlymu dėl direktyvos dėl biržinių bendrovių nevykdomųjų direktorių pareigas einančių asmenų lyčių pusiausvyros gerinimo ir atitinkamų priemonių⁽¹⁾, pasiūlyti analogiškų teisėkūros priemonių siekiant, kad moterys būtų skiriamos į atsakingas pareigas aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų įstaigose;

49. prašo Tarybos Liuksemburgo pirmininkavimo laikotarpiu patvirtinti išvadas dėl lyčių lygybės mokslinių tyrimų srityje siekiant užtikrinti geresnę atstovavimą moterims ir aktyvesnę moterų dalyvavimą priimant sprendimus mokslinių tyrimų srityje;

50. ragina Parlamentą nustatyti apdovanojimą „Moterys ir mokslas Europoje“, kuris būtų skiriamas darbdaviams (įmonėms, įstaigoms ar valdžios institucijoms), pirmaujantiems moterų skatinimo dalyvauti akademinės ir mokslo bendruomenės veikloje, paramos vadovėms ir vienodo darbo užmokesčio užtikrinimo srityse;

⁽¹⁾ COM(2012)0614.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

51. ragina Komisiją rengti informacines kampanijas ir jomis skatinti programas, kurių paskirtis – didinti moterų dalyvavimo atliekant mokslinius tyrimus lygį;

o

o o

52. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0312

Didesnių galių suteikimas mergaitėms pasitelkiant švietimą ES

2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl galių mergaitėms suteikimo ES pasitelkiant švietimą
(2014/2250(INI))

(2017/C 316/18)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
- atsižvelgdamas į JT Vaiko teisių konvenciją,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos (ES) sutarties 2 straipsnį ir 3 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 8 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją (EŽTK),
- atsižvelgdamas į 1979 m. gruodžio 18 d. Jungtinių Tautų konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 23 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Pekino deklaraciją ir veiksmų platformą, priimtas per 1995 m. rugsėjo 15 d. Jungtinių Tautų ketvirtąją pasaulinę moterų konferenciją, ir į galutinius dokumentus, priimtus specialiuose Jungtinių Tautų posėdžiuose „Pekinas + 5“ (2005), „Pekinas + 15“ (2010) ir „Pekinas + 20“ (2015),
- atsižvelgdamas į 2011 m. kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos priimtą Europos lyčių lygybės paktą (2011–2020 m.),
- atsižvelgdamas į 2011 m. gegužės mėn. priimtą Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvencija),
- atsižvelgdamas į 2010 m. rugsėjo 21 d. Komisijos komunikatą „2010–2015 m. moterų ir vyrų lygybės strategija“ (COM(2010)0491),
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. kovo 12 d. rezoliuciją dėl lyčių stereotipų panaikinimo ES ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo ir į 2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos direktyvą 2004/113/EB, įgyvendinančią vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principą dėl galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir prekių tiekimo bei paslaugų teikimo,
- atsižvelgdamas į 2002 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/73/EB, kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 76/207/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymo įsidarbinimo, profesinio mokymo, pareigų paaugštinimo ir darbo sąlygų atžvilgiu,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. kovo 10 d. rezoliuciją dėl 2013 m. pažangos lyčių lygybės Europos Sąjungoje srityje ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0074.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0050.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į 2009 m. Komisijos Švietimo ir kultūros generalinio direktorato užsakytą nepriklausomą ataskaitą,
 - atsižvelgdamas į 2007 m. spalio 10 d. Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendaciją valstybėms narėms CM/Rec(2007)13 dėl integruoto požiūrio į lyčių lygybę švietimo srityje,
 - atsižvelgdamas į Europos Tarybos parengtą dokumentą „Sukaupta geroji patirtis, kaip skatinti švietimą be lyčių stereotipų ir nustatyti priemones, kuriomis būtų įgyvendinamos Ministrų Komiteto rekomendacijoje dėl integruoto požiūrio į lyčių lygybę švietimo srityje“ (pataisytą 2015 m. kovo 12 d.),
 - atsižvelgdamas į 2003 m. kovo 12 d. priimtą Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendaciją valstybėms narėms Rec(2003)3 dėl subalansuoto moterų ir vyrų dalyvavimo priimant politinius ir visuomeninius sprendimus,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) pranešimą „Moterys ir darbo pasaulis“, paskelbtą 2015 m. Tarptautinės moters dienos proga,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros (angl. FRA) tyrimą „Europos Sąjungos lesbiečių, gėjų, biseksualių ir translyčių asmenų tyrimas“,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pranešimą ir į Kultūros ir švietimo komiteto nuomonę (A8-0206/2015),
- A. kadangi lavinimas yra atsakingo pilietiškumo pagrindas, jis būtinas siekiant užtikrinti lyčių lygybę ir suteikti galių mergaitėms ir yra viena iš pagrindinių žmogaus teisių ir kiekvieno vaiko teisė;
- B. kadangi mergaičių ir moterų švietimas ir mokymas yra svarbi Europos vertybė, viena iš pagrindinių žmogaus teisių ir būtinas galių mergaitėms ir moterims suteikimo elementas socialiniu, kultūriniu ir profesiniu lygmenimis, taip pat būtinas elementas siekiant visapusiškai naudotis visomis kitomis socialinėmis, ekonominėmis, kultūrinėmis ir politinėmis teisėmis ir pagaliau užkirsti kelią smurtui prieš mergaites ir moteris;
- C. kadangi išsilavinimas gali iš esmės pakeisti visuomenę ir padidinti socialinę, ekonominę, politinę ir lyčių lygybę;
- D. kadangi, Europos Parlamento Vidaus politikos generalinio direktorato atlikto tyrimo duomenimis, 30 mln. pradinės mokyklos amžiaus mergaičių visame pasaulyje nedalyvauja švietimo sistemoje;
- E. kadangi skurdas, socialinė atskirtis ir netinkami ikimokyklinio, mokyklinio ir nemokyklinio ugdymo tinklai arba prastas jų prieinamumas yra didžiausios kliūtys, trukdančios mergaitėms įgyti išsilavinimą;
- F. kadangi tik valstybės gali suteikti nemokamą privalomą visuotinį išsilavinimą, kuris yra būtina sąlyga, kad būtų galima užtikrinti vienodas galimybes abiem lytims;
- G. kadangi švietimo sektoriaus biudžeto mažinimas, kurio svarbi priežastis yra ES propaguojama taupymo politika, kelia pavojų nemokamam aukštos kokybės valstybiniam išsilavinimui, taigi prisideda prie nelygybės didėjimo;
- H. kadangi geros kokybės valstybinis išsilavinimas turėtų būti nemokamas ir prieinamas visiems vaikams, nepaisant jų gyvenimo šalyje statuso;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- I. kadangi skurdas daro didelę įtaką vienodam išsilavinimo prieinamumui dėl tiesioginių ir netiesioginių vaikų siuntimo į mokyklą išlaidų, o išsilavinimas, ypač aukštasis išsilavinimas, yra itin sunkiai prieinamas jaunimui iš mažas pajamas gaunančių šeimų, todėl dar labiau įtvirtinama tradicinė išsilavinimo pirmenybė berniukams;
- J. kadangi pagal lyčių stereotipus moterims ir vyrams priskiriami skirtingi, apibrėžti ir riboti vaidmenys ir šie vaidmenys formuojami daugelio socialinių veiksnių, o juos skleidžia arba kartoja tėvai, švietimo sistema ir žiniasklaida; kadangi šiuos lyčių vaidmenis asmenys prisiima vaikystės ir paauglystės socializacijos etapais, todėl jie daro įtaką jų gyvenimui ir gali riboti moterų bei vyrų asmeninę raidą;
- K. kadangi lyčių stereotipų poveikis švietimui ir mokymui ir studentų sprendimai mokykloje gali daryti poveikį jų pasirinkimams visą gyvenimą, taigi daro didelę įtaką darbo rinkai, kur moterys iki šiol susiduria su horizontaliu ir vertikaliu atskyrimu; kadangi dėl šių priežasčių kai kurie sektoriai iki šiol laikomi vyriškais ir, savo ruožtu, juose atlyginimai didesni už mokamus moteriškais laikomuose sektoriuose;
- L. kadangi socialinė aplinka, šeimos nuostatos, bendraamžiai, pavyzdžiai, mokytojai, taip pat pagalbos mokantis ir konsultavimo renkantis studijas centrai daro didelę įtaką mokiniams pasirenkant studijų kryptį, taip pat keičiant lyčių stereotipus ir kadangi mokytojai, kaip socialinių pokyčių skatintojai, savo požiūriu ir pedagogine veikla labai prisideda prie pažangos lyčių lygybės, įvairovės ir tarpusavio supratimo bei pagarbos srityje; ir kadangi mokytojai gali palaikyti ryšį su tėvais ir didinti jų informuotumą lyčių lygybės ir jų vaikų galimybių klausimais;
- M. kadangi lyčių lygybę reikia įtraukti į visus švietimo sistemos lygmenis ir aspektus, kad berniukams ir mergaitėms, vyrams ir moterims būtų aktyviau diegiamos teisingumo ir demokratinio pilietiškumo vertybės ir taip užtikrinama tikra lyčių partnerystė ir viešojoje, ir privačiojoje srityje;
- N. kadangi vyrų dominuojamose srityse, pvz., gamtos moksluose, inžinerijoje, technologijose, matematikoje ir versle reikia daugiau moterų pavyzdžių, o mergaitėms šioje srityje veiksmingai suteikiamos galios naudojantis kuravimo tinklais ir tarpusavio mokymusis;
- O. kadangi iš turimų duomenų galima spręsti, kad moterims mažiau negu vyrams finansiškai atlyginama už jų kvalifikaciją ir patirtį ir joms toliau tenka dauguma šeimos ir kitų priklausomų asmenų priežiūros pareigų, taip ribojamos moterų galimybės gauti atlyginamą darbą visą darbo laiką; kadangi lyčių lygybė turėtų pasireikšti didesniu viso moterų atliekamo darbo vertinimu, o berniukai ir vyrai turėtų būti mokomi atlikti užduotis, kurios tradiciškai priskiriamos moterims; kadangi visoje Europoje aktyviau vykdomos paramos vaikų priežiūrai ir motinystės bei tėvystės atostogų politikos priemonės bus lengviau gerinti moterų įdarbinimo perspektyvas, didinti jų ekonominę galią ir kovoti su lyčių stereotipais, taip suteikiant galių mergaitėms visais švietimo lygmenimis;
- P. nors moterys dažniau įgyja vidurinį ir aukštąjį išsilavinimą, jų išsilavinimo sritys ir profesinė veikla vis dėlto daugiausia susijusi su užduotimis, kurių tikslas – tradicinių socialinių ir ekonominių struktūrų atkartinimas ir tąsa, todėl reikia užtikrinti, kad daugiau moterų dirbtų profesinio mokymo ir srityse, susijusiose su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika;
- Q. kadangi vienodžiau paskirsčius švietimo išteklius mergaitės įgytų daugiau galimybių patekti į darbo rinką, o gera moterų ir vyrų dalyvavimo darbo rinkoje pusiausvyra skatintų Europos Sąjungos ekonomines perspektyvas;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- R. kadangi ES ir nacionalinės institucijos visomis priemonėmis turėtų skatinti lyčių lygybę švietimo įstaigose, o švietimas lyčių klausimu turėtų būti pagrindinė mokslo ir mokymo programų dalis; kadangi ES ir nacionalinės institucijos turi užtikrinti, kad pedagoginėje medžiagoje nebūtų pateikiama diskriminacinio turinio;
- S. kadangi formalioji mokymo programa rodo kultūrinį ir socialinį kiekvienos valstybės narės požiūrį į mergaičių ir jaunuolių tapatybės formavimą ir daro jam poveikį; kadangi neformalioji mokymo programa papildo formaliąją programą, „paslėpta“ programa yra būdinga visoms įvairių programų nuostatomis; kadangi visų šių tipų programos labai svarbios formuojant berniukų ir mergaičių tapatybę, o vietos valdžios institucijoms, kurios veikia arti švietimo įstaigų, tenka esminis vaidmuo savišvietos srityje;
- T. kadangi, norint kovoti su lyčių nelygybe, labai svarbu pedagoginių tyrimų centrams ir specialistams lyčių lygybės srityje pavesti nuolat stebėti mokslo programas, tobulėjimo tikslus ir rezultatus, turinį, strategijas, medžiagą, vertinimą, atskirų dalykų programas ir pamokų planus, taip pat juos tikrinti ir vertinti;
- U. kadangi smurtas prieš moteris yra pagrindinė kliūtis moterų ir vyrų lygybei ir prieš šį smurtą galima kovoti švietimo priemonėmis; kadangi dar ne visos Europos Sąjungos valstybės yra ratifikavusios Stambulo konvenciją ir kadangi ES turi inicijuoti ir finansuoti projektus, kuriais būtų skatinama lyčių lygybė;
- V. kadangi mokyklinis smurtas dėl lyties apima lytinio, fizinio ir (arba) psichologinio smurto prieš vaikus, kurio imamas vadovaujantis lyčių stereotipais ir socialinėmis normomis, atvejus; kadangi mokyklinis smurtas dėl lyties labai menkina prieinamumą, dalyvavimą ir laimėjimus;
- W. kadangi neigalios ir/arba specialių lavinimo poreikių turinčios moterys ir mergaitės patiria daugiopą diskriminaciją; kadangi mergaičių padėtį galima pagerinti tik tuo atveju, jeigu visapusiškai laikantis įtraukties principų galimybės įgyti aukštos kokybės išsilavinimą ir mokymus bus vienodos ir nevaržomos dėl šios diskriminacijos;
- X. kadangi nustatant specialiuosius ugdymosi poreikius esama didelės disproporcijos; kadangi berniukus visuotinai labiau linkstama pripažinti turinčiais specialiųjų poreikių, ypač „nenorminių“ sunkumų, pvz., dėmesio trūkumo sutrikimą ar disleksiją, kuriuos nustatant didesnę vaidmenį atlieka specialistų vertinimas;
- Y. kadangi 17 proc. suaugusiųjų visame pasaulyje nesugeba skaityti ir rašyti, iš jų du trečdaliai (493 milijonai) yra moterys ⁽¹⁾;

Bendrosios rekomendacijos

1. prašo valstybių narių imtis priemonių ir jas tobulinti, kad lyčių lygybė būtų taikoma visais švietimo sistemos lygiais ir kad lyčių klausimai būtų visiškai įtraukti į mokytojų ir visų mokyklos specialistų, pvz., mokyklos gydytojų, slaugių, psichologų, socialinių darbuotojų ir pedagogų, rengimo programas, taip pat užtikrinti, kad būtų parengti mechanizmai, kurie visoje švietimo sistemoje leistų skatinti, įgyvendinti, stebėti ir vertinti lyčių lygybę švietimo įstaigose;
2. ragina valstybes nares skatinti demokratizuoti švietimą ir kitas sąlygas, reikalingas norint užtikrinti, kad mokyklose ir kitomis mokymo priemonėmis teikiamas išsilavinimas padėtų įtvirtinti lyčių lygybę ir vienodas galimybes, įveikti ekonominę, socialinę ir kultūrinę nelygybę, skatinti asmens raidą ir tolerancijos dvasią, solidarumą ir atsakomybę, padėti daryti socialinę pažangą ir demokratiškai dalyvauti bendruomenės gyvenime;

⁽¹⁾ <https://europa.eu/eyd2015/lt/eu-european-parliament/posts/every-girl-and-woman-has-right-education>

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

3. ragina valstybes nares užtikrinti, kad į jų švietimo sistemų tikslus būtų įtrauktas švietimas, pagrįstas pagarba pagrindinėms teisėms ir laisvėms, lygiomis moterų ir vyrų teisėmis bei galimybėmis, o į šių sistemų kokybės principus taip pat būtų įtrauktas kliūčių, trukdančių užtikrinti veiksmingą lyčių lygybę ir visiškos lyčių lygybės skatinimą, naikinimas;
4. primygtinai prašo skatinti kompleksinį požiūrį į formalųjį ir neformalųjį mokymąsi mokyklose, atsakingą požiūrį į žmogaus teisių, žmogaus orumo, lyčių lygybės ir savivertės bei atkaklumo ugdymo įtraukimą, taip skatinant mergaites ir moteris priimti nepriklausomus ir informacija pagrįstus sprendimus tiek asmeniniu, tiek profesiniu lygmeniu; pripažįsta, kad švietimas lyčių lygybės klausimais turi papildyti pilietinį švietimą demokratinių vertybių klausimais ir turi būti įtrauktas į tokią mokymosi sistemą, kuri būtų grindžiama teisėmis, kurioje būtų atsižvelgiama į lyčių aspektus ir kurioje berniukai ir mergaitės mokytųsi apie savo teises ir mokyklose bei savišvietos aplinkoje patirtų demokratinį procesą, pavyzdžiui, dalyvaudami savo mokyklų demokratiname valdyme;
5. ragina už švietimo politiką atsakingus Komisijos ir valstybių narių asmenis užtikrinti, kad įsipareigojimas siekti lyčių lygybės iš paprastų pareiškimų ir politinių ketinimų virstų tikrove ir būtų pademonstruotas gerokai didinant šiuo tikslu dedamas pastangas ir tam skiriamus išteklius, taip pat primena itin didelę švietimo svarbą keičiant kultūrą;
6. pažymi, kad Europos Sąjungoje moterys sudaro daugumą (60 proc.) aukštojo mokslo institucijų absolventų, tačiau jų užimtumo lygis ir paaukštinimo pareigomis tendencijos neatspindi visų jų galimybių; pabrėžia, kad įtraukus ilgalaikis ekonomikos augimas bus pasiektas tuo atveju, jeigu bus panaikintas moterų akademinį laimėjimų ir jų padėties darbo rinkoje atotrūkis, pirmiausia įveikiant horizontalų ir vertikalų atskyrimą;
7. pabrėžia, kad švietimas yra svarbi priemonė sudarant galimybes moterims visapusiškai dalyvauti socialiniame ir ekonominiame vystymesi; pabrėžia, kad mokymosi visą gyvenimą priemonės yra itin svarbios suteikiant moterims įgūdžius, kurie joms leistų grįžti į darbą arba pakeisti darbą į geresnį, padidinti pajamas ir pagerinti darbo sąlygas;
8. ragina valstybes nares didinti būtinas investicijas į švietimą, kad kiekvienas galėtų gauti nemokamą aukštos kokybės valstybinį išsilavinimą;
9. ragina valstybes nares užtikrinti, kad švietimo institucijos, į švietimo tikslus ir veiksmus aktyviai įtraukdamos vienodo požiūrio principą, užtikrintų vienodą vyrų ir moterų teisę į mokslą, ir taip būtų išvengta lyčių nelygybės, atsirandančios dėl lyčių požiūriu šališko elgesio arba susijusių socialinių stereotipų;
10. ragina Komisiją užtikrinti, kad ši rekomendacija būtų perduota nacionalinėms institucijoms, atsakingoms už švietimo politikos įgyvendinimą centriniu, regionų ir vietos lygmenimis, taip pat mokyklų valdymo įstaigoms ir regionų bei vietos valdžios institucijoms;
11. pabrėžia būtinybę skatinti lygų vyrų ir moterų atstovavimą vadovavimo ir vadybos organuose, atsakinguose už švietimo įstaigų kontrolę ir valdymą, ypač kalbant apie mokyklų valdymo personalą ir direktorius, taip pat tais atvejais, kai moterims nepakankamai atstovaujama dėstant tam tikrus dalykus, pvz., gamtos mokslus, technologijas, inžineriją ir matematiką, nes taip mergaitėms bus rodomas pavyzdys;
12. pabrėžia, kad mergaitės, kurioms neleidžiama lankyti mokyklos, dažniau patiria smurtą šeimoje;
13. ragina Komisiją kuo greičiau inicijuoti ES prisijungimo prie Stambulo konvencijos procesą; ragina valstybes nares ratifikuoti konvenciją, taip pat ragina ES ir valstybes nares bendradarbiauti siekiant lyčių lygybės Sąjungos išorės santykiuose; pabrėžia, kad lyčių stereotipai, patyčios, priekabiavimas elektroninėje erdvėje ir smurtas prieš moteris yra artimai susiję ir su šiais dalykais reikia kovoti nuo ankstyvo amžiaus; pabrėžia, kad Stambulo konvencijoje ją pasirašiusios šalys raginamos į oficialias mokyklų programas visais švietimo sistemos lygmenimis įtraukti mokomąją medžiagą tokiomis temomis kaip nestereotipiniai lyčių vaidmenys, tarpusavio pagarba, nesmurtinis konfliktų sprendimas asmeniniuose santykiuose, smurtas dėl lyties ir teisė į asmens neliečiamybę, pritaikant šią medžiagą besimokančiųjų gebėjimams vystyti;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

14. ragina visas Europos Sąjungos valstybes nuosekliai investuoti į mergaičių ir berniukų informavimo ir švietimo kampanijų rengimą, tobulinti berniukų ir mergaičių karjeros orientavimą, spręsti stereotipinio lyčių vaidmenų suvokimo problemą, taip pat lyčių stereotipų pasirenkant profesinį mokymą ir karjeras, visų pirma kalbant apie gamtos mokslus ir naująsias technologijas; primena, kad dėl to sumažėtų lyčių atskyrimas darbo rinkoje ir sutvirtėtų moterų padėtis, tuo pačiu sudarant joms galimybes visapusiškai pasinaudoti Europos mergaičių ir moterų žmogiškuoju kapitalu, skatinant mokyklose ir per pamokas diskutuoti dėl mokslo ir profesinių pasirinkimų;

15. primena pedagogų grupių vaidmenį padedant ir patariant šeimoms apie vaikų pažangą mokykloje siekiant, kad jie eitų keliu, atitinkančiu jų igūdžius, talentus ir pomėgius; pabrėžia, kad etapas, kai teikiamos konsultacijos apie pažangą mokykloje, itin svarbus ir tuo metu gali pasireikšti lyčių stereotipai, o tai gali daryti ilgalaikį poveikį mergaičių gebėjimams siekti profesijos, kuri prisidėtų prie jų asmeninio vystymosi ir emancipacijos;

16. ragina Komisiją pasitelkiant valstybes nares rengti mergaitėms skirtas specialias jų gebėjimais pagrįstas informavimo apie stojimą į aukštąsias mokyklas ir galimas studijų kryptis, susijusias su įdarbinimo galimybėmis, kampanijas siekiant skatinti jas siekti karjeros galimybių, kuriomis tradiciškai daugiausia naudojasi vyrai, ir didinti naujos kartos moterų pasitikėjimą savimi; pabrėžia, kad svarbų vaidmenį didinant mergaičių ir jaunų moterų pasitikėjimą savimi atlieka savišvieta;

17. ragina valstybes nares naudojantis ESI fondų lėšomis remti programas, pagal kurias aktyviai bendradarbiaujama su atskirtą patiriančių bendruomenių vaikų tėvais ir skatinama prasminga, įkvepianti veikla po pamokų ir per moksleivių atostogas;

18. ragina valstybes nares skatinti valstybinių darželių ir lopšelių sistemų, ikimokyklinio lavinimo sistemos ir valstybinių laisvalaikio paslaugų vaikams populiarinimą;

19. ragina valstybes nares tobulinti neįgaliųjų ir/arba specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių asmenų švietimo ir profesinio ugdymo kokybę, taip pat sumažinant mokyklos nebaigusių asmenų skaičių, ir laikytis integracinio švietimo principų pagrindinį dėmesį skiriant šių mokinių aktyviam dalyvavimui, gerinti jų integravimą į visuomenę ir, jeigu tai įmanoma, į bendrojo lavinimo sistemą; ragina siekiant šio tikslo nedelsiant patobulinti mokytojų mokymus, į juos ir mokymosi sunkumų nustatymo procesą integruoti lyčių perspektyvą, taip pat parengti metodus, kuriais būtų atsižvelgiama į lytį, ir konkrečias švietimo programas, į kurias būtų integruotas lyčių aspektas, siekiant susijusioms moterims ir mergaitėms sudaryti daugiau galimybių ieškoti darbo ir suteikti joms galių, kad jos nugalėtų daugiopą diskriminaciją;

20. ragina valstybes nares užtikrinti mergaitėms ir berniukams vienodas galimybes siekti mokslo nepriklausomai nuo jų amžiaus, lyties, socialinės ir ekonominės padėties, kultūros ir religijos, ir pabrėžia, kad ES, nacionalinės ir vietos valdžios institucijos turi skatinti konkrečias programas, kuriomis būtų palaikomas apskritai marginalizuotų bendruomenių ir ypač tų bendruomenių mergaičių, nes jos dažnai patiria daugiopą diskriminaciją, ir visų Europos visuomenės mažumų integravimas į mokyklas; pabrėžia, jog itin svarbu, kad mergaitės įgytų vidurinį išsilavinimą, ir pabrėžia jog reikia, kad būtų skatinamos finansinės pagalbos blogesnes ekonomines sąlygas turinčioms šeimoms programos, kad būtų užkirstas kelias mokyklos nebaigimui, ypač mergaičių atveju;

21. ragina valstybes nares suteikti aktyvią paramą, reikalingą siekiant užtikrinti, kad vietos mastu veikiančiose ir nemokamą valstybinį išsilavinimą teikiančiose įstaigose migrantės moteris ir jų šeimos būtų galima mokyti jas priimančių šalių kalbos;

22. ragina valstybes nares sukurti konkrečias programas, kuriomis būtų užtikrinama, kad romų tautybės mergaitės ir jaunos moterys toliau mokytųsi – įgytų pradinį, vidurinį ir aukštąjį išsilavinimą, taip pat ragina imtis specialių priemonių, skirtų paauglėms motinoms ir mokyklos nebaigusioms mergaitėms, ypač remti nepertraukiamą mokymąsi ir suteikti galimybes mokytis darbo vietoje; be to, ragina valstybes nares ir Komisiją atsižvelgti į šias priemones koordinuojant ir vertinant nacionalines romų įtraukties strategijas;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

23. pabrėžia, kad labai svarbu į vystomojo bendradarbiavimo projektus įtraukti priemones, kuriomis siekiama šviesti mergaites ir moteris;
24. pabrėžia, kad mokymo programose ir visais švietimo etapais ypatingą dėmesį svarbu skirti moterų ir vyrų lygybės principui;

Mokymo programa ir mokymas

25. mano, kad mokymo programose, tobulėjimo tiksluose ir rezultatuose, turinyje, atskirų dalykų programose ir pamokų planuose tinkamą dėmesį reikėtų skirti visų formų lyčių lygybės aspektui, taip pat mano, kad būtina įvertinti moters vietą įvairių disciplinų mokyklų programose, pabrėžiant moterų vaidmenį mokant dalykų; mano, kad lyčių lygybė švietime turi aiškiai apimti lygybės principą ir nemažai klausimų, pavyzdžiui, raštingumą, žinias apie tyčiojimąsi, smurtą, neapykantos kalbą, žmogaus teises ir pilietinį švietimą;
26. pabrėžia, kad švietimas turi padėti mergaitėms ir berniukams tapti asmenybėmis, kurios būtų nuovokios, išlaikytų pusiausvyrą, gerbtų kitus žmones, būtų empatiškos ir turėtų savitarpio pagarbą taip užkertant kelią diskriminacijai, agresijai ir tyčiojimuisi;
27. pabrėžia, kad mokyklos turėtų padėti vystyti tarpkultūrinį požiūrį į švietimą, kad būtų skatinamas atvirumas, tarpusavio pagarpa ir įvairių kultūrų bei religijų dialogas;
28. ragina valstybių narių kompetentingas institucijas savo lyčių lygybę skatinti išsamiose lytinio ir santykių švietimo programose, apimančiose mergaičių ir berniukų mokymą apie santykius, pagrįstus sutikimu, pagarpa ir abipusiškumu, taip pat sporto ir laisvalaikio veikloje, kurioje stereotipai ir lytimi grindžiami lūkesčiai gali daryti poveikį mergaičių ir berniukų savivertei, sveikatai, įgūdžių įgijimui, intelektinei raidai, socialinei integracijai ir tapatybės formavimuisi;
29. pripažįsta, kad apdairus, pagal amžių pritaikytas ir moksliskai tikslus švietimas lytiniais ir žmonių santykių klausimais yra būtina galių mergaitėms ir berniukams suteikimo priemonė, padedanti jiems priimti informacija pagrįstus sprendimus ir siekti platesnių visuomenės sveikatos prioritetų, pvz., mažinti neplanuoto nėštumo atvejų skaičių, motinų ir kūdikių mirtingumą, užkirsti kelią lytiniu būdu perduodamoms infekcijoms ir anksti jas gydyti, taip pat sumažinti sveikatos priežiūros kokybės spragas; skatina valstybes nares apsvarstyti galimybę pagal amžių pritaikytą švietimą lytiniais ir žmonių santykių klausimais padaryti privalomą visose pradinio ir vidurinio mokymo programose ir pabrėžia, kad svarbu mokytojus mokyti ypatingą dėmesį atkreipiant į pagarbą mergaitėms ir moterims ir į lyčių lygybę;
30. ragina švietimą lytiniais ir žmonių santykių klausimais įtraukti į mokyklų programas, kuriomis siekiama labiau suteikti galių mergaitėms – didinti jų informuotumą ir galimybes kontroliuoti savo kūną, ir kartu ragina užtikrinti, kad visi kiti mokyklų programų dalykai atitiktų šiuos principus;
31. ragina Komisiją kovoti su diskriminacija dėl seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės švietimo sistemos aplinkoje; primygtinai ragina Komisiją pritarti, kad objektyvi informacija LGBTI klausimais būtų įtraukta į mokyklų programas; primygtinai ragina Komisiją sudaryti geresnes sąlygas valstybėms narėms mokytis viena iš kitos kovoti su homofobinėmis ir transfobinėmis patyčiomis ir priekabiavimu;
32. ragina mergaites ir berniukus švietimo sistemoje vienodai domėtis visais dalykais neatsižvelgiant į lyčių stereotipus, ypač tiksliaisiais mokslais ir techniniais dalykais, taip pat berniukams mokytis veiklos, laikomos moteriška, kaip antai darbu namuose ir kitų asmenų priežiūra, kartu skatindamas vienodą jų dalyvavimą ir atstovavimą jiems kolektyvinių sprendimų priėmimo ir mokyklų valdymo srityse, taip pat vykdant visą užklausinę veiklą; ragina susijusius asmenis užtikrinti, kad šiai efektyviai veiklai būtų užtikrintas finansavimas;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

33. pažymi, kad būtina imtis priemonių, kuriomis būtų siekiama skatinti konkrečiai remti moteris kultūros, meno bei intelektinių kūrybinių gamybos ir platinimo srityse, kovoti su šiose srityse moterų patiriama struktūrine ir plačiai paplitusia diskriminacija, skatinti proporcingą atstovavimą moterims ir vyrams viešojo meno ir kultūros veikloje, teikti finansinę paramą ir imtis teigiamų veiksmų siekiant panaikinti šiose srityse patiriamą nelygybę;

34. prašo nuo pat ikimokyklinio ugdymo etapo užtikrinti lygias mergaičių ir berniukų galimybes gauti ir naudoti informacines ir ryšių technologijas ir rengti jų lavinimą šioje srityje, ypatingą dėmesį skiriant kaimo vietovių, marginalizuotų bendruomenių ar specialiųjų poreikių vaikams ir jaunuoliams, kad būtų gerinami jų skaitmeniniai gebėjimai, platinamos veiksmingos švietimo politikos priemonės ir gerinamas mokytojų mokymas, taip siekiant didinti ir stiprinti studentų bei absolventų dalyvavimą gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse; atsižvelgdamas į tai teigiamai vertina visas iniciatyvas ir programas, kuriomis siekiama pritraukti mergaites į šias studijų sritis ir atitinkamas mokslinių tyrimų profesijas;

35. pabrėžia, kad svarbu nustatyti švietimo priemones, kuriomis būtų siekiama pripažinti moterų vaidmenį istorijos, mokslo, politikos, literatūros, menų, švietimo ir kitose srityje, taip pat šviesti apie šį vaidmenį;

36. prašo imtis visų priemonių, kad darbas ikimokyklinio ir pradinio ugdymo, taip pat priežiūros srityje būtų pripažįstamas vertingu ir moterų, ir vyrų darbu;

37. ragina valstybes nares parengti arba sustiprinti nacionalinius teisės aktus siekiant duoti atkirtį neigiamam lyčių stereotipų, atsirandančių dėl žiniasklaidos priemonėmis ir reklama skleidžiamų vertybių ir per dažnai nuvertinamos mokyklose vykdomos veiklos svarbos, poveikiui;

38. ragina nustatyti papildomą veiklą, kurią vykdant būtų stiprinama oficiali mokymo programa atsižvelgiant į lyčių lygybę ir verslumo ugdymą, taip pat ragina įgyvendinti neformaliojo švietimo programas, skirtas bendruomenių švietimui lyčių klausimais, pasitelkiant vietos valdžią;

39. ragina atnaujinti pastangas siekiant už savišvietą išduoti kvalifikacijos pažymėjimus, taip pat teikti aukšto lygio profesinio rengimo pažymėjimus už mokymąsi darbo vietoje, nes taip mergaitėms ir moterims būtų lengviau gauti geresnį darbą ir įsilieti arba sugrįžti į darbo rinką užtikrinant, kad moterys būtų gerbiamos ir jų kompetencija būtų vertinama taip kaip ir vyrų;

40. prašo pedagoginės medžiagos rengėjų ir leidėjų suprasti, kad rengiant šią medžiagą būtina taikyti lyčių lygybės kriterijų, ir rekomenduoja rengiant su lyčių lygybe susijusią pedagoginę medžiagą pasitelkti mokinių ir studentų grupes, taip pat išklausti lyčių lygybės ir studijų konsultavimo lyčių lygybės srityje ekspertų rekomendacijų;

41. ragina valstybes nares rengti ir platinti lyčių aspektą ir lyčių lygybę apimančias gaires, skirtas mokykloms, politikams, dirbantiems švietimo srityje, mokytojams ir asmenims, atsakingiems už mokymo programų rengimą, taip pat užtikrinti stereotipų ir galimo šališko lyčių traktavimo pašalinimą iš vadovėlių ir švietimo medžiagos, jų turinio, teksto ar iliustracijų, kartu skatinant kovoti su seksizmu literatūros, kino, muzikos, žaidimų, žiniasklaidos, reklamos ir kitose srityse, kurios gali padėti radikaliai pakeisti mergaičių ir berniukų požiūrį, elgesį ir tapatybę;

42. pripažįsta, kad mokytojai atlieka nepaprastai svarbų vaidmenį formuodami su švietimu susijusią tapatybę ir daro labai didelį poveikį lytimi grindžiamo elgesio mokykloje aspektams; primena, kad dar reikia labai daug padaryti siekiant suteikti mokytojams galių tinkamiausiu būdu skatinti lyčių lygybę; todėl primygtinai ragina užtikrinti išsamų pradinį ir tolesnį mokymą lygybės klausimu, skirtą visų lygmenų formaliojo švietimo ir savišvietos mokytojams, įskaitant tarpusavio mokymąsi ir bendradarbiavimą su išorės organizacijomis bei agentūromis, taip siekiant skatinti informuotumą apie lyčių vaidmenų ir stereotipų poveikį studentų pasitikėjimui savimi ir jų pasirinkimams studijų metu; pabrėžia, kad mergaitės turi matyti teigiamus moterų ir vyrų pavyzdžius mokyklose ir universitetuose, taip atradamos savo galimybes ir geriausiai jomis pasinaudodamos be baimės, kad bus diskriminuojamos arba kils dviprasmybių dėl jų lyties;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

43. pabrėžia būtinybę į mokytojų pradinį ir tęstinį mokymą įtraukti lyčių lygybės principo tyrimą ir taikymą, siekiant panaikinti visas kliūtis studijuojantiems įgyvendinti visas savo galimybes neatsižvelgiant į jų lytį;
44. tvirtai tiki švietimo galimybėmis transformuoti ir formuoti požiūrį į lyčių lygybę; pripažįsta, kad formaliojo švietimo ir savišvietos programomis turi būti sprendžiamos visų formų smurto dėl lyties, diskriminacijos dėl lyties, priekabiavimo, homofobijos ir transfobijos problemos, įskaitant priekabiavimą elektroninėje erdvėje ar bauginimą internetu, ir su šiais reiškiniais turi būti kovojama; pripažįsta, kad švietimas lyčių lygybės ir kovos su smurtu dėl lyties klausimais priklauso nuo saugios ir besmurtės mokyklų aplinkos;
45. pabrėžia būtinybę rengti visiems švietimo politikoje dalyvaujantiems asmenims, taip pat tėvams ir darbdaviams skirtas iniciatyvas, kurias vykdant būtų plačiau informuojama ir mokoma apie lyčių aspektą, užtikrinamas jo įtraukimas;
46. ragina valstybes nares laikytis integracinio požiūrio į švietimą ir užtikrinti vienodą prieigą prie formalaus švietimo ir savišvietos integruojant prieinamą ir kokybišką vaikų priežiūrą, kurią teikia švietimo sistemos, taip pat senelių ir kitų priklausomų asmenų priežiūrą; ragina valstybes nares imtis iniciatyvų, kuriomis būtų siekiama sumažinti tiesiogines bei netiesiogines išlaidas švietimui ir didinti visų lopšelių, darželių, ikimokyklinio, mokyklinio ir popamokinio lavinimo tinklų pajėgumus tinkamai atsižvelgiant į vaikus, kurie gyvena skurde arba kuriems gresia skurdas, įtraukties principus; pabrėžia, kad tai labai svarbu norint padėti moterims ir vyrams, įskaitant vienišus tėvus, suderinti šeiminių gyvenimą ir darbą ir užtikrinti moterų dalyvavimą mokyme visą gyvenimą ir profesiniame mokyme bei lavinime, tuo pačiu sukuriant pavyzdžius, kurie suteiktų daugiau galių mergaitėms;
47. pabrėžia, kad į bet kurią lyčių lygybės skatinimo ir galių mergaitėms bei moterims suteikimo strategiją turi būti aktyviai įtraukiami berniukai ir vyrai;
48. pabrėžia, kad aukštojo mokslo srityje valdžios institucijos turi skatinti švietimą apie lyčių lygybės reikšmę ir mastą, taip pat skatinti tyrimus šioje srityje, ypač į atitinkamas mokymo programas įtraukdamos švietimą apie lyčių lygybę, kurdamos konkrečius aukštesnių studijų pakopų kursus ir šioje srityje remdamos specializuotas studijas bei mokslinius tyrimus;
49. ragina ES institucijas ir valstybes nares siekti pažangos užtikrinant įvairiose valstybėse narėse išduotų diplomų, sertifikatų ir kitų dokumentų, kuriais įrodomos profesinės kvalifikacijos, tarpusavio pripažinimą, taip pat siekti pažangos koordinuojant ir derinant nacionalines nuostatas, kuriomis reglamentuojamos galimybės mokytis įvairių profesijų, kad moterys emigrantės tiek iš Sąjungos, tiek iš trečiųjų šalių galėtų gauti darbą pagal išsilavinimą ir kvalifikaciją;

Investicijos, patikra ir vertinimas

50. pabrėžia, kad nepriklausomos organizacijos turi tikrinti ir vertinti pažangą, kuri pasiekta patvirtinus lyčių lygybės švietimo įstaigose politiką, kad vietos, regioniniai, nacionaliniai ir ES politikos formuotojai būtinai turi būti nuolat informuojami apie visas priemones, kurių imtasi šioje srityje, ir apie pasiektą pažangą, ir kad lyčių aspektas turi greitai tapti švietimo įstaigų vidaus ir išorės vertinimo sudedamąja dalimi;
51. pažymi, kad svarbu vykdyti įvairių švietimo institucijų bendradarbiavimą ir keistis geriausia praktika, siekiant rengti programas ir projektus, kurių tikslas – didinti informuotumą ir švietimo srityje veikiančius subjektus informuoti apie lyčių įvairovę pagrįsto švietimo ir faktinės lyčių lygybės sąsajų principus;
52. ragina Europos lyčių lygybės institutą (EIGE) toliau stengtis surinkti palyginamus pagal lytis suskirstytus duomenis bei parengti suvestines visose politikos srityse, įskaitant švietimą, ir dar kartą pabrėžia, kad siekiant panaikinti lyčių lygybės trūkumus svarbu tirti švietimo politikos poveikį lyčių klausimams, pateikiant kokybines ir kiekybines šio poveikio vertinimo priemones ir naudojant biudžeto strategiją, grindžiamą lytimi, kad būtų skatinamos ir švietimo galimybės, ir teisė į švietimo išteklius;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

53. pripažįsta, kad labai svarbu įvertinti būsimų švietimo srities teisės aktų poveikį lyčių lygybei ir prireikus pagal šį principą persvarstyti esamus teisės aktus;
54. pabrėžia, kad stebėti lyčių lygybės programų įgyvendinimo procesą ir vertinti jų įgyvendinimą turi pedagoginių tyrimų centrai, glaudžiai bendradarbiaudami su ekspertais lyčių klausimais, Europos Sąjungos įkurtomis įstaigomis ir vietos valdžios institucijomis; ragina valstybes nares ir Komisiją rinkti pagal lytis išskaidytus kiekybinius ir kokybinius duomenis;
55. siūlo įsteigti švietimo įstaigoms, kurios pasižymėjo siekdamos šio tikslo, skirtą metinį Europos apdovanojimą už lyčių lygybę ir ragina valstybes nares tą patį padaryti nacionaliniu lygmeniu;
56. pabrėžia būtinybę rengti veiksmų planus ir paskirti išteklius lytims pritaikytų švietimo projektų ir švietimo struktūrų, kuriose būtų atsižvelgiama į lyčių aspektus, įgyvendinimui, rekomenduojant naudoti šiuo tikslu prieinamas ES priemones, t. y. investicijų planą, programą „Horizontas 2020“, ES struktūrinius fondus, įskaitant Europos socialinį fondą;

o

o o

57. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms.
-

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0313

EEE ir Šveicarijos ryšiai: visiško vidaus rinkos sukūrimo kliūtys

**2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento rezoliucija „EEE ir Šveicarija: visiško vidaus rinkos sukūrimo kliūtys“
(2015/2061(INI))**

(2017/C 316/19)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 1972 m. liepos 22 d. Europos ekonominės bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos laisvosios prekybos susitarimą,
- atsižvelgdamas į 1999 m. birželio 21 d. Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl laisvo asmenų judėjimo, ypač į jo I priedą dėl laisvo asmenų judėjimo ir III priedą dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo,
- atsižvelgdamas į 2009 m. birželio 25 d. Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl tikrinimų ir formalumų gabenant prekes supaprastinimo ir dėl muitinės įgyvendinamų saugumo priemonių,
- atsižvelgdamas į 1999 m. birželio 21 d. Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl atitikties vertinimo abipusio pripažinimo,
- atsižvelgdamas į 1999 m. birželio 21 d. Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl Vyriausybės vykdomų viešųjų pirkimų tam tikrų aspektų,
- atsižvelgdamas į 2008 m. gegužės 27 d. Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl laisvo asmenų judėjimo protokolą dėl į Europos Sąjungą įstojusių Bulgarijos Respublikos ir Rumunijos prisijungimo prie šio susitarimo,
- atsižvelgdamas į 2004 m. spalio 26 d. Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl laisvo asmenų judėjimo protokolą dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos prisijungimo prie šio susitarimo joms įstojus į Europos Sąjungą,
- atsižvelgdamas į Europos ekonominės erdvės susitarimą,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (Paslaugų direktyva) ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/55/ES dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. rugsėjo 7 d. rezoliuciją dėl EEE ir Šveicarijos ryšių: visiško vidaus rinkos sukūrimo kliūtys ⁽³⁾,

⁽¹⁾ OL L 376, 2006 12 27, p. 36.

⁽²⁾ OL L 354, 2013 12 28, p. 132.

⁽³⁾ OL C 308 E, 2011 10 20, p. 18.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į savo 2014 m. sausio 16 d. rezoliuciją dėl Islandijos 2012 m. pažangos ataskaitos ir perspektyvų po rinkimų ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. kovo 11 d. rezoliuciją dėl bendrosios rinkos valdymo įgyvendinant 2015 m. Europos semestrą ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Tarybos 2014 m. kovo 21 d. išvadą,
- atsižvelgdamas į 2014 m. gruodžio 16 d. Tarybos išvadą dėl nuoseklios išplėstos bendrosios rinkos ir ES santykių su ES nepriklausančiomis Vakarų Europos šalimis,
- atsižvelgdamas į EEE tarybos išvadą, priimtas per 2014 m. lapkričio 19 d. įvykusį 42-ąjį jos posėdį,
- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 7 d. Komisijos tarnybų darbo dokumentą „Europos ekonominės erdvės veikimo apžvalga“ (SWD(2012)0425),
- atsižvelgdamas į 2012 m. lapkričio 20 d. Komisijos komunikatą „ES santykiai su Andoros Kunigaikštyste, Monako Kunigaikštyste ir San Marino Respublika. Didesnio integravimosi į Europos Sąjungą galimybės“ (COM(2012)0680),
- atsižvelgdamas į 2013 m. lapkričio 18 d. Komisijos ataskaitą „ES santykiai su Andoros Kunigaikštyste, Monako Kunigaikštyste ir San Marino Respublika. Jų dalyvavimo vidaus rinkoje galimybės“,
- atsižvelgdamas į Europos ekonominės erdvės jungtinio parlamentinio komiteto pranešimą dėl metinės EEE susitarimo veikimo 2013 m. ataskaitos,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gegužės 30 d. Europos ekonominės erdvės jungtinio parlamentinio komiteto rezoliuciją dėl EEE ir ES santykių su mažomis valstybėmis ir Šveicarija ateities,
- atsižvelgdamas į 2014 m. kovo 26 d. Europos ekonominės erdvės jungtinio parlamentinio komiteto rezoliuciją dėl bendrosios rinkos valdymo,
- atsižvelgdamas į 2015 m. kovo 17 d. Europos ekonominės erdvės jungtinio parlamentinio komiteto rezoliuciją dėl pramonės politikos Europoje,
- atsižvelgdamas į 2015 m. kovo 17 d. Europos ekonominės erdvės jungtinio parlamentinio komiteto rezoliuciją dėl Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės ir jos galimo poveikio EEE narėmis esančioms ELPA valstybėms,
- atsižvelgdamas į 2015 m. sausio 14 d. Šveicarijos užsienio reikalų politikos ataskaitą,
- atsižvelgdamas į 35-ąją EEE narėmis esančių ELPA valstybių vidaus rinkos rezultatų suvestinę,
- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 217 straipsnį, pagal kurią Sąjungai suteikta teisė sudaryti tarptautinius susitarimus,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pranešimą ir Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonę (A8-0244/2015),

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0041.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0069.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- A. kadangi keturios Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) valstybės narės (Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija ir Šveicarija) yra svarbios Europos Sąjungos (ES) prekybos partnerės, o Šveicarija ir Norvegija yra atitinkamai ketvirta ir penkta svarbiausios pagal mastą ES prekybos partnerės;
- B. kadangi ES ir trijų ELPA valstybių (Islandijos, Lichtenšteino ir Norvegijos) ryšiai grindžiami Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimu, kuriame numatytas dalyvavimas ES vidaus rinkoje, o EEE susitarimas valdomas ir jo vykdymas prižiūrimas remiantis labai institucionalizuota struktūra;
- C. kadangi per 1992 m. visuotinį balsavimą buvo nepritarta, kad Šveicarija prisijungtų prie EEE susitarimo ir Šveicarijos ir ES ryšiai šiuo metu grindžiami daugiau kaip 100 sektoriinių susitarimų, kuriais numatyta intensyvi integracija;
- D. kadangi siekiant atgaivinti Europos ekonomiką, suteikti postūmį ekonomikos augimui bei konkurencingumui ir kurti naujas darbo vietas reikalinga tinkamai veikianti ir veiksminga bendroji rinka, grindžiama labai konkurencinga socialine rinkos ekonomika, tačiau bendrosios rinkos teisės aktai turi būti tinkamai perkelti į nacionalinę teisę, įgyvendinti ir taikomi, kad teiktų visapusišką jos naudą ES valstybėms narėms ir EEE narėmis esančioms ELPA valstybėms;

Ižanga

1. mano, kad EEE susitarimas yra vienas iš pagrindinių ekonomikos augimo veiksnių ir plačiausio masto ir išsamiausia priemonė, kuria bendroji rinka išplečiama apimant trečiąsias šalis; mano, kad pokyčiai ES viduje parodė, jog tai yra tvirtas, efektyvus ir gerai veikiantis susitarimas, kuriuo užtikrinamas ir ilgalaikis bendrosios rinkos vientisumas;
2. pripažįsta, kad tvirti ES, EEE narėmis esančių ELPA valstybių ir Šveicarijos santykiai apima daugiau nei ekonominę integraciją ir bendrosios rinkos išplėtimą – jais prisidedama prie stabilumo ir gerovės, naudingos visiems piliečiams ir įmonėms, įskaitant MVĮ; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti tinkamą bendrosios rinkos veikimą, kad būtų sukurtos vienodos veiklos sąlygos ir kuriamos naujos darbo vietos;

Bendrosios rinkos teisės aktų įgyvendinimas EEE narėmis esančio ELPA valstybės

3. susirūpinęs pažymi, kad pagal EEE narėmis esančių ELPA valstybių vidaus rinkos rezultatų suvestinę dabartinis trijų ELPA valstybių vidutinis perkėlimo į nacionalinę teisę deficitas nuo 2014 m. liepos mėnesį buvusio 1,9 proc. padidėjo iki 2 proc.;
4. palankiai vertina dideles pastangas, kurios buvo dedamos siekiant pagerinti skubų atitinkamo *aquis* integravimą į EEE susitarimą ir pastarojo meto susitarimą dėl ES reglamentų, kuriais įsteigiamos Europos priežiūros institucijos finansinių paslaugų srityje, įtraukimo;
5. pažymi, kad EEE narėmis esančios ELPA valstybės dalyvauja daugelyje ES programų ir praktinių bendradarbiavimo priemonių bei dirba agentūrose, pavyzdžiui, Vidaus rinkos informacinėje sistemoje arba SOLVIT, ir prisideda prie ES sanglaudos dalyvaudamos EEE ir Norvegijos finansiniame mechanizme; laikosi nuomonės, kad šis bendradarbiavimas skatina veiksmingą išplėstos bendrosios rinkos veikimą; ragina ES ir EEE narėmis esančias ELPA valstybes toliau vystyti prevencines priemones ir atsaką į galimas grėsmes, siekiant užtikrinti energijos vidaus rinkos veikimą;
6. mano, kad savalaikis ir, kiek įmanoma, vienalaikis atitinkamų bendrosios rinkos teisės aktų įgyvendinimas EEE narėmis esančiose ELPA valstybėse yra labai svarbus ir kad šis procesas galėtų būti dar labiau pagerintas ir paspartintas;
7. pabrėžia, kad dar neintegruotų teisės aktų sąrašas vis dar kelia susirūpinimą, todėl ragina EEE narėmis esančias ELPA valstybes glaudžiai bendradarbiaujant su ES dėti daugiau pastangų, kad būtų išlaikytas bendrosios rinkos vientisumas;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

8. pripažįsta, kad būtinas išankstinis visų EEE narėmis esančių ELPA valstybių pritarimas nustatant, kad teisės aktas yra svarbus EEE, ir kad prieš jo integravimą gali prireikti techninio derinimo; tačiau yra susirūpinęs dėl to, kad didelis prašymų dėl techninio derinimo ir išimčių taikymo skaičius sukelia vėlavimus ir gali suskaidyti bendrąją rinką; primygtinai ragina šias valstybes ištaisyti šią padėtį ir glaudžiai bendradarbiauti su ES, kad būtų užtikrintos vienodos veiklos sąlygos išplėstoje bendrojoje rinkoje;

9. pažymi, kad pasirašiusi EEE susitarimą ES plačiau išnaudojo agentūrų potencialą; palankiai vertina tai, kad EEE narėmis esančios ELPA valstybės dalyvauja šių agentūrų veikloje; ragina EEE narėmis esančias ELPA valstybes ir Komisiją toliau gerinti šį bendradarbiavimą ir dalyvavimą;

10. pažymi, kad ES ir JAV šiuo metu derasi dėl visapusiško laisvosios prekybos ir investicijų susitarimo; atkreipia dėmesį į tai, kad pagal EEE susitarimo sąlygas EEE narėmis esančios ELPA valstybės taiko bendrosios rinkos taisykles ir kad sėkmingos prekybos ir investicijų partnerystės poveikį tikriausiai pajustų ir EEE narėmis esančios ELPA valstybės; taip pat pabrėžia, kad neleistina, jog pasirašius TPIP atsirastų naujų ES ir EEE narėmis esančių ELPA valstybių prekybos kliūčių;

Lichtenšteino Kunigaikštystė

11. yra susirūpinęs dėl to, kad Lichtenšteino perkėlimo į nacionalinę teisę deficitas nuo 0,7 proc. padidėjo iki 1,2 proc.; be to, yra susirūpinęs ir dėl to, kad jo teisės aktai dėl EEE valstybių piliečių kai kurių šeimos narių teisės įvažiuoti ir gyventi ir Lichtenšteine gyvenantiems EEE valstybių piliečiams taikomi apribojimai įsidarbinti kitoje EEE valstybėje, kuriuos Lichtenšteinas laiko priemonėmis, grindžiamomis specialiomis taisyklėmis dėl kvotų pagal EEE susitarimą, regis nevisiškai atitinka EEE teisės aktus;

Islandijos Respublika

12. atkreipia dėmesį į 2015 m. kovo 12 d. atsiųstą Islandijos vyriausybės laišką dėl jos pozicijos kaip ES narystės siekiančios šalies kandidatės statuso; primygtinai ragina Islandiją padidinti pastangas įgyvendinti savo prievoles pagal EEE susitarimą, kadangi jos perkėlimo į nacionalinę teisę deficitas yra 2,8 proc. – didžiausias iš visų atitinkamų valstybių; ragina ES ir Islandiją toliau stiprinti bendradarbiavimą, be kita ko, pasirengimą nelaimėms Šiaurės Atlanto regione ir skirti išteklių susijusioms problemoms įveikti;

Norvegijos Karalystė

13. palankiai vertina tai, kad Norvegija, su kuria pastaraisiais metais ryšiai tapo tvirtesni, dalyvauja Pirmavimo iniciatyvoje, kuria siekiama pagerinti bendrąją rinką; tačiau pažymi, kad perkėlimo į nacionalinę teisę deficitas padidėjo iki 2 proc. ir primygtinai ragina šiuo klausimu Norvegiją dėti daugiau pastangų, ypač tam, kad būtų užbaigta kurti energijos vidaus rinką; ragina intensyvinti bendradarbiavimą, be kita ko, energetikos politikos klausimais; pažymi, kad dar yra spręstinių klausimų, susijusių su tam tikriems produktams taikomais papildomais importo muitais, kuriuos reikia įvertinti;

Andoros Kunigaikštystė, Monako Kunigaikštystė ir San Marino Respublika

14. pripažįsta, kad glaudesni santykiai galėtų suteikti abipusės naudos, ypač regionų ir vietos lygmeniu kaimyniniuose ES regionuose, todėl palankiai vertina tai, kad pradėtos derybos dėl asociacijos susitarimų, kadangi tai yra svarbus žingsnis link šių šalių dalyvavimo bendrojoje rinkoje ir, galbūt, į ją nepatenkančiose srityse, drauge atsižvelgiant į šių valstybių ypatingą pobūdį;

Bendrosios rinkos teisės aktų įgyvendinimas: Šveicarijos Konfederacija

15. džiaugiasi tvirtais, nuolat klestinčiais ir ilgalaikiais ES ir Šveicarijos santykiais, kurie pastaraisiais dešimtmečiais prisidėjo prie taikos gerovės ir ekonomikos augimo Europoje; yra įsitikinęs, kad šie santykiai gali būti sustiprinti suteikiant abipusės naudos, jei visapusiškai laikantis ES pagrindinių principų būtų išsamiai persvarstyti sektorių susitarimai, ir šie santykiai gali išplėsti daugelį bendrumų ir bendrų interesų;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

16. todėl palankiai vertina tai, kad 2014 m. gegužės mėn. buvo pradėtos derybos dėl institucinės struktūros kaip išankstinės sąlygos plėtojant dvišalių santykių metodą; pabrėžia, kad nesudarius tokio pagrindų susitarimo nebus sudaromi kiti susitarimai dėl Šveicarijos dalyvavimo ES vidaus rinkoje; ragina Šveicarijos vyriausybę dėti daugiau pastangų, kad būtų daroma pažanga derybose dėl neišspręstų klausimų;

17. atkreipia dėmesį į 2014 m. vasario 9 d. visuomeninės iniciatyvos „Prieš masinę imigraciją“ rezultatus ir 2015 m. vasario 11 d. priimtus Šveicarijos Federalinės Tarybos sprendimus dėl įgyvendinimo įstatymo projekto ir naujų papildomų priemonių įgyvendinimo; pažymi, kad šios priemonės prieštarauja įsipareigojimams pagal Susitarimą dėl laisvo asmenų judėjimo, ir tikisi, kad Šveicarija laikysis šių prievolių; pažymi, kad klausimo dėl trečiųjų šalių piliečių migracijos nereikėtų painioti su Sutartyse nustatytu laisvu asmenų judėjimu; pabrėžia, kad Šveicarijos nustatytos vienašalės priemonės, kad būtų išvengta Kroatijos piliečių diskriminavimo, nepakeičia Protokolo, kuriuo Susitarimo dėl laisvo asmenų judėjimo nuostatų taikymas išplečiamas įtraukiant Kroatiją, ratifikavimo ir kad ratifikavus tą protokolą Šveicarijai atsivertų galimybės tęsti ir išplėsti dalyvavimą programoje „Horizontas 2020“ po 2016 m., siekiant didinti mokslininkų galimybes gauti programos „Horizontas 2020“ finansavimą; prašo Komisijos bendradarbiauti su Šveicarija ir valstybėmis narėmis, ieškant patenkinamo sprendimo, kuriame atsižvelgiama atitinkamų susitarimų nuostatų ir laikomasi teisės viršenybės principo;

18. dar kartą patvirtina, kad laisvas asmenų judėjimas yra viena iš pagrindinių laisvių ir bendrosios rinkos ramstis ir kad jis visuomet buvo neatskiriama ES ir Šveicarijos dvišalių santykių dalis ir jų išankstinė sąlyga; todėl visapusiškai remia 2014 m. liepos mėn. ES sprendimą atmesti Šveicarijos valdžios institucijų prašymą iš naujo derėtis dėl Susitarimo dėl laisvo asmenų judėjimo siekiant nustatyti kvotas arba nacionalinio pirmumo sistemą; susirūpinęs atkreipia dėmesį į pranešimus apie kai kurių įmonių ir kantonų taikomą nacionalinio pirmumo sistemą, taip pat pabrėžia, kad tokia praktika neatitinka Susitarimo dėl laisvo judėjimo nuostatų;

19. pažymi, kad Šveicarijoje surengtu referendumu pareikalautas laisvo asmenų judėjimo apribojimas gali sutrikdyti pusiausvyrą ir sumažinti susitarimų naudą ES valstybėms narėms;

20. pažymi, kad Šveicarija taiko laikinąsias priemones po to, kai buvo nutrauktos derybos dėl Šveicarijos dalyvavimo programoje „Erasmus+“; yra susirūpinęs dėl to, kad šios priemonės tikriausiai turės pasekmių ES ir Šveicarijos aukštųjų mokyklų studentų studijų mainams; ragina Šveicariją ir ES dėti visas pastangas siekiant įvykdyti reikalavimus dėl jų dalyvavimo programoje „Erasmus+“, kad būtų užtikrintas mainų abipusiškumas ir nenukentėtų jaunimas;

21. primygtinai ragina toliau taikyti šiuo metu taikomą praktiką, kai taksi įmonės iš ES valstybių narių gali teikti paslaugas Šveicarijoje be apribojimų, kadangi ši veikla ilgą laiką teigiamai prisidedavo prie Šveicarijos pasienio regionų ekonominės plėtros ir yra abipusiai naudinga;

22. ragina Komisiją nuodugniau įvertinti Šveicarijos ūkininkų žemės sklypų įsigijimo ir nuomos ES pasienio regionuose pasekmes;

23. apgailestauja dėl vienašališkai Šveicarijos pradėtų taikyti ir vėliau įtvirtintų papildomų priemonių, susijusių su susitarimu dėl laisvo asmenų judėjimo, pvz., dėl mokesčių ėmimo administracinėms sąnaudoms padengti, reikalavimo pateikti banko garantiją ir šių priemonių derinio, kadangi šios priemonės rimtai trukdo Šveicarijoje teikti paslaugas pagal susitarimą, ypač MVI; taigi ragina Šveicariją atlikti šių priemonių peržiūrą, kad jos atitiktų susitarimo dėl laisvo judėjimo nuostatas;

24. mano, kad Direktyvos 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo įgyvendinimas 2013 m. įvyko per vėlai ir ragina skubiai įtraukti Direktyvą 2013/55/ES į susitarimo dėl laisvo judėjimo priedą, tikintis, kad Šveicarija ras būdų užtikrinti tolesnį susitarimo galiojimą; pažymi, kad neseniai buvo atnaujintas Susitarimo dėl laisvo asmenų judėjimo II priedas, siekiant veiksmingiau suderinti ES ir Šveicarijos socialinės apsaugos sistemas; ragina Šveicariją toliau įgyvendinti ES teisės aktus, kaip nustatyta jai taikomuose reikalavimuose;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

25. laikosi nuomonės, kad naudojantis bendrąja rinka EEE ir Šveicarijos santykiuose būtini abipusiškumas ir sąžiningumas;
26. ragina Komisiją ateityje atsižvelgti į visus padarinius, kuriuos ES regionams, turintiems sieną su Šveicarija, turės naujos taisyklės, pavyzdžiui, naujausias Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas, 561 straipsnio pakeitimas, kuriuo ES muitų teritorijoje gyvenantiems darbuotojams nustatomi griežti apribojimai dėl naudojimosi trečiojoje šalyje užregistruotais įmonės automobiliais asmeniniais tikslais;
27. pažymi, kad apskritai bendradarbiavimas pagal Susitarimą dėl atitikties vertinimo abipusio pripažinimo vyksta patenkinamai, tačiau būtų galima žymiai patobulinti šio susitarimo veikimą, jei Šveicarija išpareigotų jį nuosekliai atnaujinti, atsižvelgiant į ES teisės pokyčius;
28. ragina panaikinti kliūtis tarpvalstybiniam darbuotojų judumui siekiant gilinti vidaus rinką; šiuo tikslu pabrėžia, kad svarbu Šveicarijoje ir visose EEE valstybėse skatinti kalbų mokymąsi, geriau informuoti darbo ieškančius asmenis ir teikti jiems konkrečią pagalbą, ypač per tinklą EURES; todėl džiaugiasi dėl Šveicarijos aktyvaus dalyvavimo EURES tinklo veikloje, ypač pasienio regionuose; ragina Šveicariją tęsti EURES tarpvalstybinių ir pasienio paslaugų plėtrą, vadovaujantis galiojančiu EURES reglamentu, siekiant padidinti darbo jėgos judumą ir sukurti iš tikrųjų integruotą ES ir Šveicarijos darbo rinką; siekiant padidinti darbuotojų judumą taip pat remia pastangas, kuriomis siekiama nustatyti įvairias naujas pramonės šakas ir pagrindinius augimo sektorius, kuriems EEE šalys, Šveicarija ir valstybės narės turėtų skirti pagrindinį dėmesį plėtodamos savo gebėjimų bazę, kad gebėjimai ir kvalifikacijos būtų geriau pritaikyti prie darbo rinkos pasiūlos ir paklausos;

o

o o

29. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.
-

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

P8_TA(2015)0314

Rusija, ypač Estono Kohvero, Oleho Sencovo ir Oleksandro Kolčenkos atvejais

2015 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Rusijos, ypač Estono Kohvero, Oleho Sencovo ir Oleksandro Kolčenkos bylų (2015/2838(RSP))

(2017/C 316/20)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Rusijos Konstituciją, ypač į jos 118 straipsnį, kuriame nustatyta, kad teisingumą Rusijos Federacijoje vykdo tik teismai, ir į jos 120 straipsnį, kuriame nustatyta, kad teisėjai yra nepriklausomi ir paklusta tik Rusijos Konstitucijai ir federalinei teisei,
- atsižvelgdamas į 2015 m. kovo 12 d. rezoliuciją dėl Rusijos opozicijos lyderio Boriso Nemcovo nužudymo ir demokratijos padėties Rusijoje⁽¹⁾ ir į ankstesnius EP pranešimus ir rezoliucijas dėl Rusijos, visų pirma į savo 2015 m. sausio 15 d. rezoliuciją dėl Rusijos, ypač Aleksejaus Navalno atvejo⁽²⁾, 2015 m. balandžio 30 d. rezoliuciją dėl Nadijos Savčenko bylos⁽³⁾ ir į 2015 m. birželio 10 d. rezoliuciją dėl ES ir Rusijos santykių padėties⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Federicos Mogherini 2015 m. rugpjūčio 19 d. pareiškimą dėl nuosprendžio Estijos policijos pareigūnui Estonui Kohverui,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės 2015 m. rugpjūčio 25 d. pareiškimą dėl Rusijos teismo nuosprendžio Ukrainos piliečiams Olehui Sencovui ir Oleksandrui Kolčenkai,
- atsižvelgdamas į savo ankstesnius pranešimus ir rezoliucijas dėl Rusijos, visų pirma į savo 2012 m. spalio 23 d. rekomendaciją Tarybai dėl bendrų vizų išdavimo apribojimų nustatymo Rusijos pareigūnams, susijusiems su Sergejaus Magnitskio byla⁽⁵⁾, 2013 m. birželio 13 d. rezoliuciją dėl įstatymo viršenybės Rusijoje⁽⁶⁾ ir 2014 m. kovo 13 d. rezoliuciją „Rusija. Bolotnajos aikštės įvykiuose dalyvavusių demonstrantų nuteisimas“⁽⁷⁾, 2014 m. spalio 23 d. rezoliuciją dėl NVO „Memorial“ (2009 m. Sacharovo premijos laureatė) uždarymo Rusijoje⁽⁸⁾ ir 2014 m. balandžio 2 d. rekomendaciją Tarybai dėl bendrų vizų išdavimo apribojimų nustatymo Rusijos pareigūnams, susijusiems su Sergejaus Magnitskio byla⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į septintąją periodinę ataskaitą dėl Rusijos Federacijos⁽¹⁰⁾, kurią Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komitetas apsvarstė per savo 3136-ąjį ir 3137-ąjį posėdžius⁽¹¹⁾, kurie vyko 2015 m. kovo 16 ir 17 d.,
- atsižvelgdamas į 2013 m. lapkričio 28 d. ES ir Rusijos konsultacijas žmogaus teisių klausimais,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0074.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0006.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0186.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0225.

⁽⁵⁾ OL C 68 E, 2014 3 7, p. 13.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0284.

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0253.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2014)0039.

⁽⁹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0258.

⁽¹⁰⁾ CCPR/C/RUS/7.

⁽¹¹⁾ CCPR/C/SR.3136 ir 3137.

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

- A. kadangi Rusijos Federacija, būdama pilnateisė Europos Tarybos, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) ir Jungtinių Tautų narė įsipareigojo laikytis demokratijos, teisinės valstybės ir pagarbos pagrindinėms laisvėms ir žmogaus teisėms principų; kadangi per pastaruosius mėnesius jai rimtai pažeidus teisinės valstybės principus ir priėmus ribojančius įstatymus, kilo didelis susirūpinimas dėl to, ar Rusija laikosi tarptautinių ir nacionalinių įsipareigojimų; kadangi Europos Sąjunga ne kartą siūlė papildomą pagalbą ir patirtį, siekdama padėti Rusijai modernizuoti ir įtvirtinti konstitucinę ir teisinę tvarką, laikantis Europos Tarybos standartų;
- B. kadangi Rusijos Federacijos federalinė saugumo tarnyba FSB 2014 m. rugsėjo mėn. Estijos teritorijoje pagrobė Estijos policijos pareigūną Estoną Kohverą ir vėliau neteisėtai jį kalino Rusijoje – šie veiksmai yra akivaizdus ir rimtas tarptautinės teisės pažeidimas;
- C. kadangi Ukrainos režisierius Olehas Sencovas ir pilietinių teisių aktyvistas Oleksandras Kolčenka, kurie priešinosi Rusijos neteisėtai įvykdytai Krymo pusiasalio aneksijai, buvo 2014 m. gegužės mėn. suimti dėl tariamos neteisėtos veiklos, vykdytos Kryme; kadangi jie buvo traktuojami kaip Rusijos piliečiai, nepaisant to, kad turėjo Ukrainos pilietybę;
- D. kadangi įtariama, kad tiek O. Sencovas, tiek O. Kolčenka buvo kankinami ir su jais buvo žiauriai elgiamasi, dėl to jie buvo neteisėtai priversti pateikti liudijimus, kuriems vėliau suteikta teisinė galia;
- E. kadangi O. Sencovas ir O. Kolčenka buvo teisiami karo teisme už nusikaltimus, kurie priskiriami visiškai civilinių teismų jurisdikcijai; kadangi per teismo procesą padaryta daug rimtų procedūrinių pažeidimų;
- F. kadangi JT Žmogaus teisių tarybos specialioji pranešėja teisėjų ir teisininkų nepriklausomumo klausimais Gabriela Knaul savo 2014 m. balandžio mėn. ataskaitoje, paskelbtoje apsilankius su oficialiu vizitu Rusijos Federacijoje, pareiškė rimtą susirūpinimą dėl tiesioginių ir netiesioginių grasinimų, nederamos įtakos ir spaudimo teisinėms institucijoms, taip pat kišimosi į jų darbą;
- G. kadangi vis didėja poreikis numatyti tvirtą, suderintą ir išsamią ES politiką Rusijos atžvilgiu, kurios laikytųsi visos valstybės narės;
- H. kadangi pagal Minsko susitarimų įgyvendinimo priemonių paketą numatyta, kad bus paleisti visi įkaltai ir neteisėtai kalinami asmenys ir bus pasikeista jais, remiantis principu „visi už visus“;
- I. kadangi keli pastaraisiais metais vykę teismo procesai, be kita ko, A. Navalno, S. Magnitskio ir M. Chodorkovskio, sukėlė abejonių dėl Rusijos Federacijos teisminių institucijų nešališkumo ir nepriklausomumo;
- J. kadangi ES, remdamasi iniciatyva „Partnerystė siekiant modernizavimo“, daug kartų siūlė papildomą pagalbą ir patirtį, kad paremtų Rusijos demokratizacijos pastangas ir pastangas tvirtai laikytis savo konstitucinės ir teisinės tvarkos, pagal Europos Tarybos standartus;
1. griežtai smerkia visą Pskovo apygardos teismo vykdytą teismo procesą ir paskelbtą nuosprendį Estijos policijos pareigūnui Estonui Kohverui, kuris nuteistas 15 metų laisvės atėmimo bausme po to, kai 2014 m. buvo pagrobtas Estijos, kuri yra ES valstybė narė, teritorijoje; laikosi nuomonės, kad šia byla buvo pažeista tarptautinė teisė ir elementariausi teisingumo standartai;
 2. primygtinai ragina Rusijos Federaciją veikti laikantis savo tarptautinių įsipareigojimų, nedelsiant paleisti Estoną Kohverą ir užtikrinti jo saugų grįžimą į Estiją;
 3. pareiškia esąs giliai įsitikinęs, kad nuo pat pradžių Estonui Kohverui nebuvo užtikrinta teisė į teisingą bylos nagrinėjimą, turint mintyje, kad nebuvo surengtas viešas teismo posėdis, Estijos konsului neleista dalyvauti posėdžiuose, Estonui Kohverui nesuteikta tinkama teisinė pagalba ir, be to, jo negalėjo lankyti žmona ir šeimos nariai, taip pat jis buvo priverstas iškęsti nepagrįstą psichinės būklės patikrinimą, kurio detalės dar nėra žinomos;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

4. griežtai smerkia Oleho Sencovo ir Oleksandro Kolčenkos neteisėtą nuosprendį ir įkalinimą; ragina Rusijos Federaciją nedelsiant juos paleisti ir užtikrinti jų saugų sugrįžimą į Ukrainą; reikalauja, kad Rusijos valdžios institucijos nedelsiant nešališkai ir veiksmingai ištirtų įtarimus dėl kankinimų, apie kuriuos pranešė kaltinamieji ir bylos liudininkai ir kuriuos prokuroras atmetė per teismo procesą; ragina, kad šį tyrimą stebėtų tarptautiniai stebėtojai;
5. ragina paleisti visus neteisėtai sulaikytus Ukrainos piliečius, įskaitant Nadiją Savčenko, ir taip laikytis sutarto Minsko susitarimų įgyvendinimo priemonių paketo nuostatų ir išsipareigojimo paleisti visus įkaitus ir sulaikytuosius dėl konflikto Ukrainoje;
6. apgailestauja dėl to, kad Rusijos Federacijos teisė ir teisingumas naudojami kaip politinės priemonės, o tai prieštarauja tarptautinei teisei ir standartams ir sudaro sąlygas nuteisti Ukrainos režisierių Olehą Sencovą ir Oleksandrą Kolčenką atitinkamai 20 ir 10 metų laisvės atėmimo bausme už tai, kad reiškė savo nuomonę, kurioje atsispindėjo aktyvi proukrainietiška pozicija priešintis Rusijos Federacijos neteisėtai įvykdytai Krymo pusiasalio aneksijai; apskritai atkreipia dėmesį į tai, kad jie neturėjo būti teisiami karo teisme ir kad neturėtų būti atsižvelgiama į jokių parodymus, gautus panaudojus kankinimus ir kitus neteisėtus metodus;
7. griežtai smerkia akivaizdų Ukrainos ir Estijos teritorinio vientisumo pažeidimą neteisėtai pagrobus abiejų šalių piliečius, kad jiems galėtų būti pateikti kaltinimai Rusijos teisme;
8. pabrėžia, kad Rusijos teismai neturi kompetencijos nagrinėti veiksmų, atliktų už tarptautiniu mastu pripažintos Rusijos teritorijos ribų, ir pažymi, kad visų trijų bylų teismo procesai neturi būti laikomi teisėtais; ragina Tarybą ir Komisiją spręsti šių bylų problemą bendraujant su Rusijos valdžios institucijomis ir pranešti Parlamentui apie rezultatus; ragina valstybes nares daryti tą patį dvišaliuose susitikimuose;
9. pabrėžia, kad Rusijos valdžios institucijos ir teismų darbuotojai yra visapusiškai atsakingi už sulaikytųjų saugumą ir gerovę ir kad turi būti visiškai užtikrina sulaikytųjų teisė būti lankomiems šeimos narių, susisiekti su savo diplomatiniais atstovais, gauti tinkamą medicinos pagalbą ir teises bei konsulines konsultacijas, taip pat užtikrintos jų ir jų teisiųjų atstovų galimybės susipažinti su visais dokumentais ir įrodymais, susijusiais su jiems pateiktais kaltinimais;
10. pakartoja, kad smerkia nuolat vyriausybės vykdomą susidorojimą su disidentais, nukreiptą prieš nepriklausomas NVO, pasitelkiant vadinamąjį užsienio agentų įstatymą ir nuolatines įvairiausio pobūdžio represijas prieš aktyvistus, politinius oponentus ir režimo kritikus;
11. primena Rusijai, kad labai svarbu visapusiškai laikytis savo tarptautinių teisiųjų išsipareigojimų, ir tai, kad teismo sprendimai turi būti priimami veiksmingai ir nešališkai, jie turi būti nepriklausomi, visapusiškai atitikti teisės nuostatas, būti pagrįsti teisėtais įrodymais ir priimti be politinio kišimosi; mano, kad Rusijos Federacija, būdama Europos Tarybos ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos narė, turėtų laikytis prievolių, kurioms išsipareigojo;
12. ragina Tarybą sudaryti bendrą ES sąrašą pareigūnų, atsakingų už Estono Kohvero, Nadios Savčenko, Oleho Sencovo ir Oleksandro Kolčenkos pagrobimą, neteisėtą sulaikymą ir nuteisimą, visoje ES nustatyti ir taikyti draudimą šioms pareigūnams išduoti visas ir išaldyti visą finansinį turtą, kurį jie arba jų artimiausi šeimos nariai gali turėti Europos Sąjungoje;
13. ragina padidinti nuolatinę žmogaus teisių pažeidimų Rusijoje ir šiuo metu jos aneksuotose teritorijose stebėseną; reiškia didelį susirūpinimą dėl blogėjančios žmogaus teisių padėties ir ragina Rusijos valdžios institucijas gerbti šias teises, įskaitant teisę į saviraišką, asociacijų ir susirinkimų laisvę ir teisingą valstybę, Rusijoje ir neteisėtai aneksuotame Kryme; pažymi, kad Rusija ir toliau pažeidžia Europos žmogaus teisių konvenciją;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

14. primygtina ragina Europos Vadovų Tarybos pirmininką ir Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę parengti išsamią politikos strategiją, kuria būtų sudarytos sąlygos ES vėl imtis iniciatyvos ir įgyvendinti aiškiau apibrėžtą politiką Rusijos atžvilgiu;
 15. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Europos Tarybai, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai ir Rusijos Federacijos prezidentui, vyriausybei ir parlamentui.
-

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

P8_TA(2015)0315

Angola

2015 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Angolos (2015/2839(RSP))

(2017/C 316/21)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Angolos,
 - atsižvelgdamas į JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro atstovo spaudai 2015 m. gegužės 12 d. pareiškimą dėl Angolos,
 - atsižvelgdamas į bendrą 2014 m. spalio 17 d. pareiškimą pasibaigus pirmajam Angolos ir Europos Sąjungos ministrų susitikimui,
 - atsižvelgdamas į 2012 m. liepos 23 d. ES ir Angolos susitarimą dėl bendrų tolesnių veiksmų,
 - atsižvelgdamas į ES gaires dėl žmogaus teisių gynėjų ir žodžio laisvės,
 - atsižvelgdamas į Tarybos 2014 m. birželio mėn. išvadas dėl gairių 10-ųjų metinių,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 21 straipsnį ir į ES strateginę programą žmogaus teisių srityje, pagal kurią ES išpareigoja teikti visokeriopą paramą laisvės, demokratijos ir žmogaus teisių gynėjams visame pasaulyje,
 - atsižvelgdamas į 2000 m. birželio mėn. pasirašytą Kotonu partnerystės susitarimą,
 - atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją ir 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą,
 - atsižvelgdamas į Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartiją,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi pastaraisiais mėnesiais Angolos vyriausybė, įtarusi bet kokią mėginimą abejoti jos autoritetu, ėmėsi vis griežtesnių priemonių ir taip pažeidė Angolos konstitucijoje numatytas žmogaus teises; kadangi Angoloje toliau varžoma susirinkimų ir asociacijų laisvė ir vis didesnį susirūpinimą kelia tai, kad karinės ir žvalgybos pajėgos yra tapusios varomąja kovotojų už žmogaus teises suėmimų ir persekiojimo jėga;
- B. kadangi 2015 m. kovo 14 d. be arešto orderio suimtas kovotojas už žmogaus teises José Marcos Mavungo, o 2015 m. rugpjūčio 28 d. prokuroras António Nito paprašė Angolos Kabindos provincijos teismo nuteisti J. M. Mavungo 12 metų kalėjimo, apkaltinus jį kurstymu sukilti, nors nebuvo pateikta jokių kokio nors jo įvykdyto nusikaltimo įrodymų;
- C. kadangi tą pačią dieną už tariamą dalyvavimą rengiant tokį pat protestą suimtas teisininkas Arão Bula Tempo; kadangi po to Arão Bula Tempo buvo išlaisvintas 2015 m. gegužės 13 d. ir laukia teismo proceso apkaltinus jį antivyriausybine veikla;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

- D. kadangi žurnalistas ir kovotojas už žmogaus teises Rafael Marques 2015 m. gegužės 28 d. buvo nuteistas 6 mėnesiams kalėjimo nuosprendžio vykdymą atidedant dvejiems metams, nes 2011 m. publikavo knygą „Kruvini deimantai: korupcija ir kankinimai Angoloje“, kurioje išsamiai aprašė per 100 nužudymo ir šimtus kankinimo, Lundų regiono deimantų laukuose tariamai įvykdytų apsaugininkų ir kariškių, atvejų; kadangi skundai dėl žmogaus teisių pažeidimų Lundų regione, kuriuos R. Marques pateikė prokurorui, nebuvo išnagrinėti;
- E. kadangi 2015 m. birželio 20–24 d. ryšium su privačia politine diskusija suimta 15 jaunų kovotojų; kadangi po to 2015 m. birželio 30 d. buvo suimtas kapitonas Zenóbio Lázaro Muhondo Zumba, įtarus jį ryšiais su 15 suimtųjų kovotojų;
- F. kadangi visi sulaikytieji buvo neteisėtai ir savavališkai suimti bei apkaltinti sukilimo rengimu ir mėginimu nuversti prezidentą ir kitus vyriausybės narius;
- G. kadangi 15 sulaikytų kovotojų taikomas kardomasis kalinimas, jiems nepateikti oficialūs kaltinimai, nesuteikiamos visapusiškos galimybės gauti teisinę pagalbą ir matytis su šeimos nariais, mėginančiais perduoti jiems maisto, be to, jie laikomi vienutėse;
- H. kadangi kovotojai buvo suimti, o jų namuose atliktos kratos valdžios institucijų atstovams nepateikus jokio orderio; kadangi pranešama, kad jie buvo fiziškai ir psichologiškai kankinami, be to, jiems buvo grasinama mirtimi;
- I. kadangi valdžios institucijos grasina jaunųjų kalinių motinoms, kurios ėmė telkti jėgas, o valdančioji MPLA partija užkirto kelią rėmėjų demonstracijoms, kurių metu ketinta reikalauti juos išlaisvinti; kadangi 2015 m. rugpjūčio 8 d. Luandoje kalinių artimųjų surengtos taikios demonstracijos dalyvius užpuolė ir naudodamos smurtą išblaškė vietos saugumo pajėgos;
- J. kadangi 2015 m. liepą keturi žmogaus teisių gynėjai ir „Radio Deutsche Welle“ korespondentas buvo trumpam sulaikyti, kai kalėjime Luandos provincijoje lankė kitus kovotojus: jie buvo apkaltinti ketinimu politikuoti kalėjime;
- K. kadangi Angolos konstitucijoje pripažįstama teisė taikiai protestuoti ir teisė jungtis į asociacijas bei saviraiškos teisė;
- L. kadangi gauta pranešimų apie 2015 m. balandį policijos pajėgų įvykdytas religinės sektos „Luz do Mundo“ pasekėjų žudynes Uambe; kadangi žuvusiųjų skaičius, kurį nurodo skirtingi šaltiniai, svyruoja nuo dešimčių iki tūkstančių ir kadangi perkelta daugybė žmonių; kadangi mėnesių mėnesius vyriausybė nesugebėjo išspręsti būtinybės skubiai atlikti nepriklausomą tyrimą klausimo ir įnirtingai neigė didelį aukų skaičių; kadangi šiuo metu Ombudsmenas rengia įvykių ataskaitą;
- M. kadangi JT vyriausiasis žmogaus teisių komisaras paragino ištirti incidentą tarptautiniu lygmeniu ir tai paskatino vyriausybę pradėti teisminį tyrimą;
- N. kadangi Angolos vyriausybė taip pat ėmėsi aktyvesnio tiek masinio, tiek nedidelio masto priverstinio iškeldinimo Luandoje ir kituose miestuose, kad nebeliktų neoficialių gyvenviečių gyventojų ir gatvės prekeivių, įskaitant besilaukiančias ir vaikų turinčias moteris;
- O. kadangi 2015 m. kovą pradėti taikyti nauji teisės aktai, pagal kuriuos numatyta didesnė nevyriausybinių organizacijų kontrolė;
- P. kadangi pilietinė visuomenė yra ne kartą atskleidusi valdančiojo elito korupcijos, jų rankomis vykdomo gamtos išteklių eikvojimo ir neteisėto pasisavinimo ryšį su žmogaus teisių pažeidimais, vykdomais prieš tuos, kurie kelia grėsmę esamai padėčiai ir ją demaskuoja;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

- Q. kadangi, nepaisant Angolos vyriausybės išsipareigojimų dėti daugiau pastangų siekiant tobulinti savo kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu sistemą bei tam tikros pažangos, Finansinių veiksmų darbo grupė – Didžiojo septyneto iniciatyva 1989 m. sukurta tarpvyriausybė organizacija kovos su pinigų plovimu politikai vystyti – toliau randa strateginių Angolos kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu sistemos trūkumų;
- R. kadangi nepriklausomi žurnalistai išsiaiškino, kad pajamos iš naftos – pagrindiniai vyriausybės ištekliai – nebuvo nukreiptos tvariam vystymuisi ar vietos bendruomenėms ir kad tuo pat metu valdantysis elitas dar labiau praturtėjo;
- S. kadangi Angola turi dideles mineralų ir naftos atsargas ir jos ekonomika yra tarp sparčiausiai augančių pasaulyje, ypač pasibaigus pilietiniam karui; kadangi jos ekonominis augimas labai netolygus, o didžioji dalis valstybės turto sutelkta neproporcingai mažo gyventojų sluoksnio rankose;
- T. kadangi tikėtina, kad dėl šalies ekonominės krizės stipriai sumažėjus pajamoms iš naftos kils dar didesni socialiniai neramumai ir protestai prieš vyriausybę;
- U. kadangi 2014 m. spalį Angola patvirtino savo išsipareigojimą plėtoti politinį dialogą ir bendradarbiavimą vadovaujantis ES ir Angolos susitarimu dėl bendrų tolesnių veiksmų, kurio esminiai ramsčiai yra geras valdymas, demokratija ir žmogaus teisės;
- V. kadangi, remiantis Kotonu susitarimo tarp ES ir Angolos 8 straipsniu, kartą per metus oficialaus politinio dialogo pagrindu keičiamasi informacija apie gerą valdymą ir žmogaus teises atsižvelgiant į 2012 m. ES ir Angolos susitarimą dėl bendrų tolesnių veiksmų;
1. reiškia gilų susirūpinimą dėl Angoloje sparčiai blogėjančios žmogaus teisių, pagrindinių laisvių ir demokratinės erdvės padėties, taip pat didelių pažeidimų, kuriuos vykdo saugumo pajėgos, ir nepakankamai nepriklausomų teisminių institucijų;
 2. ragina Angolos institucijas nedelsiant ir besąlygiškai išlaisvinti visus žmogaus teisių gynėjus, įskaitant Marcosa Mavungo ir 2015 m. birželį suimtą 15+1 kovotoją, bei panaikinti visus jiems pateiktus kaltinimus; taip pat ragina nedelsiant ir besąlygiškai išlaisvinti visus kitus kovotojus, sąžinės kalinius ar politinius oponentus, savavališkai suimtus ir laikomus vien už jų politines pažiūras, žurnalistinį darbą arba dalyvavimą taikioje veikloje;
 3. ragina valdžios institucijas užtikrinti, kad sulaikytieji nebūtų kankinami ir su jais nebūtų netinkamai elgiama, taip pat garantuoti jiems visapusišką apsaugą ir galimybę susitikti su šeimomis ir teisininkais;
 4. ragina Angolos valdžios institucijas nedelsiant užkirsti kelią policijos ir saugumo pajėgų vykdomiems savavališko suėmimo, neteisėto sulaikymo ir kankinimo atvejams; pakartoja, kad turi būti atliekami greitai, nešališki ir nuodugnūs visų policijos ir saugumo pajėgų tariamai įvykdytų žmogaus teisių pažeidimo, įskaitant kankinimą, atvejų tyrimai ir kad kaltieji turi būti patraukti baudžiamojon atsakomybėn;
 5. reiškia didžiulį susirūpinimą dėl nuolatinių mėginimų riboti žodžio ir žiniasklaidos laisvę, taikius susirinkimus ir asociacijas, taip pat dėl to, kad valdžios institucijos vis dažniau pažeidžia šias laisves, ir ragina Angolos valdžios institucijas užtikrinti, kad šios laisvės būtų užtikrinamos nedelsiant ir besąlygiškai; taip pat ragina jas visapusiškai įgyvendinti JT žmogaus teisių deklaracijos, Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartijos ir kitų tarptautinių ir regioninių žmogaus teisių dokumentų, kuriuos yra ratifikavusi Angola, nuostatas;
 6. prašo ES delegacijos Luandoje vadovautis Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) išsipareigojimais remti ir saugoti žmogaus teisių gynėjus visame pasaulyje imantis konkrečių matomų veiksmų, kurie pirmiausia apimtų teismo procesų stebėjimą, politinę ir materialinę paramą žmogaus teisių gynėjams, jų advokatams ir šeimoms bei sistemingą ES ir jos valstybių narių bendradarbiavimą su Angolos valdžios institucijomis žmogaus teisių klausimais visais santykių lygmenimis –

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

taip pat ir aukščiausiuoju; prašo delegacijos aktyviau įsitraukti į politinį dialogą su Angolos vyriausybe visais politinių, prekybinių ir vystymosi santykių klausimais, užtikrinti, kad ji laikytųsi savo nacionalinių ir tarptautinių įsipareigojimų žmogaus teisių srityje, kaip buvo pažadėjusi per 2014 m. spalį vykusį pirmąjį ES ir Angolos ministrų susitikimą; šiuo tikslu ragina ją panaudoti visas tinkamas priemones ir instrumentus, įskaitant Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonę;

7. ragina ES ir jos valstybes nares pripažinti didelio masto korupciją Angolos valdžios institucijose, kuri kelia didelę grėsmę pagarbai žmogaus teisėms ir vystymuisi, ir, prieš sprendžiant bet kokius klausimus su Angola, įgyvendinti požiūrio į žmogaus teises principus, taip pat peržiūrėti jos nacionalinėje orientacinėje programoje, grindžiamoje 11-ojo Europos plėtros fondo (EPF) nuostatomis, nurodytus ypatingos svarbos sektorius;

8. apgailestauja, kad, nepaisant 2007 m. baigto nacionalinio tyrimo ir pagrindinės kovos su minomis programos, iki šiol dar nėra gerai žinomas priešpėstinių minų ir po karo likusių sprogmenų grėsmės mastas; primygtinai ragina ES stebėti, kontroliuoti ir vertinti, ar veiksmingai naudojamos lėšos, ir užtikrinti, kad skirtas biudžetas būtų naudojamas taupiai ir tikslingai, siekiant išvalyti žemę nuo sprogmenų;

9. ragina Angolos teismines institucijas įrodyti, kad jos nepriklausomos nuo bet kokio naudojimosi jomis politiniais tikslais, ir užtikrinti teisiniais dokumentais pripažintų teisių, pvz., teisės kreiptis į teismą ir teisės į teisingą bylos nagrinėjimą, apsaugą;

10. ragina Angolos vyriausybę nedelsiant atlikti skaidrų ir patikimą Uambo žudynių tyrimą ir suteikti pagalbą išgyvenusiems asmenims, kurie buvo perkelti; pakartoja JT raginimus atlikti papildomą tarptautinį nepriklausomą tyrimą;

11. toliau nerimauja, kad neįgyvendintos kovos su smurtu prieš moteris ir vaikus priemonės; ragina valdžios institucijas stiprinti kovą su žalinga tradicine praktika, pvz., raganavimu apkaltintų vaikų stigmatizacija;

12. primena, kad pagal Kotonu susitarimą Angola yra prisiėmusi įsipareigojimą gerbti demokratijos, teisinės valstybės ir žmogaus teisių principus, įskaitant žodžio ir žiniasklaidos laisvę, gerą valdymą ir skaidrų politinių pareigų vykdymą; ragina Angolos vyriausybę laikytis šių nuostatų vadovaujantis Kotonu susitarimo 11 straipsnio b punktu, 96 ir 97 straipsniais, priešingu atveju ragina Komisiją inicijuoti atitinkamą procedūrą pagal Kotonu susitarimo 8, 9 ir 96 straipsnius;

13. ragina ES ir valstybes nares kelti prekybos visais gamtos ištekliais, įskaitant naftą, skaidrumo klausimą ir pirmiausia visapusiškai įgyvendinti ir stebėti šiuo metu galiojančius teisės aktus dėl ataskaitų teikimo pagal šalis; ragina Angolos valdžios institucijas ir užsienio įmones padėti stiprinti valdymą gavybos sektoriuje laikantis Gavybos pramonės skaidrumo iniciatyvos nuostatų ir stebint, kaip įgyvendinama Kimberley proceso sertifikavimo schema; taip pat ragina Angolos vyriausybę pateikti planą dėl prisijungimo prie atvirų vyriausybių partnerystės ir artimiausiu metu parengti konkretų kovos su korupcija, didesnio skaidrumo ir didesnės atskaitomybės visuomenei planą;

14. ragina ES ir JAV bendradarbiauti ir koordinuoti veiksmus įgyvendinant C. Doddo ir B. Franko akto 1504 skirsnį;

15. ragina valstybių narių nacionalines administracijas ir priežiūros institucijas dar atidžiau stebėti, ar laikomasi Europos Sąjungos teisės dėl kovos su pinigų plovimu nuostatų, įskaitant normatyvinius išsamaus patikrinimo principus ir tinkamą rizikos analizę, ypač kai tai susiję su politikoje dalyvaujančiais asmenimis, kilusiais iš Angolos;

16. teigiamai vertina tai, kad Angolos vyriausybė pripažino problemas, susijusias su kompensacijomis už užvaldytą žemę, taip pat teigiamai vertina žiniasklaidos pranešimus, pasak kurių paskirstymo ir kompensavimo mechanizmai tobulėja; ragina vyriausybę toliau dėti pastangas šia kryptimi;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

17. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos Pirmininko pavaduotojai ir vyriausiajai įgaliojotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Afrikos Sąjungai, Afrikos žmogaus ir tautų teisių komisijai, Pietų Afrikos vystymosi bendrijos (PAVB) regiono šalių vyriausybėms, Angolos prezidentui ir parlamentui, JAV vyriausybei, Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui, JT žmogaus teisių tarybai ir KAR ir ES jungtinei parlamentinei asamblėjai.

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

P8_TA(2015)0316

Azerbaidžanas**2015 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Azerbaidžano (2015/2840(RSP))**

(2017/C 316/22)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į ankstesnes EP rezolucijas dėl Azerbaidžano, ypač į rezolucijas dėl su žmogaus teisėmis susijusios padėties ir teisinės valstybės principo,
- atsižvelgdamas į 1999 m. įtvirtintus ES ir Azerbaidžano santykius, palaikomus įgyvendinant Europos kaimynystės politikos veiksmų planą, kuriant Rytų partnerystę, vedant derybas dėl ES ir Azerbaidžano asociacijos susitarimo ir Azerbaidžanui dalyvaujant EURONEST parlamentinėje asamblėjoje,
- atsižvelgdamas į 2015 m. kovo 25 d. Europos kaimynystės politikos 2014 m. pažangos ataskaitą dėl Azerbaidžano (SWD(2015)0064),
- atsižvelgdamas į ES ir Azerbaidžano Europos kaimynystės politikos veiksmų planą,
- atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos pirmininko Donaldo Tusko 2015 m. liepos 22 d. pastabas po jo susitikimo su Azerbaidžano prezidentu Ilhamu Aliyevu,
- atsižvelgdamas į ES specialiojo įgaliotinio žmogaus teisių klausimais Stavroso Lambrinidiso vizitą į Baku 2015 m. vasario 23–26 d.,
- atsižvelgdamas į JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro Zeido Ra'ado Al Husseino 2015 m. rugsėjo 8 d. pareiškimą, kuriame smerkiamos pilietinės visuomenės ir nepriklausomų subjektų atžvilgiu vykdomos griežtos priemonės Azerbaidžane,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Federicos Mogherini ir Komisijos nario Johannesso Hahno pareiškimus dėl naujausių žymių žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų sulaikymo, įkalinimo, nuteisimo ir nužudymo atvejų Azerbaidžane,
- atsižvelgdamas į pareiškimą dėl žmogaus teisių Azerbaidžane, kurį ES padarė 2015 m. rugpjūčio 19 d. specialiajame Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) nuolatinės tarybos posėdyje Nr. 1064 Vienoje,
- atsižvelgdamas į pastaruosius Europos Tarybos Generalinio sekretoriaus Thorbjørno Jaglando pareiškimus dėl Khadijos Ismayilovos atvejo, Azerbaidžano taikos ir demokratijos instituto direktorės Leylos Yunus ir jos sutuoktinio Arifo Yunuso atvejų, taip pat dėl azerbaidžaniečio žurnalisto Rasimo Alijevo nužudymo,
- atsižvelgdamas į ESBO parlamentinės asamblėjos 2015 m. liepos 5–9 d. metinėje sesijoje priimtą Helsinkio deklaraciją, kurioje smerkiamas nuolatinis žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų persekiojimas ir kalinimas pateikus politinius kaltinimus kai kuriose ESBO veikloje dalyvaujančiose valstybėse ir reiškiamas susirūpinimas dėl nuolatinio piktnaudžiavimo mokesčių ir administraciniais teisės aktais siekiant pagrįsti šiuos veiksmus,
- atsižvelgdamas į 2015 m. birželio 23 d. Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos priimtą rezoliuciją dėl demokratinių institucijų veikimo Azerbaidžane,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos Venecijos komisijos 2014 m. gruodžio 15 d. nuomonę, kurioje pareiškama, kad pastarieji nevyriausybinės organizacijos (NVO) reglamentuojančio teisės akto pakeitimai toliau riboja NVO veiklą Azerbaidžane,

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į ES gaires dėl žmogaus teisių gynėjų ir į 2014 m. birželio 23 d. Tarybos išvadas dėl šių gairių 10-ties metų sukakties,
 - atsižvelgdamas į JT Generalinės Asamblėjos 1998 m. gruodžio 9 d. priimtą Jungtinių Tautų deklaraciją dėl žmogaus teisių gynėjų,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi bendra žmogaus teisių padėtis Azerbaidžane per pastaruosius keletą metų nuolat blogėjo, augant NVO vadovų, žmogaus teisių gynėjų, žurnalistų ir kitų pilietinės visuomenės atstovų atžvilgiu vykdomo bauginimo, represijų ir baudžiamojo persekiojimo mastui;
- B. kadangi įvairių apdovanojimų gavusi tiriamosios žurnalistikos srityje Laisvosios Europos radijui (Laisvės radijui) dirbanti žurnalistė Khadija Ismayilova po to, kai paskelbė kelis pasakojimus apie su prezidento šeima susijusius korupcijos atvejus, nuteista septynerių su puse metų laisvės atėmimo bausme kaltinant ją neteisėtu lėšų pasisavinimu, grobstymu ir mokesčių slėpimu; kadangi žmogaus teisių gynėjai Leyla ir Arif Yunus, surengus teismo procesą, visiškai neatitinkantį tarptautinių standartų, nuteisti aštuonerių su puse ir septynerių metų laisvės atėmimo bausmėmis, kaltinant juos sukčiavimu ir mokesčių slėpimu; kadangi žymus žmogaus teisių aktyvistas Rasul Jafarov ir labai gerbiamas žmogaus teisių srityje dirbantis teisininkas Intigam Aliyev nuteisti pateikus jiems panašius kaltinimus ir surengus teismo procesus, kuriuos sudarkė tinkamo teismo proceso principo pažeidimai, ir šiuo metu atlieka šešerių metų ir trijų mėnesių ir septynerių su puse metų laisvės atėmimo bausmes; kadangi kalinama daug kitų žymių Azerbaidžano pilietinės visuomenės veikėjų, taip pat Anar Mammadli, Rauf Mirkadirov, Ömar Mammadov, Tofiq Yaqublu, Ilgar Mammadov, Nijat Aliyev, Araz Guliyev, Parviz Hashimli, Seymur Hezi, Hilal Mammadov ir Taleh Khasmammadov, ir kadangi kai kurių šių kalinčių asmenų sveikatos būklė nuolat blogėja;
- C. kadangi Leyla Yunus ir Rasul Jafarov, prieš juos suimant, vadovavo žymių Azerbaidžano žmogaus teisių gynėjų ir ekspertų grupei, kuri parengė beveik šimto azerbaidžaniečių, atitinkančių Europos Tarybos 2012 m. nustatytos politinių kalinių apibrėžties sąlygas, sąrašą;
- D. kadangi žurnalistai ir pilietinės visuomenės lyderiai nuolat bauginami ir persekiojami, tarp jų yra televizijos kanalo „Meydan TV“ direktorius Emin Milli, kuris sulaukė grasinimų mirtimi ir kurio šeimos nariai sulaukyti pateikus sufabrikuotus kaltinimus, taip pat šiam kanalui Azerbaidžane dirbantys žurnalistai; kadangi Korespondentų laisvės ir saugumo instituto (angl. *Institute for Reporters' Freedom and Safety*) steigėjas ir žmogaus teisių gynėjas Emin Huseynov, kai jam buvo pateikti sufabrikuoti kaltinimai ir iš jo buvo atimta Azerbaidžano pilietybė, paprašė prieglobsčio Šveicarijoje;
- E. kadangi prieš dar daugiau žurnalistų ir pilietinės visuomenės aktyvistų dėl su žmogaus teisėmis susijusios veiklos pradedami teisiniai procesai, jiems nustatomi draudimai keliauti ir apribojama jų judėjimo laisvė; kadangi Azerbaidžano vyriausybė, priimdama NVO reglamentuojančius naujus apribojamuosius teisės aktus, taip pat imasi griežtų priemonių prieš nepriklausomas grupes; kadangi dėl šių teisės aktų daug grupių buvo priverstos uždaryti savo banko sąskaitas, nes jos buvo išaldytos arba užblokuoti jų finansavimo šaltiniai po to, kai vyriausybė atsisakė leisti priimti naujų subsidijų iš lėšas teikiančių užsienio organizacijų;
- F. kadangi nuo 2006 m. Baku centre yra faktiškai uždrausta rengti demonstracijas ir kadangi neseniai įvestos naujos didelės baudos ir numatyti ilgesni administracinio sulaukymo laikotarpiai be leidimo rengiamų viešų susibūrimų organizatoriams ir dalyviams;
- G. kadangi sulaukęs nuolatinių grasinimų ir bauginimų po to, kai socialinės žiniasklaidos tinkluose išreiškė kritiką prezidentui İlhamui Heydarui oğlu Aliyevui, Baku ligoninėje mirė smarkiai sumuštas Korespondentų laisvės ir saugumo instituto vadovas ir žurnalistas Rasim Aliyev;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

- H. kadangi Azerbaidžanas yra vienas iš Rytų partnerystės steigėjų; kadangi ES ir Rytų partnerystės forumo vadovai daug kartų patvirtino, kad Rytų partnerystė grindžiama bendromis vertybėmis ir laisvės, demokratijos, pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms bei teisinės valstybės principais; kadangi Azerbaidžanas siekia greičiau užmegzti gilesnius santykius su ES, kurių tikslas – strateginė partnerystė;
- I. kadangi 2014 m. ES dėl ribojamųjų teisės aktų negalėjo išmokėti 11 iš 13 dotacijų NVO ir toliau susiduria su sunkiais gebėjimo finansuoti nepriklausomas pilietinės visuomenės grupes ir aktyvistus apribojimais Azerbaidžane; kadangi daug ES dotacijų gavusių asmenų yra kalinami (pvz., žmogaus teisių srityje dirbantis teisininkas Intigam Aliyev) arba pabėgo iš šalies ir nutraukė savo veiklą;
- J. kadangi ESBO biuras Baku buvo uždarytas 2015 m. liepos 4 d. po Azerbaidžano valdžios institucijų sprendimo nutraukti Azerbaidžano vyriausybės ir ESBO susitarimo memorandumą;
- K. kadangi organizacija „Freedom House“ Azerbaidžaną įvertino kaip nelaisvą šalį, taip pat įvertino ir jos spaudą, o internetą – kaip iš dalies laisvą; kadangi Azerbaidžane iš visų Eurazijos šalių per pastaruosius dešimt metų labiausiai sumažėjo demokratinio valdymo mastas;
- L. kadangi 2015 m. lapkričio mėn. Azerbaidžane vyks parlamento rinkimai; kadangi Europos Parlamentas atsisakė siųsti rinkimų stebėjimo misiją, nes įvertinus padėtį nustatyta, kad nesant sąlygų laisviems ir sąžiningiems rinkimams ir dėl nustatytų žodžio, susirinkimų ir asociacijų laisvių apribojimų šalyje neįmanoma sudaryti vienodų sąlygų kandidatams ir surengti tikrai konkurencingo balsavimo;
- M. kadangi bendradarbiavimas tarp sektorių pagrįstas abipuse nauda, visų pirma energetikos sektoriuje; kadangi Azerbaidžanas gali tapti viena iš pagrindinių ES prekybos partnerių;
1. reiškia rimtą susirūpinimą dėl nuolat blogėjančios su žmogaus teisėmis susijusios padėties šalyje ir primena, kad ES didelę svarbą teikia žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms plėtojant dvišalį bendradarbiavimą, nes tai yra pagrindiniai Rytų partnerystės elementai ir esminiai tokių tarptautinių organizacijų, kaip Europos Taryba ir ESBO (Azerbaidžanas priklauso abiem šioms organizacijoms), ramsčiai;
 2. ragina nedelsiant besąlygiškai iš kalėjimų paleisti visus politinius kalinius, žmogaus teisių gynėjus, žurnalistus ir kitus pilietinės visuomenės aktyvistus, taip pat Khadiją Ismayilovą, Leylą Yunus ir Arifą Yunusą, Anarą Mammadli, Rasulą Jafarovą, Intigamą Aliyevą, Raufą Mirkadirovą, Ömarą Mammadovą, Tofiqą Yaqublu, Nijatą Aliyevą, Arazą Guliyevą, Parvizą Hashimli, Seymurą Hezi, Hilalą Mammadovą, Talehą Khasmammadovą ir İlgarą Mammadovą, vadovaujantis Europos Žmogaus Teisių Teismo (EŽTT) sprendimu, ir ragina panaikinti visus šiems asmenims pateiktus kaltinimus, atkurti visas jų politines ir pilietines laisves bei viešąjį įvaizdį;
 3. griežtai smerkia beprecedentę pilietinės visuomenės represiją Azerbaidžane; atsižvelgdamas į žmogaus teisių gynėjų ir vietos bei tarptautinių NVO pranešimus apie įtariamą suklastotų kaltinimų naudojimą prieš politinius veikėjus, aktyvistus ir žurnalistus, pakartoja esąs labai susirūpinęs dėl kalinamų asmenų kolegų, kurie tebėra laisvi, bet dėl kurių vykdomi baudžiamieji tyrimai; ragina Azerbaidžano valdžios institucijas nebetaikyti selektyvaus žurnalistų, žmogaus teisių gynėjų ir kitų asmenų, kurie kritikuoja vyriausybę, baudžiamojo persekiojimo ir įkalinimo praktikos bei užtikrinti, kad visi sulaukyti asmenys, įskaitant žurnalistus, politinės ir pilietinės visuomenės aktyvistus, naudotųsi visomis teisėmis į tinkamą procesą, visų pirma teise turėti savo pasirinktą advokatą ir susisiekti su šeima, taip pat kad jiems būtų taikomos kitos teisingo bylos nagrinėjimo normos;
 4. palankiai vertina Azerbaidžano valdžios institucijų suteiktą galimybę Europos medikų komandai aplankyti Leylą ir Arifą Yunus ir prašo juos išlaisvinti taip pat dėl humanitarinių priežasčių; atkreipia dėmesį į Leylos ir Arifo Yunus bei Intigamo Aliyevos įkalinimo sąlygas, dėl kurių rimtai pablogėjo jų sveikata ir atsirado gyvybei galimai pavojingų padarinių; ragina Azerbaidžano valdžios institucijas leisti Europos medikų komandai ištirti Intigamą Aliyevą ir užtikrinti, kad visiems kaliniams, prireikus, būtų suteikta tinkama sveikatos priežiūra;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

5. ragina skubiai ištirti žurnalisto ir Korespondentų laisvės ir saugumo instituto vadovo Rasimo Alijevo mirties aplinkybes; susirūpinęs atkreipia dėmesį į kaltinimus, kuriuos nurodė žurnalistų grupė, kad R. Alijev mirė todėl, kad ligoninėje jam paskirti gydytojai nesuteikė tinkamos pagalbos;
6. primena Azerbaidžano valdžios institucijoms, kad gyventojų gerovė, kuri apima pagarbą teisėms ir laisvėms, yra esminė tvaraus ekonomikos augimo sudedamoji dalis;
7. ragina Azerbaidžaną laikytis savo įsipareigojimų, kuriuos prisiėmė kaip Europos Tarybos narys, ir juos įgyvendinti; dar kartą ragina Azerbaidžano valdžios institucijas laikytis visų Europos Žmogaus Teisių Teismo (EŽTT) sprendimų, susijusių su Azerbaidžanu; ragina laikytis 2015 m. birželio 16 d. ir visų kitų EŽTT sprendimų;
8. ragina Azerbaidžano vyriausybę visapusiškai bendradarbiauti su Europos Tarybos Venecijos komisija bei žmogaus teisių komisaru ir įgyvendinti jų rekomendacijas, taip pat laikytis JT specialių procedūrų, susijusių su žmogaus teisių gynėjais, taikių susirinkimų ir asociacijų laisve, žodžio laisve ir neteisminiais sulaikymais, siekiant iš dalies pakeisti teisės aktus ir pritaikyti praktiką taip, kad jie visapusiškai atitiktų ekspertų išvadą;
9. ragina Azerbaidžano vyriausybę nedelsiant nutraukti griežtus veiksmus prieš pilietinę visuomenę ir veiklą žmogaus teisių srityje, užtikrinant, kad nepriklausomos pilietinės visuomenės grupės ir aktyvistai galėtų veikti netinkamai netrukdomi ar nebijodami būti persekiojami, be kita ko, panaikinant įstatymus, kuriais smarkiai apribojama pilietinė visuomenė, atblokuoti nevyriausybių grupių ir jų vadovų bankų sąskaitas ir leisti pasinaudoti galimybėmis gauti finansavimą iš užsienio;
10. smerkia Azerbaidžano vyriausybės tęsiamus veiksmus, kuriais buvo siekiama pažaboti pilietinės visuomenės grupių, jaunųjų aktyvistų ir Armėnijos bei Azerbaidžano intelektualų ryšius, nes jie yra itin svarbūs siekiant pašalinti ilgalaikį priešišumą tarp abiejų šalių; atsižvelgdamas į tai, vėl primena, kad Leyla ir Arif Yunus šiuo klausimo padarė labai daug;
11. prašo Azerbaidžano valdžios institucijų gerbti spaudos ir žiniasklaidos laisvę tiek teisės aktuose, tiek praktiškai, ir internete bei realiame gyvenime užtikrinti saviraiškos laisvę pagal tarptautinius standartus ir liautis vykdyti vyriausybės kritikos žiniasklaidos priemonėse cenzūrą;
12. yra labai susirūpinęs dėl LGBTI asmenų padėties Azerbaidžane; itin smerkia politines neapykantą kurstančias kalbas, nukreiptas prieš LGBTI asmenis, kurios sklinda iš aukščiausio lygio asmenų; ragina Azerbaidžano vyriausybę nebetrukdyti žmogaus teisių gynėjams, kurie dirba LGBTI asmenų teisių srityje, ir nustoti juos bauginti;
13. pabrėžia, kaip svarbu vesti rimtą ir abipusę pagarbą pagrįstą dialogą tarp ES ir Azerbaidžano vyriausybės, opozicijos ir pilietinės visuomenės;
14. pakartoja, kad derybos dėl strateginės partnerystės susitarimo su Azerbaidžanu turėtų būti nedelsiant sustabdytos, kol šalies vyriausybė nesiims konkrečių veiksmų skatindama pagarbą visuotinėms žmogaus teisėms;
15. ragina Tarybą, Komisiją ir Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) griežtai taikyti principą „parama pagal pažangą“, ypatingą dėmesį skiriant žmogaus teisių gynėjų padėčiai, vadovaujantis ES gairėmis dėl žmogaus teisių gynėjų, teisminių institucijų nepriklausomumui, demokratinėms reformoms ir pagrindinėms teisėms ir laisvėms, taip pat aiškiai nustatyti atsilikimo vykdant reformas pasekmes; ragina Komisiją, atsižvelgiant į pirmiau nurodytus incidentus, kai žmogaus teisių gynėjai buvo persekiojami už duomenų apie žmogaus teisių pažeidimus Azerbaidžane rinkimą, peržiūrėti ir, jei reikia, laikinai sustabdyti visą finansavimą, nesusijusį su žmogaus teisėmis, pilietine visuomene bei paprastų žmonių tarpusavio bendradarbiavimu ir teikiamą Azerbaidžanui pagal Europos kaimynystės priemonę; ragina Komisiją ir valstybes nares išsaugoti finansavimą žmonių tarpusavio ryšiams ir bendradarbiavimui, pavyzdžiui, pilietinės visuomenės, švietimo ir akademinės bendruomenės, taip pat jaunimo ir studentų mainų srityse;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

16. ragina Tarybą, Komisiją ir Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai parengti tvirtą ir vieningą atsaką į Azerbaidžane vykdomą represiją, kad būtų aiškiai pasakyta, kad dabartinė padėtis yra visiškai nepriimtina ir kad prie įprastų santykių grįžtama nebus tol, kol vyriausybė neišlaisvins visų tų, kurie kalinami dėl politiškaai motyvuotų kaltinimų, ir nenutrauks vykdomos represijos prieš nepriklausomas pilietinės visuomenės grupes;
 17. ragina Azerbaidžane veikiančias Europos įmones atvirai reikalauti aukštų žmogaus teisių standartų ir laikytis aukštų įmonių socialinės atsakomybės standartų, atsižvelgiant į jų veiksmų poveikį žmogaus teisių padėčiai šalyje;
 18. apgailestauja, kad ES ir Azerbaidžano žmogaus teisių dialoge didelės pažangos nepasiekta kalbat apie žmogus teisių padėtį šalyje; ragina EIVT suintensyvinti šį dialogą siekiant, kad jis būtų veiksmingesnis ir labiau orientuotas į rezultatus, ir reguliariai apie tai informuoti Parlamentą;
 19. ragina ES valdžios institucijas atlikti išsamų kaltinimų korupcija prieš prezidentą I. Alijevą ir jo šeimos narius tyrimą; šiuos kaltinimus atskleidė tiriamosios žurnalistikos atstovė Khadija Ismaylova;
 20. ragina Tarybą vengti dvigubų standartų palaikant ryšius su Rytų partnerystės šalimis ir atsižvelgiant į tai apsvarstyti galimybę taikyti tikslines sankcijas ir draudimą išduoti vizą visiems politikams, pareigūnams ir teisėjams, susijusiems su politiniu persekiojimu;
 21. ragina Azerbaidžano valdžios institucijas bendradarbiauti su regiono organizacijų, kaip antai Europos Tarybos ir ESBO, atstovais ir sudaryti sąlygas jų vizitams; itin smerkia Azerbaidžano valdžios institucijų sprendimą uždaryti ESBO biurus Baku;
 22. pažymi, kad nepriklausomi rinkimų stebėtojai, įskaitant ilgalaikę ESBO stebėjimo misiją ir nacionalines misijas, Azerbaidžane užregistravo esminių rinkimų standartų pažeidimų visuose prezidento ir parlamento rinkimuose nuo 2003 m. spalio mėn. įvykusių prezidento rinkimų (įskaitant ir juos); reiškia rimtą susirūpinimą dėl to, ar yra sudarytos sąlygos laisvam ir sąžiningam balsavimui 2015 m. lapkričio 1 d., kadangi opozicijos partijų vadovai yra įkalinti, žiniasklaidai ir žurnalistams neleidžiama laisvai veikti ir būti nebauginamiems, taip pat vyrauja baimės atmosfera;
 23. ragina EIVT ir valstybes nares kol kas nevykdyti rinkimų stebėjimo veiklos; pažymi, kad šiuo metu vietoje vykdoma Demokratiinių institucijų ir žmogaus teisių biuro (ODIHR) misija, ir būtų labai svarbu sužinoti jo analizę apie padėtį šalyje;
 24. primena savo sprendimą nusiųsti Europos Parlamento delegaciją į Azerbaidžaną ir pabrėžia, kaip svarbu šią delegaciją nusiųsti kuo skubiau, kad būtų galima pradėti bendradarbiauti su Azerbaidžano valdžios institucijomis skubiais klausimais, kaip antai žmogaus teisės ir konfliktas Kalnų Karabache;
 25. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Europos išorės veiksmų tarnybai, Europos Vadovų Tarybai, Komisijai, Azerbaidžano Respublikos vyriausybei ir parlamentui, Europos Tarybai, ESBO ir Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybai.
-

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

P8_TA(2015)0317

Migracija ir pabėgėliai Europoje

2015 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl migracijos ir pabėgėlių Europoje (2015/2833(RSP))

(2017/C 316/23)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,
- atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją,
- atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
- atsižvelgdamas į 1951 m. Konvenciją dėl pabėgėlių statuso ir į jos papildomą protokolą,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. spalio 9 d. rezoliuciją dėl ES ir valstybių narių priemonių siekiant spręsti klausimą dėl pabėgėlių srauto, kurį lėmė konfliktas Sirijoje ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. spalio 23 d. rezoliuciją dėl migracijos srautų Viduržemio jūros regione, ypatingą dėmesį skiriant tragiškiems įvykiams prie Lampedūzos krantų ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2014 m. gruodžio 17 d. rezoliuciją dėl padėties Viduržemio jūros regione ir poreikio nustatyti holistinį ES požiūrį į migraciją ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. balandžio 29 d. rezoliuciją dėl pastaruoju metu Viduržemio jūroje įvykusių nelaimių ir ES migracijos ir prieglobsčio politikos ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 13 d. Komisijos pateiktą Europos migracijos darbotvarkę (COM(2015)0240),
- atsižvelgdamas į 2015 m. balandžio 20 d. bendro Užsienio reikalų tarybos ir Vidaus reikalų tarybos posėdžio metu pateiktą dešimties migracijos iniciatyvų veiksmų planą,
- atsižvelgdamas į 2015 m. balandžio 23 d. Europos Vadovų Tarybos specialaus aukščiausio lygio susitikimo dėl Viduržemio jūros pabėgėlių krizės išvadas,
- atsižvelgdamas į 2012 m. balandžio mėn. Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos pranešimą „Žmonių žūtis Viduržemio jūroje“,
- atsižvelgdamas į 2015 m. liepos 20 d. Tarybos išvadas,
- atsižvelgdamas į ES ir Somalio pusiasalio migracijos maršruto iniciatyvą, arba Chartumo procesą, kurią 2014 m. lapkričio 28 d. patvirtino Afrikos Sąjunga ir ES valstybės narės bei institucijos,
- atsižvelgdamas į JT specialiojo pranešėjo migrantų žmogaus teisių klausimais ataskaitas, visų pirma į 2015 m. gegužės mėn. paskelbtą ataskaitą „Galimybės pasinaudoti judumo teikiamais privalumais žvelgiant iš vienos kartos perspektyvos. Tolesnės priemonės atsižvelgiant į regioninį tyrimą dėl Europos Sąjungos išorės sienų valdymo ir jo poveikio migrantų žmogaus teisėms“,
- atsižvelgdamas į Europos prieglobsčio paramos biuro (EASO) metinę ataskaitą dėl prieglobsčio padėties Europos Sąjungoje (2014 m.),

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0414.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0448.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2014)0105.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0176.

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į debatus dėl migracijos ir pabėgėlių Europoje, kurie vyko Parlamente 2015 m. rugsėjo 9 d.,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 ir 4 dalis,
- A. kadangi dėl nuolatinių konfliktų, regioninio nestabilumo ir žmogaus teisių pažeidimų precedento neturintis asmenų, kurie ieško apsaugos ES, skaičius; kadangi nuo praeitų metų su vaikais susijusių prieglobsčio prašymų skaičius išaugo 75 proc.; kadangi vasarą dar kartą paaiškėjo, kad migracija nėra laikinas klausimas ir atrodo, kad pabėgėlių skaičius ir toliau augs ir kadangi tai dar kartą įrodo, kad skubiai reikia daryti viską, kas tik įmanoma, kad būtų išgelbėtos žmonių, kurie bėga iš savo šalių ir kuriems gresia pavojus, gyvybės, ir kad valstybės narės turėtų tvirtai laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų, įskaitant gelbėjimo jūroje įsipareigojimus;
- B. kadangi, remiantis Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuro (UNHCR) duomenimis, 2015 m. pranešama apie 2 800 moterų, vyrų ir vaikų, kurie žuvo arba dingo be žinios, bandydami pasiekti saugų prieglobstį Europoje; kadangi pabėgėliai ir migrantai taip pat žūsta keliaudami sausuma ir Europoje;
- C. kadangi kontrabandininkai ir prekyautojai žmonėmis naudojami nelegalia migracija, rizikuoja imigrantų gyvybėmis dėl finansinės naudos ir yra kalti dėl tūkstančių žmonių žūčių, jie taip pat kelią rimtą pavojų ES ir jos valstybėms narėms; kadangi prekyautojai žmonėmis iš savo nusikalstamos veiklos per metus gauna apie 20 mlrd. eurų pelno; kadangi, Europolo teigimu, organizuotos nusikalstamos grupuotės, aktyviai teikiančios nelegalių migrantų transportą Viduržemio jūroje, yra susijusios su prekyba žmonėmis, narkotikais, ginklais ir su terorizmu;
- D. kadangi, remiantis FRONTEX duomenimis, 2015 m. daugiausia prieglobsčio prašytojų yra kilę iš Sirijos, Afganistano, Eritrėjos ir Irako; kadangi, pasak Eurostato, apsauga suteikiama didžiajai daugumai iš šių šalių į Europą bėgančių asmenų;
- E. kadangi nestabilumas ir konfliktai regione ir „Islamo valstybės/Da'esh“ iškilimas kaimyninėse konflikto apimtose srityse daro poveikį masiniam migrantų ir perkeltųjų asmenų srautui, taigi ir asmenų, bandančių patekti į ES, skaičiui;
- F. kadangi per pastarąjį 2015 m. birželio 25 d. ir 26 d. vykusį Europos Vadovų Tarybos susitikimą ir vėliau 2015 m. liepos 20 d. vykusį Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos posėdį nepavyko susitarti dėl privalomo asmenų perkėlimo Europos Sąjungoje ir perkėlimo į ES persikirstymo mechanizmo; vietoje to, buvo susitarta dėl savanoriško mechanizmo; kadangi valstybėms narėms nepavyko susitarti dėl 40 000 apgyvendinimo vietų siekiant perkelti pabėgėlius iš Graikijos ir Italijos; vietoje to, buvo išpareigota suteikti tik 32 256 apgyvendinimo vietų;
- G. kadangi 2015 m. rugsėjo 3 d. Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas Donald Tusk paprašė, kad būtų persikirstyta bent 100 000 pabėgėlių;
- H. kadangi vietoje dabartinio *ad hoc* sprendimų priėmimo reikia nustatyti labiau ilgalaikį požiūrį į prieglobstį ir migraciją;
- I. kadangi daugelis piliečių demonstruoja beprecedenčio lygio solidarumą su pabėgėliais, juos šiltai priima ir teikia jiems itin didelę paramą; kadangi tokiu būdu Europos Sąjungos piliečiai parodo, kad apsaugos užtikrinimas tiems, kuriems jos reikia, ir užuojauta išlieka tikrosios Europos vertybės;
- J. kadangi dabartinė padėtis rodo apmaudų vyriausybių solidarumo prieglobsčio prašytojų atžvilgiu trūkumą, taip pat nepakankamai koordinuojamus ir nesuderintus jų veiksmus; kadangi dėl šios padėties kyla chaosas ir pažeidžiamos žmogaus teisės; kadangi atskirų valstybių narių priimtoms skirtingoms pozicijoms ir toliau rodo tai, kad ES migracijos politiką sudaro 28 fragmentuotos kryptys; kadangi dėl to, jog valstybėse narėse trūksta vienodų prieglobsčio procedūrų ir standartų, teikiamos apsaugos lygis yra skirtingas, o tam tikrais atvejais prieglobsčio prašytojams nesuteikiamos pakankamos garantijos;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

- K. kadangi kai kurios valstybės narės ir jų vadovai ėmėsi iniciatyvos ir pademonstravo pasirengimą ir gerą valią priimti pabėgėlius ir nustatyti nuolatinį ir privalomą pabėgėlių paskirstymo visoms valstybės narėms mechanizmą; kadangi kitos valstybės narės turėtų sekti šiuo geru pavyzdžiu;
- L. kadangi Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto strateginėje ataskaitoje dėl holistinio požiūrio į migraciją bus nagrinėjami visi ES prieglobsčio ir migracijos politikos aspektai;
- M. kadangi pagal 1951 m. Konvenciją dėl pabėgėlių statuso (Ženevos konvenciją) asmenys, nepriklausomai nuo jų kilmės šalies, gali ieškoti prieglobsčio kitoje šalyje, jei jie visiškai pagrįstai bijo būti persekiojami dėl rasės, religijos, pilietybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei ar politinių įsitikinimų;
1. reiškia gilų liūdesį ir apgailėstą dėl to, kad ES buvo atvejų, kai tragiškai žuvo prieglobsčio prašantys asmenys; primygtinai ragina ES ir valstybes nares padaryti visa, kas įmanoma, kad būtų išvengta kitų žūčių jūroje ar sausumoje;
 2. reiškia solidarumą su daugybe pabėgėlių ir migrantų, kurie yra konfliktų, sunkių žmogaus teisių pažeidimų, akivaizdžių valdymo klaidų ir žiaurios represijos aukomis;
 3. palankiai vertina pilietinės visuomenės grupes ir pavienius asmenis visoje Europoje, kurie mobilizuojasi, sutelkdami didelį žmonių skaičių, kad pasveikintų atvykstančius pabėgėlius ir migrantus ir suteiktų jiems pagalbą; ragina Europos Sąjungos piliečius ir toliau teikti paramą ir dalyvauti įgyvendinant humanitarines atsakomąsias priemones, susijusias su pabėgėlių krize; mano, jog tokie veiksmai rodo, kad Europos vertybių iš tikrųjų laikomasi, ir jog jie yra vilties ženklas Europos ateičiai;
 4. pakartoja, kad remia savo 2015 m. balandžio 29 d. rezoliuciją dėl pastaruosiu metu Viduržemio jūroje įvykusių nelaimių bei ES migracijos ir prieglobsčio politikos; primena, kad ES turi pagrįsti savo tiesioginį atsaką į dabartinę pabėgėlių padėtį, parodydama solidarumą ir sąžiningai dalydamasi atsakomybe, kaip nustatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 80 straipsnyje, ir laikytis holistinio požiūrio, kuris apima saugią ir teisėtą migraciją ir visapusišką pagarbą pagrindinėms teisėms ir vertybėms;
 5. pakartoja savo išipareigojimą atverti sienas Šengeno erdvėje, tuo pačiu užtikrinant veiksmingą išorės sienų valdymą; pabrėžia, kad laisvas asmenų judėjimas Šengeno erdvėje yra vienas didžiausių Europos integracijos pasiekimų;
 6. palankiai vertina Komisijos iniciatyvas dėl perkėlimo Europos Sąjungoje ir perkėlimo į ES, įskaitant naują iniciatyvą dėl didesnio skaičiaus prieglobsčio prašytojų, kuriems reikia tarptautinės apsaugos, skubaus perkėlimo, kuris apima Graikiją, Italiją ir Vengriją; pritaria tam, kad Komisija paskelbė apie pastovų perkėlimo mechanizmą, kuris būtų aktyvuotas susidarius nepaprastajai padėčiai, atsižvelgiant į valstybėje narėje esančių pabėgėlių skaičių, ir kuris yra grindžiamas SESV 78 straipsnio 2 dalimi; yra pasirengęs naują skubaus perkėlimo ES viduje sistemą svarstyti skubos tvarka ir pareiškia, kad ketina paspartinti visų kitų Komisijos paraleliai siūlomų priemonių priėmimą, siekdamas užtikrinti, kad valstybės narės nevilkinėtų nuolatinės perkėlimo ES viduje sistemos patvirtinimo; primena Tarybai, kad Parlamentas tvirtai pritaria privalomam perkėlimo ES viduje mechanizmui, kurį taikant, kiek įmanoma, atsižvelgiama į pabėgėlių pageidavimus;
 7. palankiai vertina operatyvinę pagalbą, kurią Komisija teiks valstybėms narėms, pirmiausia susiduriančioms su pabėgėlių problema, pvz., Graikijai, Italijai ir Vengrijai, įrengdama vadinamuosius karštuosius taškus, kuriuose bus naudojamos ekspertinėmis žiniomis iš tokių ES agentūrų kaip FRONTEX, EASO ir Europos policijos biuras (Europol), siekiant padėti valstybėms narėms registruoti atvykstančius žmones; primena valstybėms narėms, kad sėkminga tokių registracijos centrų veikla priklauso nuo jų pasirengimo perkelti pabėgėlius iš minėtųjų karštųjų taškų į savo teritoriją; mano, kad taikant tokį požiūrį turėtų būti aiškiai nustatyti veiksmingi mechanizmai, skirti nustatyti specifinių poreikių turinčius asmenis ir nukreipti juos į atitinkamas tarnybas;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

8. atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą sustiprinti Prieglobsčio procedūrų direktyvos nuostatą dėl saugios kilmės valstybės, sudarant bendrą ES saugios kilmės valstybių sąrašą; supranta, kad šis požiūris galėtų apriboti tų šalių piliečių procesines teises; primena, kad patenkintų prieglobsčio prašymų dalis labai skiriasi įvairiose valstybėse narėse ir, be kita ko, priklauso nuo tam tikrų kilmės valstybių; prašo, kad būtų imtasi veiksmų, užtikrinančių, kad šiuos požiūriu nebūtų pažeistas *negrąžinimo* principas ir asmenų, ypač priklausančių pažeidžiamoms grupėms, teisė į prieglobstį;

9. dar kartą ragina Komisiją iš dalies pakeisti dabartinį Dublino reglamentą ir į jį įtraukti nuolatinę privalomą prieglobsčio prašytojų paskirstymo tarp 28 valstybių narių sistemą, naudojant teisingą, privalomą paskirstymo metodą, atsižvelgiant į integracijos perspektyvas ir pačių prieglobsčio prašytojų poreikius ir specifines aplinkybes;

10. ragina Komisiją ir valstybes nares skirti nemažų biudžeto išteklių ir pagal 2016 m. biudžetą ir daugiametę finansinę programą (DFP) numatyti galimybes greičiau suteikti didesnę paramą EASO ir valstybėms narėms, dalyvaujančioms pabėgėlių priėmimo ir integracijos veikloje, įskaitant veiklą, vykdomą taikant perkėlimo ES viduje ir perkėlimo į ES sistemas;

11. ragina, kad visos bendroje Europos prieglobsčio sistemoje dalyvaujančios valstybės narės greitai ir visapusiškai perkeltų šią sistemą į nacionalinę teisę ir ją veiksmingai įgyvendintų; ragina Komisiją užtikrinti, kad visos valstybės narės tinkamai įgyvendintų ES teisės aktus, siekiant užtikrinti, kad veiksmingi, nuoseklūs ir humaniški standartai būtų taikomi visoje ES, atsižvelgiant į geriausias vaiko interesus;

12. mano, kad Gražinimo direktyva turėtų būti įgyvendinama laikantis procedūrų ir standartų, kurie padėtų Europai užtikrinti žmogišką ir orų elgesį su grąžinamais asmenimis, atsižvelgiant į *negrąžinimo* principą; primena, kad pirmenybė turėtų būti teikiama savanoriškam grįžimui, o ne priverstiniam grąžinimui;

13. primena, kad žmonių, kuriems reikia apsaugos, galimybės teisėtai atvykti į ES yra labai ribotos, ir apgailėstauja dėl to, kad jie priversti naudotis kontrabanda užsiimančių nusikaltėlių paslaugomis ir leisti į pavojingas keliones ieškodami apsaugos Europoje, be kita ko, dėl statomų užtvarų ir užveriamų išorės sienų; atsižvelgdamas į tai, mano, jog itin svarbu, kad ES ir jos valstybės narės sukurtų saugias ir teisėtas pabėgėlių atvykimo galimybes, pavyzdžiui, humanitarinius koridorius ir humanitarines visas; pabrėžia, kad, neskaitant privalomos perkėlimo iš vienos valstybės narės į kitą programos, valstybės narės turėtų susitarti numatyti kitas priemones, pavyzdžiui, didesnes šeimos susijungimo galimybes, privačios sponsorystės programas ir lanksčius vizų režimus, įskaitant studijų ir darbo tikslais išduodamas visas; mano, kad būtina iš dalies pakeisti Vizų kodeksą įtraukiant į jį konkretesnes bendrąsias nuostatas dėl humanitarinių vizų; prašo valstybių narių sudaryti galimybes pateikti prieglobsčio prašymus jų ambasadose ir konsulinėse atstovybėse;

14. primena, kad valstybės narės turėtų nustatyti griežtas baudžiamąsias sankcijas už prekybą žmonėmis ir žmonių kontrabandą į ES ir joje; ragina valstybes nares, paprašius Komisijos apsvaistyti galimybę persvarstyti Tarybos direktyvą 2001/51/EB, kovoti su nusikalstamais kontrabandininkų tinklais, tačiau nebausti tų, kurie, vedami humanitarinių paskatų, savanoriškai padeda migrantams, įskaitant vežėjus; atkreipia dėmesį į Europos Sąjungos karinę operaciją Viduržemio jūros regiono pietų centrinėje dalyje (EUNAVFOR MED), nukreiptą prieš žmonių kontrabandininkus ir prekyautojus žmonėmis Viduržemio jūros regione;

15. apgailėstauja, kad kai kurių valstybių narių vadovai ir kraštutinės dešinėsios pakraipos partijos naudojami dabartine padėtimi, siekdami kurstyti priešišką požiūrį į migraciją ir kaltindami ES dėl krizės, ir kadangi tokiu būdu prisidedama prie didėjančio smurtinių veiksmų prieš migrantus skaičiaus; ragina Komisiją ir valstybes nares skubiai imtis veiksmų kovojant su prieš pabėgėlius ir migrantus nukreiptais smurtiniais veiksmais ir neapykantos kurstymu; taip pat ragina ES ir jos valstybių narių vadovus laikytis aiškios pozicijos, kuria būtų remiamas Europos solidarumas ir pagarba žmogaus orumui;

16. primena, kad migracija yra sudėtingas ir globalus reiškinys, į kurį turi būti žvelgiama laikantis ilgalaikio požiūrio, padedančio šalinti esmines jos priežastis, tokias kaip skurdas, nelygybė, neteisybė, klimato kaita, korupcija, netinkamas valdymas ir ginkluoti konfliktai; primygtinai ragina Komisiją ir Tarybą 2015 m. lapkričio mėn. vykstančiame Valetos

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

aukščiausiojo lygio susitikime daugiausia dėmesio skirti šioms esminėms priežastims; pabrėžia, kad reikia visapusiško ES požiūrio, kurio laikantis būtų didinamas jos vidaus ir išorės politikos, ypač jos bendros užsienio ir saugumo politikos, vystymosi politikos ir migracijos politikos, nuoseklumas; abejoja dėl planų, kuriais siekiama pagalbą vystymuisi susieti su trečiųjų šalių vykdoma griežtesne sienų kontrole arba readmisijos susitarimais su šiomis šalimis;

17. prašo ES, jos valstybių narių ir kitų tarptautinių paramos teikėjų nedelsiant vykdyti išpareigojimus, priimtus 2015 m. liepos mėn. Adis Abeboje vykusioje vystymosi finansavimo konferencijoje, ir pabrėžia poreikį perorientuoti vystymosi politiką ir dėmesį skirti taikių visuomenių stiprinimui, kovai su korupcija ir gero valdymo skatinimui, kaip apibrėžta pagal laikotarpio po 2015 m. pasaulinio vystymosi programos darnaus vystymosi tikslą Nr. 16;

18. primygtinai ragina ES, jos valstybes nares ir tarptautinę bendruomenę stiprinti savo vaidmenį konfliktų sprendimo srityje ir visų pirma padėti rasti tvarius politinius sprendimus tuose regionuose, kuriuose vyksta konfliktai, kaip antai Irakas, Sirija ir Libija bei Artimieji Rytai, taip pat stiprinti politinį dialogą, be kita ko, su regioninėmis organizacijomis, į jį įtraukiant visus žmogaus teisių aspektus, kad būtų remiamos įtraukios ir demokratinės institucijos ir teisinės valstybės principai, didinamas vietos bendruomenių atsparumas ir skatinamas socialinis bei demokratinis kilmės šalių ir jų gyventojų vystymasis; atsižvelgdamas į tai, ragina užtikrinti glaudesnę bendradarbiavimą su Arabų Lygos ir Afrikos Sąjungos regiono šalimis, siekiant valdyti, apgyvendinti perkeltus asmenis ir suteikti prieglobstį asmenims, kuriems reikalinga apsauga;

19. ragina Komisiją ir Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai surengti tarptautinę konferenciją pabėgėlių krizės tema, kurioje dalyvautų ES, jos valstybių narių, su JT susijusių agentūrų, Jungtinių Valstijų, atitinkamų tarptautinių NVO ir arabų valstybių atstovai, siekiant, be kita ko, parengti bendrą globalią humanitarinės pagalbos strategiją;

20. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

P8_TA(2015)0318

ES vaidmuo Artimųjų Rytų taikos procese**2015 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES vaidmens Artimųjų Rytų taikos procese (2015/2685(RSP))**

(2017/C 316/24)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Artimųjų Rytų taikos proceso,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. liepos 20 d. Tarybos išvadas dėl Artimųjų Rytų taikos proceso,
 - atsižvelgdamas į naujausius Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Federicos Mogherini ir jos atstovo spaudai pareiškimus dėl Izraelio, Okupuotosios Palestinos Teritorijos, Artimųjų Rytų taikos proceso ir ES paramos JT paramos ir darbo agentūrai;
 - atsižvelgdamas į Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimą, įsteigiantį asociaciją tarp Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Izraelio Valstybės,
 - atsižvelgdamas į Europos ir Viduržemio jūros regiono laikinosios asociacijos susitarimą dėl prekybos ir bendradarbiavimo tarp Europos bendrijos ir Palestinos išsivadavimo organizacijos, atstovaujančios Vakarų Kranto ir Gazos ruožo Palestinos valdžios interesams,
 - atsižvelgdamas į atitinkamas JT Generalinės Asamblėjos ir JT Saugumo Tarybos rezoliucijas,
 - atsižvelgdamas į 1949 m. Ketvirtąją Ženevos konvenciją dėl civilių apsaugos karo metu,
 - atsižvelgdamas į ES gaires dėl skatinimo laikytis tarptautinės humanitarinės teisės,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 ir 4 dalis,
- A. kadangi taikos siekis Artimuosiuose Rytuose ir toliau yra svarbiausias tarptautinės bendruomenės prioritetasis ir būtina sąlyga siekiant regiono stabilumo ir saugumo; kadangi JT Saugumo Taryba deda pastangas, kad taikos procesas būtų atnaujintas;
- B. kadangi Izraelio ir Palestinos konfliktas turi būti vertinamas platesniame Izraelio ir arabų konflikto kontekste; kadangi ES mano, kad, norint užtikrinti taiką Artimuosiuose Rytuose, reikia visa apimančio regioninio sprendimo; kadangi dėl smurtinės krizės Sirijoje, „Da'esh“ iškilimo, augančio radikalizmo ir terorizmo plitimo Artimuosiuose Rytuose kyla didžiulė grėsmė Izraelio ir visam regiono saugumui bei dar labiau kenčia palestiniečiai, antra vertus, dėl to arabų valstybės ir Izraelis įgyja bendrų interesų, o branduolinis susitarimas su Iranu, kurį rengiant ES atliko svarbų vaidmenį, yra išskirtinis taikos proceso stimulus ir ši galimybė neturėtų būti praleista;
- C. kadangi ES ne kartą patvirtino savo paramą dviejų valstybių sambūviu grindžiamam sprendimui, pagal kurį būtų laikomasi 1967 m. sienų, Jeruzalė būtų abiejų valstybių sostinė ir taikiai bei saugiai viena šalia kitos egzistuočių saugi Izraelio Valstybė ir nepriklausoma, demokratinė, vientisa ir gyvybinga Palestinos Valstybė, ir ragino atnaujinti tiesiogines Izraelio ir Palestinos Administracijos taikos derybas;
- D. kadangi ES yra didžiausia Izraelio prekybos partnerė ir didžiausia pagalbos palestiniečiams teikėja; kadangi Komisijos pirmininko pavaduotoja ir Sąjungos vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai Federica Mogherini ne kartą parodė esanti išpareigojusi atnaujinti ir sustiprinti Sąjungos vaidmenį Artimųjų Rytų taikos procese; kadangi

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

2015 m. balandžio mėn. Fernando Gentilini paskirtas nauju ES specialiuoju įgaliotiniu Artimųjų Rytų taikos procese; kadangi ES, nepaisant jos plataus užmojo ir išipareigojimo veiksmingai veikti šioje srityje, tebeturi parengti visapusišką ir nuoseklią savo dalyvavimo Artimųjų Rytų taikos procese viziją, kuri turėtų atspindėti sparčiai kintantį regiono kontekstą;

1. reiškia didžiulį susirūpinimą dėl užsitęsios Artimųjų Rytų taikos proceso ir ragina nedelsiant įtikinamai atnaujinti pastangas siekti taikos; ragina ir Izraelį, ir Palestiną vengti veiksmų, kurie galėtų sukelti tolesnį konflikto eskalavimą, be kita ko, neapykantą kurstančių kalbų ir neapykantos skatinimo visuomeninėje sferoje, vienašalių priemonių, kurios galėtų nulemti derybų rezultatus ir kelia grėsmę dviejų valstybių sambūviu grindžiamo sprendimo įgyvendinamumui; pabrėžia, kad bet koks ilgalaikis konflikto sprendimas gali būti pasiektas tik regiono kontekste, dalyvaujant visoms susijusioms šalims regione ir remiant tarptautinei bendruomenei;

2. pakartoja tvirtai remias dviejų valstybių sambūviu grindžiamą sprendimą, pagal kurį būtų laikomasi 1967 m. sienų, Jeruzalė būtų abiejų valstybių sostinė ir taikiai bei saugiai viena šalia kitos egzistuočių saugi Izraelio Valstybė ir nepriklausoma, demokratinė, vientisa ir gyvybinga Palestinos Valstybė, paremta apsisprendimo teise ir visapusiškai besilaikanti tarptautinės teisės; pabrėžia, kad nesmurtinės priemonės ir pagarba žmogaus teisėms bei humanitarinei teisei yra vienintelis būdas teisingai ir ilgalaikiai izraeliečių ir palestiniečių taikai pasiekti;

3. pabrėžia, kad galimybės užtikrinti dviejų valstybių sambūviu pagrįstą sprendimą išsaugojimas imantis konkrečių veiksmų ir užtikrinant visapusišką pagarbą abiejų šalių civilių gyventojų teisėms turi būti didžiausias ES ir tarptautinės bendruomenės prioritetasis; nekantriai laukia ES struktūrinio dialogo su Izraeliu dėl padėties Vakarų Krante ir dviejų valstybių sambūviu pagrįsto sprendimo išsaugojimo klausimais pradžios: jo metu turėtų būti aptarta ir gyvenviečių problema;

4. palankiai vertina teigiamą ES vaidmenį ir reikalingą paramą, kurią ES nori suteikti siekdama sudaryti palankesnes sąlygas taikiomis ir konstruktyviomis priemonėmis išspręsti Izraelio ir Palestinos konfliktą ir platesnį Izraelio ir arabų šalių konfliktą, kas atitiktų ES interesus užtikrinti saugumą, stabilumą ir klestėjimą Artimuosiuose Rytuose; vis dėlto ragina ES laikytis naujos strategijos, kuria iš tiesų užtikrinama taika ir saugumas Izraelio ir Palestinos žmonėms; teigiamai vertina Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės ir Komisijos pirmininko pavaduotojos asmeninį pasiryžimą ir naujo ES specialiojo įgaliotinio Artimųjų Rytų taikos procese paskyrimą bei remia jų pastangas šiuo klausimu;

5. palankiai vertina ES išipareigojimą aktyviai dirbti siekiant atnaujinti daugiašalį požiūrį į taikos procesą, konsultuojantis su visomis susijusiomis šalimis regione ir aktyviai remti šalis, siekiant atkurti pasitikėjimą ir sukurti pasitikėjimu grindžiamą aplinką, kuri yra būtina norint kuo greičiau pradėti prasmingas derybas; pažymi, kad, ES nuomone, tarptautinės paramos grupės sukūrimas yra galimas būdas prisidėti prie šio tikslo; pabrėžia, kad ES yra pasirengusi dalyvauti bendrame darbe su regioniniais partneriais pagal Arabų taikos iniciatyvą;

6. primygtinai ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę ir ES specialųjį įgaliotinį geriau pasinaudoti ES ir jos valstybių narių politiniais ryšiais ir institucijų praktine patirtimi, nes jie grindžiami Europos geografiniu artumu, istoriniais ryšiais ir glaudžiais ekonominiais mainais su Artimųjų Rytų regionu, siekiant atlikti tikrą politinį vaidmenį Izraelio ir Palestinos – platesniame kontekste arabų valstybių ir Izraelio – taikos procese; primena valstybėms narėms, kad jų pagrindinė pareiga – aktyviai prisidėti formuojant bendrą ES poziciją dėl to, kaip spręsti su Artimųjų Rytų taikos procesu susijusias problemas, ir susilaikyti nuo vienašalių ES veiksmus silpninančių iniciatyvų;

7. remia JT Saugumo Tarybos dedamas pastangas, kad būtų atnaujintos Izraelio ir Palestinos taikos derybos; vis dėlto ragina ES vykdyti savo, kaip įtakingos veikėjos, išipareigojimus ir priimti drąsiai ir išsamiai taikos regione iniciatyvą; mano, kad ES turėtų atlikti pagrindinį vaidmenį iš naujo nustatant Ketverto tikslus – jie turėtų būti iš naujo sutelkti į konflikto politinio sprendimo ieškojimą – ir pobūdį;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

8. smerkia nuolatinį Izraelio gyvenviečių plėtimąsi, kuris prieštarauja tarptautinei teisei, kursto Palestinos pasipiktinimą ir kenkia dviejų valstybių sambūviu pagrįsto sprendimo įgyvendinamumui ir perspektyvoms, ir ragina Izraelio valdžios institucijas nedelsiant sustabdyti ir atšaukti savo gyvenviečių plėtros politiką;
9. palankiai vertina ES įsipareigojimą, stengiantis atskirti Izraelį ir jo veiksmus Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje, užtikrinti, kad visuose ES ir Izraelio susitarimuose būtų nedviprasmiškai ir aiškiai nurodyta, jog jie netaikomi 1967 m. Izraelio okupuotoms teritorijoms, kaip pakartota 2015 m. liepos 20 d. Užsienio reikalų tarybos išvadose; atsižvelgia į 2013 m. liepos 19 d. Komisijos gaires, skirtas nustatyti, ar Izraelio subjektai ir jų veikla teritorijose, Izraelio okupuotose nuo 1967 m. birželio mėn., atitinka kriterijus, būtinus subsidijoms bei premijoms gauti ir naudotis finansinėmis priemonėmis, kurias ES finansuoja nuo 2014 m., ir į 2015 m. balandžio 13 d. 16 ES užsienio reikalų ministrų nusiųstą laišką Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei, kuriame ji skatinama imtis iniciatyvos Komisijoje, kad būtų užbaigtas darbas, susijęs su ES gairių dėl produktų iš gyvenviečių ženklavimo parengimu;
10. pabrėžia, jog atitinkamos ES institucijos turi ir toliau užtikrinti, kad ES lėšos nebūtų tiesiogiai ar netiesiogiai nukreipiamos teroristinėms organizacijoms ar veiklai finansuoti;
11. pabrėžia, kad kovotojų grupuočių įvykdytas apšaudymas raketomis Izraelio teritorijoje yra nepriimtinas, ir atkreipia dėmesį į eskalavimo pavojų; pabrėžia, jog būtina, kad ES, siekdama užkirsti kelią teroristų grupuočių Gazos Ruože ir Vakarų Krante pakartotiniam ginklavimuisi, ginklų kontrabandai, raketų gamybai ir tunelių statybai, bendradarbiautų su Izraeliu, Palestinos Administracija, Egiptu ir Jordanija; dar kartą pabrėžia, kad, remiantis 2014 m. liepos mėn. Užsienio reikalų tarybos išvadomis, ypač būtina nuginkluoti visas teroristų grupuotes Gazoje;
12. reišia didžiulį susirūpinimą dėl to, kad Vakarų Krante vis dažniau susiduriama su naujakurių smurtu; teigiamai vertina tai, kad Izraelio vadovai plačiai pasmerkė neseniai įvykdytą padegėjų išpuolį prieš Dawabshah šeimą Dumos kaime, tačiau primena Izraeliui, kad jis visapusiškai atsakingas už Palestinos gyventojų apsaugą ir visų smurtaujančių naujakurių patraukimą baudžiamojon atsakomybėn;
13. džiaugiasi darbu, atliktu vykdant bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) misiją policijos ir teisinės valstybės srityse (EUPOL COPPS) Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje, padedant Palestinos Administracijai, steigti būsimos Palestinos Valstybės institucijas policijos ir baudžiamosios teisenos srityje; ragina atnaujinti BSGP pasienio pagalbos misiją (EUBAM Rafah), užtikrinant platesnio užmojo įgaliojimus, tinkamas priemones ir darbuotojus, siekiant atlikti konkretų vaidmenį kontroliuojant Gazos Ruožo sienas su Egiptu ir Izraeliu;
14. ragina Europos išorės veiksnių tarnybą (EIVT) ir Komisiją pranešti Parlamentui apie ES finansuotų objektų ir projektų Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje sunaikinimo atvejus ir jiems padarytą žalą;
15. ragina Komisiją ir EIVT teikti finansavimą ir apsaugą regiono NVO, kurių politiniai tikslai atitinka bendruosius Artimųjų Rytų taikos proceso tikslus, ir primygtinai ragina ES valdžios institucijas šiuo klausimu bendradarbiauti su atitinkamomis regiono valdžios institucijomis;
16. pakartoja savo raginimą nutraukti Gazos Ruožo blokadą ir skubiai atstatyti ir atkurti jį po 2014 m. vasaros karo – tai turi būti ES ir tarptautinės bendruomenės humanitarinės pagalbos prioritetas; palankiai vertina didvyrišką JT paramos ir darbo agentūros darbu šioje srityje; primygtinai ragina paramos teikėjus kuo greičiau išmokėti savo finansinius įsipareigojimus, prisiimtus Kairo tarptautinėje konferencijoje Palestinos klausimams („Gazos atstatymas“) 2014 m. spalio 12 d.;
17. palankiai vertina priemones, kurių neseniai ėmėsi Izraelis siekdamas sumažinti apribojimus Gazai, tačiau apgailestauja, kad toliau taikomi apribojimai statybinių medžiagų įvežimui; pabrėžia, kad svarbu imtis tolesnių teigiamų priemonių, tuo pat metu sprendžiant teisėtus Izraelio susirūpinimą keliančius saugumo klausimus, kad būtų galima visapusiškai teikti humanitarinę pagalbą, vykdyti rekonstrukciją ir atgaivinti ekonomiką; primygtinai ragina valstybes nares vykdyti savo įsipareigojimą remti rekonstrukcijai būtinų medžiagų stebėsenos ir kontrolės trišalį mechanizmą;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

18. primygtinai ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę imtis priemonių siekiant užtikrinti visapusišką rekomendacijų, pateiktų JT nepriklausomos tyrimų komisijos ataskaitoje dėl 2014 m. Gazos konflikto, įskaitant rekomendaciją aktyviai remti Tarptautinio baudžiamojo teismo darbą, įgyvendinimą; palankiai vertina tai, kad ES valstybės narės, kurios yra JT žmogaus teisių tarybos narės, vieningai balsavo už 2015 m. liepos 3 d. šios tarybos rezoliuciją „Atsakomybės už visus tarptautinės teisės pažeidimus Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje, įskaitant Rytų Jeruzalę, ir teisingumo užtikrinimas“;

19. pabrėžia, kad palestiniečių tarpusavio susitaikymas yra svarbus elementas siekiant dviejų valstybių sambūviu grindžiamo sprendimo, ir apgailestauja dėl nuolatinio Palestinos susiskaldymo; pritaria, kad ES ragina palestiniečių grupuotes svarbiausią pirmenybę teikti susitaikymui ir tam, kad Palestinos Administracija grįžtų į Gazą; ragina Palestino pajėgas nedelsiant atnaujinti pastangas susitaikyti, visų pirma surengiant ilgai lauktus prezidento ir parlamento rinkimus; pabrėžia, kad Palestinos Administracija privalo prisiišti šiuo požiūriu didesnę atsakomybę ir vyriausybės funkcijas Gazoje, be kita ko, saugumo ir civilinės administracijos srityse bei dislokuojant pareigūnus Gazoje sienos perėjimo punktuose;

20. ragina visas konflikte dalyvaujančias šalis visapusiškai gerbti sulaikytų asmenų ir kalinių teises, taip pat ir bado streiką paskelbusių kalinių teises;

21. išreiškia gilų susirūpinimą dėl rimtos Jungtinių Tautų pagalbos ir darbo Palestinos pabėgėliams organizacijos (JTPDO) finansavimo krizės; ragina ES didinti finansinę paramą JTPDO, taip pat ragina visus kitus paramos teikėjus įvykdyti savo pažadus šiai agentūrai, o agentūrą toliau gerinti savo valdymą, be to, ragina spręsti ir esminį ypač svarbų palestiniečių pabėgėlių klausimą; sveikina JTPDO ir palankiai vertina jos išskirtines pastangas, dėl kurių tapo galima paskelbti, kad 2015–2016 mokslo metais galės mokytis Palestinos pabėgėlių mokiniai;

22. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, ES specialiajam įgaliotiniui Artimųjų Rytų taikos procese, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, JT Generaliniam Sekretoriui, Knesetui, Izraelio prezidentui ir vyriausybei, Palestinos įstatymų leidžiamajai tarybai ir Palestinos Administracijai, Arabų Valstybių Lygos generaliniam sekretoriui, Egipto, Jordanijos ir Libano parlamentams ir vyriausybėms ir JTPDO generaliniam komisarui.

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

P8_TA(2015)0319

Padėtis Baltarusijoje**2015 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Baltarusijoje (2015/2834(RSP))**

(2017/C 316/25)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas ir rekomendacijas dėl Baltarusijos,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės mėn. Rygoje įvykusį Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimą ir jo deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. liepos 28 d. įvykusį Europos Sąjungos ir Baltarusijos Respublikos dialogą žmogaus teisių klausimais,
 - atsižvelgdamas į tai, kad 2015 m. rugpjūčio 22 d. Baltarusijos valdžios institucijos paleido šešis politinius kalinius, ir į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Fredericos Mogherini ir už Europos kaimynystės politiką ir plėtros derybas atsakingo Komisijos nario Johannes Hahno 2015 m. rugpjūčio 22 d. pareiškimą dėl politinių kalinių paleidimo Baltarusijoje,
 - atsižvelgdamas į artėjančius prezidento rinkimus, kurie vyks 2015 m. spalio 11 d.,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 ir 4 dalis,
- A. kadangi nepaisant to, kad suaktyvėjo Baltarusijos ir ES bei Jungtinių Amerikos Valstijų ryšiai, Baltarusijoje ir toliau pažeidžiamos žmogaus teisės, įskaitant toliau vykdomą žmogaus teisių gynėjų bauginimą, policijos reidus žmogaus teisių organizacijose konfiskuojant jų įrangą ir priverstinį išsiuntimą iš Baltarusijos, kaip nurodyta JT specialiojo pranešėjo žmogaus teisių padėties Baltarusijoje klausimais ataskaitoje;
- B. kadangi 2015 m. birželio 18–19 d. įvyko pirmasis nuo 2002 m. oficialus Parlamento delegacijos ryšiams su Baltarusija vizitas į Minską; kadangi Europos Parlamentas šiuo metu neturi oficialių santykių su Baltarusijos parlamentu;
- C. kadangi didelis žodžio ir žiniasklaidos laisvės pagerėjimas, eilinių piliečių ir opozicijos aktyvistų politinių teisių paisymas ir teisės viršenybės principo laikymasis – tai būtinos sąlygos, kad pagerėtų ES ir Baltarusijos santykiai; kadangi Europos Sąjunga vis dar stipriai išpareigojusi toliau ginti žmogaus teises Baltarusijoje, įskaitant žodžio ir spaudos laisvę;
- D. kadangi buvo padaryta pažanga bendradarbiaujant kai kuriose sektorių politikos srityse, pvz., aukštojo mokslo, profesinio mokymo, skaitmeninės rinkos, energetikos sektoriaus, maisto saugos ir kultūros srityse, ir ši pažanga turi teigiamą poveikį siekiant pradėti konstruktyvias diskusijas Baltarusijos visuomenėje dėl būtinų reformų šalyje ir didinant informuotumą apie ES; kadangi ES vis dėlto privalo užtikrinti, kad jos išteklių nebūtų naudojami pilietinės visuomenės organizacijų, žmogaus teisių gynėjų, laisvai samdomų žurnalistų ir opozicijos lyderių veiklai užgniaužti;
- E. kadangi nuo 1994 m. Baltarusijoje nebuvo surengti laisvi ir sąžiningi rinkimai, vadovaujantis pripažintus tarptautinius standartus atitinkančiais rinkimų teisės aktais, ir kadangi esamu įstatymu suteikiamas didžiulis pranašumas dabartiniam prezidentui; kadangi Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO) ir Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių biuras (ODIHR) visoje Baltarusijoje įkūrė ilgalaikę rinkimų stebėjimo misiją ir koordinuos trumpą laiką dirbančių stebėtojų darbą;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

- F. kadangi 2015 m. balandžio 2 d. prezidentas A. Lukašenka pasirašė Dekretą Nr. 3 dėl socialinės priklausomybės prevencijos, kuriame numatyta, kad bedarbiai privalo dirbti, priešingu atveju jie turi sumokėti specialų mokestį į valstybės biudžetą arba jie užsitraukia administracinę atsakomybę (skiriant baudą ar administracinį areštą);
- G. kadangi 2015 m. sausio 1 d. buvo išleistas naujas įstatymas, kuriuo reguliuojama visų rūšių žiniasklaida; kadangi pagal minėtą įstatymą vyriausybė gali uždaryti visas žiniasklaidos priemones, įskaitant interneto žiniasklaidos priemones, jei jų paskelbta informacija vyriausybės bus laikoma netinkama;
- H. kadangi Baltarusijos valdžios institucijos pagaliau paleido visus šešis politinius kalinius, įskaitant ir buvusius kandidatus į prezidentus, po to, kai ilgus metus neigė jų buvimą;
- I. kadangi 2015 m. liepos 13 d. ir 31 d. Taryba peržiūrėjo Baltarusijai taikomas ribojamąsias priemones ir pakeitė subjektų, kuriems taikomas draudimas išduoti vizas ir kurių turtas išaldomas, sąrašą, iš jo pašalindama kai kuriuos pareigūnus ir bendroves; kadangi 175 asmenims, įskaitant Aleksandrą Lukašenką, šiuo metu taikomas draudimas atvykti ir visų jų (taip pat ir 18 ūkio subjektų) turtas išaldytas ES; kadangi, atsižvelgiant į pastaruosius įvykius ir visus kitus veiksnius, dėl kurių buvo imtasi ribojamųjų priemonių, per artimiausius mėnesius bus įvertintos ES ribojamosios priemonės;
- J. kadangi 2015 m. liepos 28 d. Briuselyje vyko ES ir Baltarusijos Respublikos dialogas žmogaus teisių klausimais, per kurį dėmesys buvo skirtas įvairiems aspektams, tarp kurių nacionalinės žmogaus teisių institucijos įsteigimas, saviraiškos, susirinkimų ir asociacijų laisvė, mirties bausmė, kova su kankinimu ir netinkamu elgesiu, taip pat vaikų teisės;
- K. kadangi Baltarusija atliko konstruktyvų vaidmenį sudarant palankias sąlygas ugnies nutraukimo susitarimui Ukrainoje;
- L. kadangi dėl konflikto Ukrainoje Baltarusijos visuomenėje padidėjo baimė, kad pasikeitus valdžiai bus destabilizuota vidaus padėtis;
- M. kadangi Baltarusija tebėra vienintelė šalis Europoje, kurioje taikoma mirties bausmė;
1. lieka labai susirūpinęs dėl žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių padėties Baltarusijoje, taip pat dėl ankstesnių rinkimų trūkumų, kuriuos pastebėjo nepriklausomi tarptautiniai stebėtojai, ir dėl aktyvaus opozicijos lyderių persekiojimo po rinkimų;
 2. džiaugiasi, kad neseniai buvo paleisti likę politiniai kaliniai; ragina Baltarusijos vyriausybę reabilituoti paleistus politinius kalinius ir atkurti visas jų pilietines ir politines teises; pabrėžia, kad tai galėtų būti pirmas žingsnis siekiant gerinti Europos Sąjungos ir Baltarusijos santykius; tačiau pažymi, kad panašūs veiksmai anksčiau tebuvo simbolinis gestas ir jais nebuvo prisidėta nei prie Baltarusijos visuomenės padėties gerinimo, nei prie geresnių santykių su ES;
 3. ragina Baltarusiją ateinančius prezidento rinkimus surengti pagal tarptautiniu mastu pripažintus standartus, suteikti opozicijai netrunkdomą prieigą prie visų vyriausybės kontroliuojamų žiniasklaidos priemonių ir sudaryti jos nariams galimybę vienodomis sąlygomis dalyvauti rinkimuose, visų pirma sukuriant nepriklausomas rinkimų komisijas, užtikrinant, kad jose būtų tinkamai atstovaujama visais lygmenimis, ir garantuojant skaidrų balsų skaičiavimo procesą;
 4. tikisi, kad valdžios institucijos nustos dėl politinių priežasčių persekioti nepriklausomą žiniasklaidą; ragina nutraukti administracinį persekiojimą ir savavališką Administracinių teisės pažeidimų kodekso 2 dalies 22.9 straipsnio taikymą laisvai samdomiems žurnalistams, kurie be akreditacijos dirba su užsienio žiniasklaida, taip apribojant teisę į saviraiškos laisvę ir informacijos sklaidą;
 5. yra susirūpinęs dėl to, kad neseniai sulaikyti jaunimo aktyvistai Maksimas Pekarskis, Vadimas Žeromskis ir Viačeslavas Kasinerovas ir vykdomas jų baudžiamasis persekiojimas įtariant juos tyčiniu chuliganizmu, laiko šiuos veiksmus neproporcingais ir griežtai smerkia šių asmenų atžvilgiu vykdomą smurtą;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

6. primena, kad nuo 2010 m. Baltarusijoje mirties bausmė buvo įvykdyta dešimčiai asmenų, vien tik 2014 m. trims asmenims buvo įvykdyta mirties bausmė, o 2015 m. kovo 18 d. buvo priimtas naujas mirties nuosprendis; šiomis aplinkybėmis primygtinai ragina Baltarusiją, vienintelę šalį Europoje, kurioje vis dar taikoma mirties bausmė, prisijungti prie bendro mirties bausmės vykdymo moratoriumo – tai būtų pirmas žingsnis siekiant visiškai ją panaikinti;
7. ragina Baltarusijos vyriausybę laikytis JT Ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių komiteto rekomendacijų dėl priverstinio darbo panaikinimo šalyje;
8. atkreipia dėmesį į tautinių mažumų padėtį šalyje ir jų kultūrinės organizacijos, kurių vadovai kartais buvo pakeičiami valstybės valdžios institucijų palankumą turinčiais asmenimis, taip pažeidžiant vieną iš pagrindinių žmogaus laisvių – asociacijų laisvę;
9. pakartoja savo raginimą Baltarusijos valdžios institucijoms užtikrinti, kad bet kokiomis aplinkybėmis būtų laikomasi demokratijos principų, paisoma žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių pagal Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją ir tarptautinius bei regioninius žmogaus teisių aktus, kuriuos yra ratifikavusi Baltarusija;
10. atkreipia dėmesį į tai, kad 2015 m. rugsėjo 3 d. Briuselyje vyko šeštasis ES ir Baltarusijos konsultacijų dėl modernizavimo raundas, per kurį delegacijos aptarė bendradarbiavimo pagrindinėse srityse perspektyvas pagal 2014 m. ir 2015 m. pasiektus susitarimus; primygtinai ragina EIVT ir Tarybą užtikrinti, kad bet koks valdžios institucijų dalyvavimas Modernizavimo dialoge, taip pat dalyvaujant demokratinei opozicijai ir pilietinei visuomenei ir sudarant joms tokias pačias sąlygas, vyktų laikantis visų demokratinės principų, siekiant plėtoti tvarią konkurencingą ekonomiką ir įtvirtinti demokratines reformas, taip pat užtikrinti pliuralistinės visuomenės ir teisės viršenybės principų laikymąsi;
11. palaiko Komisijos vykdomą kritinio požiūrio politiką Baltarusijos valdžios institucijų atžvilgiu ir yra pasirengęs prisidėti prie jos įgyvendinimo per savo delegaciją ryšiams su Baltarusija; vis dėlto primena, kad ES turi išlikti budri skirdama savo išteklius ir užtikrinti, kad jais nebūtų pabloginta opozicijos ir pilietinės visuomenės padėties;
12. pakartoja savo raginimą Komisijai finansinėmis ir politinėmis priemonėmis remti Baltarusijos pilietinės visuomenės, nepriklausomos žiniasklaidos ir Baltarusijos nevyriausybinių organizacijų pastangas remti Baltarusijos gyventojų demokratinius siekius;
13. palankiai vertina padarytą pažangą su Baltarusija bendradarbiaujant kai kurių sektorių – aukštojo mokslo, profesinio mokymo, skaitmeninės rinkos, energetikos sektoriaus, maisto saugos ir kultūros – srityse;
14. pažymi, kad 2014 m. pradėtomis derybomis dėl vizų tvarkos supaprastinimo siekiama pagerinti žmonių tarpusavio ryšius ir paskatinti pilietinę visuomenę; pabrėžia, kad reikalinga greitesnė pažanga šioje srityje;
15. pripažįsta, kad visuomeniniame gyvenime imta daugiau vartoti baltarusių kalbą; atkreipia dėmesį į švietimo ministro planus skatinti vartoti baltarusių kalbą mokymo įstaigose ir Konstitucinio Teismo priimamus teisės aktus leisti rusų ir baltarusių kalbomis;
16. ragina Europos išorės veikslių tarnybą ir Komisiją rasti naujus pilietinės visuomenės organizacijų rėmimo Baltarusijoje būdus; šiuo klausimu pabrėžia, kad būtina remti visus nepriklausomus Baltarusijos visuomenės informavimo šaltinius, įskaitant žiniasklaidos transliacijas iš užsienio baltarusių kalba;
17. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Europos išorės veikslių tarnybai, Tarybai, Komisijai ir valstybėms narėms.

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

P8_TA(2015)0320

Socialinis verslumas ir socialinės inovacijos kovojant su nedarbu

2015 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl socialinio verslumo ir socialinių inovacijų kovojant su nedarbu (2014/2236(INI))

(2017/C 316/26)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 3 d. Komisijos komunikatą „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ (COM(2010)2020),
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. vasario 6 d. rezoliuciją „Įmonių socialinė atsakomybė. Atskaitingas, skaidrus ir atsakingas įmonių elgesys ir tvarus augimas“⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. vasario 19 d. rezoliuciją dėl socialinės ekonomikos⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. liepos 2 d. rezoliuciją dėl kooperatyvų indėlio įveikiant krizę⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 184 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 346/2013 dėl Europos socialinio verslumo fondų,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. lapkričio 20 d. rezoliuciją „Socialinio verslo iniciatyva. Socialinėms įmonėms plėtoti palankios aplinkos kūrimas socialinių inovacijų ekonomikoje“⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. kovo 10 d. pareiškimą⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. gegužės 20 d. Tarybos išvadas dėl jaunimo verslumo propagavimo siekiant remti jaunų žmonių socialinę įtrauktį⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1296/2013 dėl Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programos (EaSI), kuriuo nustatyta mikrofinansų ir socialinio verslumo kryptis,
- atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 25 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Socialinio verslo iniciatyva“ (COM(2011)0682),
- atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 6 d. Komisijos komunikatą „Europos bendrosios skaitmeninės rinkos strategija“ (COM(2015)0192),
- atsižvelgdamas į 2013 m. vasario 20 d. Komisijos komunikatą „Socialinės investicijos į augimą ir socialinę sanglaudą, visų pirma naudojant 2014–2020 m. Europos socialinio fondo lėšas“ (COM(2013)0083),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą (A8-0247/2015),

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0049.

⁽²⁾ OL C 76 E, 2010 3 25, p. 16.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0301.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0429.

⁽⁵⁾ OL C 199 E, 2012 7 7, p. 187.

⁽⁶⁾ OL C 183, 2014 6 14, p. 18.

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

- A. kadangi socialinės ir solidariosios ekonomikos sektoriuje dirba daugiau kaip 14 mln. asmenų, kurie sudaro maždaug 6,5 proc. ES darbuotojų; kadangi Europos Sąjungoje yra 2 mln. socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonių, kurios sudaro 10 proc. Sąjungos įmonių;
- B. kadangi dėl ekonomikos ir finansų krizės padidėjo skurdas ir socialinė atskirtis, taip pat ilgalaikio nedarbo bei jaunimo nedarbo lygis ir socialinė nelygybė;
- C. kadangi nuo ekonomikos ir finansų krizės labiausiai nukentėjo darbo rinkoje didžiausią atskirtį patiriančios ir nepalankiausioje padėtyje esančios grupės, pvz., neįgalieji, jaunimas, vyresnio amžiaus žmonės, moterys, ilgą laiką nedirbantys asmenys ir nepalankias sąlygas darbo rinkoje turintys asmenys;
- D. kadangi ekonomikos ir finansų krizė turėtų būti vertinama kaip galimybė plėtoti tvaresnę Europos Sąjungos ekonomikos modelį, kurį taikant būtų skiriamas didesnis dėmesys socialinei ir teritorinei sanglaudai ir aplinkos tvarumui; kadangi gerėjant ekonominei ir finansinei padėčiai kartu turėtų būti visapusiškai remiamas įtraukių, tvarių ir kokybiškų darbo vietų kūrimas; kadangi socialinė ir solidarioji ekonomika gali padėti siekti šio tikslo ir taip pat turėtų būti laikoma šio perėjimo varomąja jėga, galinčia padėti suderinti socialinius, aplinkosaugos ir ekonomikos klausimus;
- E. kadangi socialinės paramos ir sveikatos paslaugų teikėjai, kurių daugelis yra socialinės įmonės, yra vienas iš pagrindinių darbo vietų kūrimo sektorių ES, kuriame 2009–2013 m. buvo sukurta 1,3 mln. darbo vietų; kadangi tai rodo šio sektoriaus dvejopas galimybes – kurti naujas darbo vietas net krizės laikotarpiu ir sykiu stiprinti socialinę ir teritorinę sanglaudą Europoje, ypač padedant įtraukti paslaugų naudotojus į darbo rinką;
- F. kadangi 2014 m. lapkričio 17–18 d. Romoje vykusioje konferencijoje „Pasinaudokime socialinės ekonomikos teikiamomis galimybėmis ES ekonomikos augimo labui“ buvo pripažinta, kad socialinė ir solidarioji ekonomika vaidina itin svarbų vaidmenį Europos šalyse ir prisideda siekiant daugelio pagrindinių ES tikslų, kaip antai darbo vietų kūrimo ir išsaugojimo, socialinės sanglaudos, socialinių inovacijų, kaimo ir regioninės plėtros bei aplinkos apsaugos;
- G. kadangi strategijos „Europa 2020“ tikslai – padidinti 20–64 m. amžiaus grupės asmenų užimtumo lygį nuo 69 proc. iki bent 75 proc. ir 25 proc. sumažinti žmonių, gyvenančių žemiau nacionalinės skurdo ribos, skaičių Europoje, taip pat padėti 20 mln. žmonių išbristi iš skurdo – iki šiol dar nepasiekti;
- H. kadangi 2014 m. sausio mėn. Strasbūro deklaracijoje pažymima, kad socialinės įmonės turi atlikti didesnę vaidmenį kuriant Europos ateitį;
- I. kadangi ES – tai regionas, kuriame gyvena daugiausia vyresnio amžiaus žmonių, o gyventojų skaičiaus augimo rodikliai yra mažiausi pasaulyje; kadangi, remiantis prognozėmis, iki 2050 m. vidutinis ES piliečių amžius bus daugiau kaip 50 metų; kadangi senėjanti visuomenė ir demografiniai pokyčiai kelia problemų socialinės gerovės sistemoms;
- J. kadangi socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonės ne tik siekia pagerinti ekonomines ir socialines sąlygas, bet taip pat siūlo lankstesnes ir novatoriškesnes darbo sąlygas ir gali geriau prisitaikyti prie ekonominių ir socialinių aplinkybių;
- K. kadangi socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonėms būdingi demokratiški valdymo mechanizmai ir tai, kad jų nariai arba partneriai aktyviai dalyvauja valdant įmonę ir kad jų veikla labai skaidri, ir kadangi šios įmonės patenkina vis didesnę piliečių poreikį, kad įmonių elgesys būtų etiškas, socialinis ir palankus aplinkai;
- L. kadangi socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonės apima labai įvairias bendroves ir kadangi dauguma jų nėra pripažįstamos Europos lygmens teisinėje sistemoje, bet pripažįstamos tik nacionaliniu lygmeniu tam tikrose valstybėse narėse, kurios turi įvairią teisinę formą;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

- M. kadangi kooperatyvai sukuria kokybiškas neperkeliamas darbo vietas, kurios yra prieinamos visiems ir atsparios krizei; kadangi dėl savo kooperatinio verslo modelio įmonės krizės metu padidino apyvartą ir labiau augo, rečiau bankrutavo ir atleido mažiau darbuotojų;
- N. kadangi Reglamento (ES) Nr. 1296/2013 dėl Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programos (EaSI) 2 straipsnio 1 ir 5 dalyse yra apibrėžtos „socialinės įmonės“ ir „socialinės inovacijos“;
- O. kadangi socialinės inovacijos susijusios su naujų idėjų – tiek produktų, paslaugų ar socialinio organizavimo modelių, kuriais siekiama reaguoti į naujus socialinius, teritorinius ir aplinkosauginius poreikius ir problemas, srityse, tiek senėjančios visuomenės, gyventojų mažėjimo, darbo ir šeiminių gyvenimo derinimo, įvairovės valdymo, kovos su jaunimo nedarbu, labiausiai nuo darbo rinkos atskirtų asmenų integravimo ir kovos su klimato kaita srityse – plėtojimu ir įgyvendinimu;
- P. kadangi socialinės investicijos yra investicijos į žmones, kuriomis siekiama gerinti jų įgūdžius ir kompetencijas ir skatinti juos visapusiškai dalyvauti darbo rinkoje ir socialiniame gyvenime; kadangi socialinės investicijos paprastai yra susijusios su politikos priemonėmis švietimo, vaikų priežiūros, sveikatos priežiūros, profesinio mokymo, pagalbos ieškant darbo ir reintegracijos į darbo rinką srityse;
- Q. kadangi dėl to, kad socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonės dažnai nepripažįstamos ir kartais jos net nepripažįstamos kaip ekonominės veiklos vykdytojos, joms dar sunkiau gauti tiek viešąjį, tiek privatųjį finansavimą; kadangi struktūriniai fondai ir ES programos turėtų prisidėti modernizuojant ekonominius darinius, įskaitant socialinę ir solidariąją ekonomiką, kuriai atstovauja įvairių rūšių ir dydžių įmonės (kooperatyvai, savidraudos draugijos, fondai, asociacijos ir naujų formų socialinės ir solidariosios įmonės), kurių dauguma yra MVĮ ir labai mažos įmonės;
- R. kadangi švietimas ir mokymas turi būti prioritetinės sritys skatinant jaunimo verslumo kultūrą;
- S. kadangi lyčių nelygybė socialiniame versle yra mažesnė nei tradicinių formų versle; kadangi moterys socialinės verslininkės labai prisideda prie socialinės atskirties mažinimo ir naujų vystymosi galimybių kūrimo;
- T. kadangi ilgalaikiams bedarbiams socialiniame sektoriuje reikia pasiūlyti profesinio mokymo ir perkvalifikavimo programas siekiant suteikti jiems naujų galimybių novatoriškoje aplinkoje, kokią siūlo socialinė ir solidarioji ekonomika;
- U. kadangi socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonės ir visų pirma profesinio mokymo ir įdarbinimo įmonės suteikia galimybių dirbti labiausiai nuo darbo rinkos nutolusiems asmenims, kuriems nedarbas dažnai virsta ilgalaikiu nedarbu; kadangi valstybės narės galėtų svarstyti galimybes remti socialinės ir solidariosios ekonomikos įmones, kurios įdarbina bedarbius ar pašalpių prašytojus, jei tinkama, sumažinant mokesčius ir socialines įmokas;
- V. kadangi papildantis ir papildomas socialinės ir solidariosios ekonomikos poveikis taip pat svarbus kaip ir kitos užimtumą skatinančios priemonės; kadangi daugiau dėmesio reikia skirti sprendimams, kuriais skatinama žmonių, neturinčių būtiniausių gebėjimų ir konkurencingų lėšų, reintegracija į darbo rinką, kad jie vėliau galėtų pasinaudoti socialinės ir solidariosios ekonomikos novatoriškesnių sprendimų teikiamais privalumais;
- W. kadangi socialinis dialogas yra ypač svarbus siekiant užtikrinti ES socialinės rinkos ekonomikos veikimą ir skatinti konkurencingumą bei sąžiningumą; kadangi socialinis dialogas ir konsultacijos su socialiniais partneriais formuojant ES politiką yra labai svarbi socialinė naujovė;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

- X. kadangi per viešuosius pirkimus dažnai rengiami didelės apimties vienkartiniai paslaugų ar prekių pirkimo konkursai, kuriuose ne visada gali dalyvauti mažesni rinkos dalyviai;

Ižanga

1. pažymi, kad socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonės, kurios nebūtinai turi būti ne pelno organizacijos – tai įmonės, kurių tikslas yra siekti savo socialinio tikslo: kurti darbo vietas pažeidžiamų grupių asmenims, teikti paslaugas savo nariams arba apskritai daryti teigiamą socialinį poveikį ir poveikį aplinkai ir kurios reinvestuoja pelną visų pirma siekdamos šių tikslų; atkreipia dėmesį į tai, kad socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonėms būdingas įsipareigojimas laikytis šių tikslų:

- teikti pirmenybę individualiems ir socialiniams tikslams, o ne kapitalo interesams;
- užtikrinti demokratinį narių valdymą;
- susieti narių ir naudotojų interesus su visuotinės svarbos interesais;
- užtikrinti, kad būtų ginami ir taikomi solidarumo ir atsakomybės principai;
- reinvestuoti perteklines lėšas į ilgalaikės plėtros tikslus arba į narių interesus tenkinančias paslaugas ar į visuotinės svarbos paslaugas;
- užtikrinti savanorišką ir atvirą narystę;
- užtikrinti savarankišką, nuo valdžios institucijų nepriklausomą valdymą;

2. mano, kad Komisija turėtų pripažinti socialinių įmonių įvairovę ir užtikrinti, kad ES lygmeniu būtų imamasi veiksmų visų tipų socialinėms ir solidariosioms įmonėms remti;

3. ragina Komisiją ir valstybes nares nedelsiant nuosekliai įgyvendinti visas 2012 m. socialinio verslo iniciatyvoje nustatytas priemones; ragina Komisiją kuo skubiau parengti antrąjį iniciatyvos etapą ir, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir vietos bei regionų valdžios institucijomis, pilietinės visuomenės organizacijomis ir pagrindiniais socialinės ir solidariosios ekonomikos dalyviais, išplėsti ir gilinti jos taikymo aprėptį;

4. pažymi, kad socialinė ir solidarioji ekonomika negali pakeisti gerovės valstybės ir viešųjų paslaugų;

5. pažymi, kad socialinio verslumo modelis dažnai yra patrauklus jaunimui ir suteikia jam galimybę parengti novatoriškus sprendimus reaguojant į aktualias ekonomikos, socialines ir aplinkos problemas;

6. pabrėžia, kad socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonės yra gerai įsitvirtinusios vietos ir regionų mastu, o tai suteikia joms pranašumą – jos geriau žino konkrečius poreikius ir gali teikti tuos poreikius atitinkančius produktus ir paslaugas visų pirma bendruomenėse, taip didinant socialinę ir teritorinę sanglaudą; mano, kad turi būti skatinamas tarpvalstybinis ir tarpsektorinis socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonių bendradarbiavimas, siekiant sudaryti sąlygas keistis žiniomis ir praktikos pavyzdžiais taip, kad visų pirma būtų remiamas tokių įmonių augimas;

7. ragina Komisiją ir valstybes nares pasiūlyti teritorinio organizavimo tobulinimo planus ir priemones, ypač nuolatinių gamtinių arba demografinių kliūčių patiriančiose vietovėse, kurie ne tik padės steigti ir vystyti socialinės ir solidariosios ekonomikos įmones bei skatinti socialines inovacijas ir verslumą, bet taip pat padės stiprinti socialinę ir teritorinę sanglaudą ES ir įveikti demografinius iššūkius, su kuriais susiduria ES;

8. itin palankiai vertina tai, kad daugėja tradicinių įmonių, kurios, vykdydamos savo verslo planus, taiko įmonių socialinės atsakomybės strategijas; vis dėlto pabrėžia, kad tokių strategijų taikymas savaime nėra pakankama sąlyga, kad įmonė būtų laikoma socialinės ir solidariosios ekonomikos įmone;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

9. mano, kad svarbu nustatyti mažesnės lyčių nelygybės socialinio verslumo srityje priežastis, kad į šiuos veiksnius skatindami socialinį ir tradicinį verslumą galėtų atsižvelgti politikos formuotojai;
10. mano, kad socialinės inovacijos labai padeda kurti pagrindus augimui, prisidedančiam prie tvaresnės, įtraukesnės ir ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą kuriančios visuomenės vystymo; pažymi, kad socialinėmis inovacijomis turi būti siekiama efektyviai pagerinti paslaugų kokybę, o ne tik mažinti sąnaudas;
11. teigiamai vertina tai, kad keturios ES valstybės narės (Ispanija, Prancūzija, Portugalija ir Belgija) yra priėmusios nacionalinės teisės aktus dėl socialinės ir solidariosios ekonomikos, tuo tarpu Lenkija pradėjo įgyvendinti socialinės ir solidariosios ekonomikos plėtros strategiją, o Rumunija svarsto galimybę priimti teisės aktus, reglamentuojančius socialinę ir solidariąją ekonomiką;
12. mano, kad Komisija turėtų politiškai ir finansiškai pripažinti ir remti ne pelno siekiančių socialinių paslaugų teikėjų vaidmenį;
13. atkreipia dėmesį į būtinybę skatinti novatoriškų socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonių, mokyklų, akademinės visuomenės ir socialinių investicijų suinteresuotųjų subjektų keitimąsi praktika, be kita ko atsižvelgiant į visuomenės poreikius, siekiant didinti verslumo gebėjimus ir gerinti sąlygas, kurios sudarys socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonėms galimybes vystytis ir augti, taip pat kurti socialinių inovacijų ramsčius; mano, kad svarbu atsižvelgti į suinteresuotųjų subjektų, įskaitant socialinius partnerius ir vartotojų organizacijas, nuomones; ragina valstybes nares remti kooperatinio verslo modelį;
14. pabrėžia, kad visos valstybės narės turi bendradarbiauti siekiant sukurti būtinąs pagrindines sąlygas socialinių inovacijų sistemai visose valstybėse narėse, nes vien socialinės ir solidariosios ekonomikos priemonėmis negalima kovoti su aktualiausių socialinių problemų simptomais ir priežastimis;

Strategija „Europa 2020“

15. pripažįsta, kad ES atsilieka siekdama strategijoje „Europa 2020“ nustatytų tikslų, ypač susijusių su užimtumu, inovacijomis ir skurdo bei socialinės atskirties mažinimu; pažymi, kad socialinė ir solidarioji ekonomika padeda plėtoti ne tik tvaresnės, pažangios ir įtraukios ekonomikos modelį, bet ir Europos socialinį modelį, ji taip pat yra bendrosios rinkos dalis, todėl nusipelno tvirto ES ir valstybių narių pripažinimo ir paramos, kaip numatyta kai kurių valstybių narių konstitucijose ir įvairiuose pagrindiniuose Europos Sąjungos dokumentuose; todėl prašo svarstyti galimybę peržiūrinti strategiją „Europa 2020“ atsižvelgti į socialinę ir solidariąją ekonomiką, nes jis gali labai padėti siekti šios strategijos tikslų;
16. atkreipia dėmesį į tai, kad demografinės tendencijos yra susijusios su naujais vartojimo modeliais ir kad dėl gyventojų senėjimo išsivysčiusiose šalyse vis labiau didėja socialinių paslaugų poreikis, bet taip pat atsiras galimybė kurti socialiai atsakingas įmones;
17. pabrėžia, kad socialinė ir solidarioji ekonomika dėl savo socialinio ir integracinio pobūdžio padeda kurti darbo vietas labiausiai nuo darbo rinkos atskirtoms grupėms ir taip prisideda prie solidarumo, socialinės sanglaudos ir ekonomikos augimo;
18. mano, kad socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonės gali sukurti procesus, kuriuos taikant būtų galima efektyviau, atsakingiau ir skaidriau valdyti senkančius išteklius, ir skatinti socialinės atsakomybės priemonių įgyvendinimą;
19. ragina valstybes nares socialinės ir solidariosios ekonomikos įmones labiau įtraukti į užimtumo ir socialinės integracijos veiksmų planus, taip pat į nacionalines reformų programas, kad būtų galima panaudoti jų darbo vietų kūrimo galimybes ir pasinaudoti galima jų pagalba siekiant svarbiausių strategijos „Europa 2020“ tikslų;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

20. teigiamai vertina tai, kad Jaunimo užimtumo iniciatyvos išankstinio finansavimo biudžetas buvo padidintas 30 proc.; ragina valstybes nares priemonės, kuriomis siekiama skatinti socialinį verslumą, derinti su savo nacionalinėmis Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo planais; ragina Komisiją ir valstybes nares Europos socialinis fondo nacionalinėse veiksmų programose skatinti socialinį verslumą ir inovacijas; ragina efektyviai ir veiksmingai įgyvendinti Jaunimo garantijų iniciatyvas;

Viešieji pirkimai

21. pabrėžia, kad socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonės patiria sunkumų siekdamas sudaryti viešojo pirkimo sutartis, pavyzdžiui, susiduria su kliūtimis dėl savo dydžio ir finansinių pajėgumų; ragina skubiai ir veiksmingai įgyvendinti direktyvas dėl viešųjų pirkimų ir koncesijų (direktyvos 2014/24/ES, 2014/25/ES ir 2014/23/ES), siekiant užtikrinti aktyvesnį socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonių dalyvavimą konkursų dėl viešųjų sutarčių procedūrose, gerinti sutarčių teikimą tokioms įmonėms, stiprinti jų vaidmenį ir skatinti socialinę įtrauktį ir socialines inovacijas; ragina imtis veiksmų siekiant palengvinti tokių įmonių dalyvavimą viešuosiuose pirkimuose teikiant tinkamas konsultacijas, supaprastinant procedūras ir rengiant konkursus tokiu būdu, kad juose galėtų dalyvauti mažesni veiklos vykdytojai; ragina vykdant viešuosius pirkimus pirmenybę teikti pasiūlymams, kuriais suteikiama didesnė ekonominė ir socialinė vertė, o ne siūloma mažiausia kaina, ir viešojo pirkimo sutartis įtraukiant socialinius arba aplinkos kriterijus;

22. palankiai vertina direktyvų dėl viešųjų pirkimų ir koncesijų reformą ir jas įtraukiant socialines sąlygas ir socialinius kriterijus siekiant skatinti socialinę įtrauktį ir socialines inovacijas, taip pat sutartis, kurios skirtos skatinti nepalankiausioje padėtyje darbo rinkoje esančių asmenų užimtumą; ragina valstybes nares visose konkursų ir atrankos procedūrose tinkamai taikyti viešųjų pirkimų principus plačiai taikant ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo principą ir laikantis aplinkos, socialinės ir darbo teisės prievolių; ragina valstybes nares ir viešųjų pirkimų procedūras įtraukti socialines sąlygas ir socialinius kriterijus, kad būtų stiprinamos nepalankioje padėtyje darbo rinkoje esančių asmenų pozicijos, mažinti administracinę naštą, supaprastinti procedūras ir imtis veiksmingesnių priemonių prieš korupciją;

23. apgailestauja, kad Komisijos bendrosios skaitmeninės rinkos strategijoje neminimos socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonės ir jų galimas indėlis siekiant Sąjungos tikslų; apgailestauja dėl to, kad toje strategijoje neatsižvelgiama į poreikį užtikrinti visapusiškas, vienodas ir neribotas galimybes visiems, ypač neigaliesiems, naudotis naujomis skaitmeninėmis technologijomis, rinkomis ir telekomunikacijomis; pabrėžia, kad technologijomis grindžiamos socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonės gali atlikti svarbų vaidmenį lengvai ir ekonomiškai efektyviai sprendžiant visuomenės uždavinius;

Finansavimas

24. apgailestauja dėl to, kad socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonės, norinčios gauti viešąjį arba privatųjį finansavimą, turi net daugiau problemų negu tradicinės įmonės, todėl ragina viešosios valdžios institucijas ir finansinių paslaugų teikėjus sukurti įvairiausias tinkamas finansines priemones, kuriomis visais savo verslo plėtojimo (ypač steigimo) etapais būtų veiksmingai remiamos socialinės įmonės, taip pat sukurti sistemą, kurią taikant būtų galima suburti potencialius investuotojus ir specializuotus fondus;

25. pažymi, kad finansavimą gauti sunku, nes finansų tarpininkų vadovai nežino socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonių tikros padėties; pabrėžia, kad būtina tobulinti šių vadovų mokymą tokių įmonių klausimais, kad šios įmonės galėtų lengviau gauti finansavimą; todėl ragina nustatyti Europos Sąjungos socialinio verslumo patikimumo ženklą, kad investuotojai galėtų atskirti fondus, į kurių portfelį įeina socialinės įmonės, visų pirma Europos socialinio verslumo fondą;

26. pabrėžia, kad reikia labiau skatinti kurti ir remti socialinių įmonių tinklus, kad būtų skatinama sinergija įvairių regionų gamintojams organizuojant ir skleidžiant technologijas ir plėtojant paslaugas;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

27. pabrėžia, kad reikia skatinti labiau struktūrinį MVĮ, socialinių ir solidariųjų įmonių ir finansų įstaigų dialogą kuriant specialias internetines platformas;
28. palankiai vertina tai, kad priimtas Reglamentas dėl Europos socialinio verslumo fondų;
29. palankiai vertina tai, kad dalis EaSI programai skirtų lėšų yra skirta padėti užtikrinti galimybę socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonėms gauti finansavimą; atkreipia dėmesį į EaSI socialinio verslumo krypties, Europos socialinio fondo ir visų atitinkamų ES programų vaidmenį gerinant tokių įmonių veikimą; pabrėžia, kad reikia didinti informuotumą ir supažindinti su finansavimo galimybėmis; ragina valstybes nares įsteigti nacionalinius kontaktinius centrus ar vieno langelio principu veikiančius skyrius, kurie socialinės ir solidariosios ekonomikos dalyviams padėtų pasinaudoti ES finansavimo priemonėmis;
30. ragina Komisiją persvarstyti socialinėms įmonėms skiriamų paskolų ribines vertes, kurios nustatytos EaSI, ir įvertinti, ar jos atitinka rinkos sąlygas;
31. pabrėžia, kad būtina remti socialinės ir solidariosios ekonomikos įmones vietas, regionų, nacionaliniu ir ES lygmenimis teikiant joms pakankamai finansinių išteklių sukuriant įvairių įmonių sinergiją; ragina valstybes nares ir Komisiją pripažinti, kad būtina skirti reikiamą finansavimą; todėl mano, kad būtina užtikrinti geresnes galimybes socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonėms gauti finansavimą įvairiomis priemonėmis, pavyzdžiui, naudojantis ES fondais ir rizikos kapitalo fondais, teikiant mikrokreditus ir sutelktinį finansavimą;
32. ragina valstybes nares stiprinti viešąsias paslaugas (pvz., sveikatos ir švietimo paslaugas) per vietas valdžios institucijas, naudojant jas kaip varomąją jėgą paslaugų kokybei gerinti, kad būtų kuriamos darbo vietos ir pagerintas paslaugų lygis, siekiant sumažinti skurdą ir socialinę atskirtį;
33. pažymi, kad valstybės pagalbos taisyklės neturėtų sudaryti kliūčių skirti viešąjį finansavimą socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonėms ir socialinėms paslaugoms; šiuo aspektu ragina Komisiją lanksčiai taikyti valstybės pagalbos taisyklės tokioms įmonėms ir paslaugoms ir padėti užtikrinti, kad vietos ir regionų valdžios institucijos suprastų ir teisingai taikytų šioms įmonėms ir paslaugoms skirtą valstybės pagalbą;
34. apgailestauja dėl to, kad reglamente, kuriuo įsteigiamas Europos strateginių investicijų fondas, nuoroda į socialinę ir solidariąją ekonomiką pateikiama tik konstatuojamosiose dalyse; ragina Europos Komisiją toliau skatinti socialinių investicijų požiūrį, kaip nurodyta Komisijos socialinių investicijų dokumentų rinkinyje ir vertinant Europos strateginių investicijų fondo projektus atsižvelgti į projektus, susijusius su socialine ir solidariąja ekonomika;
35. kritiškai vertina tai, kad mokymo ir įdarbinimo įmonės, įsteigtos partnerystės su socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonėmis pagrindu, paprastai neturi galimybės pasinaudoti MVĮ skirtomis lėšomis; ragina Komisiją pasiūlyti naują teisinę MVĮ apibrėžties išimtį, panašią į tą, kuri taikoma viešoms investicinėms korporacijoms, rizikos kapitalo bendrovėms ir ne pelno universitetams bei mokslinių tyrimų centrums, kad mokymo ir įdarbinimo įmonės galėtų būti klasifikuojamos kaip savarankiškos įmonės, net jei kita įmonė (viena ar kartu su kitomis įmonėmis) yra įsigijusi daugiau kaip 25 proc. jos kapitalo arba balsavimo teisių direktorių valdyboje;

Mokymas

36. ragina valstybes nares skatinti verslumo kultūrą ir kooperatinio verslo modelį ir į švietimo ir mokymo programas įtraukti socialinį verslumą ir socialinės ir solidariosios ekonomikos principus; taip pat ragina jas skatinti universitetuose steigti socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonių verslo inkubatorius;
37. pažymi, kad socialinė ir solidarioji ekonomika galėtų gerokai prisidėti mažinant jaunimo nedarbą ES; ragina valstybes nares skatinti aktyvesnę socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonių dalyvavimą švietimo ir mokymo programose valstybėse narėse, visų pirma taikant dualinio mokymo sistemas;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

38. ragina valstybes nares aprūpinti įdarbinimo centrus, kad jie galėtų teikti naudingą informaciją tiems, kurie rengiasi dirbti socialinių ir solidarinių įmonių sektoriuje;

39. pažymi, kad kai kurios socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonės yra konkurencingos ir savo sektoriaus lyderės, o kitoms reikia specialių žinių, kad būtų galima pradėti vykdyti jų veiklą, jas vystyti ir jas valdyti; ragina valstybes nares parengti mokymo programas, skirtas ir konkrečiai pritaikytas socialinio sektoriaus verslininkams, visų pirma grupėms, kurių užimtumo rodikliai mažesni, pvz., moterims, jaunimui ar nepalankias sąlygas darbo rinkoje turintiems asmenims, siekiant didinti verslo vadybos gebėjimus ir gerinti pagrindines verslo vadybos žinias;

40. ragina valstybes nares skatinti vyresnio amžiaus darbuotojų, ilgalaikių bedarbių ir neįgaliųjų mokymąsi visą gyvenimą ir profesinį orientavimą pasitelkiant socialinės ir solidariosios ekonomikos įmones ir padėti jiems patekti į darbo rinką;

41. pažymi, kad tinkamas žmogaus teisių supratimas yra būtina sąlyga socialinių ir solidarinių įmonių socialiniams tikslams pasiekti; todėl ragina valstybes nares parengti mokymo programas, kurias pasitelkus socialinės srities specialistai būtų susipažindinami su tinkamo žmogaus teisių įgyvendinimo Europos Sąjungoje principais;

42. ragina Komisiją ir valstybes nares visapusiškai pasinaudoti tokių programų kaip „Erasmus +“ galimybėmis ir skatinti studentų ir dėstytojų bei kitų novatoriškų verslininkų mainus;

43. pažymi, kad sektoriai, pasižymintys dideliu augimo ir darbo vietų kūrimo potencialu, pvz., baltasis ir žaliasis sektoriai, yra tie sektoriai, kuriuose socialinė ir solidarioji ekonomika itin pastebima; todėl ragina valstybes nares skatinti švietimą ir mokymą šiuose sektoriuose;

Parama ir skatinimas

44. labai apgailestauja dėl to, kad Europos lygmeniu socialinė ir solidarioji ekonomika mažai pripažįstama; mano, kad Europos lygmeniu geriau renkant pagal lytį suskirstytus duomenis, keičiantis informacija ir gerąja praktika, taip pat žiniasklaidoje geriau informuojant apie socialinę ir solidarioją ekonomiką ir jos pasiekimus visuomenė būtų skatinama aktyviau dalyvauti socialinės ir solidariosios ekonomikos veikloje, todėl šis sektorius būtų geriau suprantamas, pripažįstamas ir matomas;

45. pritaria tam, kad būtų sukurta daugiakalbė skaitmeninė socialinėms įmonėms, verslo inkubatoriams, įmonių grupėms ir investuotojams į socialines įmones skirta informacijos mainų platforma ir kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos dalytis informacija ir gauti paramą pagal ES programas; mano, kad prieš kuriant tokią platformą būtina pasikonsultuoti su suinteresuotomis grupėmis;

46. ragina Komisiją atlikti lyginamąją nacionalinių socialinės ir solidariosios ekonomikos sertifikavimo ir ženklavimo sistemų analizę ir sudaryti geresnes sąlygas keistis gerąja praktika, glaudžiai bendradarbiaujant su socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonėmis;

47. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti kurti socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonių verslo inkubatorius ir pradėti naudoti bei veiksmingai propaguoti internetinę platformą, dėl kurios susitarta ir per kurią socialiniai investuotojai ir socialiniai verslininkai keistųsi duomenimis (Europos socialinių inovacijų platforma);

48. ragina valstybes nares aktyviau keistis gerąja praktika ieškant galimų būdų remti socialinės ir solidariosios ekonomikos įmones ir siekiant vykdyti socialines investicijas, be kita ko, jei tinkama, taikant mokestines lengvatas ar paskatas tokioms įmonėms, kurios susijusios su pažeidžiamomis grupėmis, pvz., neįgaliaisiais;

49. ragina Komisiją atidžiai stebėti valstybių narių taikomas praktines priemones, kad asmenims, vykdančioms socialinį ir solidarų verslą, būtų užtikrintos tokios pat socialinės, sveikatos apsaugos ir darbo apsaugos teisės, kaip ir kitiems darbuotojams;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

50. ragina Komisiją užtikrinti, kad valstybės narės netaikytų jokių priemonių, kurios kliudytų laisvam darbuotojų judėjimui, ir kad visi, pageidaujantys vykdyti socialinį ir solidarų verslą, galėtų užsiimti veikla bet kurioje Sąjungos vietoje;

51. pritaria minčiai, kad socialinės ir solidariosios ekonomikos įmonės galėtų būti atskira įmonių kategorija su atskiru teisiniu statusu ir būti apibrėžiamos kaip turinčios kitų tikslų nei tik pelno akcininkams siekimas; ragina Komisiją remiantis socialinės ir solidariosios ekonomikos Europos atstovų priimta Romos strategija parengti tokioms įmonėms skirtą teisinę sistemą, paremtą Europos kooperatinių bendrovių, fondų ir savidraudos draugijų statutu;

52. ragina Komisiją sustiprinti socialinį dialogą socialinėje ir solidariojoje ekonomikoje siekiant palengvinti socialinių inovacijų diegimą ir darbuotojų sąlygų gerinimą ir visapusiškai pripažinti šio sektoriaus darbo vietų kūrimo potencialą;

o

o o

53. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

P8_TA(2015)0321

Konkurencingos ES darbo rinkos kūrimas XXI amžiuje**2015 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija „Konkurencingos ES darbo rinkos kūrimas XXI amžiuje: įgūdžių ir kvalifikacijos pritaikymas prie paklausos ir darbo galimybių siekiant atsigausti po krizės“ (2014/2235(INI))**

(2017/C 316/27)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,
- atsižvelgdamas į savo 2014 m. spalio 22 d. rezoliuciją „Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras: 2014 m. prioritetų įgyvendinimas“⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2014 m. balandžio 15 d. rezoliuciją dėl to, kaip Europos Sąjunga gali prisidėti sudarant darbo vietų kūrimui įmonėse, bendrovėse ir naujai įsteigtose įmonėse palankias sąlygas⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. balandžio 29 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Europos parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl pradinio išankstinio finansavimo, skiriamo pagal Jaunimo užimtumo iniciatyvą remiamoms veiksmų programoms, sumos padidinimo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1304/20135⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2014 m. liepos 17 d. rezoliuciją dėl jaunimo užimtumo⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2014 m. sausio 16 d. rezoliuciją dėl pagarbos pagrindinei teisei laisvai judėti ES⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2014 m. birželio 26–27 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose nurodytą vieną iš prioritetų: padėti visiems asmenims tobulinti įgūdžius ir atskleisti jų gebėjimus bei suteikti galimybę pakeisti gyvenimą, remiant šiuolaikinei ekonomikai tinkamus įgūdžius ir mokymąsi visą gyvenimą,
- atsižvelgdamas į 2014 m. sausio 17 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos užimtumo tarnybų tinklo, darbuotojų galimybių naudotis judumo skatinimo paslaugomis ir geresnės darbo rinkų integracijos (COM(2014)0006,
- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 20 d. Tarybos rekomendaciją dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją dėl pagrindinių gebėjimų reikalingų mokymuisi visą gyvenimą (2006/962/EB)⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą ir Kultūros ir švietimo komiteto nuomonę (A8-0222/2015),

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2014)0038.⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0394.⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0110.⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2014)0010.⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0037.⁽⁶⁾ OL C 398, 2012 12 22, p. 1.⁽⁷⁾ OL L 394, 2006 12 30, p. 10.

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

- A. kadangi esama profesijų, kurioms skirtos darbo vietos lieka laisvos dėl kvalifikuotų darbuotojų trūkumo, tačiau jų skaičius valstybėse narėse labai skiriasi;
- B. kadangi, remiantis Komisija⁽¹⁾, iki 12,4 mln. žmonių neturi darbo ilgiau kaip metus, o iš jų 6 mln. – ilgiau kaip dvejus metus; kadangi ilgalaikis nedarbas turi neigiamą poveikį ekonomikos augimui ir socialinio aprūpinimo sistemų tvarumui ir gali tapti struktūrine problema;
- C. kadangi darbo rinkos nelankstumas, vidaus paklausos ir investicijų trūkumas daro neigiamą poveikį darbo vietų kūrimui, o konkurencinga ES darbo rinka, kurioje būtų atsižvelgiama į šiuos tris veiksnius, galėtų prisidėti prie strategijoje „Europa 2020“ nustatytų su užimtumu ir kova su skurdu bei socialine atskirtimi susijusių tikslų įgyvendinimo;
- D. kadangi žemos kvalifikacijos darbuotojų paklausa mažėja, o aukštos kvalifikacijos darbuotojų paklausa smarkiai didėja; kadangi dėl šių ES darbo rinkos pokyčių būtina imtis veiksmų pritaikyti darbuotojų įgūdžius ir pirminį mokymą bei profesinį rengimą;
- E. kadangi 2012 m. vienas iš trijų Europoje dirbančių asmenų buvo per aukštos arba per žemos kvalifikacijos savo darbui⁽²⁾ ir kadangi paprastai dauguma jaunimo yra formaliai per aukštos kvalifikacijos, nors jie taip pat labiau nei vyresni darbuotojai linkę dirbti mažiau jų įgūdžius atitinkančius darbus;
- F. kadangi tam tikruose tyrimuose teigiama, kad dėl gamybos automatizavimo atitinkama dalis esamų darbo vietų išnyks arba labai sumažės;
- G. kadangi aukštesnės kvalifikacijos ekonomikos siekis reiškia, kad per ateinančius penkerius metus daug daugiau verslo įmonių tikisi, jog padaugės darbo vietų, kurioms bus reikalingi lyderystės, vadovavimo ir aukštesnio lygio įgūdžiai;
- H. kadangi Europos darbuotojų judumas sudaro geresnes sąlygas jiems įsidarbinti ir gerinamas ES darbo rinkos konkurencingumas;

Ekonomikos krizė ir jos padariniai

1. pažymi, kad dėl Europos ekonomikos ir finansų krizės ir jos nulemtos ekonomikos sulėtėjimo daugelis valstybių narių susiduria su aukšto nedarbo lygio (ES-28 šalyse – 9,8 proc.) ir valstybės skolos, silpno ekonomikos augimo bei nepakankamų investicijų problemomis; atkreipia dėmesį į sumažintas viešąsias išlaidas; taip pat yra susirūpinęs, kad daugelyje valstybių narių jaunimo nedarbo lygis (ES-28 šalyse – 20,9 proc.) yra daug didesnis, o pagerėjimo ir mažesnio nedarbo lygio atvejai yra reti;
2. mano, kad, siekiant paskatinti pažangų, tvarų ir integracinį augimą ir sukurti naujų darbo vietų, kuriomis būtų užtikrinamas kokybiškas ir tvarus užimtumas, reikia plataus užmojo ekonominės ir socialinės politikos ir darbo rinkos reformų; taip pat pabrėžia, kad reikia diegti ekonomiškai tvarias socialinio aprūpinimo sistemas, kurios, be kita ko, apimtų bedarbių kvalifikacijos kėlimą ir žmonių, kurie neturi kvalifikacijos arba turi labai žemą kvalifikaciją, įsidarbinimo galimybių didinimą, taip pat reikia paskatų ir galimybių dirbti;

Padėtis ES darbo rinkoje

3. pažymi, kad net jei pasiūla darbo rinkoje tenkintų paklausą, vis dar gali būti kokybinių trūkumų, nes darbo ieškantys asmenys gali būti netinkami konkrečioms siūlomoms pareigoms dėl neatitinkančių sektoriaus, profesijos ar darbo įgūdžių reikalavimų;

⁽¹⁾ Remiantis 2015 m. kovo mėn. Komisijos paskelbta užimtumo ir socialinės padėties ketvirčio apžvalga.

⁽²⁾ Europos Komisijos ataskaita „Užimtumo ir socialinės tendencijos Europoje“, 2013 m.

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

4. yra susirūpinęs dėl to, kad nedarbo lygis ES išlieka palyginti aukštas (2015 m. kovo mėn. duomenimis, nedarbo lygis ES-28 šalyse siekė 9,8 proc.) ir jis pastebimai sumažėjo tik keliuose šalyse, ir atkreipia dėmesį į tai, kad tarp valstybių narių esama didelių skirtumų: mažiausias nedarbo lygis yra Vokietijoje ir Austrijoje (apie 5 proc.), o didžiausias – Graikijoje ir Ispanijoje (atitinkamai 26 ir 23 proc.⁽¹⁾); kadangi dėl tokių didelių skirtumų didėja darbo rinkos susiskaidymo pavojus tiek valstybėse narėse, tiek tarp jų, o tai gali pakenkti ES ekonomikos stabilumui ir socialinei sanglaudai;
5. atkreipia dėmesį į tai, kad vidutinis moterų užimtumo lygis ES yra daugiau nei 10 procentinių punktų žemesnis už vyrų užimtumo lygį, ir pabrėžia, kad strategijoje „Europa 2020“ užsibrėžtas tikslas pasiekti 75 proc. užimtumą priklausomai nuo moterų užimtumo lygio didinimo, visų pirma taikant darbo ir namų pareigų suderinimo programas;
6. pažymi, kad jaunimo nedarbo lygis ES valstybėse narėse labai skiriasi, o kai kuriose iš jų 16–25 metų jaunimo nedarbo lygis viršija 50 proc.; pabrėžia, kad dėl didelio jaunimo nedarbo lygio ir dėl to, kad jis daro poveikį visai kartai, kyla pavojus kartų pusiausvyrai;
7. pažymi, kad palyginti su vidutiniu ES užimtumo lygiu, neigalių asmenų užimtumas vis dar yra 26 proc. mažesnis ir daugiau nei 50 proc. neigalių asmenų neturi darbo;
8. yra labai susirūpinęs dėl jaunimo nedarbo lygio Europoje; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia dualinio mokymo, pvz., profesinio mokymo ir pameistrystės, svarbą stengiantis priderinti jaunimo įgūdžius prie darbo rinkos poreikių;
9. pabrėžia, kad siekiant sukurti palankų investicijoms klimatą, yra būtini tokie elementai, kaip kvalifikuota darbo jėga, gebėjimas kurti naujoves, didėjanti perkamoji galia ir stabili socialinė ir ekonominė bei politinė aplinka;
10. atkreipia dėmesį į aukštą ilgalaikio nedarbo lygį, išpėdamas, kad šią problemą būtina spręsti nedelsiant, nes ji yra sunkiai įveikiama;
11. pažymi, kad Europos darbo rinka yra veikiama keleto svarbių iššūkių, įskaitant globalizaciją, senėjančią visuomenę, sparčius technologijų pokyčius, pvz., skaitmeninimą ir robotų panaudojimą, reikalingų gebėjimų paklausos ir pasiūlos neatitiktį, didėjančią aukštos kvalifikacijos darbo jėgos paklausą ir žemos kvalifikacijos darbo jėgos perteklių, dėl kurių atsiranda darbo užmokesčio poliarizacija;
12. vis dėlto atkreipia dėmesį į Europos profesinio mokymo plėtros centro (CEDEFOP) nurodytus pavojus, kad dėl mažos paklausos, kuri skatina aukštą nedarbo lygį, gali ilgam išlikti netinkamų įgūdžių ir įgūdžių trūkumo problema;
13. pabrėžia, kad valstybėse narėse labai skiriasi laisvos darbo vietos, ir atžvelgdamas į tai pažymi, kad laisvos darbo vietos yra būtinas dinamiškos darbo rinkos, kurioje įgūdžiai atitinka darbus ir kurioje įmonėms ir darbuotojams sukuriama progos ir galimybės, elementas, taip pat yra labai susirūpinęs dėl statiškos darbo rinkų padėties tam tikrose valstybėse narėse; todėl ragina nustatyti Europos lyginamąjį indeksą dėl laisvų darbo vietų valstybėse narėse; duomenis tokiam lyginamajam indeksui būtų galima rinkti kasmet vykdant darbo jėgos tyrimą ir jais turėtų būti vertinama bent jau: laisvų darbo vietų skaičius valstybėje narėje; vidutinė nedarbo trukmė;
14. pabrėžia, kad, viena vertus, Europoje yra 24 mln. bedarbių, įskaitant 7,5 mln. nesimokančių ir nedirbančių jaunuolių, bet, kita vertus, yra 2 mln. laisvų darbo vietų, ir kad Europos įmonės kenčia dėl didelio kvalifikuotų darbuotojų ir darbuotojų su pritaikomais įgūdžiais trūkumo;
15. pažymi, jog nepaisant to, kad kai kuriose valstybėse narėse yra aukštas nedarbo lygis, o kitose yra laisvų darbo vietų, darbo jėgos judumas ES viduje dėl, be kita ko, nepašalintų kliūčių ir lyginant tarptautiniu mastu išlieka nedidelis (ES-27 šalyse – 0,29 proc.) – jis yra beveik 10 kartų mažesnis nei Jungtinėse Valstijose ir 5 kartus mažesnis nei Australijoje; atkreipia dėmesį į tai, kad, remiantis 2013 m. duomenimis, 7 mln. ES piliečių gyvena arba dirba ne toje valstybėje narėje, kurios piliečiai jie yra; taip pat primena, kad šiuo metu ES yra daugiau kaip 2 mln. laisvų darbo vietų; taigi pabrėžia poreikį užtikrinti sąžiningą darbuotojų judumą Sąjungoje, kad ši spraga būtų užpildyta;

⁽¹⁾ Remiantis 2015 m. balandžio 13 d. Komisijos paskelbta užimtumo ir socialinės padėties ketvirčio apžvalga.

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

16. pažymi, kad ES darbo rinka gali padėti šalinti didelius nedarbo židinius, esančius įvairiuose Europos regionuose;
17. mano, kad ES darbo rinka turi prisitaikyti prie įvairių Europos regionų kultūros, gamybos būdo ir verslo struktūros ir kad į jų skirtumus turi būti atsižvelgiama patvirtinant priemones, kuriomis užtikrinamas didesnis darbo rinkos lankstumas;
18. primena, kad dėl ekonomikos nuosmukio asmenys, ieškodami darbo, susiduria su didesniais iššūkiais ir kad kartais jie turi priimti darbo, kuriam taikomi žemesni nei jų turimo išsilavinimo reikalavimai, pasiūlymus; pabrėžia, kad, siekiant tinkamomis priemonėmis mažinti pernelyg didelės kvalifikacijos paplitimą ES ekonomikoje, svarbu skatinti ekonomikos augimą kuriant aukštos kvalifikacijos reikalaujančias darbo vietas ir skatinti kurti darbo vietas sudarant palankesnes sąlygas investuoti į naujus sektorius;

Konkurencingos ES darbo rinkos skatinimas

19. yra įsitikinęs, kad, siekiant sukurti konkurencingą ES darbo rinką, reikia plataus užmojo reformų, kuriomis būtų didinama įtrauktis, pažangus lankstumas, inovacijos ir judumas, didinama socialinio dialogo svarba, skatinama kurti daugiau darbo vietų, kuriomis užtikrinamas kokybiškas ir tvarus užimtumas, didinamas našumas ir prisidedama prie žmogiškojo kapitalo vystymo, atsižvelgiant į nuolat kintančią rinką ir gamybos būdus;
20. pabrėžia poreikį dėti nuolatinės pastangas suartinti švietimą, mokymą ir darbo rinkas ir dar kartą pakartoja, kad pažangaus, tvaraus ir integracinio ekonomikos augimo, konkurencingumo ir darbo vietų kūrimo strategija Europoje turėtų būti įgyvendinama vadovaujantis holistiniu požiūriu, kuriame būtų atsižvelgiama į darbo rinkos poreikius ir remiamos pažeidžiamų asmenų grupės gerinant darbo sąlygas ir teikiant paskatas;
21. pabrėžia, kad valstybinėms užimtumo tarnyboms tenka svarbus vaidmuo užtikrinant, kad grįžimas prie augančio užimtumo nebūtų pasiektas užpildant darbo vietas žemesnės nei reikia darbui kvalifikacijos darbuotojais;
22. primena, kad su darbu susijusius teisės aktus reikia parengti taip, kad juos geriau suprastų darbuotojai ir darbdaviai, kad būtina panaikinti įsidarbinimo kliūtis, sudaryti palankias sąlygas įmonių ir darbuotojų teisiniam saugumui;
23. pabrėžia, kad jaunimas, pereidamas nuo mokslo prie darbo, neretai susiduria su vis didesniais sunkumais, todėl paprastai yra mažiau apsaugotas nuo nedarbo ir, labiau tikėtina, kad dirba prastos kokybės darbo vietose arba mažų garantijų darba;
24. pabrėžia iniciatyvos parengti daugiakalbį Europos įgūdžių, gebėjimų, kvalifikacijos ir profesijų klasifikatorių (ESCO), kuriame 25 Europos Sąjungos kalbomis būtų nustatomi ir priskiriami kategorijoms ES darbo rinkai ir švietimui bei mokymui aktualūs įgūdžiai, gebėjimai, kvalifikacija ir profesijos, svarbą;
25. pabrėžia žmogaus raidos, karjeros lankstumo ir asmeninio išsipareigojimo svarbą; primena, kad šiuo atžvilgiu pagrindinis veiksnys yra profesinis judumas ir kad reikia didelių investicijų, kad būtų galima aktyviai skatinti įsidarbinimo ir prisitaikymo galimybes ir išvengti atvejų, kai darbo neturintys asmenys praranda įgūdžius;
26. pabrėžia, kad yra svarbios socialinės investicijos, kuriomis siekiama sukurti aktyvumą užtikrinančią valstybę, suteikiančią darbuotojams priemonių, kad jie galėtų lengvai prisitaikyti prie socialinių ir ekonominių sąlygų ir prie darbo rinkos poreikių;
27. mano, kad tarptautiniu mastu konkurencinga įgūdžių bazė padės valstybėms narėms užimti vertingesnius pasaulio rinkos segmentus;
28. pabrėžia, kad žiedinė ekonomika turi galimybių sukurti milijonus naujų darbo vietų visoje ES ir paskatinti tvarų bei integracinį augimą;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

29. primena darbuotojų judumo geografiniu požiūriu ir sektoriuose svarbą siekiant kurti konkurencingą darbo rinką ir pabrėžia, kad reikia mažinti administracines ir kalbines kliūtis, dėl kurių jis gali būti ribojamas, ir toliau kurti priemones judumui palengvinti, pvz., greitai pripažinti kitų valstybių narių formaliąsias, neformaliąsias ir savišvietos kvalifikacijas, Europos kvalifikacijų sandarą, Europos CV, Europos įgūdžių pasą, taip pat rengti specialius sektoriams pritaikytus kalbų kursus ir mokymus apie tarpkultūrinį bendravimą; ragina didinti informuotumą apie visos ES EURES darbo vietų portalą ir toliau jį tobulinti, visų pirma užtikrinant, kad bus parengta pakankamai EURES konsultantų, į kuriuos bus galima kreiptis ir kurie bus vienodai išsidėstę visoje teritorijoje, siekiant paversti EURES pagrindine ES darbo rinkos priemone; pabrėžia stipresnio nacionalinių valstybinių užimtumo tarnybų tarpusavio bendradarbiavimo ir būsimo privačiųjų užimtumo tarnybų ir kitų suinteresuotųjų subjektų įtraukimo į EURES tinklą svarbą; pabrėžia, kokios svarbios yra ES iniciatyvos, pavyzdžiui, ERASMUS+, Europos kvalifikacijų sandara, Europos CV, Europos įgūdžių pasas, Europos darbo mobilumo portalas (EURES portalas), žinių sąjungos ir Europos pameistrystės aljansas, kuriomis siekiama skatinti judumą ir suteikti galimybių; ragina labiau populiarinti šias iniciatyvas, kad būtų pagerintas Europos darbo rinkos veikimas;

30. pakartoja, kad Europoje reikia išnaudoti didelį moterų ekonominį potencialą ir kad būtina sukurti tinkamas sąlygas moterims kilti karjeros laiptais ir siekti aukštesnių pareigų įmonėse arba pradėti savo verslą; pabrėžia, kad būtina pašalinti moterų išsilavinimo ir jų dalyvavimo bei pozicijų darbo rinkoje atotrūkį; primena apie lyčių lygybės, įskaitant moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumo panaikinimą bei moterų užimtumo lygio didinimą, taip pat profesinio ir šeimino gyvenimo derinimo politikos stiprinimą, svarbą siekiant strategijos „Europa 2020“ užimtumo tikslų;

31. palankiai vertina teigiamus rezultatus, pasiektus bandomąja profesinio judumo programa „Tavo pirmasis EURES darbas“, kurią taikant galima veiksmingai pasiekti jaunimą ir sukurti pritaikytas paslaugas tiek darbo ieškantiems asmenims, tiek darbdaviams; pabrėžia teigiamą šalutinį šios programos ir EURES tarpusavio poveikį;

32. atsižvelgdamas į tai, pabrėžia aktyvios darbo politikos, mokymosi visą gyvenimą ir gebėjimų prisitaikyti prie technologinių pokyčių didinimo svarbą; ragina valstybes nares didinti aktyvios darbo rinkos politikos aprėptį ir veiksmingumą;

33. mano, kad nuosekli ir išsami strategija, kuria siekiama sukurti veiksmingesnių ir visiems naudingų darbo organizavimo formų visapusiškai išnaudojant darbininkų žinių potencialą ir pagerinant jų darbo vietų kokybę, padėtų sustiprinti darbo rinkos atsparumą; siekiant stiprinti darbuotojų dalyvavimą kuriant inovacijas, remti darbininkų dalyvavimo ir įgūdžių pritaikymo gerinimą ir tokiu būdu pagerinti ir įmonių veiklos rezultatus, galėtų būti sukurta įtraukesnių ir daugiau galimybių suteikiančių darbo organizavimo formų;

34. pabrėžia, kad atsižvelgiant į prognozuojamus greitus darbo rinkos pokyčius, investicijos į švietimą ir mokymą reikalingos šiandienos jaunimui; pabrėžia, kad kvalifikacijos kėlimo politika turėtų būti skirta ne tik darbo rinkos poreikiams tenkinti, bet ir suteikti asmenims reikiamų universaliųjų įgūdžių, kad jie galėtų tobulėti kaip aktyvūs ir atsakingi piliečiai; ragina Komisiją ir valstybes nares pripažinti tai, kad švietimas ir mokymas nėra vien tik darbo rinkos priemonė ir nėra skirti būsimiems darbuotojams ugdyti – tai yra visų pirma pagrindinė teisė ir vertybė savaime;

Būsimų įgūdžių poreikių numatymas

35. yra įsitikinęs, kad, siekiant numatyti būsimus įgūdžių poreikius, darbo rinkos suinteresuotieji subjektai, įskaitant darbdavių ir darbuotojų organizacijas, ir švietimo bei mokymo paslaugų teikėjai turi aktyviai dalyvauti visais lygmenimis, ypač kurdami, įgyvendindami ir vertindami profesinės kvalifikacijos programas, kurios užtikrintų veiksmingą perėjimą nuo formaliojo švietimo prie mokymosi dirbant;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

36. ragina geriau suprasti dabartinius ir būsimus įgūdžių poreikius ir stiprinti esamą ES įgūdžių panoramą, kad būtų galima geriau nustatyti įgūdžių spragas ir trūkumus, susijusius su konkrečiais sektoriais, profesijomis ir regionais, ir užtikrinti, kad informacija apie besikeičiančius įgūdžių poreikius būtų renkama, tvarkoma ir skleidžiama sprendimus priimančioms asmenims ir valdžios institucijoms, švietimo ir mokymo paslaugų teikėjams bei darbdaviams, taip siekiant veiksmingiau numatyti ateities tendencijas;

37. mano, kad švietimas yra labai svarbi mokslinių tyrimų ir inovacijų rezultatų varomoji jėga, suteikianti daugiau galimybių kurti darbo vietas aukštos kvalifikacijos reikalaujančiuose sektoriuose ir kartu didinanti ES ekonomikos konkurencingumą;

38. pabrėžia labiau integruotos mokyklų, aukštojo mokslo įstaigų, įmonių ir kitų atitinkamų valdžios institucijų partnerystės ir pasitikėjimo svarbą siekiant įvertinti būsimus darbo poreikius, peržiūrėti ir įgyvendinti naujas profesinio mokymo programas ir skatinti valstybių narių ir regioninių bei vietos valdžios institucijų bendradarbiavimą ir keitimąsi gerąja patirtimi, be kita ko, stebint darbo rinkos disbalansą regioniniu ir vietos lygmeniu; primena, kad kartu yra būtina visų suinteresuotųjų šalių socialinė atsakomybė, taip pat jų dalyvavimas toliau tobulinant stebėsenos ir prognozavimo priemones;

39. yra įsitikinęs, kad valstybės narės turi atlikti svarbų vaidmenį užtikrindamos pakankamą gamtos mokslų ir matematikos mokytojų pasiūlą, kad jaunimas gautų žinių ir pasisemtų entuziazmo MTIM dalykams;

40. pabrėžia, kaip svarbu nuo pat mažens mokykloje atsižvelgti į vaikų poreikius; rekomenduoja valstybėms narėms patvirtinti naujoviškas priemones, integruoti jas į mokymosi procesą mokykloje ir už jos ribų ir reformuoti ar atnaujinti mokyklos aplinką, mokymo metodus ir mokytojų gebėjimus; siūlo suderinti mokyklų mokymo programas valstybėse narėse ir įtraukti mokymo klasių vizitus į kitas šalis per mokslo metus, kad švietimas ankstyvuju etapu nebūtų ribojamas tik veikla klasėje;

Tęstinio švietimo ir mokymo svarba visiems darbo rinkos subjektams

41. primena, kad teisė į mokslą yra pagrindinė teisė, ir pabrėžia, kad reikia dėti pastangas kurti lankstesnę ir individualų požiūrį į asmens karjeros raidą ir mokymąsi visą gyvenimą bei mokymą asmeniui siekiant karjeros, ir pripažįsta viešųjų ir privačiųjų subjektų vaidmenį šioje srityje, kartu pripažindamas, kad patarimai ir konsultacijos, kuriose atsižvelgiama į individualius poreikius ir susitelkiama į individualių įgūdžių vertinimą ir stiprinimą, turi nuo pat pradžių būti pagrindinis švietimo ir įgūdžių politikos elementas;

42. pripažįsta, kad svarbu skatinti mokymosi darbo vietoje pameistrystę kaip dar vieną įsidarbinimo būdą;

43. pažymi, kad Europos visą gyvenimą trunkančio orientavimo politika turėjo didelės įtakos nacionalinei orientavimo politikai ir kad veiksmingam visą gyvenimą trunkančiam orientavimui reikalingos įvairiapusės programos visais lygmenimis;

44. pažymi, kad jauni žmonės turi turėti įvairių galimybių ir kad tokių galimybių (stažuotės, profesinė praktika) apibrėžtis Europoje yra skirtinga;

45. yra įsitikinęs, kad darbo neturinčių asmenų, ypač ilgalaikių bedarbių, mokymo ir kitos profesinės kvalifikacijos mokymo programos bei kvalifikacijos vertinimo programos turėtų būti siūlomos žmonėms, kad pagerintų jų galimybes darbo rinkoje, ir turėtų būti kuriamos ir įgyvendinamos glaudžiai bendradarbiaujant su darbdavių asociacijomis ir profesinėmis sąjungomis, organizacijomis, atstovaujančiomis bedarbiams, ir privačiomis bei valstybinėmis užimtumo tarnybomis, kad darbuotojų naujai įgyti įgūdžiai būtų geriau pritaikyti prie būsimų darbo rinkos poreikių; pabrėžia, kad reikia sukurti ir įgyvendinti specialias programas, kurios padėtų reintegruoti ilgalaikius bedarbius į darbo rinką;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

46. pabrėžia būtinybę Komisijai stiprinti Jaunimo garantijų iniciatyvos nacionalinių įgyvendinimo planų ir veiksmingų jų panaudojimo vietoje stebėseną; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją parengti valstybėms narėms aiškias ir nedviprasmiškas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo ir kokybiško užimtumo;

47. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų atskleistas problemas ataskaitoje „Jauni bedarbiai Europoje: kliūtys įgyvendinant ES Jaunimo garantijų iniciatyvą“, visų pirma dėl bendro šios programos finansavimo tinkamumo, „kokybiško pasiūlymo“ apibrėžties ir dėl to, kaip Komisija stebi ir praneša apie rezultatus;

48. primena, kad labai svarbu darbo ieškantiems asmenims suteikti pritaiktų rekomendacijų ir konsultacijų, paaiškinant, kaip ieškoti darbo ar ko toliau reikėtų mokytis siekiant užtikrinti, kad jų gebėjimai ir kompetencijos būtų perkeliami, pripažįstami ir patvirtinti vadinamajame kompetencijų pase, pvz., Europose, kuriame nurodomi formaliojo, neformaliojo mokymusi ir savišvieta įgyti gebėjimai ir kompetencijos, ir kad pagalbos darbo ieškantiems asmenims tikslas visų pirma turi būti jų įsidarbinimo galimybių optimizavimas;

49. pabrėžia, kad būtina didinti darbo jėgos prisitaikymo galimybes siekiant išvengti darbo jėgos trūkumo ateityje; ragina valstybes nares šiam tikslui naudoti struktūrinius fondus, visų pirma Europos socialinį fondą;

50. pabrėžia, kad teisė į švietimą ir mokymąsi yra ypač svarbi ilgalaikiams bedarbiams; primena, kad ilgalaikiams bedarbiams naudingiausias požiūris, kuriuo atsižvelgiama į konkrečius jų poreikius, o ne standartinės priemonės; pabrėžia, kad ilgalaikiai bedarbiai turi žinoti apie savo teisę į mokymą, kad jiems skirtose priemonėse turi būti atsižvelgiama į išsilavinimo galimybes ir kad mokymo poreikiai būtų prieinami ir derami, ir atitiktų tikruosius jų poreikius; primena, kad įvykdžius šias sąlygas ilgalaikiai bedarbiai galės pasinaudoti kvalifikacijos kėlimu kaip galimybe pagerinti savo darbo ir gyvenimo sąlygas;

51. pabrėžia, kokia svarbi priemonė yra Jaunimo garantijų iniciatyva siekiant padėti jauniems žmonėms pereiti nuo mokyklos prie darbo ir įgyti išsilavinimą, įgūdžių ir patirties, kurių reikia kokybiškam darbui rasti, užsiimant pameistryste, mokomąja praktika ar tęsiant mokslus;

52. pabrėžia, kad itin svarbu užtikrinti lygias galimybes ir galimybes įgyti išsilavinimą ir mokytis, visų pirma palankių sąlygų neturintiems grupėms, ir teikti veiksmingą paramą, taip pat kovoti su socialine atskirtimi ir sudaryti palankesnes sąlygas gauti darbą;

Švietimo ir užimtumo sąsajos stiprinimas

53. pabrėžia, kad reikia stiprinti ir geriau orientuoti priemones, kuriomis siekiama užtikrinti, jog iki 2020 m. mokyklos nebaigimo rodiklis būtų ne didesnis kaip 10 proc., kaip susitarta strategijoje „Europa 2020“, atsižvelgiant į tai, kad mokyklos nebaigimo reiškinys yra ilgalaikė ES problema, daranti labai neigiamą poveikį atitinkamo jaunimo nedarbui ir socialinei integracijai;

54. yra įsitikinęs, kad turėtų būti labiau atsižvelgiama į dualinį pameistryste grindžiamą profesinį mokymą ir kitas panašias mokymo darbo vietoje sistemas ir pirmenybė turėtų būti teikiama kokybei, vengiant akademinio šališkumo, nes tai sudaro palankias sąlygas integracijai į darbo rinką ir sklandesniam perėjimui nuo mokymosi prie darbo ir, kaip pasirodė, yra veiksminga skatinant jaunimo užimtumą;

55. mano, kad šiandieninės profesinio mokymo sistemos yra tam tikrų istorinių ir kultūrinių jėgų rezultatas ir jas suformavo vyraujančios teisės normos, tradicijos, pedagogikos principai ir institucijų struktūros;

56. atkreipia dėmesį į ypač nerimą keliančius duomenis dėl darbo neturinčių ir nesimokančių jaunuolių skaičiaus, kuris daugumoje valstybių narių viršija 10 proc.; pabrėžia tiesioginį didelio jaunimo nedarbo ir mokyklos nebaigimo ryšį; pabrėžia, kad skubiai nesiėmus ryžtingų veiksmų Europos ir nacionaliniu lygmeniu visa jaunų europiečių karta rizikuoja negauti pakankamo išsilavinimo ir nepatekti į darbo rinką, ir tai turės reikšmingų padarinių socialinei struktūrai, socialinei ir teritorinei sanglaudai ir apskritai Europos ekonominio modelio tvarumui;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

57. pabrėžia, kad kiekviena nacionalinė profesinio mokymo sistema yra priemonė tam tikriems tikslams, kurie skirtingose valstybėse narėse gali skirtis, pasiekti ir todėl apie jas galima spręsti tik pagal rezultatus siekiant tų tikslų; pabrėžia, kad perkelti profesinio mokymo sistemą iš vienos valstybės narės į kitą galima tik tuo atveju, jei sąlygos atitinkamos valstybėse yra palyginamos arba gali būti pritaikytos;

58. pabrėžia profesinio rengimo ir mokymo svarbą suteikiant jaunimui daugiau galimybių įsidarbinti ir sudarant sąlygas gauti profesinę kvalifikaciją; ragina Komisiją ir valstybes nares didinti profesinio rengimo ir mokymo atitiktį darbo rinkos poreikiams užtikrinant, kad jie būtų neatsiejama švietimo sistemos dalis, ir atsižvelgiant į tai užtikrinti aukštus kvalifikacijos standartus ir kokybę;

59. atkreipia dėmesį į tai, kad nors ES yra du milijonai laisvų darbo vietų, taip pat yra daug per didelės kvalifikacijos darbo neturinčių jaunuolių, kurių įgūdžiai neatitinka darbo rinkos poreikių; taigi pabrėžia geresnės švietimo sistemų ir darbo rinkos sąveikos svarbą, įskaitant darbo vietos poveikį, stažuotes ir bendradarbiavimą su įmonėmis, siekiant skatinti ir žymiai padidinti užimtumo lygį ir kurti novatoriškus klasterius; pabrėžia, kad įmonės gali atlikti svarbų vaidmenį, dalyvaudamos savo valstybių narių švietimo sistemose; pabrėžia, kad siekiant pritaikyti visų lygių švietimo sistemas, įskaitant profesinio mokymo sistemą, prie dabartinių ir būsimų darbo rinkos poreikių reikia parengti išsamią ilgalaikę strategiją ir nedelsiant imtis atitinkamų priemonių;

60. palankiai vertina Komisijos iniciatyvą dėl Europos pameistrystės aljanso, kuria siekiama suburti valdžios institucijas, įmones, socialinius partnerius, profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikėjus, jaunimo atstovus ir kitus pagrindinius veikėjus, kad visoje Europoje būtų skatinamos pameistrystės programos ir iniciatyvos;

61. pabrėžia itin svarbų dualinio švietimo ir mokymo programų, pagal kurias teorija derinama su praktiniu mokymu, vaidmenį, nes jos yra svarbiausias veiksnys ugdant darbo rinkos poreikius galinčius patenkinti įgūdžius ir gebėjimus, ir ragina valstybes nares šias programas integruoti į savo mokymo programas, taip suteikiant praktinę patirtį, kuri sudarytų galimybes sklandžiai pereiti iš švietimo ir mokymo sistemos į darbo rinką;

62. pabrėžia, jog svarbu, kad profesinis orientavimas ir darbo patirtis būtų grindžiami vertinimu ir karjeros patarimais, kuriuose pagrindinis dėmesys skiriamas individualiems įgūdžiams ir poreikiams ir kuriuos teikia aukštos kvalifikacijos užimtumo konsultantai ir savitarpio mokymosi konsultantai, siekiant užtikrinti, kad jaunimas turėtų tinkamą informaciją, gautą tinkamų patarimų ir konsultacijų, kad galėtų priimti aiškų sprendimą dėl karjeros;

63. pabrėžia, kad švietimo ir mokymo įstaigos atlieka svarbų vaidmenį ugdant darbui susirasti būtinus studentų įgūdžius ir gebėjimus; ragina Komisiją ir valstybes nares parengti visam mokymosi laikotarpiui skirtas aukštos kokybės tikslines profesinio orientavimo gaires, taip siekiant padėti jaunimui priimti teisingus sprendimus dėl savo išsilavinimo ir karjeros;

64. pažymi, kad, siekiant sėkmingai įsidarbinti, svarbu priimti pagrįstus sprendimus, skatinti iniciatyvumą ir didinti motyvaciją bei ugdyti savimonę, kartu užtikrinant deramą paramą šiuo atžvilgiu; pabrėžia kokybiško įsidarbinimo, įskaitant perėjimą iš švietimo sistemos ir darbo rinką, iš vieno darbo į kitą darbą ir išėjimą į profesinės karjeros pertrauką bei grįžimą iš jų, svarbą;

65. primena, kad investicijos į švietimą ir įgūdžių, kuriais patenkinami darbo rinkos ir visuomenės poreikiai, ugdymą yra nepaprastai svarbios siekiant augimo ir konkurencingumo, taip pat informuotumo apie ES, asmeninio tobulėjimo ir pasitikėjimo savimi; atkreipia dėmesį į tai, kad, norint ugdyti verslumą, reikia ugdyti universaliuosius įgūdžius, pavyzdžiui, kūrybiškumą, kritinį mąstymą, komandinį darbą, iniciatyvumą, kurie padeda jaunimui tobulėti asmeninėje ir profesinėje srityse ir lengviau bei anksčiau įsilieti į darbo rinką; pabrėžia, kad tokios investicijos turėtų būti papildytos didesne Europos ir nacionalinių iniciatyvų, apimančių įvairius švietimo ir mokymo sektorius bei kitus susijusius sektorius, pvz., užimtumo, socialinės politikos, jaunimo politikos ir kultūros, sąveika ir glaudesniu bendradarbiavimu su visais susijusiais suinteresuotaisiais subjektais, pvz., socialiniais partneriais ir įmonėmis, kad mokymo programos nuolat atitiktų darbo rinkos poreikius;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

66. primena valstybių narių išsipareigojimą investuoti į aukštąjį mokslą ir, atsižvelgdamas į tai, ragina laipsniškai didinti visos Europos švietimo sistemos švietimo ir mokymo standartus; ragina valstybes nares pripažinti, kad švietimas yra būtina investicija, išsipareigoti investuoti į šį sektorių ne mažiau kaip 2 proc. BVP ir apsaugoti šį sektorių nuo išlaidų mažinimo; ragina Komisiją toliau stiprinti švietimo vaidmenį įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ ir susieti programos „Švietimas ir mokymas 2020“ bendruosius tikslus su strategijos „Europa 2020“ peržiūra;

67. pabrėžia, kad, siekiant kovoti su ilgalaikiu nedarbu ir suteikti daugiau galimybių gauti kokybišką darbą, būtina visą gyvenimą investuoti į žmogiškąjį kapitalą ir įgūdžius, visų pirma į esamos darbo jėgos ir ne kvalifikuotų darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą; ragina ES nustatyti aiškius tikslus, susijusius su mokymosi visą gyvenimą metodais, skirtais trūkstams įgūdžiams ugdyti, ir plėtoti vyresnio amžiaus darbuotojų, visų pirma vyresnių kaip 30 metų žemos kvalifikacijos darbuotojų ir mokyklos nebaigusiu asmenų, švietimą ir mokymą komunikacijos, kalbų ir skaitmeninių įgūdžių srityse;

68. pabrėžia, jog svarbu, kad valstybės narės, regioninės ir vietos valdžios institucijos ir atskiri darbdaviai tinkamai finansuotų ir taikytų kokybiškas profesinės praktikos ir pameistrystės programas bei mokymą mokyklose; primena, kad šios programos turėtų atitikti būtiniausias socialinės apsaugos standartus;

69. yra įsitikinęs, jog reikia, kad vietos, regioniniu ir nacionaliniu lygmeniu valdžios institucijos ir darbdavių bei darbuotojų atstovai, įskaitant valstybines ir privačiąsias užimtumo tarnybas, taip pat švietimo ir mokymo įstaigas sudarytų glaudžias ir sistemines partnerystes, siekiant sukurti ilgalaikes strategijas atitinkamoms nacionalinėms darbo rinkoms ir rasti geriausių būdų gebėjimų neatitikties problemai spręsti visais aspektais, ir ragina valstybes nares remti tokią bendradarbiavimą;

70. yra įsitikinęs, kad Jaunimo garantijų iniciatyva yra pirmasis žingsnis siekiant teisėmis grindžiamo požiūrio į jaunimo poreikius užimtumo atžvilgiu; primena darbdavių išsipareigojimą dalyvauti suteikiant jaunimui prieinamas profesinio mokymo programas ir kokybiškas stažuotes; pabrėžia, kad turi būti nepakenkta deramo darbo jaunimui kokybės aspektui ir kad dedant pastangas svarbiausias dėmesys turi būti skiriamas darbo jėgos ir kitiems su darbo kokybe susijusiems standartams, pvz., darbo laikui, minimaliam darbo užmokesčiui, socialinei apsaugai ir sveikatai ir saugai darbe;

Darbo jėgos judumo skatinimas

71. primena, kad šiuo metu Europos Sąjungoje yra daugiau kaip 2 mln. laisvų darbo vietų; pabrėžia, kad, siekiant ištaisyti šį trūkumą, reikia skatinti darbo jėgos judumą Sąjungoje, ir pakartoja programos „Erasmus+“ ir EURES svarbą šiuo atžvilgiu;

72. primena, kad reikia sudaryti palankias sąlygas tarpvalstybinių darbuotojų judumui, suteikiant daugiau informacijos apie EURES tarpvalstybines partnerystes, kuriomis siekiama skatinti tarpvalstybinių darbuotojų judumą ir panaikinti su tuo susijusias kliūtis, suteikiant darbuotojams informacijos ir patarimų galimybių įsidarbinti ir gyvenimo bei darbo sąlygų abipus sienos klausimais; šiuo atžvilgiu EURES-T yra svarbi priemonė siekiant geriau valdyti galimus naujų darbo vietų kūrimo šaltinius ir sukurti geriau integruotą ES darbo rinką;

73. primena, kad kvalifikuotų darbuotojų iš trečiųjų šalių judumas yra vienas iš galimų būdų spręsti demografines problemas, darbo jėgos trūkumo ir gebėjimų neatitikties klausimus, taip pat mažinti protų nutekėjimo poveikį;

74. pažymi, kad ES grindžiama laisvo darbuotojų judėjimo principu; ragina skatinti užsienio kalbų mokymąsi ir naudojimą siekiant padidinti judumą; atkreipia dėmesį į tai, kad būtina skatinti užsienio kalbų, visų pirma Europos kalbų, mokymąsi remiantis mokymosi visą gyvenimą sistema, kad būtų palengvintas darbuotojų judumas ir suteikta daugiau galimybių įsidarbinti;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

Keitimasis geriausia patirtimi ES ir jos patvirtinimas

75. pabrėžia, jog reikia, kad valstybės narės ir regioninės bei vietos valdžios institucijos keistųsi geriausia patirtimi ir ją patvirtintų, taip pat palygintų ir įvertintų jos efektyvumą, ypač dualinio ir profesinio mokymo, pameistrystės ir praktikos sistemų ir programų, neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų, mokymosi visą gyvenimą strategijų atžvilgiu, pripažįstant kiekvienos darbo rinkos ir švietimo sistemos ypatumus; atkreipia dėmesį į Europos mokymosi platformą kaip vieną iš svarbiausių priemonių siekiant vystyti Europos partnerystės ir keistis geriausia patirtimi pameistrystės srityje;

76. pabrėžia, kad siekiant įgyti visur taikomus įgūdžius ir kvalifikacijas, ypač universaliuosius įgūdžius, pavyzdžiui, verslumo, IRT ir kalbų įgūdžius bei asmeninius gebėjimus, svarbų vaidmenį atlieka neformalusis mokymasis, savišvieta, savanoriavimas ir mokymasis visą gyvenimą; ragina ES pagerinti prieigą prie suaugusiųjų mokymosi ir antros galimybės mokytis; ragina darbdavius ir švietimo paslaugų teikėjus pripažinti ir patvirtinti neformalųjį mokymąsi ir savišvietą;

77. pabrėžia, kad svarbu suteikti naują postūmį Bolonijos procesui pasinaudojant 2015 m. Jerevano ministrų konferencijoje pasiūlyta galimybe nedelsiant pradėti vykdyti naują ir pažangesnį bendradarbiavimą;

78. mano, kad Komisija turėtų užtikrintų programos „Erasmus+“ ir visų joje numatytų priemonių, įskaitant sporto dalį, tinkamą įgyvendinimą; mano, kad būtina supaprastinti galimybes naudotis programa, kad ja galėtų pasinaudoti kuo daugiau piliečių ir organizacijų;

Piliečių verslumo skatinimas. MVĮ ir labai mažos įmonės

79. yra įsitikinęs, kad, reikia gerinti lyderystę, finansų valdymą ir skatinti verslumo ugdymą nuo ankstyvo amžiaus, taip pat reikia palaikančių, plataus masto ir kokybiškų ikimokyklinių sistemų palankių sąlygų neturinčioms šeimoms, kad būtų išnaudotas jaunimo potencialas ir jie būtų pasirengę tapti ne tik darbuotojais, bet ir darbdaviais, galėtų pradėti naują verslą ir pasinaudotų naujomis rinkomis;

80. palankiai vertina tokias programas kaip „Erasmus“ jauniems verslininkams, kuriomis siekiama padėti naujiems verslininkams įgyti svarbių įmonės valdymo įgūdžių, ir mano, jog tokios programos turėtų būti toliau skatinamos, siekiant užtikrinti, kad daugiau jaunų verslininkų gautų pagalbą, reikalingą verslui įsteigti ir sėkmingai jį vykdyti; yra įsitikinęs, kad reikėtų sukurti specialias paramos priemones jauniems verslininkams, kad jiems būtų lengviau gauti informaciją ir finansavimą, įskaitant vieno langelio principu veikiančias informavimo ir paramos paslaugas jaunimui esamose verslumo rėmimo organizacijose;

81. mano, kad neformalusis švietimas, visų pirma jaunimo organizacijose, skatina kūrybingumą, iniciatyvumą ir atsakomybę už savo veiksmus ir gali padidinti jaunimo galimybes darbo rinkoje;

82. pabrėžia būtinybę įtraukti verslumo ugdymo aspektus visais švietimo ir mokymo lygmenimis, nes jaunimo verslumo dvasios ugdymas ankstyvuju etapu yra veiksmingas kovos su nedarbu, ypač su jaunimo nedarbu, būdas; atsižvelgdamas į tai, primygtinai ragina akademines ir verslo bendruomenes vesti aktyvų dialogą ir bendradarbiauti siekiant parengti švietimo programas, kurios padėtų suteikti jaunimui reikiamų įgūdžių ir gebėjimų;

83. ragina parengti į ateitį ir rezultatus orientuotą Europos įgūdžių strategiją, kuria remiantis būtų galima rengti nacionalines įgūdžių strategijas ir įtraukti jas į nacionalinius užimtumo planus, kartu pateikiant išsamias gaires užimtumo srities dokumentų rinkinyje pasiūlytiems sektorių veiksmų planams įgyvendinti;

84. pabrėžia, kad reikalingos paramos ir paskatos priemonės veiklą pradedančioms įmonėms, MVĮ, labai mažoms įmonėms ir socialinės ekonomikos veikėjams, siekiant palengvinti jų steigimą ir veiklą, taip pat būtina įtvirtinti geresnio reglamentavimo principą ir juo vadovautis, ir palengvinti kvalifikuotos darbo jėgos samdymą bei darbuotojų mokymą; todėl pabrėžia, kad reikėtų perkelti mokesčių našta nuo darbuotojų kitiems mokesčių šaltiniams, kurie turi mažesnę neigiamą poveikį užimtumui ir ekonomikos augimui, kartu užtikrinant pakankamą socialinę apsaugą;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

85. ragina valstybes nares mažinti mokesčių naštą darbo jėgai;

86. primena, kad apie 99 proc. Europos įmonių yra MVĮ ir kad jos yra pagrindinis konkurencingos ES darbo rinkos kūrimo variklis; todėl pabrėžia, kad ES teisės aktus reikia grįsti principu „visų pirma galvokime apie mažuosius“, siekiant panaikinti biurokratinę kliūtis, su kuriomis susiduria MVĮ, ir sudaryti joms sąlygas visapusiškai išnaudoti savo darbo vietų kūrimo potencialą;

87. yra įsitikinęs, kad verslininkai turėtų investuoti į mokymo ir pameistrystės programas, skirtas darbuotojams, ir kad šiam tikslui turėtų būti sukurtos ir, jei reikia, toliau plėtojamos skatinimo priemonės, nes taip jie galės plėstis ir kurti naujas darbo vietas; mano, kad sukūrus darbdavių tinklus MVĮ ir labai mažoms įmonėms galėtų būti palengvintos galimybės gauti reikiamus mokymus ir pagalbą;

Inovacijos ir skaitmeninimas. Nauji įgūdžiai ir darbo vietos

88. pabrėžia inovacijų ir skaitmeninimo svarbą ekonomikos augimui, produktyvumui ir sąžiningesnei ir tvaresnei bei įtraukesnei visuomenei ir šiuo atžvilgiu pažymi, kad reikia perteikti žinias, kūrybingumą ir ugdyti reikiamus įgūdžius, taip pat skatinti darbuotojų ir būsimų darbuotojų bei darbdavių motyvaciją ir ryžtą, siekiant kurti inovatyvius, kūrybiškus ir skaitmeninius produktus ir paslaugas; pažymi, kad reikia panaikinti skaitmeninę atskirtį ir mokantis visą gyvenimą vystyti skaitmeninius įgūdžius, taip pat į mokymosi programas integruoti žinias apie naujas žiniasklaidos priemones ir naujas informacines technologijas; taip pat pabrėžia, kad reikia kurti naujoviškus mokymosi būdus ir sudaryti daugiau e. mokymosi ir nuotolinio mokymosi galimybių, pasitelkiant atviruosius švietimo išteklius, taip visiems sudarant vienodas galimybes gauti švietimą ir mokymą;

89. pabrėžia, kad reikia nustatyti įvairias naujas pramonės šakas ir pagrindinius augimo sektorius, kuriuose valstybės narės turėtų skirti pagrindinį dėmesį savo įgūdžių bazės plėtojimui;

90. atkreipia dėmesį į darbo vietų kūrimo galimybes, kurių būtų teikiama sukūrus bendrąją skaitmeninę rinką, sudarius energetikos sąjungą, kuriant darbo vietas naudojantis investicijomis į mokslinius tyrimus ir plėtrą bei inovacijas, remiant socialinį verslumą ir socialinę ekonomiką, keliant darbuotojų kvalifikaciją sveikatos ir socialinės priežiūros sektoriuje ir plėtojant geresnius transporto tinklus;

91. atkreipia dėmesį į naujausią tendenciją, kai įmonės grąžina gamybą ir paslaugas į ES, ir dėl to atsirandančias galimybes kurti darbo vietas, visų pirma jaunimui; mano, kad ES ūkiai turi unikalią galimybę paspartinti šią darbų grąžinimo tendenciją, užtikrindami, kad mūsų darbo jėgos įgūdžiai atitiktų verslo įmonių poreikius;

92. pabrėžia MTIM (mokslo, technologijų, inžinerijos ir matematikos) studijų svarbą ir atkreipia dėmesį į jų svarbą sudarant galimybes Europai atlikti svarbų vaidmenį pasaulyje skatinant technologijų raidą;

93. remia Komisijos iniciatyvą bendradarbiaujant su trimis pirmininkaujančiomis valstybėmis narėmis remti verslumą Europoje ir vystyti pritaikomus įgūdžius visam gyvenimui;

94. pabrėžia, kad ES trūksta gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos sričių (MTIM) įgūdžių ir esama per daug socialinių mokslų absolventų; laikosi nuomonės, kad, siekiant įveikti kliūtis su MTIM susijusių darbo vietų ir studijų srityje, būtina imtis papildomų iniciatyvų Europos Sąjungos ir valstybių narių lygmenimis; rekomenduoja Komisijai ir valstybėms narėms imtis priemonių didinant MTIM dalykų patrauklumą ir vertę ir skatinti jaunimą, įskaitant moteris, imtis studijuoti MTIM dalykus;

95. primena, kad XXI a. nėra nesuderinamas su tradicine praktine patirtimi, – stabilų ir neperkeliamų darbo vietų šaltiniu – kuria pagrįstas tam tikras skaičius Europos kompetencijos sričių; ragina remti šios tradicinės praktinės patirties išsaugojimą ir jos perdavimą naujoms kartoms pasitelkiant mokymą, kai įmanoma, derinant šią patirtį su nauja praktine patirtimi, taip pat skaitmeniniais įgūdžiais, kad būtų kuo labiau padidintas jos potencialas;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

Priemonės jauniems ir vyresnio amžiaus darbuotojams bei neįgaliems darbuotojams

96. pabrėžia, kad būtina ir svarbu teikti specialias priemones ir paramą darbdaviams, ypač MVĮ, siekiant padėti jiems padidinti kokybišką ir tvarų užimtumą, užtikrinti mokymą darbo vietoje ir suteikti galimybių siekti karjeros palankių sąlygų darbo rinkoje neturintiems asmenims; pvz., jaunimui, vyresnio amžiaus darbuotojams, moterims, migrantams, neįgaliesiems ir ilgą laiką darbo neturintiems asmenims; pripažįsta valstybinių ir privačiųjų užimtumo tarnybų vaidmenį remiant konkurencingas darbo rinkas ir pritaria šiam vaidmeniui; dar kartą atkreipia dėmesį į darbdavių ir švietimo institucijų socialinės ir ekonominės atsakomybės visų darbuotojų ir visuomenės atžvilgiu svarbą; yra įsitikinęs, kad institucijos, atsakingos už švietimą ir mokymą, turėtų reikalauti užtikrinti tokią socialinę atsakomybę;

97. pripažįsta, kad jaunimas patiria sunkumų bandydamas įsilieti į darbo rinką, primena, kad jiems svarbu gauti pirmąją darbo patirtį studijų metais, kad būtų įgyti įsidarbinimui reikalingi įgūdžiai ir perėjimas iš mokyklos į darbo rinką būtų veiksmingesnis ir efektyvesnis; atkreipia dėmesį į jaunimo verslumo teikiamą potencialą, todėl ragina darbdavius ir valstybes nares priiimti atsakomybę ir suteikti jaunimui galimybių įgyti tokios patirties, taip pat padėti jaunimui įgyti tinkamų įgūdžių; taip pat pabrėžia, kad šiuo atžvilgiu yra svarbus mokyklų ir darbdavių bendradarbiavimas, ir ragina ES institucijas ir valstybes nares kurti palankesnes sąlygas verslui ir padėti jaunimui paversti jų idėjas sėkmingais verslo planais;

Pasiūlymai dėl politikos ir rekomendacijos

98. ragina Komisiją, valstybes nares ir regionines bei vietos valdžios institucijas investuoti į inovatyvius ir daug žadančius naujus ekonomikos sektorius, kad būtų skatinama investuoti į ES siekiant didinti augimą ir naują, kokybišką, tvarų užimtumą, taip sukuriant sąžiningesnę, tvaresnę ir įtraukesnę visuomenę; taip pat pabrėžia, kad svarbu, jog valstybės narės įgyvendintų ekonomines ir finansines priemones ir vykdytų darbo rinkos reformas, pagrįstas aiškiais, duomenimis pagrįstais ir išmatuojamais rodikliais, kurių efektyvumą galima įrodyti;

99. ragina valstybes nares užtikrinti, kad darbo rinkos reformomis būtų siekiama ne tik skatinti kurti kokybiškas darbo vietas, bet ir mažinti segmentaciją, didinti pažeidžiamų grupių įtrauktį į darbo rinką, skatinti lyčių lygybę, mažinti dirbančiųjų skurdą ir užtikrinti pakankamą socialinę apsaugą visiems darbuotojams, įskaitant savarankiškai dirbančius asmenis;

100. ragina valstybes nares investuoti į ankstyvąjį ugdymą ir ankstyvą užsienio kalbų bei informacinių bei ryšių technologijų mokymą pradinėse mokyklose;

101. ragina valstybes nares deramai atsižvelgti į automatizavimo svarbą, nes dėl jos gali sumažėti daugumos darbo vietų kiekybinė svarba, ir skirti savo mokymo programas bedarbiams, kad jie įgytų nerutininiams darbams reikalingų įgūdžių;

102. ragina valstybes nares ir regionines bei vietos valdžios institucijas sužinoti apie geriausią patirtį ir pereiti nuo jos stebėjimo prie politinių veiksmų, kuriais būtų didinamas užimtumo lygis ir mažinamas skurdas ir nelygybė, ir imtis platesnio užmojo reformų, grindžiamų tos patirties pavyzdžiais; taip pat ragina valstybes nares palyginti ir įvertinti tokios patirties efektyvumą, užtikrinti tinkamą prisitaikymo galimybių ir saugumo pusiausvyrą darbuotojams ir įmonėms, ir atsižvelgti į darbo rinkų ir švietimo sistemų valstybėse narėse specifiką;

103. ragina miestus ir regionus teikti dėmesį kokybiškam švietimui ir mokymui bei kovai su mokyklos nebaigimu ir jaunimo nedarbu, nes jauniems žmonėms skubiai reikia naujų galimybių, – todėl turėtų būti daroma viskas, kas įmanoma, jiems padėti;

104. ragina valstybes nares plėtoti kolektyvinius metodus, pvz., darbdavių tinklus, siekiant padėti panaikinti kliūtis, kurios trukdo darbdaviams siekti platesnio užmojo tikslų dėl darbo jėgos tobulinimo;

105. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti ir remti socialines įmones, kurios galvoja apie savo atsakomybę aplinkos, vartotojų ir darbuotojų atžvilgiu;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

106. ragina valstybes nares, siekiant mažinti darbo užmokesčio skirtumus, įdiegti minimalų darbo užmokestį, pagrįstą kiekvienai valstybei narei taikomais ribiniais dydžiais, kad teisės aktais arba sutartimis būtų užtikrintos deramos pajamos, laikantis nacionalinės praktikos;

107. ragina valstybes nares į savo švietimo programas ir mokymosi visą gyvenimą strategijas įtraukti lyderystės, vadybos, verslumo ugdymą ir finansinį švietimą, patarimus, kaip įsteigti įmonę, ir ryšių technologijas, ir teikti pirmenybę tolesniam profesinio rengimo ir mokymo programų plėtojimui, įskaitant Europos amatų stiprinimą, kartu atsižvelgiant į valstybių narių skirtumus darbo rinkoje ir švietimo sistemose, kad nebūtų visur taikomas vienodas požiūris;

108. prašo Komisijos sukurti europinę įgūdžių, kurie yra bendri tam tikrai veiklai ir profesijai, pripažinimo ir patvirtinimo platformą, kuri apimtų ir savanorišku darbu įgytų įgūdžių pripažinimą;

109. ragina valstybes nares įgyvendinti 2012 m. Tarybos rekomendaciją dėl formaliojo ir neformaliojo mokymosi rezultatų patvirtinimo, kaip būdo pripažinti gebėjimus, įgytus savišvietos būdu, visų pirma savanorių ir jaunimo sektoriuje, ir paremti mokymosi visą gyvenimą politiką;

110. ragina valstybes nares remti glaudų ir sisteminių darbo rinkos suinteresuotųjų subjektų, įskaitant darbdavių ir darbuotojų organizacijas, mokymo įstaigas ir valstybines bei privačiąsias užimtumo tarnybas, bendradarbiavimą vietos, regionų ir nacionaliniu lygmenimis, įskaitant lengvesnį jų tarpusavio bendravimą ir dalijimąsi informacija, siekiant puoselėti glaudesnius švietimo ir mokymo bei darbo vietos ryšius, geriau suderinti darbo rinkos paklausą ir pasiūlą ir numatyti bei planuoti būsimus įgūdžių ir kvalifikacijos darbo rinkoje poreikius;

111. ragina Komisiją, valstybes nares ir regionines bei vietos valdžios institucijas teikti finansines ir ekonomines paskatas, kuriomis būtų remiamas dalyvavimas tęstinio švietimo ir mokymo programose, siekiant užtikrinti ateityje kvalifikuotą darbo jėgą; rekomenduoja, kad tokios paskatos būtų grindžiamos išmatuojamais ir duomenimis pagrįstais rodikliais, kurių efektyvumą galima įrodyti;

112. ragina valstybes nares teikti tinkamą mokymą ir užtikrinti nuolatinį profesinių mokytojų ir švietimo įstaigų vadovų tobulinimą, siekiant padėti jiems naudotis tinkamiausiais mokymo metodais ir suteikti galimybę vystyti Europos jaunimui reikalingus XXI amžiaus įgūdžius ir gebėjimus; taip pat pabrėžia, kad svarbu suteikti mokytojams patirtimi pagrįstų praktinių žinių, apimančių praktiką ir teoriją, visų pirma apie naujas technologijas ir skaitmeninimą, kad jie galėtų perduoti šias žinias moksleiviams;

113. ragina valstybes nares ir ES imtis skubių konkrečių veiksmų siekiant įgyvendinti politiką ir dabartinius teisės aktus dėl abipusio kvalifikacijų ir akademinų laipsnių pripažinimo visoje ES, kaip būdą skatinti sąžiningą darbuotojų judumą Europos Sąjungoje ir išspręsti darbuotojų trūkumo problemą;

114. ragina Komisiją ir valstybes nares pateikti prognozes dėl kintančių darbo rinkų, ypač atsižvelgiant į globalizacijos keliamus iššūkius, taip pat prognozes dėl darbų ir įgūdžių atskirose valstybėse narėse ir apskritai visuose sektoriuose;

o

o o

115. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

P8_TA(2015)0322

30-oji ir 31-oji metinės ES teisės taikymo stebėjimo ataskaitos (2012–2013 m.)

2015 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 30-osios ir 31-osios ES teisės taikymo stebėjimo metinių ataskaitų (2012–2013 m.) (2014/2253(INI))

(2017/C 316/28)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 30-ąją metinę ES teisės taikymo stebėjimo ataskaitą (2012 m.) (COM(2013)0726),
 - atsižvelgdamas į 31-ąją metinę ES teisės taikymo stebėjimo ataskaitą (2013 m.) (COM(2014)0612),
 - atsižvelgdamas į Komisijos parengtą „EU Pilot“ vertinimo ataskaitą (COM(2010)0070),
 - atsižvelgdamas į Komisijos parengtą antrąją „EU Pilot“ vertinimo ataskaitą (COM(2011)0930),
 - atsižvelgdamas į 2002 m. kovo 20 d. Komisijos komunikatą dėl santykių su skundų dėl Bendrijos teisės pažeidimų teikėju (COM(2002)0141),
 - atsižvelgdamas į 2012 m. balandžio 2 d. Komisijos komunikatą „Santykių su skundų dėl Sąjungos teisės taikymo pateikėjais administravimo nuostatų atnaujinimas“ (COM(2012)0154),
 - atsižvelgdamas į Pagrindų susitarimą dėl Europos Parlamento ir Europos Komisijos santykių ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2014 m. vasario 4 d. rezoliuciją dėl 29-osios metinės Europos Sąjungos teisės taikymo stebėsenos ataskaitos (2011 m.) ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į tyrimą „Krizės pagrindinių teisių srityje poveikis ES valstybėse narėse. Lyginamoji analizė“ ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 19 d. Komisijos priimtą geresnio reglamentavimo teisės aktų rinkinį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį ir 132 straipsnio 2 dalį,
 - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto pranešimą ir į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto, Konstitucinių reikalų komiteto ir Peticijų komiteto nuomones (A8-0242/2015),
- A. kadangi Europos Sąjungos (ES) sutarties 17 straipsnyje Komisijai priskiriamas pagrindinis Sutarčių sergėtojos vaidmuo;
- B. kadangi pagal ES sutarties 6 straipsnio 1 dalį Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija turi tokią pat teisinę galią, kaip ir Sutartis, ir kadangi ši Chartija skirta Sąjungos institucijoms, įstaigoms, organams ir agentūroms bei valstybėms narėms tais atvejais, kai šios įgyvendina Sąjungos teisę (Pagrindinių teisių chartijos 51 straipsnio 1 dalis);
- C. kadangi pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 258 straipsnio 1 ir 2 dalis Komisija pareiškia savo pagrįstą nuomonę valstybei narei, jei ji mano, kad ta valstybė narė neįvykdė kokios nors pareigos pagal Sutartį, ir gali kreiptis į Teisingumo Teismą, jei atitinkama valstybė narė per Komisijos nustatytą laiką neatsižvelgia į tą nuomonę;

⁽¹⁾ OL L 304, 2010 11 20, p. 47.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0051.

⁽³⁾ C teminis skyrius „Piliečių teisės ir konstituciniai reikalai“, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pavedimu (2015 m.),

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

- D. kadangi pagal Pagrindų susitarimą dėl Europos Parlamento ir Europos Komisijos santykių numatyta, kad turi būti keičiamasi informacija dėl visų pažeidimo nagrinėjimo procedūrų, kurias pradėdant siunčiami oficialūs įspėjimo laiški, tačiau šis susitarimas neapima neoficialios „EU Pilot“ procedūros, vykdomos prieš pradėdant oficialią pažeidimo nagrinėjimo procedūrą;
- E. kadangi Pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnyje teisė į gerą administravimą apibrėžiama kaip kiekvieno asmens teisė į tai, kad institucijos jo reikalus tvarkytų nešališkai, teisingai ir per kiek įmanoma trumpesnį laiką, o SESV 298 straipsnyje nurodyta, kad Sąjungos institucijos, įstaigos, organai ir agentūros, vykdydami savo užduotis, remiasi atvira, veiksminga ir nepriklausoma Europos administracija;
- F. kadangi Pagrindinių teisių chartijos 51 straipsnyje numatyta valstybių narių pareiga laikytis Chartijos apsiriboja atvejais, kai jos taiko ES teisę, tačiau toks Chartijoje numatytų įpareigojimų apribojimas netaikomas kalbant apie ES institucijas, įstaigas, organus ir agentūras;
- G. kadangi dėl neseniai įvykusios finansinės krizės valstybės narės turėjo taikyti priemones, dėl kurių kyla pavojus pažeisti pirmąją ES teisę, visų pirma nuostatas dėl socialinių ir ekonominių teisių apsaugos;
1. pažymi, kad pagal 2011 m. spalio 27 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendrą politinę deklaraciją dėl aiškinamųjų dokumentų Komisija abu teisės aktų leidėjus informavo apie deklaracijos įgyvendinimą;
 2. palankiai vertina Komisijos 30-ąją ir 31-ąją ES teisės taikymo stebėjimo metines ataskaitas ir pažymi, jog šiose ataskaitose nurodyta, kad pagrindinės sritys, kuriose valstybės narės 2012 m. iškelta daugiausiai bylų dėl ES teisės perkėlimo pažeidimų, buvo transportas, sveikatos ir vartotojų apsauga, aplinkos apsauga ir klausimai, susiję su vidaus rinka ir paslaugomis, o 2013 m. sritys, kuriose kilo didžiausių problemų, buvo aplinka, sveikatos ir vartotojų apsauga, vidaus rinka ir paslaugos bei transportas; tačiau primena, kad šis *ex post* vertinimas nepakeičia Komisijos pareigos veiksmingai ir laiku stebėti, kaip taikoma ir įgyvendinama ES teisė, ir atkreipia dėmesį į tai, kad Parlamentas, vykdydamas Komisijos priežiūrą, galėtų padėti apžvelgti teisės aktų įgyvendinimą;
 3. atkreipia dėmesį į tai, jog Europos Sąjungoje, kuri pagrįsta teisinės valstybės principais ir teisiniu tikrumu bei nuspėjamumu, ES piliečiai turi teisę, kad jiems pirmiausia būtų suteikta galimybė aiškiai, prieinamai, skaidriai ir laiku (internetu ir kitomis priemonėmis) sužinoti, ar buvo priimti nacionalinės teisės aktai perkeliant ES teisę, kokie buvo priimti ir kokios nacionalinės institucijos atsakingos už teisingą jų įgyvendinimą;
 4. pažymi, kad piliečiai ir įmonės tikisi paprastos, nuspėjamos ir patikimos reglamentavimo sistemos;
 5. primygtinai ragina Komisiją rengiant ir vertinant teisės aktus labiau atsižvelgti į našta, kurią dėl jų gali patirti mažos ir vidutinės įmonės (MVL);
 6. ragina Komisiją ir valstybes nares koordinuoti savo pastangas ankstyvesniu teisėkūros proceso etapu, siekiant užtikrinti veiksmingesnį galutinio rezultato įgyvendinimą;
 7. pažymi, kad pavėluotas, neteisingas ES teisės perkėlimas į nacionalinę teisę ir netinkamas jos taikymas gali lemti valstybių narių tarpusavio skirtumus ir iškreipti vienodas sąlygas visoje ES;
 8. ragina Komisiją laikytis vienodo požiūrio į visas valstybes nares – nesvarbu, kokio jos dydžio ir kada įstojo į ES;
 9. pažymi, kad ES teisė valstybėse narėse tebėra įgyvendinama ir į nacionalinę teisę perkeliama labai nevienodai; pažymi, kad piliečiai, pageidaujantys gyventi, dirbti ar užsiimti verslu kitoje valstybėje narėje, kasdien realiai susiduria su nuolatinais sunkumais, kuriuos lemia nevienodas ES teisės įgyvendinimas valstybių narių teisinėse sistemose;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

10. primena, kad pagal ES sutarties 17 straipsnį Komisija turi užtikrinti, jog būtų taikoma Sąjungos teisė, įskaitant Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (ES sutarties 6 straipsnio 1 dalis), kurios nuostatos skirtos Sąjungos institucijoms, įstaigoms, organams ir agentūroms bei valstybėms narėms tais atvejais, kai šios įgyvendina Sąjungos teisę (Pagrindinių teisių chartijos 51 straipsnio 1 dalis); primena, kad siekiant užtikrinti, jog būtų laikomasi ES teisės, Komisija įgaliota pradėti pažeidimo procedūras pagal SESV 258–260 straipsnius; tačiau ragina Komisiją padėti Parlamentui vykdyti savo kaip vieno iš teisės aktų leidėjų vaidmenį ir teikti jam reikiamą informaciją bei atskaitas;

11. pažymi, jog 731 pažeidimo atvejais baigtas nagrinėti atitinkamoms valstybėms narėms įrodžius, kad jos laikosi ES teisės; pažymi, kad 2013 m. Teisingumo Teismas, vadovaudamasis SESV 258 straipsniu, priėmė 52 sprendimus, iš kurių 31 (59,6 proc.) buvo nepalankūs valstybėms narėms; palyginimui primena, kad 3 274 Teismo priimti sprendimai dėl pažeidimų (87,3 proc.) buvo palankūs Komisijai; ragina Komisiją ypatingą dėmesį skirti faktiniam visų šių sprendimų įgyvendinimui;

12. teigiamai vertina tai, kad Komisija vis dažniau naudojami naujų ES teisės aktų įgyvendinimo planais, skirtais valstybėms narėms: taip padidėja tikimybė, kad jie bus laiku ir teisingai įgyvendinami, užbėgama už akių perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo problemoms ir, savo ruožtu, daromas poveikis pateikiamų atitinkamų peticijų skaičiui;

13. pakartoja, kad ypatingą dėmesį Komisija turi skirti veiksmingam problemų sprendimui, veiksmingam valdymui ir prevencinėms priemonėms, tačiau siūlo jai pagalvoti ir apie naujus ES teisės perkėlimo į nacionalinę teisę ir jos vykdymo tobulinimo būdus, o ne tik oficialią pažeidimo nagrinėjimo procedūrą;

14. laikosi nuomonės, kad ES teisės aktai turi būti tinkamai ir greitai perkeltami į kiekvienos valstybės narės teisinę sistemą; ragina valstybių narių valdžios institucijas vengti perteklinio reglamentavimo, nes dėl jo dažnai atsiranda skirtumų įgyvendinimo valstybėse narėse lygmeniu, ir dėl to, savo ruožtu, mažėja pagarba Sąjungos teisės aktams, nes piliečiai žino apie didelius skirtumus visoje ES; atkreipia dėmesį į tai, kad reikia toliau siekti intensyvesnio bendradarbiavimo tarp Europos Parlamento narių ir Europos reikalų komitetų nacionaliniuose bei regionų parlamentuose; palankiai vertina Lisabonos sutarties naujoves, pagal kurias Komisijai pateikus prašymą Teisingumo Teismas, nelaukdamas pakartotinio bylos nagrinėjimo, valstybėms narėms galės skirti baudas dėl per vėlai perkeltų teisės aktų; ragina ES institucijas (Tarybą, Komisiją ir ECB), rengiant antrinės teisės normas arba priimant politikos priemones ekonominiais ar socialiniais klausimais, darančiais poveikį žmogaus teisėms ir visuotinei gerovei, gerbti pirminę ES teisę (Sutartis ir Pagrindinių teisių chartiją);

15. pabrėžia, kad Komisija naudoja terminą „perteklinis reglamentavimas“; šis terminas reiškia pareigas, viršijančias ES reikalavimus, t. y. perteklines gaires ir procedūras, numatytas nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmeniu ir trukdančias siekti numatytų politinių tikslų; ragina Komisiją aiškiai apibrėžti šį terminą; pabrėžia, jog tokia apibrėžtimi turi būti paaiškinama, kad valstybės narės prireikus turi teisę nustatyti griežtesnius standartus, sykiu atsižvelgdamos į tai, kad geresnis derinimas įgyvendinant ES aplinkosaugos teisę svarbus vidaus rinkos veiklai;

16. pažymi, kad, palyginti su ankstesniais metais, 2012 m. sumažėjęs pažeidimų dėl vėluojančio direktyvų perkėlimo nagrinėjimo procedūrų skaičius iš esmės susijęs su tuo, kad 2012 m. buvo mažiau direktyvų, kurias reikėjo perkelti į nacionalinę teisę, palyginti su ankstesniais metais; vis dėlto pripažįsta, jog iš 2013 m. statistinių duomenų matyti, kad iš tikrųjų sumažėjo pažeidimo dėl vėluojančio direktyvų perkėlimo nagrinėjimo procedūrų skaičius – tų metų pabaigoje šis skaičius buvo mažiausias per penkerių metų laikotarpį; tai gali būti vertinama kaip teigiama pasekmė pradėjus įgyvendinti SESV 260 straipsnio 3 dalį dėl skubos tvarka taikomų sankcijų neperkėlimo į nacionalinę teisę atveju;

17. pažymi, kad 2012 m., 2013 m. ir bendrai per pastaruosius penkerius metus, sumažėjusių pažeidimų dėl vėluojančio direktyvų perkėlimo skaičių galima paaiškinti tuo, kad taikoma „EU Pilot“ sistema ir kitos priemonės, įskaitant tinklą SOLVIT 2, ir taikoma SESV 260 straipsnio 3 dalyje dėl skubos tvarka taikomų sankcijų neperkėlimo į nacionalinę teisę atveju procedūra; pabrėžia, kad direktyvų perkėlimas laiku ir toliau turėtų išlikti Komisijos prioritetu ir reikėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi perkėlimo terminų;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

18. atkreipia dėmesį į tai, kad iš padidėjusio naujų „EU Pilot“ bylų, visų pirma susijusių su aplinka, mokesčiais, teisingumu ir muitais, skaičiaus per aptariamą laikotarpį ir sumažėjusio neišnagrinėtų pažeidimo bylų skaičiaus matyti, teigiamas poslinkis valstybėse narėse įgyvendinant ES teisę, taigi įrodyta, kad „EU Pilot“ sistema yra veiksminga priemonė siekiant anksti išspręsti galimus pažeidimus; vis dėlto mano, kad įgyvendinant ES teisę reiktų dėti daugiau pastangų, kad būtų daugiau skaidrumo ir skundų pateikėjai bei suinteresuotosios šalys galėtų vykdyti kontrolę, taip pat apgailestauja, kad nepaisant pakartotinių prašymų Parlamentui vis dar deramai neteikiama arba suteikiama ribota informacija apie „EU Pilot“ procedūrą ir neišnagrinėtas bylas; pažymi, kad reikia sutvirtinti „EU Pilot“ sistemos teisinį statusą ir legitimumą ir mano, kad to galima pasiekti užtikrinus daugiau skaidrumo ir didesnę skundo pateikėjų bei Europos Parlamento dalyvavimą;

19. todėl dar kartą ragina Komisiją, nauju SESV 298 straipsniu remiantis kaip teisiniu pagrindu, pasiūlyti privalomąsias taisykles, kurios būtų išdėstytos reglamente ir kuriomis būtų užtikrinta visapusė pagarba piliečių teisei į gerą administravimą, įtvirtintai Pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnyje;

20. pripažįsta, kad pirminė atsakomybė už tinkamą ES teisės įgyvendinimą ir taikymą tenka valstybėms narėms, tačiau pabrėžia ES institucijų pareigą paisyti pirminės ES teisės priimančios antrinės ES teisės aktus arba sprendimus valstybių narių socialinės, ekonominės ir kitų sričių politikos klausimais, įgyvendindamos arba nustatydamos tokią politiką; pabrėžia jų pareigą visomis galimomis priemonėmis remti ES valstybių narių pastangas paisyti Sąjungos demokratinių ir socialinių vertybių ir principų griežto taupymo ir ekonominių suvaržymų laikotarpiu; taip pat primena, kad ES institucijos privalo laikytis subsidiarumo principo ir gerbti valstybių narių prerogatyvas;

21. reiškia susirūpinimą dėl to, jog griežtą taupymo priemonių, kurios dviejų aptariamų metinių ataskaitų laikotarpiu nustatytos pernelyg išiskolinusioms ES valstybėms narėms ir kurios buvo vėliau įtrauktos į antrinės ES teisės aktus, o po to perkeltos į nacionalinius teisės aktus, visų pirma drastiško viešųjų išlaidų sumažinimo, pasekmė yra gerokai sumažėję valstybių narių administracijos ir teisminių institucijų pajėgumai laikytis savo įsipareigojimų tinkamai įgyvendinti ES teisę;

22. mano, kad valstybės narės, kurioms nustatytos griežto ekonominio koregavimo programos, turėtų vis dar galėti laikytis savo pareigos užtikrinti socialines ir ekonomines teises;

23. primena, kad visos ES institucijos, net jei jos veikia kaip tarptautinių skolintojų grupių (trejetų) nariai, privalo laikytis Sutarčių ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos;

24. pabrėžia, kad itin svarbu, jog ES institucijos laikytųsi sutarčių; atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija privalo padėti valstybėms narėms tinkamai įgyvendinti ES teisę, taip labiau remiant ES ir pasitikėjimą jos teisėtumu; ragina Komisiją paskelbti problemas, su kuriomis valstybės narės susidūrė įgyvendinimo procese; pabrėžia, kad norint gerinti ES teisės taikymą itin svarbu remti nacionalinius parlamentus, perkeliančius teisės aktus, todėl ragina aktyviau vykdyti dialogą su nacionaliniais parlamentais, įskaitant atvejus, kai išreikštas susirūpinimas dėl subsidiarumo; atkreipia dėmesį į itin svarbų nuolatinių *ex post* vertinimų vaidmenį ir į tai, kaip svarbu sužinoti nacionalinių parlamentų nuomonę norint išspręsti teisės aktų problemas ar painiavą, kurių anksčiau nebuvo pastebėta;

25. pažymi, kad teisė teikti peticijas Parlamentui yra vienas iš Europos Sąjungos pilietybės ramsčių – tai nustatyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 44 straipsnyje ir SESV 227 straipsnyje; pažymi, kad ši teisė užtikrina būtinas, tačiau nepakankamas priemones visuomenės dalyvavimui ES sprendimų priėmimo procese skatinti ir kad ji atlieka svarbų vaidmenį nustatant ir įvertinant galimas spragas ir pažeidimus, susijusius su ES teisės aktų įgyvendinimu valstybėse narėse, taip pat su ES institucijų informavimu apie juos; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad nepaprastai svarbų vaidmenį atlieka Peticijų komitetas, faktiškai susiejantis ES piliečius, Parlamentą ir Komisiją bei nacionalinius parlamentus;

26. teigiamai vertina tai, jog Komisija pripažino, kad gyvybiškai svarbų vaidmenį atlieka skundo pateikėjas, nes jis padeda jai aptikti ES teisės pažeidimą;

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

27. primena, kad Europos Sąjungos institucijos, visų pirma Komisija ir Taryba, turi visapusiškai taikyti ES teisę ir Teisingumo Teismo praktiką, susijusią su skaidrumu ir galimybe susipažinti su dokumentais, ir jų laikytis; atsižvelgdamas į tai ragina veiksmingai taikyti Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais ⁽¹⁾ ir susijusius Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimus;

28. pabrėžia, kad ES sukurta kaip Sąjunga, grindžiama teisinės valstybės principais ir pagarba žmogaus teisėms (ES sutarties 2 straipsnis); pakartoja, kad itin svarbu atidžiai stebėti valstybių narių ir ES institucijų veiksmus ir neveikimo atvejus, taip pat pabrėžia, kad Parlamentui teikiamų peticijų ir Komisijai teikiamų skundų, susijusių su problemomis, kurias jau turėtų būti išsprendusi Komisija, skaičius reiškia, jog piliečiai vis daugiau dėmesio skiria poreikiui geriau taikyti ES teisę; ragina Komisiją greičiau ir aiškiau reaguoti į piliečių pranešimus, susijusius su Sąjungos teisės pažeidimais;

29. atkreipia dėmesį į didelį pažeidimo nagrinėjimo atvejų, kurie 2013 m. buvo baigti nagrinėti be Teisingumo Teismo įsikišimo, skaičių: tik maždaug 6,6 proc. visų atvejų buvo baigti nagrinėti Teismui priėmus sprendimą; todėl mano, jog nepaprastai svarbu toliau atidžiai stebėti valstybių narių veiksmus atsižvelgiant į tai, kad kai kuriose peticijose ir toliau kalbama apie problemas, su kuriomis susiduriama net ir baigus nagrinėti klausimą;

30. teigiamai vertina tai, kad Komisija vis didesnę svarbą teikia peticijoms, kaip informacijos apie piliečių skundus dėl viešųjų, įskaitant Europos Sąjungos, institucijų ir apie galimus ES teisės pažeidimus faktiškai ją įgyvendinant šaltinį: tai parodo ypatingas dėmesys peticijoms dvejose metinėse ataskaitose; pažymi, kad šį pokytį lydėjo atitinkamas peticijų, kurias Peticijų komitetas persiuntė Komisijai prašydamas informacijos, skaičiaus didėjimas; tačiau apgailestauja, kad Komisija, paprašyta pateikti nuomonę dėl peticijos, ne kartą vėlavo tai padaryti;

31. taip pat pažymi, kad vykdamt Peticijų komiteto veiklą būtinas konstruktyvus dialogas su valstybėmis narėmis, ir prašo valstybių narių, minimų atitinkamose peticijose, atsiųsti atstovus, kurie galėtų kreiptis į komitetą jo posėdžio metu;

32. pažymi, kad ES piliečių ar valstybių narių gyventojų pateikiamose peticijose kalbama apie ES teisės pažeidimus, ypač pagrindinių teisių, vidaus reikalų, teisingumo, vidaus rinkos, sveikatos ir vartotojų apsaugos, transporto, mokesčių, žemės ūkio ir kaimo plėtros bei aplinkos apsaugos srityse; mano, jog peticijos įrodo, kad ne visiškai ES teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę ir netinkamo vykdymo atvejai tebėra dažni ir paplitę ir kad jie iš esmės lemia netinkamą ES teisės taikymą; pabrėžia, kad esant tokiai padėčiai valstybės narės turi dėti didesnes pastangas, o Komisija toliau vykdyti stebėseną; atkreipia ypatingą dėmesį į didelį pateiktų peticijų, kuriose informuojama apie neįgalųjų diskriminavimą ir jiems sudaromas kliūtis, skaičių;

33. pažymi, kad tebekyla sunkumų bendraujant su kai kuriomis valstybėmis narėmis ir regionais, kurie vangiai teikia prašomus dokumentus ar paaiškinimus;

34. teigiamai vertina Komisijos tarnybų įsipareigojimą sutvirtinti keitimąsi informacija su Peticijų komitetu ir norėtų pakartoti šiuos savo prašymus:

- a) užtikrinti glaudesnę abiejų šalių bendravimą, ypač kalbant apie Komisijos inicijuojamas pažeidimo nagrinėjimo procedūras ir jų pažangą – taip pat ir taikant procedūrą „ES Pilot“ – kad Parlamentas būtų visapusiškai informuotas ir taip be perstojo gerėtų jo teisėkūros darbas;
- b) stengtis per optimalų laikotarpį Peticijų komitetui pateikti visą įmanomą aktualią informaciją apie peticijas, susijusias su tyrimo ir pažeidimo nagrinėjimo procedūromis, kad komitetas galėtų veiksmingiau atsakyti į piliečių užklausas;
- c) kad Komisiją sutiktų atsižvelgti į Peticijų komiteto pranešimus, ypač į juose išdėstytas išvadas ir rekomendacijas, rengiant komunikatus ir teisės aktų pakeitimus;

⁽¹⁾ 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43).

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

35. apgailestauja dėl to, kad Europos Parlamentas, viena iš visateisių teisėkūros institucijų, tiesiogiai atstovaujanti piliečiams ir vis labiau įsitraukianti į skundų nagrinėjimo procedūras, ypač teikdamas Parlamento klausimus ir per Peticijų komiteto vykdomą veiklą, dar ne visada laiku gauna skaidrią informaciją apie ES teisės aktų įgyvendinimą, nors ši informacija būtina ne tik siekiant geresnės prieigos ir didesnio Europos Sąjungos piliečių teisinio užtikrinimo, bet ir pateikti teisės aktų pakeitimus, kuriais šie teisės aktai būtų patobulinti; mano, kad geresnis Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų bendradarbiavimas būtų naudingas siekiant šių tikslų; ragina ES institucijas efektyviau ir veiksmingiau bendradarbiauti ir tikisi, kad Komisija sąžiningai įgyvendins Pagrindų susitarimo dėl Europos Parlamento ir Europos Komisijos santykių nuostatą, pagal kurią ji yra įsipareigojusi pateikti „Parlamentui apibendrintą informaciją apie visas pažeidimo procedūras, pradedant oficialiais pranešimais, įskaitant, jei to paprašo Parlamentas, klausimais, susijusiais su pažeidimo procedūra“;

36. ragina atitinkamuose generaliniuose direktoratuose (IPOL GD, EXPO GD ir Mokslinių tyrimų ir inovacijų GD) nustatyti nepriklausomą pagrindinių ES teisės aktų, kuriuos Europos Parlamentas priėmė pagal bendro sprendimo procedūrą ir įprastą teisėkūros procedūrą, įskaitant bendradarbiavimo su nacionaliniais parlamentais, *ex-post* poveikio vertinimo sistemą;

37. atkreipia dėmesį į tai, jog Teisingumo Teismas pažymėjo, kad už nacionalinių institucijų padarytą žalą gali atsakyti tik tos institucijos ir kad tik nacionalinių teismų jurisdikcija apima kompensacijos už tokią žalą nustatymą⁽¹⁾; todėl pabrėžia nacionaliniu lygmeniu prieinamų žalos atlyginimo priemonių stiprinimo svarbą, nes taip skundo pateikėjai galėtų užsitikrinti savo teises labiau tiesiogiai ir asmeniškai;

38. pažymi, kad daugiausia piliečių skundų dėl teisingumo erdvės yra susiję su judėjimo laisve ir asmens duomenų apsauga; pakartoja, kad teisė į laisvą judėjimą yra viena iš keturių pagrindinių ES laisvių, įtvirtintų Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo ir užtikrinamų visiems Europos Sąjungos piliečiams; primena, kad ES piliečių teisė laisvai judėti, gyventi ir dirbti kitoje valstybėje narėje, kaip viena iš pagrindinių Europos Sąjungos laisvių, turi būti užtikrinama ir saugoma;

39. pabrėžia, kad absoliutus prioritetas – visiškai bendros Europos prieglobsčio sistemos (BEPS) perkėlimas į nacionalinę teisę ir veiksmingas jos įgyvendinimas. ragina valstybes nares dėti visas pastangas, kad laiku ir tinkamai būtų perkeltas visas prieglobsčio teisės aktų rinkinys;

40. pabrėžia, kad vidaus reikalų srityje 2012 m. buvo pradėtos 22 pažeidimo bylos, o 2013 m. – 44; apgailestauja, kad 2013 m. dauguma pažeidimo bylų dėl pavėluoto perkėlimo į nacionalinę teisę buvo pradėtos dėl Direktyvos 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos; pažymi, kad prieglobsčio teisė ir toliau yra sritis, kurioje buvo pateikta daug skundų;

41. pabrėžia, kad teisingumo srityje 2012 m. buvo pradėta 61 pažeidimo byla, o 2013 m. – 67; atkreipia dėmesį į tai, kad dauguma šių bylų buvo susijusios su pilietybe ir laisvu asmenų judėjimu; apgailestauja, kad dauguma pažeidimo bylų dėl pavėluoto perkėlimo į nacionalinę teisę buvo pradėtos dėl Direktyvos 2010/64/ES dėl teisės į vertimo žodžiu ir raštu paslaugas baudžiamajame procese perkėlimo; reiškia susirūpinimą dėl to, kad 2013 m. labai išaugo skundų teisingumo srityje skaičius;

42. palankiai vertina didelę pažangą, pastaraisiais metais pasiektą ES stiprinant įtariamų ir kaltinamų asmenų teisę į gynybą; pabrėžia, kad itin svarbu laiku, visiškai ir tinkamai perkelti visas priemones, nustatytas Tarybos veiksmų plane, skirtame įtariamųjų ar kaltinamųjų baudžiamuosiuose procesuose procesinėms teisėms stiprinti; atkreipia dėmesį į tai, kad šios priemonės yra būtinos siekiant užtikrinti tinkamą ES teisminių bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose;

⁽¹⁾ Žr. sprendimą byloje 175/84.

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

43. pabrėžia, kad prekyba žmonėmis yra sunkus nusikaltimas ir pažeidžia žmogaus teises bei žmogaus orumą, o Sąjunga to toleruoti negali; apgailestauja, kad žmonių, neteisėtai gabenamų į ES ir iš jos, skaičius auga; atkreipia dėmesį į tai, kad, nors teisės aktai yra tinkami, jų praktinis įgyvendinimas valstybėse narėse vis dar nepakankamas; pabrėžia, kad dėl dabartinės padėties Viduržemio jūros regiono šalyse didėja prekybos žmonėmis pavojus, ir prašo valstybių narių laikytis itin griežtos pozicijos šių nusikaltimų vykdytojų atžvilgiu ir kuo veiksmingiau apsaugoti tokių nusikaltimų aukas;

44. primena, kad Lisabonos sutarties protokole Nr. 36 numatytas pereinamasis laikotarpis baigėsi 2014 m. gruodžio 1 d.; pabrėžia, kad pasibaigus šiam pereinamajam laikotarpiui turi būti vykdomas griežtas buvusio trečiojo ramsčio priemonių ir jų įgyvendinimo valstybių narių nacionalinės teisės aktuose įvertinimas; atkreipia dėmesį į tai, kad nuo 2015 m. balandžio mėn. Parlamentui nebuvo pranešta apie kiekvienos iki Lisabonos sutarties priimtos priemonės teisinio ir policijos bendradarbiavimo srityje įgyvendinimo kiekvienoje valstybėje narėje padėtį; ragina Komisiją laikytis lojalaus bendradarbiavimo principo ir kuo skubiau pateikti šią informaciją Parlamentui;

45. primena, kad 2014 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadose nustatyta, jog artimiausius penkerius metus prioritetas laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės srityje bus teisės aktų ir politikos priemonių nuoseklus perkėlimas į nacionalinę teisę, veiksmingas įgyvendinimas ir konsolidavimas; prašo Komisijos daugiau dėmesio skirti praktinio ES teisės aktų įgyvendinimo valstybėse narėse priežiūrai ir užtikrinimui; mano, kad dažnai pastebimo didelio atotrūkio tarp ES lygmeniu patvirtintos politikos ir jos įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu mažinimas turi būti politinis prioritetas; ragina nacionalinius parlamentus aktyviau dalyvauti vykstant Europos Sąjungos masto diskusijai ir stebint ES teisės taikymą, visų pirma vidaus reikalų srityje;

46. pabrėžia, jog Europos Parlamentas savo 2013 m. rugsėjo 11 d. rezoliucijoje dėl Europos kalbų išnykimo grėsmės ir kalbų įvairovės Europos Sąjungoje ⁽¹⁾ priminė, kad Komisija turėtų atkreipti dėmesį į tai, jog kai kuriose valstybėse narėse ir regionuose dėl jų įgyvendinamos politikos kyla grėsmė, kad jų teritorijoje išnyks tam tikros kalbos, net jeigu šioms kalboms Europos mastu negresia pavojus; taip pat ragino Komisiją apsvarstyti, su kokiais administracinėmis ir teisinėmis kliūtimis susiduria asmenys, vykdydami projektus, susijusius su kalbomis, kurioms gresia išnykimas, dėl nedidelio atitinkamų kalbinių bendruomenių dydžio; atsižvelgdamas į tai ragina Komisiją atliekant ES teisės taikymo vertinimą, atidžiai atsižvelgti į mažumoms priklausančių asmenų teises;

47. pabrėžia, kad ne tik laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės, bet ir kitose politikos srityse reikia suteikti daugiau galimybių piliečiams gauti informaciją ir dokumentus, susijusius su ES teisės taikymu; ragina Komisiją nustatyti geriausias būdus, kuriais galima to pasiekti, pasinaudoti galiojančiomis ryšių priemonėmis, siekiant padidinti skaidrumą, ir užtikrinti tinkamą prieigą prie informacijos ir dokumentų apie ES teisės taikymą; ragina Komisiją pasiūlyti teisiškai privalomą aktą dėl administracinės procedūros, taikomos svarstant piliečių skundus;

48. primena, kad sklandus veiksmingos Europos teisingumo erdvės veikimas, tinkamai atsižvelgiant į įvairias valstybių narių teisės sistemas ir tradicijas, yra itin svarbus ES ir kad kaip būtina sąlyga siekiant šio tikslo turi būti visiškai, tinkamai ir laiku įgyvendinami ES teisės aktai.

49. pabrėžia, kad įgyvendinimo gerinimas yra vienas iš Septintosios aplinkosaugos veiksmų programos prioritetų;

50. apgailestauja, kad ES aplinkosaugos ir sveikatos teisės aktus toliau neigiamai veikia didelis pavėluoto, neteisingo perkėlimo į nacionalinę teisę ir netinkamo taikymo valstybėse narėse atvejų skaičius; pažymi, jog iš Komisijos 31-oji ES teisės taikymo stebėjimo metinės ataskaitos matyti, kad 2013 m. daugiausia pažeidimo nagrinėjimo procedūrų buvo susijusios su aplinkos klausimais; primena, kad kaina už nesugebėjimą įgyvendinti aplinkosaugos politikos, įskaitant pažeidimo nagrinėjimo procedūrų kainą, didelė: remiantis skaičiavimais, jos siekia apie 50 mlrd. EUR per metus (COWI et al., 2011 m.); be to, pabrėžia, kad aplinkosaugos politikos įgyvendinimas atnešų didelę socialinę ir ekonominę naudą, kuri ne visuomet užfiksuojama sąnaudų ir naudos analizėse;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0350.

2015 m. rugsėjo 10 d., ketvirtadienis

51. ragina Komisiją laikytis griežtesnės pozicijos ES aplinkosaugos teisės aktų taikymo atžvilgiu, taip pat greičiau ir veiksmingiau tirti pažeidimus, susijusius su aplinkos tarša;
 52. ragina Komisiją imtis griežtesnių veiksmų prieš vėlavimą į nacionalinę teisę perkelti aplinkosaugos direktyvas ir dažniau taikyti pinigines baudas;
 53. ragina Komisiją pateikti naują pasiūlymą dėl galimybės kreiptis į teismą aplinkosaugos klausimais, taip pat pasiūlymą dėl aplinkosauginių tikrinimų, jei įmanoma, nedidinant biurokratinės naštos ir administracinių sąnaudų;
 54. pabrėžia, kad būtina nuolat užtikrinti aukšto lygio aplinkos apsaugą, ir išpėja, kad didelis pažeidimų skaičius neturėtų būti siejamas su būtinybe riboti aplinkosaugos teisės aktais užsibrėžtus tikslus.
 55. reiškia susirūpinimą dėl to, kad įgyvendinant Komisijos komunikacijos politiką, susijusią su Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programa (REFIT), perdėtai akcentuojamas aplinkosaugos ir sveikatos apsaugos teisės aktų įgyvendinimo sudėtingumas; pabrėžia, kad įgyvendinant programą REFIT neturėtų būti rizikuojama aplinkosauginiais, maisto saugos ir sveikatos standartais; pripažįsta, kad būtinas geresnis reglamentavimas, ir laikosi nuomonės, kad siekiant paprastesnio reglamentavimo turėtų būti, *inter alia*, sprendžiamos problemos, su kuriomis susidurta įgyvendinimo etapu; laikosi nuomonės, kad įgyvendinant programą REFIT rezultatus piliečiai ir įmonės turėtų pajusti patirdami kuo mažesnę naštą;
 56. palankiai vertina naują praktiką, kurią taikant Komisija tinkamai pagrįstais atvejais gali prašyti, kad valstybės narės įtrauktų aiškinamuosius dokumentus pranešdamos Komisijai apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemones; tačiau pakartoja savo raginimą dėl privalomų atitikties lentelių, kurios būtų viešai prieinamos visomis ES kalbomis, taikymo direktyvų perkėlimui; ir apgailestauja dėl to, kad Komisiją neįvykdžius tikro socialinio ar parlamentinio dialogo priėmė vienašalį sprendimą dėl programos REFIT;
 57. pažymi, jog, kalbant apie programą REFIT, Komisija turi skatinti dialogą reglamentavimo kokybės klausimu su piliečiais, valstybėmis narėmis, įmonėmis ir pilietine visuomene apskritai, kad užtikrintų ES teisės aktų kokybės ir socialinių aspektų išsaugojimą ir kad vieno idealo nebūtų siekiama kito sąskaita.
 58. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.
-

2015 m. rugsėjo 16 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0323

Komisijos 2016 m. darbo programos rengimas

2015 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2016 m. Komisijos darbo programos (2015/2729(RSP))

(2017/C 316/29)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „2015 m. Komisijos darbo programa. Nauja pradžia“ (COM(2014)0910) ir jo I–IV priedus,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 37 straipsnio 3 dalį,
- A. kadangi Europa turi reaguoti į vidaus ir išorės iššūkius, su kuriais susiduriame, pateikdama aiškia viziją ir kryptį, rodydama lyderystę, siekdama plataus užmojo tikslų ir veikdama drąsiai, kad parodytų, jog geba pateisinti savo piliečių lūkesčius, suteikti jiems perspektyvų ir pasitikėjimo ir šiuo tikslu siekia užtikrinti, kad ES būtų tikra demokratinė sąjunga, parlamentinė demokratija ir arena, kurioje piliečiai gali valdyti ir formuoti savo žemyną siekdami išlaikyti ir įtvirtinti savo gyvenimo lygį;
- B. kadangi strategija „Europa 2020“ išlieka tinkamas pagrindas pažangiam, tvariam ir integraciniam augimui stiprinti ir tikimasi, kad jos tikslai bus patvirtinti iki 2015 m. pabaigos, tačiau reikia atnaujinti ir stiprinti jų siekimo priemones;
- C. kadangi būsimomis Komisijos darbo programomis turėtų būti sprendžiamos svarbiausios XXI a. problemos, pvz., klimato kaita, energetinė nepriklausomybė, efektyvus išteklių naudojimas, perėjimas prie skaitmeninės visuomenės, pasaulinė konkurencija, lyčių lygybė ir didėjanti nelygybė, atsižvelgiant į išlaidas dėl ES masto veiksmų nebuvimo;
- D. kadangi Europos konkurencingumo pasaulio ekonomikoje praradimas, aukštas nedarbo lygis, demografiniai pokyčiai ir vis labiau senėjanti visuomenė kelia ES precedento neturinčius iššūkius; kadangi tik konkurencingos ekonomikos, kuriose taikoma teisinga makroekonominė politika, sugebės kurti darbo vietas, kelti savo piliečių pragyvenimo lygį ir kurti gerovę, kuri ateityje finansuos investicijas ir užtikrins viešąsias paslaugas; kadangi norint pasiekti plataus užmojo tikslų kokybiškų darbo vietų, augimo, investicijų ir Europos ekonomikos konkurencingumo pasauliniu mastu srityse būtina skirti daugiau dėmesio laisvai ir sąžiningai konkurencijai, ypač atsižvelgiant į tai, kad kiti pasaulio regionai šiuo metu greičiau vystosi, didindami našumo lygį ir diegdami naujoves;
- E. kadangi ES patyrė ilgalaikę ekonomikos krizę, lėmusią lėtą augimą, padidėjusį vidaus disbalansą ir nepakankamą darbo vietų kūrimą ir investavimą, kuri nebus įveikta, jeigu toliau nebus smarkiai plėtojama Europos integracija visose srityse, kuriose ji pasiteisina, visų pirma vidaus rinkoje ir ekonominės ir pinigų sąjungos veiklos srityje, kurioje taikomi griežtesni demokratinės kontrolės ir atskaitomybės reikalavimai;
- F. kadangi finansiniai iššūkiai turėtų būti skiriami atsižvelgiant į ES politinius prioritetus, tai reiškia ne tik jų apimties, bet ir lankstumo bei pusiausvyros požiūriu, tai taip pat susiję su Europos strateginių investicijų fondu (ESIF) ir 2014–2020 m. daugiamete finansine programa (DFP), kurioje numatytas lankstumo mechanizmų rinkinys, įskaitant nuostatą dėl peržiūros, kad būtų galima pritaikyti ES biudžetą prie nenumatytų aplinkybių;
- G. kadangi ES politikos sritys ir veiksmai turi atitikti subsidiarumo ir proporcingumo principus, siekiant padėti piliečiams pasiruošti ir reaguoti į greitai besikeičiančią visuomenę ir ekonomiką;
- H. kadangi Europa, siekdama aprūpinti kitas kartas kokybiškais darbo vietomis, o ne užkrauti joms skolų našta, turi laikytis tokio ekonomikos modelio, kuris gali užtikrinti tvarią plėtrą;

2015 m. rugsėjo 16 d., trečiadienis

- I. kadangi tvarumas ir ekonomikos augimas yra suderinami ir gali vienas kitą stiprinti ir kadangi Komisija yra primygtinai raginama užtikrinti, kad tvarumas taptų jos darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo darbotvarkės pagrindu; kadangi Komisija yra ES Sutarčių sergėtoja, o jose įtvirtinti tvarios plėtros, socialinio teisingumo ir solidarumo principai ir pagrindinės Europos gyventojų teisės;
- J. kadangi Europai reikia, kad Komisija turėtų tinkamai orientuotą į tikslus ir pakankamai plataus užmojo darbo programą, kuri patenkintų tikruosius ES ir jos piliečių poreikius;

1 DALIS

1. ragina Komisiją visapusiškai pasinaudoti savo iniciatyvos teise siekiant suteikti Sąjungai neginčijamą lyderystę ir pirmiausia užtikrinti, kad būtų sukurta bendroji rinka ir kartu parengtas strateginis veiksmų planas, skirtas ekonominei sąjungai, politinei sąjungai ir išorės veiksams;
2. palankiai vertina tai, kad Komisija yra susitelkusi ties 10 strateginių prioritetų; pabrėžia, kad skvarbu remti Bendrijos interesus ir toliau išsaugoti vieningą ir darnią, kartu laikantis subsidarumo ir proporcingumo principų; todėl yra tvirtai įsitikinęs, kad visas pastangas reikia skirti šiems svarbiausiems prioritetams;
3. teigiamai vertina tai, kad pradėtos derybos dėl naujo tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros; laikosi nuomonės, kad tai turėtų padėti pagerinti Komisijos rengiamų teisės aktų projektų kokybę, sustiprinti jos atliekamą teisės aktų projektų poveikio vertinimą, įskaitant ekonominio, socialinio poveikio, poveikio aplinkai ir poveikio MVĮ vertinimus, ir, kai tinkama, taikyti reglamentus, o ne direktyvas, laikantis subsidarumo ir proporcingumo principų; tikisi, kad Komisija vienodai atsižvelgs į abiejų teisėkūros institucijų teikiamą informaciją ir dokumentus vykstant teisėkūros procesui; tikisi, kad bus tvirčiau įsipareigota užtikrinti tinkamą tarpinstitucinę konsultavimąsi, visapusiškai atsižvelgti į Parlamento pasiūlymus ir rekomendacijas ir pateikti išsamų pateisinimą kiekvieną kartą, kai pasiūlymas atsiimamas; primena, kad daugiamečių programų sudarymas, dėl kurio susitarė visos trys institucijos, turėtų būti pagrindas metinėms veiklos programoms rengti ir diskusijų dėl konkrečios metinės veiklos programos išeities taškas; primena savo nuomonę, kad geresnis reglamentavimas neturėtų būti laikomas įrankiu, leidžiančiu mažesnę pirmenybę teikti ES kompetencijos sričiai priklausantiems klausimams, ir kad pagal demokratinį sprendimų priėmimo procesą priimami politiniai sprendimai turėtų būti svarbesni už techninius vertinimus;
4. ragina Komisiją toliau gerinti savo teisėkūros programos suderinamumą ir stiprinti nepriklausomą teisės aktų projektų poveikio vertinimą, įskaitant poveikio MVĮ tyrimą ir konkurencingumo tyrimą – šios priemonės padės pašalinti biurokratizmą visuose – Europos, nacionaliniame ir regionų – lygmenyse ir visiems ekonominės veiklos vykdytojams ir piliečiams jų kasdieniniame gyvenime, tokiu būdu bus prisidėta prie darbo vietų kūrimo skatinimo laikantis socialinių ir aplinkos apsaugos standartų; mano, kad įgyvendinant teisės aktus ir laikantis standartų MVĮ ir labai mažoms įmonėms neturėtų būti užkraunama nereikalinga našta; ragina Komisiją siekti kaip įmanoma didesnio supaprastinimo ir, kai įmanoma, skatinti visapusiškai naudotis skaitmeniniais sprendimais, kad būtų galima lengviau įgyvendinti ES taisykles; mano, kad, paaiškėjus, jog direktyvos ir reglamentai yra netinkami mažosioms įmonėms, juos gali tekti persvarstyti siekiant užtikrinti, kad MVĮ nebūtų užkraunama našta; ragina, kiek tai įmanoma, netaikyti labai mažoms įmonėms visų veiklą sunkinančių teisės aktų, visų pirma siekiant užtikrinti, kad būtų skatinami nauji startuoliai ir verslininkai;
5. tikisi, kad Komisija pagal Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą (REFIT) pateiks sąrašą teisės aktų ir pasiūlymų, kuriuos reikia peržiūrėti arba panaikinti, nes jie nebetinkami arba, atrodo, nebesuteikia ES pridėtinės vertės, arba yra atgyvenę ir yra nebetinkami pradiniam tikslui pasiekti; tačiau pabrėžia, kad programa REFIT negali būti naudojama kaip pretekstu norint sumažinti užmojus sprendžiant gyvybiškai svarbius klausimus, panaikinti reguliavimą ar sumažinti socialinius ir aplinkos apsaugos standartus; mano, kad reglamentavimo supaprastinimo esmė – tai kokybė, o ne kiekybiniai rodikliai; atkreipia dėmesį į tikslą 25 proc. sumažinti administracines išlaidas ir biurokratinės naštos sąnaudas bei susijusias naujų pasiūlymų išlaidas visam politikos ciklui, įskaitant perkėlimą, įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą; ragina reikšmingai sumažinti išlaidas siekiant sudaryti geresnes sąlygas darbo vietoms kurti, siekiant išlaikyti darbo vietas Europoje ir grąžinti perkeltas darbo vietas, skatinant konkurenciją ir tvarų augimą;

2015 m. rugsėjo 16 d., trečiadienis

6. tikisi, kad Komisija pateiks pasiūlymą dėl kito Europos darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo strategijos „Europa 2020“ etapo, kuris atitiktų didelius mūsų laukiančius išteklius ir galimybes, ypač susijusius su energetikos sistemos pertvarkymu, skaitmenine revoliucija ir Europos gyventojų parengimą šiems pokyčiams; mano, kad šioje strategijoje atitinkamos reformos turėtų būti derinamos su didelio masto investicijų iniciatyvomis, plėtojant jau pradėtą kurti energetikos sąjungą, bendrąją skaitmeninę rinką ir naująją iniciatyvą dėl socialinių investicijų ir perkvalifikavimo; mano, kad šią strategiją reikėtų paremti visapusiškai pasinaudojant Europos strateginių investicijų fondu ir persvarstyta 2014–2020 m. DFP; mano, kad valstybėms narėms turėtų būti sukurtos sąlygos šiai strategijai įgyvendinti ir kad reikia užbaigti kurti ekonominę ir pinigų sąjungą, kad būtų skatinama konvergencija šia linkme; mano, kad ES išorės strateginėmis partnerystėmis taip pat turėtų būti sukurta naujų galimybių, kad ši strategija būtų sėkmingai įgyvendinta;

7. primygtinai ragina Komisiją rasti tvirtus ES socialinių problemų, visų pirma nedarbo, kvalifikuotų darbuotojų trūkumo, socialinės nelygybės, atskirties ir pavojaus, kurį kelia socialinis dempingas ir protų nutekėjimas, sprendimus; mano, kad tam reikia ekonomikos atsigavimo, investicijų, kuriomis būtų skatinamas kokybiškų darbo vietų kūrimas, socialinių investicijų į įgūdžius, vaikų priežiūrą ir kitas socialines paslaugas ir socialinės ekonomikos; mano, kad taip pat tam reikia didesnės konvergencijos, kad būtų užtikrinta, kad visoje Sąjungoje būtų laikomasi nustatytų pagrindinių socialinių standartų; mano, kad šioje srityje teisingas darbo jėgos judumas turėtų būti skatinamas kaip viena iš pagrindinių bendros rinkos laisvių; mano, kad nedelsiant turėtų būti pradėdama imtis veiksmų dėl pažadėtojo „socialinio trigubo A reitingo“; ragina Komisiją siekiant šio tikslo skatinti labiau įtraukti socialinius partnerius Europos ir nacionaliniais lygmenimis;

8. pabrėžia, kad nedarbo lygis, ypač tarp jaunimo ir moterų, išlieka netinkamai didelis ir kad ES ekonominis atgaivinimas tebėra pažeidžiamas; palankiai vertina patvirtintą Europos strateginių investicijų fondą (ESIF), ragina visapusiškai jį įgyvendinti ir tikisi, kad kaip įmanoma skubiau bus patvirtinta ir realizuota visa eilė investicinių projektų, kuriais turi būti prisidėta prie stabilaus atgaivinimo ir subalansuoto ir tvaraus augimo, kuris skatins užimtumą ir socialinę bei teritorinę sanglaudą visoje ES; primena savo prašymus užtikrinti skaidrumą demokratinę atskaitomybę ir investavimo taisyklių laikymąsi;

9. ragina Komisiją pabrėžti, kad ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas yra Europos socialinės rinkos ekonomikos ir ES darnaus vystymosi strategijos pagrindas; ragina Komisiją tvarumą laikyti bet kurios patikimos, į ateitį orientuotos ir krizę įveikti padedančios ekonomikos politikos pagrindu ir užtikrinti, kad į tai būtų atsižvelgiama būsimosiose veiklos programose numatant specialią antraštinę dalį, pagal kurią daugiausia dėmesio būtų skiriama visapusiškam ir greitam Septyntosios aplinkosaugos veiksmų programos įgyvendinimui;

10. palankiai vertina priimtą bendrosios skaitmeninės rinkos strategiją ir ragina ją skubiai įgyvendinti su aiškiais teisėkūros rekomendacijomis, finansavimo būdais ir priemonėmis, kuriomis siekiama sukurti skaitmeninę ekonomiką, kurioje Europa galėtų vadovauti pasauliui, verslas galėtų veikti tarp valstybių ir būtų apsaugotos vartotojų ir piliečių teisės; yra įsitikinęs, kad Europa suteikia aiškią pridėtinę vertę skatindama verslumą ir žinių ekonomiką bei šalindama nereikalingas kliūtis; laikosi nuomonės, kad ja taip pat turėtų būti siekiama skatinti inovacijas ir kurti naujas galimybes ES piliečiams, verslo įmonėms ir vartotojams, tokiu būdu kuriant darbo vietas, kartu užtikrinant, kad būtų laikomasi pagrindinių socialinių standartų; pabrėžia, kad pažanga šioje srityje tiesiogiai paveiks piliečius; mano, kad ir vartotojų, ir pagrindinių teisių apsauga būtina siekiant užtikrinti, kad Europos gyventojai pasitiktų bendrąja skaitmenine rinka kaip savo kasdienio gyvenimo skaitmeninio dalimi;

11. mano, kad subalansuotos ir teisingos mokesčių politikos struktūra turi būti laikoma neatsiejama valstybių narių struktūrinių reformų dalimi ir kad mokesčių ir konkurencijos politika visų ES vartotojų ir piliečių naudai turi būti vertinama kaip dvi to paties medaliaus pusės, siekiant toliau padėti kurti darbo vietas; pritaria mokesčių naštos perkėlimui pereinant nuo darbo jėgos prie kitų tvaraus apmokestinimo formų;

12. ragina Komisiją persvarstyti ir stiprinti konkurencijos politikos ir valstybės pagalbos mechanizmus ir išteklius; mano, kad ES valstybės pagalba ir kontrolė yra svarbios kovos su mokesčių praktikomis, kuriomis iškraipoma bendroji rinka, priemonės;

2015 m. rugsėjo 16 d., trečiadienis

13. dar kartą patvirtina, koks svarbus jam Bendrijos metodas, teisėkūros proceso skaidrumas, demokratinis teisėtumas, taip pat nacionalinių parlamentų vaidmuo ir atsakomybė;

14. primygtinai reikalauja visapusiškai, nedelsiant ir veiksmingai įgyvendinti ir taikyti esamus teisės aktus tokiose srityse, kaip bendroji rinka, aplinkos apsaugos teisė, persvarstyta bendra žemės ūkio politika (BŽŪP), bendra žuvininkystės politika (BŽP) ir sanglaudos politika, taip pat finansų ir bankų sektoriuose; ragina Komisiją geriau stebėti valstybių narių pažangą juos įgyvendinant;

15. ragina priimti konvergencijos gaires pagal įprastą teisėkūros procedūrą, kartu su metine augimo apžvalga tai turėtų sudaryti konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų pagrindą; mano, kad Parlamento vaidmuo tikrinant Europos semestro įgyvendinimą turėtų būti oficialiai įteisintas ir kad visi euro zonos nacionaliniai parlamentai turėtų stebėti kiekvieną Europos semestro proceso žingsnį;

16. ragina Komisiją kartu su visais suinteresuotaisiais subjektais iširti visas galimybes, kaip būtų galima stiprinti Europos ekonominę ir pinigų sąjungą (EPS), suteikiant jai daugiau atsparumo, kad ji galėtų skatinti augimą, užimtumą ir stabilumą, turėdama socialinę dimensiją, kuria siekiama išlaikyti Europos socialinę rinkos ekonomiką gerbiant kolektyvinių derybų teisę, pasitelkiant šią dimensiją būtų užtikrinamas valstybių narių socialinės politikos koordinavimas, įskaitant minimalaus darbo užmokesčio arba pajamų mechanizmą, dėl kurio sprendžia ir kurį nustato kiekviena valstybė narė, ir remiama kova su skurdu ir socialine atskirtimi, pakartotinė darbuotojų integracija į darbo rinką, savanoriškas judumas ir lankstumas keičiant profesiją ir judant iš vienos valstybės į kitą;

17. pabrėžia, kad reikia veiksmingai naudoti ES biudžeto lėšas siekiant pažangos įgyvendinant ES prioritetus ir politikos priemones, taigi ragina Komisiją atsakyti į susirūpinimą dėl netinkamo valdymo ir sukčiavimo; ragina Komisiją imtis veiksmų siekiant įvertinti ir pagerinti esamas kontrolės priemones bei mažinti biurokratinę našta, kur tai įmanoma; pabrėžia, kad Komisija turi užtikrinti, kad ES mokesčių mokėtojų pinigai būtų naudojami kuo geriau, ir atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu pasiekti veiklos rezultatų, o ne tiesiog išleisti turimus asignavimus; taigi ragina vykdyti sistemingus, reguliarius ir nepriklausomus vertinimus, kad būtų užtikrinta, jog visomis išlaidomis būtų siekiama trokštamų tikslų ekonomiškiausiu būdu; ragina Komisiją vėl imtis pastangų, kad vykdant šią užduotį ištrauktų valstybės narės, ypač kalbant apie lėšas, kurias jos pačios ir panaudoja;

18. pabrėžia, kad būtina veiksmingiau naudoti mokesčių mokėtojų pinigus ir imtis tolesnių veiksmų siekiant apginti Sąjungos finansinius interesus, užtikrinti ES išlaidų teisėtumą ekonomiškai efektyviu būdu; taigi ragina veiksmingai naudoti ES biudžetą, sutelkiant dėmesį į geresnį esamų kontrolės priemonių įgyvendinimą ir vertinimą ir būdus, kuriais užtikrinama, kad rezultatai ir papildoma vertė būtų laikomi svarbesniais už kuo didesnį biudžete numatytų asignavimų panaudojimą; mano, kad nereikėtų atsiimti pasiūlymo dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos, OLAF, procesinių garantijų kontrolieriaus (COM(2014)0340 – 2014/0173(COD));

19. palankiai vertina Komisijos parengtą Europos migracijos darbotvarkę ir atitinkamus pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų bei susijusių pasiūlymus dėl biudžeto koregavimo 2015 m. ir 2016 m., kuriais siekiama užtikrinti, kad Europos migracijos darbotvarkėje nustatyti tikslai būtų tinkamai įgyvendinti; vis dėlto primena Komisijai jos įsipareigojimą spręsti didėjančio spaudimo prie ES išorės sienų problemą, be kita ko, griežtomis kovos su neteisėta migracija, prekyba žmonėmis ir neteisėtu žmonių gabenimu priemonėmis, ir gerinti migracijos valdymo politiką, t. y. ES migracijos politiką reikia geriau susieti su jos išorės politika; ragina Komisiją toliau plėtoti žmogaus teisėmis grindžiamą požiūrį į asmenis, ES siekiančius apsaugos nuo karo ir persekiojimo;

20. reiškia didžiulį susirūpinimą dėl pastarojo meto įvykių Viduržemio jūroje ir Vakarų Balkanų maršrute, kur rekordinis nelegalių migrantų skaičius perėjo ES sienas ir tokiu būdu iškėlė ES ir jos valstybėms narėms precedento neturintį iššūkį, kuriam spręsti reikia bendro ir ryžtingo ES atsako; reiškia paramą Komisijos pasiūlytomis priemonėmis ir ragina valstybes narės jas skubiai priimti ir įgyvendinti; teigiamai vertina Komisijos iniciatyvas dėl perkėlimo ir apgyvendinimo kitoje vietoje, įskaitant naują iniciatyvą dėl didesnio skaičiaus prieglobsčio prašytojų, kuriems reikia tarptautinės apsaugos, skubaus perkėlimo, kuris apima Graikiją, Italiją ir Vengriją; taip pat Komisijos pasiūlymą dėl nuolatinio perkėlimo mechanizmo, kuris būtų aktyvuotas susidarius nepaprastajai padėčiai, atsižvelgiant į valstybėje narėje esančių pabėgėlių skaičių, ir kuris

2015 m. rugsėjo 16 d., trečiadienis

yra grindžiamas SESV 78 straipsnio 2 dalimi; ragina Komisiją panaudoti būtiną mechanizmą, kuris buvo parengtas konkrečiai masinio antplūdžio atvejams; taip pat pabrėžia, jog reikia paspartinti prieglobsčio prašymų nagrinėjimą ir asmenų, kurių prašymai buvo atmeti, grąžinimą; reiškia pritarimą „įvykių centro“ požiūriui, kaip paskelbta Migracijos darbotvarkėje, kurį taikant siekiama stiprinti operatyvinę pagalbą prieglobsčio prašytojams tik atvykus, įskaitant atvykėlių, be kita ko, tų asmenų, kuriems nereikia apsaugos, registraciją ir pirminių prašymų nagrinėjimą; nepitaria jokioms priemonėms, kuriomis *de facto* atkuriamas sienų kontrolė ir keliami grėsmė Šengeno erdvei;

21. primena Komisijos išipareigojimą panaudoti visas prieinamas priemones, įskaitant ES biudžetą, siekiant, kad glaudesnės partnerystės su valstybėmis narėmis, nacionaliniais parlamentais, regionais ir miestais pagrindu būtų skatinamas darbo vietų kūrimas ir augimas naudojant pažangias investicijas ir taip geriau įgyvendinama dabartinė politika bei didinamas veiklos efektyvumas vietoje, pirmiausia naudojantis Europos struktūriniais ir investicijų fondais; pabrėžia, kad, atsižvelgiant į ekonomikos valdymo procesą, sanglaudos politika lieka pagrindiniu tokių viešųjų investicijų šaltiniu, ir todėl laikosi nuomonės, kad turėtų būti naudojamos ESIF ir kitų fondų, ypač Europos struktūrinių ir investicijų fondų, sinergija; ragina išnagrinėti Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondų) ir programos „Horizontas 2020“ sąveiką; ragina užtikrinti nepaprastai svarbų privačiojo sektoriaus partnerių ir privačių investuotojų dalyvavimą, kad būtų užtikrinta ESIF sėkmė, ir atkreipia dėmesį į jo potencialą kuriant darbo vietas; kartu ragina užtikrinti ESIF demokratinę kontrolę ES lygmeniu; laikosi nuomonės, kad visa bet kokio finansavimo, gauto nukreipus programos „Horizontas 2020“ ir Europos infrastruktūros tinklų priemonės lėšas, ar didesnė suma turėtų būti atitinkamai investuojama į mokslinius tyrimus ir inovacijas, skaitmeninę infrastruktūrą, transportą ir energetiką, ir ragina Komisiją pasinaudoti galimybe, kurią sudaro privaloma 2016 m. peržiūra, siekiant parengti kompensaciją šioms dviem programoms;

22. ragina skubiai įgyvendinti Europos infrastruktūros tinklų priemonės strategiją, užtikrinti geresnę infrastruktūrą ir įgyvendinti Europos pridėtinę vertę užtikrinančius transporto, energetikos ir telekomunikacijų sektorių, kurie itin svarbūs bendrosios rinkos veikimui, projektus;

23. pažymi, kad Komisija 2016 m. turi inicijuoti nuodugnią, visapusišką ir visavertę porinkiminę 2014–2020 m. DFP peržiūrą, įskaitant pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto DFP reglamentui iš dalies pakeisti – tai būtų būdas panaudoti ES biudžetą ir taip prisidėti prie Europos ekonomikos atsigavimo; pažymi, kad privaloma DFP teisinė peržiūra buvo vienas iš pagrindinių Parlamento reikalavimų derantis dėl DFP; todėl mano, kad tai neeilinės svarbos procedūra; pažymi, jog yra pasirengęs dirbti konstruktyviai, kad būtų rastas įvairių iki šiol neišspręstų klausimų – taip pat ir susijusių su ESIF garantijų fondo finansavimu – sprendimas;

24. ragina Komisiją iki 2016 m. pabaigos įvertinti, kas bus sakoma laukiamose Aukšto lygio grupės nuosavų išteklių klausimais išvadose, ir savo kadencijos laikotarpiu pateikti konkrečių pasiūlymų; pakartoja, kad prieš inicijuojant kitą DFP yra pasiryžęs imtis ES nuosavų išteklių sistemos reformos;

25. pakartoja, kad yra labai susirūpinęs dėl susikaupusių vėluojančių mokėjimų, dėl kurių nukentėjo ES patikimumas; teigiamai vertina bendrą Komisijos, Tarybos ir Parlamento pareiškimą dėl 2015–2016 m. mokėjimų plano, kurio tikslas – iki 2016 m. pabaigos iki tvaraus lygio apriboti šį vėlavimą; primena Komisijai jos išipareigojimą atidžiai stebėti, kaip įgyvendinamos 2014–2020 m. programos, parengti išankstinio perspėjimo sistemą ir nedelsiant pasiūlyti dalinius biudžeto pakeitimus, jei patvirtintų mokėjimų mastas 2016 m. nebūtų patenkinamas;

26. ragina Komisiją pasiūlyti priemones, skirtas informacijos mainams tobulinti ir operatyviam valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimui ir bendradarbiavimui su ES agentūromis skatinti, ypač kai tai susiję su išpėjimo kriterijais, ir įpareigoti išpėti apie teistus arba terorizmu įtariamus asmenis; ragina Komisiją pasinaudoti techninėmis ir finansinėmis priemonėmis, siekiant užtikrinti ES lygmens koordinavimą ir keitimąsi geriausia praktika kovos su teroristine propaganda, radikaliais tinklais ir verbavimu internetu srityse; atsižvelgdamas į tai pirmiausia ragina suteikti Europolui visas priemones, būtinas kovoti su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu, kaip numatyta pagal jo įgaliojimus;

27. pabrėžia, kad naujų prekybos sandorių sudarymas nepaprastai svarbus norint vystyti į išorę orientuotą konkurencingą Europos ekonominę sistemą, kuria naudojantis būtų įmanoma gauti apčiuopiamos naudos ir užtikrinti žemesnes kainas vartotojams bei kurti naujas darbo vietas atveriant trečiųjų valstybių rinkas ir įvairinant eksportą; primena esąs įsitikinęs, kad subalansavus prekybos susitarimus galima nustatyti globalizacijos taisykles; todėl ragina Komisiją

2015 m. rugsėjo 16 d., trečiadienis

užtikrinti, kad nekiltų pavojus Europos standartams, ir pabrėžia, kad prekyba turi atlikti vaidmenį kovojant su skurdu ir skatinant vystymąsi užsienio šalyse; todėl mano, kad prekybos kliūčių ir kliūčių investuoti šalinimas visame pasaulyje turi likti esminis ES prekybos strategijos prioritetas; taigi remia Komisijos pastangas, dedamas per visas vykstančias dvišales ir daugiašales prekybos derybas, kad 2016 m. būtų pasiektas teigiamas rezultatas visapusiškų ir abiem šalims naudingų prekybos susitarimų srityje; pabrėžia, kad būtinos nuolatinės ES pastangos siekiant išnaudoti galimybes, sudarytas proceso, 2013 m. pradėto Balio priemonių rinkiniu, dėl kurio susitarta per daugiašales Dohos derybų raundo derybas – tai turėtų atverti kelią į pasaulinį ekonomikos stabilumą; pabrėžia, kad reikia įtraukti skyrių dėl glaudesnio bendradarbiavimo kovojant su mokesčių slėpimu, mokesčių rojais, korupcija ir pinigų plovimu ES dvišalės, keliašalės bei daugiašalės prekybos srityje;

28. ragina Komisiją siekti nuoseklios ir suderintos užsienio ir saugumo politikos strategijos, kurią įgyvendinant greitai kintančiomis saugumo sąlygomis būtų identifikuojami nauji ir atsirandantys iššūkiai, kuriuos turės pripažinti ir atremti ES, interesai, kuriuos ji turės ginti, ir vertybės, kurias ji turės skatinti, taip pat užtikrinamas ES piliečių saugumas ir kuriamos tvarios taikos ir stabilumo sąlygos; atsižvelgdamas į tai primena žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių svarbą ir būtinybę ES atlikti stiprų vaidmenį pasaulyje sprendžiant vystymosi, taikdarystės ir taikos stiprinimo, humanitarinės pagalbos ir žmogaus teisių populiarinimo visame pasaulyje klausimus;

2 DALIS

Nauja postūmis kurti darbo vietas, didinti augimą ir investicijas

29. ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl kito strategijos „Europa 2020“ etapo, kuris atitiktų pasaulinės konkurencijos, energetikos sistemos pertvarkymo, skaitmeninės revoliucijos ir demografinių tendencijų iššūkius; mano, kad šiame pasiūlyme turėtų būti derinami struktūriniai pokyčiai su didelio masto investicijų iniciatyvomis, pagrįstomis esamomis priemonėmis (ES biudžetu, ESIF);

30. atkreipia dėmesį į esminį konkurencijos politikos vykdymo vaidmenį kuriant vienodas sąlygas, kuriomis visi bendrosios rinkos dalyviai ir visų verslo modelių, įskaitant MVĮ, atstovai skatintų inovacijas, produktyvumą, darbo vietų kūrimą ir investicijas; ragina Komisiją imtis veiksmų, kad būtų griežtai laikomasi antimonopolinių, valstybės pagalbos ir susijungimų kontrolės taisyklių, siekiant užtikrinti gerą vidaus rinkos veikimą;

31. pritaria kapitalo rinkų sąjungos kūrimui ir kartu pažymi, jog būtina užtikrinti, kad nedidėtų sisteminė finansinė rizika ir kad būtų sukurta jai būtina infrastruktūra bei vykdoma griežtesnė priežiūra, siekiant skatinti tvarų ne bankų teikiamą kreditavimą ir ilgalaikes investicijas realiajai ekonomika paremti;

32. ragina Komisiją šalinti kliūtis bendrojoje rinkoje siekiant gerinti įmonių, ypač MVĮ ir labai mažų įmonių, finansavimą ir taip skatinti privačiojo sektoriaus investicijas; ragina stiprinti ir visapusiškai įgyvendinti ES vidaus rinkos taisykles ir ragina Komisiją nuosekliai vystyti bendrosios rinkos išorės aspektą įgyvendinant ES prekybos politiką, kad būtų stiprinamas ES konkurencingumas ir vartotojų apsauga ir kartu vengiama nesąžiningos prekių ir paslaugų, neatitinkančių ES saugos, aplinkosauginių ir socialinių standartų, konkurencijos;

33. ragina parengti platus užmojo ES pramonės politiką, sudarant sąlygas kurti naujas prekes ir restruktūrizuoti pramonės procesus naudojantis inovacijomis, kad ES pramonė būtų modernizuota užtikrinant sektoriaus perėjimą prie skaitmeninių technologijų ir įgūdžius, kurie būtini norint pasinaudoti jų teikiama privalumais;

34. mano, kad įgyvendinant strategijos „Europa 2020“, paimančios konkurencingumą, ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą, socialinę dimensiją turėtų būti siekiama užtikrinant koordinavimą stiprinti ir tobulinti valstybių narių socialinę politiką, be kita ko, nustatant kriterijus arba, jei reikia, priimant teisės aktus, taip pat patvirtinant grupę pagrindinių socialinių standartų, kaip antai viešųjų užimtumo paslaugų kokybę, su aktyvumo skatinimo priemonėmis susietas bedarbio pašalpų mokėjimas, galimybė naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, prieinamos ir kokybiškos vaikų priežiūros paslaugos, profesinis mokymas ir mokymasis visą gyvenimą; mano, kad strategijos „Europa 2020“ socialiniai tikslai ir pagrindinių užimtumo ir socialinių rodiklių suvestinė galėtų būti naudojami šių pagrindinių standartų įgyvendinimui stebėti;

2015 m. rugsėjo 16 d., trečiadienis

35. ragina Komisiją iki metų pabaigos baigti rengti ir pateikti darbo jėgos judumo teisės aktų rinkinį, kuriuo taip pat būtų sprendžiamos su neigiamu darbo jėgos judumo poveikiu susijusios problemos; ragina kurti stiprias tarpvalstybines darbo inspekcijas kovai su piktnaudžiavimu; mano, kad judumas Europoje yra pagrindinė teisė; be to, ragina Komisiją imtis veiksmų siekiant skatinti Europos darbuotojų integraciją ir galimybes įsidarbinti; primena Komisijai jos įsipareigojimus, susijusius su Darbuotojų komandiravimo direktyva;

36. reikalauja imtis konkrečių veiksmų siekiant panaikinti nuolatinę diskriminaciją darbo rinkoje, ypač vyresnio amžiaus darbuotojų, ilgalaikių bedarbių, moterų, neįgalių darbuotojų ir jaunimo atžvilgiu; primena, kad reikia spręsti ilgalaikių bedarbių problemas ne tik pasitelkiant švietimą ir mokymą, bet ir užtikrinant darbo rinkų įtraukumą, geresnę konsultavimą ir pagalbą darbo ieškantiems asmenims, tikslines subsidijas samdai ir lengvatas dirbantiems asmenims;

37. tikisi, kad Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimas, įskaitant paramą pagal Jaunimo užimtumo iniciatyvą, pradės duoti rezultatus, ir reiškia pasiryžimą paremti bet kokią iniciatyvą, įskaitant bet kokią finansinę iniciatyvą, siekiant sustiprinti šią ES programą; ragina Komisiją užtikrinti, kad švietimas ir mokymas liktų vienais svarbiausių jos prioritetų, įskaitant esamai ir būsimai darbo rinkai būtinų įgūdžių persvarstymą, ypatingą dėmesį skiriant aukštai kokybei, veiksmingumui, prieinamumui ir lygybei; laikosi nuomonės, jog ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas mokymuisi visą gyvenimą, dualistinėms sistemoms, diplomų pripažinimui ir priemonių, skirtų mokyklos nebaigusiu mokslievių rodikliui mažinti, rėmimui, siekiant užtikrinti, kad mokiniai įgytų pagrindinius raštingumo įgūdžius, apibrėžtus EBPO Tarptautinio mokslievių vertinimo programoje (PISA), vadovaujantis Sutartyje nurodytomis kompetencijomis; ragina didesnę dėmesį skirti jaunimo judumo finansavimui ir supaprastinimui, ypač numatant pameistrystės programas, kad turimi įgūdžiai būtų kuo labiau suderinami su bendrojoje rinkoje siūlomu darbu;

38. mano, kad švietimo ir vaikų sveikatos priežiūros prieinamumas, įperkamumas ir kokybė yra itin svarbūs siekiant užtikrinti, kad nė vienas vaikas nebūtų pamirštas, todėl ragina Komisiją svarstyti, kokių tolesnių veiksmų imtis siekiant skatinti socialines investicijas ir ypač sumažinti vaikų skurdą;

39. pažymi, kad bet kokiame pasiūlyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto turėtų būti atsižvelgiama į tinkamą tiek darbdavių, tiek darbuotojų lankstumo ir saugumo pusiausvyrą ir į užimtumo ir socialines aplinkybes, įskaitant senėjimo ir gebėjimų poreikių poveikį; pažymi, kad darbuotojo sąvoka dėl naujų užimtumo ir savarankiško darbo formų turi daug aspektų ir į tai reikėtų atsižvelgti siekiant kovoti su nelygybe, dėl kurios gali kilti pavojus mūsų socialinės rinkos ekonomikos sąžiningumui ir veiksmingumui; primena Komisijai jos raginimą atlikti Direktyvos 2004/37/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su kancerogenų arba mutagenų poveikiu darbe persvarstymą, kuris turėjo būti atliktas iki 2012 m. pabaigos;

40. pabrėžia, kad svarbi parama, pagal sanglaudos politiką teikiama MVĮ – ES augimo ir užimtumo stuburui – ir ragina nustatyti sanglaudos politikos fondų, Įmonių konkurencingumo ir MVĮ programos (COSME) bei programos „Horizontas 2020“ tarpusavio sąveiką;

41. pabrėžia, kad būtina toliau įgyvendinti programą „Horizontas 2020“, ir ypač atkreipia dėmesį į pastangas, ją įgyvendinant dedamas siekiant pasaulinio lygio mokslinius tyrimus paversti produktais ir paslaugomis, kuriais naudojantis būtų galima prisidėti prie Europos ekonomikos konkurencingumo gaivinimo;

42. ragina imtis iniciatyvų siekiant vystyti kultūros ir kūrybos sektorių, kaip darbo vietų ir augimo šaltinio, potencialą; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad svarbu stiprinti intelektinės nuosavybės teises, ir primygtinai ragina Komisiją imtis tolesnių veiksmų pagal savo kovos su intelektinės nuosavybės teisių pažeidimais veiksmų planą, įskaitant Intelektinės nuosavybės teisių gynimo direktyvos, kuri atsilieka nuo skaitmeninės eros pažangos ir nėra tinkama kovoti su pažeidimais internete, peržiūrą, taip pat ragina imtis tolesnių veiksmų, susijusių su Žalioja knyga dėl lėšų grąžinimo ir su juo susijusių schemų, kaip galima ES masto teise susigrąžinti pinigus, sumokėtus nežinant, kad perkama prekė suklastota; ragina Komisiją toliau stiprinti ES intelektinės nuosavybės teisių pažeidimų stebėsenos centro kompetencijos sritį ir teigiamai vertina Komisijos sukurtą intelektinės nuosavybės teisių gynimo ekspertų grupę;

2015 m. rugsėjo 16 d., trečiadienis

43. teigiamai vertina Komisijos ketinimą atsiimti pasiūlymą dėl bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės ir pabrėžia, kad naujasis Komisijos pasiūlymas, apie kurį paskelbta komunikate dėl skaitmeninės bendrosios rinkos, turi būti pagrįstas Parlamento pozicija per pirmąjį svarstymą;

44. atkreipia dėmesį į konkurencingo finansinių paslaugų sektoriaus, kuris užtikrintų naudingus produktus ir skaidrią informaciją vartotojams, svarbą; pabrėžia, kad taip vartotojai labiau pasitikėtų finansinių paslaugų produktais;

45. yra sunerimęs dėl ekonomikos ir finansų krizės Kinijoje, kurią sukėlė sprogęs akcijų rinkos burbulas, padarinių; įspėja dėl padarinių, kuriuos gali sukelti Kinijos finansinių paslaugų sistemos klaidos;

Kova su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu

46. teigiamai vertina paskelbtą naują mokesčių politikos dokumentų rinkinį ir ragina Komisiją dėti išskirtines pastangas siekiant užtikrinti teisingą apmokestinimo sistemą, pagrįstą principu, kad mokesčiai yra mokami valstybėje, kur generuojamas pelnas, vengiant vidaus rinkos iškreipimų ir nesąžiningos konkurencijos;

47. teigiamai vertina Komisijos ir valstybių narių darbą siekiant visuose svarbiuose tarptautiniuose forumuose aktyviai skatinti kovą su mokestiniu sukčiavimu, mokesčių slėpimu, agresyviu mokesčių planavimu ir naudojimusi mokesčių rojais, vadovaujantis ekspertinėmis EBPO gero valdymo puoselėjimo mokesčių srityje žiniomis;

48. ragina Komisiją parengti komunikatą siekiant ES lygmeniu nustatyti mokesčių rojais (nebendradarbiaujančių šalių ir teritorijų) apibrėžtį, pagrįstą EBPO kriterijais; mano, kad ši politika turėtų būti derinama su aiškia idėja, kaip turėtų būti naudojamas sąrašas; taip pat ragina Komisiją pateikti patobulintą ES iniciatyvą, susijusią su privaloma bendra konsoliduotąja pelno mokesčio baze – net jei pirmuoju etapu konsolidavimo dalis atidėta – kuri turėtų didelio poveikio administraciniu lygmeniu ir kuriai bus reikalinga sklandi perėjimo tvarka;

Sujungta ir įtrauki bendroji skaitmeninė rinka

49. primygtinai primena Komisijai, kad plataus užmojo bendroji skaitmeninė rinka nebus įmanoma nesukūrus tinkamo mechanizmo investicijoms vietoje paskatinti, ir pritaria tam, kad skaitmeninei bendrajai rinkai būtų teikiamas prioritetas, atsižvelgiant į galimybes, kurias skaitmeninė veikla gali sudaryti kuriant darbo vietas ir startuolius, stiprinant inovacijas, didinant produktyvumą, skatinant konkurencingumą ir taip užtikrinant augimą; pabrėžia, kad būtina remti skaitmeninio sektoriaus, kuriame kiekvienam ES piliečiui būtų užtikrintas kuo greitesnis ryšys už kuo mažesnę kainą, vystymą;

50. pripažįsta Komisijos išsipareigojimą išlaisvinti skaitmeninės ekonomikos potencialą savo požiūrį grindžiant trimis ramsčiais, kurių tikslas – užtikrinti geresnę prieigą vartotojams ir įmonėms bei geresnes sąlygas skaitmeninėms paslaugoms vystyti; pabrėžia, kad būtinas bendradarbiavimas su pasaulinėmis reguliavimo institucijomis konkurencijos, saugos ir saugumo srityse; primygtinai pabrėžia geresnės prieigos prie tinklo visiems svarbą užtikrinant greitas plačiajuostes jungtis, siekiant kovoti su skaitmenine atskirtimi; palankiai vertina paskelbtą Europos laisvo duomenų srauto iniciatyvą, pagal kurią būtina pašalinti esamas bendrosios duomenų rinkos kliūtis;

51. remia Komisijos pastangas baigti rengti ES duomenų apsaugos dokumentų rinkinį;

52. mano, kad, norint visapusiškai išnaudoti pramonės ir tarpvalstybinės e. prekybos skaitmeninės pertvarkos potencialą, taip pat būtina šalinti biurokratinę naštą ir nepagrįstas arba neproporcingas reguliavimo ar su juo nesusijusias kliūtis Bendrosios skaitmeninės rinkos strategijoje; mano, jog galėtų būti svarstoma daugiau tikslinių priemonių didesniai vartotojų pasitikėjimui ir didesnei duomenų apsaugai įsigyjant skaitmenines prekes ir paslaugas visoje ES užtikrinti, nes ir viena, ir kita gyvybiškai svarbu europiečiams norint, kad jie pasitikėtų bendrąja skaitmenine rinka, kuri prisideda prie jų kasdienio gyvenimo skaitmeninimo;

53. ragina Komisiją, persvarstant Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų (AŽP) direktyvą, atsižvelgti į vykstančią technologijų konvergenciją, pateikiant tinkamas rekomendacijas, kaip pakoreguoti ir užtikrinti ateityje veiksmingą reguliavimo sistemą; ragina Komisiją toliau skatinti kultūros ir kūrybos sektorius ir remti bei skatinti Europos kultūros

2015 m. rugsėjo 16 d., trečiadienis

paveldo metų paskelbimą; šiuo atžvilgiu pabrėžia, kad kultūros ir kūrybos sektoriui tenka iki 4,5 proc. ES BVP ir iki 8,5 mln. darbo vietų ir kad jis yra svarbus ne tik dėl kultūros įvairovės, bet ir dėl svaraus indėlio į socialinį ir ekonominį vystymąsi visoje ES;

54. tikisi, kad, atliekant plataus užmojo Universaliųjų paslaugų direktyvos peržiūrą, bus atnaujintos galutinių naudotojų teisės;

Autorių teisės

55. ragina ir toliau stengtis plėtoti ir modernizuoti ES intelektinės nuosavybės teisės aktus, visų pirma autorių teisių srityje, siekiant šiuos aktus pritaikyti prie skaitmeninio amžiaus, palengvinti tarpvalstybinę prieigą prie kūrybinio turinio sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis visoje ES ir taip sukurti teisinį tikrumą ginant autorių ir atlikėjų teises; ragina užtikrinti tinkamą atlygį ir kovoti su skaitmeniniu piratavimu, kuris daro poveikį vertybėms ir užimtumui kūrybos ir kultūros sektoriuose; ragina Komisiją rengiant bet kokią teisėkūros iniciatyvą, kuria siekiama modernizuoti autorių teises reglamentuojančias nuostatas, remtis nepriklausomų šaltinių duomenimis; mano, kad autorių teisės turėtų išlaikyti savo pirminę funkciją – suteikti galimybę kūrėjams gauti atlygį už savo pastangas per asmenis, kurie naudojami jų kūrinium; pabrėžia, kad svarbus tradicinių metodų indėlis puoselėjant regioninę ir Europos kultūrą neturėtų būti varžomas modernizavimo ar reformos pasiūlymais;

Atspari energetikos sąjunga ir perspektyvi klimato kaitos politika

56. pabrėžia, kad energetikos sąjungą galima sukurti imantis sustiprintų ES veiksmų šiose srityse: konkurencinga energijos vidaus rinka, stipri Europos valdymo sistema, moksliniai tyrimai ir naujovės, naujos investicijos, kuriomis gerinama tarpvalstybinė infrastruktūra, ir jungiamosios linijos, kuriomis užtikrinamas tvarumas ir saugumas vykdant energetikos sistemos pertvarkymą, dėl kurio padidės augimas ir bus paskatintas darbo vietų kūrimas bei ilgos trukmės laikotarpiu užtikrintos prieinamos elektros energijos kainos namų ūkiams ir pramonei, užkirstas kelias energijos nepritekliui ir su juo kovojama;

57. ragina skatinti žaliąsias investicijas, be kita ko, įgyvendinant strateginį investavimo planą, ir parengti ilgalaikę ir tvirtą politikos programą siekiant skatinti efektyvaus išteklių naudojimo ir mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomiką, ES tikslų sumažinti išmetamo CO₂ kiekį stiprinimą ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalies bei energijos vartojimo efektyvumo didinimą, o tam reikia, kad būtų investuojama į visos Europos elektros tinklą ir siekiama visapusiškiau remtis atsinaujinančiais energijos ištekliais;

58. ragina Komisiją visapusiškai įtraukti Parlamentą į bendras kovos su visuotiniu atšilimu pastangas, užtikrinant, kad į klimato politiką būtų atsižvelgiama įgyvendinant visą ES politiką, pritaikant šią politiką prie klimato kaitos realijų, taip pat ragina pagal įprastą teisėkūros procedūrą pateikti pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kad būtų galima įgyvendinti 2030 m. klimato kaitos ir energetikos dokumentų rinkinį;

59. ragina Komisiją užtikrinti, kad būtų visapusiškai įgyvendinama Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyva (2009/28/EB), taip pat pasiūlymai dėl veiksmingo reguliavimo, įskaitant Parlamento pateiktus pasiūlymus, kad būtų galima pasiekti plataus užmojo atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslus;

60. ragina Komisiją pateikti įvairias iniciatyvas, siekiant parengti plataus užmojo 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją kaip ES įnašą sudarant visuotinį susitarimą dėl klimato kaitos, artėjant JT bendrosios klimato kaitos konvencijos aukščiausiojo lygio susitikimui Paryžiuje; pabrėžia, kad svarbu skatinti sudaryti tvirtą, universalią, teisingą ir teisiškai privalomą susitarimą; ragina Komisiją užtikrinti tinkamus tolesnius veiksmus, susijusius su susitikimu Paryžiuje, ir pateikti pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kuriais būtų užtikrintas susitarimo ratifikavimas laiku;

61. ragina pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo tikslai iki 2030 m. būtų paskirstomi sektoriuje, kuriam netaikoma apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, taip pat persvarstyti efektyvaus energijos vartojimo politikos teisinę bazę, įskaitant pastatų energinį naudingumą, Energijos vartojimo efektyvumo direktyvą ir kitus su valdymu susijusius 2030 m. strategijos aspektus, taip pat persvarstyti Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą;

2015 m. rugsėjo 16 d., trečiadienis

62. be to, primygtinai ragina Komisiją laikantis vieningos ES derybinės pozicijos trečiųjų valstybių atžvilgiu pirmenybę teikti ES geopolitinei nepriklausomybei, įskaitant tikslą laiku atlikti Dujų tiekimo saugumo reglamento ir sprendimo, kuriuo tarpvyriausybiniams valstybių narių energetikos susitarimams nustatomas keitimosi informacija mechanizmas, peržiūrą; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti energijos tiekimo prieinamumą kainos aspektu, tvarumą ir saugumą; pabrėžia, kad nors kiekvienai valstybei narei Sutartimi užtikrinama teisė nuspręsti dėl savo energijos šaltinių derinių, regioninis bendradarbiavimas (pvz., Baltijos jūros regione, Pietryčių Europos regione, Vidurio ir Vakarų Europos regione ir Šiaurės jūros regione) leistų sutaupyti ir būtų naudingas Europos energetikos sistemai;

Su aplinka ir sveikata susiję klausimai

63. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą dėl oro kokybės dokumentų rinkinio ir vykdomo REACH reglamento įgyvendinimą; ragina taikyti labiau subalansuotą požiūrį į ekologinio projektavimo priemones, atsižvelgiant į jų energijos taupymo potencialą ir atitiktį rinkos poreikiams; labai pritaria švarios energijos ženkliniui, siekiant suteikti vartotojams galimybę rinktis, ir ragina pateikti naują pasiūlymą dėl žiedinės ekonomikos dokumentų rinkinio; mano, kad investicijos ir paskatos pereiti prie žiedinės ekonomikos gali padėti įgyvendinti Komisijos parengtą darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo ir konkurencingumo darbotvarkę ir kad mažinant ES priklausomybę nuo žaliavų importo atsiranda galimybių sukurti aplinkybes, kai laimi visos dalyvaujančios suinteresuotosios šalys, siekiant pažangos perėjimo prie žiedinės ekonomikos procese taikant uždaro ciklo gamybą ir tvarių produktų kūrimą;

64. ragina imtis visapusiškos tolesnės veiklos, susijusios su ES biologinės įvairovės strategijos laikotarpio vidurio peržiūra ir Komisijos ataskaita „Gamtos būklė Europos Sąjungoje“, siekiant pašalinti strategijos trūkumus ir užtikrinti visapusišką jos įgyvendinimą bei pasiekti ES tikslus biologinės įvairovės srityje; pabrėžia, kad bendrąja prasme šis procesas negali būti laikomas dingstimi sumažinti užmojus sprendžiant gyvybiškai svarbius klausimus, susijusius su aplinkos apsauga;

65. tikisi, kad Komisija apsvaistys dabartinius uždavinius aplinkos ir sveikatos srityse, kadangi aplinkos būklė daro neigiamą poveikį žmonių sveikatai, ir padarys pažangą rengdama suplanuotas strategijas, visų pirma strategiją dėl moksliniais tyrimais pagrįstų horizontaliųjų kriterijų, taikomų endokrininę sistemą ardančioms cheminėms medžiagoms, kuri nurodyta 7-oje aplinkosaugos veiksmų programoje; pabrėžia, kad būtina skatinti nustatyti bendrą sveikatos technologijų vertinimą ES lygmeniu, nesukuriant papildomos administracinės naštos, ir atkreipia dėmesį į būtinybę spręsti atsparumo antimikrobinėms medžiagoms klausimą; tikisi, kad bus priimti antrinės teisės aktai, numatyti pagal Tabako gaminių direktyvą; pabrėžia, kad reikia skubiai persvarstyti Audinių ir lašelių direktyvą, siekiant suderinti ją su neatlygintinos donorystės principu, ir Pažangiosios terapijos reglamentą, siekiant didinti jo taikomumą MVĮ;

66. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti, jog visos Komisijos siūlomos būsimos iniciatyvos arba persvarstymai sveikatos ir maisto saugos srityje būtų grindžiami tvirtais moksliniais įrodymais;

Integruotas ir veiksmingas transporto sektorius

67. ragina Komisiją užtikrinti tinkamą transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) politikos įgyvendinimą nuo planavimo iki diegimo ir geresnę jo stebėseną; pabrėžia, kad reikia plėtoti TEN-T tinklo koridorius, siekiant susieti visų ES regionų transporto tinklus, pagerinti infrastruktūrą ir pašalinti kliūtis, visų pirma tarp rytinės ir vakarinės dalių; pabrėžia visiško veiksmų programos „NAIADES II“ įgyvendinimo svarbą;

68. ragina imtis konkrečių priemonių siekiant užtikrinti veiksmingo viešojo transporto prieinamumą, parengti pažangius ir novatoriškus sprendimus ir sutelkti finansinius išteklius tvariam judumui miestuose ir sujungtos transporto sistemos infrastruktūrai, įskaitant tvarų transportą su technologinėmis inovacijomis ir alternatyviaisiais degalais, finansuoti;

69. reikalauja nustatyti sąžiningas ir veiksmingas tvaraus transporto kainas, persvarstant Eurovinjetės direktyvą ir strategiją, kuria siekiama populiarinti Europos elektronines kelių rinkliavos sistemas, taip pat parengti bendradarbiavimu pagrįstą pažangiųjų transporto sistemų diegimo pagrindinį planą, persvarstyti Direktyvą dėl skatinimo naudoti netaršias ir efektyviai energiją vartojančias kelių transporto priemones, taip pat persvarstyti kelių transportui skirtas patekimo į rinką taisykles, siekiant didinti kelių transporto energijos vartojimo efektyvumą;

2015 m. rugsėjo 16 d., trečiadienis

70. ragina Komisiją išnagrinėti būdus, kaip galima užtikrinti sąžiningą transporto operatorių konkurenciją, spręsti kelių transporto darbuotojų darbo sąlygų klausimą ir padidinti kelių eismo saugą;

71. pabrėžia, kad pagrindiniai su Aviacijos dokumentų rinkiniu susiję prioritetai yra konkurencingumo strategija, Reglamento (EB) Nr. 868/2004 dėl nesąžiningo kainų nustatymo aviacijos sektoriuje persvarstymas ir Europos aviacijos saugos agentūros reglamento (Reglamentas (EB) Nr. 216/2008) persvarstymas;

Žemės ūkio ir žuvininkystės politika

72. atkreipia dėmesį į Komisijos išpareigojimą supaprastinti reglamentavimą ir į pasiūlytą BŽŪP tinkamumo patikrą ir vertinimą, siekiant mažinti biurokratizmą ir pašalinti reguliavimo našta; ragina pateikti pasiūlymą, kuriuo būtų padedama įgyvendinti reformą, siekiant užtikrinti, kad administracinė ūkininkų ir valstybių narių valdžios institucijų našta būtų kuo mažesnė; pabrėžia, kad būtina išsaugoti gyvybiškai svarbų BŽŪP vaidmenį užtikrinant aprūpinimo maistu saugumą, skatinti eksporto augimą ES žemės ūkio maisto produktų pramonės srityje ir kurti naujas rinkas, užtikrinant sąžiningą prieigą eksportuotojams; taip pat pabrėžia, kad neturėtų būti nukrypstama nuo labai griežtų ES maisto saugos ir sveikatos standartų; ragina diegiant naujoves stiprinti mokslinių tyrimų srities, ūkininkų ir pramonės sąsajas;

73. ragina Komisiją padėti ūkininkams numatyti rinkos krizes, parengiant naujas tvirtas rinkos priemones, skirtas pajamų praradimams išvengti, ir teikiant jiems informaciją apie besikeičiančias rinkos sąlygas ir, esant galimybei, naudojant tikslius ir realiu laiku pateikiamus duomenis;

74. pabrėžia, kad griežtos priemonės yra būtinos siekiant šalinti maisto produktų tiekimo grandinės disbalansus, visų pirma siekiant užtikrinti santykių tarp pirminių gamintojų, perdirbėjų, tiekėjų ir platintojų sąžiningumą ir skaidrumą, ir ragina Komisiją iširti tiekimo grandinės disbalansus ir tvarų pirminio gamintojo vaidmenį grandinėje;

75. primygtinai ragina Komisiją pateikti daugiamečius valdymo planus, kurie yra viena iš pagrindinių reformuotos BŽP įgyvendinimo priemonių, kad būtų tvariai naudojami žuvininkystės ištekliai, be to, pagal įprastą teisėkūros procedūrą pasiūlyti teisinę techninių priemonių sistemą, kurios jau laukiama 2015 m., ir pateikti pasiūlymą dėl Žuvininkystės kontrolės reglamento peržiūros;

76. prašo Komisijos, įgyvendinant Europos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją „Europa 2020“, toliau dėti pastangas, kad būtų kuriamos darbo vietos, taikant žiedinės ekonomikos koncepciją ir kuriant sąveiką visuose jūrų ir žuvininkystės sektoriuose (mėlynasis augimas);

77. pabrėžia, kad Kovos su neteisėta, nedeklaruojama ir neregamentuojama žvejyba (NNN žvejyba) reglamento įgyvendinimas buvo sėkmingas ir 2016 m. turėtų būti tęsiamas, visų pirma imantis veiksmų, nukreiptų prieš nebendradarbiaujančias šalis ir visas organizacijas, prisidedančias prie NNN žvejybos; ragina Komisiją užtikrinti visos ES politikos, įskaitant BŽP ir prekybos politiką, darną;

78. pabrėžia, kad bendro ekologinio Europos žuvininkystės ir akvakultūros produktų ženklo tikslo turi būti siekiama parengiant ataskaitą;

Stipresnė ir teisingesnė ekonominė ir pinigų sąjunga

79. primygtinai ragina Komisiją vadovautis penkių pirmininkų pranešimu ir pateikti plataus užmojo metmenis, kuriais būtų siūlomos visos priemonės, reikalingos tam, kad ekonominė ir pinigų sąjunga (EPS) taptų atsparesnė ir pavirstų geresnio koordinavimo ir struktūrinės konvergencijos sistema, taikant Bendrijos metodą;

80. ragina Komisiją imtis priemonių siekiant pagerinti konkrečiai šaliai skirtų rekomendacijų įgyvendinimą valstybėse narėse ir paspartinti bei sustiprinti struktūrinių reformų ir investicijų, kuriomis siekiama modernizuoti ES ekonomiką, įgyvendinimą taikant priemones, numatytas šešių dokumentų ir dviejų dokumentų rinkiniuose, ir ekonomikos valdymą reglamentuojančius teisės aktus; ragina Komisiją tinkamai apsvarstyti savo pareigas ir įgaliojimus pagal dviejų teisės aktų rinkinį, kai sprendžiami klausimai dėl šalių, kurioms taikoma griežtesnė priežiūra arba makroekonominio koregavimo programa;

2015 m. rugsėjo 16 d., trečiadienis

Tarptautinės prekybos politika

81. primena esąs įsitikinęs, kad subalansavus prekybos susitarimus galima nustatyti globalizacijos taisykles; todėl ragina Komisiją užtikrinti, kad nekiltų pavojus Europos standartams, ir pabrėžia, kad prekyba turi atlikti vaidmenį kovojant su skurdu ir skatinant vystymąsi užsienio šalyse; mano, kad prekybos ir investavimo kliūčių šalinimas tebėra pagrindinis ES prekybos strategijos prioritetas; šiuo atžvilgiu pažymi, kad Komisijos 2014 m. prekybos ir investavimo kliūčių ataskaitoje nurodytos didelės ir nepagrįstos ES prekybinių santykių su pagrindinėmis trečiosiomis šalimis kliūtys; todėl pakartotinai ragina Komisiją toliau įgyvendinti šią darbotvarkę ir kovoti su nepagrįstomis protekcionistinėmis priemonėmis;

82. pabrėžia Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės (TPIP) susitarimo svarbą; primena Komisijai, kad svarbu bendradarbiauti su Parlamentu, užtikrinti skaidrumą ir keitimąsi informacija su juo viso proceso metu;

Kiti prekybos klausimai

83. ragina Komisiją anksčiau atlikti 2020 m. numatytą reglamento dėl dvišalių investicijų sutarčių pereinamojo laikotarpio priemonių peržiūrą, kad būtų sukurtos būtinos priemonės siekiant sudaryti galimybę imtis papildomų veiksmų, kurių reikia plėtojant ES investicijų politiką;

84. prašo Komisijos tęsti savo darbą siekiant, kad būtų pasirašyti nauji ir persvarstyti esami laisvosios prekybos susitarimai, ir palankiai vertina Komisijos ketinimą pasiūlyti valstybėms narėms direktyvų dėl esamų susitarimų su Meksika, Čile ir Turkija atnaujinimo projektus;

85. su susirūpinimu atkreipia dėmesį į pažangos siekiant ES ir Indijos laisvosios prekybos susitarimo stoką ir prašo Komisijos toliau stengtis įveikti dabartines derybose iškilusias kliūtis;

86. pabrėžia, kad daugiašališkumas turi išlikti svarbiausiu ES prekybos politikos tikslu, ir ragina Komisiją siekti šio susitarimo 10-ajame PPO ministrų susitikime, vyksiančiame 2015 m. gruodžio mėn. Nairobyje;

Teisingumo ir pagrindinių teisių erdvė, grindžiama savitarpio pasitikėjimu

87. prašo Komisijos apsvarstyti galimybę užpildyti spragas ir pašalinti trūkumus, susijusius su ES sutarties 2 straipsnio taikymu ir vertybėmis, kuriomis paremta ES, t. y. pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisinės valstybės principu ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių žmonių teises, be kita ko, pasitelkiant privalomą priemonę, grindžiamą objektyvių rodiklių rinkiniu, tokiu būdu suteikiama galimybė laipsniškai reaguoti į šių vertybių pažeidimus, įskaitant pagrindinių teisių pažeidimus ir ES, ir valstybių narių lygmeniu; primena, kad pagarbos žmogaus teisėms principas turės būti veiksmingai įgyvendinamas laikantis visų Sutarties nuostatų dėl demokratijos;

88. ragina, kad baigiant rengti išsamų bendrąjį ES ir JAV susitarimą dėl duomenų apsaugos ir persvarstant „saugaus uosto“ (angl. Safe Harbour) principus būtų laikomasi reikalavimų ir nepaliekama galimybių atsirasti teisinėms spragoms pasitelkiant plataus užmojo ES duomenų apsaugos dokumentų rinkinį, kuriuo ES lygmeniu nustatoma nauja asmens duomenų apsaugos teisės aktų sistema;

89. ragina Komisiją atlikti reglamento „Briuselis IIa“ peržiūrą, susijusią su valstybių narių šeimos teisės įstatymų kolizijos klausimais; todėl primygtinai ragina Komisiją užkirsti kelią tarptautiniam „vaikų pagrobimui“, taikant tarpininkavimo sistemą, ir skatinti specialius mokymus tarpininkams ir teisėjams, nagrinėjantiems su vaikais susijusias tarptautines bylas, o valstybes nares ragina centralizuoti vaikų pagrobimo bylų nagrinėjimą specialiosios kompetencijos teismuose;

90. palankiai vertina tai, kad priimta 2015–2020 m. Europos saugumo darbotvarkė ir nustatyti kovos su terorizmu, tarpvalstybiniu organizuotu nusikalstamumu ir elektroniniu nusikalstamumu prioritetai, be to, visapusiškai remia vidaus saugumo strategijoje pareikštą Komisijos išsipareigojimą padėti kovoti su užsienio kovotojų ir terorizmo grėsme valstybių narių vidaus saugumui; pabrėžia, kad ES turi kovoti su augančia vietinės kilmės terorizmo grėsme, kurią kelia vadinamieji užsienio kovotojai, t. y. asmenys, kurie vyksta į kitas nei jų gyvenamosios vietos ar pilietybės valstybes siekdami jose vykdyti, planuoti ar rengti teroristinius aktus arba apmokyti teroristus ar dalyvauti teroristų mokymuose, be kita ko, vykstant ginkluotiems konfliktams; sutinka su tuo, kad ES turėtų teikti pirmenybę smurtinio ekstremizmo prevencijai;

2015 m. rugsėjo 16 d., trečiadienis

91. ragina Komisiją užkirsti kelią teroristų judėjimui sutvirtinant išorės sienų kontrolę, sistemingiau ir veiksmingiau tikrinant kelionės dokumentus, kovojant su neteisėta prekyba ginklais ir sukčiavimu asmens tapatybės srityje, taip pat nustatant rizikos sritis; laukia naujo Komisijos pasiūlymo dėl pažangiai valdomų sienų dokumentų rinkinio;

92. ragina Komisiją imtis veiksmų dėl geresnio keitimosi informacija tarp valstybių narių teisėsaugos institucijų ir ES agentūrų; ragina Komisiją padėti patobulinti, išplėsti ir pagreitinti teisėsaugos institucijų dalijimąsi informacija ir užtikrinti veiksmingesnį valstybių narių operatyvinį bendradarbiavimą, vykdomą skubiau ir efektyviau dalijantis aktualiais duomenimis ir informacija, joku būdu nepažeidžiant pagrindinių teisių ir duomenų apsaugos principų;

93. atkreipia dėmesį į Europos saugumo darbotvarkėje pateiktus Komisijos pasiūlymus dėl kovos su elektroniniais nusikaltimais ir pažymi, kad teroristinės organizacijos išpuoliams planuoti, propagandai skleisti ir lėšoms rinkti vis labiau naudojasi internetu ir komunikacijų technologijomis; ragina Komisiją skatinti interneto ir socialinės žiniasklaidos bendroves bendradarbiauti su vyriausybėmis ir teisėsaugos institucijoms, siekiant kovoti su šia problema, kartu užtikrinant, kad joku būdu nebūtų pažeidžiamos pagrindinės teisės ir teisinės valstybės principas;

94. ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl Europos arešto orderio tvarkos pakeitimų;

95. pakartoja, kad Komisija turėtų užtikrinti visapusišką ES teisės aktų įgyvendinimą iki perkėlimo terminų, todėl ragina Komisiją imtis atitinkamų priemonių dėl tų valstybių narių, kurios tinkamai neperkėlė Direktyvos 2011/93/ES dėl seksualinės prievartos prieš vaikus; ragina Komisiją tęsti ir sustiprinti savo pastangas siekiant patobulinti vadinamųjų kibernetinių grobuonių identifikavimo ir vaikų apsaugos nuo jų procedūras;

96. ragina Komisiją atsižvelgti į Teisingumo Teismo nuomonę siekiant, kad ES prisijungtų prie Europos žmogaus teisių konvencijos, ir sprendžiant išlikusias teises problemas;

97. ragina Komisiją toliau užtikrinti tinkamą ES teisės aktų įgyvendinimą teisingumo srityje ir sistemingiau dirbti siekiant užtikrinti teisminį bendradarbiavimą civilinėse ir baudžiamosiose bylose;

98. ragina Komisiją padėti ES aktyviai skatinti dialogą su pasauline partneryste kovojant su terorizmu ir glaudžiai bendradarbiauti su regioniniais subjektais, pavyzdžiui, Afrikos Sąjunga, Persijos įlankos bendradarbiavimo taryba ir Arabų Lyga, ir ypač su šalimis, Sirijos ir Irako kaimynėmis, ir valstybėmis, kurioms šios konfliktas turi itin didelį poveikį, pavyzdžiui, su Jordanija, Libanu ir Turkija, taip pat su Jungtinėmis Tautomis, NATO ir ypač su JT Kovos su terorizmu komitetu;

99. tvirtai remia veiksmus, kuriais siekiama panaikinti visų formų diskriminaciją, ir tikisi, kad Komisija pasiūlys iniciatyvas, skirtas kovai su diskriminacija dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, seksualinės orientacijos, religijos ar tikėjimo, negalios ar amžiaus stiprinti;

100. pabrėžia, kad rasizmo ir ksenofobijos apraiškų didėjimas Europoje – tai vienas iš pagrindinių ES iššūkių, kadangi jis kelia grėsmę demokratijai ir žmogaus teisių laikymuisi; taigi ragina Komisiją pateikti pasiūlymų dėl iniciatyvų siekiant kovoti su rasizmu ir ksenofobija ES;

101. atkreipia dėmesį į Komisijos sprendimą atsiimti savo pasiūlymą dėl Direktyvos 92/85/EEB dėl nėščių darbuotojų saugos ir sveikatos peržiūros ir į Komisijos ketinimą atverti kelią naujai iniciatyvai, dėl kurios gali būti susitarta ir gali realiai pagerėti dirbančių tėvų ir globėjų gyvenimo sąlygos, siekiant geriau suderinti profesinį, šeiminių ir asmeninių gyvenimą, sudaryti palankesnes sąlygas moterų dalyvavimui darbo rinkoje, užtikrinti būtiniausią apsaugą motinoms ir sumažinti nelygybę tarp vyrų ir moterų;

102. tikisi, kad Komisija 2017-uosius paskelbs smurto prieš moteris panaikinimo metais ir dės daugiau pastangų siekdama užkirsti kelią prekybai žmonėmis ir kovoti su ja, taip pat apsaugoti šios prekybos aukas; šiuo atžvilgiu ragina Komisiją pradėti ES prisijungimo prie Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvencijos) procedūrą; taip pat ragina Komisiją priimti atskirą naują strategiją dėl moterų teisių ir lyčių lygybės Europoje 2015–2020 m. laikotarpiu, kuria siekiama sudaryti vienodas galimybes, sumažinti vyrų ir moterų

2015 m. rugsėjo 16 d., trečiadienis

darbo užmokesčio, skurdo ir pensijų skirtumus ir kovoti su smurtu prieš moteris; pabrėžia, kad būtina toliau spręsti lyčių pusiausvyros klausimą priiimant išipareigojimą ekonominių sprendimų priėmimo procese ir ragina Komisiją įveikti veiksnius, kurie atbaido moteris nuo noro kurti verslą;

Kompleksinis požiūris į migraciją ir prieglobstį

103. pakartoja savo raginimą taikyti visapusišką ir visuotinį požiūrį į prieglobsčio ir migracijos politiką; pabrėžia poreikį užtikrinti saugumą prieglobsčio prašytojams prašant jiems suteikti pabėgėlio statusą ir užtikrinti, kad pabėgėliams nereikėtų vykti į ES rizikingais keliais, sprendžiant esmines nelegalios migracijos priežastis ir veiksmingai kovojant su nelegalios imigracijos tarpininkais, stiprinant solidarumą ir atsakomybės pasidalijimą tarp visų valstybių narių; pritaria tam, jog migracijos klausimai turi būti susieti su ES išorės politika, bendradarbiaujant su kilmės ir tranzito šalimis; remia Komisijos pasiūlymą teikti humanitarinę pagalbą; pabrėžia, kad reikia imtis daugiau veiksmų, reaguojant į pastarojo meto tragedijas Viduržemio jūroje, kad būtų užkirstas kelias žmonių žūtims jūroje; ragina, kad būtų sprendžiamos vidutinės trukmės ir ilgalaikės problemos bei būtų parengtas išsamus atsakas, kaip nustatyta Europos migracijos darbotvarkėje; pabrėžia, kad reikėtų persvarstyti Mėlynosios kortelės direktyvą siekiant suteikti teisėtos migracijos į ES galimybę;

104. pabrėžia, kad yra pasirengęs naują skubaus perkėlimo ES viduje sistemą svarstyti skubos tvarka ir pareiškia, kad ketina paspartinti visų kitų Komisijos paraleliai siūlomų priemonių priėmimą, siekdamas užtikrinti, kad valstybės narės nevilkintų nuolatinės perkėlimo ES viduje sistemos patvirtinimo; primena Tarybai, kad Parlamentas tvirtai pritaria privalomam perkėlimo ES viduje mechanizmui, grindžiamam aiškiais ir tiksliai apibrėžtais kriterijais, kurių taikant atsižvelgiama į pabėgėlių pageidavimus;

105. ragina Komisiją pašalinti sulaikymo sąlygų ir prieglobsčio procedūrų kokybės ES trūkumus, nes abu šie veiksniai turi didelės įtakos veiksmingam ir efektyviam migracijos problemų sprendimui; palankiai vertina Komisijos pasiūlymą šiuo tikslu teikti didesnę Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros (FRONTEX) ir Europos prieglobsčio paramos biuro (EASO) paramą pirmiausiai pabėgėlius priimančioms valstybėms narėms;

106. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą padidinti pabėgėlių, kurių prašymai suteikti prieglobstį buvo atmesti, grąžinimo sistemos efektyvumą; tačiau ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl greito grąžinimo politikos tik atlikus esamų priemonių įvertinimą ir peržiūrą, pavyzdžiui, šiame procese numatyti didesnę FRONTEX paramą; primygtinai reikalauja, kad vykdant visus grąžinimo veiksmus būtų visapusiškai laikomasi pagrindinių teisių;

Stipresnė pasaulinio masto veikėja

107. pabrėžia, kad bendrą saugumo ir gynybos politiką (BSGP) svarbu grįsti tikra gynybos ir saugumo vidaus rinka, glaudesniu Europos gynybos pramonės subjektų bendradarbiavimu, konkurencinga Europos gynybos pramonine ir technologine baze ir labiau bendradarbiavimu grindžiamu požiūriu į saugumo ir gynybos mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir viešuosius pirkimus; atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija turi pateikti pasiūlymą sukurti tiekimo saugumo visoje Europoje užtikrinimo sistemą, kuri yra labai svarbi kuriant, išlaikant ir perduodant lemiamos reikšmės gynybos pajėgumus ir kuri yra valstybių narių tarpusavio solidarumo ir pasitikėjimo išraiška; visiškai pritaria tam, kad būtų pradėti parengiamieji su BSGP susijusių gynybos mokslinių tyrimų ir Parlamento pasiūlyto bandomojo projekto veiksmai;

108. mano, kad gynyba ir laisvės skatinimas, parama mūsų sąjungininkams ir žiauraus elgesio prevencija turi išlikti pagrindiniais užsienio politikos tikslais, įskaitant persekiojamų religinių ar kitų mažumų grupių teisių gynimą;

109. primena savo nuomonę, kad tam, kad būtų pasiekti rezultatai, Komisija turėtų priimti peržiūrėtą kaimynystės politiką su išsamiu ir nuosekliu požiūriu į išorės veiksmus ir vidaus politiką; ragina atlikti Europos kaimynystės politikos peržiūrą, atsižvelgiant į šiuos aspektus: a) diferencijavimą ir principą „parama pagal pažangą“, b) interesus kitose šalyse,

2015 m. rugsėjo 16 d., trečiadienis

esančiose už kaimynystės ribų, c) paramą demokratijai, teisingumo sistemos reformai, teisinės valstybės principams ir institucinių pajėgumų stiprinimui, d) diversifikuotą pasiūlymą: prioritetinius sektorius, e) saugumo aspektus, f) regioninės integracijos skatinimą;

110. laikosi nuomonės, kad reikėtų aiškiai skirti kaimynystės ir plėtros politiką; yra įsitikinęs, kad plėtra iki šiol yra vienas iš ES sėkmės pavyzdžių ir ji turėtų likti darbotvarkėje, iki kadencijos pabaigos teikiant pirmenybę reformoms valstybėse kandidatėse ir jas objektyviai stebint, siekiant išsaugoti jų motyvaciją ir ES gebėjimą skleisti savo vertybes; primena, kad tik tokia perspektyva gali motyvuoti atitinkamas valstybes;

111. ragina daugiau dėmesio skirti religijų dialogui, kurio tikslas – analizuoti ir suprasti religijų raidą, siekiant skatinti toleranciją ir aktyvų išpareigojimą vykdant ES užsienio politiką kovoti su smurtiniu ir ekstremistiniu radikalėjimu;

112. toliau remia tarptautinių partnerių veiklą siekiant užtikrinti ilgalaikį stabilumą, taiką ir politikos reformą pietinėse ir rytinėse Europos kaimynystės priemonėje dalyvaujančiose šalyse ir palaiko šių šalių siekius užmegzti glaudesnius ryšius su ES, įskaitant tas paraišką pateikusias valstybes, kurios stengiasi įgyvendinti ES narystės kriterijus, įskaitant ekonomines, politines ir socialines reformas, pagarbą žmogaus teisėms ir teisinės valstybės principams;

113. mano, kad neseniai įvykęs finansų rinkų sukrėtimas Kinijoje – tai svarbus Kinijos raidos modelio lūžis ir kad reikalingas tvirtas ES ir Kinijos bendradarbiavimas tam, kad būtų išvengta galimų neigiamų padarinių prekybai į abi puses; prašo Komisijos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės apsvarstyti galimybę atnaujinti ES ir Kinijos strateginę partnerystę, įvertinti finansų rizikas ir didinti abipusį bendradarbiavimą siekiant užtikrinti abipusiškumo principu grindžiamą geresnę prieigą prie rinkos, kuri būtų naudinga tiek ES, tiek ir Kinijai;

114. primygtinai ragina Komisiją bendradarbiauti su valstybėmis narėmis ir trečiosiomis valstybėmis, kad būtų imtasi įvairių įvertinamo veiksmingumo priemonių panaikinti praktiką, kuri daro žalą moterims ir mergaitėms, įskaitant vaikų ir priverstinę santuoką, moterų lytinių organų žalojimą, nužudymus dėl garbės, priverstinę sterilizaciją, prievartavimus karinių konfliktų metu, užmėtymą akmenimis ir visų kitų formų žiaurų elgesį; primygtinai ragina Komisiją bendradarbiauti su Europos išorės veikslių tarnyba (EIVT), kad tokio žiauraus elgesio aukoms būtų geriau teikiama parama;

Vystymosi politika

115. pabrėžia, kad Europos vystomojo bendradarbiavimo metais Komisija turi pasiekti apčiuopiamų rezultatų, ir ragina Komisiją parengti ir pateikti tolesnių veikslių planą, susijusį su Europos konsensu dėl humanitarinės pagalbos, siekiant užtikrinti nuoseklumą ir tolesnį bendrą jos išpareigojimą laikytis humanitarinių žmogiškumo, nešališkumo, neutralumo ir nepriklausomumo principų vykdymą;

116. pabrėžia, kad paramą vystymuisi reikia sutelkti pastangoms skatinti gerą valdymą, sukurti teisinę valstybę, kovoti su korupcija, neteisėtai kapitalo srautais, pinigų plovimu, mokesčių vengimu ir mokesčių slėpimu, taip pat didinti visų suinteresuotųjų subjektų, įskaitant nacionalines besivystančių šalių vyriausybes ir privatųjį sektorių, skaidrumą ir atskaitomybę; todėl prašo Komisijos parengti išsamią strategiją ir veikslių planą, kuriais būtų sprendžiama ši problema besivystančiose šalyse, kad taip pat būtų užtikrintas ES vystymosi ir bendradarbiavimo darbotvarkės pritaikymas ir paramos sąlygų patobulinimas siekiant veiksmingai kovoti su mokesčių slėpimu ir mokesčių vengimu;

117. atkreipia dėmesį į tai, kad besivystančiose šalyse MVĮ yra darbo vietų ir gerovės kūrimo varomoji jėga, sukurianti apie 90 % darbo vietų; ragina Komisiją padėti remti labai mažas, mažas ir vidutines įmones ir daugiau dėmesio skirti bendradarbiavimui su šalių partnerių vyriausybėms įgyvendinant reformas, kuriomis siekiama sumažinti reguliavimo našta, kovoti su korupcija ir mokesčių slėpimu, vystyti viešąjį finansų valdymą ir veiksmingas viešąsias institucijas, šioje srityje skatinti verslumo ir inovacijų dvasią ir toliau gerinti galimybes gauti mikrokreditus ir mikrofinansavimą;

2015 m. rugsėjo 16 d., trečiadienis

118. ragina Komisiją daugiau dėmesio skirti nestabilioms valstybėms ir parengti taikos ir valstybės kūrimo strategijas; pabrėžia, kad būtina užmegzti struktūrines ir ilgalaikes partnerystes, kurių prioritetą būtų teisinės valstybės ir demokratinių institucijų kūrimas šiose šalyse;

119. ragina įvykus humanitarinėms nelaimėms skirti daugiau investicijų švietimo galimybėms, kurios yra vaikų apsaugos krizinėse situacijose priemonė, taip pat atspindinti poreikį mažinti atotrūkį tarp humanitarinės pagalbos ir paramos vystymuisi, susiejant pagalbą, atkūrimą ir vystymąsi;

Demokratiųjų pokyčių sąjunga

Instituciniai klausimai

120. primygtinai ragina Komisiją suderinti su Lisabonos sutartimi visų iki įsigaliojant Lisabonos sutarčiai nebaigtų procedūrų (pagal reguliavimo procedūrą su tikrinimu) teisės aktus, kiek tai susiję su deleguotaisiais ir įgyvendinimo aktais;

121. pakartoja savo prašymą Komisijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 298 straipsnį pateikti pasiūlymą dėl reglamento dėl Europos administracinių procedūrų teisės;

122. primygtinai ragina Komisiją pirmiausia peržiūrėti reglamentą dėl galimybės susipažinti su dokumentais ir rekomendacijų, kurias Parlamentas pateikė daugelyje rezoliucijų dėl skaidrumo ir galimybės susipažinti su dokumentais;

123. tvirtai remia iniciatyvą sudaryti privalomą skaidrumo registrą, grindžiamą tarpinstituciniu susitarimu; pakartoja savo reikalavimą pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto;

124. ragina Komisiją dėti didesnes pastangas, kad būtų užtikrinta, kad ES prisijungtų prie Europos žmogaus teisių konvencijos, kartu atsižvelgiant į neseniai Teisingumo Teismo pateiktus teisinius argumentus;

125. ragina Komisiją įvertinti nedidelę procentinę sėkmingų Europos piliečių iniciatyvų (EPI) dalį, turinčią neigiamą poveikį piliečių pritarimui šiai tarpvalstybinės tiesioginės dalyvaujamosios demokratijos priemonei, ir užtikrinti, kad sprendimai dėl EPI priimtumo atitiktų ES teisinę kompetenciją, taip pat tikisi, kad Komisija imsis tinkamų tolesnių veiksmų dėl kiekvienos sėkmingos EPI, jei ji dėl to yra išpareigojusi, ir apskritai šalins šios priemonės trūkumus ir apribojimus, ypač padidindama proceso sklandumą ir tobulindama šiek tiek biurokratiškas ir ilgas jo procedūras, sparčiai persvarstydama EPI reglamentą, kad EPI taptų patikima darbotvarkės nustatymo priemone;

o

o o

126. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijai.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

II

(Komunikatai)

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI KOMUNIKATAI

EUROPOS PARLAMENTAS

P8_TA(2015)0282

Prašymas atšaukti Januszo Korwino-Mikke imunitetą

2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento sprendimas dėl prašymo atšaukti Januszo Korwino-Mikke (Janusz Korwin-Mikke) imunitetą (2015/2102(IMM))

(2017/C 316/30)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Lenkijos Respublikos generalinio prokuroro 2015 m. kovo 13 d. perduotą 2015 m. kovo 9 d. prašymą atšaukti Januszo Korwino-Mikke imunitetą, kuris susijęs su Petrakavo miesto sargybos komendanto iškelta byla (Nr. SM. O.4151-F.2454/16769/2014) ir kuris buvo paskelbtas 2015 m. balandžio 15 d. plenariniame posėdyje,
- išklauses J. Korwino-Mikke paaiškinimų, kaip nurodyta Darbo tvarkos taisyklių 9 straipsnio 5 dalyje,
- atsižvelgdamas į Protokolo Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų 8 ir 9 straipsnius bei 1976 m. rugsėjo 20 d. Akto dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise 6 straipsnio 2 dalį,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 1964 m. gegužės 12 d., 1986 m. liepos 10 d., 2008 m. spalio 15 ir 21 d., 2010 m. kovo 19 d., 2011 m. rugsėjo 6 d. ir 2013 m. sausio 17 d. sprendimus ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Lenkijos Respublikos Konstitucijos 105 straipsnio 2 dalį ir į 1996 m. gegužės 9 d. įstatymo dėl Seimo ir Senato narių mandatų vykdymo 7b straipsnio 1 dalį, 7c straipsnio 1 dalį ir 10b straipsnį,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 5 straipsnio 2 dalį, 6 straipsnio 1 dalį ir 9 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto pranešimą (A8-0229/2015),

⁽¹⁾ 1964 m. gegužės 12 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Wagner/Fohrmann ir Krier*, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; 1986 m. liepos 10 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Wybot/Faure ir kt.*, 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; 2008 m. spalio 15 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Mote/Parlamentas*, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; 2008 m. spalio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Marra/De Gregorio ir Clemente*, C-200/07 ir C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; 2010 m. kovo 19 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Gollnisch/Parlamentas*, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; 2011 m. rugsėjo 6 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Patriciello*, C-163/10, ECLI:EU:C:2011:543; 2013 m. sausio 17 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Gollnisch/Parlamentas*, T-346/11 ir T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- A. kadangi Lenkijos Respublikos generalinis prokuroras perdavė Petrakavo miesto sargybos komendanto prašymą leisti patraukti atsakomybėn Europos Parlamento narį Januszą Korwiną-Mikke už padarytą pažeidimą pagal Smulkių pažeidimų kodekso (1971 m. gegužės 20 d. įstatymo) 92a straipsnį ir Kelių eismo taisyklių (1997 m. birželio 20 d. įstatymo) 20 straipsnio 1 dalį; kadangi konkrečiai tariamas pažeidimas susijęs su leistino greičio viršijimu gyvenvietėje;
- B. kadangi, remiantis Protokolo dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų 8 straipsniu, Europos Parlamento nariai negali būti apklausiami, sulaikomi ar traukiami atsakomybėn dėl einant pareigas pareikštos nuomonės ar balsavimo;
- C. kadangi pagal Protokolo dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų 9 straipsnį Europos Parlamento nariai naudojami savo valstybės teritorijoje imunitetais, kurie toje valstybėje yra suteikiami parlamento nariams;
- D. kadangi pagal Lenkijos Respublikos Konstitucijos 105 straipsnio 2 dalį be Seimo sutikimo Seimo narys negali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybėn;
- E. kadangi dėl imuniteto atšaukimo ar neatšaukimo šiuo konkrečiu atveju sprendžia tik Parlamentas; kadangi Parlamentas, priimdamas sprendimą dėl imuniteto atšaukimo ar neatšaukimo, gali pagrįstai atsižvelgti į Parlamento nario poziciją ⁽¹⁾;
- F. kadangi pažeidimas, kurį, kaip įtariama, yra padaręs J. Korwin-Mikke, nėra tiesiogiai ir akivaizdžiai susijęs su jo, kaip Europos Parlamento nario, pareigų vykdymu ir nėra Europos Parlamento nariui einant pareigas pareikšta nuomonė ar balsavimas, kaip numatyta Protokolo Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų 8 straipsnyje;
- G. kadangi šiuo atveju Parlamentas nerado jokių *fumus persecutionis* įrodymų, t. y. nesama pakankamai rimtų ir aiškių įtarimų, kad byla iškelta siekiant pakenkti atitinkamo Parlamento nario politinei reputacijai;
1. nusprendžia atšaukti Januszo Korwino-Mikke imunitetą;
 2. paveda Pirmininkui nedelsiant perduoti šį sprendimą ir atsakingo komiteto pranešimą kompetentingai Lenkijos Respublikos valdžios institucijai ir Januszui Korwinui-Mikke.

⁽¹⁾ Sprendimas *Mote/Parlamentas*, T-345/05 (minėtas anksčiau), 28 punktas.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0295

Klausimai, į kuriuos atsakoma raštu (Darbo tvarkos taisyklių 130 straipsnio 3 dalies išaiškinimas)

2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento sprendimas dėl klausimų, į kuriuos atsakoma raštu (Darbo tvarkos taisyklių 130 straipsnio 3 dalies išaiškinimas) (2015/2152(REG))

(2017/C 316/31)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į 2015 m. rugsėjo 4 d. Konstitucinių reikalų komiteto pirmininkės laišką,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 226 straipsnį,

1. nusprendžia prie Darbo tvarkos taisyklių 130 straipsnio 3 dalies pridėti tokį išaiškinimą:

„Formuluotė „išimtiniais atvejais“ turi būti suprantama taip, kad papildomus klausimus būtina pateikti skubiai ir negalima laukti, kol tokį klausimą bus galima pateikti kitą mėnesį. Be to, pagal 3 dalies antrą pastraipą pateikiamų klausimų skaičius neturi viršyti nustatytos penkių klausimų per mėnesį kvotos.“

2. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą Tarybai ir Komisijai susipažinti.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0296

Plenarinio posėdžio sustabdymas arba pabaiga (Darbo tvarkos taisyklių 191 straipsnio išaiškinimas)**2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento sprendimas dėl plenarinio posėdžio sustabdymo arba pabaigos (Darbo tvarkos taisyklių 191 straipsnio išaiškinimas) (2015/2153(REG))**

(2017/C 316/32)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į 2015 m. rugsėjo 4 d. Konstitucinių reikalų komiteto pirmininkės laišką,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 226 straipsnį,

1. nusprendžia prie Darbo tvarkos taisyklių 191 straipsnio pridėti tokį išaiškinimą:

„Jei pateikiamas prašymas sustabdyti arba baigti plenarinį posėdį, balsavimo dėl šio prašymo procedūra inicijuojama be reikalo nedelsiant. Turėtų būti naudojamos įprastos balsavimo per plenarinį posėdį paskelbimo priemonės ir laikantis esamos praktikos turėtų būti paliekama pakankamai laiko Parlamento nariams ateiti į plenarinių posėdžių salę.

Jei toks prašymas atmetamas, pagal analogiją su 152 straipsnio 2 dalies antra pastraipa panašus prašymas negali būti vėl pateiktas tą pačią dieną. Vadovaujantis 22 straipsnio 1 dalies aiškinimu, Parlamento pirmininkas turi teisę pareikalauti liautis teikti nereikalingus prašymus pagal minėtąjį straipsnį.“

2. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą Tarybai ir Komisijai susipažinti.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0297

Tarpparlamentinės delegacijos pervadinimas

2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento sprendimas dėl tarpparlamentinės delegacijos pervadinimo (2015/2842(RSO))

(2017/C 316/33)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Pirmininkų sueigos pasiūlymą,
 - atsižvelgdamas į savo 2014 m. kovo 12 d. sprendimą dėl tarpparlamentinių delegacijų, delegacijų jungtiniuose parlamentiniuose komitetuose ir delegacijų parlamentinio bendradarbiavimo komitetuose ir daugiašalėse parlamentinėse asamblėjose skaičiaus ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 212 straipsnį,
1. nutaria, kad pavadinimas „Delegacija ryšiams su Palestinos Įstatymų Leidybos Taryba“ būtų pakeistas į „Delegacija ryšiams su Palestina“;
 2. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą Tarybai ir Komisijai susipažinti.

⁽¹⁾ Tą dieną priimti tekstai, P7_TA(2014)0217.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

III

(Parengiamieji aktai)

EUROPOS PARLAMENTAS

P8_TA(2015)0281

TDO konvencija dėl priverstinio darbo: socialinė politika ***

2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo, kuriuo valstybės narės įgaliojamos dėl Europos Sąjungos interesų ratifikuoti 1930 m. Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos dėl priverstinio ar privalomojo darbo 2014 m. protokolo nuostatas, susijusias su socialine politika, projekto (06732/2015 – C8-0079/2015 – 2014/0259(NLE))

(Pritarimo procedūra)

(2017/C 316/34)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (06732/2015),
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 153 straipsnio 2 dalį kartu su 153 straipsnio 1 dalies a ir b punktais, 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunkčiu ir 218 straipsnio 8 dalimi (C8-0079/2015),
 - atsižvelgdamas į 1930 m. Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos dėl priverstinio darbo 2014 m. protokolo nuostatas,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnio 1 dalies pirmą ir trečią pastraipą, 99 straipsnio 2 dalį ir 108 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto rekomendaciją (A8-0243/2015),
1. pritaria Tarybos sprendimo projektui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

P8_TA(2015)0283

Teisingas maitinės ir žemės ūkio teisės aktų taikymas ***II

2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl per pirmąjį svarstymą priimtos Tarybos pozicijos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 515/97 dėl valstybių narių administracinių institucijų tarpusavio pagalbos ir dėl pastarųjų bei Komisijos bendradarbiavimo, siekiant užtikrinti teisingą maitinės ir žemės ūkio teisės aktų taikymą (08257/3/2015 – C8-0159/2015 – 2013/0410(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas)

(2017/C 316/35)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į per pirmąjį svarstymą priimtą Tarybos poziciją (08257/3/2015 – C8-0159/2015),
 - atsižvelgdamas į 2014 m. vasario 25 d. Audito Rūmų nuomonę⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į savo poziciją⁽²⁾ dėl Komisijos pasiūlymo Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2013)0796) per pirmąjį svarstymą,
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 76 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto rekomendacijas antrajam svarstymui (A8-0234/2015),
1. pritaria per pirmąjį svarstymą priimtai Tarybos pozicijai;
 2. pažymi, kad aktas priimtas remiantis Tarybos pozicija;
 3. paveda Pirmininkui pasirašyti aktą su Tarybos pirmininku pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 297 straipsnio 1 dalį;
 4. paveda generaliniam sekretoriui pasirašyti aktą, patikrinus, ar tinkamai įvykdytos visos procedūros ir, susitarus su Tarybos generaliniu sekretoriumi, pasirūpinti, kad šis aktas būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
 5. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁽¹⁾ OL C 94, 2014 3 31, p. 1.

⁽²⁾ Priimti tekstai, 2014 4 15, P7_TA(2014)0344.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

P8_TA(2015)0284

Prekyba produktais iš ruonių *I**

2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1007/2009 dėl prekybos produktais iš ruonių (COM(2015)0045 – C8-0037/2015 – 2015/0028(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2017/C 316/36)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2015)0045),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 114 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C8-0037/2015),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 27 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į Tarybos atstovo 2015 m. birželio 30 d. laišku prisiimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pranešimą ir Tarptautinės prekybos komiteto bei Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nuomones (A8-0186/2015),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jo tekstą nauju tekstu;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P8_TC1-COD(2015)0028

Europos Parlamento pozicija, priimta 2015 m. rugsėjo 8 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2015/..., kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1007/2009 dėl prekybos produktais iš ruonių ir panaikinamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 737/2010

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) 2015/1775.)

⁽¹⁾ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

P8_TA(2015)0285

Ūkiniais tikslais laikomų ir dauginamų gyvūnų klonavimas ***I

2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl ūkiniais tikslais laikomų ir veisiamų galvijų, kiaulių, avių, ožkų ir arklinių šeimos gyvūnų klonavimo (COM(2013)0892 – C7-0002/2014 – 2013/0433(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2017/C 316/37)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2013)0892),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 43 straipsnio 2 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C7-0002/2014),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į savo 2010 m. liepos 7 d. teisėkūros rezoliuciją dėl per pirmąjį svarstymą priimtos Tarybos pozicijos siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl naujų maisto produktų, iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 1331/2008 ir panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 258/97 ir Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1852/2001 ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. balandžio 30 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto ir Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto bendrus svarstymus pagal Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto ir Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pranešimą bei Tarptautinės prekybos komiteto nuomonę (A8-0216/2015),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jo tekstą nauju tekstu;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P8_TC1-COD(2013)0433

Europos Parlamento pozicija, priimta 2015 m. rugsėjo 8 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos ~~direktyvą reglamentą~~ (ES) 2015/... dėl ūkiniais tikslais laikomų ir dauginamų ~~galvijų, kiaulių, avių, ožkų ir arklinių~~ šeimos gyvūnų klonavimo [1 pakeit. Pirmoji šio pakeitimo dalis, būtent direktyvos pakeitimas į reglamentą, taikoma visam tekstui]

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

⁽¹⁾ Tą dieną priimti tekstai, P7_TA(2010)0266.

⁽²⁾ OL C 311, 2014 9 12, p. 73.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

(-1) **įgyvendinant Sąjungos politiką ir atsižvelgiant į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, turėtų būti užtikrintas aukštas žmonių sveikatos ir vartotojų apsaugos lygis bei aukštas gyvūnų gerovės ir aplinkos apsaugos lygis. Visuomet turėtų būti taikomas atsargumo principas, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 178/2002 ⁽³⁾; [2 pakeit.]**

(1) **gyvūnų klonavimas yra nesuderinamas su Tarybos direktyvoje direktyva 98/58/EB ⁽⁴⁾, kurioje nustatyti bendri būtinausi ūkiniais tikslais veisiamų arba laikomų gyvūnų gerovės reikalavimai. Joje Direktyvoje 98/58/EB valstybės narės raginamos ūkiniam gyvūnams be reikalo nekelti skausmo, kančių arba jų nežaloti. Jei klonavimas kelia gyvūnui bereikalingą skausmą, kančių ar gyvūnas žalojamas, valstybės narės privalo imtis veiksmų nacionaliniu lygiu, kad to būtų išvengta ir tos direktyvos priedo 20 punkte nurodoma, kad „natūralus ar dirbtinis veisimas arba veisimo tvarka, dėl kurių bet kuris iš atitinkamų gyvūnų yra kankinamas ar sužeidžiamas arba gali būti kankinamas ar sužeidžiamas, neturi būti praktikuojami“.** Skirtinga nacionalinė gyvūnų klonavimo praktika galėtų iškreipti rinką. Todėl būtina užtikrinti, kad visoms su auginimu ir gyvūnų gyvūnų platinimu susijusioms šalims visoje Sąjungoje būtų taikomos vienodos sąlygos; [3 pakeit.]

(2) **savo 2008 m. nuomonėje dėl gyvūnų klonavimo ⁽⁵⁾ Europos maisto saugos tarnyba (EMST) padarė išvadą: „pripažinta, jog daugelio klonuotų gyvūnų sveikatai ir gerovei buvo padarytas neigiamas poveikis, kuris dažnai buvo rimtas ir turėjo lemtingų padarinių“. Konkrečiai EMST patvirtino, kad klonavimui naudojamos surogatinės patelės visų pirma kenčia nuo placentos funkcijos sutrikimų, dėl ko padaugėja persileidimų ⁽⁶⁾ ir galimas neigiamas poveikis jų sveikatai.** Tai yra viena iš šios technologijos mažo veiksmingumo priežasčių (6–15 proc. galvijams ir 6 proc. kiaulėms) ir viena iš priežasčių, dėl kurių, siekiant gauti vieną kloną, embrionų klonus būtina įsodinti kelioms patelėms. Be to, dėl klonų išsigimimo ir neįprastai didelių pirmos kartos palikuonių patelėms sunku gimdyti ir pasitaiko daugiau naujagimių mirčių. **Klonavimo technologijai būdingas didelis mirtingumas visais vystymosi etapais ⁽⁷⁾; [4 pakeit.]**

(2a) **maisto saugos atžvilgiu EMST pabrėžė, jog svarbu pripažinti, kad duomenų bazė yra ribota, ir savo 2008 m. nuomonėje dėl gyvūnų klonavimo padarė šią išvadą: „Abejonių dėl rizikos įvertinimo kyla dėl to, kad atlikta nedaug tyrimų, ištirtos nedidelės imtys ir bendrai trūksta vienodo požiūrio, kuris leistų tinkamiau spręsti visus šioje nuomonėje iškeltus klausimus“.** Pavyzdžiui, EMST pripažino, kad yra nedaug informacijos apie klonuotų gyvūnų imunologines savybes, ir tuo atveju, jei atsirastų įrodymų apie susilpnėjusias klonuotų gyvūnų imunologines savybes, minėtoje savo nuomonėje rekomendavo išnagrinėti šį klausimą ir ištirti, „ar ir jei taip, tai kokių mastu, klonuotų gyvūnų ir jų palikuonių mėsos ir pieno vartojimas galėtų padidinti žmonių sąlytį su infekcijos pernešėjais“; [5 pakeit.]

⁽¹⁾ OL C 311, 2014 9 12, p. 73.

⁽²⁾ 2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento pozicija.

⁽³⁾ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

⁽⁴⁾ 1998 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 98/58/EB dėl ūkininkavimo reikmėms laikomų gyvūnų apsaugos (OL L 221, 1998 8 8, p. 23).

⁽⁵⁾ http://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/scientific_output/files/main_documents/sc_op_ej767_animal_cloning_en.pdf

⁽⁶⁾ Mokslinio komiteto mokslinė nuomonė dėl klonuotų gyvūnų, gautų perkeltant somatinių ląstelių branduolius (SCNT), jų palikuonių ir iš šių gyvūnų gautų produktų maisto saugos, gyvūnų sveikatos ir gerovės ir poveikio aplinkai. <http://www.efsa.europa.eu/en/topics/topic/cloning.htm?wtrl=01>.

⁽⁷⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/2794.pdf>

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- (2b) dėl galimo poveikio aplinkai EMST nurodė, kad esama nedaug duomenų, o dėl galimo poveikio genetinei įvairovei EMST atkreipė dėmesį į tai, kad gali būti daromas netiesioginis poveikis dėl pernelyg dažno riboto gyvūnų skaičiaus naudojimo veisimo programose ir kad per didelis gyvūnų populiacijos genotipo vienalytiškumas gali padidinti tos populiacijos neatsparumą infekcijoms ir kitai rizikai; [6 pakeit.]
- (2c) Europos mokslo ir naujųjų technologijų etikos grupė savo specialioje 2008 m. ataskaitoje dėl klonavimo ⁽¹⁾ išreiškė abejones dėl to, ar, „atsižvelgiant į dabartinį veislinių surogatinių patelių ir gyvūnų klonų kančių ir sveikatos problemų lygį“, galima pateisinti gyvūnų klonavimą maisto produktų gamybai; [7 pakeit.]
- (2d) vienas iš Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 39 straipsnyje įtvirtintų Sąjungos bendros žemės ūkio politikos tikslų yra „didinti žemės ūkio našumą skatinant technikos pažangą bei užtikrinant racionalią žemės ūkio gamybos plėtotę“. Šiuo tikslu siekiama, be kita ko, tobulinti gamybą, o racionaliios žemės ūkio gamybos plėtotės klausimu jis apima optimalų gamybos veiksmų panaudojimą, t. y. tinkamą gamybą rinkodaros tikslais, kuria atsižvelgiama į vartotojų interesus; [8 pakeit.]
- (2e) pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką ⁽²⁾ SESV 43 straipsnis yra tinkamas teisinis pagrindas bet kuriam teisės aktui, kuris susijęs su SESV I priede išvardytų žemės ūkio produktų gamyba ir pardavimu, kurie padeda siekti vieno ar kelių SESV 39 straipsnyje išdėstytų bendrosios žemės ūkio politikos tikslų. Net jei tokiais teisės aktais galėtų būti siekiama kitų tikslų nei bendra žemės ūkio politika, kuri, nesant konkrečių nuostatų, būtų vykdoma remiantis SESV 114 straipsniu, juose gali būti numatytas nacionalinės teisės nuostatų suderinimas toje srityje be būtybės taikyti 114 straipsnį. Be to, priemonės, kurių imtasi pagal bendrą žemės ūkio politiką taip pat gali turėti įtakos atitinkamų produktų importui; [9 pakeit.]
- (2f) vartotojų nuomonės tyrimai aiškiai ir nuosekliai rodo, kad dauguma Sąjungos piliečių gyvūnų klonavimui ūkiniais tikslais nepitaria dėl, be kita ko, gyvūnų gerovės ir bendrų etinių aspektų ⁽³⁾. Klonavimo ūkiniais tikslais pasekmė gali būti gyvūnų klonų ar jų palikuonių patekimas į maisto grandinę. Vartotojai griežtai nepitaria maisto produktų, pagamintų iš gyvūnų klonų ar jų palikuonių, vartojimui; [10 pakeit.]
- (2 g) gyvūnų klonavimas maistui kelia pavojų pačiam ES žemės ūkio modeliui, kuris grindžiamas produktų kokybe, maisto sauga, vartotojų sveikata, griežtomis gyvūnų gerovės taisyklėmis ir aplinką tausojančių metodų taikymu; [11 pakeit.]
- (3) atsižvelgiant į Sąjungos bendros žemės ūkio politikos tikslus, **atliktais tyrimais pagrįstus** naujus EMST mokslinių vertinimų rezultatus ir ~~į Sutarties~~, SESV 13 straipsnyje numatytus gyvūnų gerovės reikalavimus, **ir piliečių susirūpinimą** tikslinga laikinai uždrausti tam tikrų rūšių vykdyti gyvūnų klonavimą ūkiniais tikslais **ir teikti rinkai gyvūnus ir produktus, išaugintus arba gautus naudojant klonavimo technologiją**; [12 pakeit.]

⁽¹⁾ Etiniai gyvūnų klonavimo maistui aspektai, 2008 m. sausio 16 d.: http://ec.europa.eu/bepa/european-group-ethics/docs/publications/opinion23_en.pdf

⁽²⁾ 1988 m. vasario 23 d. Teisingumo Teismo sprendimas, Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė prieš Europos Bendrijų Tarybą, C-68/86, ES:C:1988:85; 1989 m. lapkričio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimas, Europos Bendrijų Komisija prieš Europos Bendrijų Tarybą, C-131/87, ES:C:1989:581; 1989 m. lapkričio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimas, Europos Bendrijų Komisija prieš Europos Bendrijų Tarybą, C-11/88, EU:C:1989:583.

⁽³⁾ Žr. Eurobarometro 2008 ir 2010 m. ataskaitas: http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_238_en.pdf ir http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_341_en.pdf

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- (3a) gyvūnų klonai veisiami ne tam, kad būtų naudojami mėsos ar pieno gamybai, bet siekiant panaudoti jų genetinę medžiagą veisimo tikslais. Tačiau gyvūnų klonų palikuonys, pasidauginę lytiniu keliu, yra maisto produktų gamybai skirti gyvūnai. Nors gyvūnų gerovės problemos gali būti ne tokios akivaizdžios gyvūnų klonų palikuonių atveju, nes jie gimsta įprastu lytinio dauginimosi būdu, bet dėl to, kad tų palikuonių pirmதாகai turi būti klonuoti gyvūnai, gyvūnų gerovės ir etikos klausimai kelia didelį susirūpinimą. Todėl į priemonių, kuriomis siekiama reaguoti į susirūpinimą dėl gyvūnų gerovės ir vartotojų nuomonę apie klonavimo technologiją, taikymo sritį turėtų patekti ir gyvūnų klonų genetinės medžiagos produktai, gyvūnų klonų palikuoniai ir produktai, gauti iš gyvūnų klonų palikuonių; [13 pakeit.]
- (4) tikėtina, kad šiuo metu ūkiniais tikslais klonuojami galvijų, kiaulių, avių, ožkų ir arklinių šeimos gyvūnai. Todėl šios direktyvos taikymo sritis turėtų būti apribota įtraukiant į ją tik šių penkių rūšių gyvūnų klonavimą ūkiniais tikslais; [14 pakeit.]
- (4a) prekyboje žemės ūkio produktais dėl draudimo taikyti klonavimą ir siekio atsižvelgti į vartotojų nuomonę apie klonavimą, be kita ko, susijusią su gyvūnų gerovės ir bendrais etiniais aspektais bei pakankamų mokslinių tyrimų trūkumu, būtina užtikrinti, kad maisto produktai, pagaminti iš gyvūnų klonų ir jų palikuonių, nepatektų į maisto grandinę. Mažiau ribojančiomis priemonėmis, pavyzdžiui, ženklinant maisto produktus, nebūtų visiškai išspręstos piliečiams susirūpinimą keliančios problemos, kadangi prekyba maisto produktais, pagamintais taikant technologiją, gyvūnams sukeliančią kančias, vis dėlto būtų leidžiama; [15 pakeit.]
- (4b) gyvūnų klonavimas ūkiniais tikslais jau vykdomas tam tikrose trečiojoje šalyse. Vadovaujantis Reglamentu (EB) Nr. 178/2002, iš trečiųjų šalių importuoti maisto produktai, skirti tiekti rinkai Sąjungos viduje, turi atitikti atitinkamus Sąjungos maisto produktus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus arba sąlygas, kurias Sąjunga pripažįsta esančias bent jau lygiavertėmis tems reikalavimams. Todėl turėtų būti imamos priemonių, kad būtų išvengta gyvūnų klonų, jų palikuonių ir iš gyvūnų klonų ar jų palikuonių gautų maisto produktų importo iš trečiųjų šalių į Sąjungą. Komisija turėtų papildyti arba pasiūlyti iš dalies pakeisti atitinkamus zootechnikos ir gyvūnų sveikatos srities teisės aktus, siekdama užtikrinti, kad gyvūnų, genetinės medžiagos produktų ir gyvūninių maisto produktų bei pašarų importo sertifikatuose būtų nurodyta, ar jie yra klonuoti ar yra klonuotų gyvūnų palikuoniai, ar yra gauti iš klonuotų gyvūnų ar jų palikuonių; [16 pakeit.]
- (4c) gyvūnų klonai ir embrionų klonai, gyvūnų klonų palikuoniai, genetinės medžiagos produktai iš gyvūnų klonų ir jų palikuonių bei maisto produktai ir pašarai, pagaminti iš gyvūnų klonų ir jų palikuonių negali būti laikomi gyvūnais, embrionais, genetinės medžiagos produktais, maisto produktais ir pašarais, išaugintais ar gautais nenaudojant klonavimo technologijos, kaip numatyta pagal Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT) III straipsnio 4 dalį. Be to, draudimas klonuoti gyvūnus, tiekti rinkai ir importuoti gyvūnų klonus, embrionų klonus, gyvūnų klonų palikuonis, genetinės medžiagos produktus iš gyvūnų klonų ar jų palikuonių, iš gyvūnų klonų ir jų palikuonių pagamintą maistą ir pašarus yra priemonė, būtina visuomenės moralei ir gyvūnų sveikatai apsaugoti, kaip nustatyta GATT susitarimo XX straipsnyje; [17 pakeit.]
- (4d) reikėtų imtis priemonių siekiant užtikrinti, kad prekybos susitarimais, dėl kurių šiuo metu deramasi, nebūtų skatinama leisti taikyti metodus, galinčius sukelti neigiamų padarinių vartotojų, ūkininkų sveikatai, aplinkai ar gyvūnų gerovei; [18 pakeit.]
- (4e) šio reglamento taikymui gali kilti pavojus, jeigu bus neįmanoma atsekti maisto produktų, pagamintų iš klonuotų gyvūnų ir jų palikuonių. Todėl, laikantis atsargumo principo ir siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi šiame reglamente nustatytų draudimų, būtina konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais Sąjungos lygmeniu nustatyti atsekamumo sistemas. Naudojant tokias sistemas kompetentingos valdžios institucijos ir ekonominės veiklos vykdytojai turėtų galimybę rinkti duomenis apie gyvūnų klonus, gyvūnų klonų palikuonis, iš gyvūnų klonų ir jų palikuonių gautus genetinės medžiagos produktus bei maisto produktus, pagamintus iš gyvūnų klonų ir jų palikuonių. Komisija turėtų stengtis, kad Sąjungos prekybos partnerės, kuriose gyvūnai klonuojami ūkiniais tikslais, per vykstančias ir būsimas dvišales ir daugiašales prekybos derybas prisiimtų įsipareigojimus šiuo klausimu; [19 pakeit.]

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- (4f) *savo 2010 m. ataskaitoje Europos Parlamentui ir Tarybai Komisija pareiškė, kad reikia imtis priemonių siekiant nustatyti importuojamos spermos ir embrionų atsekamumo sistemą, kad prirėkus būtų galima sukurti duomenų apie palikuonis Sąjungoje bazę. Todėl Komisija turėtų imtis atitinkamų veiksmų; [20 pakeit.]*
- (4 g) *laikantis šiame reglamente nustatyto draudimo klonuoti gyvūnus, Komisija turėtų taikyti tikslines prekybos skatinimo priemones, kuriomis būtų siekiama remti aukštos kokybės mėsos gamybą ir gyvūnų auginimą Sąjungoje; [21 pakeit.]*
- (5) *tikimasi, kad bus įgauta daugiau žinių apie klonavimo technologijų poveikį gyvūnų gerovei. Tikėtina, kad ilgainiui klonavimo technologijos tobulės. Todėl draudimas turėtų būti taikomas tik laikinai. Todėl ši direktyva šis reglamentas per pagrįstą laikotarpį turėtų būti peržiūrėta peržiūrėtas, atsižvelgiant į ją įgyvendinant ji taikant sukauptą valstybių narių patirtį, į mokslo ir technikos pažangą, vartotojų nuomonės ir į tarptautinius pokyčius ir ypač į prekybos srautus ir Sąjungos prekybos santykius; [22 pakeit.]*
- (5a) *remiantis naujausia Eurobarometro apklausa, dauguma europiečių nemano, kad gyvūnų klonavimas maisto produktų gamybos tikslais yra jų ir jų šeimų sveikatai saugi technologija. Be to, kalbant apie gyvūnų klonavimą, Europoje yra daugiau šalių, kurios vienareikšmiškai norėtų, kad sprendimai būtų priimami visų pirma atsižvelgiant į moralinius ar etinius vertinimus, o ne remiantis moksliniais duomenimis. Todėl prieš pradėdant šio teisės akto peržiūrą Komisija turėtų ES mastu atlikti oficialią apklausą, kad būtų galima iš naujo įvertinti vartotojų nuomonę; [23 pakeit.]*
- (5b) *pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai nustatyti taisykles, taikomas gyvūnų klonų, jų palikuonių, iš gyvūnų klonų ir jų palikuonių gautų genetinės medžiagos produktų atsekamumo sistemoms. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai; [24 pakeit.]*
- (6) *šioje direktyvoje gerbiamos pagrindinės teisės šiame reglamente paisoma pagrindinių teisių ir laikomasi principų, kurie pripažinti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, būtent ypač laisvės užsiimti verslu ir mokslo laisvės principų. Ši direktyva šis reglamentas turi būti įgyvendinta taikomas remiantis tomis teisėmis ir principais; [25 pakeit.]*
- (6a) *kadangi šio reglamento tikslo valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jo apimties ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti, [26 pakeit.]*

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šioje direktyvoje nustatomos taisyklės dėl:

- a) gyvūnų klonavimo Sąjungoje;
- b) *embrionų tiekti rinkai ir importuoti gyvūnų klonus, embrionų klonus, gyvūnų klonų palikuonis, genetinės medžiagos produktus iš gyvūnų klonų ir jų palikuonių bei maisto produktus ir pašarus, pagamintus iš gyvūnų klonų pateiktose rinkai ir jų palikuonių. [27 pakeit.]*

Ji taikoma Jis taikomas visų rūšių ūkiniais tikslais laikomiems ir dauginamiems galvijų, kiaulių, avių, ožkų ir arklinių šeimoms veisiamiems gyvūnams (toliau – gyvūnai). [28 pakeit.]

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

1a straipsnis**Tikslas**

Šiuo reglamentu siekiama spręsti susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su gyvūnų sveikata ir gerove, taip pat atsižvelgti į vartotojų nuomonę ir į etikos aspektus, susijusius su klonavimo technologija. [29 pakeit.]

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) ūkiniais tikslais laikomi ir ~~dauginami~~ **veisiami** gyvūnai (*toliau* – gyvūnai) – **gyvūnai**, laikomi ir ~~dauginami~~ **veisiami** maisto, **pašarų**, vilnos, odos ar kailių gamybai arba kitu ūkiniu tikslu. Ši apibrėžtis neapima gyvūnų, laikomų ir ~~dauginamų~~ **veisiamų** išskirtinai kitu tikslu, kaip antai moksliniams tyrimams, vaistų ir medicinos prietaisų gamybai, siekiant išsaugoti retas arba nykstančias rūšis ~~arba sporto ir kultūros renginiams~~, **kurių sąrašą nustato valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos, kai nesama alternatyvių metodų**; [30 pakeit.]
- b) klonavimas – gyvūnų ~~dauginimo~~ **dauginimas** nelytiniu būdu ~~metodas~~, **naudojant, inter alia, metodą**, kuomet atskiro gyvūno ląstelės branduolys yra perkeliamas į kiaušialąstę, iš kurios branduolys buvo išimtas, siekiant sukurti genetiškai tapatų embrioną (*toliau* – embriono klonas), kuris vėliau gali būti įsodinamas į surogatinę motiną, siekiant gauti genetiškai tapačių gyvūnų populiacijas (*toliau* – gyvūno klonas); [31 pakeit.]
- ba) **gyvūnų klonų palikuonys** – gyvūnai (išskyrus gyvūnų klonus), kurių bent vienas iš protėvių yra gyvūno klonas; [32 pakeit.]
- bb) **genetinės medžiagos produktai** – sperma, oocitai ir embrionai, veisimo tikslais renkami ar gaunami iš gyvūnų; [33 pakeit.]
- bc) **atsekamumas** – galėjimas visuose gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapuose surasti arba atsekti maisto produktą, pašarą, maistui skirtą gyvūną arba į maistą ar pašarą skirtą ar numatytą dėti medžiagą; [34 pakeit.]
- c) pateikimas rinkai – gyvūno arba produkto tiekimas vidaus rinkai pirmą kartą;
- ca) **maisto produktas** – maisto produktas, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002 2 straipsnyje. [35 pakeit.]

3 straipsnis

Laikinas Draudimas [36 pakeit.]

Valstybės narės laikinai uždraudžia **Draudžiama**: [37 pakeit.]

- a) klonuoti gyvūnus;
- b) ~~pateikti~~ **tiekti rinkai ir importuoti gyvūnų klonus, embrionų klonus, gyvūnų klonų palikuonis, genetinės medžiagos produktus iš gyvūnų klonų ir jų palikuonių bei maisto produktus ir pašarus, pagamintus iš gyvūnų klonų ir jų palikuonių**. [38 pakeit.]

3a straipsnis**Importo sąlygos**

Gyvūnai iš trečiųjų šalių gali būti importuojami tik tuo atveju, jei kartu siunčiamuose importo sertifikatuose nurodyta, kad jie nėra gyvūnų klonai arba gyvūnų klonų palikuoniai.

Genetinės medžiagos produktai ir gyvūninės kilmės maisto produktai bei pašarai iš trečiųjų šalių gali būti importuojami tik tuo atveju, jei kartu siunčiamuose importo sertifikatuose nurodyta, kad jie nėra gauti iš gyvūnų klonų arba gyvūnų klonų palikuonių.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

Siekiant užtikrinti, kad kartu su gyvūnais, genetinės medžiagos produktais ir gyvūniniais maisto produktais bei pašarais siunčiamuose importo sertifikatuose būtų nurodoma, ar šie gyvūnai yra gyvūnų klonai ar gyvūnų klonų palikuonys ir ar genetinės medžiagos produktai, maistas ir pašarai yra gauti arba pagaminti iš gyvūnų klonų ar gyvūnų klonų palikuonių, Komisija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 882/2004⁽¹⁾ 48 straipsnį arba 49 straipsnį ne vėliau kaip ... (*) patvirtina specialias importo sąlygas ir prireikus pateikia pasiūlymą iš dalies pakeisti kitus zootechnikos ir gyvūnų sveikatos srities teisės aktus bei importui taikomus genealoginius reikalavimus. [39 pakeit.]

3b straipsnis

Atsekamumas

Siekiant kompetentingoms valdžios institucijoms ir ekonominės veiklos vykdytojams suteikti informaciją, kuri jiems reikalinga taikant 3 straipsnio b punktą, nustatomos atsekamumo sistemos, taikomos:

- a) gyvūnų klonams;
- b) gyvūnų klonų palikuonims;
- c) genetinės medžiagos produktams iš gyvūnų klonų ir jų palikuonių.

Komisijai pagal 4a straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos išsamios taisyklės dėl pirmosios pastraipos a–c punktuose nurodytos informacijos pateikimo sertifikatuose, numatytuose pagal gyvūnų sveikatos ir zootechnikos srities teisės aktus, arba Komisijos tais tikslais parengtuose sertifikatuose. Tie deleguotieji aktai priimami ne vėliau kaip ... (**). [40 pakeit.]

4 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus pagal šią direktyvą priimtas šį reglamentą, nacionalines nuostatas, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios sankcijos būtų taikomos. Nustatytos **Numatytos** sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasios **atgrasančios, be to, jomis turi būti užtikrinamos vienodos veiklos sąlygos.** Valstybės narės informuoja Komisiją apie tokias šias priemones ne vėliau kaip iki [direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę data] ... (***) ir nedelsdamos praneša jai apie visus vėlesnius tokių nuostatų jų pakeitimus. [41 pakeit.]

4a straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 3a straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo ... (****). Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 3a straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

⁽¹⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 882/2004 dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių (OL L 165, 2004 4 30, p. 1).

(*) 6 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

(**) 6 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

(***) 1 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo.

(****) Įrašyti šio reglamento įsigaliojimo datą.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

5. Pagal 3a straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais. [42 pakeit.]

5 straipsnis

Ataskaitos ir peržiūra

1. Valstybės narės iki [data = 5 metai po šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę] **ne vėliau kaip ...** (*) pateikia Komisijai ataskaitą apie savo patirtį įgyvendinant šią direktyvą **ši reglamentą**. [43 pakeit.]

2. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie šios direktyvos taikymą, kurioje atsižvelgia į:

a) valstybių narių pagal 1 dalį pateiktas ataskaitas;

b) **visus turimus duomenis apie** mokslo ir technikos pažangą, ypač susijusią su klonavimo **technologijos** gyvūnų gerovės aspektais **ir maisto saugos klausimais, ir apie pažangą, pasiektą kuriant patikimas klonų ir klonų palikuonių atsekamumo sistemas**; [44 pakeit.]

ba) **vartotojų nuomonės apie klonavimą raidą**; [45 pakeit.]

c) tarptautinius pokyčius;

ca) **vartotojų susirūpinimą dėl visuomenės sveikatos ir gyvūnų gerovės**; [46 pakeit.]

cb) **dėl gyvūnų klonavimo kylančius etikos klausimus**. [47 pakeit.]

2a. **Komisija užtikrina, kad 2 dalyje nurodyta ataskaita būtų viešai prieinama**. [48 pakeit.]

2b. **Vykdydama oficialią apklausą ES mastu Komisija pradės viešas konsultacijas, kad įvertintų naujas vartotojų nuomonės apie maisto produktus iš gyvūnų klonų tendencijas**. [49 pakeit.]

6 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi nuo [data = 12 mėnesių po šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę]. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus. [50 pakeit.]

7 straipsnis

Įsigaliojimas

~~Ši direktyva~~ **Šis reglamentas** įsigalioja dvidešimtą dieną po jos **jo** paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

Jis taikomas nuo ... (**). [52 pakeit.]

(*) 6 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo.

(**) 1 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

8 straipsnis

Adresatai

~~Ši direktyva skirta valstybėms narėms. [53 pakeit.]~~

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse. [54 pakeit.]

Priimta

Parlamento vardu

Pirmininkas

Tarybos vardu

Pirmininkas

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0298

Žuvininkystės partnerystės susitarimas su Bisau Gvinėja: žvejybos galimybės ir finansinis įnašas (pritarimas) ***

2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Protokolo, kuriuo nustatomos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, numatyti Europos bendrijos ir Bisau Gvinėjos Respublikos žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarime, sudarymo projekto (11667/2012 – C8-0278/2014 – 2012/0134(NLE))

(Pritarimo procedūra)

(2017/C 316/38)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (11667/2012),
 - atsižvelgdamas į Protokolą, kuriuo nustatomos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, numatyti Europos bendrijos ir Bisau Gvinėjos Respublikos žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarime, projektą (11671/2012),
 - atsižvelgdamas į Tarybos prašymą dėl pritarimo, pateiktą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnį, 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktą ir 218 straipsnio 7 dalį (C8-0278/2014),
 - atsižvelgdamas į 2015 m. rugsėjo 9 d. ne teisėkūros rezoliuciją ⁽¹⁾ dėl Tarybos sprendimo projekto,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnio 1 dalies pirmą ir trečią pastraipus, 99 straipsnio 2 dalį ir 108 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto rekomendaciją ir Vystymosi bei Biudžeto komitetų nuomones (A8-0233/2015),
1. pritaria protokolo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Bisau Gvinėjos Respublikos parlamentams ir vyriausybėms.

⁽¹⁾ Tą dieną priimti tekstai, P8_TA(2015)0299.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0300

Žvejybos partnerystės susitarimas su Žalioju Kyšuliu: žvejybos galimybės ir finansinis įnašas (pritarimas) ***

2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Žaliojo Kyšulio Respublikos protokolo, kuriuo nustatomos Europos bendrijos ir Žaliojo Kyšulio Respublikos žvejybos partnerystės susitarime numatytos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, sudarymo projekto (15848/2014 – C8-0003/2015 – 2014/0329(NLE))

(Pritarimo procedūra)

(2017/C 316/39)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (15848/2014),
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Žaliojo Kyšulio Respublikos protokolo, kuriuo nustatomos Europos bendrijos ir Žaliojo Kyšulio Respublikos žvejybos partnerystės susitarime numatytos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, projektą (15849/2014),
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnį, 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktą ir 218 straipsnio 7 dalį (C8-0003/2015),
 - atsižvelgdamas į 2015 m. rugsėjo 9 d. ne teisėkūros rezoliuciją ⁽¹⁾ dėl Tarybos sprendimo projekto,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnio 1 dalies pirmą ir trečią pastraipus ir 2 dalį, taip pat į 108 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto rekomendaciją ir Vystymosi komiteto bei Biudžeto komiteto nuomones (A8-0201/2015),
1. pritaria protokolo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti šią poziciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių ir Žaliojo Kyšulio Respublikos parlamentams ir vyriausybėms.

⁽¹⁾ Tą dieną priimti tekstai, P8_TA(2015)0301.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0302

Žvejybos partnerystės susitarimas su Madagaskaru: žvejybos galimybės ir finansinis įnašas

2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl protokolo, kuriuo nustatomos Madagaskaro Respublikos ir Europos bendrijos žvejybos partnerystės susitarime numatytos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, sudarymo Sąjungos vardu projekto (15225/2014 – C8-0002/2015 – 2014/0319(NLE))

(Pritarimo procedūra)

(2017/C 316/40)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (15225/2014),
 - atsižvelgdamas į protokolo, kuriuo nustatomos Madagaskaro Respublikos ir Europos bendrijos žvejybos partnerystės susitarime numatytos žvejybos galimybės ir finansinis įnašas, projektą (15226/2014),
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnį, 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktą ir 218 straipsnio 7 dalį (C8-0002/2015),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnio 1 dalies pirmą ir trečią pastraipus ir 2 dalį, taip pat į 108 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto rekomendaciją ir Vystymosi komiteto ir Biudžeto komiteto nuomones (A8-0196/2015),
1. pritaria protokolo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Madagaskaro Respublikos parlamentams ir vyriausybėms.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0303

Protokolas, kuriuo iš dalies keičiama Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartis (Marakešo sutartis) (pritarimas) ***

2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo projekto dėl Protokolo, kuriuo iš dalies keičiama Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartis (Marakešo sutartis), sudarymo Europos Sąjungos vardu (06040/2015 – C8-0077/2015 – 2015/0029(NLE))

(Pritarimo procedūra)

(2017/C 316/41)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (06040/2015),
 - atsižvelgdamas į Protokolo, kuriuo iš dalies keičiama Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartis (Marakešo sutartis), projektą (06041/2015),
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 straipsnio 4 dalį ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunktį (C8-0077/2015),
 - atsižvelgdamas į savo 2015 m. rugsėjo 9 d. ne teisėkūros rezoliuciją ⁽¹⁾ dėl sprendimo projekto,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnio 1 dalies pirmą ir trečią pastraipus ir 2 dalį, taip pat į 108 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto rekomendaciją ir į Vystymosi komiteto nuomonę (A8-0237/2015),
1. pritaria protokolo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių parlamentams bei vyriausybėms ir Pasaulio prekybos organizacijai.

⁽¹⁾ Tą dieną priimti tekstai, P8_TA(2015)0304.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0305

Igaliojimas Austrijai, Belgijai ir Lenkijai ratifikuoti Budapešto konvenciją dėl krovinių vežimo vidaus vandenų keliais sutarties (CMNI) arba prie jos prisijungti ***

2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo, kuriuo leidžiama atitinkamai Belgijos Karalystei ir Lenkijos Respublikai ratifikuoti Budapešto konvenciją dėl krovinių vežimo vidaus vandenų keliais sutarties (CMNI), o Austrijos Respublikai prie jos prisijungti, projekto (08223/2015 – C8-0173/2015 – 2014/0345(NLE))

(Pritarimo procedūra)

(2017/C 316/42)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (08223/2015),
- atsižvelgdamas į Budapešto konvenciją dėl krovinių vežimo vidaus vandenų keliais sutarties (08223/15/ADD1),
- atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 81 straipsnio 2 dalį ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktą (C8-0173/2015),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnio 1 dalies pirmą ir trečią pastraipus ir 2 dalį, taip pat į 108 straipsnio 7 dalį,
- atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto rekomendaciją (A8-0231/2015),

1. pritaria Tarybos sprendimo, kuriuo leidžiama atitinkamai Belgijos Karalystei ir Lenkijos Respublikai ratifikuoti Budapešto konvenciją dėl krovinių vežimo vidaus vandenų keliais sutarties, o Austrijos Respublikai prie jos prisijungti, projektui;

2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių parlamentams ir vyriausybėms.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0306

Italijos ir Graikijos labui nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje *

2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo, kuriuo Italijos ir Graikijos labui nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje (COM(2015)0286 – C8-0156/2015 – 2015/0125(NLE))

(Konsultavimosi procedūra)

(2017/C 316/43)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Tarybai (COM(2015)0286),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 78 straipsnio 3 dalį, pagal kurią Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C8-0156/2015),
 - atsižvelgdamas į 2015 m. liepos 30 d. Tarybos laišką, kuriuo ji informavo Parlamentą apie savo bendrą požiūrį,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto laišką,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą (A8-0245/2015),
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;
 2. pritaria prie šios rezoliucijos pridėtam pareiškimui;
 3. ragina Komisiją atitinkamai pakeisti savo pasiūlymą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 293 straipsnio 2 dalį;
 4. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jei ji ketina nukrypti nuo teksto, kuriam pritarė Parlamentas;
 5. ragina Tarybą dar kartą konsultuotis su Parlamentu, jei ji ketina iš esmės keisti Komisijos pasiūlymą;
 6. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl sprendimo

3 a nurodomoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos I skyrių ir 18 bei 19 straipsnius,

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimas 2
Pasiūlymas dėl sprendimo
2 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (2a) laikantis Sutarties 78 straipsnio 3 dalies ir 80 straipsnio, šiame sprendime numatytos solidarumo priemonės yra privalomos;

Pakeitimas 3
Pasiūlymas dėl sprendimo
4 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (4a) laikinos skubaus perkėlimo priemonės sudaro tik vieną holistinio požiūrio, kuris išdėstytas 2015 m. gegužės 13 d. Komisijos komunikate „Europos migracijos darbotvarkė“ ir būsimame Europos Parlamento pranešime savo iniciatyva, dalį. Europos Parlamentas pabrėžia, kad visi holistinio požiūrio aspektai yra svarbūs ir turėtų būti įgyvendinami lygiagrečiai. Per 2015 m. birželio 25 ir 26 d. posėdį Europos Vadovų Taryba, visų pirma atsižvelgdama į susidariusią nepaprastąją padėtį ir įsipareigojimą stiprinti solidarumą ir atsakomybę, susitarė dėl 40 000 asmenų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, laikino ir išimties tvarka per dvejus metus vykdytino perkėlimo iš Italijos ir Graikijos į kitas valstybes nares. Valstybės narės turėtų susitarti dėl privalomos tokių asmenų paskirstymo kvotos;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimas 4
Pasiūlymas dėl sprendimo
5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (5) 2015 m. balandžio 29 d. rezoliucijoje Europos Parlamentas pakartojo, kad Sąjunga savo atsaką į pastaruosiu metu Viduržemio jūros regione įvykusias nelaimes turi grįsti solidarumu ir sąžiningu dalijimusi atsakomybe ir labiau remti valstybes nares, į kurias atvyksta daugiausia (absoliučiais skaičiais arba proporcingai) pabėgėlių ir tarptautinės apsaugos prašytojų;

Pakeitimas

- (5) 2015 m. balandžio 29 d. rezoliucijoje Europos Parlamentas pakartojo, kad Sąjunga savo atsaką į pastaruosiu metu Viduržemio jūros regione įvykusias nelaimes turi grįsti solidarumu ir sąžiningu dalijimusi atsakomybe ir labiau remti valstybes nares, į kurias atvyksta daugiausia (absoliučiais skaičiais arba proporcingai) pabėgėlių ir tarptautinės apsaugos prašytojų, **remiantis kriterijais, pagal kuriuos, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 604/2013^(1bis), nustatoma valstybė narė, atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimą.. Europos Parlamentas paragino nustatyti privalomas kvotas prieglobsčio prašytojų paskirstymui visose valstybėse narėse;**

^(1bis) 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (OL L 180, 2013 6 29, p. 31).

Pakeitimas 5
Pasiūlymas dėl sprendimo
7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (7) itin didelį spaudimą patyrusios ir neseniai tragiškus įvykius Viduržemio jūroje išgyvenusios Italija ir Graikija susidūrė su precedento neturinčiais migrantų, įskaitant tarptautinės apsaugos prašytojus, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, srautais, atvykstančiais į jų teritorijas ir sukeliančiais nemenką spaudimą jų migracijos ir prieglobsčio sistemoms;

Pakeitimas

- (7) itin didelį spaudimą patyrusios ir neseniai tragiškus įvykius Viduržemio jūroje išgyvenusios Italija ir Graikija susidūrė su precedento neturinčiais migrantų, įskaitant tarptautinės apsaugos prašytojus, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, srautais, atvykstančiais į jų teritorijas ir sukeliančiais nemenką spaudimą jų migracijos ir prieglobsčio sistemoms, **taigi paaiškėjo neigiamas Reglamento (ES) Nr. 604/2013 poveikis pirmajai atvykimo į Sąjungą šaliai, o Sąjunga, deja, dar nesustabdė šio reglamento galiojimo arba bent nepanaikino nuorodos į pirmąją atvykimo į Sąjungą šalį. Vis dėlto kitose Sąjungos valstybėse narėse taip pat itin padidėjo jų priimamų prieglobsčio prašytojų skaičius;**

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl sprendimo

7 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (7a) *iš ekspertų prognozių matyti, kad trumpuoju ir vidutiniu laikotarpiais padidės migracijos spaudimas prie Sąjungos išorės jūrų ir sausumos sienų;*

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl sprendimo

8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (8) Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros (FRONTEX) duomenimis, 2014 m. dažniausiai neteisėtai Sąjungos sieną kirsdavo Vidurio ir Rytų Viduržemio jūros maršrutais atvykstantys asmenys. 2014 m. vien į Italiją neteisėtai atvyko per 170 000 migrantų, t. y. 277 proc. daugiau nei 2013 m. Migrantų skaičius nuolat augo ir Graikijoje, į kurią atvyko daugiau kaip 50 000 neteisėtų migrantų (153 proc. daugiau nei 2013 m.). Pirmųjų 2015 m. mėnesių statistika rodo, kad tendencijos Italijoje nesikeičia. Be to, Graikijoje per pirmuosius 2015 m. mėnesius neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičius gerokai išaugo ir **sudaro per 50 proc. visų 2014 m. neteisėto sienos kirtimo atvejų (beveik 28 000 per pirmuosius keturis 2015 m. mėnesius, palyginti su beveik 55 000 per visus 2014 m.)**. Nemenką dalį neteisėtų migrantų šiuose dviejuose regionuose sudarė migrantai iš tų šalių, kurių piliečiams, remiantis Eurostato duomenimis, Sąjunga užtikrina aukšto lygio apsaugą (2014 m. Sirijos ir Eritrėjos šalių, kurių piliečių prašymų patenkinimo lygis viršija 75 proc. piliečiai Italijoje sudarė daugiau kaip 40 proc., o Graikijoje daugiau kaip 50 proc. neteisėtų migrantų). Eurostato duomenimis, 2014 m. į Graikiją neteisėtai atvyko 30 505 sirai, palyginti su 8 220 sirų 2013 m.;

- (8) Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros (FRONTEX) duomenimis, 2014 m. dažniausiai neteisėtai Sąjungos sieną kirsdavo Vidurio ir Rytų Viduržemio jūros maršrutais atvykstantys asmenys. 2014 m. vien į Italiją neteisėtai atvyko per 170 000 migrantų, t. y. 277 proc. daugiau nei 2013 m., **įskaitant daugiau nei 26 100 vaikų, iš kurių 13 000, t. y. 7,6 proc. visų migrantų, yra nelydimi nepilnamečiai**. Migrantų skaičius nuolat augo ir Graikijoje, į kurią atvyko daugiau kaip 50 000 neteisėtų migrantų (153 proc. daugiau nei 2013 m.). Pirmųjų 2015 m. mėnesių statistika rodo, kad tendencijos Italijoje nesikeičia. **2015 m. sausio–birželio mėn. Italijoje neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičius išaugo 5 proc. palyginti su tuo pačiu ankstesnių metų laikotarpiu**. Be to, Graikijoje per pirmuosius 2015 m. mėnesius neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičius gerokai išaugo – **daugiau nei šešis kartus palyginti su tuo pačiu ankstesnių metų laikotarpiu ir beveik 140 proc. palyginti su visais ankstesniais metais (76 293 2015 m. sausio–birželio mėn., agentūros FRONTEX duomenimis, palyginti su beveik 55 000 per visus 2014 m.)**. Nemenką dalį neteisėtų migrantų šiuose dviejuose regionuose sudarė migrantai iš tų šalių, kurių piliečiams, remiantis Eurostato duomenimis, Sąjunga užtikrina aukšto lygio apsaugą (2014 m. Sirijos ir Eritrėjos šalių, kurių piliečių prašymų patenkinimo lygis viršija 75 proc. piliečiai Italijoje sudarė daugiau kaip 40 proc., o Graikijoje daugiau kaip 50 proc. neteisėtų migrantų; **2015 m. sausio – birželio mėn. Sirijos ir Eritrėjos piliečiai sudarė 30 proc. visų atvykusiųjų į Italiją ir beveik 60 proc. – į Graikiją**). Eurostato duomenimis, 2014 m. į Graikiją neteisėtai atvyko 30 505 sirai, palyginti su 8 220 sirų 2013 m.;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimas 8
Pasiūlymas dėl sprendimo
10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (10) FRONTEX duomenimis, dar vienu svarbiu migracijos maršrutu iš Vakarų Balkanų į Sąjungą 2014 m. neteisėtai atvyko 43 357 asmenys. **Tačiau daugumai iš Balkanų atvykstančių migrantų prima facie nereikia tarptautinės apsaugos, o 51 proc. atvykstančiųjų grupių sudaro tik kosoviečiai;**

Pakeitimas

- (10) FRONTEX duomenimis, dar vienu svarbiu migracijos maršrutu iš Vakarų Balkanų į Sąjungą 2014 m. neteisėtai atvyko 43 357 asmenys. **Neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičius 2015 m. labai išaugo. 2015 m. sausio–birželio mėn. 67 444 migrantų ir pabėgėlių keliavo per Turkijos ir Graikijos bei Bulgarijos sienas ir Vengrijos sausumos sienas. Šių atvejų padaugėjo 962 proc. palyginti su tuo pačiu ankstesnių metų laikotarpiu. Šis kelias vis dažniau naudojamas nuo karo ir persekiojimo bėgančių asmenų. 2015 m. sausio–birželio mėn. šiuo keliu į Sąjungą pateko 17 955 Afganistano pabėgėlių, 13 225 Sirijos pabėgėlių, 3 021 Irako pabėgėlis ir 196 Eritrėjos pabėgėliai;**

Pakeitimas 9
Pasiūlymas dėl sprendimo
13 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (13a) **visos bendroje Europos prieglobsčio sistemoje dalyvaujančios valstybės narės turėtų greitai ir visapusiškai perkelti šią sistemą į nacionalinę teisę ir ją veiksmingai įgyvendinti, tokiu būdu užtikrinant bendrus Europos standartus, įskaitant migrantų priėmimo sąlygas ir pagarbą pagrindinėms teisėms, kaip numatyta galiojančiuose Sąjungos teisės aktuose;**

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimas 10
Pasiūlymas dėl sprendimo
15 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (15) jei kurioje nors valstybėje narėje, išskyrus Italiją ir Graikiją, dėl staigaus trečiųjų šalių piliečių antplūdžio susidarytų panaši nepaprastoji padėtis, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, gali tos valstybės narės labui priimti laikinąsias priemones pagal Sutarties 78 straipsnio 3 dalį. Tokios priemonės prireikus galėtų apimti šiame sprendime nustatytą tos valstybės narės prievolių sustabdymą;

Pakeitimas

- (15) *atsižvelgiant į besitęsiantį nestabilumą ir konfliktus artimiausioje Sąjungos kaimynystėje ir besikeičiantį migracinių srautų pobūdį*, jei kurioje nors valstybėje narėje, išskyrus Italiją ir Graikiją, dėl staigaus trečiųjų šalių piliečių antplūdžio susidarytų panaši nepaprastoji padėtis, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, gali tos valstybės narės labui priimti laikinąsias priemones pagal Sutarties 78 straipsnio 3 dalį. Tokios priemonės prireikus galėtų apimti šiame sprendime nustatytą tos valstybės narės prievolių sustabdymą;

Pakeitimas 11
Pasiūlymas dėl sprendimo
17 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (17) šiame sprendime numatytos priemonės apima laikiną nuostatą, leidžiančią nukrypti nuo kriterijaus, nustatyto **Europos Parlamento ir Tarybos** reglamento (ES) Nr. 604/2013⁽¹⁾ 13 straipsnio 1 dalyje, ir procedūros etapų, įskaitant terminus, nustatytą to reglamento 21, 22 ir 29 straipsniuose;

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 180/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai, OL L 180, 2013 6 29, p. 31.

Pakeitimas

- (17) šiame sprendime numatytos priemonės apima laikiną nuostatą, leidžiančią nukrypti nuo kriterijaus, nustatyto Reglamento (ES) Nr. 604/2013 13 straipsnio 1 dalyje, ir procedūros etapų, įskaitant terminus, kaip nustatyta to reglamento 21, 22 ir 29 straipsniuose. **Perkėlimo Europos Sąjungoje priemonės neturėtų užkirsti kelio valstybėms narėms visapusiškai pasinaudoti Reglamentu (ES) Nr. 604/2013, taip pat aktyviai ir veiksmingai taikyti visus kriterijus, pavyzdžiui, šeimos susijungimo, specialios nelydimų nepilnamečių apsaugos ir diskrecinės išlygos humanitariniais pagrindais;**

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimas 12
Pasiūlymas dėl sprendimo
18 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (18) reikėjo nustatyti kriterijus, kuriais bus remiamasi sprendžiant, kuriuos ir kiek prašytojų perkelti iš Italijos ir Graikijos. Numatyta aiški ir veiksminga sistema, grindžiama vidutinės patenkintų Sąjungos lygmens sprendimų, kuriais suteikiama tarptautinė apsauga ir kurie buvo priimti vykdant pirmosios instancijos procedūras, normos ribine verte, kaip nustatyta Eurostato, palyginti su bendru Sąjungos pirmosios instancijos sprendimų dėl prašymų suteikti prieglobstį ir tarptautinę apsaugą skaičiumi, remiantis naujausiais statistiniais duomenimis. Viena vertus, nustačius tokią ribinę vertę turėtų būti didžiausiu įmanomu mastu užtikrinta, kad visi prašytojai, kuriems, tikėtina, reikia tarptautinės apsaugos, galėtų visapusiškai ir greitai pradėti naudotis savo teisėmis į apsaugą priimančiojoje valstybėje narėje. Kita vertus, tai didžiausiu įmanomu mastu užkirstų kelią prašytojų, dėl kurių prašymo veikiausiai bus priimtas neigiamas sprendimas, perkėlimui į kitą valstybę narę ir pernelyg ilgam užsibuvimui Sąjungoje. Šiame sprendime turėtų būti naudojama 75 proc. ribinė vertė, nustatyta remiantis Eurostato 2014 m. pirmosios instancijos sprendimų duomenimis ir atitinkanti patenkintų Sirijos ir Eritrėjos piliečių prašymų procentinę dalį;

Pakeitimas

- (18) reikėjo nustatyti kriterijus, kuriais bus remiamasi sprendžiant, kuriuos ir kiek prašytojų perkelti iš Italijos ir Graikijos. Numatyta aiški ir veiksminga sistema, grindžiama vidutinės patenkintų Sąjungos lygmens sprendimų, kuriais suteikiama tarptautinė apsauga ir kurie buvo priimti vykdant pirmosios instancijos procedūras, normos ribine verte, kaip nustatyta Eurostato, palyginti su bendru Sąjungos pirmosios instancijos sprendimų dėl prašymų suteikti prieglobstį ir tarptautinę apsaugą skaičiumi, remiantis naujausiais statistiniais duomenimis. Viena vertus, nustačius tokią ribinę vertę turėtų būti didžiausiu įmanomu mastu užtikrinta, kad visi prašytojai, kuriems, tikėtina, reikia tarptautinės apsaugos, galėtų visapusiškai ir greitai pradėti naudotis savo teisėmis į apsaugą priimančiojoje valstybėje narėje. Kita vertus, tai didžiausiu įmanomu mastu užkirstų kelią prašytojų, dėl kurių prašymo veikiausiai bus priimtas neigiamas sprendimas, perkėlimui į kitą valstybę narę ir pernelyg ilgam užsibuvimui Sąjungoje. Šiame sprendime turėtų būti naudojama 75 proc. ribinė vertė, nustatyta remiantis Eurostato 2014 m. pirmosios instancijos sprendimų duomenimis ir atitinkanti patenkintų Sirijos ir Eritrėjos piliečių prašymų procentinę dalį. ***Siekiant atsizvelgti į besikeičiantį migracinių srautų pobūdį, tikslinė asmenų, kuriuos leista perkelti, grupė turėtų būtų įvertinama kas ketvirtį;***

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimas 13
Pasiūlymas dėl sprendimo
19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (19) laikinosiomis priemonėmis siekiama sumažinti didžiulį spaudimą Italijos ir Graikijos prieglobsčio sistemoms, visų pirma perkeliant į kitas valstybes nares nemažai prašytojų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos ir kurie į Italijos ar Graikijos teritoriją atvyko po šio sprendimo įsigaliojimo dienos. Remiantis bendru trečiųjų šalių piliečių, 2014 m. neteisėtai atvykusių į Italiją ir Graikiją, skaičiumi ir asmenų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, skaičiumi, nustatyta, kad iš Italijos ir Graikijos reikėtų perkelti iš viso 40 000 asmenų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos. Tai sudaro maždaug 40 proc. visų 2014 m. neteisėtai į Italiją ir Graikiją atvykusių trečiųjų šalių piliečių, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos. Taigi pagal šią sprendime siūlomą perkėlimo priemonę sąžiningai **paskirstoma našta** tiek Italijai ir Graikijai, tiek kitoms valstybėms narėms. Remiantis 2014 m. ir 2015 m. pirmųjų keturių mėnesių Italijos ir Graikijos duomenimis, iš Italijos turėtų būti perkelta 60 proc. prašytojų, o iš Graikijos 40 proc.;

Pakeitimas

- (19) laikinosiomis **skubiomis** priemonėmis siekiama **sukurti sąžiningą ir teisingą perkėlimo mechanizmą**, sumažinti didelį spaudimą Italijos ir Graikijos prieglobsčio sistemoms, visų pirma perkeliant į kitas valstybes nares nemažai prašytojų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos ir kurie į Italijos ir Graikijos teritoriją atvyko po šio sprendimo įsigaliojimo dienos. Remiantis bendru trečiųjų šalių piliečių, 2014 m. neteisėtai atvykusių į Italiją ir Graikiją, skaičiumi ir asmenų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, skaičiumi, nustatyta, kad iš Italijos ir Graikijos reikėtų perkelti iš viso 40 000 asmenų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos. Tai sudaro maždaug 40 proc. visų 2014 m. neteisėtai į Italiją ir Graikiją atvykusių trečiųjų šalių piliečių, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos. Taigi pagal šią sprendime siūlomą perkėlimo priemonę sąžiningai **padalijama atsakomybė** tiek Italijai ir Graikijai, tiek kitoms valstybėms narėms. Remiantis 2014 m. ir 2015 m. pirmųjų keturių mėnesių Italijos ir Graikijos duomenimis, iš Italijos turėtų būti perkelta 60 proc. prašytojų, o iš Graikijos 40 proc. **Per šešis mėnesius nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos Komisija, remdamasi naujausiais turimais duomenimis, turėtų įvertinti asmenų, kurie turi būti perkelti iš Italijos ir Graikijos, dalį, kad galėtų ją pritaikyti prie besikeičiančių pabėgėlių srautų. Skubaus perkėlimo mechanizmas nėra ilgalaikės spaudimo prieglobsčio sistemoms prie Sąjungos išorės sienų problemos sprendimas, bet bandymas atsivėlgiant į būsimą teisėkūros pasiūlymą dėl nuolatinės skubaus perkėlimo sistemos, remiantis Sutarties 78 straipsnio 2 dalimi, ir todėl jis bus taikomas tik 40 000 prašytojams. Vis dėlto, taikant šį sprendimą prireikus reikėtų apsvarstyti galimybę numatyti daugiau perkėlimo vietų siekiant prisitaikyti prie greitai besikeičiančių pabėgėlių srautų ir tendencijų. Bet koks pasiūlymas dėl nuolatinio skubaus perkėlimo mechanizmo turi būti grindžiamas didesniu indėliu į valstybių narių solidarumą ir dalijimąsi atsakomybe, įskaitant didelį turimų perkėlimo vietų padidinimą siekiant prisitaikyti prie greitai besikeičiančių migrantų srautų ir tendencijų. Jis turėtų būti kuriamas remiantis aiškiai apibrėžtais kriterijais, įskaitant staigų trečiųjų šalių piliečių antplūdį ir itin didelį spaudimą prieglobsčio sistemoms, kad būtų sudarytos sąlygos juo pasinaudoti remiantis skaidriais ir objektyviais rodikliais;**

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl sprendimo

20 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (20a) **rengdama nuolatinį perkėlimo mechanizmą pagal Sutarties 78 straipsnio 2 dalį, Komisija t kaip kriterijų urėtų numatyti valstybės narės teritoriją, nustatant migrantų paskirstymą;**

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl sprendimo

21 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (21) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 516/2014 ⁽¹⁾ įsteigtas Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas (AMIF) remia **naštos pasidalijimo** operacijas, dėl kurių susitarė valstybės narės, ir yra pasirengęs šios srities politikos pokyčiams. Reglamento (ES) Nr. 516/2014 7 straipsnio 2 dalyje numatyta galimybė valstybėms narėms įgyvendinti veiksmus, susijusius su tarptautinės apsaugos prašytojų perkėlimu pagal nacionalines programas, o Reglamento (ES) Nr. 516/2014 18 straipsnyje nustatyta galimybė gauti vienkartinę 6 000 EUR išmoką už kiekvieną iš kitos valstybės narės perkeltą asmenį, kuriam suteikta tarptautinė apsauga;

- (21) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 516/2014 ⁽¹⁾ įsteigtas Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas (AMIF) remia **sąžiningo atsakomybės** pasidalijimo operacijas, dėl kurių susitarė valstybės narės, ir yra pasirengęs šios srities politikos pokyčiams. Reglamento (ES) Nr. 516/2014 7 straipsnio 2 dalyje numatyta galimybė valstybėms narėms įgyvendinti veiksmus, susijusius su tarptautinės apsaugos prašytojų perkėlimu pagal nacionalines programas, o Reglamento (ES) Nr. 516/2014 18 straipsnyje nustatyta galimybė gauti vienkartinę 6 000 EUR išmoką už kiekvieną iš kitos valstybės narės perkeltą asmenį, kuriam suteikta tarptautinė apsauga;

⁽¹⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 516/2014, kuriuo įsteigiamas Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas ir iš dalies keičiamas Tarybos sprendimas 2008/381/EB ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos sprendimai Nr. 573/2007/EB ir Nr. 575/2007/EB bei Tarybos sprendimas 2007/435/EB, OL L 150, 2014 5 20, p. 168.

⁽¹⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 516/2014, kuriuo įsteigiamas Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas ir iš dalies keičiamas Tarybos sprendimas 2008/381/EB ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos sprendimai Nr. 573/2007/EB ir Nr. 575/2007/EB bei Tarybos sprendimas 2007/435/EB, OL L 150, 2014 5 20, p. 168.

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl sprendimo

21 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (21a) **Komisija turėtų kontroliuoti, kaip išleidžiama kiekvieno prašytojo perkėlimui suteikta 6 000 eurų suma;**

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimas 17
Pasiūlymas dėl sprendimo
25 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (25) sprendžiant, kuriuos iš prašytojų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, reikėtų perkelti iš Italijos ir Graikijos, pirmenybė turėtų būti teikiama pažeidžiamiesiems prašytojams, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/33/ES⁽¹⁰⁾ **22 straipsnyje**. Šiuo atžvilgiu daugiausia dėmesio reikėtų skirti specialiesiems prašytojų poreikiams, įskaitant susijusius su sveikata. Visų pirma turėtų būti atsižvelgiama į vaiko interesus;

⁽¹⁰⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/33/ES, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo (nauja redakcija), OL L 180, 2013 6 29, p. 96.

Pakeitimas

- (25) sprendžiant, kuriuos iš prašytojų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, reikėtų perkelti iš Italijos ir Graikijos, pirmenybė turėtų būti teikiama pažeidžiamiesiems prašytojams, **o jų tarpe ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas nelydžiams nepilnamečiams**, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/33/ES⁽¹⁰⁾ **21 ir 22 straipsniuose**. **Siekiant atsižvelgti į konkrečių pažeidžiamų asmenų padėtį, valstybės narės pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/33/ES ir Direktyvą 2013/32/ES^(1 bis) turi atskirai įvertinti asmenų pažeidžiamumą specialaus priėmimo ir procedūrų poreikio požiūriu. Todėl valstybės narės turi aktyviai imtis veiksmų, kad įvertintų individualius prieglobsčio prašytojų poreikius, ir negali pasikliauti vien tik jų tapatybės pasirinkimu, kad veiksmingai užtikrintų jų teises pagal Sąjungos teisę.** Šiuo atžvilgiu daugiausia dėmesio reikėtų skirti specialiesiems prašytojų poreikiams, įskaitant susijusius su sveikata. Visų pirma turėtų būti atsižvelgiama į vaiko interesus **vykdant visas procedūras, kurios numatytos pagal šį sprendimą, ir jokia būdu neturėtų kilti pavojus, kad bus nesilaikoma pagrindinių principų, nustatytų 2013 m. birželio 6 d. Teisingumo Teismo sprendime C-648/11^(1 ter)**;

⁽¹⁰⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/33/ES, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo (nauja redakcija), OL L 180, 2013 6 29, p. 96.

^(1 bis) 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos, OL L 180, 2013 6 29, p. 60.

^(1 ter) 2013 m. birželio 6 d. Teisingumo Teismo sprendimas, C-648/11, ECLI:EU:C:2013:367.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimas 18
Pasiūlymas dėl sprendimo
26 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (26) be to, sprendžiant, kuri konkreti valstybė narė turėtų būti priimančiąja valstybe narė, reikėtų atsižvelgti į atitinkamo prašytojo savybes, kurios padėtų jam integruotis konkrečioje priimančiojoje valstybėje narėje, pavyzdžiui, į jo kalbų mokėjimą. Itin pažeidžiamų prašytojų atveju reikėtų atsižvelgti į priimančiosios valstybės narės pajėgumus suteikti tiems asmenims tinkamą paramą;

Pakeitimas

- (26) be to, sprendžiant, kuri konkreti valstybė narė turėtų būti priimančiąja valstybe narė, reikėtų atsižvelgti į atitinkamo prašytojo **pageidavimus ir** savybes, kurios padėtų jam integruotis konkrečioje priimančiojoje valstybėje narėje, pavyzdžiui, į jo kalbų mokėjimą, **plačiau apibrėžtus šeimos ryšius, nei nustatyti Reglamente (ES) Nr. 604/2013, socialinius santykius, kultūrinius ryšius, ankstesnį lankymąsi valstybėje narėje, ankstesnį išsilavinimą ir darbo patirtį konkrečios valstybės narės įmonėje arba organizacijoje, taip pat specialias kvalifikacijas, kurios galėtų būti svarbios prašytojams integruojantis į priimančiosios valstybės narės darbo rinką. Todėl valstybės narės turėtų sudaryti sąlygas veiksmingai pripažinti prašytojų diplomus, kvalifikacijas ir įgūdžius. Be to, valstybės narės gali informuoti prašytojus apie jų darbo rinkos galimybes. Itin pažeidžiamų prašytojų atveju reikėtų atsižvelgti į priimančiosios valstybės narės pajėgumus suteikti tiems asmenims tinkamą paramą. **Kol prašytojai neturi teisės rinktis valstybės narės, į kurias jie bus perkelti, reikia kuo labiau atsižvelgti į jų poreikius, pageidavimus ir specialias savybes;****

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl sprendimo

26 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (26a) *remiantis įgyvendinant bandomąjį perkėlimo iš Maltos projektą (EUREMA) išmoktomis pamokomis, kuo labiau reikėtų atsižvelgti į lūkesčius ir pageidavimus. Visų pirma turėtų būti leista prašytojams išsakyti savo pageidavimus. Jie turėtų eiliškumo tvarka pagal pageidavimą išvardyti valstybes nares ir motyvuoti savo pageidavimus tokiais elementais, kaip šeimos, socialiniai ir kultūriniai ryšiai, pavyzdžiui, kalbos mokėjimas, ankstesnis apsilankymas, ankstesnės studijos ir darbo patirtis. Žinoma, tai turėtų būti pradiniam prašymo nagrinėjimo etape. Antrame etape atitinkamoms valstybėms narėms turėtų būti pranešta apie prašytojų pageidavimus. Joms turėtų būti suteikta galimybė išdėstyti savo pageidavimus prašytojams iš tų, kurie išreiškė pageidavimą būti perkelti į atitinkamas valstybes nares. Valstybės narės turėtų pagrįsti savo pageidavimus atsižvelgdamos į tokius aspektus, kaip šeimos, socialiniai ir kultūriniai ryšiai. Valstybių narių paskirti ryšių palaikymo pareigūnai galėtų palengvinti procesą, dalyvaudami pokalbiuose su atitinkamais prašytojais. Prašytojams taip pat turėtų būti suteikta galimybė konsultuotis su kitais subjektais, pvz., nevyriausybinėmis organizacijomis, Jungtinių Tautų vyriausiuoju pabėgėlių reikalų komisaru (UNHCR) ir Tarptautine migracijos organizacija (TMO). Galų gale Italija ir Graikija, padedant Europos prieglobsčio paramos biurui, turėtų priimti sprendimą perkelti kiekvieną prašytoją į tam tikrą valstybę narę kuo labiau atsižvelgdamos į pageidavimus. Su UNHCR reikėtų konsultuotis dėl gerosios patirties, įgytos asmenis perkeliant į kitas šalis, įskaitant dėl pageidavimų ir specialių savybių valdymo;*

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl sprendimo

26 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (26b) *Sutarties 10 straipsnyje numatyto nediskriminavimo principo turėtų būti laikomasi visą perkėlimo procedūros vykdymo laikotarpį. Diskriminacija dėl lyties, amžiaus, etninės kilmės, negalios ir religijos yra aiškus Sutarties pažeidimas;*

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimas 21
Pasiūlymas dėl sprendimo
28 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (28) Reglamente (ES) Nr. 604/2013 nustatyta teisinė ir procedūrinė apsauga taikoma ir prašytojams, kuriems taikomas šis sprendimas. Prašytojai turėtų būti informuojami apie šiame sprendime nustatytą perkėlimo procedūrą ir apie perkėlimo sprendimą. **Atsižvelgiant į tai, kad pagal ES teisės aktus prašytojas neturi teisės pasirinkti jo prašymą nagrinėsiančios valstybės narės, jam turėtų būti suteikta teisė į veiksmingą savo teisių gynimo priemonę, jei jis nesutinka su perkėlimo sprendimu, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 604/2013, siekiant užtikrinti pagrindines teises;**

Pakeitimas

- (28) Reglamente (ES) Nr. 604/2013 nustatyta teisinė ir procedūrinė apsauga taikoma ir prašytojams, kuriems taikomas šis sprendimas. Prašytojai turėtų būti informuojami apie šiame sprendime nustatytą perkėlimo procedūrą ir apie perkėlimo sprendimą. **Prašytojui** turėtų būti suteikta teisė į veiksmingą savo teisių gynimo priemonę, jei jis nesutinka su perkėlimo sprendimu, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 604/2013 **ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje;**

Pakeitimas 22
Pasiūlymas dėl sprendimo
30 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (30) reikėtų imtis priemonių, kad būtų išvengta vėlesnio perkeltųjų asmenų judėjimo iš priimančiosios valstybės narės į kitas valstybes nares. **Visų pirma** prašytojai turėtų būti informuoti apie tolesnio judėjimo į kitas valstybes nares padarinius ir apie tai, kad jiems suteiktos teisės, susijusios su tarptautine apsauga ar nacionalinės apsaugos statusu, galioja tik tarptautinę apsaugą suteikusioje priimančiojoje valstybėje narėje;

Pakeitimas

- (30) reikėtų imtis priemonių, kad būtų išvengta vėlesnio perkeltųjų asmenų judėjimo iš priimančiosios valstybės narės į kitas valstybes nares. **Kuo labiau atsižvelgti į prašytojų pageidavimus, įskaitant dėl plačiau nei Reglamente (ES) Nr. 604/2013 apibrėžtų šeimos ryšių, socialinių ir kultūrinių ryšių, būtų tiesioginė priemonė siekiant, kad prašytojai pajustų bendrumą su ta priimančiąja valstybe nare. Visą reikiamą informaciją apie paskyrimo valstybę narę reikėtų teikti kalba, kurią prašytojai supranta arba pagrįstai manoma, kad supranta, ir, jeigu ne visiškai atsižvelgta į jų pageidavimus, informuoti apie priežastis. Siekiant išvengti vėlesnio judėjimo prašytojai** turėtų būti informuoti apie tolesnio judėjimo į kitas valstybes nares padarinius, **kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 604/2013 4 straipsnyje,** ir apie tai, kad jiems suteiktos teisės, susijusios su tarptautine apsauga ar nacionalinės apsaugos statusu, galioja tik tarptautinę apsaugą suteikusioje priimančiojoje valstybėje narėje;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl sprendimo

30 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(30a) tarptautinės apsaugos prašytojų ir jų gavusių asmenų sutikimas būti perkeltiems yra Sąjungos antrinėje teisėje nustatytas principas, įtvirtintas Reglamento (ES) Nr. 516/2014 7 straipsnio 2 dalyje ir pagal analogiją Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 439/2010^(1 bis) 5 straipsnyje bei Reglamento (ES) Nr. 604/2013 17 straipsnio 2 dalyje. Tuo tarpu pagal Sutarties 78 straipsnio 3 dalį tam tikromis labai ribotomis sąlygomis galimos Sąjungos teisės išimtis. Reikia užtikrinti veiksmingą skubaus perkėlimo mechanizmo įgyvendinimą, o sutikimas itin svarbus siekiant išvengti vėlesnio judėjimo ir todėl, iš principo, jis turėtų būti gautas prieš perkėlimą. Jeigu asmuo nesutinka, iš principo, jis neturėtų būti perkeltas, ir tokia galimybė turėtų būti suteikta kitam asmeniui;

^(1 bis) 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 439/2010 dėl Europos prieglobsčio paramos biuro įsteigimo (OL L 132, 2010 5 29, p. 11).

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl sprendimo

1 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Šiuo sprendimu Italijos ir Graikijos labai nustatomos laikinosios tarptautinės apsaugos srities priemonės, kad šios šalys galėtų susidoroti su nepaprastą padėtimi, susidariusia dėl staigaus trečiųjų šalių piliečių antplūdžio.

Šiuo sprendimu Italijos ir Graikijos labai nustatomos **privalomos** laikinosios tarptautinės apsaugos srities **skubios** priemonės, kad šios šalys galėtų susidoroti su nepaprastą padėtimi, susidariusia dėl staigaus trečiųjų šalių piliečių antplūdžio.

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl sprendimo

2 straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) prašytojas tarptautinės apsaugos pasiprašęs trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės, dėl kurio dar nėra priimtas galutinis sprendimas;

b) prašytojas tarptautinės apsaugos pasiprašęs trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės, dėl kurio dar nėra priimtas galutinis sprendimas, **kaip nurodyta Direktyvos 2011/95/ES 2 straipsnio i punkte;**

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl sprendimo

2 straipsnio 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) šeimos nariai šeimos nariai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 604/2013 2 straipsnio g punkte;

Pakeitimas

d) artimi giminaičiai – sutuoktinis, vaikai, tėvai, tėvų teises turintys asmenys, seneliai ir vaikaičiai;

(Horizontalus pakeitimas. Turi būti keičiama visame Komisijos pasiūlymo tekste.)

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl sprendimo

2 straipsnio 1 dalies f a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

fa) pageidavimas – prašytojo išreikštas pageidavimas dėl tam tikros valstybės narės arba valstybės narės išreikštas pageidavimas dėl tam tikro prašytojo, remiantis tokiais elementais kaip šeimos ryšiai apimant platesnę apibrėžtį nei Reglamento (ES) Nr. 604/2013 2 straipsnio g punkte pateikta šeimos narių apibrėžtis, socialiniai ryšiai, pvz., ryšiai su etninėmis ir kultūrinėmis bendruomenėmis, ir kultūriniai ryšiai su pageidaujama valstybe nare, pvz., kalbos mokėjimas, ankstesnis lankymasis valstybėje narėje ar ankstesnės studijos ar darbo santykiai su tos valstybės narės įmonėmis ar organizacijomis;

Pakeitimas

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl sprendimo

3 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

2a. Atsižvelgiant į besikeičiantį migracinių srautų pobūdį, tikslinė asmenų, kuriuos leista perkelti, grupė turėtų būti įvertinama kas ketvirtį.

Pakeitimas

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimas 47
Pasiūlymas dėl sprendimo
4 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. 1. Iš Italijos į kitų valstybių narių teritorijas perkeliama **24 000** prašytojų, **kaip nustatyta I priede.**
2. 2. Iš Graikijos į kitų valstybių narių teritorijas perkeliama **16 000** prašytojų, **kaip nustatyta II priede.**

-1. Siekiant sumažinti didelį spaudimą Italijos ir Graikijos prieglobsčio sistemoms ir kartu atlikti svarbų bandymą siekiant priimti būsimą teisėkūros pasiūlymą dėl nuolatinės skubaus perkėlimo sistemos, remiantis Sutarties 78 straipsnio 2 dalimi, iš pradžių iš Italijos ir Graikijos perkeliama iš viso 110 000 prašytojų. Taikant šį sprendimą prineikoma galimybė sukurti daugiau perkėlimo vietų siekiant prisitaikyti prie greitai besikeičiančių pabėgėlių srautų ir tendencijų.

1. Iš **pradžią** iš Italijos į kitų valstybių narių teritorijas perkeliama **40 000** prašytojų;
2. Iš **pradžią** iš Graikijos į kitų valstybių narių teritorijas perkeliama **70 000** prašytojų.

2a. Per [šešis mėnesius nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos] Komisija, remdamasi naujausiais agentūros FRONTEX turimais duomenimis, įvertina atitinkamą asmenų, kurie turi būti perkelti iš Italijos ir Graikijos, dalį, kad galėtų ją pritaikyti prie besikeičiančių pabėgėlių srautų.

Pakeitimas 30
Pasiūlymas dėl sprendimo
4 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a straipsnis**Sutikimas**

Iš principo reikalingas prašytojo sutikimas būti perkeltam.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimas 31
Pasiūlymas dėl sprendimo
5 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Padedamos EASO ir **prireikus 8 dalyje nurodytų valstybių narių ryšių palaikymo pareigūnų**, Italija ir Graikija reguliariai šio sprendimo įgyvendinimo laikotarpiu nustato pavienius ir kitas valstybes nares perkeltinus prašytojus ir praneša tų valstybių narių nacionaliniams kontaktiniams centrams ir EASO apie galimų perkelti prašytojų skaičių. Šiuo tikslu pirmenybė **turėtų būti** teikiama pažeidžiamiesiems **pareiškėjams**, kaip nustatyta Direktyvos 2013/33/ES 22 straipsnyje.

Pakeitimas

2. Padedamos EASO ir **kitų atitinkamų agentūrų** Italija ir Graikija reguliariai šio sprendimo įgyvendinimo laikotarpiu nustato pavienius ir kitas valstybes nares perkeltinus prašytojus ir praneša tų valstybių narių nacionaliniams kontaktiniams centrams ir EASO apie galimų perkelti prašytojų skaičių. Šiuo tikslu pirmenybė teikiama pažeidžiamiesiems **prašytojams**, kaip nustatyta Direktyvos 2013/33/ES 21 ir 22 straipsniuose, **ir ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas nelydiniams nepilnamečiams**.

Pakeitimas 32
Pasiūlymas dėl sprendimo
5 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Gavusios 2 dalyje nurodytą informaciją valstybės narės kuo skubiau nurodo tikslų prašytojų, kuriuos gali nedelsdamos priimti į savo teritoriją, skaičių ir bet kokią kitą aktualią informaciją, atsižvelgdamos į I ir II prieduose nurodytus skaičius.

Pakeitimas

3. Gavusios 2 dalyje nurodytą informaciją valstybės narės kuo skubiau **pateikia informaciją apie turimus pajėgumus priimti migrantus ir** nurodo tikslų prašytojų, kuriuos gali nedelsdamos priimti į savo teritoriją, skaičių ir bet kokią kitą aktualią informaciją, atsižvelgdamos į I ir II prieduose nurodytus skaičius.

Pakeitimas 33
Pasiūlymas dėl sprendimo
5 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Italija ir Graikija su EASO pagalba informaciją apie valstybes nares, dalyvaujančias skubaus perkėlimo programoje, teikia kalba, kurią prašytojai supranta arba pagrįstai manoma, kad supranta. Prašytojai taip pat turi prieigą prie kitų subjektų, pavyzdžiui, nevyriausybinių organizacijų, UNHCR ir TMO, informacijos. Per pradinį etapą pareiškėjų prašoma išdėstyti valstybes nares eiliškumo tvarka pagal pageidavimą ir pagrįsti savo pageidavimą.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimai 34 ir 48
Pasiūlymas dėl sprendimo
5 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Prašytojai, kurių pirštų **atspaudų** reikalaujama pagal Reglamento (ES) Nr. 603/2013 9 straipsnyje išdėstytus reikalavimus, gali būti perkelti tik jei buvo paimti jų pirštų atspaudai.

Pakeitimas

5. Prašytojai, kurių pirštų **atspaudus** reikalaujama **paimti ir perduoti** pagal Reglamento (ES) Nr. 603/2013 9 straipsnyje išdėstytus reikalavimus, gali būti perkelti tik jei buvo paimti jų pirštų atspaudai, **visapusiškai laikantis pagrindinių teisių ir nesimant jokių prievartos ar sulaikymo priemonių.**

Pakeitimas 35
Pasiūlymas dėl sprendimo
5 straipsnio 8 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

8. *Kad įgyvendintų visus šiame straipsnyje nustatytos perkėlimo procedūros aspektus, valstybės gali nuspręsti nusiųsti į Italiją ir Graikiją savo ryšių palaikymo pareigūnus.*

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 36
Pasiūlymas dėl sprendimo
6 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Priėmus sprendimą perkelti prašytoją, tačiau dar neprasi-dėjus faktiniam perkėlimui, Italija ir Graikija raštu praneša asmeniui apie perkėlimo sprendimą. Šiame sprendime nurodoma priimančioji valstybė narė.

Pakeitimas

4. Priėmus sprendimą perkelti prašytoją, tačiau dar neprasi-dėjus faktiniam perkėlimui Italija ir Graikija **su EASO ir kitų subjektų, pavyzdžiui, ryšių palaikymo pareigūnų, pagalba suprantamai ir kalba, kurią prašytojas supranta arba pagrįstai manoma, kad supranta, informuoja atitinkamą asmenį apie priimančiąją valstybę narę ir, jeigu neatsižvelgta į jo pageidavimus, apie tokio sprendimo priežastis. Italija ir Graikija taip pat** raštu praneša asmeniui apie perkėlimo sprendimą. Šiame sprendime nurodoma priimančioji valstybė narė.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimas 37

Pasiūlymas dėl sprendimo

7 straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) pirminiam prašymų nagrinėjimui;

Pakeitimas

b) pirminiam prašymų nagrinėjimui, **įskaitant pažeidžiamumo ir pageidavimų nustatymą siekiant nustatyti galimus pareiškėjus perkėlimui, ir prašytojų tikrinimui, įskaitant aiškų jų tapatybės nustatymą, pirštų antspaudų ėmimą ir tarptautinės apsaugos prašymų registravimą;**

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl sprendimo

7 straipsnio 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) prašytojų perkėlimo į priimančiąją valstybę narę įgyvendinimui.

Pakeitimas

d) prašytojų perkėlimo į priimančiąją valstybę narę įgyvendinimui. **Perkėlimo į priimančiąją valstybę narę išlaidos neturėtų sudaryti papildomos naštos Graikijai ir Italijai.**

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl sprendimo

8 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Jei Italija ar Graikija nesilaiko 1 dalyje nustatytos prievolės, Komisija gali nuspręsti trims mėnesiams ar trumpesniam laikui sustabdyti šio sprendimo taikymą tai valstybei narei. Komisija gali vieną kartą nuspręsti pratęsti sustabdymą dar trims mėnesiams ar trumpiau.

Pakeitimas

2. Jei Italija ar Graikija nesilaiko 1 dalyje nustatytos prievolės, Komisija, **davusi atitinkamai valstybei narei galimybę pateikti savo nuomonę,** gali nuspręsti trims mėnesiams ar trumpesniam laikui sustabdyti šio sprendimo taikymą tai valstybei narei. Komisija gali vieną kartą nuspręsti pratęsti sustabdymą dar trims mėnesiams ar trumpiau.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimas 40
Pasiūlymas dėl sprendimo
9 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Jei priimančiojoje valstybėje narėje dėl staigaus trečiųjų šalių piliečių antplūdžio susidarytų nepaprastoji padėtis, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, gali tos valstybės narės labai priimti laikinąsias priemones pagal Sutarties 78 straipsnio 3 dalį. Tokios priemonės prireikus galėtų apimti šiame sprendime nustatytą tos valstybės narės prievolių sustabdymą;

Pakeitimas

Jei priimančiojoje valstybėje narėje dėl staigaus trečiųjų šalių piliečių antplūdžio susidarytų nepaprastoji padėtis, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, gali tos valstybės narės labai priimti laikinąsias priemones pagal Sutarties 78 straipsnio 3 dalį. Tokios priemonės prireikus galėtų apimti **ir** šiame sprendime nustatytą tos valstybės narės prievolių sustabdymą;

Pakeitimas 41
Pasiūlymas dėl sprendimo
11 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Italija ir Graikija kas tris mėnesius teikia Tarybai ir Komisijai šio sprendimo, įskaitant 8 straipsnyje nurodytus veiksmų planus, įgyvendinimo ataskaitas.

Pakeitimas

Italija ir Graikija kas tris mėnesius teikia Tarybai ir Komisijai šio sprendimo, įskaitant 8 straipsnyje nurodytus veiksmų planus, įgyvendinimo **ir tinkamo lėšų, gautų pagal šį sprendimą, panaudojimo** ataskaitas.

Pakeitimas 42
Pasiūlymas dėl sprendimo
11 a straipsnis (naujas)

*Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

11a straipsnis

Vertinimas

Iki 2016 m. liepos mėn. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šio sprendimo taikymo laikotarpio vidurio vertinimą ir, prireikus, pateikia reikalingas rekomendacijas dėl nuolatinio perkėlimo mechanizmo, atsižvelgiant į numatomą Dublino sistemos tinkamumo patikrinimą.

Ne vėliau kaip ... (*) Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šio sprendimo taikymo galutinę vertinimo ataskaitą.

Valstybės narės laiku perduoda Komisijai visą informaciją, reikalingą šios ataskaitos paruošimui.

(*) OL: prašom įrašyti datą: 30 mėnesių nuo šio sprendimo įsigaliojimo datos.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Pakeitimas 43
Pasiūlymas dėl sprendimo
II a priedas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

IIa priedas

Perkėlimo procedūra

Komisijos pasiūlyme numatyta procedūra; Europos Parlamento įtraukti papildomi procedūriniai veiksniai pabraukiami

1 – Pirminis asmenų, prašančių tarptautinės apsaugos, prašymų nagrinėjimas

— *asmenų, už kuriuos pagal Dublino reglamentą atsakinga (ar turėtų būti atsakinga) kita valstybė narė, nustatymas;*

→ *perkėlimas pagal Dublino reglamentą;*

— *pažeidžiamų prašytojų nustatymas;*

— *artimų giminaičių siekiant bendrai perkelti nustatymas;*

— *prašytojų pageidavimų būti perkeltiems į tam tikras valstybes nares nustatymas.*

↓

2 – Prašytojų atranka perkėlimui

— *Italija/Graikija nustato prašytojus, kurie bus perkelti;*

— *jos informuoja valstybes nares apie tai, kiek reikia vietų, ir apie prašytojų pageidavimus.*

↓

3 – Valstybių narių dalyvavimas

— *Valstybės narės informuoja Italiją/Graikiją apie esamas perkėlimo vietas;*

— *ryšių palaikymo pareigūnai vykdo pokalbius su prašytojais, kurie aiškiai išreiškė pageidavimą į jų valstybę narę;*

— *valstybės narės nurodo savo pageidavimus prašytojams.*

↓

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

4 – Perkėlimo Europos Sąjungoje sprendimas

— Italija/Graikija, atsižvelgdamos į prašytojų ir valstybių narių pageidavimus, nusprendžia, kurie prašytojai turi būti perkelti į kurią valstybę narę.

5 – Informacija ir pritarimas

— prašytojai išsamiai informuojami apie valstybę narę, į kurią jie perkeliama;

— iš principo prašytojai duoda sutikimą būti perkelti į tą valstybę narę.

6 – Perkėlimas

prašytojai perkeliama į priimančiąją valstybę narę per mėnesį.

TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PRIEDAS**EUROPOS PARLAMENTO PAREIŠKIMAS**

Europos Parlamentas, atsižvelgdamas į poreikį nedelsiant patvirtinti priemones, kurios padėtų valstybėms narėms kovoti su nepaprastą padėtimi, staiga užplūdus dideliui skaičiui trečiųjų šalių piliečių, pritaria tam, kad Tarybos sprendimo, kuriuo Italijos ir Graikijos labai nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje, teisiniu pagrindu būtų laikoma SESV 78 straipsnio 3 dalis, kaip siūlo Komisija. Tačiau Europos Parlamentas gali sutikti, kad SESV 78 straipsnio 3 dalis būtų teisiniu pagrindu, priemonei patvirtinamai tik nepaprastosios padėties atveju, kuri turi būti papildyta pasiūlymu dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriame būtų sistemingai sprendžiamas ateityje iškiliančių nepaprastųjų padėčių klausimas. Jis primygtinai teigia, kad priemonės, pagal kurią nustatoma, kuri valstybė narė atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, teisinis pagrindas būtų SESV 78 straipsnio 2 dalis, kurioje numatyta įprasta teisėkūros procedūra, kartu su SESV 80 straipsnio antru sakiniu, kurio nuostatomis užtikrinamas SESV 80 straipsnio pirmame sakinyje išdėstyto solidarumo principo įgyvendinimas. Europos Parlamentas toliau pabrėžia, kad šio sprendimo priėmimas nedaro jokio poveikio teisės aktų leidėjų galimybei pasirinkti teisinį pagrindą, visų pirma kalbant apie SESV 78 ir 80 straipsnių taikymą kartu. Europos Parlamentas ragina Komisiją iki 2015 m. pabaigos pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl nuolatinės pabėgėlių perkėlimo sistemos Europos Sąjungoje, remiantis SESV 78 straipsnio 2 dalimi ir 80 straipsniu, kaip Komisija yra pažadėjusi savo Europos migracijos darbotvarkėje. Jeigu Komisija laiku tokio pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto nepateiks, Europos Parlamentas pasilieka teisę parengti savo iniciatyva teikiamą teisėkūros pranešimą.

2015 m. rugsėjo 17 d., ketvirtadienis

P8_TA(2015)0324

Italijos, Graikijos ir Vengrijos labai nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje *

2015 m. rugsėjo 17 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo, kuriuo Italijos, Graikijos ir Vengrijos labai nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje (COM(2015)0451 – C8-0271/2015 – 2015/0209(NLE))

(Konsultavimosi procedūra)

(2017/C 316/44)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Tarybai (COM(2015)0451),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 78 straipsnio 3 dalį, pagal kurią Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C8-0271/2015),
 - atsižvelgdamas į savo 2015 m. rugsėjo 9 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo, kuriuo Italijos ir Graikijos labai nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į išskirtinės skubos padėtį ir į būtinybę nedelsiant reaguoti į susiklosčiusią padėtį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 ir 154 straipsnius,
1. pritaria Komisijos pasiūlymui;
 2. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jei ji ketina nukrypti nuo teksto, kuriam pritarė Parlamentas;
 3. ragina Tarybą dar kartą konsultuotis su Parlamentu, jei ji ketina iš esmės keisti Komisijos pasiūlymą;
 4. informuoja Tarybą, kad šis patvirtinimas nedaro poveikio Parlamento pozicijai, vėliau priimtai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomas krizinis perkėlimo mechanizmas ir iš dalies keičiamas 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (COM(2015)0450);
 5. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0306.

ISSN 1977-0960 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-521X (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT